

REVOLUȚIA LUI HITLER

Ideologie   Programe Sociale   Relații Externe

Richard Tedor
Ediția Extinsă

Pentru Omul care va veni

Cuprins

Capitolul 1 – Ideologie

Pagina 1

Introducere, Ascensiunea Liberalismului,
Democrație, Statul Autoritar, Lupta pentru Muncă,
Socialism, Naționalism, Igienă Rasială,
Rasism Împotriva Marxism, Națiunea ca Unul

Capitolul 2 – Noua Germania

Pagina 47

Germania Slăbită, Drumul Către Recuperare,
Renașterea Socială, Tărie Prin Bucurie,
Rearmând Reichul, Școlile Adolf Hitler

Capitolul 3 – Diplomatie Europeană

Pagina 108

Africa, Geneva, Franța, Austria,
Cehoslovacia, Polonia, Africa

Capitolul 4 – Europa în Viciu

Pagina 185

Echilibrul Puterii, Alianța Nedorită,
“Inamicul Numărul Unu”

Capitolul 5 – Misiunea Reichului

Pagina 256

Waffen SS, Voluntari Germanici,
Naționalism Negativ, Misiunea Europeană

Capitolul 6 – Revoluție Contra Reacționarism

Pagina 303

Diplomație Fatală, Campaniile Inițiale,
Trădare în Est, Normandia, „Germanii Buni”,
Un Contrast de Motive, Moștenirea

Notițe

Pagina 379

Surse

Pagina 418

Capitolul 1

Ideologie

Introducere

Anumite ere istorice sunt nesfârșite în abilitatea lor de a inspira curiozitate și imaginație. Anticele Roma și Egipt reamintesc grandoare și putere în timp ce Renașterea constă în a exprima o minunată creativitate umană. Franța Napoleoniană demonstrează că scopul unui om poate defini o eră, și Vestul Sălbatic American personifică spiritul aventuros și robust al generațiilor de pionieri ce au cucerit continentul. Este mult de învățat de la punctele de reper ale civilizației, cu toate că oamenii interpretează evenimente diferit, conformându-se cu interesele și convingerile lor particulare.

Prin comparație o nou venită în cronologia epocilor semnificative este Germania Național Socialistă. Foarte intrigantă și nu fără a stârni un simț de uluire, ea a exercitat influență colosală în timpul ei; o circumstanță ce este foarte remarcabilă considerând comparabil durata scurtă a erei. Antiteza valorilor democratice într-un secol martor la triumful democrației, Germania a căzut luptând. Sarcina scrierii istoriei acelei perioade este prin urmare, în mod lard, în mâinile foștilor inamici ai țării. Una din greșelile în scrierile lor este presupunerea superficială cum că Național Socialism a fost un program politic fără rădăcini și un produs a concepției lumii a unui singur om. A fost de fapt un efort conștient al Național Socialistilor să alinieze polițele cu obiceiurile și practicile Europene și Germane. Ei credeau obiectivele lor corespunzătoare cu progresul natural al continentului lor și găseau opusa democrației-Vestică străină și imorală.

Un crez politic pretinzând să apere libertatea de alegere, democrația s-a ridicat nu datorită popularității universale, ci prin forță copleșitoare militară și economică. Aceasta nu diminuează în niciun sens declarația sa de conducere morală în cadrul lucrului de stat. Împotriva unor oarecum noi credințe democratice în multiculturalism, conducerea majorității, feminism, egalitate universală și globalizare odată au stat convenți-

ile social și politice Europene ce s-au maturat peste secole de conflict și compromis, de contemplare și descoperire. Convingerea că o națiune posedă propriul etos, o personalitate colectivă bazată pe moștenire etnică și nu doar o limbă sau mediu, nu are merit în gândul democratic; nici credința într-un clasament natural în oameni determinat de către prestație.

În prima parte a secolului 20, două războaie mondiale au impus în definitiv guverne democratice asupra statelor Europene ce au căutat o cale separată de viață. Una din cele mai de succes arme în arsenalul democrației a fost propaganda de atrocitate. A demonizat inamicul, motivând armatele Aliate și promovând cauza lor peste granițe. A justificat cele mai brutale mijloace pentru a-l distruge. A definit lupta ca bine și rău, simplificând înțelegerea pentru populațiile Statelor Unite și Teritoriile Britanice. Atrocitățile atribuite de către propagandistii Aliți asupra Germaniei, coloana rezistenței împotriva democrației Vestice, rămân generos publicate până azi. Propagate mai zelos de către industria de divertisment decât de istorici, aceasta este o prezentare în mare emoțională. Aspectul teribil neagă viitorului o evaluare imparțială și logică a alternativelor politice. Un lucru regretabil, din moment ce comparația este una din cele mai bune unelte ale vieții pentru învățare.

Este o trăsătură comună naturii umane de a judeca deseori validitatea unui argument mai puțin după ceea ce este spus ci după cine o spune. A arunca dubiu asupra integrității personale oponentului poate fi mai influent decât o discuție rațională pentru a respinge doctrinele sale. În Adolf Hitler, Germania a avut un lider pe timp de război a cărui concept de stat autoritar, socialist a reprezentat o provocare serioasă pentru opinia democratică. Indignați că cineva ar putea avea asemenea perspective în așa eră iluminată, și în special deoarece ar putea să le promoveze cu așa efect, istoricii contemporani oferă o mulțime nesfârșită de teorii pentru dezacordul său. Prin urmare citim că obsesia lui Hitler cu magie neagră și astrologie l-au forțat să pornească războiul, că era bolnav mintal datorită reproducerii în familie, că era stânjenit de apartenența sa Ebraică, că era homosexual, că a avut o copilărie disfuncțională, că a devenit frustrat deoarece a eșuat ca artist, că s-a născut cu testicule subdezvoltate și tot așa.

Ar fi mai util pentru autorii acestor legende să se întrebe spre exemplu de ce, după ce Alianții victorioși au stabilit guverne democratice prin Europa în 1919, această formă de stat a devenit practic dispărută în 20 de ani. Rusia, Italia, Ungaria, Polonia, Lituania, Austria, Germania, Grecia, Spania, Slovacia, și curând apoi Franța au adoptat regimuri autoritare. Câteva din aceste țări s-au alăturat Germaniei. Hitler a dat o formă politică viabilă și populară unei tendințe anti-liberale în creștere pe continent. Voluntari din peste 30 de națiuni s-au înrolat să lupte în forțele armate Germane în al Doilea Război Mondial. Numai prin sabie au reușit democrațiile Vestice și aliatul lor Sovietic să-i pună sub călcâi. Cu siguranță motivele a astfel de oameni merită investigație. Simpla categorizare a liderului ce a înhămat și a direcționat aceste resurse umane dinamice ca și un megaloman dement nu este o explicație.

Acești recruți Norvegieni ce depun un jurământ de loialitate lui Hitler s-au numărat printre Europeanii ce au luptat alături de armata Germană.

În timpul anilor 90, istorici Ruși au obținut acces temporar la arhive de război Sovietice anterior clasificate. În decenii

recenti, guvernul Britanic a eliberat gradual , hârtii relevante Biroului de Documente Publice după mult timp. Cercetarea lor oferă o cunoaștere mai echilibrată în cauzele războiului și obiectivele liderilor lumii implicați. Acest studiu trage din cercetarea publicată în principal a istoricilor Germani, minimizând surse în Engleză. Aceasta pentru a oferi cititorilor în America și în Regatul Unit cu material altminteri indisponibil lor.

Frecvența citare din periodice Germane circulând în era lui Hitler îl va familiariza pe studentul de istorie cu elementele esențiale ale ideologiei Național Socialiste exact așa cum a fost prezentată publicului German. Nimeni nu poate judeca acurat acțiunile unui popor într-o epocă particulară fără să înțeleagă spiritul timpurilor în care trăiau. Scopul acestei cărți este să contribuie către această înțelegere.

Ascensiunea Liberalismului

Național Socialismul nu a fost un fenomen spontan ce a deraiat evoluția Germaniei și a dus țara în rătăcire. A fost o mișcare ancorată adânc în tradițiile și moștenirea poporului German și necesitățile lor fundamentale pentru viață. Adolf Hitler a dat expresie politică tangibilă ideilor nutrite de mulți conaționali ai săi ce ei au considerat complementară caracterului lor național. Cu toate că popularitatea partidului în „opозиție” lui fiind în mare o reacție unei crize economice universale, venirea la putere a lui Hitler era în orice caz o consecință logică a dezvoltării Germane.

Fidel trendului naționalist al erei sale, Hitler a promovat independența și suficiența de sine a Germaniei. Partidul său promova suveranitatea națiunilor. Asta a ajutat plasa țărâmul German, sau Reich, pe un drum de coliziune cu o filozofie de viață opusă, o ideologie de lume stabilită în Europa și Nord America de peste un secol: liberalism. În timpul lui Hitler, deja exercita influență considerabilă asupra civilizației Vestice. Era un ideal ambițios, inspirând urmașii cu o misiune cu simț internațional de a răspândii „libertate, egalitate și frăție” omenirii. Național Socialismul a respins democrația liberală drept anti-patică moralității Germane și ordinii Naturale.

Liberalismul fusese crucial tranziției omenirii în era modernă. În timpurile medievale, feudalismul a prevalat în Europa. Domnitorii locali au parcelat pământ fermierilor și artizanilor în schimbul mâncării, muncii și serviciului militar. Acest sistem politic fragmentat, lipsit de guvern central, gradual a decăzut în autoritatea regilor. Sprijiniți de un strat social mic de nobili și cleruri, regalii au devenit „monarhi absoluți”, presupunând conducere prin drept divin. Oamenii de rând găseau puține oportunități pentru avansare. Doar cei ce alegeau o carieră cu biserica primeau o educație. Regatele ofereau baza guvernelor centrale moderne dar contribuiau puțin altceva progresului.

Renașterea învățării, cu interes în literatura rămasă din Lumea Antică, i-a condus pe oameni către a contempla alternative față de regimul regal ce era politic și social în stagnare. Renașterea a fost rebeliunea intelectuală și culturală a Europei împotriva „monarhiei absolute” și aliații săi spirituali, cleruri. Sfidând superstiții religioase și intoleranță, marile minți ale erei au exaltat rațiunea peste toate. Conștientizarea aptitudinilor mintale latente ale omului de rând a animat respect pentru individ. Liberalismul s-a ridicat precum liberatorul său din lanțurile absolutismului. A definit rolul principal al statului ca și garant al libertății individului și dreptului de a realiza potențial complet în viață.

Acest concept a obținut formă politică în secolul 18. Descoperiri ale inventatorilor Britanici și Europeni au oferit un complement adecvat noii concentrări pe intelect. Revoluția Americană din 1776-1783, comisă împotriva coroanei Englezească, a fondat primul stat modern bazat pe principii liberale. A reprezentat o a aproape inversare a rolurilor guvernului și guvernaților: Constituția Statelor Unite include Legea Drepturilor ce a plasat limitări semnificative pe autoritatea reprezentanților aleși mai degrabă decât pe populație. Declarația Drepturilor Umane garanta cetățeanului Francez libertate de gând și expresie, proprietate privată și siguranță. Noua Republică a eliberat țăranul Francez din robie și a demontat restricțiile regale asupra comerțului.

Franța Republicană a luptat o serie de războaie împotriva monarhiilor Europene. Armata Franceză, constând din

toate clasele societății, oglindea spiritul revoluționar ce a detronat absolutismul. Ministrul de război al Republicii, Nicolas Carnot, i-a ținut pe comandanții militari în standarde de conduită către subordonații lor. Când bătrânul General Philippe de Custine a amenințat odată dezertori cu plutonul de execuție, Carnot l-a muștrat, explicând că „cetățeni liberi ai Franței se supun ordinelor nu din frică, ci din încredere în frații lor” în conducere.¹

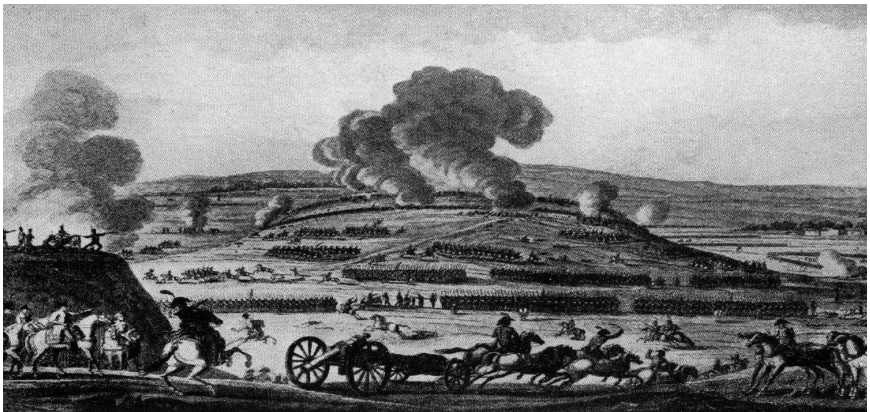
Într-un eseu din 1940, istoricul German Bernhard Schwertfeger a analizat armata Franceză: „În structura de stat absolutistă a secolului 18, populația din obicei privea politica de nivel mare cu indiferență. Revoluția în Franța i-a tras pe oameni în vârtej... Unul din principiile de căpătâi a Revoluției Franceze era că în caz de război toți trebuiau să apere patria. Toate resursele națiunii erau prin urmare disponibile într-un moment. Deși războaiele erau anterior doar chestiuni private ale principilor, acum ele evoluaseră într-o chestiune de supraviețuirea întregii națiuni.”²

Napoleon Bonaparte a devenit împărat al Franței în 1804, dar a păstrat principiile liberale adoptate de armată. El a aranjat ca soldații ce demonstau calități de lideri să fie promovați indiferent de statut sau naștere. Din moment ce două treimi din ofițerii imperiali ai Franței părăsiseră serviciul de la momentul revoluției, poziții de comandă deveniseră deschise bărbaților prezentând abilitate. Napoleon a garantat ofițerilor de teren mai multă voie de judecată în luptă.

În Octombrie 1806, armata cetățenilor Francezi au cauzat retragerea elitei Germane, armatele Prusiei și Saxoniei, la Jena și Auestadt. Infanteria Prusacă a fost disciplinată și supusă cu o structură de comandă definită, în timp ce Napoleon a făcut decizii tactice în timp ce lupta se desfășura și se baza pe inițiativa subordonaților să dejoace inamicul conform oportunităților. La Auerstadt, trupele Germane pe prima linie au rezistat vitejește cu orele, în timp ce 18.000 în rezervă au stat degeaba deoarece nu erau ordine de la comandantul suprem, Ducele din Braunschweig, să avanseze.

Martor al înfrângerii Germane era Căpitanul Neidhard von Gneisenau. Recomandările sale pentru reformarea armatei Prusace, rezumate la următoarea lună Iulie, mențineau că nu

strategie superioară, ci o nouă filozofie de viață a fost originea succesului inamic: „Revoluția a trezit toată puterea națiunii și a dat fiecăruia un câmp adecvat de acțiune. În acest fel eroi au ajuns să conducă armata, oameni cu capacitate de conducere cele mai înalte poziții administrative, și în final în capul unui mare popor cel mai mare bărbat de printre ei. Ce putere nelimitată este nedezvoltată și nefolosită în pânțele unei națiuni!... De ce nu aleg acești nobili această sursă pentru a-și crește puterea de o mie de ori, și să deschidă poarta triumfului pentru cetățeanul obișnuit, poarta prin care acum doar nobilimea poate trece? Noua eră necesită mai mult decât nume, titluri și pergamente antice. Are nevoie de fapte proaspete și vitalitate!”³

Napoleon a zdrobit armata Prusacă la Jena în 1806. Corpul profesional ofițeresc Prusac nu a demonstrat nici talent nici curaj în timpul luptei. Asta a provocat lipsă de respect față de aristocrație în populație.

Gneisenau a definit cum să învingă controlul Franței asupra Europe: „Dacă celelalte state vor să restaureze echilibrul, ele trebuie să deschidă aceleași resurse și să le folosească. Trebuie să accepte consecințele revoluției în mod propriu.”⁴ La Tratatul de la Tilsit, Bonaparte a permis regelui Prusac doar 42.000 de soldați sub arme. Asta a redus drastic numărul ofițerilor activi; din 143 de Generali doar 8 au rămas înrolați. Gneisenau și Generalul Gerhard Johann von Scharnhorst a restructurat serviciul militar liber de interferența unei ierarhii mili-

tare profesionale. Miliții locale au devenit nucleul unei armate naționale. Larga participare a publicului a început inevitabil mutarea de putere politică de la monarhie către popor. În timp ce regele revizua primele batalioane de miliție, a remarcat, „Acolo jos mășăluiește revoluția.”⁵

În acest timp, patrioți Germani precum Freiherr von Stein, Ernst Moritz Arndt și Gottfried Fichte au promovat reformă civilă, parțial adoptând valori liberale. O mișcare revoluționară populistă a dus către răscoala Pruso-Germană împotriva lui Napoleon și i-a gonit pe Francezi. Spre deosebire de Franța în 1789, Germanii, nefiind adunați sub un guvern central, nu s-au revoltat împotriva casei regale. Patrioții Germani au promovat unitate printre conaționali. Scopul era să reformeze ordinea existentă nu să o doboare. Conform, după o revoluție limitată în 1848, Germania a evoluat într-o monarhie constituțională.

Johann Scharnhorst și Neidhard von Gneisenau, Generali Prusaci responsabili de creația armatei poporului German ce a eliberat țara de Napoleon în 1813.

Reformele Germane erau, desigur, o necesitate. Napoleon a secăt brutal Prusia de resurse; trei din patru copii născuți în Berlin sub conducere Franceză au murit de malnutriție. Eșecul aristocrației în a apăra țara a dezvăluit o nevoie pentru o revizuire în forma de stat, și gânditori Germani au recunoscut

rolul ce populația trebuie acum să-l joace ca și factor decisiv militar și politic. Ei au recunoscut potențialul individului. Menținând credință în autoritatea statului, totuși, Germanii nu și-au imaginat guvernul în mod strict ca servitor al poporului.

Cu toate acestea liberalismul a devenit popular în secolul 19. A eclipsat influența mișcării intelectuale Germane, ce dorea un echilibru între libertate și autoritate. Această forță latentă a devenit un stâlp de rezistență în ideologia lui Hitler în timpul ce avea să vină.

Democrație

Pe când Europa a pierdut încrederea în sistemul feudal-monarhial ce a condus timp de secole, liberalismul a oferit o alternativă politică. Marea sa moștenire a fost să-i facă conștiinți pe oameni de drepturile lor umane individuale, fără importanță de naștere, și conștienți de dreptul la reprezentare în guvern. Pentru mulți, conceptul democratic devenise sinonim cu însăși libertatea. Hitler a obținut putere în Germania în 1933 prin mijloace constituționale, și totuși a făcut campanie pentru a eradica democrația. Național Socialiștii interpretau libertatea diferit, într-un mod ce ei argumentau era mai realist pentru circumstanțele Germane.

Propagandiștii Național Socialiști au recunoscut public contribuțiile liberalismului. Scriind în *Die SA (S.A.-ul)*, revista săptămânală a trupelor furtună a partidului, Dr. Theo Rehm a citat rolul decisiv al liberalismului în a conduce Germania în era modernă: „Nu are trebui disputat că liberalismul a oferit mari servicii. Mulțumită acceptării gândirii liberale, clasa mijlocie în special, dar și alte clase sociale de asemenea, au simțit un impuls spiritual și economic major.

Multe elemente valoroase ce altminteri ar fi rămas nedezvoltate și nedescoperite au fost dezlănțuite pentru beneficiul tuturor și puse în acțiune. Nu ar trebui de asemenea uitat că după războaiele de eliberare (împotriva lui Napoleon), cei mai buni reprezentanți ai liberalismului German au stat la fruntea lupte pentru unitatea Germaniei împotriva intereselor dinastiilor egocentrice ale principilor.”⁶

Totuși Rehm a condamnat premiza de bază a liberalismului: „Libertatea absolută a liberalismului va pune în primejdie beneficiile vieții în comunitate pentru oameni într-un stat. Încercând să plaseze individul înaintea națiunii este greșit... Ca individul să trăiască, întâi națiunea însăși trebuie să existe; aceasta necesită ca unul să nu poată face ce vrea, ci trebuie să se alinieze pe sine cu interesele comune ale poporului și în consecință să accepte limitări și sacrificii.”⁷

Hitler a promovat o formă de stat organică. Precum un organism biologic, guvernul organizează societatea ca orice component să comită o funcție individuală pentru binele comun. Nicio clasă nu se ridică pe sine în detrimentul celorlalte. Organismul prosperă ca și o entitate. În acest fel, așa este și cu fiecare persoană individuală sau clasă. Societatea lucrează în armonie, sănătoasă și puternic unificată împotriva influențelor sau intruziunii externe. Precum definit în *Germanisches Leitheft (Ghiduri Germanice)*, „Fiecare element individual în Reich își păstrează caracterul independent, cu toate acestea se subordonează pe sine rolului în comunitate.”⁸ În cuvintele lui Hitler dintr-un discurs în Noiembrie 1930, „Adecvat este ce servește întreaga comunitate, nu individul... Întregul este vital, este esențial. Numai prin el poate individul să-și primească partea în viață, iar când partea sa sfidează legile întregului, atunci rațiunea umană dictează că interesul întregului trebuie să suprapună interesele individului.”⁹

Să organizezi persoane într-o societate funcțională și cooperativă necesită ca membrii săi să renunțe la anumite ambiții personale pentru binele altora. Concesii reciproce semnifică o voință de a lucra împreună. Obiectivele comune ale societății, precum apărare, comerț, prosperitate, companie, și securizarea hrănilor, oamenii reușesc prin compromis pentru binele tuturor. Hitler a crezut că o națiune ce ignoră asta nu va supraviețui. El a declarat într-o adresare în Aprilie 1937, „Acest stat a venit în ființă, și toate statele vin în ființă, prin depășirea intereselor strict personale și egoism individual. Democrația virează nechipzuit către a plasa individul în centrul a toate. Pe termen lung, este imposibil să scape de criza ce un astfel de conflict va produce.”¹⁰

În *Die SA*, Rehm a avertizat că fără control, domnia liberă a ambițiilor personale duce către abuz: „Pe cât poate fi spus că liberalismul a fost odată de folos în a promova valoarea inițiativei individuală și calități de conducere, idealurile sale de libertate și personalitate au degenerat într-un concept de-a dreptul purtare arbitrară în viața personală, dar chiar mai mult în viața economică și comercială.”¹¹

Un articol din Mai 1937 *Der Schulungsbrief (Eseuri Instrucționale)*, un jurnal ideologic lunar, discuta credința naivă a liberalismului în „bunătatea naturală a personalității libere.” Autorul, Eberhard Kautter, a explicat logica a cum se aplică asta în viața afaceristă într-o democrație: „În privința formării economiei, liberalismul presupune că cineva trebuie numai să o lase în seama individului activ în comerț întrucât el își urmează interesele nestingherit, ca și cel mai sigur mod de a realiza potențialul complet și a obține o sănătoasă economie națională... Principiul social liberal este bazat pe așteptarea că eliberarea individului, în armonie cu liberul joc de forțe, va duce către condiții economice independent formate și cinstite cât și ordine socială.”¹²

Institutul German pentru Știința Muncii a concluzionat în cartea anuală din 1940/41 că polițe economice liberale aduc „distrugerea oricărei societăți ordonate”, deoarece persoane în comerț „sunt eliberate de orice responsabilitate politică sau socială.”¹³ *Germanisches Leitheft* a văzut în liberul joc al forțelor o neînfrântă urmărire a averii personale ce contrazice spiritul unei societăți organizate: „Nu mai este în definitiv o sacră legătură morală a individului cu comunitatea, și nicio legătură de la persoană la persoană prin concepte de onoare și încredere personală. Nu mai este o reciprocă relație sau conexiune între ei mai presus de interese pur materiale și egoiste; anume, achiziționarea banilor.”¹⁴

Jurnalistul Giseller Wirsing a citat Statele Unite, modelul întreprinderii libere capitaliste, ca și exemplu a cum polițe economice liberale gradual creează dezechilibru social cu discrepanțe urâte între dorință și abundență: „Chiar și în însăși America, Americanismul nu mai răspândește prosperitate și nu mai îmbunătățește standardul de viață a maselor largi de oameni, ci doar menține stilul de viață al privilegiatei clase

înalte.”¹⁵ Un studiu German asupra erei depresiei financiare în Statele Unite, *Was will Roosevelt?* (Ce vrea Roosevelt?), a adăugat asta: „Așa în SUA, unul găsește împreună cu uimitoare afișări de avere în extravaganta, lux parvenit, sărăcie inimaginabilă și depravare socială... În cea mai bogată țară din lume, lăudatul paradis al democrației, zeci de mii de familii Americane îndură cea mai săracă existență. Malnutriția printre milioane de copii și alți cetățeni este așa răspândită încât o treime din întreaga populație Nord Americană este subnutrită.”¹⁶

Vocea lui Hitler cu privire la subiect dintr-un discurs din Iulie 1930 reafirmă convingerea sa că o comunitate este tare sau cade ca și unul: „Eu cred că națiunea noastră nu poate să continue să existe ca o națiune, decât dacă fiecare parte este sănătoasă. Nu-mi pot imagina un viitor pentru poporul nostru, unde pe de-o parte văd cetățeni bine hrăniți mergând în treaba lor, în timp ce pe cealaltă umblă muncitori slăbiți.”¹⁷ Interpretarea lui asupra unui stat organic regulat, și concentrarea democrației liberale pe libertate individuală, evident necesită percepții diferite cu privire la rolul guvernului. Ediția Iunie 1937 a *Der Schulungsbrief* a oferit această analiză: „Din moment ce liberalismul crede în sfințenia și nemărginita putere de rațiune a individului, neagă dreptul statului de a conduce și datoria sa de a direcționa societatea. Pentru liberalism, statul este nimic mai mult decât personificarea fiecărui uz de forță necinstită. Caută așadar să reducă autoritatea statului în fiecare stat.”¹⁸ *Die SA* a sumarizat „conform percepției liberale, statul nu are altă funcție decât aceea de gardian de noapte, anume, să protejeze viața și proprietatea individului.”¹⁹

Cât despre sistemul parlamentar al guvernului reprezentativ, aceeași publicație l-a condamnat astfel: „Cererea poporului de a participa în guvern a fost justificabilă și de înțeles în noua eră, când politica nu mai era doar o chestiune a dinastiilor conducătoare ci o chestiune ce implica toată națiunea. Influența dăunătoare și slăbiciunea formei parlamentare de guvernare curând a devenit aparentă... Participarea poporului există doar pe hârtie. În realitate, politicieni de carieră sunt aleși regulat prin variate partide ce ei le-au fondat. Au făcut o ocupație nouă din această activitate. Așa cum a devenit aparent de mult timp, nu se concentrează pe bunăstarea poporului și

statului, ci pe interesele lor personale sau anumite cercuri financiare ce stau în spatele lor.”²⁰

Hitler susținea că absența unui suficient control al statului în democrație permite clasei avute să manipuleze economie, presa și reprezentanții aleși pentru bunul plac. O largă prăpastie între afluență și sărăcie se dezvoltă, gradual trăgând clasa muncitoare în ruină. Adresându-se muncitorilor de armament Berlinezi din 1940, a declarat că vocea publicului în sistemele democratice este o iluzie: „În aceste țări, banii de fapt conduc. Asta înseamnă în final un grup de câteva sute de persoane ce posedă averi enorme. Ca și rezultat al structurării statului, acest grup este mai mult sau mai puțin independent și liber... Libera întreprindere acest grup înțelege nu doar ca libertatea de a acumula bani, ci în special să-i folosească liber; adică, liberi de supravegherea statului și națiunii.

„Prin urmare unul își imaginea că în aceste țări de libertate și avere, prosperitate nemaivăzută exista... Dimpotrivă, în aceste țări diferențele de clase sunt cele mai crase ce pot fi imaginate: sărăcie inimaginabilă pe de-o parte și bogății inimaginabile pe cealaltă parte. Acestea sunt țările ce controlează comorile Pământului, iar muncitorii lor trăiesc în văgăune mizerabile... În aceste țări ale așa zisei democrații, poporul nu este niciodată prima considerație. De căpătâi este existența acestora puțini ce trag sforile într-o democrație, câteva sute de capitaliști principali ce controlează averea și piața de bursă. Masele de oameni nu-i interesează pe ei în niciun caz, exceptând în vremea alegerilor.”²¹

Die SA a discutat un alt defect al sistemelor parlamentare în mod particular supărător lui Hitler: „Practic, nu este nicio responsabilitate în democrație. Anonimitatea majorității momentului decide. Miniștrii guvernamentali sunt supuși acesteia, dar nu există nicio oportunitate de a trage la răspundere această majoritate. Ca și rezultat, ușa este deschisă pentru neglijență și nepăsare politică, pentru corupție și mânuire fiscală defectă. Istoria democrațiilor reprezintă în mare parte o istorie a scandalurilor.”²²

Conform *Was will Roosevelt?*, „Corupția s-a răspândit așa mult... încât niciun cetățean American nu se mai supără datorită incidentelor de corupție nerușinată în serviciul civil,

deoarece menajarea defectă este privită drept un fenomen natural a unui guvern ce nu poate fi schimbat.”²³

Hitler odată și-a amintit cum o vizită în tinerețe la parlamentul Austriac a dezvăluit „evidenta lipsă de responsabilitate într-o singură persoană.”²⁴ *Germanisches Leitheft* a declarat, „Absența de responsabilitate este cel mai evident indicator al unei lipse de moralitate.”²⁵

Democrația a eșuat deoarece era un produs al liberalismului. Concentrarea pe individ adus la „idolatrie de sine și renegarea comunității, destrămarea vieții sănătoase, ordonate și naturale,” conform broșurii armatei Germane *Wofür kämpfen wir? (Pentru ce luptăm?)*. „Valoarea exagerată plasată pe posesii materiale din punctul de vedere economic a format clase sociale și a fragmentat comunitatea.

Atingând un public numărând milioane, lunarul *Der Schulungsbrief* a fost un mediu major pentru instruire ideologică. Coperta proclamă „Dreptul la Muncă – Datoria de a Presta.”

Nu cei de bun caracter s-au bucurat de mai mult respect, ci bogații... Munca nu a mai servit ca și mijloc de ridicare a valorii comunității, ci doar pentru interesul individului.

Comerțul s-a dezvoltat independent de popor și stat, într-o entitate a cărei singur scop era să adune

averi.”²⁶ Periodic *NS Briefe (Eseuri NS)* a rezumat, „Libertatea nu poate fi făcută aceeași cu lipsa de restrângere și nepăsarea egoistă.”²⁷

Hitler privea lipsa de concentrare pe responsabilitate comunală a liberalismului un obstacol unității naționale. Conform *NS Briefe*, „Prin definiția Național Socialistă, liber este cel ce-și recunoaște legătura personală cu poporul său, limitările personale dictate de necesitățile vieții lui ce sunt cerute, iar el acceptă aceasta.”²⁸ Hitler a luat hamul guvernului în mână într-un climat politic liberal. Pentru a depăși idealul liberal, ce pentru mulți era libertatea personificată, el a introdus o formă de stat alternativă. A creat oportunități pentru dezvoltare de sine, dar de asemenea i-a instruit pe Germani în supunere. Întru aceasta, Hitler în definitiv a realizat echilibrul dintre libertate individuală și autoritatea de stat mult contemplat de mișcarea de intelectuali Germani a secolului trecut.

Statul Autoritar

Național Socialiștii și-au descris guvernul ca și stat autoritar. Acesta a fost aproximativ un compromis între conceptul liberal conform căruia administrația există pentru a servii publicul, și doctrina absolutistă conferind autoritate supremă capului de stat pentru a face decizii politice. A interzis vocea majorității în guvern, dar a promovat binele a diverse grupuri social și economice în mod egal. *Die SA* a oferit această definiție a statului autoritar: „Șade doar în mâinile liderului. El își formează și direcționează cabinetul ce face decizii de polițe. Dar el de asemenea este singur tras la răspundere înaintea națiunii pentru acțiunile sale. Diversele interese ale claselor societății el le aduce în armonie și echilibru în acord cu interesele generale ale poporului. Aceasta este realizată prin eforturile reprezentanților ce lucrează în ocupațiile respective grupului lor, da nu posedă nicio autoritate politică. În acest mod, conflicte de interese și lupta între clase sunt eliminate, la fel și control unilateral de către orice grup cu interese speciale comerciale sau politice.”²⁹

În 1936, Hitler a accentuat că „un regim trebuie să fie independent de asemenea interese speciale. Trebuie să rămână concentrat pe interesele tuturor înaintea intereselor unuia.”³⁰ Cu privință la comerț, el a anunțat că intenționează să „zdrobe-

ască iluzia cum că economia într-un stat poate purta o nestin-gherită, incontrollabilă, și nesupravegheată viață proprie.”³¹ Ca și Führer (Lider), al națiunii el își rezerva dreptul de a lua orice acțiune considera adecvată. Într-un discurs pe timp de război a spus personalului militar, „Când recunosc un concept a fi corect, nu doar că am datoria de a relata asta concetățenilor mei, dar mai apoi o datorie de a elimina interpretări contrarii.”³²

Sub Național Socialism, capul statului mânua putere supremă. Asta venea înțelegerea că nu va exista favoritism direcționând afacerile publice, și că „împreună cu cea mai înaltă autoritate nelimitată, liderul poartă cea mai grea respon-sabilitate finală,” conform *NS Briefe*.³³ Rehm oferea explicația asta în *Die SA*: „Acest sistem diferă de dictatură în faptul că lide-rul acceptă responsabilitate înaintea poporului și este susținut de către încrederea națiunii. Poporul se conduce pe sine prin liderul ce l-au ales. Acțiunile sale asigură că directiva statului este în armonie per total cu interesele națiunii și conceptele sale. Esența acestui sistem este depășirea diferențelor de par-tid, formarea unei comunități naționale adevărate, și măreția de neîntrecut a conducerii ca și cerințe. Liderul statului autori-tar personifică principiul lui Frederic al II-lea, cel Mare: „Eu sunt primul servitor al statului.”³⁴

Dr. Joseph Goebbels, în conducerea propagandei în cabi-netul lui Hitler, a comparat democrația cu statul autoritar într-un discurs jurnaliștilor străini în Geneva în Septembrie 1933: „Poporul și guvernul în Germania sunt unul. Voința poporului este voința guvernului și vice versa. Forma de stat modern în Germania este un tip rafinat de democrație, guvernat de princi-pii autoritare prin puterea mandatului poporului. Nu există posibilitatea ca prin fluctuații parlamentare, voința poporului să fie cumva data deoparte sau anulată... Principiul democrației este complet neînțeles dacă cineva concludă din acesta că nați-unile vor să se guverneze pe sine. Nu o pot face și nici nu o doresc. Singura lor dorință este ca regimul să guverneze bine. Se consideră pe sine norocoși când sunt conștienți că guvernul lor lucrează în toată capacitatea sa de cunoștințe și conștiință bună pentru bunăstarea și prosperitatea poporului în grija sa.”³⁵

Ministrul Propagandei,
Joseph Goebbels
semnează autografe în
Nürnberg.

Forma statului autoritar necesita ca numai persoanele ce prezintă abilitate naturală de conducere să-și asume poziții de responsabilitate. Hitler a vorbit despre importanța în a găsi astfel de indivizi într-un discurs în Berlin în Februarie 1933:

„Vrem să asigurăm oportunitatea ca spiritul German să evolueze, să res-tabilim valoarea personali-

tății ca și prioritate eternă; adică, a promova geniul creativ al individului. În acest mod, vrem să rupem legăturile cu orice aparență de democrație letargică. Vrem să înlocuim aceasta cu conștientizarea nesfârșită că orice lucru mare poate veni numai din forța personalității individuale, și că orice destinat să dăinuie trebuie din nou încredințat abilităților personalității individuale.”³⁶

Național Socialismul a adoptat practica liberalismului de a crea oportunități pentru avansarea persoanelor în comunitate. A disputat însă, dreptul și abilitatea populației de a alege lideri. Democrația permite alegătorilor să-și aleagă reprezentanții. Ca și apărare împotriva tiranilor, sistemul parlamentar favorizează moderație. Se presupune că dezaprobă cu persoanele impunătoare obișnuite cu inițiativă independentă. Hitler argumenta că această practică „zdrobește libertatea de acțiune și posibilitățile creative ale personalității și înlănțuie orice talent pentru conducere.”³⁷ El a scris mai târziu că democrația „inundă toată viața politică cu cele mai puțin demne elemente ale timpului nostru. În aceeași măsură în care un lider adevărat

se va distanța pe sine de la activitate politică ce nu constă în principal în realizare creativă și hărnicie, dar în schimb în negociere și în a atrage favoarea majorității, astfel de activități se potrivesc minților mici și îi atrag către politică.” Ca urmare, „timizi buni de nimic și guralivi,” în special aceștia cu teamă de a face o decizie și a fi trași la răspundere, ei vor cauta oficiu:³⁸ „Democrația în adevăratul ei sens este inamicul de moarte al oricărui talent.”³⁹

Când Goebbels a anunțat în 1933 în Berlin la expoziția radio că revoluția lui Hitler a „detronat individualismul neînfrânat,” asta nu implica limitarea libertății dezvoltării personale.⁴⁰ Hitler a clarificat poziția partidului său într-o adresare în Ianuarie 1941: „Întâi am căzut victime unei extreme, cea liberală, individualistă ce nu doar că ridică individul ca și punct focal de considerație, dar permite această viziune să determine toate acțiunile noastre. Pe partea opusă a stat înaintea poporului nostru atracția teoriei omenirii ca și concept universal ce individul este obligat moral să-l servească. Iar între aceste două extreme este idealul nostru; națiunea, în care noi vedem o comunitate spirituală și fizică ce Providența a creat și prin urmare a dorit, din care noi facem parte. Doar prin aceasta noi ne putem controla existența... reprezintă triumful peste individualism, dar nu în sensul cum că aptitudinea individuală este secată sau inițiativa individului este paralizată; numai în sensul conform căruia interesele comune stau deasupra libertății individuale și toată inițiativa individuală.”⁴¹

Guvernul Național Socialist a desemnat școlile Germane să antreneze cadrul de viitori lideri ai țării. *Der Schulungsbrief* a definit-o astfel: „Educația primește o cerință dublă de a modela personalități puternice și a a-i face dedicați gândirii de comunitate. Obiectivul principal în instrucțiune ideologică este formarea unui punct de vedere solid și orientat pe comunitate. Să construiești personalități hotărâte necesită prestație competitivă consistentă, selectarea celor mai realizați, și stabilirea standardelor de realizare conform întrebărilor legate de caracter, voință și abilitate. Doar realizarea justifică promovarea.”⁴² Oportunitățile pentru dezvoltarea de sine în statul autoritar se conformau conceptului de libertate individuală Național Socia-

list: „Să fii liber nu înseamnă să faci ce vrei, ci să devii ceea ce ești menit să fii.”⁴³

Lupta pentru Muncă

Revoluția Industrială a mers paralel cu tranziția politică a civilizației Vestice în secolul 18. Dezvoltarea motorului cu abur de către James Watt în 1769 și invențiile lui Edmund Cartwright, război de țesut electric și mașina de împletit lână, au introdus câțiva ani mai târziu era morilor de țesut, mine de cărbuni și fabrici. Nevoia de mână de lucru pentru a umple slujbele de fabricație i-a atras pe oamenii rurali (mulți din ei își pierduseră mijloacele de trai datorită producției în masă) către industria bazată în oraș. În ani 1840, căile ferate au facilitat migrația lor către centre mari de populație. Asta a creat o nouă clasă de oameni: muncitori.

Concentrați în locuințe mizerabile, supraaglomerate, membrii forței de muncă Europene aveau un standard de viață comparativ scăzut. Bărbați, femei și copii trudeau zile de muncă excesiv de lungi în condiții nesănătoase și deseori nesigure pentru salarii mici. Aceste circumstanțe, împreună cu izolarea socială de restul populației, gradual a dus către radicalizarea politică a muncitorilor. În Germania, președintele cabinetului Prusac, Otto von Bismarck, promovase reformă socială pentru a ușura suferința. El a propus o legislație în 1863 pentru a oferi pensii pentru muncitori în vârstă, retrași și pentru a stabili o asociație protectivă pentru țesătorii Silezieni. Programul din urmă, Bismarck l-a finanțat personal. Cabinetul și parlamentul Prusac, delegați liberali, clericali, și conservativi, s-au opus cu toții la reformă. Ei considerau programele socialiste și contrar jocului liber de forțe.

Neînfricat, Bismarck a discutat prolele de muncă în Mai 1863 cu Ferdinand Lassalle, fondatorul Uniunii Universale a Muncitorilor Germani. Ei au acoperit drepturi de vot pentru muncitori, asociații de muncitori sponsorizate de stat și asigurare de dizabilitate. În final, Lassalle a devenit frustrat cu opoziția parlamentară și a remarcat un an mai apoi, „revoluția este singurul remediu.”⁴⁴ Moartea sa într-un duel a fost însă un pas

înapoi pentru eforturile constructive de a încorpora munca în populație ca și element uniform. Ostracizarea socială a dus la resentiment printre lucrători. În 1875, periodicul Partidului Muncitorilor Social Democrați, *Volksstaat (Statul Poporului)* a declarat, „Ura de clasă formează baza societății de azi.”⁴⁵

Anumite reforme ce Bismarck a reușit să le pună în legislație nu au atins scopurile sale și așteptările muncitorilor. Radicalizarea implacabilă a muncitorilor în definitiv a găsit expresie în doctrina lui Karl Marx. Având interdicție în Germania de la 1848, Marx și-a formulat programul politico-economic în Anglia. El și-a bazat concluziile, publicate în *Das Kapital*, în principal pe rezultatele comisiilor guvernamentale investigând condițiile de muncă în fabricile Englezești. Ideile sale au găsit o audiență receptivă printre lucrătorii Germani. În timp ce inițiali reformatori socialiști precum Wilhelm Weitling s-au luptat pentru acceptarea muncitorilor în comunitatea națională Germană, Marx a propaga război între clase. Clasa exploatată de muncitori, predica Marx, nu datorează nicio loialitate naționalității sale, ci ar trebui să caute solidaritate cu muncitorii opresați, așa zisul proletariat, din alte țări.

Un val proaspăt de naționalism a învăluit Germania când Primul Război Mondial a început în August 1914. Membrii din clasa mijlocie, muncitori de rând și meseriași au luptat cot la cot în armata Germană pe timpul prelungit al luptei.

Camaraderia de pe front a învins parțial barierele de clasă și a diminuat atitudini individualiste. În Germania, natura interminabilă a conflictului, lipsă de mâncare, și neglijența guvernului asupra moralului domestic a dus la oboseală de război. Când Bolșevicii, o mișcare marxistă revoluționară, au doborât guvernul Rus și au concluzionat tratatul de pace cu Germania și aliații ei în Martie 1918, asta i-a încurajat pe marxiștii Germani. Ei au organizat demonstrații publice cât și greve și în final o revoltă navală. Aceasta a ajutat în doborârea Împăratului. Un guvern democratic a luat puterea, și Germania a concluzionat un armistițiu cu adversarii săi Vestici, Antanta, în Noiembrie 1918.

Sprijiniți de Bolșevici în Rusia, marxiștii Germani au stabilit republici Sovietice în Reich. Comandantul militar al Partidului Comunist din Germania, Hans Kippenberger a declarat,

„Insurecția înarmată este cea mai decisivă, mai severă, și mai înaltă formă de luptă de clasă la care proletariatul trebuie să recurgă, în momentul corect în toate țările pentru a răsturna conducerea burghezilor și a plasa în putere propriile noastre mâini.”⁴⁶

Trupe Voluntare Germane, voluntari în miliție au luptat cu
insurgenții comuniști ai Ligii Spartacus din Berlin în 1919.

Liga Spartană, ce avea o lună de activitate, a organizat o răscoală comunistă în Berlin în Ianuarie 1919. Formații militare Germane au suprimat-o, cauzând pierdere considerabilă de viață. Armata a zdrobit rapid republicile Sovietice proclamate în Brunswick și Baden. Capturarea comunistă a orașului München în Aprilie a dus la un alt conflict înarmat, rezultând în 927 de morți. Armata Germană și miliția patriotă cunoscută drept *Freikorps* (Trupe Voluntare) au doborât alte revolte Sovietice prin Germania în decursul următorilor trei ani.

În ciuda influenței unificatoare a Războiului Mondial, diferențele de clasă au reapărut în anii 1920. Clasa mijlocie, în mare parte săracă, menținea depărtare socială de forța de muncă industrială. Muncitorii erau prin urmare, încă predispuși propagandei comuniste despre exploatarea capitalistă. Frontul Roșu a atras milioane de urmași în timpul anilor tulbu-

rați din Republica Weimar Germană. Comuniștii au căutat putere prin alegeri electorale după 1923.

Pentru a câștiga muncitorii în cauza sa, Hitler s-a străduit să facă natura distructivă a marxismului aparentă bărbaților și femeilor muncitori Germani. Național Socialismul îl descria drept un produs pervers a Revoluției Industriale. Își datora succesul neglijenței față de clasa muncitoare de către guvernul imperial în secolul 19, barierele sociale create de liberalism în comunitatea națională Germană, și pierderea abruptă a rădăcinilor muncitorești. Fostul fermier sau artizan, obișnuit cu muncă folositoare și creativă cu mâinile sale și legat de pământ, a fost subit mutat și muncea cu o mașinărie necunoscută de fabrică în împrejurimi urbane mohorâte. Un pamflet publicat pentru muncitorii Germani de armament rezuma alienarea muncitorilor astfel: „Persoana privește mașinăria de care este legat cu ură. Nu-i este prieten sau ajutor. Nu face decât să-l ducă într-o cursă inutilă pentru interesul lacom individualist al patronului capitalist. Reprezintă șomaj și foamete pentru mulți din tovarășii săi lucrători. Persoana se distanțează din ce în ce mai mult de natură, percepția sa devine mai nenaturală, iar rezultatul este o degradare fără precedent în toate aspectele creativității umane.”⁴⁷

Conform cărții din 1938 *Der Bolschewismus* (Bolșevismul), „astfel de condiții sociale confruntând muncitorul German au fost produsul liberalismului. Precum Renașterea, a glorificat libertatea de acțiune și dezvoltarea individului, ceea ce înseamnă același lucru ca și avansul intereselor personale fără scrupule.”⁴⁸ În munca sa din 1935 *Odal*, Dr. Johannes von Leers a adăugat, „predicarea liberalismului despre drepturile necondiționate ale celor mai puternici economic este așa orbească, încât sclavia economică este considerată progres.”⁴⁹ Leers a descris impresiile unui German oarecare ajutor de fermă ce intră în forța de muncă industrială: „El a sosit în oraș ca și muncitor posedând nimic în anii de la 1830 înainte, pretutindeni întâmpinând un sistem nemilos de întreprinderi capitaliste. Singura sa valoare este ca și vânzător de sine drept „marfă de muncă.”... De la muncă prost compensată până la șomaj și apoi la munca din nou pentru salarii mici, disprețuit de către clasa

educată, privit suspicios de poliție, nu este o minune că devine indignat.”⁵⁰

Der Bolschewismus a relatat o altă sursă de resentiment legată de standardul de trai al muncitorului comparativ cu acela al oamenilor din cartiere afluențe: „Omul bursei de valori și deținătorii de fabrici își construiesc vile în zone excepționale și bine formate ale orașelor pe creștere. Contrastul cu propriile lor condiții în case aglomerate, aproape de coșurile de fum ale fabricilor, devine și mai aparent maselor de muncitori.”⁵¹ În *Odal*, Leers scrie că numai pentru că societatea Germană și-a închis ochii față de suferința muncitorilor, asta a permis comuniștilor să-i recruteze: „a fost marea noastră nenorocire că oamenii educați și cu proprietate ai țării, în contrast cu clasa înaltă Englezească ce a fost mult mai responsabilă în această privință, a blocat orice reformă socială concretă și sinceră cu o răcire și o lipsă de suflet, călăuziți de către credința lor egoistă în legile comerțului liber.”⁵²

Eșecul societății în a crește și a accepta clasa muncitoare ca și egali a divizat Germania, contribuind la grevele organizate de marxiști și rășcoale ce au sabotat efortul de război în 1918. Această circumstanță a sprijinit afirmația lui Hitler ca variate grupuri într-o națiune, în timp ce-și păstrează funcția și caracterul individual, trebuie să lucreze împreună ca și o entitate cu sprijin reciproc pentru un scop comun, imparțial regulate de către stat. Să desconsideri un grup înseamnă să-i compromiți pe toți. Intrând în politică în 1919, Hitler trebuia să combată trendul marxist substanțial printre muncitori. În acest timp, multe clase sociale și economice în Germania au format partide susținând interesele lor individuale. Asta a fost în mod special periculos pentru muncitori, deoarece s-au aliat cu comuniștii, o mișcare revoluționară internațională ce folosește subversiune, teroare și insurecție înarmată pentru a-și avansa obiectivele.

Partidul lui Hitler hotărât numit Partidul Național Socialist al Muncitorilor Germani (NSDAP) s-a distanțat de convenția politică a perioadei prin a se zbate pentru *toți* Germanii. Cu toate ca în privat a criticat intelectualii, aristocrația și chiar și clasa mijlocie, Hitler a recrutat din toate categoriile vieții. Peste interesele grupului sau individului, el le-a pus pe cele ale Germaniei. Acesta a fost numitorul comun ce a unit membrii săi

diverși într-un bloc politic agresiv și formidabil. El a declarat în 1928 că Național Socialismul „nu este o mișcare a unei clase sau ocupații specifice, ci în adevăratul sens un partid al poporului German. Va cuprinde toate clasele sociale, prin urmare încorporând toate grupurile profesionale. Vrem să ne apropiem de orice German de voință bună ce dorește să-și servească poporul, să trăiască în poporul său, și să aparțină lor prin sânge.”⁵³

Partidele marxiste Germane, Democrații Sociali și comunistii, nu au făcut campanie pentru acceptarea muncitorilor în comunitatea Germană, ci pentru a doborî ordinea socială existentă și a o înlocui cu o „dictatură a proletariatului” internațională. Ei nu solicitau urmași din clasele educate. Programul NSDAP descria marxistii astfel „uniți de către sentimente de ură și invidie, nu de vreun scop constructiv, împotriva celeilalte jumătăți de națiune.”⁵⁴ Karl Ganzer a scris în *Der Schulungsbrief*, „Karl Marx nu a venit din mișcarea de muncitori ci din sfera liberală. Dacă liberalismul poate fi descris drept forma socială stabilită a trendului Revoluției Franceze, atunci marxismul este o varietate radicalizată, puternic înrădăcinată în brutalitatea acelei revoluții. Premisa de bază, război între clase, este o transformare intelectuală a regimului de teroare Francez într-un concept sociologic... Primii liderii muncitori Germani, fondatorii modești ai micilor gilde Germane de muncitori, ei vroiau să rezolve problema socială prin asimilare. Cu ideile sale de război între clase, Marx vroia să o rezolve prin a aduce haos comunității.”⁵⁵

Ganzer a scris ca Marx spera să-i conducă pe muncitori „într-un curent ce-i poartă departe de societatea în care ei odată doreau să participe.”⁵⁶ El de asemenea, a punctat o distincție importantă între Național Socialism și percepțiile marxiste de muncă. NSDAP-ul onora munca. Hitler în mod public a declarat că „niciun German nu ar trebui să fie stânjenit de numele său, ci ar trebui să fie mândru să fie numit un muncitor.”⁵⁷ Ganzer descria insulta asupra muncitorilor ca și „probabil cea mai gravă crimă a învățăturilor marxiste. Această conștientizare de clasă, Marx nu a bazat-o pe un simț de valoare ci pe o psihoză a lipsei de valoare.

Activiști comuniști adunați în Berlin pentru a sărbători Ziua Luptătorilor Frontului Roșu în 1926.

Marx le-a dat fiilor liberilor fermieri și meseriași numele peiorativ „proletariat”. Doar 40 de ani înainte, această expresie însemnase gloată asocială. În acest mod, a înfășurat sufletul unei întregi clase în jale.”⁵⁸

Hitler s-a concentrat pe a recruta oameni muncitori, considerând nobilimea și clasa mijlocie motivate de profit, concentrați pe clasă și lipsiți de folos politic. Membrii forței de muncă industriale încă posedau calitățile dinamice necesare lui pentru a duce mișcarea în stradă: vitalitate, tărie și dorință de luptă. Concentrarea publică pe doar muncitori, însă, ar fi fost contradictorie programului NSDAP de a reprezenta toți Germanii. Partidul promova sloganul, „muncitori ai minții și pumnului,” ultimul cuvânt referindu-se la lucru manual, nu la bătaie. În acest sens, toți oamenii muncitori, oricare ar fi ocupația, contribuie societății. Hitler vedea „conceptul muncitorului o onoare mai mare decât conceptul de cetățean.”⁵⁹

Vorbind în Nürnberg în 1938, Hitler a discutat problema muncitorească ce înfrunta NSDAP în timpul luptei sale pentru putere înainte de 1933: „partidul Național Socialist a fost atunci în mod deschis un partid al poporului, adică, majoritatea

urmașilor noștri constau în fii ai maselor largi; lucrători și fermieri, artizani mici și muncitori de birou... Mulți din cetățenii noștri din clasa mijlocie deja nutreau rezervări despre nume, „Partidul German *muncitoresc*,” erau complet dezamăgiți când au văzut prima oară genurile grosolane ce formau garda mișcării... Pentru partidul Național Socialist, „muncitor” a fost din prima zi un titlu onorar pentru toți cei ce, prin muncă cinstită, fie în sens intelectual sau pur manual, sunt activi în comunitate. Deoarece partidul era un partid al poporului, inevitabil a avut mai mulți lucrători manuali decât muncitori din clasa înaltă în ranguri, așa cum sunt și în populație... De la început, marxiștii au văzut mișcarea drept un competitor disprețuit. Au judecat că cel mai ușor mod de a ne termina ar fi să spună publicului general că idealul Național Socialist de „muncitor” ca și conglomerat al tuturor oamenilor muncitori, contravine conceptului de proletariat. Asta bineînțeles este adevărat, din moment ce partidele proletariatului exclud muncitorii din clasa înaltă din rangurile lor pe cât posibil.”⁶⁰

Poziția NSDAP ca și partidul poporului în anii de început nu au îndepărtat clasa mijlocie, ce de fapt a format pilonul urmașilor. Muncitorii de obicei ofereau 30 – 40% din membrii partidului și alegători.⁶¹ Prin a sprijini mișcarea lui Hitler, bărbați și femei ai forței de muncă industriale au găsit acceptare în societate – în acest caz partidul era microcosmul comunității Germane naționale – lung negată lor în era imperială.

Socialism

Există diferență considerabilă în socialismul lui Hitler și cel doctrinei marxiste. *Die SA* a explicat că obiectivul unui stat socialist este „nu cea mai mare avere posibilă individului sau unui partid anume, ci bunăstarea întregii comunități.”⁶² Socialismul pur economic lui Marx „stă împotriva proprietății private... și deținere privată.”⁶³ Marx a văzut „socialism” ca și internațional, unificând oamenii de clasă muncitoare ai lumii ce erau renegați sociali în propriile lor țări. El prin urmare, considera naționalismul, promovarea intereselor și independenței națiunii unuia, incompatibil cu idealuri socialiste. *Die SA* propu-

nea că deoarece socialismul în realitate stă în favoarea binelui colectivului, „socialismul marxist divizează oamenii și în acest mod îngroapă orice condiție necesară pentru a realiza obiective socialiste oneste.”⁶⁴

Hitler a privit naționalismul ca și un motiv patriotic de a plasa binele țării unuia peste ambiția personală. Socialismul a fost un sistem politic, social și economic ce necesita aceeași subordonare a intereselor de sine pentru beneficiul comunității. Așa cum a zis Hitler în 1927, „Socialismul și naționalismul sunt marii luptători pentru poporul individului, sunt cei mai grei luptători în strădania pentru supraviețuire pe acest Pământ. Ca atare, nu mai sunt strigate de luptă unul împotriva celuilalt.”⁶⁵ *Die SA* a sumarizat, „marxismul face distincție între cei ce au și cei ce nu au. Cere distrugerea primilor pentru a aduce toată proprietatea în posesia publicului. Național Socialismul pune conceptul de comunitate națională în plan principal... Bunăstarea colectivă a poporului nu este realizată prin distribuție egală superficială a tuturor posesiilor, ci prin a accepta principiul că înainte de interesele individului stau interesele națiunii.”⁶⁶

Trebuie menționat că în Uniunea Sovietică, statul marxist lider, regimul a gestionat non-proletariatul mult mai aspru decât ceea ce muncitorii asupriți au suferit în Revoluția Industrială în țările Vestice. Oficialul poliției Sovietice Martyn Latsis spre exemplu, a definit criteriile pentru procesele disidenților: „Nu căutați dovadă dacă s-a ridicat sau nu cu armă sau cuvânt împotriva Sovietului. Trebuie întâi să-l întrebați din ce clasă face parte, din ce etnie este, ce educație și ocupație are. Aceste întrebări trebuie să decidă soarta acuzatului.”⁶⁷ Istoricul Rus Dimitri Volkogonov a scris că exterminările Sovietice au ținut „cele mai energice, mai capabile, modeste și imaginative” elemente în societate.⁶⁸ Înfrumetarea sistematică în masă, întemnițarea, deportarea, și execuția în „utopia” marxistă așa au exterminat populația Rusă încât dictatorul Soviet, Joseph Stalin, a interzis publicarea recensământul din 1937.⁶⁹ *Der Schulungsbrief* a declarat într-un număr din 1942, „Exterminarea fără simțire a tuturor inteligențelor și talentelor, înlocuirea oricărui impuls de personalitate cu o mentalitate pasivă de turmă, a șters orice aptitudine de creativitate naturală în Rusia.”⁷⁰

Hitler privea polița economică marxistă nu mai puțin respingătoare socialismului onest decât conceptul de război între clase. Marx promova deprivatizarea oricărei producții și proprietăți. Controlul de stat în mod presupus ar fi asigurat distribuție echitabilă a mâncării și bunurilor fabricate, și ar proteja populația de exploatare capitalistă. Hitler susținea proprietatea privată și libera întreprindere. El credea că oportunități pentru dezvoltare personală și competiție încurajează inițiativa individului. El a zis în 1934, „pe de-o parte, jocul liber al forțelor trebuie garantat pe un așa câmp larg de intenții pe cât posibil. Pe de altă parte, trebuie menținut că acest joc de forțe libere trebuie să rămână pentru persoană în cadrul obiectivelor comunității, la care ne referim drept popor și comunitate națională. Numai în acest mod putem obține ceea ce trebuie, anume, cel mai înalt nivel de realizare umană și productivitate umană.”⁷¹

Der Schulungsbrief a proclamat zgomotul disparat al lui Marx pentru acțiuni echitabile în bunurile naționale și plată egală pentru orice muncă precum ca și sufocant pentru motivație personală: „Omul capabil de realizări mai mari nu avea interes în realizarea potențialului său complet, când a văzut că omul leneș stând lângă el primea la fel de mult ca și el... Orice inițiativă de a face mai mult și dorință de a accepta responsabilitate nu pot decât muri sub acest sistem.”⁷²

Cu mult înainte de a lua puterea, Hitler a combătut o tendință către socialism marxist în propria sa mișcare. În Noiembrie 1925, liderii de partid în districtul Hannover au propus divizarea fermelor largi și distribuția terenului între ajutoarele de fermă. Statul ar fi necesitat fiecare lucrător angajat în economia agrară să se alăture unei cooperative. Vânzarea independentă de mâncare ar fi ilegală. „Industrii critice” precum companiile de electricitate, bănci și armament ar fi cedat 51% din acțiuni ca și „proprietatea națiunii,” în alte cuvinte să devină controlate de stat. Programul de asemenea recomanda ca guvernul să obțină 49% din alte afaceri largi. În Mai 1930, Hitler s-a întâlnit cu un subordonat din Berlin, Otto Strasser, ce sprijinea un program similar. Hitler i-a spus că ideile sale erau „marxism pur” și ar distruge întreaga economie.⁷³ L-a dat afară din partid pe Strasser în acel Iulie, subliniind intoleranța sa

pentru socialism marxist. Hitler considera oportunitatea de a obține avere și proprietate un stimulent pentru „eterna, între-prinzătoare inițiativă personală.” Permițând indivizilor talentați să-și realizeze potențialul complet în viață de asemenea ridică societatea în care ei trăiesc și ce o servesc.

Naționalism

O caracteristică definitorie a Național Socialismului este respingerea sa a credințelor, obiceiurilor și ideilor străine în comunitatea Germană. Menține că o națiune constă în al ei sânge și pământ: un popor etnic omogen și pământul cultivat de ei, tărâmul ce oferă adăpost, refugiu și hrană din pământul unde strămoșii lor sunt îngropați. Prin dezvoltarea de sine un popor își realizează potențialul; prin conștientizare a identității lor în lăuntrice generațiile își vor îndeplini rolul intenționat de natură și Providență. NSDAP menținea că orice națiune expune o personalitate colectivă. Influența popoarelor străine a căror experiență de viață, mediu și strămoșire i-au format diferit și vor corupe națiunea și este prin urmare imorală. Leers a văzut introducerea liberalismului și marxismului în Germania în secolul 19 ca și „amenință să ne distrugă valorile... Istoria poporului German este o luptă de mii de ani împotriva penetrării străine în tărâmurile politicii, legii, tradiției și modul nostru de viață, o luptă împotriva distrugerii rasei noastre și perversiunii sufletelor noastre.”⁷⁴

Trendul către independență Germană în obiceiuri și spirit a devenit mai tangibil în secolul 18. A contribuit unui val de naționalism prevalent în noul Reich German fondat în 1871. Redescoperită în secolul 15, publicarea lung pierdutei Germania (completată în 98 A.D. de către istoricul Roman Cornelius Tacitus) deja oferiseră Germanilor detalii despre strămoșii lor. Tacitus a scris, „Popoarele Germaniei nu s-au contaminat niciodată pe sine prin căsătorie cu străini ci rămân puri de sânge, distinși și deosebiți de orice altă națiune.”⁷⁵ El a lăudat adversarul antic al Romei pentru puterea și curajul bărbaților în luptă, virtutea femeilor, și puternice valori familiale: „Buna

moralitate este mai efectivă în Germania decât legi bune în alte locuri.”⁷⁶

Scrierile lui Tacitus, împreună cu alți istorici Romani, oferă evidențe încercării nereușite imperiului de a cuceri Germania. Detaliile merită rezumate aici, datorită contribuției lor în creșterea naționalismului în secolul 19 și însemnătatea lor pentru ideologia Național Socialistă.

Avansând încet în teritoriu German, Romanii au stabilit comerț, au construit orașe și au încheiat alianțe tribale. Mulți locuitori nativi comercializau cu ei sau se alăturau armatei lor ca și trupe auxiliare. Roma de asemenea a stabilit garnizoane, a creat legi și au implementat taxe. Conștienți de superioritatea lor militară, Imperiul Roman nu era dornic de compromis. Decenii în trecut în Galia vecină, prinții Celtici au oferit rezistență înarmată împotriva conducerii Romane. Generalul Roman Iulius Cezar i-a zdrobit nemilos pe Gali, ucigând sau înrobind o treime din populația lor.⁷⁷

Hermann (zis și Arminius), fiul unei căpetenii în clanul Cheruskan, a condus câteva triburi mari Germanice în 9 A.D. în luptă cu Romanii. O vag unificată națiune de trei milioane de fermieri au înfruntat o armată testată, bine echipată, sprijinită de resursele unui imperiu acoperind 60 de milioane de locuitori.⁷⁸ Hermann a făcut apel la variatele triburi să se ridice împotriva legilor, taxelor, garnizoanelor și așezărilor străine ce gradual se răspândeau de-a lungul țării lor. Atacând tabăra de vară a guvernatorului Roman Quintilius Varus, presupusă a fi în orașul Horn în Germania de azi, Cheruskarii și aliații lor au anihilat trei legiuni Romane.⁷⁹

Un General Roman, Drusus Germanicus, a lansat expediții aspre în 15 A.D. și din nou anul următor. El a spus armatei sale de peste 80.000 de bărbați, „Acest război nu va fi gata până când întreaga națiune Germană este exterminată.”⁸⁰ Legiunile au masacrat cu răz bunare numeroase populații din sate de-a lungul rutei, dar nu au putut să-l captureze pe Hermann. Devreme în ambele campanii, Germanicus și-a retras forțele complet după o luptă cu Germanii, o circumstanță discret subafirmată de Tacitus.⁸¹

Împăratul Roman, Tiberius a anulat invazia în 16 A.D. „Pierderi mari în luptă în 15 și 16 A.D. au rupt voința Romană

de a invada și cuceri. Opriți în loc, Romanii de atunci înainte au asumat apărarea.”⁸² Asta a cruțat Germania de influența Latină ce a ajutat modela civilizațiile Italia, Spania, Franța, Britania, Balcanii, și Estul Apropiat. Pentru naționaliștii din secolul 19, Hermann a fost „primul German.” El a văzut peste rivalități locale ce făceau poporul său vulnerabil dominației străine. El a unificat triburile Germane într-un război de eliberare ce a conservat independența țării sale timp de secole. Viața sa a devenit un simbol pentru solidaritate națională și rezistență împotriva valorilor străine. În opinia Național Socialiștilor, o cucerire Romană a Germaniei ar fi corupt poporul German pentru totdeauna.⁸³

Johannes von Leers a citat „distrugătoarea influență morală... minciuna deasă, escrocherii, cruditate calculată, înșelăciune, duplicitate, și nesinceritatea în lăuntrică a rasei amestecate și bolnave ce vroia să conducă peste popoarele Germanice.”⁸⁴ Hermann a salvat Germania de la soarta Galiei, așa cum *Germanisches Leitheft* a menținut: „Mulțumită faptelor prințului Cheruskan, Hermann, Imperiul Roman, cu toate că în vârful puterii sale, a eșuat să împingă prin Baltică și mărele Nordice, „Mediteraneana Germană”. Datorită acestora, pământul inimă al Germaniei a fost păzit de a fi supt în vârtejul de haos rasial al Imperiului Roman.”⁸⁵

Cu mult înainte de secolul 20, povestea lui Hermann îi inspiraseră pe Germani cu un simț de unitate și independență națională. A rămas populară sub conducerea lui Hitler, însă nefiind acordată la fel de multă atenție precum războaiele de eliberare împotriva lui Napoleon. Aceste două evenimente deveniseră stâlpi ai poziției Național Socialiste împotriva influenței străine, fie agresiune militară sau de o natură ideologică. Liberalismul Franței, din pricina caracterului său internațional, era încă o amenințare. „Ce face Revoluția Franceză semnificativă pentru Germania,” a scris Ganzer în *Der Schulungsbrief*, „este faptul că avansează ca o mișcare cu o misiune. Pretinde dreptul de a face decizii pentru întreaga omenire... A prezentat conceptul de „cetățean al lumii” ca și legământ pentru toate națiunile și toate rasele.” Ganzer adaugă că liberalismul Francez „nu mai recunoaște valide realitățile originilor

naturale, armoniei etnice și diferențele rasiale, nici măcar nevoia de consolidare într-o formă de stat.”⁸⁶

Anumite aranjamente de caracter internațional erau acceptabile dintr-un punct de vedere Național Socialist. Comerț, competiții de sport precum Olimpicele, și instituții umanitare precum grupurile de caritate Creștine sau Crucea Roșie nutresc voință bună între națiunile civilizate.

Triburi Germanice conduse de Hermann au anihilat trei legiuni Romane (36.000) comandați de Varus în 9 A.D.

Internaționalismul este altă chestiune, *Die SA* explica, dacă „conectat cu obiective politice specifice ce în final rup legătura interioară a unei persoane cu poporul său, în favoarea unei credințe în omenirea universală și un devotament către așa zisele obiective umanitare universale în detrimentul binelui națiunii omului... Obiectivul internaționalismului politic nu este stabilirea relațiilor pașnice între națiuni, ci sublinierea vitalității naționale și a coeziunii poporului.”⁸⁷

NSDAP a capitalizat pe puternicul curent naționalist ce luaseră formă în secolul trecut și fusese comun printre Puterile Mari în acel timp. Partidul a apelat la mândria moștenirii Germane și a arătat beneficiile dezvoltării istorice naturale a țării când a fost nederanjată. Aceste idei erau șovine însă expeditiv

politic de asemenea; marxismul era un pericol adevărat libertății Germane. Promovarea naționalismului a fost o contra greutate efectivă împotriva acestei influențe străine distructive.

Igienă Rasială

Un principiu fundamental al liberalismului și marxismului era credința în egalitatea omenirii. Provoca fortificația absolutistă, ce menținuse că o superioară clasă privilegiată era menită să conducă. A stabilit o fundație legală și morală pentru libertatea individuală și parlamentară. Dictonul Declarației de Independență Americană, că „toți oamenii sunt creați egali,” sublinia o cerere politică pentru guvern reprezentativ. Revoluția Franceză a interpretat egalitatea universală într-un sens biologic de asemeni. Susținea că „toți ce poartă chip uman” posedă abilitate naturală comparabilă, ne contând ne asemănarea fizică, sexul sau prestația istorică.

Savanții și istoricii au disputat această privire cu mult înaintea timpului lui Hitler. Naturalistul Englez din secolul 19, Charles Darwin, a teoretizat selecția naturală și evoluția bazată pe studiul animalelor și fosilelor. El a concluzionat că speciile se dezvoltă inegal, și că natura se zbate pentru îmbunătățire prin a favoriza reproducerea acelor ce prezintă trăsături superioare și eliminarea celor inapți. Francis Galton a cercetat personalitatea umană, deducând că puterea intelectuală și moralitatea sunt moștenite de la părinți. El propunea căsătorii între oameni talentați, crezând descendenții superiori importanți pentru avansarea civilizației.

Aristocrații Francezi, Arthur de Gobineau și Georges Vacher au pus la îndoială egalitatea universală dintr-un punct de vedere istoric. Gobineau a identificat o corelație între creșterea și vitalitatea culturilor și rasele ce le-au fondat. Ambii bărbați argumentau că civilizațiile antice precum Persia și India s-au prăbușit gradual în timp ce populația originală de Albi s-a amestecat cu captivi sau triburi de non-Albi vecine. *Fundațiile Secolului 19*, publicată în 1898 de Houston Steward Chamberlain, atribuia toate culturile mărețe creativității popoarelor

Germanice. Ediții în limba Germană a scrierilor lui Gobineau au apărut în Germania la schimbarea de secole.

Instituții noi formate acolo provocau doctrina liberală a egalității pe fundații științifice și istorice. Mișcări similare s-au născut în Scandinavia și în Italia, unde Paolo Montegazza și Giuseppe Sergi au fondat academii pentru antropologie și studii rasiale. Eugenie, termenul lui Galton pentru investigația biologică a trăsăturilor ereditare în descendența umană, a devenit igienă rasială în Germania. Universități Europene excludeau astfel de studii din programă. Igiena rasială însă a obținut ceva legitimitate devreme în secolul 20. Bazată pe teoriile lui Darwin și Galton, propunătorii săi ofereau argumente convingătoare, bazate pe cercetare și analiză, pentru a o stabili ca și știință validă.

Într-un studiu din 1925, profesorul Hans Günther recunoștea că educația secolului 19 a ajutat indivizi din clasa de jos să avanseze vocațional și social: „Această mobilitate în sus, totuși, a dus la cele mai scăzute rate de nașteri printre cei mai buni din toate clasele și a scurs mai multă vitalitate decât crea.”⁸⁸ Conform lui Günther, asta contravenea priorității principale unei societăți sănătoase: „Progresul omenirii este posibil doar augmentând trăsăturile genetice de calitate înaltă, ce înseamnă a avea un număr mai mare de copii printre superiori și a opri propagarea celor inapți.”⁸⁹

Studiul rasei a primit fonduri publice în Germania Național Socialistă, NSDAP-ul a fondat Oficiul de politică Rasială în Noiembrie 1933. Directorul său, Dr. Walter Gross, a publicat articole pe subiect în lunarul *Der Schulungsbrief*. Jurnalul a fost un mediu important pentru propagandă ideologică, cu o circulație de câteva milioane. În Aprilie 1934, Gross a observat, „Orișicine ce înțelege un popor legat împreună doar de limbă și cultură, cum literatura științifică într-o democrație propagă, respingând legăturile comune de sânge, este într-o lume diferită de conceptul nostru organic biologic-rasial de națiune.”⁹⁰ Interpretarea sa a creșterii și căderii națiunilor dezvăluie cât de aproape doctrina Național Socialistă se conforma cu principiile lui Gobineau, Chamberlain și Günther: „Vechile state civilizate își datorează existența omului Arian de sânge Nordic ce i-a creat pe ei împreună cu culturile lor. Când el a întâmpinat

nativi într-o țară străină, el nu s-a amestecat cu ei ci i-a subjugat. El a plasat pe cei de aceeași speță ca el peste ei ca și castă domnitoare.

„Tot ce popoarele antice au produs de valoare și au realizat a venit din acest tip de cuceritor Nordic. Măreția lor a durat numai atât cât sângele Nordic ce a creat-o era puternic și îndejuns de influent. Imediat ce vița pură și simțul de conștientizare de diferențe între rase a fost pierdut, imediat ce sângele străin s-a amestecat, a și început veștejirea civilizațiilor și statelor. Putem vedea cu fior cum de-a lungul istoriei, introducerea sângelui străin distruge tradiții, religie, caracter bun și moralitate, și distruge ireparabil fundația pe care structura unei civilizații prospere a fost cândva construită.”⁹¹

Oficiul de politică Rasială a citat trei factori biologici ce cauzează culturi să piară. Prima a fost un „declin numeric în rata de nașteri, a scădere a mărimii populației ce slăbește puterea națională în fața unui popor vecin oarecum mai puternic. Schimbă puterea proporționată dintre cele două popoare încât cei numeric mai slabi, în ciuda potențialului în lăuntric superior, vor fi în final copleșiți de către vecinul mai puternic numeric.”⁹² Un articol din 1937 în *Der Schulungsbrief* observa, „astăzi, no trebuie din păcate să arătăm că rata de naștere în practic toate națiunile rasei Albe este în declin rapid.”⁹³

Al doilea factor a fost o scădere în nașteri printre elementele mai talentate ale societății, contrast cu o creștere paralelă în copii din familii arătând „abilitate, caracter, sau înzestrare fizică și mintală, mediocră sau sub medie.”⁹⁴ Un autor a învinuit polița în multe democrații de a „menține pe slabi și a ignora dezvoltarea puternicului” în percepția liberală că orice uman „merită necondiționat să fie salvat.”⁹⁵ *Der Schulungsbrief* a punctat cum legat de educația în statele democratice, administratorul liberal „îi grupează pe cei deficienți mintali în clase mici în școli speciale cu personal de învățători excepționali. El apoi îngărmădește 50 – 60 de tineri talentați și sănătoși împreună în clase ce sunt prea mici datorită constrângerilor de buget, și îi instruieste numai în lucrurile de bază.”⁹⁶

În mod larg influențată de religiile omenirii mai binevoitoare, simpatie pentru cei slabi și neajutorați a devenit o emoție umană naturală. Gross a contracara asta cu argumente ști-

ințifice: „Decisiv pentru soarta istorică a unui popor este dacă peste secole, vițele de sânge ale celor mai mărețe și mai înzestrate elemente cresc în număr și întru aceasta ridică națiunea, sau dacă în schimb sunt distruși sau restrânși iar în locul lor acele vițe ce sunt inferioare și inapte genetic rămân... Rezultatul va fi că talentul extraordinar va dispărea gradual, în timp ce pe cealaltă parte cei mai puțin demni vor domina. Mai devreme sau mai târziu asta înseamnă căderea inevitabilă a statului și civilizației.”⁹⁷

Al treilea factor ce duce către căderea culturilor adresa căsătoria cu rase străine. Aceasta cauzează o scădere în rata de nașteri printre oamenii ce au fondat civilizația și o creștere corespunzătoare în elementele mai puțin creative ale societății datorită amestecului rasial:

Foto Dr. Abel

**Marokkanerbastard
aus dem Rheinland**

Foto Dr. Abel

**Marokkanerbastard
aus dem Rheinland**

Eseul lui Wolfgang Abel în *Schulungsbrief* definind compoziția rasială și etnică a oamenilor din Germania include aceste imagini cu copii născuți din violul femeilor Germane de către soldații Francezi Marocani ce au invadat regiunea Germană Ruhr între 1923 – 1925.

„Grupul ce rezultă din specimene și bastarzi amestecați nu are singurul lucru ce aduce vitalitate îndelungă comunității rasial pură și etnic omogenă: armonia trupului cu sufletul, a spiritului și caracterului în fiecare persoană.”⁹⁸ Dr. Theodor Artz a listat „ABC-ul” poliției Național Socialiste: „Aducerea a suficiente numere de urmași, minimalizarea procreației inferiorilor, și prevenirea asimilării elementelor rasiale străine.”⁹⁹

Ce constituie „elemente rasiale străine” era o chestiune controversată în NSDAP. Variate grupuri etnice alcătuiesc civilizația Europeană: Nordici, Gali, Basci, Slavici, Baltici, Mediteraneeni și așa mai departe. Pionierii igienei rasiale au susținut că mariajul între diverse clanuri de Albi produce o ființă superioară. În 1924, analistul Kurt Hildebrandt a publicat un eseu explicând, „Cel mai mare standard de trai a evoluat unde rasa Nordică reprezenta conducerea, dar s-a amestecat cu alții ce au adoptat cultura lor.” Hans Günther a scris, „anatomistul și cercetătorul rasial Francez, de Quatresages a observat în 1857 că cea mai mare activitate fizică și mintală nu se află printre aceia de etnie pură, ci printre populații etnic amestecate.”¹⁰⁰

Günther argumenta că așa cum competiția poate motiva oameni, amestecul a două vițe de sânge creează un conflict în psihologia individului sau populația în sine, animând o ardoare latentă de luptă: „Tensiunea, confruntarea, și urgia de a reuși produce cele mai mari realizări de minte și spirit. Există mai mult potențial pentru anxietate și altercație în persoana etnic amestecată decât este cazul cu cineva dintr-o etnie cu pur sânge. Comparat cu amestecării, omul pur-sânge are mult prea puțină agitație. Germani, Englezi sau non-Scandinavi în general sunt loviți de o manieră prea liniștită a multor Scandinavi Nordici puri.”¹⁰¹

Sub Gross, Oficiul de politică Rasială a mers pe o linie subțire între criteriile mai relaxate văzute de Günther și mulți din contemporanii săi, și „extazul după blonzi” împotriva căruia ei avertizau. În 1934, colegul lui Gross, Wolfgang Abel, a publicat generalizări ale triburilor etnice Germane: Nordicul, Pfalziș, Baltic Estic, Dinaric, Alpin, Vest Nordic, și Vest Mediteranean.

El a descris caracteristicile fizice, ilustrate cu portrete foto ce semănau cu pozele suspectilor la poliție, și trăsăturile de personalitate colectivă a fiecăruia.

Femei din Friesenland, o provincie în Germania de nord-vest ce este casă multor Germani Nordici. Această poză acompania un articol *Schulungsbrief* identificând variate clanuri etnice.

Abel a oferit spre exemplu, acest profil al unui tip Nordic: „Cel mai puțin spontan, el întrece toate celelalte rase în statornicie cu scop și previziune precaută. Gândit înainte, el își subordonează impulsurile către scopuri pe termen lung. Controlul de sine este probabil cea mai distinsă trăsătură a rasei Nordice. În aceasta șade o parte semnificativă a abilității de a crea civilizații. Rasele cărora le lipsește această calitate sunt incapabile de a urma și a implementa obiective realizabile pe termen lung.”¹⁰² Germanii Pfalz erau „mai statornici decât pliaibili, mai echilibrați decât adaptivi, mai calmi decât îndrăzneți, mai iubitori de libertate decât căutători de putere, și mai gânditori decât muncitori.” Vest Mediteraneanul German „i-a viața mai puțin serios. Formule de curtoazie goale și gesturi nesincere joacă un rol major, precum promisiunea de cadouri și oferta de invitații ce nu se așteaptă cu adevărat să fie acceptate. Înclinația sa către sinceritate și etică este mai slabă decât a persoanei Nordice.”¹⁰³

Hitler a dezaprobat cu astfel de comparații. În mod special s-a opus referirilor la contrastul în statut fizic, culoare sau fizionomie printre grupuri etnice Germane. În 1930 el a spus unui ajutor, „Discuții despre problema etnică nu vor face decât să divizeze Germanii și mai mult, să-i incite unul împotriva altuia și să-i separe, și în acest fel să-i facă nesemnificativi cu respect față de relații externe.” A avertizat oficiali seniori ai partidului să evite subiectul de diversitate etnică în discursuri și articole: „Tot ce unifică și aduce clasele împreună trebuie adus în prim plan, îngrijit și promovat, și orice îi divizează, reanimează prejudecii vechi, trebuie evitat, luptat și eliminat... Sunt cel mai sigur mod de a distruge o comunitate.” El a remarcat că oamenii ar trebui selectați pentru roluri de lideri „nu după aparență externă, ci prin demonstrarea abilității interioare.”¹⁰⁴ Goebbels, el însuși un om mic cu un șchiopătat ușor, a scris în jurnalul său în Octombrie 1937, „Am discutat politică rasială cu Dr. Gross. I-am reproșat pentru standardele noastre greșite pentru a face alegeri. Conform lor, practic fiecare ofițer astăzi ar fi demis.”¹⁰⁵

Precum Günther, pionierul igienist rasial, Hitler credea că cei mai capabili și mai apți printre Germani nu ar trebui să se plaseze peste alte grupuri pentru a-și păstra sau avansa vița lor de sânge în mod special. Era datorită lor de a ajuta ridica națiunea Germană ca o entitate. Așa cum este sumarizat de cronicarul său, Dr. Henry Picker, Hitler era „ferm hotărât în a transfera unitățile militare excelente rasial, precum formațiile Waffen SS, către orice regiune unde populația nativă este sub-standard. Ei vor oferi populației prin a revitaliza liniile de sânge.”¹⁰⁶ (Waffen SS a fost o ramură elită a milităriei Germane ce necesita standarde înalte fizice pentru înrolare.)

Cu toate că el credea în inegalitatea omenirii, Hitler se opunea formării de găști sau atitudini elitiste printre persoanele sau etniile mai înzestrate ai țării sale. El a măsurat oamenii nu după ce le-a dat natura, ci după ce au contribuit cu talentele lor, fie mici sau mari, pentru a avansa comunitatea. Acesta era standardul la care orice German putea aspira, oricare îi era poziția lui sau ei în societate. Atitudine personală și încercarea, nu circumstanțe de naștere, determinau ființa superioară.

Într-un discurs ca și Cancelar al Germaniei, Hitler a descris evoluția țării sale într-o entitate socială, națională, și spirituală: „Poporul German a venit în ființă la fel ca aproape toate națiunile civilizate ce le știm în lume. O rasă talentată, mic la număr, capabilă de organizare și creație de civilizație, s-a stabilit peste alte popoare în decurs de multe secole. În parte le-a absorbit, în parte s-a adaptat la ele. Toți membrii poporului nostru au contribuit bineînțeles talentele lor speciale acestei uniuni. A fost însă, *creată*, de către o singură elită formatoare de națiune și stat. Această rasă și-a impus limba, normal nu fără de a împrumuta de la cei subjugati. Iar toți au împărțit o soartă comună pentru așa mult, încât viața poporului ce direcționa treburile de stat a devenit inseparabil legată de viața celorlalți membri ce gradual erau asimilați. Între timp, cuceritor și cucerit deveniseră de mult o comunitate. Acesta este poporul nostru German de azi... Singura noastră dorință este ca toți membrii să contribuie ce au mai bun prosperității vieții noastre naționale. Atâta timp cât fiecare element dă ce trebuie să dea, acest element în a face asta va ajuta beneficia toate viețile noastre.”¹⁰⁷

Rasism Împotriva Marxism

NSDAP-ul de asemenea percepea igiena rasială ca și o controversă politică. *Der Schulungsbrief* a punctat, „Ideologia Național Socialistă este prima viziune asupra lumii ce în mod conștient încorporează legile naturii și aplică înțelepciunea și eficiența lor omenirii.”¹⁰⁸ *Germanisches Leitheft* susținea că axarea pe rasă este „antiteza percepției vestice, în special fosta Franța. Acolo marea revoluție a proclamat egalitatea tuturor ce poartă chip omenesc... Amestecul de rase umane a fost un principal efort al democrației Franceze.” Revoluția din 1789, relatează scrierea, a fost un exemplu rău pentru un așa ideal altruist: „Pe măsură ce s-a dezvoltat, revoluția a devenit o luptă pentru putere între lideri ambițioși de partid. Asta nu a mai dus la o nouă ordine, ci a culminat în eliminarea acelor reprezentanți publici încă conștienți de responsabilitatea lor civică. În această

atmosferă regimul de teroare a început, ce a depopulat întregi orașe și parohii. „Moarte blonzilor” a fost strigătul de luptă.”¹⁰⁹

Național Socialiștii vedeau marxismul ca și descendent politic al Franței revoluționare. A degradat omenirea la o „grupare fără față” prin a distruge elementele mai talentate și productive ale societății.¹¹⁰ *Der Schulungsbrief* a văzut marxismul ca și o personificare a ce a fost mai rău în Revoluția Franceză, modelându-se după consecințele sale brutale în loc de spiritul elementelor promițătoare ideilor liberale.¹¹¹ *Volk und Reich (Popor și Tărâm)* a scris, „Revoluția Bolșevică se vede pe sine ca și continuare legitimă a celei Franceze.”¹¹²

Brutalitatea fost într-adevăr un element comun și Regimului de Teroare Francez și Rusiei Bolșevice. Primul dictator Soviet, Vladimir Lenin, a fost singurul membru al Biroului Politic original, consiliul guvernamental, ce să moară de cauze naturale. Stalin a proclamat un „război împotriva terorii” în Decembrie 1934, personal scriind o nouă lege impunând sentința de moarte pentru „acte de terorism” și ducând la execuții masive câțiva ani. În 1937, statul Soviet a purtat 353.074 de execuții, anul următor 328.618.¹¹³ Houston Steward Chamberlain a descris regimul Bolșevic al Rusiei drept „unul ieșit strict din influența idealului revoluționar Francez, ce în decurs de un secol, a transformat oameni decenti în semi-bestii umplute cu invidie și ură.”¹¹⁴

Goebbels a descris creșterea NSDAP ca și „o confruntare continuă cu problema marxistă.”¹¹⁵ Ideologiile erau contradictorii în privința semnificației rasei. Studiul German *Der bolschewistische Weltbetrug* (Escrocheria Bolșevică a Lumii) oferă această comparație: „Conceptul de lume Național Socialist interpretează națiunea rasial, precum o comunitate bazată în comune și istorice legături de sânge ale poporului conform determinării sorții. Convingerea principală a ideologiei marxiste este conceptul de clasă definind cei cu posesii și cei ce nu posedă nimic. Acest concept de clasă nu este legat nici de naționalitate nici de rasă. Stă precum un zid de separare între oameni de aceeași națiune. În același timp, îi alătură ca și frați pe oamenii cu cele mai diverse categorii rasiale. „Societatea se divizează din ce în ce mai mult în două imense, opuse, și ostile tabere, burghez și proletariat,” declara *Manifestul Comunist...*

Judecata lui Adolf Hitler merge pe un curs diferit. Găsește expresie în conceptul unui socialism naționalist și dorește unitate a oamenilor natural asociați, eliminarea de distincții de clasă, și sentimentul personal găsit în fiecare individ aparținând unei comunități naționale că acea persoană, prin soartă, s-a născut în acea națiune.”¹¹⁶

Un argument liberal principal împotriva semnificației rasei este ecologismul. Sprijinit de democrație și marxism de asemenea, această teorie menține că nu moștenirea rasială, ci factori precum climatul, teren arabil, educație, noroc, și oportunități sociale determină realizarea de grup sau individ. *Der Schulungsbrief* explică, „marxismul este construit pe ideea că oamenii sunt egali la naștere. Diferențe ce devin aparente în cursul vieții sunt rezultate influențelor externe. Dezvoltarea personală deci, depinde de împrejurimi. Cu cât mai favorabil mediul, cu atât mai bună va deveni persoana. Dezvoltarea progresivă a unui popor poate și trebuie să fie atinsă prin calea de a îmbunătăți circumstanțele externe.”¹¹⁷ Periodicul *NS Briefe* a contracara că această perspectivă „îl degradează pe om ca și sclav circumstanțelor. Consecința acesteia este că omul nu mai este subiectul ci obiectul. Factorul determinant este presupus a fi în mediu; omul nu mai modelează era, era îl modelează pe om.”¹¹⁸

Aplicarea principiilor ecologiste ca și chestiune de politică de stat, conform lui Gross, demonstrează cât de impractică este această teorie: „Criminalul obișnuit, ucigașul cu sânge rece ce încă de băiat a trecut prin viață nutrind instincte asociale negative societății, a fost doar o „victimă a mediului său.” Eradicarea aspră a acelora ce manifestă asemenea naturi sălbatice și amenințătoare nu este soluția evidentă, ci atenta, dureroasă educație, și îmbunătățirea prin transferul către un „mediu mai bun”. Startul unui tabel de pedepse „moderne” s-a manifestat în închisoare cu radio, biliard și o bibliotecă. Aici ucigașul simte un mod de viață de o sută de ori mai confortabil decât cel ce muncește din greu pământul. Asta este consecința logică a convingerii că influențe exterioare decid sau alterează natura unei persoane.”¹¹⁹

Periodicul *NS Briefe* relatează poziția Germană: „Nicio cantitate de educație nu poate schimba substanța interioară a

persoanei, din moment ce factorii ce determină cine este el nu vin din afară. Se află în el, date lui de către părinții și bunicii săi”¹²⁰ *Germanisches Leitheft* a rezumat, „Măreția adevărată a unei comunități, evoluția sa culturală, socială și politică, depinde exclusiv de forțele ce au făcut individul și prin urmare întregul clan stăpâni ai mediului și condițiilor externe și le-au modelat după voia lor. Această forță ce determină creșterea sau căderea comunității este linia sanguină, sau mai bine zis, rasa.”¹²¹

Națiunea ca Unul

Nucleul ideologiei și formei de stat Național Socialiste era unitate Germană. Hitler a promovat tot ce contribuie acestui scop și a respins tot ce nu o face. Un om citit cu o profundă înțelegere a istoriei, el a creat o filozofie politică ce interpreta trecutul Germaniei ca și o continuă luptă progresivă pentru independență și unificare. În armonie printre Germani i-a costat libertatea și viața. Imperiul Roman a impus influență străină imorală până când Hermann Cheruskanul a unificat triburile Germanice proeminente pentru a-i forța pe invadatori afară. În timpul secolului 17, o Germania politic în discordie a devenit câmpul de luptă pentru Războiul de Treizeci de Ani. Mai mult de jumătate din populație a pierit. Subsecventa Pace din Westfalia în 1648, creată de Suedia și Franța, a porționat Germania în nenumărate ducate și principate ne semnificative. Tratatul a stabilit un parlament la Regensburg pentru reprezentarea lor comună. „Diplomația noastră a pornit roțile *Reichstag* (Parlamentului) pentru scopul de a face orice guvern serios în Germania imposibil,” s-a lăudat istoricul Francez Jacques Bainville în 1915.¹²²

Austria și Prusia și-au recuperat echilibrul militar și diplomatic în secolul 18. Datorită unei lipse de legături între ierarhia regală și populație, niciunul din state nu a putut mai apoi să contracareze invazia Franței Napoleoniană. Cuceriti în 1806, numai prin naționalism au reușit Prusacii să devină din nou liberi. Prusia a unificat Germania în 1871, iar asta a introdus prosperitate și progres. Însă, discrepanțe detestabile

sociale persistau. În acel timp, filozoful Friedrich Nietzsche a exprimat o dorință în poporul său pentru o legătură mai adâncă și longevivă: „Sunt multe așteptări fine în sufletul German, dar nu sunt țesute într-o singulară, solidă și măreață legătură; un spectacol trist și un risc solemn. Aceasta trebuie remediată, o solidaritate mai mare în natura și sufletul poporului nostru creată, ruptura dintre intern și extern eliminată. În cel mai înalt mod trebuie să ne străduim pentru unitate Germană, și să ne străduim mai pasionați decât pentru simplă unificare politică: ci pentru armonia spiritului German și o existență bazată pe distrugerea conflictelor dintre formă și conținut, a spiritului interior împotriva convenției. Crearea conceptului de națiune.”¹²³

Hitler a crescut în mediul social criticat de Nietzsche pentru distincțiile de clasă. Primul Război Mondial, în care Hitler a văzut luptă într-un regiment de infanterie, a unificat variate funcții sociale într-o entitate. „Pe front, sentimentul de a fi destinat să fim împreună, sentimentul unei comunități, era în mare parte renăscut,” Gross scrie în *Der Schulungsbrief*.¹²⁴ Hitler și camarazii săi au simțit solidaritate în tranșee dar au găsit-o subminată de discordie politică acasă. „Inamicul nu îl mai înfrunta pe soldatul de pe linia de front ca și om luptător onorabil, ci de asemenea cauza probleme în spatele frontului,” un jurnal pentru forțele armate Germane relatează. „El a plătit oameni, ce nu doar că au comis munca lor malefică în străzi, dar chiar și în parlamentul nostru și-au ridicat capetele insolente și au predicat pură trădare tare și clar.”¹²⁵ În timpul perioadei după război, țara a suferit necaz economic, inarmenie politică și exploatare străine. Hitler mai târziu a declarat că atunci când poporul German „formează un bloc unificat, ei sunt o putere. Când sunt divizați, sunt neapărați și neputincioși.”¹²⁶

Prin a accentua unitate Germană, Național Socialismul a urmat pașii inamicului Romanilor, Hermann, reformatorii Prusaci ce s-au ridicat împotriva lui Napoleon, politicianul Bismarck, și eminentul Nietzsche. Chestiunea de armonie morală, socială, și armonie politică Germană a influențat poziția NSDAP în fiecare problemă majoră. Jurnalul *Der SA Führer (Ofițerul SA)* a scris că Național Socialismul, „a recunoscut că problema muncii a fost problema cardinală a secolelor 19 și 20, și a eliminat

războiul claselor introdus de structura socială Franceză cu sistemul său economic construit pe concepțiile de libertate și egalitate...A confruntat ideea distorsionată și materialistă de libertate a liberalismului, ce duce către abuz și conducerea unei minorități capitaliste, cu o nouă libertate; una bazată pe creșterea tovarășului cetățean individual în cadrul comunității naționale conform prestației. Spre deosebire de pierderea de drepturi ale muncitorilor prin liberalism, Național Socialismul încorporează muncitorul în societatea Germană, ridicându-l împreună cu realizările sale în rând cu restul națiunii.”¹²⁷

Să judeci valoarea cuiva conform prestației, în concepția lui Hitler, suprapune chestiuni legate de etnie în comunitatea Germană. Cu toate că mulți Național Socialiști își bazau concepția de lume pe cercetare științifică, guvernul sub Hitler de asemenea se baza pe educație pentru a realiza potențialul uman. Goebbels a scris în jurnalul său în Iunie 1936, „Führerul dezaproabă răspicat toată munca tuturor comitetelor rasiale.”¹²⁸ Hitler și-a bazat atitudinea pe un potențial impact negativ ce astfel de activități pot exercita asupra unității naționale.

Național Socialismul a fost în mare, un produs al valorilor secolelor 18 și 19. Hitler a văzut cum căderea absolutismului a eliberat forțe puternice latente în omenire. Dar în timp ce izbucnirea de creativitate a rupt legături tradiționale și restrângeri asociate cu ordinea veche, a dat naștere la doctrine ce au evoluat independent una de alta și erau fără precedent istoric. Liberalismul, filozofia dominantă, a zdrobit și convenție și instituție de asemenea, intrând în ape politice neexplorate cu convingerea imbatabilă cum că libertatea individuală este viitorul omenirii. Compusă la răsăritul erei liberale, a fost fabula ucenicului vrăjitor, ce a manipulat și a dezlanțuit puteri extraordinare ce nu era în stare să le controleze; s-a dovedit a fi o alegorie profetică.

Național Socialiștii credeau că exaltarea individului în sensul liberal-democratic ar „dizolva ordinea socială sănătoasă și ar duce la ruina.”¹²⁹ Ei însă au stabilit jocul liber de forțe, oportunitatea pentru dezvoltare personală și libera întreprindere. Sarcina guvernului lor autoritar era să promoveze aceste practici, simultan asigurându-se că interesele colective ale populației rămân decisive. Concomitent cu avansul individului

în Germania Național Socialistă, avansa și națiunea. Hitler a mânăuit însă a și stimulat forțele creativității umane reanimate de Iluminism, oferindu-le o formă, scop, și directivă neimaginată de pionierii liberalismului și democrației.

Capitolul 2

Noua Germania

Germania Slăbită

Pe 10 Februarie 1933, Hitler a discutat programul său economic la o întrunire în masă în Berlin pentru prima oară ca și Cancelar. Spunând audienței, „Nu avem nicio credință în ajutor străin, în ajutor din afara națiunii noastre”¹, Führerul o spus că Germania nu are prieteni în afara graniței ei. Primul Război Mondial se sfârșise în 1918 când Reichul și Austro-Ungaria s-au predat, și termeni asprii au fost impuși de către Aliați, în ciuda promisiunii Președintelui S.U.A, Woodrow Wilson, pentru o înțelegere echitabilă. Aceasta a lăsat Reichul pe un drum mai mult sau mai puțin solitar.

Delegați Aliați au deschis conferința de pace în Versailles, Franța în Ianuarie 1919. Ei au cerut ca Germania să accepte vina pentru război și să compenseze câștigătorii pentru daune. Asta le-a permis să inițieze plăți de despăgubire ce au pus Germania în lanțuri. Pentru a smulge semnătura Reichului pe tratat, Flota Regală Navală Britanică a menținut o blocadă asupra importurilor de hrană destinate Germaniei. Blocada fusese în efect de la începutul războiului. Peste 750.000 de civili Germani, în principal copii și bătrâni, au pierit datorită malnutriției.²

În ciuda capitulării Germane, Britanicii au continuat să blocheze livrările de mâncare până în vara lui 1919. Pe 3 Martie în acel an, Ministrul cabinetului Englez, Winston Churchill, a spus Camerei Comunelor (Parte din Parlament), „Menținem toate metodele de constrângere în operațiune totală sau în pregătire imediată pentru uz. Împuternicim blocada cu vigoare. Germania este foarte aproape de înfometare. Evidențele ce le-am primit de la ofițerii trimiși de Oficiul de Război peste tot în Germania arată în primul rând, marea sărăcie ce poporul German o suferă, și în al doilea rând, mărțul pericol de colaps al întregii structuri sociale Germane și a vieții naționale sub presiunea foametei și malnutriției. Acum este prin urmare momentul de a stabili.”³ Lideri Aliați au spus în față delegaților

Germani la Versailles să accepte tratatul sau să înfrunte o invazie militară și prelungirea blocadei. Germanii au semnat pe 28 Iunie, 1919.

Condițiile Aliților au degradat Germania într-o putere secundară. Câștigătorii au împărțit 13% din teritoriul Reichului printre statele vecine. Cei 7.325.000 de Germani ce trăiau acolo au devenit cetățeni de clasă secundară în noile lor țări.⁴ Resurse naturale și industrii pierdute includ 67% din producția de zinc a Germaniei, 75% din minereurile de fier, o treime din producția de cărbune și 7.7% din plumb. Aliții au solicitat 12% din exportul Germaniei, cu opțiunea de a crește numărul la 25%, pentru următorii 42 de ani.⁵

Națiunea Germană subnutrită a predat, de asemenea, un milion de bovine incluzând 149.000 de vaci de muls, plus 15% din recoltă. Aliții au confiscat un sfert din flota de pescuit a Germaniei. În plus față de largi cantități de lemn, 7.500 de locomotive Germane și 200.000 vagoane de marfă s-au dus către fostul inamic.⁶ De asemenea, Germania a predat coloniile sale Africane prospere către imperiile Angliei și Franței de peste mări. Fiecare vas de transport ce depășea 1.600 de tone, practic, întreaga flotă comerciantă a Reichului, a îmbogățit prada de război a Aliților.⁷ Germanii și-au predat investițiile private din străinătate.

În justificarea morală a termenilor, prim-ministrul Britanic, David Lloyd George, a descris cum victoria Aliată a realizat „eliberarea Germaniei de militarism”.⁸ S-a bucurat în altă ocazie, „Am obținut majoritatea lucrurilor ce ne deciserăm să obținem. Flota Germană a fost predată, navele Germane de comerț au fost predate, iar coloniile Germane au fost cedate. Unul din competitorii noștri principali a fost în mod sever paralizat, iar aliații noștri sunt pe cale să devină cei mai mari creditori ai Germaniei. Aceasta nu este o realizare mică!”⁹ Între 1880 și 1900, partea Germaniei de comerț global crescuse de la 10.7% la 13.8%. În acea perioadă, partea Britaniei scăzuse de la 22% la 16%, iar cea a Franței de la 13% la 8%.¹⁰ Woodrow Wilson a remarcat în Septembrie 1919, „Este vreun bărbat sau vreo femeie – permite-mi să spun, este vreun copil – ce nu știe că sămânța războiului în lumea modernă este rivalitatea indus-

trială și comercială? Acesta a fost un război industrial și comercial.”¹¹

Războiul a transformat Germania dintr-o putere industrială prosperă într-un stat de criză. Serviciul militar a costat viețile a 1.808.545 de soldați Germani.¹² Alți 4.247.143 fuseseră răniți. Țara era în faliment datorită costurilor apărării. Agitare marxistă a provocat ieșiri în stradă ale muncitorilor. Au fost 3.682 de greve în 1919, ce au afectat 32.825 de afaceri și 2.750.000 de lucrători.¹³ Declin în producția industrială și poverile despăgubirilor au dus la șomaj masiv. Soldați demobilizați nu-și puteau găsi slujbe. A nouă lege necesita directori să reangajeze foști lucrători ce au servit activ pe timp de război; însă mulți deținători de afaceri au fost printre decedați și companiile lor au dispărut.

În plus, numere largi de lucrători străini erau în Germania, după ce luaseră pozițiile de producție a bărbaților înrolați în armată. Soldați ce s-au întors acasă și-au găsit slujbele din înaintea războiului ocupate de muncitori înlocuitori. Oameni șomeri duceau lipsă de putere de cumpărare. Aceasta a scăzut cererea pentru bunuri de consum, ducând la scăderea costurilor în producție și mai multe concedieri. Șomajul a fluctuat dramatic. Spirala în cădere a început în 1927. Doar în 1931, 13.736 au intrat în faliment. În medie 107.000 de oameni pe lună și-au pierdut mijloacele de existență. La jumătatea lui 1932, aproape 23 de milioane de Germani (36% din populație) primeau ajutor social.¹⁴

Declarația Londrei pe 5 Mai 1921, a stabilit datoria Germană totală la 132 de miliarde de *reichsmarks (RM)*. O marcă era egală cu aproximativ 50 de cenți. De asemenea impunea „plăți retroactive” de 12 miliarde de mărci de aur plus un alt miliard în dobândă. Guvernul German în Weimar nu putea satisface aceste obligații. Fără comerț străin, Germania avea un venit mic. Temându-se de taxe excesive pentru a satisface cererile Aliate, Germani afluenți și-au investit banii în străinătate. Plecarea banilor și deficitul național au contribuit la inflație. În Noiembrie 1922, Weimar a cerut un moratoriu asupra plăților. Comisia Inter-Aliată a Despăgubirilor a declarat Germania în incapacitate de plată. Armata Franceză era staționată în regiunea Ruhr-Lippe, sursă a aproape 80% din producția Germană

de cărbune, oțel și fontă brută. Demonstrând rezistență pasivă, lucrători civili și muncitori în zonă au boicotat locurile de muncă. Aceasta a crescut numărul de persoane pe ajutor social și a scăzut producția. Dezastrul Ruhr a precipitat o cădere de valută către inutilitate. Inflația a șters economiile clasei mijlocii Germane.

O comisie condusă de Americanul Charles Dawes a făcut recomandări pentru a echilibra bugetul Germaniei și a stabiliza sistemul monetar. Aliații și-au asumat control asupra Băncii Reichului și au vândut acțiuni în calea ferată națională. Au stabilit plățile anuale la 250 de milioane de dolari. Alt comitet s-a adunat în Paris în Februarie 1929 sub bancherul American, Owen Young. Planul Young a aranjat un nou plan de plată pentru Germania ce să se extindă până în 1988. Din 1924, Weimar începuse a se împrumuta pentru a satisface cererile. Criza financiară mondială din 1929 a redus această sursă de capital. În ciuda creșterilor de taxe, guvernul German a eșuat să genereze venituri suficiente pentru a restaura economia. Până în Martie 1933, datoria Germană națională s-a ridicat la 24,5 miliarde de *reichsmarks*.

La jumătatea lui 1931, Aliații au aprobat cu reticență cererea Germaniei pentru un moratoriu de un an asupra despăgubirilor. În Iunie 1932, Cancelarul Franz von Papen a negociat o suspensie pentru alți 3 ani de plată. Un alt beneficiu pentru Germania în acest timp au fost două ierni blânde, consecutive. Acestea au creat un climat favorabil pentru agricultură și noi construcții. Din Ianuarie până în Octombrie 1932, alți 560.000 de Germani au găsit slujbe. Chiar și cu aceste îmbunătățiri, șomajul tot sărea de 5 milioane.

În Iulie 1932, Hitler a descris problemele economice ale Reichului într-un discurs distribuit cu discuri de gramofon pe timp de campanie electorală: „Fermierul German sărăcit, clasa mijlocie ruinată, aspirațiile sociale a milioane de oameni distruse, o treime din toți muncitorii bărbați și femei Germani fără muncă și prin urmare fără venituri, Reichul, municipalități și provincii în datorie, departamente de venituri în haos și fiecare trezorerie, goală.”¹⁵ Acestea au fost consecințele exploatarei Germaniei de către Aliați după Primul Război Mondial. I-a rănit adânc pe Germani. Doctorii raportau statistici alarmante de

malnutriție printre copii. Rata de divorț era disproporționat de mare. În cei 13 ani de Republică Weimar, mii de Germani au comis suicid, mulți conduși de disperare și frustrare de-a lungul a luni de inactivitate. Autorul German Rudolf Binding plasează numărul la 224,900.¹⁶

De-a lungul perioadei Germanii au îndurat violări asupra suveranității lor de către țări a căror armate nu cuceriseră vreodată Germania dar persuadaseră liderii ei să se predea în 1918 prin promisiuni false a unei păci conciliante. Hitler a preluat o națiune deziluzionată și săracă atunci când a luat oficiul pe 31 Ianuarie, 1933.

Hitler sosește pe 14 Iunie 1938, să dedice piatra de temelie pentru Casa Călătoriilor Străine în Berlin. Acesta era unul dintre multe proiecte de lucrări publice ce guvernul său a introdus pentru a spori comerțul. El este acompaniat de către directorul de turism, Hermann Esser și arhitectul Albert Speer.

Drumul Către Recuperare

Două zile după ce a devenit Cancelar, Hitler a subliniat programul său economic într-o adresare națională prin radio: „În 4 ani, fermierul German trebuie salvat de la sărăcie. În 4 ani șomajul trebuie în sfârșit învins. Asta va crea condițiile pentru o economie prosperă.”¹⁷ Guvernul a adoptat legi bazate pe strategia concepută de Fritz Reinhardt, un secretar de stat în Ministerul de Finanțe al Reichului. Acest modest și pragmatic economist a introdus un program național pentru a crea slujbe pe premiza că este mai bine să-i plătești pe oameni să muncească decât să-i recompensezi beneficii pentru șomaj.

Legea de Achiziției de Muncă de la 1 Iunie 1933 aloca 1 miliard de RM (Mărci ale Reichului) către finanțarea de-a lungul națiunii a proiecte de construcție. Se concentra pe reparație sau remodelare a clădirilor publice, structurile afacerilor, ferme și locuințe rezidențiale, construcțiile de suburbii și comunități agricole, regularea căilor navigabile, și construirea uzinelor de gaz și electricitate. Bărbați ce au fost în șomaj cel mai mult timp sau care erau tați de familii numeroase primeau preferință în angajare. Nimănui nu îi era permis să lucreze mai mult de 40 de ore pe săptămână. Legea prevedea folosirea materialelor Germane de construcție.¹⁸

De asemenea ratificat în acea vară, Legea Reparațiilor de Clădiri oferea 500 de milioane de RM adiționale pentru proiecte individuale mici. Deținători de case primeau o subvenție acoperind 20% din costul fiecărui proiect, incluzând reparații și adăugiri. Deținători de întreprinderi comerciale deveniseră eligibili pentru subvenții pentru renovări, de asemenea pentru instalarea lifturilor sau sistemelor de ventilație. Chiriași puteau aplica pentru subvenții pentru apartamente îmbunătățite.

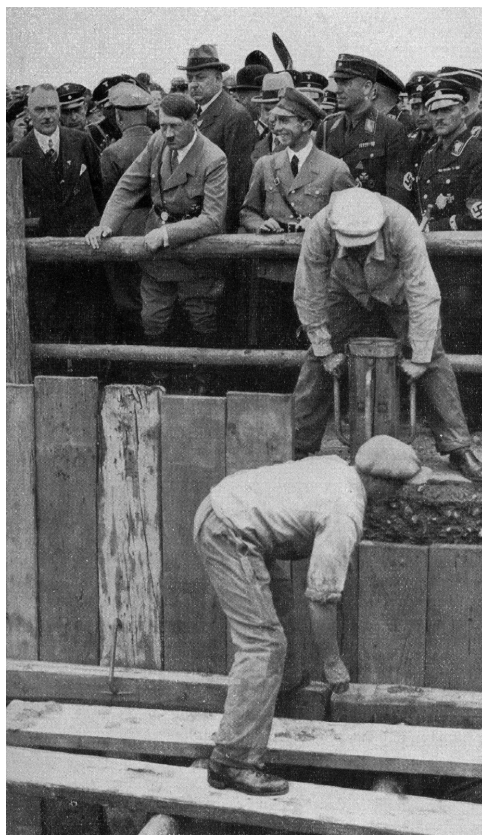
Sub proviziile legii, deținătorii de proprietate care beneficiau de subvenții au împrumutat soldul costurilor de construcție nouă de la băncile locale sau de la casele de economii și împrumuturi. Guvernul oferea împrumutătorilor cupoane pentru a-i rambursa pentru dobânda împrumutului. Legea Ajuto-rului de Taxe de la 21 Septembrie 1933, oferea credite de impozit pe venit și profit pentru reparații. Regimul acoperea aproape 40% din costul fiecărei renovări. Legea Refinanțării

Companiilor, legislată în aceeași zi, convertea împrumuturi pe termen scurt în termen lung cu dobândă mai mică. Legea a redus dobânda anterioară de 7% la 4% (iar în definitiv la 3%). Aceasta nu a împiedicat companiile de finanțe, din moment ce prevenea neplata creditelor. Legea de refinanțare a eliberat afacerile de obligația de a plăti cantitatea lor de beneficii de șomaj unui fost asociat. Capitalul disponibil ce a rezultat le-a permis să reangajeze angajați și să extindă producția.¹⁹

Legea de Achiziției de Muncă oferea proaspăt căsătoriților credite de 1.000 de RM cu dobândă de 1% pe lună. Creditul venea în forma cupoanelor pentru mobilă, aparate de uz casnic și haine. Pentru a fi eligibili, mireasa trebuia să fi fost angajată pentru cel puțin 6 luni în ultimii 2 ani, și să fie de acord să-și părăsească slujba. Femeile ce se întorceau în casă eliberau poziții în comerț și industrie, creând oportunități pentru bărbați. Pentru fiecare copil născut cuplului, guvernul reducea creditul cu 25% și amâna plățile timp de un an. Pentru familii mai mari, la nașterea celui de-al patrulea copil, statul ierta creditul. A finanțat programul prin a impune taxe suplimentare pe femei și bărbați necăsătoriți. Până la Iunie 1936, guvernul aprobase 750.000 de credite de căsătorie.²⁰ Reinhardt a descris polița de a direcționa femeile în economia casnică ca și „regruparea constantă a femeilor Germane relativ față de piața de muncă și politică socială. Doar pentru această regrupare, în cursul căreia practic toate femeile muncitoare vor fi redirecționate către economia casnică și căsătorie, va fi posibil să eliminăm șomajul în câțiva ani și să ducem către un impuls enorm în fiecare ramură a vieții economice Germane.”²¹

Legea mariajului a eliberat aproximativ 20.000 de femei pe lună din forțele de muncă după Noiembrie 1933. Creșterea de noi căsătoriți a creat o corespunzătoare nevoie pentru case adiționale. Mai mulți meseriași și-au găsit muncă în noi construcții de case. În industria de mobilă, producția a crescut cu 50% în 1933. Fabrici producând aragazuri și alte aplicații de bucătărie nu puteau ține pasul cu cererea cumpărătorilor. Statul nu a impus nicio taxă de proprietate pe cupluri tinere ce cumpărau case mici de familie. Conform predicției lui Reinhardt, reducerea plăților în beneficii de șomaj și creșterea venitului prin taxe de vânzare, venit și profit contracarat în mare

parte costul enorm al programului de a reduce șomajul și a revitaliza economia.

Hitler și Goebbels au promovat reconstrucția prin apariții publice, aici spre exemplu pe un șantier de construcție al Autobahn (autostrada). La dreapta de Goebbels este Dr. Fritz Todt, supraveghetor al construcției Autobahn. La dreapta extremă este Sepp Dietrich, comandant al *Leibstandarte* (garda personală a lui Hitler).

El a declarat în Bremen pe 16 Octombrie 1933, „În primele 5 luni ale anului actual fiscal, cheltuielile și venitul Reichului s-au echilibrat.”²²

Când Hitler a luat puterea, muncitorii reprezentau 46% din lucrătorii

Germani și 82% din șomajul țării.²³ Guvernul a inițiat proiecte de lucrări publice pentru a extinde piața de slujbe pentru muncitori. În mod special s-a concentrat pe îmbunătățirea căilor ferate. De asemenea, construcția unei super-autostrăzi moderne a început în Septembrie 1933, ce a creat muncă pentru 100.000 de bărbați în fiecare an. Producția și livrarea de materiale de construcție pentru pavare, poduri și opriri de odihnă în mod simultan angajau alți 100.000. Proiectul de Autobahn al Reichului, plănuise la început peste 6.000 de kilometri de autostradă nou construită, bazați în mare pe muncă manuală. Limitarea uzului de mașinării moderne de pavare a permis comisiei Autobahn nu doar să țină mai mulți bărbați

angajați, dar să aloce 79% din buget către salariile lucrătorilor. Autobahn era un drum cu taxă; însă, deteriorarea scăzută asupra vehiculelor ce foloseau acest sistem eficient de autostradă și reducerea timpului de călătorie erau compensații valoroase șoferilor pentru taxă.

Reichul de asemenea s-a concentrat pe a elimina circumstanțele îndurerate ale fermierului German. Depresia lăsase multe ferme în datorie. Membrii tineri ai familiei deseori își lăsau casele pentru a căuta oportunități în orașe. O lege din Septembrie 1933 a stabilit *Reichsnährstand* (Producătorii de Hrană ai Reichului), o organizație pentru a promova interesele oamenilor din economia agrară, ale pescarilor și grădinarilor. Cu 17 milioane de membrii, principalele obiective ale *Reichsnährstand* erau să oprească moartea fermelor în Germania, și să prevină migrarea populației rurale către centre de populație și industrie concentrate. Controlând valoarea pe piață a hrănilor, organizația gradual a crescut prețul de cumpărare al alimentelor cu peste 10% până la 1938. Această măsură nu a fost populară cu publicul, însă a ajutat agricultorii mult.

Reichsnährstand nu doar că a aranjat o reducere substanțială în taxe de proprietate pentru ferme, dar a și eliminat toate datoriile acestora. Aceasta a oferit deținătorilor de ferme cu ipotecă grea un început proaspăt. Altă organizație, *Landhilfe* (Asistența Rurală), a recrutat aproximativ 120.000 de tineri fără servicii să lucreze fermele. Guvernul le finanța salariile, antrenamentul și cazarea. De asemenea aranja angajare temporară la ferme pentru absolvenți de școală și studenți în vacanța de vară. *Landhilfe* permitea străinilor ce trăiau în Germania, în principal Polonezi, să intre în program. Hitler avea un interes particular în a conserva clasa de fermieri a Germaniei. În timpul Primului Război Mondial, țara sa suferise groaznic datorită blocadei navale Britanice asupra importurilor de hrană. El considera o economie agrară prosperă vitală în a face Germania auto suficientă în această categorie. Prin a reduce efectivitatea unei potențiale blocade nautice în cazul a ostilități în viitor, crescătorii contribuiau indirect la apărarea națională.

Pe planul ideologic, Hitler privea o clasă agrară robustă drept esențială pentru o populație sănătoasă. În turbulența erei moderne, industrializarea și progresul l-au îndepărtat pe om

din ce în ce mai mult de împrejurimile sale naturale. În legământ cu solul și ferma familiei timp de generații, comunitatea de fermieri era o ancoră înrădăcinată în valori și obiceiuri Germane. Ea trăgea hrană din pământ și o oferea națiunii. În timp ce muncitorii reprezentau o forță politică dinamică, clasa fermierului rămânea „piatra de temelie a vieții etnice.”²⁴ Führerul admira asemenea oameni bazați pe sine, robuști ca și pilon indispensabil al națiunii. Adresându-se la 500.000 de fermieri în Bückeberg în Octombrie 1933, el a declarat, „În aceeași măsură în care liberalismul și marxismul democratic ignorau fermierul, revoluția Național Socialistă îl recunoaște drept cel mai solid pilon al prezentului, ca și singura garanție pentru viitor.”²⁵

Hitler nu doar că a menținut clasa agrară Germană dar a augmentat-o; arhitecți de imobiliare au început multe așezări pentru case de familie în zone rurale unde rezidenții au început a face agricultură. Guvernul oferea împrumuturi fără dobândă și subvenții pentru unelte agricole împreună cu credite speciale pentru noii căsătoriți. Datoriile erau șterse după ce familia va fi lucrat ferma 10 ani.²⁶

Reformele economice Germane nu ar fi fost niciodată așa reușite fără revizuirea sistemului de taxă. În Republica Weimar, guvernele locale și de stat crescuseră venitul pentru ostul de funcționare, plăți de despăgubire către Antanta, și ajutor social prin taxare progresiv crescătoare. Scăderea bugetelor familiilor redusese puterea de cumpărare, restricționase cererea pentru bunuri de consum, scăzuse producția și cauzase concedieri. Pe măsură ce tot mai mulți oameni și-au pierdut locurile de muncă, plățile de șomaj au fost augmentate, plasând mai mari cereri asupra celor încă în forța de muncă. Municipaliități colectau taxe și plăți conform nevoilor locale fără un sistem de venit coordonat național. Birocrații ce erau costisitoare, ineficiente și se suprapuneau împovărau cetățeanul și economia de asemenea.

Reforma fiscală a fost un element major al programului de recuperare al lui Reinhardt. Măsuri inițial legislate pentru cea din urmă au demonstrat ce influență paralizantă a exercitat guvernul anterior prin taxare excesivă asupra comerțului. Prima ce să beneficieze de scutire fiscală era industria automo-

bilă Germană. Legea Taxei Autovehiculelor de la Aprilie 1933 a eliminat într-o lovitură toate taxele și costurile de funcționare pentru mașini și motociclete cumpărate privat licențiate după 31 Martie în acel an. Reducerea în costul consumatorului pentru a deține și utiliza o mașină a fost așa dramatică încât a crescut vânzările semnificativ. În timp ce industria producea doar 43.430 de vehicule de pasageri în 1932, numărul a crescut la 92.160 în decursul primului an în oficiu al lui Hitler. Producția de noi mașini creștea anual. Numărul de oameni angajați în producția de automobile a crescut de la 34.392 în 1932 la 110.148 în mai puțin de 4 ani. Din 1933 până în 1935 industria a construit alte 15 uzine de asamblare.²⁷

Guvernul a recuperat venitul pierdut din eliminarea taxelor automobilelor prin plăți reduse în beneficiile de șomaj, taxe de venit pentru noii angajați în automobile, plăți de autos-tradă și taxe pe profit. Statul a colecționat 50 de milioane de RM adiționali prin a oferi deținătorilor de mașini vechi posibilitatea de a plăti o taxă redusă o singură dată pentru a elimina definitiv obligațiile fiscale anuale pentru vehicule. Guvernul a alocat întreaga cantitate către a îmbunătăți drumurile, prin urmare angajând mai mulți oameni pentru reparații de poduri și trotuar. Alții și-au găsit de lucru în industrii ce produceau mașinării. Legea taxei ratificată pe 1 Iunie 1933, a eliminat plăți pentru înlocuirea și cumpărarea uneltelor și mașinăriilor, atâta timp cât cumpărătorii optau pentru articole fabricate în Germania. Această măsură a insuflat viață înapoi în producția de echipament industrial.²⁸

Reinhardt a solicitat creația unei structuri de taxă simplă cu supraveghere centrală. Noi legi de taxe și instrucțiuni foloseau Germana de zi cu zi, ușor inteligibile plătitorilor de taxe. El accentua în discursul său din Bremen în 1933, „Nu doar că numărul de taxe va fi semnificativ mai mic, dar noile legi și instrucțiuni de plată vor fi formulate încât Ministerul de Finanțe a Reichului nu va mai avea la fel de multă latitudine ca și înainte în a interpreta legea taxei. Faptul că spațiul de interpretare al legilor de taxe era anterior așa larg a fost o lovitură serioasă pentru protecția drepturilor plătitorilor de taxe.”²⁹

Sub sistemul lui Reinhardt, guvernul a suplinit multitudinea de taxe și costuri municipale, provinciale și federale cu o

singură taxă națională. Oficiul de finanțe calcula bugetul pentru administrații locale și de stat și colecționa tot venitul și îl distribuia către agenții și municipalități. În cursul anului, fiecare cetățean primea o factură anuală pentru impozitul pe venit și plătea suma în 12 rate lunare. Aceasta acoperea responsabilitatea fiscală a cetățeanului. Aranjamentul reducea semnificativ costurile administrative pentru livrarea prin poștă a facturilor de taxe locale, colecționarea plăților individuale și căutarea delicvenților. De asemenea simplifica contabilitatea corporațiilor private ce nu mai erau nevoite să determine reținerea impozitelor la salariul angajaților.

Pe termen lung, polița Germană de a reduce taxe pentru a promova comerțul a crescut venitul public. În prima parte din 1939, oficiul de finanțe a raportat peste 8,3 miliarde de RM în venit, comparativ cu 6,6 miliarde de RM în anul fiscal 1932/33.³⁰ Acestea erau taxe evaluate egal în 1939, plătite de o populație complet angajată; nu o responsabilitate excesivă ce împovărează oameni muncitori pentru a oferi beneficii de somaj celor nevoiași.

Într-un discurs la Nürnberg în 1936, Reinhardt a descris taxa pe venit drept „sursa principală de venit. Taxa pe venit este măsurată conform venitului propriu zis al cetățeanului și este deci cea mai cinstită social formă de colecționare de taxe.”³¹ Un studiu Suedez din 1933 ce compara taxele printre Marile Puteri a determinat că poporul German plătea 23% din venit în taxe. În Statele Unite suma era 23.4%, Norvegia 25.1%, Britania 25.2% și Italia 30.6%.³² (Numărul nu lua în considerație numeroasele taxe ascunse în America ce erau non-existente în Germania.)

Niciun program de restaurare a prosperității Germane nu putea omite comerțul internațional. Lipsit de coloniile sale, Reichul a trebuit să dezvolte piețe străine pentru a obține materiale prime pentru industrie și o porțiune din aprovizionarea cu alimente. Cu rezervele de aur epuizate, administrația Național Socialistă a trebuit să creeze o sursă alternativă de putere de cumpărare. În ciuda obiecțiilor lui Hjalmar Schacht, președintele Băncii Reichului, Hitler a retras sistemul monetar German de la standardul de aur. Aurul era mijlocul de schimb recunoscut pentru comerțul internațional. De-a lungul secole-

lor, devenise o marfă de asemenea. Finanțatori cumpărau și vindeau aur, speculau asupra fluctuației sale în preț, și îl împrumutau în străinătate cu dobândă înaltă. Hitler a substituit un sistem de troc direct în afaceri externe. Valuta Germană devenise definită ca și o unitate de măsură a productivității umane. Generalul Britanic J.F.C. Fuller a observat, „Sistemul financiar prezent nu este bazat pe puterea de producție, ci pe mijloacele de schimb, banul, a devenit în sine un articol de comerț. Din moment ce Germania se află în afara acestui inel de aur, ea este văzută cu suspiciune. Germania deja începe să funcționeze mai mult pe conceptul de muncă decât pe conceptul de bani.”³³

În Ianuarie 1938, diplomatul Soviet, Kristyan Rakovsky a comentat asupra sistemului monetar German. Rakovsky ținuse posturi în Londra și în Paris și era familiar cu finanțatori Wall Street. El a explicat, „Hitler, acest om obișnuit, needucat, și chiar în ciuda opoziției tehnicianului Schacht, din intuiție naturală a creat un sistem economic în mod particular de periculos. Un neștiutor în orice teorie de economie, condus doar de necesitate, el a retezat finanțele internaționale și cele înalt private. Hitler nu posedă niciun pic de aur, așa că nu-și permite să-l facă baza valutei sale. Din moment ce singurul colateral pentru banii săi este aptitudinea tehnică și marea hărnicie a poporului German, tehnologia și munca devin „provizia sa de aur”. Asta este ceva decisiv contrarevoluționar și după cum știți, precum magia, a eliminat tot șomajul pentru mai mult de 6 milioane de angajați calificați și muncitori.”³⁴

Retragerea Germaniei de la sistemul monetar conectat internațional și bazat pe aur în favoarea unui mediu de schimb fondat pe productivitatea domestică corespundea cu convingerea lui Hitler în a menține suveranitatea națiunilor. Aceasta a fost o dezvoltare nedorită în Londra, Paris și New York, unde investiția cosmopolită și instituțiile bancare profitau din împrumutul banilor către țări străine. Germania nu mai trebuia să împrumute pentru a face comerț pe piața mondială. Cererea străină pentru bunuri Germane a creat corespunzător mai multe slujbe în Reich.

La luarea oficiului, Hitler a desemnat eliminarea șomajului ca și primă prioritate. În timpul primelor 12 luni de admi-

nistrație, șomajul a scăzut aproape 2,3 milioane. În 1934, 2.973.544 de persoane încă nu aveau slujbă, dar până-n Noiembrie 1935, 1.750.000 de Germani își găsiseră slujbe cu normă întreagă.³⁵ Adresându-se congresului partidului Național Socialist în Nürnberg pe 12 Septembrie 1936, Reinhardt a prezentat statistici demonstrând că „șomajul în masă în Germania a fost învins. În unele ocupații, este deja o lipsă de lucrători.” El a declarat că printre alte națiuni civilizate, din cei 20 de milioane de oameni fără muncă în 1932, doar 2 milioane s-au întors în forța de muncă în decursul ultimilor 4 ani (Statisticile nu includeau URSS, din moment ce numere nu erau disponibile).³⁶ În aceeași perioadă în Germania, economia a creat slujbe pentru peste 5 milioane de persoane anterior neangajate. În plus, media zilei de muncă în acest cadru de timp a crescut de la 6 ore și 23 de minute la peste 7 ore pe tură.³⁷

În Noiembrie 1938, guvernul German a înregistrat oficial 461.244 de cetățeni șomeri. Statistica includea indivizi ce aveau dizabilitate fizică sau mintală, în mare parte imobilizați la domiciliu și deci incompatibili.³⁸ De asemenea încorpora populațiile Austriei și Sudetenland. Germania anexase aceste țări în depresie economică în același an. Ambele suferiseră șomaj masiv, ce Hitler nu avuse încă timp să amelioreze complet.³⁹ Din 1934 până în 1937, numărul de femei în forța de muncă a crescut de la 4,5 milioane la 5,7 milioane. În ciuda programelor ce încurajau femeile să se întoarcă la roluri de familie tradițională, guvernul nu le restricționa pe acelea ce alegeau o carieră. Erau în mod egal eligibile pentru beneficii fiscale oferite pentru începerea unei mici afaceri.⁴⁰

Un element interesant al recuperării Germaniei este că Hitler, împotriva recomandărilor lui Schacht, finanțatorului principal al Germaniei, a autorizat programele economice dezvoltate de Reinhardt, un bărbat posedând puțină influență comparativ. Un discipol al teoriei economice liberale, Schacht dezaproba cu interferența guvernului în șomaj. El se opunea programelor sponsorizate de stat pentru a combate șomajul. Otto Wagener, capul ramurii poliței economice NSDAP, i-a spus lui Hitler că Schacht era un „exponent al capitalismului global” și ostil metodei revoluționare a statului față de economie.⁴¹ Istoricii l-au descris însă pe Schacht ca și un „geniu al improvi-

zării” și un „magician financiar.” Un autor Britanic îi atribuie acestui bancher internațional cu educație Americană „finanțarea rearmării și programelor de șomaj prin mare expansiune de lucrări publice și stimulare de întreprindere privată.”⁴² Nici scrierile lui Schacht înainte de 1933, nici declarații verbale nu dezvăluie vreo idee introdusă de Reinhardt pentru a revitaliza economia și a crea slujbe. În privința șomajului, „soluțiile” sugerate de Schacht erau să fie reduse salariile muncitorilor, încurajarea economisirii, și restabilirea șomerilor în tabere operate de stat.⁴³

Campania de a stabiliza economia Germaniei a fost mar-toră la măsuri ce nu erau posibile decât într-un stat autoritar. Maxima Național Socialistă, „interesul comunității înaintea interesului de sine,” călăuzea o politică ce era eficientă și non-compromițătoare. Printre primele ce să-i simtă greutatea erau sindicatele Germane. Până în 1932, ele aveau mult mai puțină influență decât în deceniul anterior. Puțini lucrători erau pregătiți să-și riște slujbele prin grevă. Reprezentanți ai sindicatelor nu au protestat când Hitler, 5 săptămâni după obținerea de putere, a interzis Frontul de Fier și *Reichsbanner*. Aceste organizații oferiseră protecție la demonstrațiile publice ale Partidului Social Democrat, ce era în mod apropiat afiliat cu muncitorii. În Aprilie 1933, sindicatele Germane au eliberat o declarație publică în care exprimau dorința lor de a coopera cu noul guvern.⁴⁴

Hitler nu a avut niciun interes în a colabora cu sindicatele. Pe 2 Mai, poliția și bărbați SA delegați au ocupat birourile sindicatelor de-a lungul Reichului. Comisari de muncă Național Socialiști au înlocuit liderii de uniune. Guvernul a confiscat fondurile de sindicate. A interzis grevele și închiderile forțate. Noul Cancelar recunoștea necesitatea pentru o organizație ce susține interesele muncitorilor. El credea însă, că trebuie să fie o agenție de stat. Când Hitler a fost un soldat de infanterie în luptă în 1918, grevele inițiate de sindicate independente au oprit livrarea de muniție către front. Într-o vizită în Berchtesgaden între războaiele mondiale, Lloyd George a spus Führerul, „Revoluția ta a venit în ajutorul nostru în ultimul minut.”⁴⁵

Considerând liderii de sindicat a fi orientați către marxism, Hitler i-a privit drept puțin mai mult decât instrumente

pentru Cominternul Rusiei Sovietice. Moscova stabilise această organizație pentru a promova mișcarea comunistă în străinătate. În 1935, Comitetul Executiv al Cominternului a redefinit rolul organizației. „Eforturile active ale Cominternului” erau să fie aduse „în cel mai mic detaliu în armonie cu obiectivele și cerințele poliței externe ale Uniunii Sovietice.” Stalin însuși a adăugat, „Cominternul nu poate juca un rol complăcut acum, în acest moment sarcina sa este strict să servească într-un rol de sprijin. Cominternul va fi transformat într-un aparat al poliței externe a Uniunii Sovietice, un instrument puternic în lupta împotriva inamicilor Uniunii Sovietice.”⁴⁶ A permite existența continuă a sindicatelor neregulate de guvern, Hitler judeca precum punerea muncitorilor Germani sub influența unei puteri străine ce era un rival comercial pe piața globală. Hitler a văzut în exportul Sovietic o politică periculoasă cu salarii sclave pentru a ataca sistemele economice ale altor țări.”⁴⁷

Un fost comunist a explicat într-o carte din 1938 cum URSS a abuzat de sindicatele Europene. Inginerul forestier Karl Albrecht lucrase în Rusia Sovietică în calitate de director de variate proiecte în industria lemnului din 1924 până în 1934. Memorialistica sa, scrisă la întoarcerea în Germania, a sprijinit îndoielile lui Hitler: „Doar din îngrijorări serioase economice liderii partidului comunist au aranjat greve la momente precise în industriile forestiere în Finlanda, Suedia, Canada, Polonia și alți competitori în exportul de lemn. Asta pentru a paraliza munca în regiuni împădurite și fabrici de cherestea acolo, pentru a face exportul lor imposibil. Scopul acestor acțiuni era să creeze o lipsă de lemn de construcție în țări ce importă lemn: Anglia, Franța, America, Olanda și tot așa. Asta ar fi schimbat ezitarea importatorilor în a aduce lemn Sovietic și ar pava calea pentru capturarea acestor piețe. Mii și mii de muncitori străini, în mod sincer crezând în misiunea lor revoluționară, au condus o presupusă luptă pentru existența lor împotriva angajatorilor lor și au căzut în conflict dificil cu guvernele țărilor lor... Greve și alte activități revoluționare, cereri absurde de salarii în mine-rit și producția de cărbune, în cherestea, hârtie și industriile textile, ordonate de către Comintern sau sindicatele Roșii internaționale, nu serveau în niciun fel interesele celor angajați în aceste ramuri de industrie.”⁴⁸

După ce Hitler a nulificat sindicatele, lucrătorii au venit sub noul Institut pentru Mediere a Muncii și Asigurare de Șomaj al Reichului, RAA. O procedură comună a RAA-ului era să redistribuie putere de lucru unde servea mai bine interesele naționale. Institutul nu doar poseda autoritatea de a transfera lucrători către zone în criză, dar de a îi preveni pe alții din a se relocaliza.

Printre organizațiile internaționale în secret finanțate de Cominternul Moscovei era acest grup de comuniști Britanici, aici protestând preluarea fascistă a Spaniei în anii 30.

Necesita spre exemplu ca, familii de fermieri tineri căutând „angajare în ocupații nefamiliare” în orașe să obțină întâi permisiunea RAA. Aplicațiile erau rareori aprobate. În acest mod, contribuia scopului de a susține economia agrară Germană și clasa fermierilor. O altă regulație RAA îi scotea pe lucrătorii și supraveghetorii în centre industriale ce veniseră de pe ferme, transferându-i în zonele rurale pentru a-și reîncepe ocupația precedentă. RAA de asemenea prevenea membrii forței de muncă, de oricare vocație, din a intra în câmpuri de muncă ce deja aveau o rată de șomaj mai mare.

Restricțiile în general afectau o porțiune mică a populației. Institutul a relaxat unele reglementări pe măsură ce mai mulți germani și-au găsit locuri de muncă și economia s-a îmbunătățit. După standarde democratice, acești pași inițiali reprezintă o încălcare a libertății personale. Direcționarea

oamenilor către ocupații specifice unde aptitudinile lor erau mai bine utilizate s-a dezvoltat din percepția lui Bismarck asupra muncitorilor drept „soldați ai muncii.” Național Socialismul a capitalizat asupra aceste metode marțiale prin a defini efortul profesional ca și o realizare pentru națiune sau, în cuvintele lui Hitler, o „ofertă dată de bună voie comunității.”

Ca și un sacrificiu pentru Germania, truda îl ridica „pe omul muncitor la rangul de prim cetățean al națiunii.”⁴⁹ Nu mai era, ca în sensul tradițional, unde posesiile materiale determinau statutul social, ci serviciul prin muncă adus binelui comun. Impunând o „datorie de muncă” asupra poporului său, Hitler, în consecința onora realizările lor în același spirit în care o țară aduce un omagiu sacrificiilor soldaților săi. Totuși, scopul general al poliței sale comparativ strictă nu era să militarizeze psihi-cul național ci mai presus de toate să combată șomajul.

Conform maximei sale conform căreia controalele sunt echitabile și corecte atunci când sunt aplicate în mod uniform, fără a excepta un anumit grup, Hitler a recurs la metode în mod egal non-democratice pentru a proteja populația muncitoarească de exploatare. El a interzis speculația asupra mărfurilor vitale națiunii precum recolta agricolă și energia. Piața de bursă, ce Reinhardt a catalogat-o drept o „societate de mafioți,” a suferit o creștere în limitări asupra libertății de funcționare.⁵⁰ Numai rar, și atunci cu dificultate, puteau aplicanți începători să obțină o licență de broker.

Guvernul de asemenea proteja afacerile mici și noi prin a interzice practica întreprinderilor stabilite ce a ruina competitori în vânzare prin a-și vinde la preț mic produsul.⁵¹ Statul a desemnat Comisia Supravegherii Prețului să oprească afacerile din a scade producția sau livrarea anumitor mărfuri, în special mâncare, cu scopul de a crea o lipsă artificială pentru a umfla prețurile și a suprataxa consumatori. Hermann Göring, un membru al cabinetului lui Hitler, a declarat, „este o crimă când un individ sau grup încearcă să pună profitul privat capitalist peste binele poporului.” Göring a avertizat că statul va „inter-veni în cea mai severă manieră” asupra infractorilor identificați.⁵² În unele orașe, guvernul a închis afaceri descoperite a nu fi în conformitate.

Este posibil că în niciun loc nu a fost Hitler mai restrictiv decât în privința regulațiilor asupra conduitei oficialilor publici. Sponsorizarea programelor masive de construcție pentru a îmbunătăți economia necesita ca funcționarii publici să solicite oferte și să atribuie contracte, să elibereze permise de construit, să efectueze inspecții, să rearanjeze cartierele, să recruteze mână de lucru și tot așa. Oportunitatea lor de a favoriza anumite interese private comerciale în schimbul mitelor era un potențial deosebit de supărător lui Hitler. El a adoptat legi ce făceau ilegală pentru funcționari publici, deținerea de portofolii de acțiuni sau servirea drept consultant corporațiilor private. Legea de asemenea a afectat membrii forțelor armate și posturi de achiziții publice în partidul Național Socialist. Era o încălcare a legii ca o persoană care părăsește sectorul public să accepte un loc de muncă privat cu care a avut anterior un contract în calitate oficială. Chiar ca și cetățeni privați, foști funcționarilor publici le-a fost interzis de către Hitler să investească din averea personală în acțiuni de stoc.⁵³

Poză arătându-l pe Hitler printre clasa muncitoare, aici salutând personalul de construcție al Autobahn-ului; aceasta sublinia maxima cum că muncă cinstită unifică și egalizează populația. În uniformă în spatele lui Hitler este Robert Ley.

Până la 1937, forța de muncă Germană era complet angajată. Fostul Președinte American, Herbert Hoover, a cărui țară avea un șomaj de 11,2%, a laudat programul de obținere de muncă a Reichului pentru eficiență și frugalitate. În

paralel, Noua Afacere în Statele Unite era mai costisitoare și aducea rezultate mai mici. Datoria națională S.U.A. Era 37,2 de miliarde de dolari în Iunie 1938. Aceasta era de 3 ori cât cea a Germaniei. Chiar și Secretarul de Trezorerie al Americii, Henry Morgenthau, a mărturisit în jurnalul său succesul German în a crea slujbe.⁵⁴

Parlamentul German a oferit o mână liberă lui Hitler prin a ratifica Actul de Împuternicire pe 21 Martie 1933. Acesta l-a autorizat să scrie toate legile, automat aprobate de Reichstag fie constituționale sau nu, pentru următorii 4 ani. Aceste măsuri i-au permis Führerului să proceadă agresiv împotriva șomajului și falimentului național.

Renașterea Socială

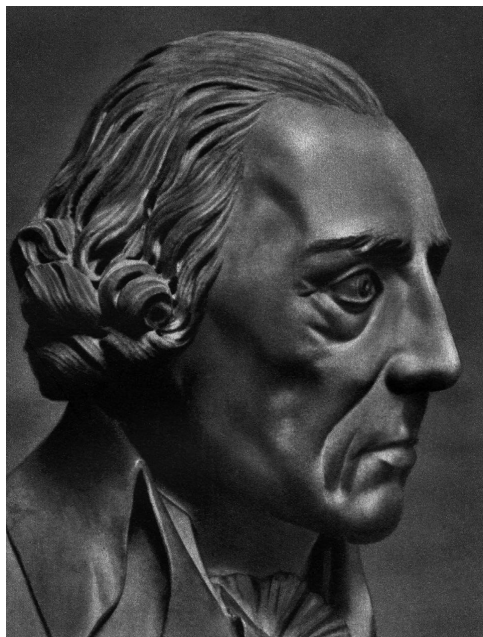
Triumful Germaniei peste șomaj, fără ajutor străin și în timpul unei depresii economice globale, era în sine o realizare cu care orice guvern putea să se simtă satisfăcut. Pentru Hitler, era un pas către programe sociale de mare amploare intenționate să ridice și să unifice populația. Precum alte elemente din conducerea Național Socialistă, reforme ulterioare au realizat idei ce se dezvoltaseră de mult în societatea Germană. La mijlocul secolului 18, monarhul Prusac, Frederic cel Mare a creat o birocrație de stat eficientă și a revizuit taxarea. Legile sale oferind pensii pentru funcționari și ofițeri civili au invitat critica cum că vor falimenta trezoreria.

Gândirea progresivă în serviciul civil Pruso-German a dus la prima lege a țării asupra muncitorilor în următorul secol. Regulația, ratificată pe 6 Aprilie 1839, interzicea practica de a lucra mici copii în mine. Niciun băiat nu putea intra în forța de muncă până când avea cel puțin 3 ani de școală. A devenit ilegal să fie lucrați copiii ture de noapte sau Duminici. Mai multe legi asupra muncii copiilor au urmat în 1853. Cu toate că primitive după standarde moderne, aceste regulații erau avansate în acel timp. Decretul Vocațional al Ligii Germane de Nord din 1869 și măsuri ulterioare pentru a proteja muncitorii după unificarea țării în 1871 au plasat Germania în fruntea națiunilor industriale în categoria de reforme sociale.

Programele sociale introduse de Hitler aveau 2 obiective. Unul era să îmbunătățească standardul de trai a cetățeanului de rând. Celălalt era să creeze o societate fără clase unde burghezii, muncitorii, fermierii și nobilii se bucurau de statut egal ca și *Volksgenossen*. Aceasta se traduce practic în „camarazi etnic naționali,” însă expresia „tovarăși Germani” transmite mai bine spiritul acesteia. Hitler credea că eliminarea barierelor tradiționale de clasă va crea mobilitate socială ca indivizi talentați să avanseze. Toată Germania ar beneficia din maturarea resurselor umane mai promițătoare.

O organizație importantă pentru promovarea valorilor de comunitate Național Socialistă era Serviciul de Muncitori Voluntari (FAD).

Fondat în August 1931, FAD recruta șomeri pentru munci publice. Plătind voluntari 2 RM pe zi, un scop principal al FAD-ului era să îmbunătățească bunăstarea fizică și mintală a șomerilor și tinerilor Germani fără ocupație. La preluarea puterii, Hitler a extins organizația și a crescut scala de plată. Număra 263.000 de membrii la mijlocul lui 1933.

Regele Frederic cel Mare al Prusiei a introdus reformă socială și s-a demonstrat un General capabil în Războiul de 7 Ani. Deopotrivă slujitor și stăpân al țării sale, el a personificat calitățile de lider pe care Național Socialistii au vrut să le emuleze.

Führerul o considera „superb potrivită pentru instrucțiunea voită în conceptul unei *Volksgemeinschaft* (comunitate națională).”⁵⁵ Afilierea în FAD a

scăzut pe măsură ce mai multe slujbe au devenit disponibile. În Iunie 1935, Hitler a adoptat o lege făcând serviciul de muncă de 6 luni obligatoriu pentru adolescenți ce absolveau liceul. Nemaifiind voluntar, FAD-ul a devenit RAD: Serviciul de Muncă al Reichului. Membrii ajutau cu construcția Autobahn-ului, secau mlaștini, plantau copaci, augmentau ferme sărace și îmbunătățeau căile navigabile.

La congresul NSDAP în Septembrie 1935, Hitler a definit scopul social al RAD-ului înaintea a 54.000 de membrii adunați: „Pentru noi Național Socialiști, ideea de a trimite toți Germanii printr-o singură școală de muncă este printre mijloacele de a face această comunitate națională o realitate. În acest fel, Germanii vor apuca să se cunoască unul pe celălalt. Prejudiciile comune printre diferitele ocupații vor fi atunci așa șterse încât să nu reapară vreodată. Viața inevitabil ne separă în multe grupuri și vocații. Sarcina educației națiunii politic și moral este să învingă aceste separări. Aceasta este sarcina principală a serviciului muncitoresc; să aducă toți Germanii împreună prin muncă și să-i formeze într-o comunitate.”⁵⁶ La un congres NSDAP anterior, Hitler a descris serviciul de muncă drept „un asalt împotriva unei națiuni cu preconcepții oribile, anume că lucrul manual este inferior.”⁵⁷

După ce Hitler a distrămat sindicatele în 1933, Hitler dorea o organizație umbrelă devotată binelui deopotrivă muncitorului și patronului, întrucât „În rangurile sale muncitorul va sta lângă angajator, nemaifiind separați de grupuri și asociații ce servesc prin a proteja interesele unei clase sau un grup economic anume.”⁵⁸ În propria sa proclamare definind obiectivele organizației, Hitler a declarat, „În esență sunt acelea de a aduce împreună membrii foștilor sindicate, fostele asociații de lucrători de birou și fostele ligi ale managerilor ca și membrii egali.”⁵⁹

Structura sprijinea obiectivul de a elimina conflictul în industrie prin a încuraja respect reciproc, bazat nu pe poziție ci pe prestație. Definit într-o publicație, „Nu este nici angajator nici angajat, ci doar aceia încredințați cu munca întregii națiuni... Toți lucrăm pentru popor, fie că este precum un așa zis angajator sau un așa zis angajat cum era în fosta ordine a clasei mijlocii.”⁶⁰

Führerul salută comandanții de districte ai Serviciului de Muncă al Reichului la congresul NSDAP Nürnberg în Septembrie 1938.

Aceasta reprezenta o separare revoluționară de la percepția liberal-democrată, precum menținea un eseu publicat în *Der Schulungsbrief*: „În sistemul capitalist din trecut, banii deveniseră obiectivul muncii atât pentru angajați cât și pentru angajatori. Era salariul individului ce părea să ofere muncii un sentiment de scop. Angajatul îl

vedea pe angajator doar ca și pe cineva ce „câștigă mai mult.” Iar angajatorul își privea lucrătorii din firmă doar ca un mijloc pentru atingerea unui scop, un instrument pentru a câștiga mai mult el însuși. Consecințele acestei gândiri erau sinistre. Poate avea muncitorul vreo ambiție de a mai lucra când se gândește. „Eu lucrez doar ca omul din birou să câștige mai mult?” Poate o afacere să ofere muncă de calitate dacă toți se gândesc doar la sine?... Munca – scopul ei, onoarea sa, valoarea creativă, lucrătorul German ca și maestru al meseriei sale și un bărbat mândru și capabil, toate acestea devin secundare. Reorganizarea muncii nu înseamnă doar eliminarea urâtelor deficiențe materiale ale vieții. Trebuie să pătrundă relația de la om la om.”⁶¹

În Mai 1933, primul congres al Frontului Muncii Germane a avut luat loc în Berlin. Cunoscut după acronimul DAF, a înlocuit syndicatele destrămate și asociațiile de manageri. Hitler a declarat, „Scopul Frontului Muncii Germane este formarea unei veritabile comuniuni de cooperare și eficiență între toți Germanii. Trebuie să se asigure că fiecare persoană își poate găsi un loc în viața economică a națiunii conform capaci-

tăților sale mintale și fizice ce va asigura cel mai înalt nivel de realizare personală. În acest mod, cel mai mare beneficiu pentru comunitate va fi realizat.”⁶²

DAF-ul prin urmare, a contribuit scopului lui Hitler de a unii Germanii într-un *Volksgemeinschaft* (comunitate națională). Aici el a declarat, „capul și mâna sunt una. Eternele mici diferențe încă vor exista, bineînțeles. Dar trebuie să existe o fundație comună, interesul național al tuturor, ce crește cu mult peste certurile personale ridicole și banale, rivalități de cariere, conflicte economice și tot așa.”⁶³ Schița Führerului pentru a elimina separați claselor era în mare un proces de egalizare. Prin muncă utilă, toți puteau câștiga respectul comunității. „Nimeni nu are dreptul de a se ridica social pe sine peste altul deoarece o circumstanță exterioară îl face să pară mai bun,” Hitler argumenta. „Cel mai mare individ nu este cel ce are cel mai mult, ci cel ce face cel mai mult pentru toți ceilalți... Omul onest, chiar și dacă este sărac, este mai valoros decât unul bogat ce posedă mai puține virtuți.”⁶⁴

O măsură revoluționară, urâtă discipolilor pieței libere precum bancherul Schacht, era regulația guvernului a salariilor și privilegiile manageriale. Întâi a adresat obiceiul în sectorul privat de a plăti lucrătorii de clasă înaltă subvenții chiar și când sunt absenți la servicii, fără a oferi beneficii similare personalului de fabrică. Guvernul a eliminat această discrepanță. A aranjat în schimb „să asigure muncitorului o anumită compensație atunci când lipsește de la locul de muncă din cauza unor probleme familiale importante, plus o subvenție fixă, finanțată de companie, în caz de boală.”⁶⁵

Legea Regulare de Salarii a introdus standarde de referire pentru calcularea salariilor. Bazate pe principiul de plată comparabilă pentru așteptări egale asupra timpului și energiei individului, obiectivul său a fost să garanteze un standard decent de trai pentru toți cei care au muncit din greu. Legea declara, „Gradarea salariilor trebuie să corespundă cu cererile reale ale muncii în cauza. Prin urmare nu contează ce slujbă are individul. Angajamentul personală este factorul decisiv.”⁶⁶ Regulația cerea mai apoi o ajustare în salariu pentru angajații cu greutăți financiare inevitabile, pentru a le asigura standardul de trai. Chiar și timpul pierdut la locul de muncă din cauza

condițiilor meteorologice a devenit un factor. De asemenea necesita ca orice cetățean să fie plătit pentru ore suplimentare.

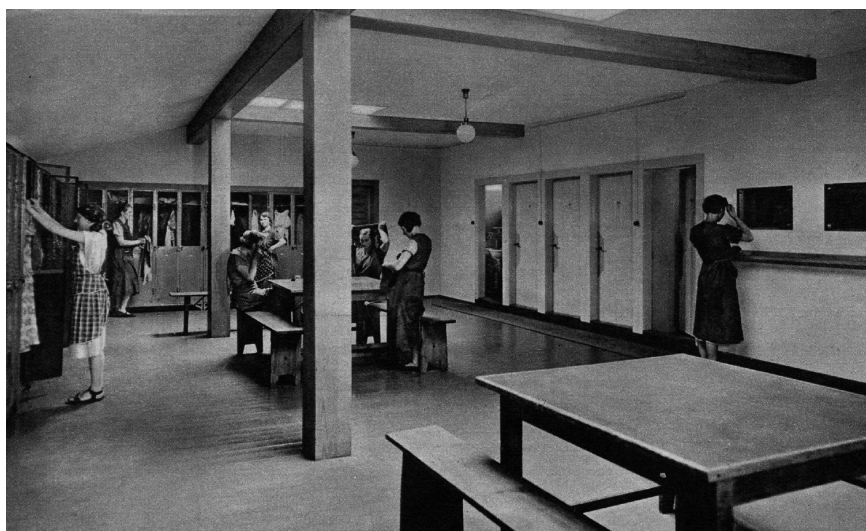
Legea salariilor nu a egalat venitul personal fără considerație asupra ocupației. Gradarea lua în considerație asemenea factori precum cerințele mintale și fizice ale slujbei, inițială independentă sau precizia necesară, educația, pericole și experiență. Scopul său era să stabilească un sistem ce ar putea fi aplicat în cele mai diverse cariere și activități și să ajute în a reduce diferențele sociale și economice. Recunoștea valoarea muncii cinstite și nevoia de a compensa adecvat pe oricine comite muncă cinstită. Un principiu de căpătâi a programului de gradare salarială nu era de a reduce standardul de trai al lucrătorilor anterior plătiți mai bine, ci de a ridica standardul celor ce câștigă mai puțin.

Acest aranjament tăia prin profiturile industriei. Până la 1938, costurile patronilor pentru salariile lucrătorilor crescuseră cu 6,5%.⁶⁷ Includeau sărbători plătite pentru muncitori, o măsură personal introdusă de Hitler. Legea de salariu a stabilit un venit lunar minim pe persoană, suficient pentru a garanta un standard decent de trai. A afectat 96% din salarii de-a lungul națiunii. Führerul însuși a scris că „introducerea unei clase particulare de oameni în comunitate nu se întâmplă prin a trage în jos clasele de sus, ci prin a ridica pe cea de jos. Acest proces nu poate fi vreodată efectuat de clasa mai înaltă, ci de cea joasă luptându-se pentru drepturi egale.”⁶⁸

Grija sa pentru bunăstarea muncitorilor săraci ducea uneori la implicarea personală a lui Hitler în a corecta probleme sociale mai mici. Odată într-un monolog la cină, el s-a plâns de contrastul de confort și lux între cazarea pasagerilor și echipajului pe vapoare cu aburi: „Pe de-o parte orice rafinament și tot ce poate fi dorit, iar pe cealaltă niciun confort, doar condiții aspre și nesănătoase. Este incredibil că nimeni nu s-a îngrijorat în legătură cu cât de vizibile sunt diferențele în condițiile de trai de acest fel.” Se pare că în timpul unui tur al unui pachetbot, Hitler a fost ofensat de condițiile de cazare ale echipajului comparativ groaznice. El le-a ordonat augmentate pe toate navele de pasageri. El a descris controversa mai apoi într-o discuție despre probleme sociale cu Abel Bonnard, un membru al Academiei Franceze în Mai 1937: „Când am cerut ca

membrii echipajului să aibă cazare mai bună, am primit răspunsul că spațiul pe nave mari este prea prețios pentru a satisface dorințele noastre. Când am cerut ca membrii echipajului să aibă o punte special desemnată pentru ca ei să ia aer proaspăt, ni s-a spus că asta implică dificultăți tehnice încă nerezolvate de inginerii noștri.”⁶⁹ Așa cum poate fi presupus, aceste obiecții nu au avut nicio influență asupra determinării lui Hitler. El a mai relatat oaspetelui Francez, „Astăzi, echipajele de pe nave au cabine decente. Ei au propria punte unde se pot relaxa pe șezlonguri confortabile, ei au radiouri pentru divertisment. Au o cameră de cinat unde își iau mesele cu un ofițer de punte. Aceste îmbunătățiri nu au fost așa costisitoare. Trebuiau doar să dorească să le implementeze.”

Sub supravegherea guvernului Național Socialist, manageri de uzine ofereau facilități pentru muncitori precum această cameră de vestiare.

Mutarea ofițerilor în aceleași sală de mese cu marinarii corespundea cu devotamentul lui Hitler de a demola barierele de clasă din societate. Obiceiul flotei Germane de a oferi 4 meniuri pe navă, a căror calitate varia în funcție de rang, de asemenea eliminat. Spunând odată la cină că „în timpul Războiului Mondial, bucătăria de pe front era incomparabil mai bună

când ofițeri mâncau din ea de asemenea,” Hitler a aranjat ca din acel moment înainte, forțele armate Germane să hrănească toate gradele cu aceleași rații. „Părerea cum autoritatea va slăbi dacă distincțiile nu sunt păstrate este nefondată,” spunea el. „Cine poate face mai mult și știe mai mult decât altul va avea autoritatea necesară. Pentru unul ce nu este superior în abilitate și cunoaștere, gradul său în orice funcție pe care o deține nu-l va ajuta.”⁷⁰

Corectări în salariu, beneficii și cazare nu doar că au ridicat standardul de trai pentru muncitori, ci au ajutat să-i integreze social. Avantaje anterior asociate cu prestigiul clasei mijlocii deveniseră universale. Aceasta a micșorat încă un simbol de statut ce separa casta privilegiată și complăcută de către cei ce doreau acceptare. Hitler nu avea credință în buna voință a burghezilor și de fapt o învinuia pentru barierele de clasă ale Germaniei. El a adoptat legi ce făceau exploatarea muncitorilor o infracțiune pedepsită: „Asta trebuie considerată o necesitate atâta timp cât există angajatori ce nu doar că nu au un simț de responsabilitate socială, dar care nu au nici cel mai primitiv sentiment pentru drepturi umane.”⁷¹ În Ianuarie 1934, guvernul a ratificat Legea de Regulare a Muncii Naționale, conținând 73 de paragrafe. Într-o conferință de presă, Ministrul de Muncă al Reichului, Franz Seldte a definit fundația legii ca și eliminarea distincțiilor „nesuferite” de clasă ce au contribuit anterior la colapsul economiei Germane, spre deosebire de noua „accentuare a conceptului de stimă socială,” și ideea de conducere în viața de afaceri.⁷²

Vocabularul legii a înlocuit termenii „angajator și angajat” cu „lider și urmaș.” Desemna rolurile respective astfel: „Liderul facilității face decizii pentru urmași în toate aspectele producției atât cât se încadrează în regulările legii. El este răspunzător pentru bunăstarea urmașilor. Ei sunt mențiți să fie devotați lui, în conformitate cu încrederea reciprocă așteptată într-un mediu de lucru cooperant.”⁷³ Legea impunea obligații morale pe ambele părți. Economistul German Dr. Hans Leistritz i-a descris în aceste cuvinte: „Și liderul de facilitare și urmașii sunt sub comanda poporului. Fiecare înfruntă mereu aceeași alegere, dacă să-și îndeplinească datoria sau să devină prins în obiective egoiste. Liderul de facilitare și urmașii pot deopotrivă

să înfrunte acțiune disciplinară ce pedepsește infracțiuni împotriva codului social de onoare.” Legea cita exemple, precum „dacă un contractor, lider de facilitate sau alt personal de supraveghere abuzează de autoritatea lor la locul de muncă pentru a exploata neetic munca membrilor urmași sau le insultă stima.” Legea de asemenea îi ținea responsabili pe muncitori pentru „compromiterea armoniei locului de muncă prin a-și agita intenționat colegii.”⁷⁴

Cu toate că legea oferea autonomie de menajare în facearea deciziilor, de asemenea includea restricții serioase. Deținătorii și directorii de afaceri erau răspunzători nu doar pentru o buna gestionare fiscală a companiei, dar și pentru protejarea angajatorilor împotriva abuzului. Aceasta nu era prezentată precum un sfat cumsecade al guvernului. Era o lege cuvânt cu cuvânt. Venitul și profitul nu mai erau obiectivele principale ale unei întreprinderi. Bunăstarea asociațiilor ei devenise un scop concurent. Ministerul de Muncă al Reichului a publicat un tabel cu infracțiuni sub categoria de exploatare nedreaptă a angajaților. Acestea includeau plata salariilor sub scala fixată sau lipsa de compensație a lucrătorilor pentru ore suplimentare, a refuza să ofere vacanțe pentru angajați, tăierea de ore, a oferi mese insuficiente, încălzire inadecvată a stațiilor de lucru, și menținerea unui mediu de lucru periculos sau neigienic. Supraveghetorii erau disciplinați chiar și pentru intimidarea lucrătorilor pentru a munci mai repede.⁷⁵

Prevederile legii muncii se întindeau peste regiunile rurale de asemenea, oferind protecție similară pentru ajutorii de fermieri. În 1938, periodicul *Soziale Praxis (Obicei Social)* raporta „pedepse serioase” aplicate pentru deținătorii de pământ ce-și țineau muncitorii în cazare inadecvată. Proprietarii erau de asemenea citați „dacă nu profitau de posibilitățile pentru finanțarea construcției de cazare pentru muncitori pe ferme oferite de agentul Planului de Reconstrucție în 4 Ani.”⁷⁶

Dosarul procedurilor judiciare din 1939 demonstrează că legea de muncă păzea în principal bunăstarea angajaților mai degrabă decât a supraveghetorilor. În acel an, curțile au efectuat 14 ședințe împotriva a muncitori și 154 împotriva a supraveghetori de uzine, supraveghetori asistenți și manageri. În 7 cazuri, directorii și-au pierdut slujbele. Pentru încălcări

mai serioase, ministerul de muncă implica Poliția Secretă Germană, Gestapo. Aceasta de obicei rezulta în arestul și izolarea managerilor „asociali” și în mare implica cazuri unde condiții de muncă nesănătoase sau periculoase în mod voit permise rezultaseră în deteriorarea sănătății unui angajat.⁷⁷

Unul din cei mai proactivi advocați pentru clasa muncitoare era liderul DAF, Dr. Robert Ley. Un aviator de luptă luptă în Primul Război Mondial și fost chimist, Ley se alăturaseră NSDAP în 1925. Cuvintele sale accentuau regulațiile ce guvernau tratamentul muncitorilor: „Astăzi patronul nu ne mai poate spune, „fabrica mea este treaba mea privată.” Asta a fost înainte, acum s-a dus. Oamenii din fabrica sa depinde de fabrică pentru binele lor, iar acești oameni aparțin nouă. Aceasta nu mai este o chestiune privată, este o chestiune publică. Iar el trebuie să gândească și să acționeze corespunzător și să răspundă pentru aceasta.”⁷⁸

În ciuda implicației împuternicirii legii, obiectivul pe termen lung al DAF-ului era să corecteze *voluntar* atitudinile ce duc către nedreptăți sociale. Hitler spunea că „poliția nu trebuie să fie pe spinarea oamenilor peste tot. Altminteri, viața pentru oameni în patrie ar fi precum traiul din închisoare. Slujba poliției este să depisteze elemente asociale și să le elimine fără milă.”⁷⁹ Un număr din 1937 al *Soziale Praxis* menținea, „Statul nu vrea să conducă afacerile, doar vrea să aranjeze funcționarea lor cu un simț de conștientizare socială.” DAF-ul recunoștea că orice lege de muncă va „rămâne inefficientă atât timp cât eșuează în a-i convinge pe lideri și urmași lucrând în fabrici de corectitudine și necesitatea unei astfel de percepții asupra muncii, și a-i antrena într-un punct de vedere corespunzător.”⁸⁰

În Octombrie 1934, Hitler a publicat un decret ce definea natura și sarcinile DAF-ului. El a scris, „Frontul de Muncă German este menit să asigure armonie în locul de muncă prin a crea o înțelegere printre liderii de facilitate pentru necesitățile justificabile ale urmașilor, și echilibrarea acestora cu o apreciere printre urmași pentru circumstanțele fabricii și a ceea ce este posibil.” În acest sens, Hitler a desemnat DAF-ului o misiune educativă de asemenea. Era doar un singur element într-un proces lung și extensiv de „reeducare a poporului ca și condiție

preliminară” pentru a realiza „socialism adevărat.”⁸¹ La congresul partidului în 1935, Hitler a jurat să „continue să educe poporul German pentru a deveni o comunitate adevărată.”⁸²

Führerul era sceptic în privința posibilității de a-și câștiga propria generație pentru programul social NSDAP. A exprimat griji ajutorului său, Wagener în Septembrie 1930: „Crezi că un industriaș înrăit este gata să recunoască brusc că ceea ce deține nu este un drept, ci o obligație? Că banii nu mai conduc ci *vor fi* conduși? Că nu este vorba de viața individului, ci de viața întregului grup? Este o ajustare radicală și totală de care adultul nu mai este capabil. Doar tinerii pot fi schimbați, făcuți să se ajusteze și alinieze cu un simț socialist de obligație față de comunitate.”⁸³

Într-un discurs către liderii organizațiilor de luptă a partidului în 1933, Hitler a declarat, „Cu foarte puține excepții, practic toate revoluțiile au eșuat pentru că susținătorii lor nu au recunoscut că cea mai esențială parte a unei revoluții nu este obținerea de putere, ci educarea poporului.”⁸⁴ La o adresare în Berlin deschizând efortul de caritate anual de iarnă pentru 1940, Hitler a discutat importanța educației: „Național Socialismul are ținut din start părerea că orice perspectivă este de fapt produsul școlii, obiceiurilor, și eredității, prin urmare susceptibil reeducării. Copilul ce crește astăzi în națiunea noastră nu este născut genetic cu vreun prejudiciu de o origine ocupațională sau de clasă. Acestea sunt insuflate în el... Doar în cursul vieții sunt aceste diferențe în mod artificial forțate asupra lui de către mediu. Și să eliminăm asta este misiunea noastră, altminteri eșuăm în a construi o societate cu adevărat organică și de durată.”⁸⁵

Hitler a spus tinerilor Germani în Nürnberg într-un discurs în 1938 că slujba de a transforma o populație „nu poate fi realizată decât de un corp unificat al poporului nostru, ce nu a venit în ființă prin dorințe și speranțe, ci numai prin educație. Numai prin aceasta putem crea națiunea de care avem nevoie.”⁸⁶ În acest fel, Führerul s-a străduit să obțină acceptare pentru programul socialist al partidului printre oamenii Germani cu supunere voită mai degrabă decât conformare bazată pe împuternicirea legii. „Cu poliția, mitraliere și bastoane de cauciuc, niciun regim nu poate fi menținut pe termen lung,” el a

avertizat.⁸⁷ În 1939, el a chemat la o reducere drastică a forței naționale de poliție pentru a elibera muncitori ce să rezolve deficitul de lucrători în industrie.

Nouă legislație, instrucțiuni publice și DAF lucrau împreună pentru a augmenta condițiile slujbelor muncitorilor. Hitler a devotat simultan atenție egală către îmbunătățirea caselor pentru clasa muncitoare. Revitalizarea industriei de construcție, ce era nucleul programului lui Reinhardt pentru a reduce șomajul, a jucat un rol crucial în agenda socială a guvernului de asemenea.

Bremen-Oslebshausen, una din noile așezări proiectate să ofere case accesibile în medii naturale pentru familiile din clasa muncitoare.

Fără case decente, muncitorii nu puteau obține respectul de sine și respectul comunității Germane pentru a se integra complet în viața națională. Încă din înaintea Primului Război Mondial, locuințe inadecvate pentru oamenii muncitori fuseseră o problemă acută în societatea Germană. Din rezidențele disponibile, 47% aveau doar una sau două camere plus o bucă-

tărie. Un estimativ de 900.000 de case sufereau de supraaglomerare. Era un deficit de 1,5 milioane de case. Construcția nouă a adăugat 317.682 în 1929, anul de vârf, însă doar 141.265 în 1932. Aproape jumătate constau în așezări mici. Un estimativ de 4-6 milioane de case necesitau modernizare. Un mare procentaj ducea lipsă de electricitate, conectarea la conductele de apă municipale, sau facilități pentru baie și duș.”⁸⁸ Un studiu de către DAF a conchis, „În prezent, poporul German trăiește sub condiții ce reprezintă un hazard adevărat... În interiorul Reichului, majoritatea familiilor sunt concentrate în case aglomerate și insuficiente. Datorită acestora nu doar că moravurile, conștientizarea culturală, sănătatea și pacea socială sunt compromise, dar în mod special viitorul descendenților. În prezent în jur de 300.000 de copii sunt nenăscuți anual, doar pentru că condițiile mizerabile iau inima părinților de a-i aduce în lume.”⁸⁹

Hitler a atacat problema în modul său obișnuit, prin a o trata ca și o problemă socială ce afectează întreaga națiune; plătitorii de taxe puteau subvenționa costurile de construcție pentru noi case. Ministerul de muncă a rezistat acestei propuneri. Personalul său consta în mare în economiști conservatori ce doreau să limiteze cheltuiala și să evite creșterile de taxe ce astfel de programe necesitau. Ministerul promova *Volkswohnung (Rezidența Poporului)*, cu doar 2 dormitoare, o bucătărie și baie. În primii ani ai conducerii Naționale Socialiste, 46% din noi construcții de case au adoptat această structură nepopulară. Deseori în dezacord cu ministerul de muncă, DAF-ul promova camere mai spațioase și adăugarea unei sufragerii pentru activități de familie. Directorul Oficiului de Case de fermă, Dr. Paul Steinhauser, a ajutat în a rezolva problema costului adițional pentru case mai mari într-o modalitate inedită. El a implicat afaceri în a cofinanța construcția unor case superioare angajaților lor. DAF-ul recompensa companiile participante cu onoruri civile și publicitate favorabilă. Campania s-a bucurat de un mare succes.⁹⁰

Hitler a devenit personal implicat în proiectarea caselor cu 4 camere. Fiecare era menită să aibă încălzire centrală, o bucătărie cu combinație de electricitate/cărbune și un duș pe bază de boiler pentru apă caldă. Guvernul a ordonat dezvoltarea

rea unui frigider de bază, accesibil pentru a înlocui modelele comerciale ce erau încă un lux pentru majoritatea familiilor. Hitler el însuși a decis să fie instalate dușuri în loc de căzi în fiecare casă nouă. El a precizat că trebuie inclus un mic perete în cabină pentru a permite părinților să spele copii mici. Cumpărătorii aveau opțiunea de a comanda o cadă ca și augmentare.

În Mai 1938, ceremonia de inaugurare a lucrărilor a luat loc în Wolfsburg, un nou oraș proiectat pentru familiile muncitorilor industriali angajați la uzina de asamblare de automobile, KdF. Prin a sprijini proiectul, Hitler și-a demonstrat dezacordul în mod tacit cu planul de a relocaliza muncitori înapoi către ferme, ce mulți Național Socialiști propuneau. El considera programul „întoarcere către sol” o „risipă de efort și bani aruncați.” Wolfsburg oferea cazare bine amenajată, evitând ceea ce Hitler numea „o adunătură monotonă de etaje suprapuse precum zgârie norii Americani.”⁹¹ Planul făcea uz libertin de spațiu pentru așezarea zonelor rezidențiale. Includea coridoare amenajate pentru a bloca vederea asupra rutelor vehiculelor; de asemenea includea parcuri, drumetii, trotuare și căi de biciclete. 8% din case constau în case pentru o singură familie, pentru oameni ce preferau munca în livadă și curte.

Hitler a ajutat cu detaliile planului de oraș. El a determinat suprafața domiciliilor, insistând asupra bucătăriilor mari unde familiile puteau cina împreună. Führerul deseori aranja conferințe aprofundate cu arhitectul instanței, Albert Speer, și Dr. Ley legate de proiect. În baza planului lui Hitler de a construi case prefabricate în fabrică ce să fie asamblate pe teren, Ley a calculat că, constructorii ar putea reduce costurile de construcție la jumătate.⁹²

Când Hitler l-a numit pe Ley, comisarul Construcția Caseilor Sociale în Noiembrie 1940, el a dat directorului DAF o mână liberă pentru a-și urmări agenda fără obstrucție din partea ministerului de muncă. Ley deja se luptase cu această birocrăție greoaie pentru a implementa beneficii de siguranță socială pentru pensionari, văduve și cei cu dizabilități. Beneficiari erau de asemenea orfani sau copii cu infirmități.⁹³ Oponenți considerau această măsură prea costisitoare. Sub sistemul vechi de asigurare sprijinit de ministrul Seldte, Ley argumenta că îmbătrânirea era egală cu sărăcia. El a solicitat ca plățile să fie sufi-

ciente pentru a permite beneficiarului să mențină un standard de viață aproape egal cu cel din cursul vieții de muncă. Aici Ley a triumfat de asemenea, dar numai după ani de efort persistent.

Fonduri insuficiente au amânat de asemenea legislația unui program național de sănătate. Când Hitler a devenit Cărmăcelar, majoritatea oamenilor din clasa muncitoare nu aveau asigurare medicală. Muncitorii se bazau pe doctori din uzină, în timp ce membrii de familie bolnavi aveau grijă unul de altul acasă. Iluminare inadecvată, zgomot de fabrică, muncă excesivă și alte circumstanțe similare au contribuit către boală la locul de muncă, încât în medie 3% din angajați erau absenți de la locul de muncă în fiecare zi, național. Adăposturi inadecvate și lipsa de recreație erau de asemenea detrimentale sănătății lucrătorilor. Majoritatea oamenilor nu-și puteau permite doctori, asociind profesia cu o brigadă de pompieri chemați doar în urgențe grave. Deseori doctorii își așezau afacerea în cartiere unde clienții puteau plăti mai mult pentru serviciile lor. Aceasta a dus la o lipsă de doctori în comunitățile rurale. Zone izolate și puțin populate duceau lipsă nu doar de doctori dar și clinici. Rata de mortalitate printre prunci și copii mici într-o zonă mai săracă era 6%.

Ley s-a luptat cu Directorul Doctorilor Reichului, Dr. Leonardo Conti, asupra reformelor. Conti a rezistat sugestiilor conform cărora doctorii de familie trebuie distribuiți la discreția guvernului pentru a acoperi comunități defavorizate, sau să fie repartizați la noile clinici înființate acolo. El a prezentat argumentul oarecum invalid că a transfera persoanele bolnave din mediul casei către instituții de vindecare contravine conceptului Național Socialist de familie ca și centru al societății. Ley argumenta că a permite cadrelor medicale să practice doar în zone unde pot câștiga un profit este o mentalitate tipic liberală, ce neglijează binele comunității în schimbul beneficiului individului. El a insistat să fie închise companiile de asigurare de sănătate și înlocuite cu medicină socializată. Fiecare German era menit să primească un card medical pe viață, care odată prezentat în timpul vizitelor la doctor sau clinică îl îndreptățeau la asistență medicală finanțată de stat. Conti considera prețul pentru a stabili, aproviziona și a recruta pentru clinici rurale, plus obligații guvernamentale

pentru acoperirea costurilor, o povară opresivă asupra plătitorilor de taxe.

O altă propunere introdusă de liderul DAF era ca atunci când lucrătorii trebuie să stea acasă datorită unei boli, angajatorul trebuie să continue să plătească 70% din salariul lor. Angajați absenți de la muncă pentru a avea grijă de un membru al familiei primeau aceeași compensație. Din nou, Ley propunea folosirea profiturilor industriei pentru a ridica standardul de trai al muncitorului. Ley și Conti în definitiv au compromis, semnând un agreement de asistență medicală națională la Bad Saarow în Ianuarie 1941. Autoriza înființarea de clinici locale gratuite, examinări fizice anuale pentru toți cetățenii, și acoperire finanțată de stat pentru tratament medical incluzând bolnavi și persoane rănite. Aceasta nega nevoia oamenilor de a cumpăra asigurare medicală. Pentru a compensa costurile, planul a chemat la măsuri de „medicină preventivă” de mare amploare. DAF-ul aloca fonduri pentru a construi mai multe centre spa de sănătate, stațiuni, și alte facilități de recreație pentru a servi pe post de retrageri la sfârșitul săptămânii pentru lucrători și familiile lor. Aceasta pentru a îmbunătății sănătatea publică prin odihnă și relaxare.

Agreementul de asemenea chema la o extindere a programului educațional pentru a instrui cetățenii în menținerea de moduri de viață sănătoase. Doctorii de uzine primeau sarcina adițională de a antrena angajații în prevenire de boli. Campania publică a guvernului îndemna pe Germani să evite indulgențele detrimentale sănătății fizice, descriind păstrarea bunăstării fizice și a nu împovăra comunitatea drept o datorie civică. Programul per-total a dus la o reducere substanțială în morți premature, și de asemenea reducere în timpul pierdut la muncă cu aproape jumătate. Așa guvernul, în timp ce oferea sistem de sănătate cetățenilor săi, de asemenea a impus în schimb obligația asupra publicului de a trăi responsabil.

Concentrarea guvernului pe reformă socială a penetrat conștiința publicului. Era responsabilitatea fiecărui German, declarase Hitler, să ajute pe cei defavorizați, cei ruinați financiar și cei care nu mai au bază în sine. La congresul de partid din 1935, el a spus „comunitatea Germană trebuie să-i ajute să

se ridice pe picioarele lor, să-i sprijine și să-i încorporeze din nou în treburile vieții noastre naționale.”⁹⁴

Caritatea anuală de Munca Ajutoare de Iarnă demonstrează cum Hitler a prevăzut un scop dublu pentru ajutor public: pentru a aduce ajutor săracilor și a promova solidaritate deopotrivă. Lansat în toamna din 1933, programul solicita contribuții financiare de la populație pentru a-i ajuta pe neangajați. Asociații foloseau donațiile pentru a cumpăra alimente, materiale de încălzit și cupoane pentru nevoiași, sau pentru a finanța instituții caritabile afiliate. În iarna din 1935/36, efortul a ajutat 13 milioane de Germani. Pe măsură ce situația forței de muncă în Reich s-a îmbunătățit, Munca Ajutoare de Iarnă a devenit mai puțin necesară. Considerând-o un „mijloc esențial pentru educația continuă a tovarășilor Germani în spiritul comunității Germane,” Hitler a menținut caritatea de-a lungul timpului său ca și Führer.⁹⁵ El a deschis efortul în fiecare Septembrie cu un discurs bine mediatizat înaintea unei audiențe în Berlin.

Tărie Prin Bucurie

Una din cele mai populare organizații pentru avansul socialismului și armoniei în Germania era divizia de recreație a DAF-ului, „Tărie Prin Bucurie.” În Germană, KdF, rolul său era să ofere diversivne pentru populația muncitoare. Ley a anunțat la fondare, „Nu ar trebui să întrebăm doar ce face persoana la muncă, dar de asemenea avem responsabilitatea de a fi atenți la ce face persoana când nu muncește. Trebuie să fim conștienți că plictiseala nu odihnește omul, ci divertismentul în variate forme. A organiza acest divertisment, această relaxare, va deveni sarcina noastră cea mai importantă.”⁹⁶ Hitler considera călătoritul o activitate excelentă pentru regenerarea minții, trupului și spiritului. Ley declara, „Führerul dorește fiecare muncitor și fiecare angajat să poată să ia o vacanță KdF de cost accesibil măcar o dată pe an. Prin a face asta, omul nu ar trebui să viziteze doar cele mai faine zone Germane de vacanță, ci de asemenea să meargă în voiaj pe mare în străinătate.”⁹⁷

Puțini Germani își puteau permite călătorie înainte de conducerea lui Hitler. În 1933, doar 18% din angajați și-au permis. Toți erau oameni cu salarii peste medie. KdF-ul a început să sponsorizeze excursii de cost mic pentru familii cu salarii mici. Pachete cu opțiuni acopereau costul de transport, cazare, mese și tururi. Opțiuni includeau ieșiri la înnot sau stațiuni de munte, stațiuni de sănătate, atracții populare din orașe și provincii, drumeții și călătorii în camping. În 1934, 2.120.751 de oameni au luat tururi de vacanță scurtă. Numărul creștea anual, cu 7.080.934 participând în 1938. „Rătăcirile” KdF – excursii cu rucsacul în zone pitorești – a atras 60.000 în primul an. În 1938 erau 1.223.362 de Germani pe drumeții.⁹⁸ Influxul de turiști a sporit comerțul în mici orașe-stațiuni cu economii în depresie.

Aceste activități erau posibile numai pentru că Hitler, când a fondat agenția „Tărie Prin Bucurie” în Noiembrie 1933, a ordonat toate afacerile și industriile Germane să ofere timp suficient de vacanță plătită pentru angajați. Înainte de acel an, aproape o treime din forța de muncă a țării nu avea contract cu sindicat și deci lucra fără vacanțe. În 1931, doar 30% din muncitori cu acorduri de salarii au primit 4-6 zile libere pe an. Majoritatea, 61%, primea 3 zile.⁹⁹ Guvernul Național Socialist a cerut ca tuturor muncitorilor să li se garanteze un minim de șase zile libere după șase luni de activitate într-o companie. Pe măsură ce vechimea creștea, angajatul avea să câștige 12 zile de vacanță plătită pe an. Statul a extins aceleași beneficii pentru aproximativ 500.000 de *Heimarbeiter* din Germania, oameni ce aveau un mic contract cu industria ce producea componente acasă. Corporații contractoare le finanțau sărbătorile de asemenea. Ley s-a luptat cu ministerul de muncă ani la rând înainte să reușească să extindă vacanța plătită pentru muncitori la 4 săptămâni pe an.

Mulți alegând să călătorească în vacanță au profitat de croaziere ieftine sponsorizate de KdF. Agenția a lansat inițial două nave de pasageri la începutul anului 1934. Pe 3 Mai, *Dresden* a părăsit Bremerhafen cu 969 de oameni în vacanță într-un voiaj de 5 zile. *Monte Olivia*, purtând 1.800 de pasageri, a plecat din Hamburg în aceeași zi. Ambele nave au navigat până la Insula Wight de pe coasta Engleză și înapoi. Puțini dintre cei

care se aflau la bord au avut vreodată experiența unei croaziere, și s-au întors în port entuziasmați. În interviuri bine mediatizate, călătorii descriau cu entuziasm noua flotă KdF drept „nave de vis pentru muncitori.” Reportajele de presă au sporit interesul pentru program. Cu cereri de rezervare inundând KdF-ul, navele începuseră o navetă continuă de croaziere de 5 zile către Norvegia și înapoi, oferind pasagerilor un tur al fiordurilor maiestose de pe coastă.

Împreună cu DAF, Organizația de Bunăstare Național Socialistă a finanțat activități de recreație și călătorii pentru copiii familiilor clasei muncitoare, precum această excursie în vara din 1937.

Voiajele deveniseră foarte populare, determinându-l pe Ley să lanseze încă 5 nave în acea vară. Până la sfârșitul lui 1934, flota KdF oferise croaziere de 5 zile, în mare către Norvegia, la 80.000 de muncitori Germani și familiile lor.

KdF a introdus croaziere Mediteraneene în următorul sezon. Voiaje către Italia permiteau pasagerilor să debarce la Genova, Napoli, Palermo și Bari. Croaziera către Portugalia a acostat la Lisabona sau Medeira. În primul voiaj din 1935 început pe 15 Martie, 4 nave KdF au purtat 3.000 de pasageri către Madeira, printre ei se afla Ley. Rezidenții Portughezi și Italieni ai porturilor au văzut pentru prima oară Germani din clasa muncitorească bucurându-se de o activitate recreațională anterior asociată cu clasa înaltă. De-a lungul anului 1935, peste 138.000 de Germani au fost în croaziere KdF.¹⁰⁰

Ley a contractat șantierul naval Blohm & Voss din Hamburg pentru a construi primul pachebot în 1936. Având un interes considerabil în proiectare, Ley a insistat ca toate punțile să nu aibă ventilatoare, mașinării sau echipament.

Sala de cină la bordul noii nave, KdF *Robert Ley*.

Punțile aveau să aibă spațiu suficient ca toți pasagerii să se poată bucura de șezlonguri în același timp. Punți de promenadă, săli de jocuri și de exerciții fizice, săli de concert și dans, auditorii și saloane largi, puternic luminate cu scaune confortabile erau cerințe. Fiecare cabină de pasager avea vedere afară prin hublouri, iar membrii echipajului aveau să primească cabine de asemenea. Nu existau condiții de primă clasă sau clasă secundară; toate camerele pasagerilor erau identice în mărime și mobilier. Hitler a fost prezent la lansarea navei de 25.484 de tone *Wilhelm Gustloff* pe 5 Mai 1937. La ceremonie, Ley a spus mulțimii, „Este minunat, uimitor, și unic în lume, că un stat s-ar strădui să construiască o așa măreață navă pentru muncitorii săi. Noi Germanii nu folosim nave vechi pentru muncitorii noștri, ci doar ce este cel mai bun este îndeajuns de bun pentru muncitorul nostru German.”¹⁰¹

Cu 1.465 de pasageri la bord, *Wilhelm Gustloff* și-a început prima croazieră pe 15 Martie 1938. Era un voiaj gratis, iar oaspeții erau muncitorii de la Blohm & Voss ce au construit nava și soțiile lor, precum și femei vânzătoare și personal de birou de la magazinele din Hamburg. Din acea zi până în August 1939, nava făcuse 50 de croaziere KdF către Norvegia, Spania, Portugalia, Italia sau Tripoli. Angajatorii ajutau familiile mai sărace din clasa muncitoare să participe în vacanțe prin subvenția voluntară a unei părți din costul biletului.¹⁰² Unele firme finanțau întregul cost unei croaziere de familie pentru angajați, plus bani de buzunar. Căile ferate naționale au redus tarifele pentru Germanii care călătoreau pe calea ferată spre Hamburg și Bremen pentru cursele KdF. În Martie 1939, noua navă de pasageri și mai mare, *Robert Ley*, construită pentru croaziere „Tărie Prin Bucurie”, s-a alăturat flotei KdF ca și a zecea navă.

Muncitori Germani la bordul navei KdF privesc un fiord Norvegian. În 1938, peste 160.000 de Germani au aplicat pentru croaziere sponsorizate de stat pentru a călători către coasta Scandinavă și înapoi.

Oficiul sporturilor din DAF a sponsorizat implicarea muncitorilor în alte activități „exclusive” precum tenis, schiat, călărit cu calul și navigare. Oferea cursuri ieftine în aceste sporturi și construia noi facilități. Interesul în programe devenise atât de răspândit încât DAF-ul a trebuit să antreneze un număr mare de instructori adiționali. Doar în 1934, 470.928 de Germani au luat parte în cursuri de sport DAF. În 1938, numărul crescuse la 22.474.906.¹⁰³ Agenția de asemenea promova cluburi de sport în fabrici și afaceri. În 2 ani, erau peste 11.000 de cluburi de companii concurând în evenimente de echipe împotriva echipelor din alte firme sau departamente.

Programele de recreație ale agenției „Tărie Prin Bucurie” au avut multe beneficii pozitive pentru muncitori. Conform declarației lui Ley, ofereau omului muncitor oportunitatea de „a satisface dorința sa de a afla mai multe despre viața în toate domeniile, și elibera forțele de creativitate și hărnicie ce se află în el.”¹⁰⁴ Scopul nu era doar de a îmbunătăți circumstanțele materiale ale acestei clase, dar și de a ajuta lucrătorii să dezvolte o armonie în lăuntrică prin echilibrul muncii utile pentru națiune cu o diversiune distractivă în timpul liber. Sprijineau ambiția lui Hitler de a construi un stat socialist adevărat, căruia el însuși contribuia cu polițe variate. Spre exemplu, puțini în Germania își puteau permite un automobil înainte de ordinul Führerului de a proiecta și a produce în masă „Mașina KdF,” mai târziu cunoscută drept Volkswagen. Vânzările acestui vehicul robust și ieftin caselor cu salarii medii a eliminat statutul anterior conectat cu posesia unui automobil. Îmbunătățiri în sistemul de autostradă German a făcut călătoria practică și populară.

Practica lui Hitler de a institui uniforme pentru serviciul de muncă, tineri și organizații de femei, funcționari de partid și stat, cluburi de veterani și tot așa de asemenea avansa planul socialist.

Uniforma îi egaliza pe Germani, bogați sau săraci. Îi identifica doar ca și aparținători unui grup particular contribuind vieții naționale. Hitler a declarat în 1930, „Trebuie să ajungem la un punct unde Germanii pot merge cot la cot fără considerație față de poziție socială. Astăzi din păcate, pliurile fine în

costumul unuia și uniforma albastră mecanică al altuia sunt deseori un motiv de separație.”¹⁰⁵

Pasagerii pacheboturilor *Sierra Morena* și *Der Deutsche* părăsesc țărmul pentru a vedea priveliștile din Palermo, Sicilia.

Scopul polițelor lui Hitler era să realizeze o societate cooperativă, armonioasă, o distribuție cinstită și rezonabilă a bunurilor naționale, și o viață pentru populația muncitoare cât se poate fără griji și lipsuri.

În 1942, Generalul Walther Scherff, un istoric militar în armata Germană, a rezumat impresia populară a Führerului său în acele timpuri: „Principiul de viață al lui Hitler era același ca și al modelului său, Frederic cel Mare; nu este războiul, ci activitatea civilizată și creativă precum lucrări de artă, instituții sociale, și rute de călătorie ce va aduce poporului German o existență practică, lipsită de griji și sigură în viitor.”¹⁰⁶ Hitler odată s-a descris pe el însuși ca trăind pentru viitorul națiunii sale, pentru „aceste milioane nenumărate de oameni ce muncesc din greu și dețin atât de puțin din viață.”¹⁰⁷

Rearmând Reichul

Promovând programe pentru a ușura șomajul, reconstruind economia și unificând națiunea social, Hitler a devotat mult mai puțină atenție împuterniciri defensivei naționale. Prevederi ale Tratatului de la Versailles reduceră armata Germană la o forță de 100.000 de bărbați alcătuită din soldați profesioniști cu înrolări lungi. Nu deținea blindate, artilerie grea sau arme chimice.

Tratatul interzicea Germaniei de a menține o forță aeriană. Urmând Ultimatul de la Londra, Aliații au interzis producția de avioane motorizate în Reich. Aceasta a împins firmele aeronautice de vârf ale Germaniei, Junkers, Dornier și Heinkel să continue dezvoltarea aeronavelor în Suedia, Elveția și Rusia. După Primul Război Mondial, Aliații au cerut marinei Reichului să-și ducă flota modernă de suprafață către un port Britanic. Rămânând cu marina, redusă la doar 15.000 de soldați, erau 6 nave învechite, 6 mici crucișătoare, 12 distrugătoare și 12 nave torpiloare. Nu era niciun submarin.

În Iunie 1919, prim-ministrul Francez Georges Clemenceau declarase, „Dezarmarea Germană reprezintă primul pas către reducere multilaterală și limitare de armament... După ce Germania a arătat calea, Aliații și puterile asociate vor urma

aceeași cale în siguranță completă.”¹⁰⁸ Cu toate acestea, în anii 1920, Franța, Britania, Statele Unite, Italia, Japonia și URSS reporniseră o cursă de înarmare parțială, concentrându-se pe expansiunea forțelor navale și aeriene. Această încălcare de credință a oferit Germaniei fundația morală de a se reînarma în sfidarea tratatului.

Dotarea învechită a armatei germane în primii ani de mandat ai lui Hitler includea căști de oțel model 1918, carabine Mauser cu țeavă lungă din Primul Război Mondial și mitraliere răcite cu apă model 1908.

Mulțumită dimensiunilor reduse și armamentului limitat al armatei Germane, țara practic nu posedă nicio industrie de armament în 1933. Germanii au trebuit să conducă o dezvoltare experimentală secretă de vehicule blindate, artilerie și aeronave militare, din moment ce erau ilegale. Deși inginerii au re tehnologizat unele fabrici pentru producția de arme, Hitler a introdus o propunere pentru reducerea armamentului internațional în primii 2 ani în oficiu. În 1933 și 1934, Reichul a devotat mai puțin de 4% din bugetul către defensivă. Acesta nu era nici măcar jumătate din procentajul alocat de Franța, Japonia și URSS, ce deja mențineau arsenale largi.¹⁰⁹

Germania era într-o poziție de a implementa un program de reînarmare masiv, dacă Hitler vroia, până la 1936. Fabricile operau la capacitate aproape completă. Reichul deținea o industrie modernă și eficientă de mașinării-unelte. SUA și

Germania controlau 70% din piața de export internațională a acestui produs, cu import minim. De fapt, în 1938 Germania avea 1,3 milioane de mașinării-unelte în industrie, de 2 ori mai multe decât Anglia.¹¹⁰ Această circumstanță, însă, s-a dovedit a fi de mică valoare forțelor armate Germane deoarece Hitler nu a desemnat prioritate producției de echipament militar.

Industria în Germania se concentra pe construcția de case, îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru muncitori, lucrări publice, bunuri de consum, și programele KdF de automobile și construcție de navă. Aceste proiecte consumau mari cantități de materiale precum metale, cauciuc și lemn, și angajau un procentaj semnificativ de muncitori calificați. Meseriași, ingineri și tehnicieni calificați erau indisponibili pentru industria de armament. Un istoric German a concluzionat, „În cei 6 ani și jumătate până la izbucnirea războiului, economia Germană realizase un mare succes. Dar rezultatul acestor încercări mărețe rămăseseră relativ mic pentru forțele armate, în fața cererilor sectorului civil. Impunerea unui nivel înalt de producție de armament în plus față de cererile civile ar fi suprasolicitat economia Germană.”¹¹¹

Una din cele mai faimoase lucrări publice ale Germaniei, Autobahn-ul, era fără de valoare strategică, contrar prezumpției populare. Statul-major a conclud că un sistem de autostradă ar fi prea ușor de observat de aviatori inamici de la altitudine înaltă, iar unitățile motorizate folosind autostrada, dacă sunt mitraliate, nu ar avea loc de acoperire.¹¹² Puține formații înainte de război erau motorizate oricum, iar armata se baza în mare pe transport feroviar. În contrast cu comandanții săi seniori, Freiherr von Fritsch și Ludwig Beck, Hitler recunoștea din plin valoarea tactică a blindajului în războiul viitorului. Însă, cât despre expansiunea acestei ramuri de serviciu, atenția ce el o devota de obicei proiectelor civile paralele era absentă din nou. În opinia unui analist militar faimos, Sir Basil Liddell-Hart, „În cele din urmă a plătit pentru că nu a promovat-o cu mai multă emfază.”¹¹³

În Noiembrie 1934, Departamentul de Echipament al Armatei a optat pentru producția unui tanc principal de luptă cu un tun montat de 75 de mm. Armata a produs 2 tipuri cu blindaj ușor, tipuri subtilizate de arme, Panzer I și Panzer II,

pentru antrenament de trupe în timpul dezvoltării modelului de luptă. Între timp, armata a introdus de asemenea tancul mediu Panzer III, ce s-a demonstrat adecvat serviciului liniei întâi de pe front. Panzer IV, tancul principal de luptă contractat în 1934, era de fapt în stagiul de plan înainte de luarea de putere a lui Hitler. Primul ce să iasă de pe linia de asamblare a fost în 1936. În 1936 și 1937, fabrica din Magdeburg a produs doar 35 de tancuri Panzer IV. În 1939, numărul a fost 45.¹¹⁴ În comparație, industria automobilă Germană a produs 244.289 de mașini în 1936. În ultimele luni de pace, armata Germană și-a umplut puținele divizii blindate cu tancuri Cehești obținute în ocupația Boemiei și Moraviei în Martie 1939.

Producția altor echipamente cruciale a suferit neglijență similară. Până în vara din 1939, fabricile Germane produceau doar 30 de obuziere grele de teren pe lună.¹¹⁵ Producția de muniție de toate felurile era așa limitată încât atunci când războiul a izbucnit în Septembrie, armata avea stoc suficient pentru doar 6 săptămâni de luptă. Forța aeriană avea provizie de 3 luni de bombe ușoare și medii și nicio rezervă de calibru greu. Considerând că majoritatea armelor sunt un mijloc de a muta

un proiectil către o țintă, un stoc insuficient de muniție influențează decisiv efectivitatea lor.

Freiherr von Fritsch (stânga) și Ludwig Beck, Comandanți de armată înainte de război ce s-au opus producției de tancuri. Beck i-a spus Generalului Heinz Guderian, un susținător al blindajului, „Ești prea rapid pentru mine!”

Hitler a văzut forțele armate întâi ca un instrument de diplomație. El a spus Generalului Erhard Milch în 1938, „Nimeni nu întreabă dacă am bombe sau câtă muniție am. Tot ce contează este numărul de avioane și tunuri.”¹¹⁶ În 1938, Germania a produs mai puțin decât o șesime din muniția ce uzinele sale aveau să producă în anul de război 1944.

În verdictul Generalului Georg Thomas, șef al Statului Major al Armamentului Forțelor Armate, „Trebuie punctat că Germania a mers la război cu pregătiri economice complet insuficiente...

Enorme pregătiri economice ce ar fi fost necesare pentru o nouă ordine mondială nu erau practic implementate măcar.”¹¹⁷

Când Hitler a devenit Cancelar, flota sa navală era semnificativ mai mică decât puterile Europene rivale. Între sfârșitul Primului Război Mondial și 1931, debarcaderele Germane au pus chila pe 3 noi nave de război; în aceeași perioadă Franța a construit 81.¹¹⁸ Acordul Naval Anglo-German, conchis în Iunie 1935, limita mărimea flotei navale de suprafață Germane la 35% din Flota Navală Regală Britanică. La începutul războiului peste 4 ani mai târziu, flota navală Germană alcătua doar 17.5% din tonajul adversarului ei nautic; doar jumătate din ce era permis. Constructorii de nave au amânat lansarea înainte de război a formidabilelor nave de luptă Germane, *Bismarck* și *Tirpitz* datorită unui deficit de oțel.¹¹⁹ Construcțiile simultane ale pacheboturilor *Wilhelm Gustloff* și *Robert Ley*, la un cost de peste 50 de milioane de RM, continuau conform planului.

Șantierele navale au început fabricația submarinelor, sau U-boote, în jurul anului 1935. Această armă, potențial cea mai decisivă din arsenalul German, au primit o prioritate scăzută. În 1937, munca începuse asupra *Wilhelm Gustloff*, debarcaderele au lansat doar un singur submarin „U-boot”. Germanii au construit 9 în anul următor și 18 în 1939.¹²⁰ Germania a început războiul cu 22 de nave capabile de misiuni Atlantice, din care doar o treime puteau patrula zone ținte într-un moment oarecare.

Comandanți militari s-au întâlnit cu Hitler în Noiembrie 1938 pentru a discuta coordonarea reînarmării printre cele 3 ramuri principale de serviciu. Un istoric militar German a rezumat, „Hitler nu a desemnat niciun obiectiv de rearmare pentru

cele 3 ramuri de serviciu militar... Nu avea niciun plan pentru scopuri realizabile de urmat pentru industria de armament... Instrucțiunile vagi în legătură cu felul în care aceste încă nespecificate obiective de înarmare erau menite să fie realizate în decursul următorilor ani, nu sugerează că Hitler se aștepta în acel moment să fie la război doar 3 sferturi de an mai apoi.”¹²¹ Între Septembrie 1937 și Februarie 1939, firme Germane deținătoare de contracte de înarmare au completat doar 58.6% din comenzi.¹²² În 1938, abia 9% din industria Germană producea bunuri militare.¹²³ Cantitatea a crescut pe măsură ce războiul s-a apropiat, atingând aproximativ 15% până la finalul lui 1939, cu toate că unele estimative sunt puțin mai înalte. Anglia prin comparație, cheltuia 15% din buget pe reînarmare în 1935 și 38% în 1938.¹²⁴ Economistul Dr. Anja Bagel-Bohlen a conchis, „Producția de armament nu primit niciodată în realitate prioritate nerestricționată în economie precum se părea... Chiar și în Septembrie 1939, Germania nu implementase restructurarea fundamentală economică devenită necesară datorită războiului, în timp ce în Marea Britanie deja se întâmplase... Industria Germană, nu era în niciun mod pregătită pentru o confruntare extinsă cu potențialul industrial inamic. Germania a intrat într-un război în 1939 ce în baza pregătirilor sale industriale nu avea nicio șansă de succes.”¹²⁵

Armata Germană de asemenea întârzia mult în spatele celorlalte Mari Puteri în privința numărului de soldați. În 1935, armata Franceză număra 655.000 de bărbați, Polonia 298.000 și armata Cehă 140.000. Uniunea Sovietică avea 885.000 de bărbați înarmați. Niciuna din aceste țări nu era bine dispusă față de Germania. Din moment ce Reichul nu avuse serviciu militar obligatoriu pentru ultimii 15 ani, nu existau rezerviști. Aceștia sunt bărbați cu antrenament militar ce se întorc în viața de civili, dar pot fi chemați la datorie pentru a crește rapid o forță armată în caz de război. Franța poseda 4,5 milioane, Polonia 3,2 milioane, și Cehoslovacia 1,3 milioane de rezerviști.¹²⁶

Hitler a concentrat resursele umane Germane asupra dezvoltării programelor sociale pentru poporul său în detrimentul corectării discrepantei militare. În Ianuarie 1933, armata și marina Germană aveau în total 113.523 de soldați. Până la sfârșitul anului, numărul crescuse la doar 122.000. Pe

21 Martie 1935, Hitler a reinstituit serviciul militar obligatoriu. Recrutarea nu a început până în Octombrie. Armata a adăugat încă 200.000 de bărbați, marina 10.000. Alți 20.000 s-au alăturat noii forțe aeriene, *Luftwaffe*. Economia Germană crease 3,6 milioane de slujbe noi până la 1935. Recrutarea militară prin urmare a făcut o mică contribuție împotriva șomajului. Guvernul de fapt, începuse să crească numărul trupelor prin a transfera 56.000 de polițiști către armată. „Argumentul frecvent că Hitler a găsit muncă și pâine populației de șomeri doar printr-o ridicare masivă a forțelor armate este de nesustenabil, atunci când se examinează statisticile reale,” a remarcat istoricul Ralf Wittrich.¹²⁷ Schacht a confirmat aceasta când a declarat, „Eliminarea șomajului în Germania... a reușit fără reînarmare.”¹²⁸

Istoricul American David Schoenbaum a concluzionat. „În multe privințe... Național Socialiștii au mers la război cu o economie de pace mai degrabă decât să fi creat o economie bazată pe război în timp de pace.”¹²⁹ Un studiu adânc al profesorilor William Langer și Everett Gleason declară, „Studii după război ale capacităților Germane, bazate pe documente Naziste, arată că puterea militară Nazistă și producția de război în 1939 erau foarte supraestimate de către democrații. Nu poate fi niciun dubiu acum că Germanii în 1939 erau departe de a fi pregătiți pentru un război lung pe o scară largă. Producția lor de război era inferioară cu cea a Britanicilor și Francezilor la un loc și avea foarte puține rezerve... Ei nu erau în niciun fel gata pentru tipul de război în care au devenit implicați.”¹³⁰ În ciuda lipsei de pregătire comparativ, forțele armate Germane aveau să cucerească armate mai mari și mai bine echipate în primii ani de război. Obiceiul German de a antrena ofițeri juniori, până la lider de grupă, să folosească inițiativa independentă în luptă a oferit trupelor lui Hitler un avantaj tactic decisiv peste armatele Franceze, Britanice și Sovietice ce aveau o structură de comandă inflexibilă.

Adjutantul Julius Schaub a scris mai apoi că deseori l-a auzit pe Führer remarcând celor mai apropiați asociați ai săi, „Acest război nenorocit mi-a ruinat toate planurile... a stricat tot, toate planurile mele mărețe de reconstrucție.”¹³¹

Armata Germană pe timp de pace organiza inspecții colorate și frecvente și demonstrații de luptă ocazionale pentru public. Aceasta era în parte menită să ofere diplomaților străini impresia că Germania este deja în posesia unei întreprinderi militare formidabile.

Hitler a servit în infanterie în Primul Război Mondial, și a fost grav rănit. În dosarul său de serviciu militar se precizează că a participat la 84 de bătălii.¹³² Este improbabil ca un bărbat ce a simțit în mod personal devastarea, suferința și lipsa de noimă a războiului în asemenea măsură, ar putea să pregătească agresiv națiunea pentru care el a luptat pentru a crea un carnaj similar, în special considerând rolul secundar ce el a desemnat istoric reînarmării.

Școlile Adolf Hitler

Hitler considera educația tinerilor drept cheia dezvoltării progresive a națiunii dincolo de timpul vieții sale. Într-un articol din 1937, Colonel SS Otto Heidler a scris că acum școlile trebuie să avanseze studenți „fără atenție asupra legăturilor sociale, educației sau evaluării intelectului, ci conform meritului caracterului lor.” În ceea ce privește NSDAP-ul, universitățile alegeau tineri adulți ce nu erau apti pentru poziții de conducere în Germania. Ei alcătuiau în mare ceea ce Hitler eticheta „genul ce stă acasă”: indivizi ce au căutat egoist obiective șco-

lare sau profesionale în timpul anilor de luptă a partidului pentru putere. În cuvintele lui Heidler, ei erau „elemente concentrate pe sine, fără de orice calitate de luptător, trăindu-și viața academică personală în timp ce o luptă pentru supraviețuire avea loc în întreaga națiune.”¹³³

NSDAP respingea orice aranjament ce prevenea bărbații ce au renunțat la ambiție personală pentru binele țării, deseori riscându-și viețile, din a obține poziții de conducere. În anii 1920-1933, multe universități interziceau bărbați SA, lideri din Tineretul Hitler și membrii din NSDAP, printre care un procentaj substanțial erau veterani de luptă din Primul Război Mondial, din a aplica sau a preda. „În timp ce ei toți au sprijinit mișcarea, alții au stat în seminările și instituțiile lor, devotându-se studiului domeniului și profesiei lor speciale. Conform propriului lor cod moral, ei erau cei pro-eficienți... Acum ei vor să ne impresioneze cu înțelepciunea lor. Iar noi le spunem, vă lipsește baza oricărei forme de înțelepciune, iar aceasta este caracterul.”¹³⁴ Însuși Hitler a scris, „Este groaznic să te gândești cum în fiecare an, sute și mii de persoane complet lipsite de talent sunt binecuvântate cu o educație înaltă, în timp ce sute și mii de alți oameni cu abilitate superioară rămân fără vreo școală avansată. Pierderea națiunii nu poate fi supraestimată.”¹³⁵

Führerul argumenta că nu este funcția statului „să păstreze influența de control a unei clase din societate. În schimb, este datoria statului să atragă cele mai capabile minți din suma tuturor cetățenilor și să-i aducă la funcție publică și rang.” El a remarcat că Statele Unite se bucură de succes în știință și tehnologie „deoarece un număr mai mare de indivizi talentați din clasele de jos găsesc posibilități pentru o educație înaltă acolo comparativ cu Europa.”¹³⁶ Prin percepția Național Socialistă, o sarcină principală a educației era să educe fiecare tânăr adult într-o ocupație. Clasa de muncitori necalificați avea să dispară deoarece membrii generației tinere fără meserie sau profesie nu au caracter.

Frontul de Muncă German a lansat Competiția anuală de Cariere a Reichului în 1934. Jumătate de milion de băieți și fete, 80% din care aveau doar o educație rudimentară, și-au expus aptitudinile în meserii și artizanat. Competitorii cu cele mai

Înalte scoruri au primit premii financiare pentru a urmării o educație înaltă. O ceremonie de premii a avut loc în Berlin, unde câștigătorii naționali au făcut poze cu Ley și Hitler. Schacht, ce se opunea alocării fondurilor de stat pentru avansarea claselor de jos, în mod demonstrativ a refuzat invitația lui Hitler de a participa la eveniment. Competiții locale și regionale au lărgit procentajul de câștigători și au mediatizat și mai mult programul. Numărul de copii ce luau parte creștea anual. În 1938, 949.120 de fete și 1.537.373 de băieți au participat. DAF-ul a premiat 527.000 de RM în burse de studiu în acel an.¹³⁷

Pentru a dezvolta în continuare cunoștința de meserii a generației tinere, guvernul a sponsorizat Școlile *Langemarck*. Aceste instituții recrutau tineri muncitori și din medii rurale. Academiile au suferit inițial o lipsă de instructori calificați. Ei erau în orice caz un pas mai aproape de ambiția lui Hitler, „în acest tărâm noi pavăm calea pentru fiecare minte capabilă către cea mai înaltă poziție în viață ce ea dorește să țințească, atât cât individul este capabil, energetic și determinat.”¹³⁸ Cu ani înainte să-și asume puterea, Hitler a propus construirea unui cadru de lideri pentru viitorul Germaniei. Devotamentul pentru națiunea unuia era la fel de important precum abilitatea de a conduce.

El vroia să prevină o atitudine indiferentă sau orice tendință elitistă printre cei antrenati a fi liderii de mâine. Problema de a dezvolta un program pentru selecție și pregătire de candidați a ajuns în seama lui Ley. El a propus întâi stabilirea unor școli cu internat cu programă de 3 ani în câteva orașe Germane. La absolvire, studenții demonstrând calitățile dorite ar avansa către școlile cu internat regionale pentru alți 3 ani. De aici, „studenții cei mai capabili, mai buni rasiali și mai sănătoși în fizic aveau să se înroleze în academiile prestigioase, *Orden-sburg* ale NSDAP.”¹³⁹

În Octombrie 1936, Ley a semnat un acord cu ministrul educației, Dr. Bernhard Rust, autorizând implicarea directă a partidului în sistemul național de școli. Contractul permitea NSDAP-ului să înființeze școli cu internat, Ministerul Educației din Reich rezervându-și dreptul de a selecta cadrele didactice.

Hitler felicită câștigătorii Competiției de Carieră a Reichului. Popularul program anual recompensa burse și onoruri civice copiilor familiilor de clasă muncitorească.

Ley a finalizat structura viitoarelor școli cu internat, după discuții cu Liderul Tineretului Reichului, Baldur von Schirach. Încălcând contractul cu Rust, Ley l-a exclus pe ministrul regresiv din dezvoltări ulterioare. Liderul muncitorilor se bucura de suficientă influență – și de fondurile ample ale DAF-ului – pentru a crea un sistem colateral de școală ce a devenit practic autonom. A dezvoltat o programă independentă și cerințe de absolvire neconformate standardelor de stat, și a stabilit propriile academii pentru pregătirea cadrelor didactice. Cu permisiunea Führerului, Ley a numit cele 10 instituții plănuite pentru Germania, Școlile Adolf Hitler (AHS). Fonduri suplimentare din partea trezoreriei Reichului au permis în definitiv adiția a încă 2 școli. Școlile cu internat AHS testau nominații în vârstă de 12 ani selectați de către conducerea NSDAP asupra districtului. Candidații ce treceau de examenul de intrare continuau către un curs de 6 ani. Funcționarea Școlilor Adolf

Hitler oferă o înțelegere asupra calităților personale ce Național Socialismul a căutat să cultive în viitorii lideri ai Germaniei.

În Decembrie 1936, Schirach a anunțat înființarea noilor școli cu internat. El l-a selectat pe Kurt Petter, ce avea 25 de ani, ca și inspector al academiilor. Max Klüver, de asemenea avea 25 de ani, proiecta programa. Polița de recrutarea a tinerilor lideri ai Tineretului Hitler ca și instructori ocolea autoritate tehnică a Ministerului de Educație al Reichului de a ocupa posturile didactice. În acceptarea sugestiilor colegilor săi, Klüver a dezvoltat un program fără de influență oficială. Termenul limită strâns pentru deschiderea primei Școli Hitler – 15 Aprilie, 1937 – necesita un proces de selecție adânc pentru alegerea studenților. Spre deosebire de universități convenționale, procesul de recrutare reflectat în conținutul examenului de intrare, nu se concentra în mod principal pe aptitudine mintală.

Printre membrii organizațiilor Germane obligatorii pentru tineri se numără acești băieți din Prusia de Est, reflectând robustețe, bază pe sine și calitățile latente de conducere ale populației rurale.

Conform explicației lui Klüber, „Nu eram împotriva intelectului sau inteligenței, ci împotriva persoanei ce are doar intelect, și care și-a neglijat caracterul și puterea fizică, care duce lipsă de putere de voință, hotărâre și un simț de responsabilitate. Tipul de intelectual incolor, indecis și slab, rău înrădăcinat și iresponsabil nu-l doream. Împotriva supraestimării intelectului am pus persoana completă, din care intelectul era desigur un component integral.”¹⁴⁰

În conceperea examenului de admitere la AHS, conducerea spera să examineze independența de judecată, ingenuitatea, înțelegerea rapidă, reținerea, improvizarea, abilitatea de concentrare, și imaginația mai degrabă decât pură cunoștință. Ei au căutat cei mai talentați tineri din toată Germania fără preferința obișnuită a lui Hitler pentru familiile clasei muncitoare. O broșură declara, „Este o populară concepție greșită cum că Școlile Adolf Hitler sunt școli pentru săraci, pentru oameni cu mijloace mai mici ce nu ar putea altminteri vreodată să-și trimită fii în instituții de educație superioară. Trebuie accentuat că Școlile Adolf Hitler nu au fost dezvoltate pentru o clasă particulară în societate. Ele sunt școli pentru cei mai buni, mai demni și mai capabili băieți din națiunea Germană.”¹⁴¹ Profesorii erau însă conștienți că, nivelul de educație printre cei săraci lăsase niște tânăr talent nedescoperit. Corectarea examenului de intrare a luat aceasta în considerație. A permis o porțiune relativ mai mare de fii de artizani, muncitori și fermieri în școli decât era cazul în alte instituții.

Instructorii rareori permiteau considerațiilor politice să compromită selecția de studenți. În ciuda presiunii considerabile și o confruntare intensă cu liderul pe district NSDAP, Klüber însuși a refuzat să introducă fiul unui oficial senior de partid într-o Școală Adolf Hitler datorită notelor mici la test ale băiatului. Prin contrast, Werner Lamberz, înrolat la AHS-ul din Weimar, era fiul unui comunist ce era întemnițat într-o tabără de concentrare.¹⁴²

Programa AHS cultiva calități de lideri în studenți ca și obiectiv. Evita cursuri desemnate să adune cunoștințe ce necesitau timp de studiu substanțial și erau curând uitate. Aceasta era conformată obiectivului educativ al lui Hitler, ce ar trebui să fie „să antrenezi minți tinere să fie receptive față de noi idei, și

să dezvolte puteri de raționament și observație.”¹⁴³ Clasele de istorie se concentrau pe o selecție de evenimente mai semnificative ce avuseră o influență decisivă asupra avansării civilizației în detrimentul unei cronologii detaliate a trecutului.

Programul necesita studenții să lucreze împreună în grupuri de studiu. Fiecare desemna un participant ca și propunător al ideii inamice pentru a stimula discuții. Profesorii se deplasau printre grupuri luând parte în dezbateri. Nota grupului influența nota studentului individual. Această practică promova lucru în echipă. Prevenea îngâmfarea și îi ajuta pe studenți să învețe să evalueze argumentele oponentilor, să pună prioritate pe rezultatul grupului peste avansarea personală, și să lucreze sistematic pentru a realiza obiective comune.

Cu toate că promovau patriotismul obișnuit, Școlile Adolf Hitler nu îndoctrinau pe cei înscriși într-un naționalism excesiv și dogmatic. Studenții își lărgeau orizontul înțelegerii și toleranței altor culturi prin cursul, „O Privire asupra Lumii.” Scopul era explorarea circumstanțelor politice și economice ale altor țări, evenimente actuale și mentalitatea popoarelor. Studii de limbă străină și călătorii cu clasa în străinătate suplimentau învățarea. Profesorii desemnau fiecărui student o țară despre care el trebuia să obțină cunoștințe aprofundate. El apoi își împărtășea expertiza în discuții în clasă.

Atitudinea deschisă la minte cultivată de studenții AHS contrazicea tendința șovinistă des întâlnită în ierarhia NSDAP. Analizând eseurile membrilor primei clase de absolvenți, Schirach și Ley au fost șocați să descopere ignoranța seniorilor în programa de partid Național Socialist. Igiena rasială de asemenea nu juca niciun rol în planul de studiu.¹⁴⁴ Această circumstanță contravenea ordinului lui Hitler, „Niciun băiat sau fată nu v-a părăsi școală fără instruirea de bază în necesitatea practică a menținerii purității sângelui nostru.”¹⁴⁵

Academia de instruire pentru cadrele AHS rămânea de asemenea în mare separată de influența NSDAP. Practica de a ocupa poziții cu bărbați tineri elimina tipul de educator de carieră ce în mod gradual se distanța de vigoarea și spiritul generației tinere după decenii de rutină academică. Directivele AHS necesitau instructorul să organizeze activități sociale și recreative în timpul liber pentru grupuri individuale de studenți sub

conducerea sa. „El trebuie să-i încurajeze energetic să învețe să treacă ușor peste greșeli și să biruiască slăbiciunile. Dar el trebuie de asemenea să rămână bucuros și mereu gata să fie alături de ei cu ajutor și sfat prietenesc... El trebuie să fie companionul exemplar, altruist, sincer și cinstit. Doar atunci el va fi capabil să obțină autoritatea necesară fără de care niciun lider nu poate exista.”¹⁴⁶

O dată pe săptămână, instructorii lucrau proiecte cu clasa lor. Într-o după-amiază pe săptămână, învățătorii și elevii participau în competiții de sport și cântau împreună. Preceptele convenționale ce guvernau relația student-cadru didactic nu erau aplicabile în Școlile Adolf Hitler. Instructorii se bazau pe standardul ce ei îl stabileau, în loc de respectul constrâns al elevului pentru oficiu, pentru a menține autoritatea. Klüber a scris mai apoi, „Erau puține școli cu internat în care camaraderia și încrederea reciprocă existau precum în AHS, ce existau nu în ultimul rând datorită exemplului instructorului.”¹⁴⁷

Educația fizică juca un rol semnificativ în AHS. Hitler deseori accentua sportul drept necesar pentru ca tinerii să devină decisivi, responsabili și determinați. Programul AHS declara, „Sporturile competitive... (și) schiatul sau zburatul cu planoare sunt cele mai importante pentru înfăptuirea voinței și învățarea îndurării greutăților.”¹⁴⁸ În primii ani, studenții devotau aproximativ 10 ore pe săptămână către educație fizică și sporturi. Pentru studenții din anul 5 existau 8 ore. Chiar și în timpul războiului antrenamentul paramilitar și al armelor era minim. În schimb, școlile se străduiau să cultive o purtare de soldat în elevi folosind valorile încrederii în sine, înfruntării de provocare, îndurării de privații și chemarea curajului. Atleti naturali nu primeau necesar cele mai mari note. Studenții ce instructorii simțeau că au realizat cel mai mult în cadrul abilităților estimative – prin urmare au obținut un nivel superior de stăpânire de sine – satisfăceau cel mai bine obiectivele școlii.

Majoritatea instructorilor AHS identificau conceptul Național Socialist „un popor, un lider” cu persoana lui Adolf Hitler însuși. Nici unul din potențialii săi succesori în partid și ierarhia de stat nu posedau prezența carismatică impunătoare a Führerului. Viitoarea structură politică a Germaniei, în opinia cadrelor AHS, ar trebui să fie o oligarhie: o categorie selectă

socială unde participarea ar fi determinată nu de poziție socială, economică sau intelectuală, ci de calități personale de conducere și devotament țării.

Școlile nu doreau să absolve roboți ce se conformează orbește cu linia partidului. Un articol dintr-un ziar periodic declara, „În Școlile Adolf Hitler, acele forțe ce formează caracter lucrează pentru ceea ce avem nevoie în era noastră. Ei însă nu suprimă natural particulară a individului... ci o întăresc și împluternicesc, în acest fel permițându-le băieților să se maturizeze în personalități decisive cu gândire independentă.”¹⁴⁹

Studenti într-o școală Adolf Hitler, purtând uniforma standard a organizațiilor de tineret German. Nu exista o uniformă distinctă pentru elevii AHS.

Cu toate că erau desemnate să ajute studenții să dezvolte încredere de sine și să-și realizeze potențialul, planurile de lecție încorporau elemente menite să împiedice sentimente de egoism.

Proiecte dificile de clasă cu termene limită săptămânale necesitau coope-

rare îndeaproape și sprijin reciproc între indivizii din grupul de studiu. Accentul programului athletic AHS pe competiție în echipă i-a învățat pe băieți că nicio persoană nu contează mai mult decât întregul. Pe terenul de sport, cât și în clasă, elevi individuali își asumau prin rotație rolul de căpitan de echipă și studiu. Ei se alăturau ulterior grupului în roluri subordonate după conducere temporară.

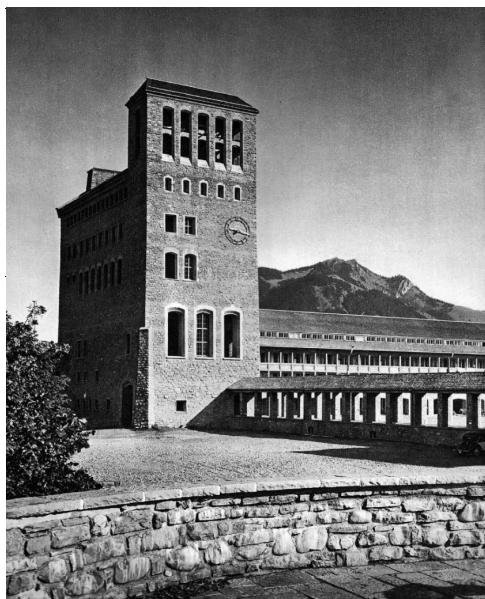
Aptitudinea fizică juca un rol major în sistemul educativ German. Statul promova gimnastică ritmică creată de Hinrich Medau, menită să cultive echilibru, grație, coordonare și forță fizică.

Călătorii cu clasa către mine, fabrici și ferme preveneau izolarea sau indiferența, reamintindu-le studenților că statutul exclusiv de școală cu internat nu îi separă de poporul German și de realitățile sale de zi cu zi. În contrast cu alte școli cu internat, AHS nu oferea uniforme distincte pentru elevii săi. Această măsură de asemenea prevenea sentimente de

superioritate. Altă departajare de la obiceiurile instituțiilor similare era atenția asupra legăturilor familiale în decursul anului școlar.

O broșură AHS descria cum relațiile student-părinte sunt „aranjate de către școală să rămână cât mai intime posibil, pentru a instila în băiat valori ce pot fi realizate doar prin viața de familie.”¹⁵⁰ Buletinul informativ AHS Tilsit descria părinții a fi parte dintr-un cerc extins al celor împuterniciți să educe copilul. „Nu și-au pierdut în niciun fel băiatul când l-au înrolat la Școala Adolf Hitler. În încredere completă în noi, ei nu au încredințat decât o parte a educației sale învățătorului. Este dorința noastră ca băiatul să rămână înrădăcinat în casa părintească și patria sa. Un tânăr ce își uită casa este fără rădăcini și este nefolositor nouă de asemenea.” Articolul de asemenea

definea „cooperarea apropiată între părinți și instructori” ca și „absolut esențială pentru educația și evaluarea băiatului individual.”¹⁵¹ Instructorii deseori vizitau familiile studenților lor de sărbători.

Localizat în Alpii Bavarezi, Ordensburg Sonthofen a fost proiectat de arhitectul Hermann Giesler ca și o academie pentru lideri NSDAP. A fost casă principalei Școli Adolf Hitler până în 1945.

AHS-ul promova influență parentală continuă ca și parte a poliției de antrenament, antrenarea elevii să devină adulți sănătoși și responsabili. Programul ținea dezvoltarea în 3 zone conectate: minte, trup și spirit. În privința aptitudinii mintale, obiectivul școlilor era să nu umple capul studentului cu informație, ci să-l obișnuiască cu munca grea, accelerarea sistematică a sarcinilor, și practicarea judecății sănătoase. Angajamentul non-compromițător al AHS-ului față de educația fizică, favorabil sănătății și bunei stări generale, promova încredere de sine și învăța elevii să-și subordoneze interesul de sine și să acționeze ca și echipă. Elementul spiritual ținea către a produce băieți independenți și cu spirit de inițiativă, pregătiți să accepte și să exercite autoritate, să se simtă responsabili pentru acțiunile lor, și să cultive modestie dar și reverență pentru poporul și țara lor. Toate elementele lucrau împreună pentru a modela indivizii prevăzuți a deveni casta viitoare de conducere Germană. Cu toate că oficialii școlii sperau ca absolvenții să aleagă o carieră în serviciul civil, nu era nicio presiune asupra lor pentru a face aceasta. Școlile Adolf Hitler nu căutau să fie stă-

pâne peste cei mai promițători tineri ai Germaniei, ci să-i învețe să fie proprii stăpâni.

Această metodă de educație reprezenta o separare semnificativă de practica liberalismului. Pentru a oferi oportunități egale de avansare pentru cei cu rezultate slabe, statul democratic deseori alocă mai mari resurse lor decât celor ce au abilitate superioară. Procesul de egalizare corespunde cu principiul liberal ce respinge clasament natural printre indivizi în baza talentului și inițiativei personale. În Germani, prin contrast, anumite instituții academice au dat prioritate dezvoltării potențialului studenților înzestrați. Instrucțiuni paralele în responsabilitatea comunală erau menite să asigure că antrenamentul acestor personalități pentru roluri de lideri va fi în binele tuturor.

Capitolul 3

Diplomație Europeană

Africa

De-a lungul termenului său în oficiu, Hitler a fost activ în relații externe. Eliminarea restricțiilor impuse asupra Germaniei de către tratatul Versailles era un scop major ce necesita ca el să negocieze cu puterile semnatare ce l-au ratificat. Aceasta a fost o bătălie dificilă, din moment ce aceste națiuni beneficiau de tratat. Führerul s-a străduit să-și realizeze obiectivul prin mijloace non-beligerante. Ultimul război provocase o revoluție comunistă în Rusia. Propria sa țară aproape că suferise aceeași soartă în 1918. Hitler credea că un alt conflict European ar fi exploatat de către Sovietici pentru a răsturna guvernele existente: „O izbucnire a unui carnaj atât de nebun și nesfârșit ar duce la colapsul ordinii societății și statului. O Europă căzută în haosul comunist ar cauza o criză de proporții inimaginabile și durată inestimabilă.”¹

Cancelarul Reichului a măsurat deciziile polițelor externe conform avantajului pentru Germania. Contrar atitudinii cosmopolite a liderilor democratici de azi, el nu permitea nicio obligație către interesul colectiv al unei „comunități globale” abstracte să influențeze acțiunile sale. În cuvintele sale, „Eu nu pot să mă simt responsabil pentru soarta unei lumi ce nu a arătat nicio simpatie pentru durerea mizerabilă a propriului meu popor. Mă văd pe mine însumi ca și chemat de către Providență pentru a servi doar națiunea mea și a o salva din criza teribilă.”² Marea Britanie și Franța erau printre principalii propunători ai sistemului Versailles. Deși conștienți de nedreptățile tratatului, nici unul din guvernele lor nu a inițiat vreo concesiune voluntară către Germania între 1920-1939.

Obiectivul relațiilor externe Național Socialiste era asigurarea *Lebensraum*, spațiu suficient pentru viață pentru a oferi hrană pentru populația crescândă a Germaniei și resurse naturale pentru industrie. Un obstacol serios în calea bunei stări economice era lipsa sa de colonii în străinătate. Înainte de Primul Război Mondial, controlul de teritorii întinse în Africa

oferise Reichului imperial materiale crude. Aproape 12.000.000 de locuitori nativi oferiseră o piață pentru bunuri produse în Germania, iar comerțul înfloritor făcuse o contribuție substanțială creșterii și prosperității industriale.

Cele 14 Puncte ale lui Woodrow Wilson, ce au ademenit Guvernul Reichului către a accepta un armistițiu în 1918, promitea „o minte deschisă, liberă și o ajustare absolut imparțială a tuturor cererilor coloniale.” Aceasta s-a dovedit a fi o iluzie. În Africa, Franța a dobândit Camerun, fosta colonie Germană de aproape 50.000 de mile pătrate. Tratatul Versailles oferea Rwanda

și Burundi, Belgiei. Anglia a luat porția leului, încorporând Africa de Est Germană, Africa de Sud-Vest Germană și Togo, augmentând Imperiul Britanic cu peste 630.000 de mile pătrate. Italia a primit cam 50.000 de mile pătrate. Britania și Japonia au împărțit coloniile Pacifice ale Germaniei.

Aliații au clasificat coloniile preluate ca și state mandat ce Anglia și Franța administrează ca și administratori. Aceasta evita aparența unei anexări în mod direct, ce ar fi ridicat argumentul inconvenient că așa mult teritoriu preluat de la Germania ar trebui să fie contat către contul de despăgubiri. Carta Ligii Națiunilor declara că administrarea coloniilor „locuite de oameni încă incapabili să stea pe propriile eforturi sub condițiile grele ale lumii moderne” era o „încredere sacră a civilizației.”³ A sancționat administrarea colonială Anglo-Franceză ca și o binecuvântare pentru națiunile subdezvoltate, trecând cu vederea faptul că Siria, India, Egipt și câteva ale țări sub jugul Britanic și European ceruseră independență după Primul Război Mondial.

Tratatul de pace crea alte obstacole pentru comerțul German. Începând cu 1922, Aliații au impus un tarif de 26% asupra tuturor bunurilor de export German. În ciuda dezavantajului, Germania a continuat să comită comerț naval pentru a face plățile de despăgubire și a importa necesități anterior disponibile din Africa. Marginea de profit a Germanilor era prea mică pentru a elimina criza economică industrială. Un delegat German la Versailles, Otto Landsberg, a declarat, „Această pace este uciderea lentă a poporului German.”⁴ Criza financiară glo-

bală a cauzat exporturile Germane să scadă cu 66% între 1930 și 1933.

Hitler a redeschis public problema colonială în Septembrie 1935. Vorbind în Nürnberg, el a anunțat că Germania nu va renunța la revendicările sale în Africa. La câteva zile, secretarul Britanic al relațiilor externe, Sir Samuel Hoare, a adresat subiectul înaintea Ligii Națiunilor în Geneva. Respingând noțiunea cum că fostele colonii Germane ar trebuie returnate, Hoare argumenta că era necesar doar să fie garantat că țările fără posesii pe Continentul Întunecat să aibă acces cinstit asupra resurselor lor naturale printr-o politică de „ușă deschisă.” Berlin a menționat că țările mamă: Anglia, Franța și Belgia se vor bucura inevitabil de preferință în comerț. Opțiunea de a cumpăra materiale crude de la statele mandat era de puțin uz Germaniei în orice caz; ei îi lipsea puterea de cumpărare pentru a face asta, mulțumită pierderii coloniilor ei. Aproape un an și jumătate a trecut înainte ca Liga Națiunilor să desemneze un comitet să investigheze. Descoperirile sale au sprijinit poziția lui Hoare.⁵

În 1936, Hitler l-a autorizat pe Schacht să negocieze decontări cu Franța și Anglia cu privire la unele din diferențele lor majore cu Germania. Schacht a introdus o propunere pentru a schimba statutul Camerun controlat de Franța, și Togo, achiziția Britanică în Africa mai mică. Sub acest plan, Germanii ar fi asumat administrarea economică, dar nu suveranitatea asupra celor 2 state mandat. Ambele ar fi menținut o politică de ușă deschisă cu alte țări precum a sugerat Hoare, în timp ce Reichul s-ar fi bucurat de avantaje economice pentru a compensa confiscarea anterioară a teritoriilor sale Africane. Compromisul evita impresia cum că Aliații returnau coloniile Germane, ce ar fi reprezentat o admisie tacită cum că preluarea lor a fost nedreaptă. Considerând sărăcia în resurse naturale Germane și mândria populației sale, propunerea lui Schacht a fost moderată. Londra și Paris au respins-o categoric următoarea iarnă.⁶

Dialoguri personale ulterioare între Hitler și oameni de stat Britanici s-au dovedit la fel de inutile. În Noiembrie 1937, Führerul l-a găzduit pe emisarul Englez, Lord Halifax la Berchtesgaden. El l-a întrebat pe musafirul său ce propune Londra

în privința Africii. Halifax a admis că „greșelile tratatului Versailles trebuie rectificate.”⁷

Câteva mii de coloniști Germani s-au reîntors în Africa de Sud-Vest după Primul Război Mondial în ciuda administrației „mandat” Britanice. Aici studenți Germani etnici într-o călătorie cu clasa vizitează săteni indigeni în 1938.

El a stipulat că Anglia nu ar putea negocia aceasta fără celelalte puteri continentale și că redistribuirea coloniilor ar putea lua loc doar în cadrul unei negocieri totale Europene. Halifax nu a oferit vreo propunere.

Următoarea lună Martie, Nevile Henderson, ambasadorul Britanic în Berlin, l-a avertizat pe Hitler că opinia publică era „deosebit de sensibilă” în legătură cu chestiunea Africană. El a sugerat vag că Germania ar putea poate să primească administrarea țării Congo. Aceasta nici măcar nu era un dominiu Britanic. Hitler a chestionat scopul unui asemenea aranjament, în loc să rezolve problema colonială „în cel mai simplu și natural mod, anume prin a da înapoi coloniile Germane.” El a

pledat din nou ca problema să nu fie forțată, exprimând dorința de a „aștepta răbdător 4, 6 sau 10 ani” pentru o soluție favorabilă.

Ofițeri Francezi conducând călăreți Nord Africani. În timpul ocupației din 1923 a regiunii Ruhr, Feldmareșalul Ferdinand Foch a cerut bordeluri pentru soldații săi Marocani, remarcând că „Femeile Germane sunt îndeajuns de bune pentru acest scop.”

Cât despre atitudinea reală a guvernului Britanic , primul-ministrul Neville Chamberlain a mărturisit cabinetului său un an mai târziu că a discuta cu Germania returnarea coloniilor sale era „complet exclus.”⁸ În Martie 1939, Ministrul de Comerț Britanic, Robert Hudson a spus economistului German Hel-muth Wohlthat că poporul Englez nu ar accepta vreodată transferul.

Atât cât privește partea sa, Hitler și-a păstrat promisiunea odată făcută lui Chamberlain, că nu va prezenta apelul Germaniei drept o „cerere beligerantă.”⁹

Geneva

Germania neavând colonii, Hitler a consolidat poziția comercială a Reichului pe continent, concentrându-se pe piața Europeană de Sud-Est. Aceasta a coincis cu intenția sa de a obține provincii de frontieră pentru Germania, unele cu industrie valoroasă, ce creația Versailles a luat de la Reich și a dat statelor vecine. Italia, Franța, Belgia, Danemarca, Lituania, Polonia, și Cehoslovacia acum controlau teritorii populate de către Germani etnici, a căror pierdere slăbise Germania.

Chestiunea diplomatică ce a primit prioritatea inițială a lui Hitler a fost apărarea națională. Articolul 160 al tratatului declara că forțele armate, *Reichswehr*, pot fi mobilizate „în mod exclusiv doar pentru a menține ordinea în teritoriul German și drept poliție de graniță.”¹⁰ Aliații prin urmare negau dreptul Germaniei de a-și proteja frontierele de agresiune străină.

Lipsa de forțe de apărare adecvate deja cauzase consecințe negative pentru Reich. Când Germanii au rămas 1.6% în urmă cu plățile de despăgubire paralizante către Franța, armatele Belgiei și Franței au ocupat militar regiunea industrială Ruhr în Ianuarie 1923. În Essen, trupe Franceze au împușcat 14 mineri Germani ce rezistau încercărilor invadatorilor de a confisca cărbune. Pe alții, Francezii au arestat și deportat către coloniile Franței. Ei au forțat 80.000 de Germani să-și părăsească casele în Ruhr și să se relocalizeze mai adânc în Germania.¹¹ Clemenceau a spus secretarului său, „Vom sta mai mult de 15 ani, vom sta 100 de ani dacă trebuie, până vor plăti ce ne datorează... Iar după ce ne-am retras, dacă acești porci își încalcă obligațiile atunci bine, vom ocupa din nou. Nu este la fel de bine ca și cum am avea Rinul?”¹² Trupe Franceze și Belgiene au rămas până în vara lui 1925.

Guvernele Germaniei și Austriei au aranjat formarea unei uniuni vamale în 1931. Eliminarea tarifelor avea să sporească comerțul între cele 2 țări și să diminueze criza economică, în special în Austria. Franța a interpretat acest „bloc feroce” a foștilor săi inamici ca și o încălcare a Tratatului de la St. Germaine, ce interzicea Austriei să devină parte din Reich. Paris a amenințat să boicoteze bunuri Germane și să inițieze războaie de prețuri pentru a întrerupe comerțul continental. Posedând

cea mai mare armată din Europa, Franța era într-o poziție de a dicta termeni fără arbitrarie. În acea Septembrie, Cancelarul Austriei Johannes Schober a anunțat că guvernul său va abandona planurile pentru un acord de comerț cu Germania. Președintele S.U.A Hoover a remarcat, „O uniune vamală între un stat mic de 6 milioane de oameni și unul larg de 50 de milioane cu greu poate fi percepută ca și un pericol serios. Dar Franța și Anglia au declarat imediat că nu o vor permite. La exterior, aceasta nu este nimic mai mult decât un exemplu cras de nouă politică de putere Europeană.”¹³ Incidentul a demonstrat că fără forțe armate, Germania și Austria vor rămâne incapabile să poarte politică externă independentă.

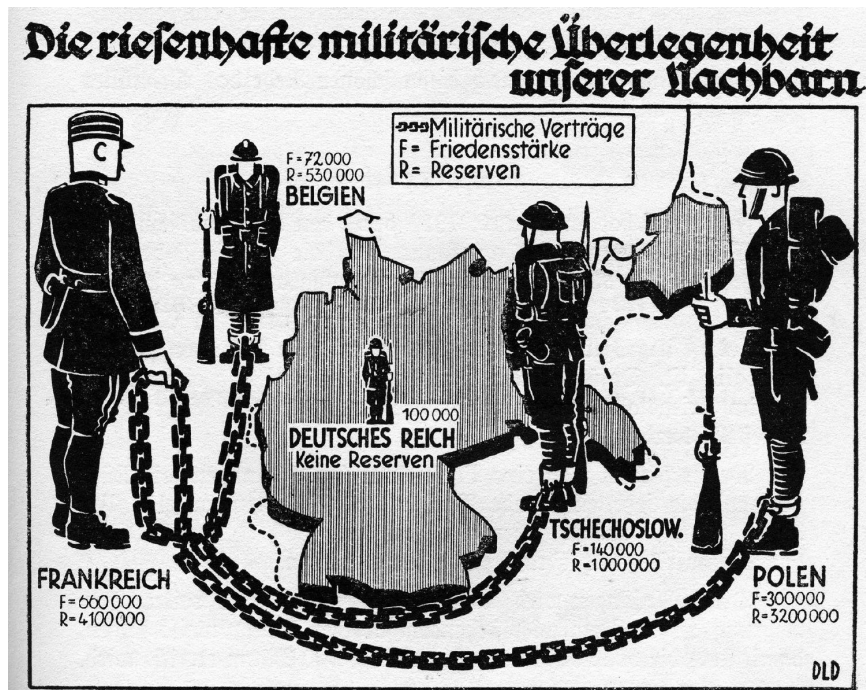
Liga Națiunilor ținuse întruniri preliminare de câțiva ani în pregătire pentru o conferință de dezarmare universală programată pentru 1932. În Februarie 1927, Ministrul de Externe Belgian Emile Vandervelde a prezis, „Ori celelalte puteri trebuie să-și reducă armatele în proporție cu armata Germană, ori tratatul de pace devine invalid iar Germania pretinde dreptul de a poseda forțe de luptă capabile de apărarea teritoriului ei.”¹⁴

Conferința de dezarmare a fost deschisă în Geneva în Februarie 1932. Germania, un membru al Ligii din 1927, cerea paritate militară cu celelalte puteri Europene. Delegații au dezbătut problema timp de 4 luni fără progres. În Iunie, Președintele Hoover a propus reducția cu 66% a tuturor forțelor terestre și navale. El a recomandat trimiterea bombardierelor la depozite de fier vechi și interzicerea bombardamentului aerian strategic. Planul a fost favorabil pentru Italia și URSS, dar Franța l-a respins. Berlin a văzut în disonanța Franco-Germană un obstacol principal în conferință. Pe 23 August 1932, armata Germană și Oficiul de Externe al Reichului prin urmare i-au cerut ambasadorului Franței, Andre Francois-Poncet, o conversație privată. La întâlnire, Generalul Kurt von Schleicher a prezentat sugestii moderate lui Francois-Poncet.

Germania dorea să dezvolte prototipuri de aeronave de luptă, vehicule blindate și artilerie grea, dar a promis să nu le pună în producție în masă. Planul lui Schleicher chema la o creștere de personal militar cu 30.000 de soldați pe an. Considerând că armata Franceză număra 655.000 de bărbați, ar fi

luat Reichului peste 18 ani să realizeze paritate. În plus, cei 30.000 de recruți anuali ar fi servit o înrolare de doar 3 luni.

Paris a respins propunerile modeste ale Berlinului într-o notiță pe 11 Septembrie 1932. Francezii le-au reamintit în mod direct Germanilor de obligația lor de a urma limitările de înarmare impuse de tratatul Versailles.

„Enorma superioritate militară a vecinilor noștri”, o ilustrație publicată în 1933, arăta cum forțele armate ale țărilor vecine Germaniei eclipsau propriile ei apărări.

În 2 zile, Germanii au notificat președintele conferinței Geneva că Germania se retrage din discuții. Trei luni mai târziu, Anglia, Franța, și Italia au admis că „Germania trebuie să primească aceleași drepturi într-un sistem de securitate valid pentru toate națiunile,” și că aceasta va fi în agendă.¹⁵ După aceasta, delegația Germană s-a reîntors la Geneva. Aceasta era starea cursei de armament a Europei când Hitler a devenit Cancelar în Ianuarie 1933. El a moștenit o instituție militară a cărei depar-

tament de muniție recent estimase că exista îndeajuns de muniție stocată pentru doar o singură oră de luptă.

Prim-ministrul Britanic Ramsay MacDonald a introdus un plan de reînarmare complet pe 16 Martie. Acesta permitea Germaniei să-și dubleze mărimea forțelor armate la 200.000 de bărbați. Chema Franța la o reducere în armata ei continentală la același număr, dar îi acorda în plus 200.000 pentru a supra-veghea coloniile. MacDonald a propus o forță de luptă de 200.000 de bărbați pentru Italia de asemenea, plus 50.000 pentru posesiile sale de peste mări. URSS și-ar menține 500.000 de bărbați înarmați, Polonia 200.000, și Cehoslovacia 100.000. Toate țările mai puțin Germania ar avea o forță aeriană. Aproape toate națiunile afectat au răspuns favorabil. Franța însă, a respins planul categoric.

Diplomatul German Freiherrn von Freytagh-Loringhoven a rezumat implicațiile cu care s-a confruntat Hitler în deliberrările sale: „Planul era orice dar nu favorabil pentru Germania... Forțele permise Germaniei nu-i garantau ei paritate cu celelalte Mari Puteri, nici nu corespundeau cu mărimea populației sau resurselor sale naturale... Germaniei i s-ar fi permis să mențină o armată terestră de 200.000 de bărbați. Franței pe de altă parte, îi erau promiși 200.000 de bărbați pentru țara mamă și la fel de mulți pentru colonii. În caz de război aceste trupe coloniale ar fi imediat transportate către Europa, așa că Franța ar avea o armată de 2 ori mai puternică de la început, fără să mai vorbim de rezerviști. Și pentru Polonia, a cărei populații este doar jumătate din cea a Germaniei, planul a prevăzut 200.000 de bărbați înarmați de asemenea. Considerând întregul sistem de alianță al Franței, ce în 1933 includea nu doar Polonia și Belgia dar și Mica Antanta (Cehoslovacia, Iugoslavia și România), exista o forță de luptă de partea Franței de 1.025.000 de bărbați, în timp ce Germania nu putea para decât cu o armată de o cincime la fel de puternică.”¹⁶

În Reichstag pe 17 Mai 1933, Hitler a răspuns public: „Germania ar fi gata fără amânare să-și destrame întreaga sa instituție militară și să distrugă puținul ce a mai rămas din arsenalul ei, dacă celelalte națiuni implicate ar face la fel. Dar dacă celelalte state nu sunt dornice să implementeze condițiile de dezarmare obligate de pacea tratatului Versailles, atunci

Germania trebuie cel puțin să insiste asupra dreptului ei de paritate. Guvernul German vede în planul Englez o posibilă bază de a rezolva aceste întrebări... Germania prin urmare aprobă practic să accepte o perioadă tranzitorie de 5 ani pentru stabilirea apărării sale naționale, în așteptarea că stare egală cu celelalte națiuni va rezulta pentru Germania.”¹⁷

Singura obiecție față de propunerea lui MacDonald adusă de Hitler a fost că țara lui ar trebui să aibă permisiunea să dezvolte o forță aeriană. Din 1932 planul *Reichswehr* prevedea un număr maximum de doar 200 de avioane până în 1938, aceasta era o excepție minoră. Acceptarea planului MacDonald de către Führer însemna a lăsa Germania practic fără apărare pentru aproape 5 ani, bazând apărarea națională doar pe buna credință a puterilor vecine de a onora agreementul; o obligație ce nu o satisfăcuseră încă. Chiar și după perioada de 5 ani, forțele armate Germane aveau să fie în inferioritate numerică și de armament. Așa cum a menționat Hitler în discursul său, „Singura națiune justificată în frica de invazie este Germania, ce i s-au interzis nu doar arme de ofensivă ci și dreptul la cele defensive, cât și dreptul de a construi fortificații de graniță.”¹⁸

Aprobarea lui Hitler a planului MacDonald a primit reacții mixte. Președintele conferinței, Arthur Henderson, a declarat pe 19 Mai că discursul lui Hitler clar demonstrează că dorința Germaniei de a obține echilibru șade nu asupra extinderii forțelor armate, ci cu dezarmare multilaterală. Anthony Eden, reprezentând Britania în Geneva, a numit discursul încurajator. Delegatul American, Norman Davis, a declarat țara sa gata să accepte propunerile lui MacDonald. Doar Franța a reacționat defavorabil. În sesiune din Geneva pe 23 Mai, delegatul Francez, Paul Boncour, a insistat că organizațiile politice ale Germaniei, *Stahlhelm* (Căștile de Oțel), SA, și SS, reprezintă o forță de luptă militară ce augmentează mărimea armatei Germane cu aproape un milion de bărbați.

În discursul său pe 17 Mai, Hitler a apărut *Stahlhelm* drept o societate de veterani ce păstrează camaraderia creată în Primul Război Mondial. Membrii săi au ajutat în zdrobirea răscoalelor comuniste în Reich din 1919 până în 1923. El a adăugat, „În câțiva ani, SA și SS au pierdut peste 350 de morți și 40.000 de răniți ca și rezultat al tentativelor comuniste de uci-

dere și terorism. Dacă Geneva privește aceste organizații ce servesc un scop politic intern exclusiv ca și parte din armată, atunci pompierii, asociațiile atletice, societățile de poliție, cluburi de arme și navigat, și alte ligi de sport ar putea la fel de bine să fie considerate forțe armate.”¹⁹ Hitler de fapt nu avea niciun interes în a militariza filialele partidului. *Stahlhelm* curând aproape că a dispărut, iar șeful SA Ernst Roehm a cauzat atât de multe probleme cerând ca trupele sale furtună, nu armata, să preia apărarea națională încât Hitler a pus să fie împușcat un an mai târziu.

În timpul unei pauze la Geneva, oficiali de stat Francezi au purtat discuții confidențiale cu Anglia și cu Statele Unite cu privire la planul lui MacDonald. Sprijinit de către presa Franceză, Parisul a propus o perioadă minimă de 4 ani înainte ca măcar să fie *inițiată* dezarmarea multilaterală. Armata Germană, recomandau ei, ar trebui restructurată, înlocuind sistemul prezent de înrolare pe termen lung cu un tur activ de datorie de 8 luni pentru fiecare soldat. Sub acest aranjament, Reichswehr-ul ar fi renunțat în mai puțin de un an la corpul ofițerilor profesioniști și cadrul de instructori subofițeri. Pe 7 Octombrie, guvernul German a anunțat acceptarea propunerii. Reichul a agreeat să nu dezvolte arme ofensive precum artileria grea, bombardiere și tancuri grele. Hitler a agreeat în mod voluntar să lase o putere străină să remodeleze forțele armate ale țării sale.

O săptămână mai târziu, un delegat Britanic, Sir John Simon, a anunțat revizii la planul MacDonald bazate pe consultații cu alte națiuni. El a extins perioada inițială de dezarmare de 5 ani – pe care Hitler deja o acceptase - la 8 ani. Noul aranjament interzicea în mod explicit toți semnatarii din a produce mai multe arme. Germanii prin urmare nu aveau să aibă dreptul de a înarma suficient cei 100.000 de soldați adiționali ce erau permiși de către plan. Germania s-a retras din conferință în aceeași zi, și din Liga Națiunilor.

În ciuda concesiunilor oferite de Hitler, el a primit critică aspră de la presa internațională. Așa cum a rezumat Freytagh-Loringhoven, „Majoritatea cititorilor au avut probabil impresia că Germania a sabotat cu frivolitate toată lucrarea măreață către dezarmare, și prin a se retrage de la Liga Națiunilor.

nilor de la Geneva, că s-a separat de comunitatea statelor civilizate.”²⁰ Noul președinte al Americii, Franklin Roosevelt, deja spusese unui emisar German că el considera „Germania singurul obstacol posibil către un tratat de dezarmare.”²¹

Sfătuitorul militar al delegației Engleze la conferința de dezarmare a trimis un raport către Oficiul de Relații Externe în Londra, descriind-ul pe Hitler ca și un „câine turbat ce este în libertate” ce trebuie să fie „ori distrus ori înțemnițat.”²² Subsecretarul permanent în Biroul de Relații Externe, Robert Vansittart, a adăugat o notiță de aprobare analizei și a distribuit copii personalului. Ziare Franceze au publicat rapoarte false despre planuri secrete de război Germane. *Le Journal* în Paris descria cum bărbați *Stahlhelm*, SA și SS primesc antrenament de luptă extensiv de la forțele armate.²³

Explicând retragerea Germaniei din Geneva pe 14 Octombrie, Hitler le-a reamintit compatrioților săi cum Aliații au jurat în propriul lor tratat de pace să-și reducă propriile instituții militare. „Apoi delegaților noștri li s-au spus de către reprezentanți oficiali ai celorlalte state în discursuri publice și declarații directe că în momentul prezent, Germaniei nu i se mai pot garanta drepturi egale.” Führerul a menținut că „poporul și guvernul German au fost în mod repetat umiliți” în timpul negocierilor. El a conchis că această „pace mondială, atât de necesară în cele din urmă pentru noi toți, poate fi atinsă când concepțiile de cuceritor și cucerit sunt înlocuite de idealuri mai înalte de drept egal de viață pentru toți.”²⁴

Conștient de gravitatea acestei decizii de politică externă, Hitler a prezentat-o publicului German pentru aprobare. El a cerut Președintelui Reichului, Paul von Hindenburg să autorizeze noi alegeri parlamentare împreună cu un referendum asupra Genevei. Führerul și-a repetat poziția asupra Ligii angajaților fabricii Siemens în Berlin pe 10 Noiembrie, iar radioul național difuza discursul. În referendumul cu 2 zile mai apoi, 95% din Germani sprijineau separarea Cancelarului lor cu Geneva.

SA, care oferea protecție pentru NSDAP înainte de 1933.

Chiar și după ce a părăsit Liga în acel Octombrie, Hitler încă a căutat înțelegere. În Ianuarie 1934, el a adresat o petiție la Geneva pentru aprobarea unei armate de 300.000 de bărbați pentru țara lui. Guvernul Britanic i-a cerut în schimb stabilirea unei forțe undeva între 200.000 și 300.000. Hitler a agreeat.

Ministrul de Externe Francez, Jean-Louis Barthou, a insistat ca SA să fie contată drept parte din armata Germană. Führerul a exprimat dorința de a eliminat structura paramilitară a SA-ului. El a susținut ferm o forță aeriană, dar a promis să nu-i extindă mărimea peste 50% din cea a Franței. El a renunțat complet la dezvoltarea Germană de bombardiere. Hitler era mulțumit să aștepte 5 ani ca Marile Puteri să *înceapă* reducerea de armament, dacă Franța ar accepta propunerile.

Mulți Francezi proeminenți au aprobat compromisul. Romancierul Alphonse de Chateaubriant a remarcat, „Germania nici nu caută război cu Franța și nici nu o consideră.” Henri Pichot a declarat, „Tineretul ce nu a simțit războiul nu știe ce este război. Ține de noi să le spunem. Este datoria noastră, și a celor cu care ne-am luptat, să construim poduri peste tranșeele

ce încă ne despart.” Un editorial în ziarul Francez *La Victoire* argumenta, „Cu simț politic și un patriotism clar ce nu ni le putem decât dori din partea propriilor noștri lideri, Germanii îl sprijină pe acel bărbat al poporului ce s-a ridicat de printre ei și vrea să-i pună pe picioare.

Hitler sosește la fabrica Siemens din Berlin pentru discursul său asupra poliției externe pe 10 Noiembrie 1933.

Odată ce Germanii i-au încredințat hamurile guvernului, primul gând al lui Hitler a fost să obțină dreptul la paritate militară de la învingătorii Versailles sau să o obțină prin simpla luare. Aceasta nu era o chestiune de prestigiu pentru el, nici măcar una de pură onoare națională, ci mult mai mult o chesti-

une de apărare. O națiune dezarmată nu este o națiune liberă; este una înrobită.”²⁵

Ambasadorul Franței către Berlin, Francois-Poncet, sprijinea compromisul cu Germania. Oficialul de stat Francez, Andre Tardieu i-a spus, „Îți irosești timpul! Acordul pe care îl propui nu va fi concluzionat vreodată. Nu-l vom semna niciodată. Hitler nu va mai fi la cârmă pentru mult timp... Când războiul izbucnește, nu va trece o săptămână până el este eliminat și înlocuit de prințul moștenitor.”²⁶ Pe 17 Aprilie 1934, Barthou a emis un răspuns oficial pentru planul de mediere Britanic și oferta lui Hitler: „Guvernul Francez refuză în mod formal să permită Germaniei să se rearmeze... De acum înainte, Franța își va garanta apărarea prin propriile ei resurse.”²⁷ Aceasta a cauzat colapsul conferinței de dezarmare Geneva.

Franța

La graniță cu Franța, Saar este o regiune minieră Germană de 1900 de km² la sud de Luxemburg. În timpul conferinței de pace din 1919, Franța a căutat să anexeze Saar. Clemenceau a pretins fals că populația colonistă Franceză a regiunii număra 150.000. El a protestat că o administrație Germană după război a regiunii Saar i-ar jefui pe locuitori de oportunitatea „de a se bucura de libertatea ce guvernul Francez vrea să le ofere.”²⁸ Wilson și Lloyd George, însă, au aranjat ca regiunea să ajungă sub jurisdicția Ligii Națiunilor timp de 15 ani. Populația apoi putea vota dacă Saar-ul se întoarce Germaniei, se alătură Franței, sau menține statutul actual.

Între 1920 și 1935, Comisia de 5 membrii a Saar-ului a guvernat regiunea. Franceza devenise limba oficială în școlile publice. Minerii Germani au optat în favoarea propriilor lor școli etnice. Organizații Germane sprijineau educația copiilor lor prin biblioteci călătore, livrând cărți de studiu ale limbii Germane chiar și în sate retrase. Francezii l-au arestat pe Hermann Röchling, un editor și sponsor al programului.²⁹ Încălcând tratatul Versailles, Parisul a transferat 5.000 de soldați către Saar. Au expulzat majoritatea funcționarilor publici Ger-

mani și i-au înlocuit cu oficiali Francezi. Francezii au asumat controlul industriei cărbunelui.

Analști politici – Germani și Francezi deopotrivă – au prezis că super-majoritatea de votanți ar alege reunificarea cu Germania în plebiscitul din 1935. Parisul încuraja populația să voteze pentru continuarea stării actuale. Aceasta l-ar fi privat pe Hitler de un spațiu strategic separând cele 2 puteri. Franța a recrutat comuniști Germani, foști oficiali de syndicate, și alți oponenți ai administrației Hitler ce migraseră către Saar în 1933 pentru a face campanie în favoarea menținerii stării actuale; propaganda lor a criticat vehement Național Socialismul. Campania media a murdărit relațiile Franco-Germane. Hitler și-a exprimat îngrijorarea într-un interviu foarte mediatizat pe 24 Noiembrie 1934, cu Președintele Uniunii Luptătorilor Frontului Francez, Jean Goy: „Presa Franceză trage concluzia că noi Germanii pregătim o răscoală. Este pură nebunie a crede că Germania ar vrea să întrerupă viitorul plebiscit prin a recurge la forță. Noi vom accepta rezultatele plebiscitului oricare ar fi acestea.” Hitler a adăugat că el odată i-a sugerat lui Barthou ca ei doi să creeze un protocol comun să reguleze „dificultăți eventuale” ce ar putea apărea, „dar nu a primit vreodată un răspuns.”³⁰

Hitler a propus anularea plebiscitului în favoarea unei rezolvări mai cordiale: Saar-ul s-ar întoarce Germaniei, iar industria Franceză și-ar păstra controlul asupra resurselor sale naturale bogate în cărbune. Acesta era un gest mărinimos, considerând că Hitler se aștepta ca votul să fie purtat de: Zeci de mii de rezidenți din Saar ce călătoriseră către Germania în trenuri speciale și coloane motoare pentru a asculta discursul său de campanie în Koblenz în Augustul trecut. Paris a respins propunerea. Supravegheat de Liga Națiunilor, plebiscitul a luat loc pe 13 Ianuarie 1935. Rezultatul a fost zdrobitor, cu 90,8% din votanți alegând unificare cu Germania, 8,8% favorizând continuarea stării actuale, și doar 2.124 din cei 526.857 de alegători eligibili au optat pentru Franța. Cu plebiscitul rezolvat, Hitler a sperat la relații mai bune cu Franța. El renunțase deja la orice cerere viitoare asupra Alsaciei-Lorena. Aceasta era o mare regiune de frontieră cu patrimoniu mixt pe care Germania o cucerise de la Francezi în 1871.

Clemenceau a reproclamat teritoriul după 1918. Hitler i-a explicat lui Jean Goy în 1934, „Nu este o soluție să facem război o dată la 20 sau 30 de ani să recucerim provinciile ce mereu cauzează probleme Franței când sunt Franceze, și Germaniei când sunt Germane.”³¹ În proclamația sa oficială anunțând recuperarea Saar-ului, el a descris-o drept „un pas decisiv pe drumul spre reconciliere” cu Franța.

Pe 6 Martie, Francezii au reacționat la plebiscitul Saar prin a-și extinde înrolarea în armată la 2 ani. Soldații programați pentru externare au rămas la datorie activă, gradual crescând mărimea forțelor armate. Parisul apoi a anunțat un pact de ajutor reciproc cu Uniunea Sovietică. Acesta ar promite ajutor militar în cazul în care un semnatar „este expus amenințării sau pericolului de atac din partea unui stat European.”³² Cu 45 de divizii Franceze de armată (550.000) deja staționate lângă frontiera Germană, Hitler a anunțat pe 16 Martie că guvernul său nu se va mai supune cu restricțiile de armare ale Versailles.

Atitudinea Franței asupra Germaniei în anii 30 se opunea reconcilierii. O revistă Franceză în Alsacia-Lorena portretiza Germanul ca și o primată sălbatică ce ar face dezastru dacă este eliberată din cușca Versailles.

El a introdus serviciul militar obligatoriu cu înrolare de un an. Hitler l-a chemat pe Dr. Friedrich Grimm, o autoritate asupra legii internaționale, pentru o consultare. Führerul își pregătea discursul pentru Reichstag pentru a justifica introducerea serviciului militar obligatoriu. El și-a întrebat oaspetele, „Dacă tu ai fi în locul meu, cum ai explica dumneata pro-

blema legală?” Grimm a răspuns, „Avem dreptate. Conform tratatului Versailles, obligația de dezarmare este o obligație legală reciprocă. Noi deja am făcut asta. Ne-am dezarmat. Aceasta opoziției o recunosc oficial. Dar nu au urmat cu propria lor dezarmare. Ei sunt în întârziere. Germania prin urmare cere libertate de acțiune. Este uimitor că Guvernul Reichului a fost așa răbdător și a acceptat această circumstanță timp de 15 ani.”³³

În discursul său în Reichstag pe 21 Martie 1935, Hitler a anunțat intenția sa de a construi o forță armată ce era „nu instrumentul unui atac beligerant, ci în mod exclusiv pentru apărare și în acest mod să mențină pace.”³⁴ El a inclus o propunere reînnoită și fără de rezultat ca toate națiunile industriale să ilegalizeze bombardamentul aerian și să limiteze armamentul naval, artileria grea și blindajul. Diplomatul German Joachim von Ribbentrop s-a întâlnit cu Grimm la hotelul *Kaiserhof* în Berlin. Hitler dorea să promoveze relațiile mai bune prin Societatea Germană-Franceză, fondată în 1934, cu asociația sa soră în Franța, *Comité France-Allemagne*. Ribbentrop i-a cerut lui Grimm să devină președinte al societății bazate în Berlin, un post pe care el l-a acceptat. Guvernul German a sponsorizat activitățile cu ajutor financiar, în timp ce echivalentul Francez trebuia să se bazeze pe contribuții private în țara sa.

Acordul Franco-Sovietic a pătat relațiile dintre Paris și Berlin. Pe 25 Mai, Germanii au protestat că încalcă Pactul Locarno din 1925. În această înțelegere, Franța, Belgia, și Germania au promis „sub nicio circumstanță să nu atace, invadeze, sau să poarte război una cu cealaltă.”³⁵ Guvernul German a susținut că înțelegerea Franco-Sovietică era direcționată împotriva Reichului.

În Ianuarie 1936, Hitler a încercat din nou să convingă Franța să-și schimbe calea prin a oferi un pact de non-agresiune. Paris a refuzat. Francezii își descriau aranjamentul cu URSS drept unul strict politic și nu o alianță militară, prin urmare nu respingător spiritului tratatului Locarno. În Februarie însă, Mareșalul Soviet Mikhail Tukhachevsky s-a întâlnit în Paris cu Generalul Maurice Gamelin, comandantul suprem al armatei Franceze. Serviciul de informații German, *Abwehr*, a aflat că statul major Francez pregătește un plan pentru a coor-

dona operațiuni cu Armata Roșie. Schița prevedea un avans Francez în Renania demilitarizată, împreună cu un atac mai spre sud pentru a face legătura cu forțele Sovietice invadând Germania din est.³⁶

Hitler a oferit un interviu cordial jurnalistului Francez, Bertrand de Jouvenel la mijlocul lunii Februarie la Berchtesgaden. Ziare Germane au publicat interviul pe prima pagină, incluzând retragerile lui Hitler asupra declarațiilor anti-Franța anterior scrise de el în *Mein Kampf*. Diplomatul German, Otto Abetz, ce a aranjat interviul cu Jouvenel, a livrat o copie a interviului către Paris. Presa Franceză a amânat publicarea până după ce camera deputaților a ratificat pactul Franco-Sovietic pe 27 Februarie. Următoarea dimineață, interviul lui Jouvenel a apărut în *Paris Midi*.

Dacă publicul Francez ar fi citit comentariile de împăcare ale lui Hitler mai devreme, aceasta ar fi putut pune dubiu asupra nevoii Franței de un pact de apărare cu URSS-ul. Publicarea interviului după ratificare a dat impresia că frica, nu buna voință, a motivat oferta de prietenie a lui Hitler. Ziarul Francez *Oeuvre* chiar a și scris că Führerul a oferit interviul *după* ratificarea tratatului Sovietic. Întâmplarea l-a lăsat pe Hitler umilit și furios.

Informat de discuțiile statului major Franco-Sovietic, Führerul a devenit îngrijorat că Renania demilitarizată reprezintă o ușă deschisă pentru invazia Franceză. El a răspuns prin a trimite 19 batalioane de infanterie în garnizoană la Aachen, Saarbrücken și Trier, iar apoi în alte orașe din Renania. El în mod public a retras Germania din pactul Locarno, prin care Reichul aprobase să nu țină trupe în acea provincie.

Biroul Relațiilor Externe al Reichului a punctat că Franța deja menținea alianțe militare cu Belgia, Polonia și Cehoslovacia. Ea construise o formidabilă linie de fortificații de frontieră la graniță cu Germania, concentrând o „enormă masă de trupe” acolo. A rezumat că experți militari din toată lumea „agreează că ar fi fără de speranță să ataci acest sistem de fortificații... În ciuda acestei garanții fără precedent istoric pentru existență unui stat, Franța totuși încă simte necesar a se baza pe sprijinul marelui imperiu Sovietic cu ai săi 195 de milioane de locuitori. Germania nu a oferit niciodată nici cele mai mici motive ca

Franța să se simtă amenințată”, însă Parisul „descrie cele 19 batalioane intrate în Renania ca și o amenințare asupra apărării Franceze, ce este garantată de către practic jumătate din lume.”³⁷

Hitler a propus ca Franța și Germania să-și retragă unitățile militare de la zonele de graniță și ca Belgia, Germania și Franța să concludă un pact de non-agresiune de 25 de ani și să stabilească o curte internațională de arbitraj pentru a împu-terniciii tratate „a căror decizii vor fi obligatorii tuturor membrilor.” Reichul a oferit să se întoarcă în Liga Națiunilor pentru o nouă conferință de dezarmare multilaterală. Propunerea declara, „Germania și Franța... promit să ia pași pentru a se asigura ca în privința educației tineretului, cât și în presă și publicațiile ambelor națiuni, totul va fi evitat ce ar putea otrăvi relația dintre cele 2 popoare.”³⁸

Guvernul Francez a răspuns prin a pune armata pe alertă. A transferat divizii Nord Africane din Franța de sud către frontiera Germană. A cerut fără succes Marii Britanii să-și mobilizeze armata. Delegatul Englez către Liga Națiunilor a conclud, „Intrarea trupelor Germane în Renania... nu este o amenințare păcii... Fără dubiu ocupația Renaniei slăbește puterea Franței, dar nu îi diminuează siguranța sub nicio formă.”³⁹ În Paris, Grimm a rezumat atitudinea publică printre gazdele sale: „Este dificil a face poporul Francez să înțeleagă că remilitarizarea Renaniei are de a face cu pactul Rus. Ei cred că este doar o scuză și că noi purtăm un plan pe termen lung. Publicul Francez crede că Hitler vrea să atace Franța.”⁴⁰ Reclamând omului de stat Francez, Camille Chautemps, despre spaimele de război în media Franceză de știri, Grimm a avertizat, „Dacă acestea continuă, cu siguranță va fi presa ce într-o zi duce națiunile înapoi la război.” Chautemps a a dat din umeri în replică, „Suntem o democrație. Avem libertatea de presă.”⁴¹

Din 1932 până în 1936, guvernul German a introdus 7 propuneri pentru a limita armamentul global. Reichul nu cerea paritate în niciuna din acestea: Hitler s-a oferit să mențină o forță aeriană de jumătate din cea a Franței și era pregătit să accepte o forță de apărare națională vast inferioară puterii combinate a țărilor înconjurătoare aliate între ele. El a apelat la Marile Puteri pentru a elimina armele ofensive și a ilegaliza

bombardamentul aerian. El a fost singurul lider European dornic să încredințeze securitatea națiunii sale în buna credință a statelor vecine – o concesiune uluitoare pentru o putere industrială. Niciuna din propunerile Germaniei nu a produs interes în coaliția foștilor inamici. Ei au urmărit o cursă de înarmare crescătoare, și l-au denunțat pe Hitler ca și dornic de război.

Austria

Austro-Ungaria, condusă de dinastia Habsburg, fusese aliată Germaniei în Primul Război Mondial. În 1919, puterile victorioase au dezmembrat acest imperiu vast și divers. Ungaria și Cehoslovacia au devenit țări independente. Alte componente au revenit Poloniei, României, Iugoslaviei și Italiei. Deseori multiple culturi populau fiecare regiune. Era imposibil să se repartizeze provinciile în noile țări respective fără a plasa unele dintre coloniile etnice care le locuiau sub dominația naționalității străine dominante. Austria, nucleul vechiului regat, s-a micșorat de la suveranitate asupra a 52 de milioane de oameni la o republică diminutivă, fără de acces la mare de 6,5 milioane de oameni.

Națiunile mai mici din sudul și estul Europei au aparținut tradițional imperiilor mai largi. Decizia de a stabili state independente pentru ei se conforma cu idealul proclamat de Wilson de determinare de sine; dreptul fiecărui popor de a se guverna pe sine. Adresându-se Reichstag-ului pe 28 Aprilie 1939, Hitler a condamnat experimentul cartografic al lui Wilson: „State și habitate de o mie de ani au fost rupte în bucăți cu forța și dizolvate, popoare înrudite ce trăiseră împreună timp de o eternitate au fost smulși unul de celălalt, cerințe economice prealabile ignorate... Dreptul de determinare de sine a aproape 115 milioane de oameni a fost încălcat, nu de către soldați victorioși ci de către politicieni bolnavi. Vechile lor comunități dispărute iar ei au fost forțați în noi comunități fără considerație pentru sânge, ascendența lor, bun simț sau necesități economice pentru viață... Un ordin format de către aproape 2.000 de ani de dezvoltare istorică a fost pur și simplu smuls și transformat în dezordine.”⁴²

Pe 12 Noiembrie 1918, adunarea națională provizorie a Austriei și-a declarat țara „o componentă a republicii Germane.” A adoptat oficial numele „Austria Germană.” Aceasta contravenea obiectivului Aliat de a elimina fostele Puteri Centrale ca și viitor rival. Sanționarea uniunii Austro-Germane ar fi ajutat la restaurarea Reichului la magnitudinea de dinaintea războiului. Ar fi facilitat de asemenea influență economică Germană în regiunile Balcanice și Dunărene.

Delegați Aliți la conferința de pace au informat Austria că ea trebuie să se „abțină din orice act ce ar putea direct sau indirect, sau prin orice mijloc de orice fel, să-i compromită independența ei.”⁴³ De asemenea interziceau țării folosirea numelui Austria-Germană. Cancelarul Karl Renner a protestat că aceasta este o încălcare a dreptului determinării de sine, la care ei au răspuns că acest drept nu este extins asupra țărilor inamice înfrânte. Britania a forțat Viena să se supună prin a amenința reînceperea blocadei de alimente.

Austria de după război a devenit singura parte din fostul regat Habsburg de la care Antanta cerea despăgubiri. Privată de baza sa industrială, ce a căzut Cehoslovaciei, economiei agrare Ungurești și pieței de export Dunărene, rezultatul a fost catastrofic pentru mica țară. Soldați demobilizați și funcționari publici vorbitori de Germană din provinciile pierdute s-au întors către patrie, incapabili să-și găsească muncă. Șomajul a crescut la 557.000.⁴⁴

Majoritatea Austriecilor favorizau unificarea cu Germania. Hitler, crescut în Linz, împărtășea acest sentiment. În Aprilie 1934, el a însărcinat Biroul de Externe al Reichului să pregătească un raport definind politică. În privința posibilei anexări a țării, raportul menționa că „eforturile Germane în această direcție vor fi împiedicate de către rezistența unanimă a tuturor Marilor Puteri Europene.”⁴⁵ Într-un discurs la Reichstag în Mai, Hitler a declarat, „Poporul și guvernul German dintr-un simplu sentiment de solidaritate față de patrimoniul național comun, au dorința ușor de înțeles că nu doar popoarelor străine, ci și poporului German îi va fi garantat dreptul de determinare de sine.”⁴⁶

Guvernul Austriac devenise dictatorial. În 1931, țara l-a ales pe Engelbert Dollfuss drept *Bundeskanzler* (Cancelar Națio-

nal). El a dizolvat parlamentul în 1933, a fondat Frontul Patriei, și a interzis alte partide politice. Dollfuss a stabilit lagăre de detenție în Septembrie, ce au preluat membrii partidelor comuniste și Național Socialiste. Dollfuss a sancționat pedeapsa cu moartea. În următoarea lună Februarie, el a ordonat poliției să dezarmeze Liga Apărării Social Democratice. Aceasta a dus la rezistență înarmată în Viena și în Linz. Dollfuss a mobilizat armata, ce a bombardat cartierele rezidențiale ale muncitorilor din capitală cu artilerie. Peste 300 de oameni au murit în luptă.

După suprimarea revoltei, el a interzis Partidul Democratic Social, a eliminat sindicatele, și a spânzurat 11 membrii ai Ligii Apărării. Dictatorul bantam a murit în Iulie 1934, în timpul unei răscoale la fel de eșuate organizată de către rezistența Național Socialistă din Viena. Ministrul Dreptății, Kurt Schuschnigg l-a înlocuit pe Dollfuss.

Protejând dictatura Austriacă, membrii Frontului Patriot agreează o manifestare Național Socialistă în favoarea unificării Austro-Germane.

Sub noul Cancelar, 13 din conspiratori au primit sentință de moarte, în baza unei legi semnate o zi după execuția lor. Poliția l-a arestat pe avocatul șef al apărării 3 zile după proces.

Fără a fi audiat, a petrecut următoarele șase luni în lagărul de detenție de la Wöllersdorf.⁴⁷

După ce a obținut puterea fără niciun vot, Schuschnigg s-a bazat pe Frontul Patriei pentru a menține dictatura. Disidenți politici, grupați împreună ca și „opозиție națională,” au ajuns în lagăre de concentrare. Cazuri documentate de abuz al deținuților includ izolare fără proces, arest la domiciliu pentru rudele prizonierilor, 2 sau mai multe procese și sentințe pentru aceeași crimă, condamnări și amenzi fără evidențe, prezumpția de vinovăție până la demonstrarea nevinovăției, refuzul de a acorda îngrijiri medicale deținuților care erau bolnavi, uneori rezultând în deces, și mărturisiri forțate.⁴⁸ Regimul a negat persoanelor de „încredere civică deficientă” dreptul de a-și mai practica ocupația. Schuschnigg a persecutat juridic Austriecii ce favorizau unificare cu Reichul. Verdictul adesea cădea asupra membrilor organizațiilor corale și cluburilor de sport ce cultivau legături culturale cu Germania. „Suspiciunea de convingeri naționaliste” îi costa pe funcționari publici slujbele lor. Asta includea sechestrarea pensiei și pierderea compensației de șomaj.

Dictatorul a căutat o alianță cu Italia pentru a sprijini suveranitatea Austriacă. Capul de stat al Italiei, Benito Mussolini, a anticipat că o uniune Austro-Germană ar compromite controlul țării sale asupra Tirol-ului de sud. Antanta oferise această provincie, populată de 250.000 de Germani etnici, Italiei după Primul Război Mondial. În timpul mandatului lui Dollfuss, Mussolini aprovizionase Austria cu ajutor. Noul *Bundeskanzler* a eșuat în a menține relația bună ce Dollfuss cultivase cu Roma. Mussolini cel vivace nu a relaționat bine cu austerul și impersonalul Schuschnigg. Încălcările de drepturi umane ale guvernului Austriac au alienat Franța și Cehoslovacia. Disonanța Italo-Germană ce Schuschnigg a sperat să folosească s-a risipit în 1936. Când Italia a invadat Abyssinia, ea a fost capabilă să sfideze sancțiunile Ligii Națiunilor prin sprijinul economic al lui Hitler. Mussolini l-a sfătuit pe Schuschnigg să normalizeze relațiile cu Germania.

Hitler, în mod necinstit învinuit pentru lovitura de stat din 1934 împotriva lui Dollfuss, a căutat să rupă blocajul diplomatic. El l-a desemnat pe Franz von Papen, un aristocrat con-

servator distant Național Socialismului și un Catholic devotat, ambasador special în Viena. Papen a prezentat Ministrului de Externe Austriac, Egon Berger proiectul pentru un „Agrement între Domni” Austro-German. Pactul a coroborat strategia lui Hitler pentru încorporarea Austriei ca și un proces evolutiv, promovând legături economice și culturale între cele 2 țări.⁴⁹

Preambul a declarat, „Guvernul Reichului German recunoaște suveranitatea completă a statului național Austriac.” A legat Germania pentru a nu interfera cu chestiunile politice interne ale Austriei, dar a plasat o obligație pe Schuschnigg de asemenea: „Guvernul național Austriac va menține poziția de bază în polițele sale în general, și în special în ce privește Reichul German, ce se conformează cu faptul că Austria se vede pe sine ca și un stat German.”⁵⁰ Documentul necesita ca „toate elementele decisive pentru modelarea opinii publice în ambele țări vor servi scopul de a dezvolta relații reciproce ce sunt din nou normale și prietenoase.”⁵¹

Agrementul a oferit instrucțiuni pentru a promova comerțul, precum ridicarea restricțiilor asupra călătoriilor și comerțului de-a lungul graniței. Schuschnigg a agreeat să permită membrilor „opозиției naționale” să participe în guvern. El a eliberat 15.583 de prizonieri politici. Mulți erau Național Socialiști pentru care Hitler a aranjat o stabilire în Germania. La insistența Führerului, Schuschnigg a relaxat restricțiile asupra presei. Un element important al agreementului a stipulat, „Ambele guverne agreează să facă schimb de păreri în chestiuni legate de politică externă ce afectează ambele țări.”⁵²

Papen și Schuschnigg au semnat agreementul în Viena pe 11 Iulie 1936. Asigurarea Germaniei de a respecta independența Austriacă a cules laude de la presa internațională, chiar și în Franța. Hitler l-a chemat pe Josef Leopold, lider al Național Socialiștilor Austrieci, și l-a sfătuit să ia noul tratat „foarte serios.” Führerul l-a avertizat pe Leopold că nu dorește o repetiție a mișcării de stat din 1934: „Național Socialiștii Austrieci trebuie să păstreze o disciplină exemplară și să privească unificarea precum o chestiune Germană internă, pentru care o soluție poate fi găsită doar în cadrul negocierilor între Berlin și Viena.”⁵³ Hitler a avut speranță, mulțumită parțial remarcii

încurajatoare a lui Schuschnigg cum că unificarea Austro-Germană era „un obiectiv politic tangibil pentru viitor.”

Liderul Austriac însă, nu a avut niciun interes în a onora compactul. El l-a criticat în mod deschis pe Hitler pentru presupusa interpretare eronată a misiunii Reichului: „Cu declarația sa cum că unitatea Reichului este bazată pe armonia rasială și lingvistică a poporului ce trăiește în el, Hitler a falsificat și trădat spiritul Reichului. Reichul nu este determinat de rasă și nu este păgân; este Creștin și universal.”⁵⁴ Schuschnigg a descris în mod public Austria ca și „ultimul stâlp al civilizației în Europa centrală,” o insultă gândită față de vecinul său etnic către nord. În 1937, Schuschnigg a implorat guvernul Britanic să garanteze suveranitate Austriacă. Această manevră diplomatică clandestină, atât cât și declarațiile publice neprietenoase cu privire la Germania, în mod direct încălcau agreementul semnat în Iulie.⁵⁵

Europa era în era naționalismului; Austriacul de rând respingea percepția liberală a lui Schuschnigg asupra Austriei drept un tărâm universal transcenzând rădăcini și obiceiuri etnice. În timp ce țara s-a scufundat în depresiunea economică, comerțul în Reich înflorea. Schuschnigg însuși era un dictator; el nu putea argumenta că încorporarea țării sale în statul autoritar German i-ar costa libertățile pe Austrieci. Anglia și Franța nu au arătat niciun interes în a garanta o țară ce încălca principii democratice. Într-o atmosferă de instabilitate internă și izolare diplomatică, liderul Austriei s-a întors din nou către Germania.

Hitler l-a invitat pe Schuschnigg pentru întâlnire la *Berghof* pe 12 Februarie 1938. Führerul a sperat să aducă relațiile Austro-Germane înapoi pe drumul spre unificare ca și un proces evolutiv. Un membru al „opoziției naționale” Austriece, Arthur Seyss-Inquart, a pregătit o listă de propuneri pentru Schuschnigg ca și bază pentru negocierile din Behtesgaden. Acestea includeau permiterea oponenților politici în guvern. Informat de propuneri, Hitler și-a pregătit propria listă.

Cele 10 propuneri Germane, printre altele, chemau la consultare comună în chestiuni de politică externă ce afectau Austria și Germania deopotrivă, amnistie pentru deținuții politici, pensii pentru funcționari publici retrași, și legalizarea partidului Național Socialist în Austria. Ele cereau libertatea presei

și pregătiri pentru a unii sistemele economice ale celor două țări. Cel din urmă fiind foarte benefic populației Austriei. Lista recomanda câteva nume – niciunul Național Socialiști înrăiți – pentru poziții în cabinet, inclusiv Seyss-Inquart.⁵⁶ Punctul opt a propus un program de schimb de ofițeri militari, conferințe comune ale statului major general, promovarea camaraderiei, și schimbul de cunoștințe în dezvoltare de armament.

Schuschnigg a fost prezent la sesiunea din Bechtesgaden cu adjutantul său militar, Locotenent-Colonel Georg Bartl, și Guido Schmidt. În timpul primei sesiuni private între cei doi șefi de stat, Schuschnigg a devenit defensiv și a declarat că el, nu Hitler, reprezintă Austria. Hitler, care s-a născut acolo, a răspuns, „Aș putea spune la fel, și am mult mai mult drept decât dumneata de a mă descrie drept Austriac, Domnule Schuschnigg. Doar o dată, încercați să organizați alegeri libere în Austria, cu dumneata și cu mine fiind candidați opuși. Apoi vom vedea.”⁵⁷

În timpul discuțiilor în paralel între Guido Schmidt și noul ministru de externe German, Joachim von Ribbentrop, guvernul Austriac a câștigat concesiuni semnificative. A redus obligația de consultare comună asupra chestiunilor poliției externe la „un schimb de idei.” A limitat activitatea politică a Național Socialiștilor în Austria. Hitler a agreeat să condamne public acte ilegale, precum sabotajul, ale tovarășilor săi de acolo. Führerul a aprobat cererea Vienei ca Național Socialiști agresivi să fie mutați în Germania. Germanii au retras acei candidați sugerați pentru poziții în cabinetul Austriac respinși de Schuschnigg. Berlin și-a abandonat planul pentru un sistem economic comun și a redus domeniul de aplicare a cooperării militare. La concluzia conferinței, Hitler i-a spus lui Schuschnigg, „Aceasta este cea mai bună cale. Problema Austriacă este reglementată pentru următorii cinci ani.”⁵⁸

Ziare în Anglia, Franța, și SUA au pretins că Hitler și-a prezentat cererile ca și un ultimatum, că l-a intimidat pe Schuschnigg prin a invita trei generali Germani la conferință, și a amenințat invazie dacă liderul Austriac nu semnează. Faptul că Austriei au negociat modificări semnificative demonstrează că propunerile Germaniei nu au fost un ultimatum. Generalii au fost prezenți pentru a oferi consultare în chestiuni ce privesc

integrarea forțelor armate ale celor două țări. Schuschnigg și-a adus propriul său sfătuitor militar. Guido Schmidt a mărturisit mai târziu că nu își amintea nicio amenințare Germană de a invada Austria.⁵⁹

Papen a declarat că a avut impresia că Schuschnigg s-a bucurat de libertate completă de decizie în decursul sesiunilor. Liderul Austriac a mărturisit că a fost sub stres mental considerabil dar nimic mai mult. Ambasadorul Britanic în Austria, Sir Charles Palairt, a raportat Londrei câteva cereri retrase de Hitler. El a confirmat că Schmidt nu i-a spus nimic de vreo amenințare Germană. Palairt a menționat „Dorința Domnului Hitler de a-și atinge scopurile cu privire la Austria prin mijloace evolutive.”⁶⁰

Schuschnigg l-a desemnat pe alesul lui Hitler, Arthur Seyss-Inquart, Ministru de Interior și șeful poliției naționale pe 15 Februarie. Următoarea zi în Berlin, Seyss-Inquart i-a spus lui Hitler i-a spus că vrea să acționeze "strict pe baza unei Austrie auto-suficientă și independentă" și „în cadrul constituției.”⁶¹ Hitler a acceptat aceasta. Adresându-se Reichstagului German pe 20 Februarie, Führerul i-a mulțumit lui Schuschnigg pentru „înțelegerea și amabilitatea” sa. El a prevăzut că „cooperare prietenoasă între cele două țări în orice domeniu a fost asigurată.” Următoarea zi, el l-a primit pe liderul Național Socialist subteran din Austria, Josef Leopold. Numindu-i acțiunile „nebune,” el i-a ordonat brusc lui Leopold și celor patru locotenenți șefi ai săi să împacheteze și să se mute în Germania.⁶²

Hitler credea că pactul asigura o perioadă de armonie ce avea să aducă Austria în tărmul German prin mijloace democratice. Schuschnigg nu împărtășea această convingere. Theodor Hornbostel, șef al Cancelariei de Stat a Austriei, a spus ambasadorului Britanic în acea lună, că agreementul cu Hitler nu reprezintă nicio amenințare asupra independenței țării sale. Vag definitele puncte de ghid ale agreementului cu Hitler vor fi ușor de ocolit. Hornbostel a mărturisit că guvernul său „chiar nu vrea să le pună în practică.”⁶³

Stabilitatea în Austria însă, s-a deteriorat. Piața de bursă internațională, cu nasul său obișnuit pentru evoluții amenințătoare, a simțit o dispariție subită a șilingului Austriac. Titlurile de stat Austriece s-au prăbușit în valoare, în special în Londra

și Zürich. Simpatizanții Național Socialiști în Frontul Patriei și în organizațiile de tineret Austriece au transformat gradual poziția politică a acestor grupuri. Demonstrații în masă spontane Naționale Socialiste s-au bucurat de sprijin popular. Graz, în orice scop practic, a ajuns sub controlul lor. În multe zone, urmașii lui Schuschnigg de-abia mai riscau apariție în public.

Prezentând obișnuita sa lipsă de finețe politică, Schuschnigg a făcut un pas disperat pentru a își salva cariera. În Innsbruck pe 9 Mai, el a anunțat un plebiscit național menit să aibă loc în patru zile. Scopul a fost de a da alegătorilor oportunitatea de a-și afirma încrederea în guvern și preferința pentru independență Austriacă. Un astfel de sondaj putea doar să accentueze separarea dintre German și Austriac. Era o încălcare împotriva spiritului de proces evolutiv de a asimila cele două culturi, un proces ce Schuschnigg acceptase prin a semna acordul cu Germania.

Din moment ce nicio alegere electorală nu avut loc din 1932, nu erau liste actuale de alegători înregistrați. Timpul era insuficient pentru a pregăti noi liste. Numai cetățenii cu vârsta de peste 25 de ani erau eligibili. Asta i-a prevenit pe adulții tineri, printre care un procentaj foarte larg susțineau Național Socialismul, din a participa. Secretarul General al Frontului Patriei, Guido Zernatto, a pregătit linii directoare ce permiteau doar membrilor partidului politic în funcție să facă parte din personalul secțiilor de votare. Buletinele de vot aveau cuvântul "da" imprimat pe o parte, dar erau goale pe cealaltă parte. Aceasta necesita oamenii ce votau „nu” să scrie cuvântul în litere de aceeași mărime pe spatele buletinului. Personalul secțiilor de vot, toți membrii ai Frontului Patriei, puteau prin urmare să identifice disidenții. În timpul pregătirilor pentru alegeri, presa guvernului a anunțat că orișicine ce votează „nu” va fi găsit vinovat de trădare.⁶⁴

Publicația acestor detalii au stârnit proteste din partea „opoziției naționale.” Temându-se de intervenție Germană, Schuschnigg a apelat la Franța și Britania pentru ajutor. În mijlocul unei alte crize de cabinet, Franța nu a putut răspunde. Britanicii au recunoscut plebiscitul ca și o provocare flagrantă împotriva lui Hitler.

Chamberlain a numit plebiscitul o „gafă.” Secretarul de Externe, Lord Halifax a considerat manevra lui Schuschnigg „prostească și provocatoare.”⁶⁵ El l-a informat blând pe dictatorul Austriac că Anglia nu poate oferi nici sfat nici protecție.

Halifax nu putea să nu menționeze că Schuschnigg a eșuat să ceară consilierea Britaniei înainte de a anunța plebiscitul, „ceea ce a cauzat așa mare problemă.”⁶⁶

Kurt Schuschnigg, dictatorul nepopular al Austriei, anunță un plebiscit național într-un ultim efort pentru a păstra independența Austriei în 1938.

Hitler era îngrozit datorită încălcării agrementului lor de către Schuschnigg la numai câteva săptămâni după semnare. La început el a refuzat pur și simplu să creadă știrea; însă, odată ce s-a convins, reacția sa a fost temperată. Și-a trimis rezolvatorul de probleme diplomatice, Wilhelm Keppler, cu avionul către Viena. Instrucțiunile lui Kepler erau ori să prevină plebiscitul „fără amenințări militare” sau măcar să aranjeze ca acesta să includă oportunitatea de a vota pentru *Anschluss*, unificarea, cu Germania.⁶⁷ Seyss-Inquart și Generalul Edmund von Glase-Hostenau, reprezentanți ai minorității în cabinetul Austriac, l-au confruntat pe Schuschnigg. Ei au menționat că între-

gul proces de votare aranjat de Frontul Patriei încalcă constituția. Ei au cerut o amânare, permițând timp pentru a pregăti un plebiscit în care toate partidele ar fi reprezentate cinstit.

Dictatorul i-a chemat pe Ministrul Apărării, Generalul Wilhelm Zehner, șeful securității, Colonelul Michael Skubl, și Locotenent-Mareșalul Ludwig Hülgerth ai miliției Frontului Patriei. El i-a întrebat dacă rezistență înarmată împotriva unei invazii Germane era posibilă. Armata Austriacă, redusă la 30.000 de bărbați de către tratatul din 1919, nu era mobilizată. Skubl a respins forța de poliție drept prea saturată cu Național Socialiști pentru a fi de încredere. Doar miliția, l-a asigurat Hülgerth pe liderul Austriei, era pregătită. Recunoscând forța drept insuficientă, Schuschnigg a încercat fără succes să-l sune pe Mussolini pentru a solicita ajutor militar.⁶⁸ Rămas fără opțiuni, el a demis din poziția de Cancelar. Aceasta a sfârșit era unui politician ce a implorat inamicii de război ai Austriei, Franța, Britania, și Italia, și și-a chemat proprii urmăritori, către a transforma țara sa într-un câmp de luptă într-un război împotriva fraților săi Germani și foști camarazi de arme din Războiul Mondial.

Întregul cabinet al lui Schuschnigg a demis, iar Austria era, practic vorbind, fără un guvern. De-a lungul țării, membrii SA-ului Austriac, și ai lor mai puțin numeroși verișori elită, SS, au început să preia funcții administrative. Următoarea zi, 12 Martie 1938, trupe Germane au intrat în Austria. Schuschnigg a ordonat armatei Austriece să nu reziste.

Decizia lui Hitler de a ocupa Austria nu a fost nici premeditată nici dorită de către el. El sperase să mențină o aparență de legalitate în asimilarea Austriei. Cu Seyss-Inquart ca și *Bundeskanzler* și un nou cabinet, cele două guverne puteau să coordoneze o tranziție ușoară prin procesul evolutiv. De fapt, statul major al armatei Germane nu a avut niciun plan existent de operațiune pentru o invazie în Austria; întreaga mișcare a fost improvizat. Führerul era conștient de publicitatea rea din străinătate ce un așa aparent act de forță ar genera; însă, el s-a temut că marxiștii Austrieci ar putea profita de golul politic temporar al țării și să organizeze o răscoală. Göring l-a avertizat de posibilitatea ca vecinii republicii Alpine să exploateze temporara slăbiciune. Italia putea ocupa Tirol de est, Iugoslavia

să ia provincia Carintia, sau Ungaria să ia Burgenland. Iugoslavia deja anexase o parte din Carintia în 1919 în timpul impotenței Austriei după război.⁶⁹

Descrisă ca și agresiune de către presa străină, avansul armatei Germane a făcut o impresie binevenită în Austria. Un Sergent în Batalionul Semnelor SS și-a relatat experiența de a fi trimis cu un camarad înaintea coloanei în recunoașterea rutei către Viena. După două zile, cei doi s-au oprit la un han: „În momentul în care am intrat pe ușa mare din sticlă, era o după amiază de Duminică, aproape toată lumea prezentă s-a ridicat și ne-a salutat cu strigăte de „Heil!” Am fost strânși la o masă, ospătarii s-au grăbit, ne-au adus cafea și gustări de patiserie, și eram complet ocupați în a da mâinile cu oameni, răspunzând la întrebări și mulțumind tuturor pentru toată atenția... Era și mai dificil să plecăm din acel loc. Clienții s-au ridicat, au aplaudat, ne-au urat de bine și ne-au băgat pachete de țigări în buzunarele hainelor.”⁷⁰

Un alt membru al batalionului a oferit această relatare: „Cu cât se apropia coloana mai mult de Viena, cu atât mai mare era bucuria oamenilor aliniați pe drumuri. Deseori cu lacrimi în ochi, ei și-au dat exprimare completă bucuriei, au dat mâinile cu soldații în vehicule și le-au aruncat flori și pachete de țigări. Toată lumea părea cuprinsă de frenezie.”⁷¹ Pe durata ocupării militare a Austriei, în mare de natură simbolică, niciun foc nu a fost tras și nicio persoană nu a fost rănită.

Hitler a stabilit plebiscite comune în Austria și Germania pe 10 Aprilie 1938. Ambele populații au decis dacă să încorporeze cele două țări într-un singur stat. Poporul Austriac a votat 99,73% în favoarea unificării cu Germania. Germanii au votat 99,08% pentru unificare. Ca o mărturie a cât de îndepărtat fusese Schuschnigg de bătaia inimii națiunii sale, el estimase personal la începutul lui Martie că 70% din populația Austriei susține polița de independență a regimului său.⁷²

Pe 18 Martie 1938, guvernul German a notificat Liga Națiunilor că Austria și-a anulat afilierea. Acest corp internațional, ce nu manifestase grijă vreodată pentru suferința micii națiuni, acum dezbattea dacă Germania ar trebui să fie trasă la răspundere pentru plățile întârziate de membru ale Austriei în valoare de 50.000 de franci Elvețieni, care nu au fost achitate

între 1 Ianuarie și 13 Martie.⁷³ Aceasta a încheiat lanțul de circumstanțe ce au dus la unificarea patriei lui Hitler cu Reichul German, un eveniment cunoscut istoriei ca și „violul Austriei.”

Cehoslovacia

La câteva luni după unificare, Germania a anexat teritoriul etnic German, Sudetenland aflat la granița cu Cehoslovacia. Transferul de regiunii sub control German a provocat o spaimă de război serioasă. Controversa și-a tras originea din sistemul Versailles din 1919.

În Primul Război Mondial, Cehii au servit în armata Austro-Ungară. Imigranți în Londra și Paris au stabilit Comitetul Ceh pe 14 Noiembrie 1915. Doi Cehi în exil, Tomas Masaryk și Eduard Benes, au câștigat aprobarea Antantei ca un viitor stat Cehoslovac să fie smuls din teritoriile regatului Habsburg. Pe 18 Octombrie 1918, Cehi în Paris și SUA au proclamat independență Cehoslovacă.

Nouă țară avea trei componente. La extrema estică era Rutenia, a cărei populații s-a alăturat voluntar Cehoslovaciei. În centru era Slovacia, iar mulți Slovaci doreau independență sau măcar autonomie considerabilă. Partea de vest consta în Boemia și Moravia, unde 3 milioane de Austro-Germani locuiau cu Cehi. Acești Germani doreau să rămână cu Austria.

Masaryk și Benes s-au bucurat de influență prevalentă în organizarea structurii Cehoslovaciei de după război. Masaryk l-a convins pe Wilson să-și altereze cele 14 puncte, ce promiteau fiecărei naționalități din imperiul Austro-Ungar oportunitatea de dezvoltare autonomă, pentru a-i exclude pe Germani. Benes în mod conștient a subestimat numărul de Germani din Sudeten cu aproape un milion. El a pretins fals că ei nu erau o minoritate unificată, ci că trăiau în așezări integrate cu Cehii. „Germanii din Boemia sunt doar coloniști,” a pretins el.⁷⁴

Bogat în materiale crude și industrie, teritoriul de graniță oferea Cehoslovaciei o barieră defensivă topografică împotriva Germaniei. Benes și-a bazat deliberările mai mult pe avantaje economice și strategice decât pe drepturile naturale ale populației. Recensământul din 1910 a oferit o comparație

între numărul de „colonişti” Germani ce doreau să rămână cu Austria în zonele afectat cu Cehii ce trăiau acolo. În Boemia trăiau 2.070.438 de Germani cu 116.275 de Cehi; în Sudetenland 643.804 Germani cu 25.028 de Cehi; în Pădurea Boemiană 176.237 de Germani cu 6.131 de Cehi; în sudul Moraviei 180.449 de Germani cu 12.477 de Cehi.⁷⁵

Din moment ce conferinţa de pace din Paris a continuat până la jumătatea lui 1919, provinciile Germane erau tehnic încă parte din Austria când republica Austriacă şi-a ținut prima alegere democratică pe 16 Februarie. Germanii Sudeten şi-au pregătit buletine de vot pentru a participa. Armata Cehă a întrerupt cu forţa aranjamentele. Pe 4 Martie, mii de Germani Sudeten au organizat demonstraţii paşnice în satele şi oraşele lor pentru a protesta. Soldaţi Cehi au tras în mulţimi neînarmate, ucigând 54 de Germani, printre care 20 de femei.⁷⁶

Aliaţii au finalizat un compact cu Cehoslovacia recunoscând-o în mod formal drept stat. Preambulul documentului a aprobat acest aranjament, „în consideraţie cum că popoarele Boemiei, Moraviei, şi parte din Silesia, cât şi poporul Slovaciei au decis de bună voie să se alăture într-o uniune de durată.” Benes a promis Aliaţilor „să dea Germanilor toate drepturile la care ei sunt îndreptăţiţi... Va fi per-total un regim foarte liberal.”⁷⁷

Denigrând populaţia etnic Germană la un statut de „imi-granţi”, guvernul Ceh a instituit o politică de „de-Germanizare rapidă” în Boemia şi în Sudetenland. Praga a transferat garnizoane militare, personal de căi ferate, funcţionari publici, condamnaţi în închisori şi chiar şi pacienţi de spital în numere largi acolo pentru a manipula numerele recensământului. Oficiali Cehi au numărat Cehii aflaţi în tranzit ca rezidenţi, cu toate că „rezidenţa” rareori se întindea peste două zile. În Trutnov în Boemia de nord, un batalion de infanterie Ceh de 600 de oameni a petrecut o zi de iarnă într-o baracă neterminată pentru a fi număraţi în sondaj. Statisticile ce au rezultat au privat zonele Germane de reprezentare adecvată în parlament. Praga se folosea în mod ocazional de mijloace mai puţin subtile pentru a menţine impotenţa minorităţilor politice. La o demonstraţie electorală a Partidului German Sudeten în Teplitz-Schönau în 1937, vorbitorul principal, Karl Frank, l-a criticat pe Benes.

Poliția Cehă a împrăștiat adunarea. Cincizeci și trei de Germani au murit în luptă și sute au suferit răni.⁷⁸

Autoritățile din Praga au închis școli mici Germane de-a lungul Sudetenland. Le-au înlocuit cu instituții în limba Cehă, deseori necesitând tineri Germani să participe. Guvernul a închis 9 din 19 universități Germane din Boemia. Doar 4,7% din ajutorul financiar de stat mergea către studenții Germani de universități, deși Germanii etnici alcătuiau aproape un sfert din populația Cehoslovaciei. Guvernul a emis toate formularele și aplicațiile publice în limba Cehă, chiar și în Sudetenland. Jumătate din oficialii Germani municipali și rurali și-au pierdut slujbele, 41% din poștașii Germani și 48,5% din personalul căilor ferate.⁷⁹

Actul Reformei de Teren al guvernului Cehoslovac a redistribuit terenuri ca fiecare familie rurală să primească suficient spațiu pentru a trăi din roadele pământului. Capul programului, Karel Viskovsky, a definit rezultatele în acest fel: „Pământul trece din mâinile străinilor în mâinile poporului Ceh.”⁸⁰ Majoritatea s-a dus la legionari Cehi și familiile lor. Viskovsky a licitat ce a rămas Cehilor și Slovacilor afluenți. Ei au cumpărat proprietățile sub valoarea pieții, permițând foștii proprietari să se întoarcă precum chiriași fermieri. Germanii din Boemia și Moravia au pierdut 25% din terenul lor în favoarea Cehilor prin reformă sponsorizată de stat.

Aproximativ o treime din Sudetenland consta în păduri ce au fost apoi preluate de către stat pentru administrare. Autoritățile au concediat aproximativ 40.000 de lucrători forestieri Germani, înlocuindu-i cu Cehi. Până la 1931, numărul de meseriași Germani etnici în șomaj era de trei ori mai mare decât al Cehilor. Eforturi de ajutor se concentrau pe zone cu populații în predominant Cehe. Un studiu de către Biroul de Externe Britanic în 1936 a estimat că colonia Germană a Cehoslovaciei – aproximativ 22% din populație – alcătuia 60% din șomeri.⁸¹ Printre cele mai economic afectate zone se afla Reichenberg, odată casă unei industrii prospere de sticlă și textile. Între 1922 și 1936, 153 de fabrici s-au închis acolo. Praga a oferit contracte de construcție și alte proiecte de lucrări publice în Reichenberg companiilor străine ce își aduceau proprii muncitori.⁸²

Benes și-a descris poporul drept „inamici de moarte ai Germanilor.”⁸³ În Mai 1919, în timpul ceremoniei de inaugurare în Pilsen pentru Președintele Tomas Msaryk, Cehi au intrat cu forța într-un apartament ce nu afișa steagul în geam pentru ocazie. Locuitoarea era o femeie văduvă Germană și mamă a patru copii ce era bolnavă la pat. Intrușii au tras-o în jos pe scări de picioare până în stradă, capul ei s-a lovit de trepte în timpul coborârii. Ea a murit datorită rănilor.⁸⁴

În 1921, Masaryk a mobilizat trupe Cehe în comunități Germane fără provocare. În Grasslitz, la patru mile de granița cu Germania, protestatari s-au ciocnit cu personalul militar Ceh ce intra. Soldații au împușcat și omorât 15 Germani Boemieni. Sub „Legea de Protecție a Republicii,” autoritățile Cehe au arestat Germanii Sudeten care cereau auto-determinare pe motiv de trădare sau spionaj. Au întemnițat turiști Germani ce vizitau Cehoslovacia pentru competiții de sport sau festivaluri etnice pe motiv de spionaj. Între 1923 și 1932, statul a comis 8.972 de procese legale împotriva disidenților ai minorităților etnice. Apărarea în procese de exprimare împotriva statului deseori includeau Germani Sudeten ce participau în ligi de sport, grupuri de tineret, organizații de cântat, sau cluburi de drumeții cu rucsacul.⁸⁵

Praga a stabilit o „zonă de graniță” imensă în care locuiau 85% din toți Germani Sudeten, întregile populații Poloneze și Ruteniene, și 95% din colonia Ungară. A ajuns sub lege marțială permanentă. Armata supraveghea administrația fabricilor, proiecte de construcții mari, lucrări publice, serviciul de telefonie și pădurile. Autoritățile militare au limitat libertățile civile ale cetățenilor în „zona de graniță,” ce alcătua 56% din întreaga țară. Asta nu l-a prevenit pe Benes din a lăuda Cehoslovacia drept „un far al democrației.”⁸⁶

Cu toate că în primii ani ai conducerii lui Hitler, puțini printre publicul German erau îngrijorați cu Cehoslovacia, pentru Hitler, soarta Sudetenlandului simboliza tragedia Germanilor sub conducere străină. Poporul Sudeten a purtat o luptă solitară și îndârjită pentru a-și menține identitatea Germană. Hitler a făcut recuperarea Sudetenlandului misiunea sa personală. El a introdus subiectul în discursul din Reichstag pe 20 Februarie 1938: „Nu poate fi disputat că atât timp cât Germania

era slabă și neapărată, ea trebuia să accepte pur și simplu persecuția continuă a poporului German de-a lungul granițelor noastre... Interesele Reichului German includ de asemenea protecția acestor tovarăși Germani ce nu se pot proteja pe sine, la propria noastră frontieră, pentru a le asigura dreptul la libertăți umane, politice și ideologice de bază.”⁸⁷

O altă circumstanță a atras atenția lui Hitler către Cehoslovacia. Geografic, teritoriul țării se aseamăna cu un vârful de suliță penetrând adânc în teritoriul Reichului. Aceasta constituia un potențial pericol de securitate națională ce niciun lider responsabil nu putea ignora. În Ianuarie 1924, Paris și Praga au conchis un „pact de prietenie” conținând o clauză militară. Acesta prevedea comunicări reciproce între statele majore pentru a pregăti o strategie de apărare comună în cazul unui atac al unui inamic comun. Semnatarii au urmat cu un tratat militar formal în Octombrie 1925.

Benes l-a înlocuit pe Masaryk în vârstă de 85 de ani ca și președinte al republicii în Decembrie 1935. Doar câteva luni înainte de a deveni președinte, Benes ca și Ministru de Externe a concluzionat o alianță militară cu Uniunea Sovietică. Pactul oferea cooperare Ceho-Rusă semnificativă. Până la începutul lui 1936, Cehii terminaseră 32 de aeroporturi situate aproape de granița cu Germania ca și baze pentru Forța Aeriană Roșie în creștere rapidă.⁸⁸ Ei au stabilit depouri pentru a stoca combustibil de aviație, bombe aeriene și alte materiale de război.

Armata Roșie a staționat trupe în Boemia și Moravia pentru a trece prin antrenament de parașutism pentru un posibil asalt aerian împotriva Germaniei.⁸⁹

Programul a transferat ofițeri în Ministerul de Război Cehoslovac în Praga și în centrele de comandă locale. Pe 12 Februarie 1937, ziarul Londonez *Daily Mail* a raportat că imediat după ratificarea pactului Praga-Moscova, ofițeri de zbor Ruși au inspectat bazele aeriene și depozitele de combustibil ale forțelor aeriene Cehe.⁹⁰

Praga era un punct de adunare pentru imigranții comuniști ce fugiseră din Germania în 1933 și Austria după Unificare. Sir Orme Sargent din Biroul de Externe Britanic a numit Cehoslovacia un „centru de distribuție” pentru propaganda Cominternului lui Stalin împotriva Germaniei.⁹¹

Soldați Cehi ocupă o comunitate etnic Germană pentru a forța legea marțială în expansiva „Zonă de Graniță” a țării.

URSS și Cehoslovacia au format alianțe militare cu Franța încă din 1936, Führerul s-a simțit încolțit. Când el a refăcut o garnizoană în Renania pe 7 Martie în acel an, Benes a oferit Franței sprijinul armatei Cehoslovace pentru o invazie comună asupra Germaniei. În cursul lunilor ce au urmat, forța s-a ridicat la 1.453.000 de bărbați.⁹²

Germanii erau indeciși în legătură cu felul în care să recupereze Sudetenland. În 1938, ambasadorul Britanic în Praga, Sir Basil Newton, a sfătuit Biroul de Externe, „Exact cum vor proceda este imposibil de prezis, dar indicatorii arată că ei vor încerca mai întâi să-și atingă scopurile prin diplomatie prietenoasă mai degrabă decât prin terorism fizic sau economic.”⁹³ Pe 6 Mai, magnatul Britanic de ziare, Lord Harold Rothermere i-a laudat pe Germani drept „oameni foarte răbdători” într-un editorial în *Daily Mail*: „Eu însumi nu-mi pot imagina pentru un moment că Marea Britanie ar privi calm timp de 20 de ani în timp ce trei milioane și jumătate de Britanici ar trăi

sub jugul unui popor complet abominabil ce vorbește o limba străină și are o privire complet diferită a lumii.”⁹⁴

Unificarea Austriacă a încurajat Partidul German Sude-ten, SdP-ul. Sub conducerea fondatorului său, Konrad Henlein, deja câștigase 44 de scaune în camera deputaților Cehoslovaciei și 23 de scaune în alegerile din Mai 1935. La o întrunire SdP în Carlsbad pe 25 Aprilie 1938, Henlein a cerut autonomie pentru regiunea etnic Germană. Cu 90% din votanții din Sude-ten în spatele său, el a avut suficientă influență pentru a-i convinge pe Cehi să intre în negocieri.

Henlein și Karl Frank s-au întâlnit cu Hitler pe 28 Martie, dar nu au reușit să-l convingă pe Führer să pună presiune pe Cehi. Ribbentrop a spus unor doi musafiri că nu este sarcina Germaniei „să ofere sugestii individuale asupra cererilor făcute guvernului Cehoslovac.” Berlin a spus ambasadei Germane în Praga să limiteze sprijinul pentru SdP la conversații private cu oficiali de stat Cehoslovaci, „dacă ocazia se prezintă.”⁹⁵ Acuzația istoricilor de după război cum că la întâlnire, Hitler i-a ordonat lui Henlein să impună termeni imposibili pentru a provoca Cehii, este fără substanță.

Guvernul Britanic a monitorizat controversa crescândă. „Faptul clar este că Germanii din Sudeten sunt opresați de către Cehi,” a menționat Vansittart.⁹⁶ Newton a trimis Londrei o analiză detaliată din Praga pe 15 Martie. El a prezis că atât cât ei recunosc un sprijin Anglo-Francez în cazul unui conflict înarmat cu Germania, Cehii vor urmări polița lor prezentă. Germanii nu pot fi descurajați de la agresiune dacă o consideră necesară. Dacă Paris și Londra încurajează Praga să reziste la compromis, războiul este inevitabil.

Anglia și Franța, continuă Newton, nu pot preveni Cehoslovacia din a fi învinsă. Cel mult pot comite război pentru a restaura un statut actual ce deja se demonstrează disfuncțional. El a conchis că niciun guvern German nu va accepta „o Cehoslovacia ostilă în flancul său.” După ce a citit raportul lui Newton, ambasadorul Britanic în Berlin, Henderson, și-a contactat ministrul pe 17 Martie, „Împărtășesc fără rezervare și în toate aspectele părerile exprimate de către Dl. Newton în telegrama sa.”⁹⁷

Ofițeri Cehi și din Armata Roșie inspectează defensiva Cehoslovacă în 1938. Praga a permis Sovieticilor să antreneze trupe în Cehoslovacia, agitându-i pe Germani.

Comitetul Cabinetului Poliței Externe a discutat analiza lui Newton următoarea zi. Conform procesului verbal, „Ministerul Coordonării Apărării a spus că el a fost șocat de părerea Dl. Newton cum că poziția politică a Cehoslovaciei nu este viabilă permanent și că ea este de fapt o unitate instabilă în Europa Centrală. Dacă, așa cum dânsul crede, aceasta reprezenta cu adevărat situația el nu putea vedea vreun motiv pentru care noi ar trebui să luăm pași către a menține o asemenea unitate în ființă.”⁹⁸

Pe 21 Martie, șefii de stat major au predat un raport comitetului explicând că armatele Britanice și Franceze erau prea slabe pentru a merge la război împotriva Germaniei, Italiei, și Japoniei într-un conflict expansiv datorită Cehoslovaciei. Chamberlain și Halifax au considerat analiza militară „un document extrem de melancolic.” Halifax a rezumat pe 27 Aprilie, „Nici noi nici Franța nu suntem echipați pentru un război cu Germania.”⁹⁹

Noul prim-ministru al Franței, Eduard Daladier, a vizitat Londra pe 28 Aprilie pentru a-l convinge pe Chamberlain să garanteze public protecția Engleză asupra Cehoslovaciei. Colegul său Britanic a răspuns că Benes niciodată nu tratase minoritatea Germană în teritoriile anexate de el într-o manieră liberală precum a promis. Chamberlain a declarat că poporul Angliei nu ar porni vreodată un război pentru a preveni naționalitățile Europei centrale din a-și exprima voința într-un plebiscit.

În acea lună, Hitler i-a ordonat Generalului Wilhelm Keitel, șeful Comandamentului Supreme a Forțelor Armate (OKW), să pregătească un studiu asupra unei posibile invazii a Cehoslovaciei. El i-a spus lui Keitel că el nu intenționa să invadeze în prezent.¹⁰⁰ Instrucțiunile de ghidare ale lui Hitler primite de OKW accentuau că el ar fi respins orice scenariu ce propune un „atac surpriză strategic venit de nicăieri fără motive sau posibilitate de justificare.” Führerul a descris „o situație de nestăpânit pentru noi dacă marea confruntare în Est... cu Bolșevismul ar veni vreodată... Cehoslovacia atunci ar fi ușa Armatei Roșii și un loc de aterizare pentru forța sa aeriană.”¹⁰¹

Pe 20 Mai, Benes a chemat peste 150.000 de rezerviști militari la datorie activă, spunând că măsura a fost necesară datorită unei mobilizări secrete a forțelor Germane. Oficiul de Război Ceh a declarat că între 8 și 10 divizii (110.000) Germane mărșăluiau către granița comună. Atașatul militar Francez în Berlin și-a sunat guvernul să spună că el nu văzuse nicio urmă de mișcări de trupe largi. Henderson a trimis doi ofițeri de armată Britanici din personalul său de la ambasada din Berlin într-o misiune de recunoaștere extensivă în provinciile de graniță ale Germaniei, Saxonia și Silezia. El a scris mai apoi, „Ei nu au putut descoperi niciun semn de activitate militară Germană neobișnuită sau semnificativă, și nici unul dintre atașaii militari ai altor misiuni străine de la Berlin, care se ocupau în mod similar să cerceteze țara.”¹⁰²

Hitler mai mult sau mai puțin a ignorat provocarea lui Benes și nu a comis nicio acțiune, militară sau de alt fel. Jurnaliști în Paris, Praga, Londra, și New York au acceptat acuzațiile false ale lui Benes în legătură cu mobilizarea trupelor Germane. Ei au publicat povești despre cum Führerul și-a adunat diviziile

sale pentru a-i înșela pe Cehi în a se supune cererilor sale. Când Benes în mod sfidător a contraccarat cu propria sa mobilizare parțială, Hitler se presupune că „s-a dat înapoi” și și-a retras formațiile, o umilință profundă pentru un dictator ce era „incapabil de a-și pune în practică amenințările.”¹⁰³ Declarațiile sale cu privire la Sudetenland „nu erau nimic decât aer cald.”

Halifax l-a avertizat pe Herbert von Dirksen, ambasadorul German în Londra, că un război Ceho-German le-ar aduce pe Franța și Britania în conflict împotriva Reichului. Ministrul de Externe atunci a compus o scrisoare personală către Ribbentrop avertizându-l de pericolele ce „acțiuni pripite” ar aduce pentru civilizația Europeană.¹⁰⁴ Henderson a scris, „Ceea ce Hitler nu putea să sufere era exaltarea presei... Fiecare ziar din Europa și America s-au alăturat în unison. Un „Nu” a fost spus și Hitler a fost forțat să cedeze. Puterile democratice adușeră statul totalitar sub călcâi, etc.”¹⁰⁵ Britanicii au organizat o mobilizare parțială a flotei lor iar Francezii și-au pus fortificațiile de-a lungul graniței Germane sub garnizoană, cu toate că ambele părți știau că aliatul lor Ceh instigase criza. Pentru Hitler, amenințări și acuzații de lașitate erau recompensele sale pentru abținerea ce o exercitase.

Criza din Mai l-a impresionat pe Hitler cu cât de ostile erau democrațiile vestice și Cehoslovacia față de Germania. Chiar și URSS-ul și-a reafirmat în mod public obligația militară față de Cehi. El a conchis că o stabilire pașnică a problemei Sudeten era improbabilă. Pe 30 Mai, el a revizuit anterioara directivă a forțelor armate adresând un posibil război cu Cehii să înceapă cu propoziția, „Este hotărârea mea inalterabilă de a zdrobi Cehoslovacia printr-o acțiune militară în viitorul previzibil.” Documentul accentua că „pregătirile sunt menite să fie implementate fără amânare.”¹⁰⁶ Istoricii prezintă această declarație ca și dovadă a intențiilor beligerante ale lui Hitler. Însă doar 18 zile mai apoi, el a revizuit directiva clasificată, ștergând propoziția legată de hotărârea de a zdrobi Cehii. El a declarat în schimb că „soluția la problema Cehă” era „obiectivul de termen scurt.” Nu există prea multe dovezi ale unei intenții clare de a porni un război.

Henderson i-a scris lui Halifax, „Este de la sine înțeles că Hitler însuși trebuie să fie pregătit în mod egal pentru toate

eventualitățile. Dar de acolo la a spune că el deja s-a decis asupra unei acțiuni agresive împotriva Cehoslovaciei în această toamnă este, eu cred, neadevărat.”¹⁰⁷ Ambasadorul Britanic a scris din nou în August, „Dar eu nu cred că el vrea război.” În propriile sale memorii, Henderson a reflectat mai apoi asupra crizei din Mai: „Când noi ne gândeam că Germania era pe punctul de a-i ataca pe Cehi, Germanii erau îngrijorați ca nu cumva Cehii să provoace un război European înainte ca ei înșiși să fie gata pentru aceasta.”¹⁰⁸

După criza din Mai, Hitler a ordonat construcția de fortificații adiționale pentru a apăra granița cu Franța. Inspectând *Westwall* sunt (stânga la dreapta) Erhard Milch, Heinrich Himmler, Wilhelm Keitel, adjutantul lui Himmler, Karl Wolff, Führerul, și Generalii Karl Bodenschatz și Erich von Witzleben.

Hitler încă posedă un atu *diplomatic*; propriul argument al democrației despre drepturi umane. Führerul în mod public a declarat, „Ceea ce Germanii insistă să aibă este dreptul de

determinare de sine ce orice altă națiune posedă și nu doar cuvinte. Acesta nu este menit a fi un dar pentru acești Germani Sudeten din partea Dl. Benes.

Ei au *dreptul* să ceară o viață proprie ca orice alt popor... Eu cer ca opresiunea a 3,5 milioane de Germani în Cehoslovacia să se oprească, și ca în locul ei să intre dreptul liber la determinare de sine.”¹⁰⁹ Acesta era călcâiul Ahile al adversarilor săi.

Henderson a mărturisit, „Din cele mai largi motive morale, era deci greu de justificat nonșalant refuzul dreptului la autodeterminare al 2,7 milioane de Sudeteni trăind în secțiuni solide imediat peste granița Germaniei. Simpla sa negare ar fi fost contrarie unui principiu asupra căruia Imperiul Britanic era fondat, și în consecință nu ar fi adunat de partea noastră sprijinul din toată inima nici al poporului Britanic nici a Imperiului.”¹¹⁰ Permanentul Subsecretar al Biroului de Externe, Alexander Cadogan, a concluzionat că problema Sudeten „nu era o problemă asupra căreia să simțim foarte puternic justificarea aruncării Europei în război.”¹¹¹

Chamberlain a analizat poziția Angliei: Țara sa încă nu se rearmase suficient pentru a onora promisiunea de a sprijini Franța în caz de război. A permite lui Hitler o mână liberă să-și regleze conturile cu Benes ar fi pătat stima Britanică în străinătate; „Vom fi urâți pe veci,” a îndrăznit secretarul lui Halifax, Sir Oliver Harvey.¹¹² Un plebiscit pentru Sudetenland avea de asemenea piedici. Praga se opunea ideii deoarece precedentul ar fi încurajat Slovaci, Unguri, Polonezi, și Ruteni să ceară unul de asemenea. Din moment ce aceste minorități sufereau de sub-reprezentare în guvern și de opresiune, era probabil ca rezultatul să dizolve Cehoslovacia.

Daladier a propus un compromis: Cehoslovacia ar ceda Sudetenland către Germania fără a conduce un plebiscit. În acest mod, statul Ceh ar rămâne în mod rezonabil intact. Importanța sa pentru Franța, așa cum Daladier a explicat lui Chamberlain, era că „în orice operațiune militară există posibilități minunate pentru a ataca Germania din teritoriu Cehoslovac.”¹¹³ Ministrul Aviației Franceze, Pierre Cot a reflectat această atitudine cu o remarcă citată în *News Chronicle* al Londrei pe 14 Iulie 1938. Cot a declarat că Franța și Anglia au nevoie de Cehoslovacia, „deoarece din acest stat economia și industria

Germană pot fi cel mai ușor distruse cu bombe... Atacuri comune ale forțelor aeriene Franceze și Cehe pot distruge toate facilitățile Germane de producție foarte rapid.”¹¹⁴

În August, Chamberlain a propus a călători către Germania pentru a se întâlni cu Hitler și a stabili problema Sudeten împreună. El a cerut o promisiune din partea gazdei sale, ca Germania să nu ia vreo acțiune militară în timpul negocierilor. Ministrul de Externe Ceh, Kamil Krofta a spus guvernelor Britanic și Francez că țara sa refuză să cedeze Sudetenland Germaniei. Londra a contraccarat direct, „Planul Franco-Britanic este singura modalitate de a preveni amenințarea unui atac German,” și că dacă Praga o respinge, Anglia și Franța nu vor interveni în cazul în care Germania invadează Cehoslovacia.¹¹⁵ Pe 21 Septembrie, Benes a aprobat necondiționat propunerii.

În Septembrie, Chamberlain a vizitat Germania de trei ori. Prima întâlnire cu Hitler a luat loc în Berchtesgaden pe 15 Septembrie. Sesiunea a fost cordială și constructivă. Chamberlain a aprobat cu propunerile lui Hitler ca zonele Sudeten să fie anexate. Halifax a scris ambasadorilor săi, „De fapt, corespundea foarte mult cu ideea ce noi o examinaserăm.”¹¹⁶ Chamberlain a petrecut următoarea săptămână în întâlniri cu Daladier și cu Cehii pentru a obține consimțământul lor. În Berlin, stația de monitorizare Germană a Ministerului de Aviație al Reichului a tras cu urechea la o conversație de telefon între Benes și Ministrul Colonial Francez, Georges Mandel. Subminându-l pe Daladier, Mandel i-a spus lui Benes, „Paris și Londra nu au niciun drept de a-ți dicta atitudinea. Dacă teritoriul tău este invadat, nu ar trebui să aștepti nicio secundă să dai ordine armatei tale să apere patria... Dacă tragi primul foc în auto-apărare, va cauza o mare reverberație în jurul lumii. Tunurile Franței, Marii Britanii și de asemenea ale Rusiei Sovietice vor începe să tragă de la sine.”¹¹⁷ Germanii au interceptat de asemenea comunicații între Praga și ambasadele ei din Londra și Paris. Guvernul Benes le-a dat ordin să tragă de timp până când „partidele de război” în Anglia și Franța îi doboară pe Chamberlain și Daladier.

Pe 22 Septembrie, Hitler a conferit cu Chamberlain în Hotelul Dreesen în Bad Godesberg. Rapoartele privind creșterea tulburărilor din Sudetenland au înnorat atmosfera. Henlein

își formase o miliție etnic Germană numărând aproape 40.000 de bărbați, ce se luptau cu soldații și poliția Cehă.¹¹⁸ Guvernul Ceh a implementat măsuri mai represive în mod corespunzător. În 14 zile, 120.000 de Germani Sudeten au traversat în Reich pentru a scăpa de violență. Henlein a apelat la Hitler pentru a trimite armata Germană, „pentru a pune un capăt uciderilor rezultând din fanatism Ceh.”¹¹⁹

La Bad Godesberg, Führerul a cerut dreptul de a ocupa militar teritoriul pentru a fi anexat în patru zile. El a adus agitația crescândă de acolo ca și justificare. Chamberlain a fost șocat. A urmat o târguială acerbă. Tensiunea a cuprins conferința din noaptea următoare, până când un infirmier a întrerupt-o cu vestea că Benes tocmai declarase mobilizarea generală. Alți 1,2 milioane de rezerviști Cehi se întorceau la datorie activă. Hitler în acel moment l-a reasigurat pe oaspetele Englez că el își va ține promisiunea de a reține orice răspuns militar, „în ciuda acestei provocări nemaiauzite.”¹²⁰ Asta a relaxat atmosfera iar discuția și-a asumat un ton mai prietenos.

În zilele care au urmat conferinței, Chamberlain a negociat cu Cehii. Diplomați Britanici și Francezi au reușit în final asupra lui Hitler, iar el și-a relaxat cererile adiționale. Göring i-a arătat lui Henderson transcrieri ale dialogurilor telefonice între Benes și Jan Masaryk iluminând intrigile Cehe. Nici Britanicii și nici Francezii nu s-au îndoit de autenticitatea lor.¹²¹ În München pe 28 Septembrie, Chamberlain, Hitler, Daladier, și Mussolini au finalizat detaliile anexării Sudetenlandului cu care Praga agreea pe 21.

Nervos pe Chamberlain, Jan Masaryk nu putea decât să spună, „Ce ghinion că această persoană proastă și prost informată este prim-ministrul Angliei.”¹²² Ministrul de Externe Francez, Georges Bonnet l-a lăudat pe Hitler pentru că și-a ușurat termenii la Godesberg. Führerul de asemenea a primit o laudă în *Times* din Londra pe 2 Octombrie pentru concesiile sale și pentru pentru reducerea măsurilor militare la „o strict, simbolică și parțială ocupație.”¹²³ Alegând exilul în Londra, Benes, ulterior a spus unui asociat, „Noi am avut nevoie de un război, iar eu am făcut totul pentru a porni războiul.”¹²⁴

Odată ce Benes era afară, Germania a încercat să îmbunătățească relațiile cu Praga. Rămăseseră 378.000 de Germani

etnici în porțiuni ale Boemiei și Moraviei neanexate de către Reich. Hitler a ordonat pe 3 Octombrie ca această minoritate, în timp ce își cultivă patrimoniul cultural, era menită să renunțe la activitatea politică înspre autonomie sau returnarea teritoriilor sale sub suveranitate Germană. El s-a întâlnit cu noul Ministru de Externe Ceh, Frantisek Chvalkovsky, pe 14. Hitler l-a îndemnat să ajute „să normalizeze relațiile într-un mod prietenos.”¹²⁵

În Noiembrie, departamentul legal al Biroului de Externe German a predat o scriere pentru un tratat de prietenie Ceho-German. Cu toate că Hitler a amânat chestiunea până la Ianuarie 1939, inițiativa indică interesul său de a lucra cu Praga. Primul său gest față de noul regim a fost o politică generoasă față de rezidenții Cehi a Sudetenlandului anexat. Erau 743.000 de Cehi ce au ajuns inițial sub conducere Germană. 260.000 de soldați Cehi, funcționari publici și familiile lor s-au întors în teritoriu Ceh sub ordine de la guvernul lor. Alți 160.000 ce nu doreau să trăiască sub jurisdicție Germană au imigrat voluntar.

Un tratat ratificat de cele două state pe 20 Noiembrie permitea Cehilor și Slovacylor rămânând în Sudetenland să își aleagă cetățenia. Bărbați cu vârsta de cel puțin 28 de ani, împreună cu soțiile și copiii lor, au primit cetățenie Germană la cerere.

Guvernul Reichului a permis oamenilor ce au optat să rămână naționali Cehoslovaci să rămână ca și rezidenți oaspeți. Oamenii ce plecau din teritoriul Sudeten își păstrau deținerea asupra proprietății private de acolo cu opțiunea de a o vinde sau închiria. În conformitate cu prevederile tratatului, guvernele German și, respectiv, Ceh, puteau expulza străinii considerați un risc politic. Din mai mult de 300.000 de Cehi alegând să continue să trăiască în Sudetenland, Germanii au deportat doar 140 de „persoane nedorite.” Hitler i-a scutit pe Cehii și Slovacy absorbiți în Reich de serviciu în forțele sale armate.¹²⁶

Tineri binevoitori îl întâmpină pe Hitler în turul său din Sudetenland în Octombrie 1938.

Minoritatea etnic Germană locuind în secțiunile Boemiei și Moraviei controlate de Praga au simțit resentimentul Cehilor după înfrângerea lor la München. Mii de Germani și-au pierdut slujbele. Mulți erau urmăriți nenecesar de către poliție. Guvernul le-a negat lor și familiile lor beneficii de șomaj. Companii Cehe de asigurare pentru sănătate refuzau cererile de despăgubire ale clinicii universitare Germane în Praga. Hitler l-a confruntat pe Chvalkovsky pe 21 Ianuarie 1939, cu o listă de nemulțumiri rezultate din ceea ce el a numit o rămășiță a „mentalității Benes” de-a lungul republicii. Invocând tonul ostil al presei Cehe, Führerul a avertizat că nicio Mare Putere nu poate tolera o țară vecină, mică ce este o amenințare constantă în flancul ei. El a accentuat din nou nevoia de a îmbunătăți relațiile.¹²⁷

Ribbentrop i-a citit lui Chvalkovsky pasaje din ziare Cehe proeminente. Unul prezicea, „Patru luni după München este deja clar că un război este inevitabil.” Altul scria, „Situția politică momentană nu va fi privită ca și neschimbabilă sau

precum o circumstanță permanentă.”¹²⁸ Henderson l-a sfătuit pe Votek Mastny, ambasadorul Ceh în Berlin, să își îndemne guvernul să evite abuzul rezidenților săi etnic Germani. În exil în Londra, Benes a căutat să mențină influență politică prin contactele sale în Praga. Urmașii săi de acolo au condus o campanie de presă ce critica regimul prezent pentru supunerea față de Berlin.¹²⁹

Niciuna din rivalitățile în această constelație politică nu aveau să conteze mult timp. Acordul München, proiectat de către democrațiile vestice pentru a salva Cehoslovacia, era ironic sentința sa de moarte. Precedentul său pentru auto-determinare a încurajat celelalte minorități captive din țară să urmeze exemplul Germanilor Sudeten. Cei mai proeminenți dintre ei erau Slovaci. Armata și miliția Cehă ocupaseră țara lor în 1919. Tomas Masaryk a eșuat să-și îndeplinească promisiunea de autonomie regională. Slovaci nu erau nici reprezentați egali în administrația publică; din 8.000 de funcționari publici în oficiile guvernului din Praga, doar 200 erau Slovaci.¹³⁰

Hitler dorea să rămână neutru în certurile ce-i separau pe Cehi și Slovaci. Pe 19 Noiembrie, Biroul de Externe al Reichului și-a direcționat misiunea de la Praga pentru a urmări evenimentele cu rezervare. Presa Germană a primit instrucțiuni să mențină o atitudine non-partizană în raportarea tensiunilor în Slovacia. Hitler a ordonat, „Pe moment, nicio conversație politică cu Slovaci nu este oportună.”¹³¹

Praga și-a pierdut controlul asupra minorităților nemulțumite. În Octombrie, Slovaci și Rutenii au stabilit parlamente regionale; un drept cedat în sfârșit de către guvernul central ca și pas către autonomie. Delegații și-au folosit influența și autoritatea pentru a ghida regiunile către independență. Noul președinte Ceh, Dr. Emil Hacha, a recurs la metodele obișnuite cu ciocanul. Pe 6 Martie, el a mobilizat trupe în Carpato-Ucraina și l-a numit pe Generalul Lev Prchala, comandantul lor, Ministru de Interior și Finanțe. În Slovacia, Hacha a dizolvat parlamentul regional. El a pus capitala, Pressburg, sub legea marțială și a întemnițat 60 de politicieni Slovaci. Soldați și polițiști Cehi au fost transferați la Pressburg. Hacha înfrunta haos în creștere și amenințarea unei rebeliuni deschise. El a apelat la Dr. Joseph

Tiso, pe care Slovaci îl aleseseră prim-ministru, pentru a-l ajuta să restaureze ordinea.

Pe 13 Martie, Tiso a vizitat Berlin pentru a îl întreba pe Hitler cum ar reacționa la o declarație Slovacă de independență. Führerul a răspuns doar că nu are un interes în a ocupa Slovacia, din moment ce aceasta nu a fost vreodată parte din Reichul German. Tiso s-a întors către Pressburg. În următoarea zi el a proclamat independență națională în parlament. Temându-se că armata Ungară ar invada și ar anexa Slovacia, Tiso a cerut protecția Germană. Hitler a răspuns, „Confirm primirea telegramei dumneavoastră și, prin prezenta, îmi asum securitatea statului Slovac.” În această zi, Cehoslovacia a încetat să mai existe ca și republică. Cancelarul German i-a pacificat pe Unguri prin a-i lăsa să ocupe Carpato-Ucraina.

Hacha a cerut o audiență cu Hitler. El și Chvalkovsky au sosit în Berlin cu trenul în noaptea de 14. De la luarea oficiului, ambii bărbați lucraseră pentru a îmbunătăți relațiile cu Germania. Uneltirile asociaților rămași ai lui Benes, presa anti-Germană, și o atitudine publică pătată de aproape 20 de ani de șovinism Ceh promovat de Benes le-au sabotat eforturile. Înainte de întrunirea cu Hitler, Hacha i-a spus lui Ribbentrop că el venise pentru „a pune soarta statului Ceh în mâinile Führerului.”¹³²

Pe durata ulterioarelor conversații, Hitler i-a spus lui Hacha că v-a trimite armata Germană peste graniță în următoarea zi. El ordonase OKW să pregătească operațiunea cu trei zile în urmă. Führerul și-a sfătuit oaspeții să ordoneze armatei Ceh să nu reziste: „În acest caz poporul tău încă are perspective bune pentru viitor. Eu vă voi garanta autonomie cu mult peste ceea ce ați fi putut visa vreodată în timpul Austriei.”¹³³

Hacha a transmis în mod corespunzător instrucțiuni șefului său de armată, generalul Jan Syrový, să se retragă. Trupele Germane ce au intrat în teritoriu Ceh la 6:00 a.m. pe 15 Martie aveau ordine ce le interziceau trasul cu arma.

Elemente avansate ale armatei Germane au ocupat complexul industrial Morava-Ostrava aproape de granița cu Polonia. Varșovia era pe cale să exploateze agitația momentană în Cehoslovacia pentru a ocupa militar centrul și a-l păstra pentru Polonia. Localnicii Cehi au înțeles inițiativa Germană și nu au

rezistat.¹³⁴ Guvernul Polonez era furios pe Hitler pentru acest refuz al ambițiilor lor.

Prim-ministrul Ceh, Hacha, se întâlnește cu Hitler în Berlin pe 14 Martie 1939. La dreapta de Führer sunt Göring, Ribbentrop, Keitel și Weizsäcker.

Germanii au înduioșat ostilitatea inițială a poporului Ceh, în mare parte datorită eforturilor depuse de către *Nationalsozialistische Volkswohlfahrt* (NSV), organizația Germană de ajutor social național. În primele 10 zile de ocupație, a distribuit hrană în valoare de 7.000.000 de RM populației în dificultate. NSV a dat gratis haine în valoare de 5.000.000 de RM. Organizația s-a concentrat pe orașe și regiuni industriale, unde lipsurile erau mai probabile să apară decât în zonele rurale. Autoritățile militare Germane de asemenea au aranjat aprovizionarea promptă a magazinelor alimentare și a marilor magazine. Eforturile de ajutor favorizau populația Cehă, nu colonia etnic Germană rămasă. Armata de asemenea proteja împotriva încercărilor spontane ale membrilor Partidului Etnic German local de a lua control asupra economiei sau administrării publice.¹³⁵

Germanii au intrat într-o țară cu 148.000 de șomeri. Demobilizarea armatei Ceha a crescut numărul substanțial. Ministrul de Muncă al Reichului a stabilit birouri în Protectoratul Ceh – așa cum devenise cunoscut – pentru a recruta șomeri pentru industria Germană. În prima lună a ocupației, 15.000 de oameni au profitat de oportunitate și au găsit slujbe. În decursul următoarelor câteva luni, șomajul a continuat să scadă, iar în Iunie, guvernul Ceh a negociat acorduri comerciale cu Norvegia, Olanda, și câteva alte națiuni pentru a spori comerțul.¹³⁶

Hitler a ordonat armata permanentă pe timp de pace a Cehiei de 150.000 de bărbați să fie redusă la 7.000 incluzând 280 de ofițeri. Doar cetățeni de naționalitate Cehă puteau servi. În considerație pentru umilința suferită de ofițeri prin demisie datorită reducerii de forțe, el a aranjat ca ei să primească o pensie militară completă indiferent de durata serviciului lor.¹³⁷ Administrația Militară Germană a durat doar o lună. Comandantul de armată Germană, Walther von Brauchitsch, a împrăștiat garnizoanele permanente în comunități etnic Germane pentru a reduce ofensa către Cehi. În niciun moment în timpul războiului din 1939-1945, Germanii nu au recrutat cetățeni Cehi în forțele lor armate. Țara lor a rămas practic nevătămată pe tot parcursul devastatorului conflict mondial.

Hacha și noul său cabinet au reluat controlul guvernului pe 27 Aprilie 1939. Ceha a rămas limba oficială. Responsabilitățile administrative includeau interiorul, educația, agricultura, justiția, transportarea, cultura, serviciile sociale, și lucrările publice. Germania menaja polița externă și finanțele. Hitler l-a desemnat pe Konstantin von Neurath pentru a gestiona aceste îndatoriri. În lunga sa carieră diplomatică, Neurath demonstrase deseori simpatie și admirație pentru Cehi.

Comandamentul 3 al Grupului de Armată Germană a estimat că erau aproximativ 140.000 de refugiați și imigranți Germani în Sudetenland și în Boemia-Moravia ce s-au stabilit acolo pentru a scăpa de conducerea Național Socialistă. Poliția Germană a arestat 2.500 de comuniști. Ajutorul poliției Ceha a facilitat urmărirea. Pe 7 Iunie, Hitler a declarat amnistie generală pentru toți prizonierii politici Cehi în Sudetenland și în propria sa țară.¹³⁸ Germanii au menținut o forță permanentă de 5.000 de ofițeri de poliție de-a lungul Protectoratului pentru

a combate sabotajul și subversiunea comunistă. Populația Cehă a simțit mai multă autonomie, libertate civilă și absență a discriminării sub hegemonia Germană decât acordaseră Tomas Masaryk și Benes Germanilor Sudeten, Slovacylor, și minorităților Ungare în primii ani ai republicii.

Germanii au confiscat majoritatea echipamentului armatei Cehe și l-au integrat în propriile lor forțe armate. Trupele Germane au intrat pentru un timp scurt în teritoriul Slovac pentru a golii depourile militare Cehe aproape de graniță. Vasta cantitate de material de război a justificat protestul lui Hitler cum că Cehoslovacia într-o coaliție cu alte puteri Europene reprezenta o amenințare față de Germania. În prima săptămână a ocupației, Germanii au expediat 24 de trenuri de marfă cu echipamente militare către Reich. Ei au estimat că 500 de trenuri ar fi necesare pentru transfer. Generalul Intendent Eduard Wagner a scris soției sale pe 30 Martie că cantitatea de echipament de luptă descoperit în această mică țară era „de-a dreptul înspăimântătoare.”¹³⁹ Inventarul includea 1.582 de avioane, 2.175 de tunuri de câmp, 468 de tancuri, 501 tunuri antiaeriene, 785 de mortiere, 43.856 de mitraliere, peste un milion de puști, trei milioane de cartușe de artilerie, o gamă considerabilă de articole militare speciale, cum ar fi echipamente pentru construcția de poduri și proiectoare, plus peste un miliard de cartușe pentru infanterie. Consta în armament bine conceput și actualizat. Facilități moderne de producție precum uzina Skoda erau îndeajuns de expansive pentru a îndeplini în mod simultan contracte de defensivă pentru URSS.

Ribbentrop l-a trimis pe Dr. Friedrich Berber la Praga cu un echipaj special de cercetare pentru a analiza documentele în arhivele diplomatice Cehe datând din Martie 1938 până în Martie 1939. Echipa a examinat documente „legate de abordarea Engleză și Franceză față de problema Cehă.” În baza unei abundențe de dovezi documentare evaluate și în Praga și câteva luni anterior în Viena, analiza lui Berbe a conclud că Londra a intervenit sistematic „în politica acestor țări” pentru a „menține independența acestora și a slăbi Germania.” Documentele de asemenea dezvăluiau că Britanicii „au acționat în aceeași manieră cu privire la Polonia,” deducea raportul. Hitler a concluzionat din aceste constatări că „Anglia vrea război.”¹⁴⁰

Polonia

Polonia a declarat independență când Rusia a intrat în colaps, iar Puterile Centrale au fost învinse în 1918. Franța a susținut revendicările Poloneze pentru teritoriu adițional pentru a își împuternici statul emergent. Wilson a remarcat, „Singurul interes al Franței în Polonia este în a slăbi Germania prin a da Poloniei teritoriu la care aceasta nu are drept.”¹⁴¹ Istoricul și analistul Francez, Jacques Bainville a observat, „Popoarele eliberate din Est au fost încredințate cu sarcina de a servi ca și contragreutate împotriva Germaniei.”¹⁴²

În acest timp, Bolșevicii sub Lenin își consolidau controlul asupra Rusiei. Armata Roșie invada Lituania, ce declarase independență în Ianuarie 1919. Armata Poloneză a respins forțele Bolșevice înapoi. Liderul militar popular al Poloniei, Mareșalul Joesph Pilsudski, devenise cap de stat. Un comandant agresiv, el a invadat Ucraina în Aprilie 1920 pentru a distruge o concentrare de trupe Sovietice la graniță. Crezând că Polonia trebuie să devină „o putere egală cu marile puteri ale lumii,” Pilsudski a cucerit teritorii unde mai puțin de 5% din populație era Poloneză.¹⁴ Tratatul de la Riga a sfârșit războiul „înainte și înapoi” cu Armata Roșie pe 18 Martie 1921, lăsând Polonia în posesia Galiției.

Pe frontiera de vest a Poloniei în Decembrie 1918, organizația militară secretă Poloneză, *Polska Organizacya Wojskowa* (POW), a cucerit Posen, unde rezidenți Polonezi și Germani trăiau în armonie. Miliția *Freikorps* Germană a lansat o contraofensivă de succes. Mareșalul Francez, Ferdinand Foch, a solicitat ca guvernul Reichului să-și retragă aceste trupe din Posen. Prea slab ca să reziste ultimatului Francez, prim-ministrul German, Friedrich Ebert s-a supus. Insurgenții Polonezi au continuat să atace localități Germane din regiune.¹⁴⁴

Președintele Wilson a propus un plebiscit pentru Silezia de Sus pentru a permite locuitorilor să-și aleagă țara. 22.000 de bărbați POW au orchestrat o insurecție în August 1919 pentru a cuceri regiunea cu forța.¹⁴⁵ *Freikorps* au destrămat revolta în mai puțin de o săptămână. În Februarie 1920, Comisia de Control Inter-Aliată a asumat administrația Sileziei de Sus. Peste 11.000 de soldați Francezi, sprijiniți de mici contingente din

armatele Italiană și Britanică, au sosit pentru a supraveghea plebiscitul. În sondajul din primăvara lui 1921, 706.820 de Silezieni au votat pentru unificare cu Germania și 479.414 pentru Polonia. Mulți rezidenți Polonezi au votat pentru Germania.¹⁴⁶

În timp ce comisia Aliată se bâjbâia cu determinarea granițelor finale, POW a pornit o altă răsccoală în Mai 1921. Aprovizionați cu arme Franceze, insurgenții au organizat o armată de 30.000 de bărbați. Guvernul Polonez a negat oficial susținerea lui Wojciech Korfanty, instigatorul acestor revolte. Corespondentul pentru *Times* din Londra a observat trenuri cu muniție trecând des din Polonia în Silezia de Sus. Frontiera era „la fel de liber traversată precum al nostru Pod din Londra” el a scris pe 10 Mai.¹⁴⁷

Cu toate că erau depășiți numeric, 25.000 de voluntari *Freikorps* au contracarat pe 21 Mai, și au forțat Polonezii într-o poziție defensivă. Odată ce Germanii și-au început avansul, Francezii și Britanicii au intervenit pentru a restaura ordinea. În Octombrie, Liga Națiunilor a oferit Poloniei aproape o treime din teritoriul contestat. În baza plebiscitului, întreaga regiune ar fi trebuit să revină Germaniei. În porțiunea oferită Poloniei locuia 40% din populația Sileziei de Sus. Conținea șase-șeptimi din producția de zinc și plumb, toată producția de fier, și 91% din cărbune.¹⁴⁸

Printre teritoriile pierdute de Germania se afla o fâșie verticală de 16.300 de km² a Prusiei de Vest extinzându-se de la coasta Baltică până jos la Silezia de Sus. Polonia necesita acest coridor, au judecat Aliații, pentru a-i permite acces nerestricționat la mare. În coridor se afla portul German, Danzig. Doar 15.000 din cei 400.000 de locuitori ai orașului erau Polonezi. Poporul din Danzig a făcut demonstrații îndelungi pentru unificare cu Germania, dar Comisia de Pace favoriza Polonia.

Rezistența tenace a lui Lloyd George a forțat un compromis: orașul a devenit un „Oraș Liber” sub jurisdicția Ligii Națiunilor, subiect al administrării vamale Poloneze. În timpul Republicii Weimar, fiecare administrație Germană și cele mai influente partide politice pledaseră pentru distrugerea Poloniei. Această atitudine preuala în Biroul de Externe al Reichului și în forțele armate de asemenea. În Septembrie 1922, Generalul Hans von Seeckt a scris Cancelarului Joseph Wirth, „Exis-

tența Poloniei este intolerabilă și incompatibilă cu interesele vitale Germaniei. Trebuie să dispară, și va face aceasta prin propria slăbiciune și prin Rusia cu ajutorul nostru.”¹⁴⁹

Colonelul Beck (al doilea din stânga), cu tovarăși ofițeri la o expoziție militară antebelică în Krakau. Analisti Germani au suspectat că desemnarea unui bărbat militar pentru conducerea afacerilor externe Poloneze ar duce către o politică anti-Germană și mai agresivă.

Polița guvernului Polonez de opresiune a minorităților a provocat furia celorlalte state Europene. Populațiile evreiești, Ucrainene și Germane din Polonia au suferit persecuții legale pentru a le retrage drepturile de vot, pentru a le lipsi de influența politică sau pentru a le forța să emigreze. Regimul a demis oficiali și angajați Germani din funcții publice. A confiscat ferme Germane, a închis școli etnice și a forțat elevii să se înscrie în instituții de învățământ Poloneze. Aceste măsuri au constrâns mulți Prusaci și Germani Silezieni să se mute în Germania. Un sfert din populația etnic Germană părăsise Polonia până la 1926.

Heinrich Brüning, Cancelarul German în 1930-1932, a urmărit o politică comercială ce Polonezii o considerau dezavantajoasă comerțului lor. Plsudski a răspuns prin a efectua manevre militare și a mobiliza trupe aproape de granița Ger-

maniei. Armata Poloneză își concentra formațiile într-un inel în jurul Prusiei de Est, geografic separată de Reich prin coridor. În 1930, *Mocarstwowiec* (Liga Marilor Puteri), un ziar ce oglindea pozițiile lui Pilsudski, a publicat acest editorial: „Noi știm că război între Polonia și Germania nu poate fi evitat. Trebuie să ne pregătim pentru acest război în mod sistematic și energetic... Idealul nostru este o Polonia cu granița de vest la râurile Oder și Neisse, ce se încheie în Lusatia, și care să anexeze Prusia de la Pregel până la Spree. În acest război nu vor exista prizonieri. Nu va exista loc pentru sentimente umanitare.”¹⁵⁰ Statul major polonez a cântărit încă din 1921 opțiunile pentru invadarea Reichului.¹⁵¹ Diplomații Germani considerau desemnarea lui Joseph Beck ca și Ministru de Externe Polonez în Noiembrie 1932 ca indicând o politică mai militantă, acesta fiind un Colonel de armată și sfătuitor al lui Pilsudski.¹⁵²

Zângănitul de sabie Polonez a provocat resentiment în Germania. Biroul de Externe al Reichului a refuzat să reînnoiască chiar și compacte minore cu Polonia ce urmau să expire. Când Hitler a devenit Cancelar în Ianuarie 1933, relațiile cu vecinul său din est erau întinse la maximum. Presa Poloneză a lansat o campanie de denigrare împotriva noului Cancelar. Pilsudski a mobilizat divizii de luptă aproape de Danzig și a împuternicit garnizoana de 82 de bărbați ce păzea *Westerplatte*. Acesta era un depou de armată situat pe o insuliță la graniță cu Danzig. Un subordonat al lui Pilsudski a scris în cvasi-oficiala *Gazeta Polska*, „pentru teritoriile vestice, Polonia poate și o să și vorbească doar cu vocea tunurilor sale.”¹⁵³

În Aprilie 1933, Pilsudski a întrebat Parisul pentru a doua oară în mai puțin de două luni să se alăture într-un „război preventiv” pentru a invada Reichul. Francezii nu au arătat niciun interes. Reprezentativul German în Varșovia, Hans von Moltke, a descoperit planul și la avertizat corespunzător pe Hitler.¹⁵⁴ Führerul a evitat o confruntare. În timpul primei sale întâlniri cu emisarul Polonez pe 2 Mai 1933, el s-a dovedit grațios și reconfortant. Hitler a agreeat asupra unei declarații publice cum că guvernul său va respecta toate tratatele Germano-Poloneze în mod curent active. În discursul său asupra poliției externe în Reichstag pe 17 Mai, Cancelarul German a vorbit despre „a găsi o soluție pentru a satisface cerințele de înțeleș

ale Poloniei la fel de mult ca și drepturile naturale ale Germaniei.”¹⁵⁵

În Noiembrie, Hitler i-a oferit lui Pilsudski un pact de prietenie și non-agresiune. Mareșalul a agreeat doar după o altă discretă și nereușită încercare de a angaja Franța în activitatea sa de „război preventiv”. Cele două guverne au ratificat un tratat de 10 ani în următoarea Ianuarie. Noi acorduri de comerț au oferit o piață proaspătă pentru economia în depresie a Poloniei. Hitler a interzis editorialele ziarelor să mai adreseze cererile Germane în Est. Varșovia și-a relaxat tendința anti-Germană din propria sa presă. Führerul a direcționat senatul Național Socialist din Danzig să înceteze plângerile la Liga Națiunilor despre încălcările Poloniei a compactelor legale de acolo.

Publicul German a dezaprobat de atitudinea lui Hitler față de Polonia. Ambasadorul American, William Dodd a raportat că până și Național Socialiști convinși erau dezamăgiți că Führerul a conchis un pact cu Varșovia.¹⁵⁶ Nobili Prusaci în statul major general și în Biroul de Externe aveau sentimente anti-Poloneze și de asemenea au respins schimbarea de politică. În Octombrie 1935, Moltke a sunat din Varșovia, „Astăzi minoritatea Germană în Polonia se simte lăsată în voia sorții de către Reichul German.”¹⁵⁷ Hitler a rămas pe curs. Noul emisar al Varșoviei în Berlin, Joseph Lipski, a simțit o căldură și o popularitate printre gazdele sale anterior inimaginabilă, pentru un diplomat Polonez.

După moartea lui Pilsudski în Mai 1935, doi oficiali guvernamentali au asumat practic, autonomie în ministerele lor respective, cu mult în detrimentul relațiilor Germano-Poloneze. Aceștia erau Ministerul de Externe Beck și Comandantul Suprem al Armatei, Mareșalul Edward Rydz-Smigly. Amândoi erau discipoli ai unei polițe externe expansioniste.

Tratatul de prietenie cu Germania evoca puțin simț de obligație în Polonia. De la Varșovia, Moltke și-a informat superiorii, „Polonezii nu mai cred că trebuie să-și restricționeze pașii împotriva minorității Germane. Ei probabil au impresia datorită lipsei de reacție din partea presei Germane, că toate încălcările vor fi acceptate de către opinia publică Germană fără obiecție.”¹⁵⁸ În Februarie 1936, consulul general German în Thorn, Ernst von Küchler, a scris Berlinului despre transferul dispo-

porționat al fermelor Germane în mâini Poloneze prin reforma agrară implementată de guvern: „Cât mai multă proprietate Germană cu puțință este menită să fie destrămată înainte de expirarea agrementului de 10 ani.”¹⁵⁹ Consulul Wilhelm Nöldeke în Katowice a descris pe 15 Martie, „În Königshütte, un ansamblu al Uniunii de Fermieri Germani a fost dispersat de către o gloată înarmată cu bastoane și bâte, în timpul căreia artiștii Germani de la teatrul de țară din Silezia de Sus, care erau spectatori neimplicați, au fost abuzați fizic.”¹⁶⁰

Relațiile diplomatice dintre Polonia și Reich s-au deteriorat în continuare datorită unei dispute asupra tarifelor. Nemulțumită de compensațiile acordate de Germania pentru trenurile de cărbune care traversau coridorul dinspre Reich pentru a satisface nevoile energetice ale Prusiei de Est, Varșovia a anunțat în Ianuarie 1936 că va reduce între 50 și 80% din traficul feroviar German în această zonă. Ministerul de Transport Polonez a amenințat în timpul negocierilor că va bloca tot traficul.¹⁶¹ În Martie, Beck i-a informat pe Francezi că Polonia era gata să se alăture Franței într-un război împotriva Germaniei.¹⁶² Mareșalul Rydz-Smigly a vizitat Parisul în Septembrie. El i-a convins pe Francezi să împrumute Poloniei \$500 de milioane în numerar și material de război pentru a augmenta armata Poloneză. Varșovia deja devota peste o treime din buget asupra armamentelor, cu toate că țara suferea una din cele mai înalte rate de analfabetism din Europa și mare parte din populație trăia în sărăcie.¹⁶³ Rydz-Smigly a ordonat Generalului Tadeusz Kutrzeba să elaboreze un plan de război împotriva Germaniei. Completat în Ianuarie 1938, studiul prevedea un război cu Reichul în 1939. Până la această dată, Hitler nu făcuse vreodată un gest amenințător față de Polonia.

Din toate teritoriile jefuite din Reich după Primul Război Mondial, poporul German a simțit cel mai intens pierderea Danzigului și teritoriile luate de către Polonia. Pentru a-și liniști propriul public și a elimina încă un obstacol din a îmbunătăți relațiile cu Varșovia, Hitler necesita încă o corectare nominală a aranjamentului Versailles. El și-a limitat propunerea la două revizii. Întâi, el a cerut să construiască o autostradă și o cale ferată de-a lungul coridorului conectând Germania cu Est Prusia. Diplomatul German, Julius Schnurre deja sugerase aceasta

lui Beck în 1935 fără să primească un răspuns.¹⁶⁴ În al doilea rând, Hitler dorea ca Danzig să vină sub suveranitate Germană. În schimb, el era pregătit să recunoască granița de est a Germaniei stabilită de către Comisia de Pace a Aliatilor ca și finală, ceva ce nicio administrație Weimar nu făcuse până atunci, și să ofere un pact de non-agresiune de 25 de ani.

Planul de autostradă însemna că Hitler era dornic să renunțe la o întreagă provincie în schimbul unei fâșii de teren îndeajuns de lată pentru a acomoda o autostradă. Finanțat de către Reich, proiectul ar fi utilizat muncitori și materiale de construcție Poloneze pentru a ușura șomajul din Polonia. Recuperarea Danzigului necesita și mai puțin din partea Varșoviei. Teritoriul Danzig, acoperind 1890 de km², era sub jurisdicția Ligii Națiunilor, nu cea Poloneză. Cu privire la valoarea orașului ca și port, Polonezii nu mai aveau nevoie de el pentru export nautic; în nord de-a lungul coastei ei construiseră un oraș port, Gdynia, ce s-a deschis în 1926. Oferind stimulente economice expeditorilor, ei luaseră mai mult de jumătate din comerțul din Danzig până la 1930.

Oferta lui Hitler prevedea confiscarea de către Reich a Sileziei de Sus împreună cu industria sa valoroasă, Posen și Prusia de Vest. Aceste provincii fuseseră Germane timp de secole și aparținuseră Germaniei cu mai puțin de 20 de ani în urmă. Cu toate acestea, ar fi abandonat aproape un milion de Germani etnici ce locuiau acolo în fața unei dominații străine, în ciuda faptului că încă din Martie 1933, Biroul de Externe al Reichului avea 15.000 de cazuri documentate de abuz împotriva coloniei etnic Germane din Polonia.¹⁶⁵ Führerul era dornic să anunțe în public că nu mai există probleme teritoriale cu Polonia. Nicio administrație Weimar nu ar fi putut să supraviețuiască unei așa oferte.

Întrunirea în Bechtesgaden cu Ambasadorul Polonez, Lipski pe 24 Octombrie 1938, Ribbentrop a adus reviziile Germane la masă. Oaspetele său a disputat percepția Reichului asupra statutului Danzigului ca și un „produs al Versailles.” Doar ascensiunea Poloniei, susținea Lipski, ridicase orașul din „insignifiantă.” El i-a spus lui Ribbentrop că opinia publică nu ar accepta vreodată transferul orașului către Germania.¹⁶⁶ Varșovia a reafirmat poziția lui Lipski în scris pe 31 Octombrie.

Scrisoarea a cedat că Polonia era pregătită să garanteze dreptul „minorității Germane din Danzig” de a-și păstra identitatea culturală și națională.¹⁶⁷ Descriind populația unui oraș ce era 96% Germană ca și minoritate era o provocare isteasă pe care Hitler s-a decis să o ignore. Campania presei Poloneze împotriva Germaniei a fost reluată.

Pe 5 Ianuarie 1939, Beck a vizitat Germania pentru a negocia cu Hitler. Führerul a insistat că întoarcerea Danzigului în Germania trebuie să fie o parte din orice decizie finală cu Polonia. El l-a reasigurat pe Beck că Reichul nu ar declara vreo dată pur și simplu că orașul s-a întors în Germania și să prezinte Varșovia cu un fapt împlinit. El a promis că niciun aranjament final nu ar priva Polonia de accesul ei la mare. Beck a cerut timp să măsoare situația cu grijă.

La jumătatea lui Ianuarie, Beck i-a comunicat lui Rydz-Smilg decizia sa de a respinge propunerile Germane, deși două săptămâni mai târziu el l-a asigurat în mod mincinos pe Ribbentrop că încă se gândea asupra situației. Un nou val de persecuție a venit asupra minorității etnic Germane. Pe 25 Februarie, ambasadorul Britanic în Polonia, Sir Howard Kennard, a raportat lui Halifax un dialog cu Moltke cu privire la ajutoarele de fermă și muncitorii industriali în Polonia: „Pământul ce aparținuse marilor deținători Germani de teren a fost practic confiscat de către reforme agrare. Lucrători Germani de toate felurile în industrie și în ferme sunt demiși deoarece se întâmplă să fie Germani.” În aditie față de închiderile forțate ale școlilor Germane, devenea practic, imposibil pentru un German trăind în Polonia să câștige îndeajuns pentru a exista. Kennard a conclud că „erau mici șanse ca autoritățile Poloneze să facă ceva pentru a îmbunătăți situația.”¹⁶⁸

Un episod fără legătură a agravat tensiunea. Pe 22 Martie, Germanii au recuperat Memel de la Lituania. Aceasta a fost o fâșie îngustă de 1120 km în nord-estul Prusiei pe care Lituanienii au luat-o cu forța în 1923. Liga Națiunilor a declarat ca teritoriul să fie guvernat conform principiilor democratice. În alegerile din 1925, 94% din alegători – incluzând mulți rezidenți Lituanieni – au votat pentru partide Germane. Guvernul Lituanian în Kaunas a refuzat să recunoască rezultatele. Întreaga țară a căzut sub dictatură în următorul an. Autoritățile

începuseră să întemnițeze rezidenți Prusaci găsiți vinovați de „păstrare de patrimoniu German.”¹⁶⁹

După unificarea cu Austria, Germanii din Memel au organizat demonstrații publice. În Noiembrie 1938, Kaunas a oferit posibilitatea de negociere cu Berlin asupra viitorului regiunii. Într-un plebiscit supravegheat internațional în Decembrie, 87% din votanți au decis pentru unificare cu Germania. Ribbentrop a promis Ministrului de Externe Lituanian, Juozas Urbys, stimulente economice pentru țara sa. După transferul Memel înapoi Germaniei, Lituanienii și-au angajat proprii lucrători portuari și personal administrativ în portul de acolo. Ei de asemenea au operat o cale ferată de-a lungul fâșiei – acum Germană – Memel conectând direct portul cu Lituania. Aceasta era aceeași soluție ce Hitler propuse Varșoviei cu privire la Danzig și coridorul.

În săptămânile înainte de stabilirea finală cu Kaunas, Berlinul a mobilizat trei divizii de armată (36.000) din garnizoana Est Prusacă la granița cu Memel. Rydz-Smigly a declarat aceasta drept evidență că Germania este pe cale să anexeze Danzig.¹⁷⁰ Pe 23 Martie 1939, el a mobilizat o parte largă a armatei Poloneze din rezerve. Din moment ce Memel era la capăt opus de provincie față de Danzig, cele trei divizii se mișcau *în direcția opusă* orașului ce Rydz-Smigly pretindea că ei sunt pe cale să cucerească. Cazul Memel a coincis cu ocupația Germană a statului Ceh pe 15 Martie. Beck a exploatat ocazia pentru a negocia cu Londra să formeze o alianță împotriva Germaniei. Pe 24 Martie, Beck i-a spus lui Lipski și membrilor seniori ai personalului său că Hitler își pierde abilitatea de a gândi și acționa rațional. „Rezistența determinată” a Poloniei l-ar putea readuce la normal. Altfel, proclama Beck, „Ne vom lupta!”¹⁷¹

Hitler a menținut o postură conciliantă. Comandantul Șef al armatei sale, Generalul Brauchitsch, a spus, „Führerul nu vrea să rezolve problema Danzig prin forță.” Hitler a anulat o directivă de la 24 Martie ce diplomatul Ernst von Weizsäcker pregătise pentru Moltke ca și ghid pentru reluarea negocierilor. Führerul a considerat-o „cumva aspru formulată” și a obiectat cu felul în care conținutul său „confrunta Polonezii cu o opțiune de prieten-sau-dușman.”¹⁷²

Returnându-se în Berlin, Lipski a livrat o scrisoare lui Ribbentrop pe 26 Martie ce în mod formal respingea propunerea Danzig-Autostradă. Lipski i-a spus pe față gazdei sale, „Orice urmărire ulterioară a acestor planuri Germane, în special cât privește reînnoarcerea Danzigului în Reich, va însemna război cu Polonia.”¹⁷³ Această amenințare, împreună cu mobilizarea parțială a lui Ryzd-Smilgy împotriva Germaniei, încălcau tratatul de prietenie și non-agresiune din 1934: Pactul declara cuvânt cu cuvânt, „Semnatarii nu vor recurge la uzul de forță pentru scopul de a rezolva probleme într-o controversă sub nicio circumstanță.”¹⁷⁴

Britanicii au răspuns favorabil unei alianțe cu Polonia. Democrațiile vestice tocmai pierduseră Cehoslovacia ca și aliat ce flanca Reichul. Resursele sale militare-industriale erau acum la dispoziția Germanilor. Șeful Statului Major al armatei Britanice l-a avertizat pe Chamberlain că în cazul unui război cu Germania, ar fi mai bine să aibă Polonia de partea Aliaților. Pe 30 Martie, Kennard a primit instrucțiuni din Londra să prezinte oferta Britanică de a garanta Polonia. Beck a acceptat imediat. Următoarea zi, Chamberlain a explicat detaliile în Camera Comunelor: „În cazul oricărei acțiuni ce amenință în mod clar independența Poloneză și față de care guvernul Polonez a considerat vitală rezistența cu forțele sale naționale, Guvernul Majestății Sale s-ar simți obligat să acorde imediat guvernului Polonez tot sprijinul de care dispune.”¹⁷⁵

Beck a vizitat Londra pentru a concluda detaliile alianței pe 3 Aprilie. Pe 23, Varșovia a mobilizat o altă armată de 334.000 de rezerviști, din nou în absența amenințărilor Germane.¹⁷⁶

Hitler s-a adresat Reichstagului pe 28 Aprilie. El a explicat cum agreementul Anglo-Polonez îi obliga pe Polonezi să ia o poziție militară împotriva Reichului, în cazul în care acesta ar fi intrat într-un conflict armat cu orice stat garantat de Anglia. Hitler a continuat, „Această obligație contravine agreementului pe care eu l-am făcut anterior cu Mareșalul Plsudski; din moment ce agreementul (1934) ia în considerație doar obligațiile deja existente în acel timp, anume angajamentele Poloniei față de Franța. A extinde mai târziu aceste angajamente este contrar pactului de non-agresiune Germano-Polonez. Sub

aceste circumstanțe, eu nu aş fi concludus vreodată acest pact atunci; ce rost are să faci un pact de non-agresiune, dacă acesta permite un număr de excepții complet deschise pentru unul din parteneri?¹⁷⁷ Hitler a anulat compactul. El a adăugat în discursul său că ar fi deschis la o inițiativă Poloneză pentru a negocia un nou tratat ce să guverneze relațiile Germano-Poloneze.

Agrementul Varșoviei cu Londra a deschis un torent de spaimă de război și editoriale ostile în presa Poloneză. Consulul General German în Posen a raportat Berlinului pe 31 Martie, „Timp de luni, presa Poloneză în regiunile vestice a încercat să otrăvească opinia publică împotriva Germanilor... Presa își exprimă ostilitatea față de Germani fără rezervare și nu trece o zi în care ziarele din Posen să nu publice articole mai mult sau mai puțin agresive sau observații jignitoare despre Germani.”¹⁷⁸

Cu toate că Hitler și-a instruit personal biroul său de externe cum că nu este permisă „nicio discuție despre război” în negocieri, ambasadorul Francez în Varșovia, Leon Noel, a raportat în Paris, „Sentiment patriotic printre Polonezii tuturor partidelor și orice clasă a societății a atins un zenit datorită amenințărilor Germane. Muncitorii și fermierii sunt conștienți de pericol și sunt pregătiți să facă mari sacrificii... Măsuri și aprovizionări militare sunt acceptate cu entuziasm.”¹⁷⁹

Comunitatea etnic Germană a Poloniei a suferit reacția violentă a unui șovinism Polonez generat de media. Pe 13 Aprilie, consulul German în Danzig a transmis prin cablu la Berlin că Germanii din zonele rurale din coridor "sunt atât de speriați încât și-au îngropat deja bunurile cele mai valoroase. Nu mai riscă traversarea drumurilor și câmpurilor în timpul zilei. Își petrec nopțile în ascunzători, dincolo de ferme, de frică să nu fie atacați. Populația Poloneză localnică pretinde a fi în posesia armelor.”¹⁸⁰

Ediția de la 11 Mai a ziarului Polonez *Dziennik Bydgoski* (*Știrile zilnice din Bromberg*) a publicat un editorial afirmând că Germanii în Polonia „știu că în caz de război, niciun inamic indigen nu va scăpa cu viață. Führerul este departe dar soldatul Polonez aproape, iar în păduri nu este lipsă de mădulare.”

Jurnaliști străini interviează Germani etnici care și-au părăsit fermele în Polonia de vest pentru a căuta refugiu în Reich în vara din 1939.

În luna precedentă, primarul Polonez al Bromberg-ului, un oraș cu o populație Germană comparativ largă, a spus jurnaliștilor că dacă Hitler invadează acolo, va păși peste cadavrele Germanilor din Bromberg.¹⁸¹

Beck și-a explicat polița parlamentului Polonez pe 5 Mai. El a afirmat că Danzig nu este German, ci a aparținut Poloniei timp de secole. El a atribuit prosperitatea orașului comerțului efectuat de către transportul Polonez de mărfuri de export în Danzig prin Râul Vistula, omițând faptul că căile maritime nu mai erau navigabile, mulțumită a 19 ani de mentenanță inadecvată sub administrare Poloneză. Beck a insultat oferta lui Hitler de a recunoaște suveranitatea Poloneză asupra coridorului, Posenului, și Sileziei de Sus în schimbul Danzigului. Din moment ce aceste provincii erau deja încorporate în Polonia, el

argumenta că Hitler nu oferă nimic în schimb. „O națiune cu respect de sine nu face concesiuni unilaterale,” a spus el.¹⁸²

Istoricii îl laudă pe Beck pentru apărarea sfidătoare a țării sale, prevenind-o din a deveni un satelit German. Din moment ce propunerea lui Hitler includea o ofertă ca Polonia să se alăture Pactului Anti-Comintern, ajungerea la o hotărâre asupra Danzigului cu Reichul se presupune că i-ar fi tras pe Polonezi într-o alianță cu Germania împotriva URSS-ului. Varșovia atunci ar fi devenit implicată în plănuita cruciadă militară a lui Hitler împotriva Rusiei. În afară de faptul că nu există niciun document German pentru a sprijini această teorie, trece cu vederea esența Pactului Anti-Comintern. Scopul său era să promoveze cooperare între națiunile civilizate pentru a preveni subversiunea comunistă internă. Guvernele ar face schimb de informații, la fel cum fac în prezent filialele Interpolului pentru a combate terorismul global. De asemenea, Hitler își exprimase ideile sale des citate despre invadarea Rusiei când a scris *Mein Kampf* în deceniul trecut. După ce Bolșevicii și-au consolidat puterea în fostul imperiu Țarist, Führerul nu mai susținea această opțiune.

Prin observații și discuții personale cu diplomați în Berlin, Henderson a putut să transmită Londrei o imagine realistă asupra opiniei Germane. El a scris lui Halifax în Mai, „Trebuie purtat în minte faptul că Danzig și coridorul au fost marea întrebarea înainte de 1933. Una dintre cele mai nepopulare acțiuni pe care Hitler le-a întreprins vreodată a fost tratatul din 1934 cu Pilsudski. A avut întregul partid împotriva sa. Astăzi, cei mai moderați Germani, ce sunt opuși unui război mondial, sunt în spatele său în oferta sa actuală către Polonia.” Henderson a adăugat că emisari străini în Berlin consideră propunerile lui Hitler justificabile de asemenea: „Conform colegului meu Belgian, practic toți reprezentanții diplomatici aflați aici privesc oferta Germană în sine drept una surprinzător de favorabilă. Ministrul Olandez, reprezentantul Statelor Unite și colegul meu Sud African au vorbit cu mine în acel sens. În consecință mă întreb pe mine însumi, dacă vom lupta împotriva Germaniei, este bine să facem acest lucru pe un motiv pentru care lumea nu va fi unită în ceea ce privește imoralitatea cazului Germaniei? Va fi unit măcar Imperiul nostru?”¹⁸³

Henderson a priceput că pachetul lui Hitler nu era o cerere pentru teritoriu Polonez ci o accepta o *pierdere* semnificativă a fostelor teritorii Germane în favoarea Poloniei. Într-o expediție către Halifax pe 17 Mai, Henderson a scris, „Faptul că ceea ce a fost privit aici ca o ofertă generoasă de garantare pe 25 de ani a frontierei Poloneze existente, în schimbul unei rezolvări satisfăcătoare a problemei Danzigului și a coridorului, a fost respinsă din start de Polonia, nu numai că l-a indignat personal pe Dl. Hitler, dar a făcut o impresie profundă asupra întregii țări”¹⁸⁴

Ambasadorul s-a referit de asemenea la „sentimentul German tradițional de ură pentru Polonia, particular în armată, și de ingratitudine Poloneză pentru serviciile Germane anterioare.” Pe 16 Mai, Henderson a rezumat o conversație cu Weizsäcker într-o scrisoare către Sir Alexander Cadogan, subsecretarul în Biroul de Externe: „El, ca toți Germanii se simte amar față de Polonezi. Au apucat ce au putut după Viena și München iar apoi au mușcat mâna ce i-a hrănit în aceste ocazii. Aceasta este perspectiva Germană, și nici nu este vreun singur German ce nu privește oferta lui Hitler către Polonia ca și excesiv de generoasă și deschisă la minte.”¹⁸⁵

Hitler a înțeles că nu ar putea vreodată să normalizeze relațiile cu Polonia fără o reglementare asupra Danzigului. Garanția Britanică pentru Polonia îi jefuise lui Hitler oportunitatea de a-și retrage cererile fără să pice prost. Pe 3 Aprilie, 1939, el a ordonat OKW să producă un studiu pentru operațiuni de luptă împotriva Poloniei. El a stipulat, însă, că „atitudinea Germană față de Polonia va rămâne călăuzită de către principiul de evitare a problemelor. Dacă Polonia își va revizui polița ei față de Germania, care până acum a fost bazată pe același principiu, și să asume o postură amenințătoare față de Reich, atunci o socoteală finală ar putea deveni necesară.”¹⁸⁶

Berlinul a continuat să primească rapoarte de la consulatele sale din Polonia cu privire la tratamentul aspru al coloniei Germane de acolo. Pe 8 Mai, conform instrucțiunilor lui Hitler, șeful de presă Otto Dietrich a direcționat editorii de ziare să „practice o anumită restrângere în raportarea acestor incidente” și să nu le publice pe prima pagină: „Titlurile senzaționale să fie evitate.”¹⁸⁷ În ceea ce privește media Poloneză,

Henderson a observat, „Afirmațiile fantastice ale elementelor Poloneze iresponsabile asupra dominației peste Prusia de Est și alte teritorii Germane aruncă benzină ieftină pe flăcări.”¹⁸⁸

În Iunie, Hubert Gladwyn Jebb și Sir William Strang din Biroul de Externe Britanic au vizitat Varșovia. Jebb a trimis înapoi un raport în a 9-a zi a lunii ce rezuma discuțiile cu miniștrii guvernului Polonez și ofițeri de armată. El a citat un economist Polonez în ministerul de externe din Varșovia care descria cum fermierii Polonezi anticipau dare generoasă de teritoriu German după războiul cu Germania.¹⁸⁹ Jebb a spus că Statul Major Polonez era „supra-optimist” de la garanția Britanică.¹⁹⁰ Următoarea lună, Generalul Britanic, Sir Edmund Ironside a vizitat Polonia. Rydz-Smigly i-a spus că războiul cu Germania este inevitabil.¹⁹¹ Niciunul din emisarii Britanici nu au spus ceva pentru a ameliora această atitudine războinică.

Din Iunie, conform rapoartelor lui Moltke, 70% din Germani în Silezia de Sus erau șomeri, comparativ cu rata națională Poloneză de șomaj de 16%. Guvernul Reichului a înregistrat 70.000 de refugiați etnic Germani ce fugiseră recent din teritoriul suveran Polonez. Alți 15.000 se refugiaseră în Danzig. Printre actele de brutalitate comise asupra celor încă în Polonia se aflau 5 cazuri documentate de castrare. Kennard a protestat în fața guvernului polonez față de abuzurile asupra minorității Germane. Plângerea „nu părea să fi avut vreun rezultat definitiv,” el și-a notificat superiorii.¹⁹²

Criza s-a concentrat asupra Danzigului de asemenea, încă administrat de către Comisarul Ligii Națiunilor, Carl Burckhardt, dar sub uniunea de vamă Poloneză. Senatul orașului era implicat într-o controversă continuă asupra conduitei inspectorilor Polonezi de tarifuluri. Inițial numărând șase, în 1939 personalul se ridicase la mai bine de 100. Oficiali Polonezi îndeplinind aceste îndatoriri umblau în zone în afara jurisdicției lor, interesați în principal de potențiale detalii militare.¹⁹³ Se întâlneau la terminalul feroviar din Danzig, ce era sub administrare Poloneză. Un transmițător de acolo transmitea informații către Varșovia. În caz de război, inspectorii ar fi condus trupe iregulare, aprovizionate cu arme din depozite ascuns în oraș, pentru a ține poziția în Danzig până armata Poloneză ar fi ajuns.¹⁹⁴

Președintele senatului din Danzig, Arthur Greiser, a protestat comisarului Polonez în Danzig, Marjan Chodaki, pe 3 Iunie 1939, în legătură cu inspectorii de vamă. Chodaki a răspuns că numărul agenților săi de vamă era încă insuficient, deoarece inspectorii Germani nu își făceau slujba. El a amenințat sancțiuni economice împotriva Danzigului. Într-o altă notă pe 4 August, Chodaki a declarat că oficialii Polonezi vamali vor fi înarmați din acel moment înainte. Interferența cu activitatea lor ar rezulta în represalii imediate împotriva Danzigului; Polonezii au amenințat că vor bloca importul hrăni. Beck l-a informat pe Kennard că Polonia va interveni militar dacă senatul din Danzig eșuează să se supună cu termenii Polonezi.¹⁹⁵

Pe 9 August, Weizsäcker s-a întâlnit cu liderul de afaceri Polonez în Berlin, Michael Lubomirski. El a protestat ultimatumul Polonez către Danzig pe 4 August. Weizsäcker avertiza că sancțiunile împotriva „Orașului Liber”, ar putea rezulta în Danzig căutând legături economice mai puternice cu Germania. Următoarea zi, un subsecretar din ministerul de externe al Varșoviei i-a spus liderului de afaceri German că orice implicare a guvernului Reichului în chestiunea Danzig va fi văzută de către Polonia ca și un act de război.¹⁹⁶ Rydz-Smigly a contribuit tensiunilor cu remarci făcute într-un discurs public: „Curând vom mărșălui împotriva dușmanului ereditar German pentru a-i doborî în sfârșit colții otrăvitori. Primul pas în acest marș va fi Danzig... Fiți gata pentru ziua judecătii cu această arogantă rasă Germanică! Ceasul răzbunării este aproape!”¹⁹⁷ Burckhardt a descris intențiile Poloniei drept „excesiv de beligerante.”¹⁹⁸

Varșovia a emis un comunicat de presă oficial ce detalia cum Greiser și-a retras cererile după schimbul de note cu Chodaki. Conform presei Poloneze, o simplă, un pic aspră notiță „l-a forțat pe Hitler pe genunchi.”¹⁹⁹ Media Anglo-Franceză a raportat triumfătoare că Führerul a trebuit să „coboare.” Hitler i-a spus lui Burckhardt pe 11 August, „Presa a spus că mi-am pierdut curajul, că amenințările sunt singurul mod de a avea de a face cu mine. Că ne-am retras când Polonezii au stat fermi, că eu doar vorbeam la cacealma anul trecut, și minciuna mea a căzut datorită curajului Poloniei ce Cehii nu l-au avut. Am citit remarcile idioate în presa Franceză cum că mi-am pierdut curajul în timp ce Polonezii și l-au păstrat pe al lor.”²⁰⁰

Hitler l-a întrebat pe Burckhardt, „Ai putea merge tu însuși la Londra? Dacă vrem să evităm catastrofe, chestiunea este mai degrabă urgentă.”²⁰¹ Halifax, cu siguranță nu un prieten Germaniei, l-a sunat pe Kennard pe 15 August, „Am impresia că Hitler este încă indecis și nerăbdător să evite războiul.”²⁰² În ziua de dinainte, Roger Makins în Biroul de Externe Britanic a scris delegatului Englez de la Geneva, Frank Walter, că Führerul dorea negocieri deschise pentru a preveni un conflict înarmat.

Istoricii afirmă că Hitler era determinat să invadeze Polonia. Însă, dacă aceasta ar fi fost intenția sa, el ar fi putut instrui senatul din Danzig să adopte o rezoluție eliminând jurisdicția Ligii Națiunilor și să reîntoarcă orașul sub suveranitatea Reichului. Aceasta ar fi provocat răspunsul militar Polonez despre care avertizase Beck, iar Germania atunci ar fi putut intervenii cu propria armată pentru a apăra dreptul de autodeterminare al populației din Danzig. Considerând problemă sensibilă a principiilor democratice, și faptul că Polonia oferea prima lovitură, ar fi fost atunci dificil pentru Britania să justifice sprijinul față de Polonia sub proviziile garanției.

Guvernul Polonez a arestat Germanii etnici „neloiali” și i-a transportat în tabere de concentrare.²⁰³ Autoritățile închiudeau traficul zilnic între Silezia de Sus și Germania, prevenind mii de Germani etnici din a face naveta către slujbele lor din Reich. Bateriile antiaeriene Poloneze de coastă au tras asupra avioanelor de pasageri Lufthansa care zburau deasupra Mării Baltice spre Prusia de Est.²⁰⁴

Luftwaffe (forța aeriană Germană) a oferit escortă de protecție pentru avioanele de linie. În Danzig, șeful poliției și-a împărțit personalul de forțe de ordine în două regimente de pușcași. În sfidare față de legislația Ligii Națiunilor, orașul s-a remilitarizat. Germanii au transferat un batalion din Regimentul 4 SS Capul Morții în Danzig. „Garda de Casă SS din Danzig” de 1.500 de bărbați au făcut paradă publică pe Câmpul de Mai din Danzig pe 18 August. Polonezii și-au evacuat familiile funcționarilor publici, fortificat clădirile și instalațiile publice cu blindaj sau sârmă ghimpată și au postat cuiburi de mitraliere la poduri.²⁰⁵

Două săptămâni înainte de izbucnirea războiului, Garda de Casă SS din Danzig face paradă în *Freistadt* înaintea liderului de provincie, Albert Forster.

În directiva sa pentru forțele armate în anterioara lună Aprilie, Hitler a citat izolarea Poloniei ca și cerință pentru opțiunea militară. Pe 23 August, Germania a concluzionat un pact de non-agresiune cu Uniunea Sovietică. Pactul, semnat în Moscova, conținea o clauză secretă definind sfere comune de interes. Declara, „Întrebarea dacă menținerea unui stat Polonez independent va părea dezirabilă pentru interesele ambelor partide, și cum ar trebui să fie împărțit acest stat, pot fi clarificate doar în cursul desfășurărilor politice ulterioare.” În schimb pentru aproximativ jumătate din Polonia, dictatorul Soviet a dat Germaniei o mână liberă să invadeze. Germanii au sperat că știrile unei apropieri Germano-Sovietice vor demonstra lui Beck că poziția țării sale devenise precară, convingându-l să se întoarcă la masa de negociere.²⁰⁶ Beck însă, a respins alianța drept nesustenabilă, deoarece Rusia și Germania aveau rivalitate ideologică serioasă. Un comunicat din Varșovia pe 22 August declara, „Anunțul iminentei semnării a pactului de non-agresiune între Germania și Uniunea Sovietică a creat puține impresii în cercuri Poloneze în Varșovia, din moment ce în esență acest pact nu alterează paritatea de forțe armate a Euro-

pei. Acest anunț demonstrează dorința guvernului Soviet de a sta departe de jocul European, un fapt ce ieșise deja la suprafață în timpul negocierilor Englezo-Francezo-Sovieto-Rusești. Concluzia pactului de non-agresiune nu va avea nicio influență asupra situației sau asupra poliței Poloniei.”²⁰⁷

Pe 23 August, Hitler i-a spus adjutantului său din forțele armate că milităria trebuie să fie gata să invadeze Polonia până la dimineața din 26. Führerul apoi a amânat atacul, explicând Generalului Keitel că avea nevoie să „obțină timp pentru negocieri suplimentare,” încă căutând o „soluție fără vărsare de sânge.”²⁰⁸ Polonezii, fără provocare din partea Germaniei, au închis granițele Danzigului. Din moment ce metropola își importa majoritatea hrănilor, aceasta a creat o situație critică pentru populație.

Hitler și Göring au cerut ca medierea Britanică să ajute la convingerea Varșoviei de a reîncepe discuțiile. Din Varșovia, Kennard a transmis Londrei pe 25 August că dacă Beck sau Lipski caută o întâlnire cu Hitler, Führerul va considera aceasta „un semn de slăbiciune” și va răspunde cu un ultimatum.²⁰⁹ Chamberlain a concluzionat alianța cu Polonia în aceeași zi.

De-a lungul frontierei Germano-Poloneze, gardieni Polonezi de graniță trăgeau asupra refugiaților etnic Germani încercând să fugă în Germania. Patrulă de infanterie Germană au intrat în Polonia și s-au luptat să-i elibereze. Pe 26, o unitate de cavalerie Poloneză a călărit îndrăzneță prin sate Germane aproape de Neidenburg în Prusia de Est. Regimentul 57 de Artilerie al armatei Germane s-a luptat cu călăreții pe teritoriu suveran al Reichului. Polonezii s-au retras, lăsând 47 de morți pe câmpul de luptă.²¹⁰ Hitler i-a spus lui Ribbentrop, „Așa cum i-am spus deja Dl. Henderson, aș vrea să cred că Beck și Lipski au intenții bune. Dar ei nu mai sunt în control asupra situației. Ei sunt captivi ai unei opinii publice ce a devenit albă ca para focului prin excesele proprii lor propagande și lăudăroșeniei militare. Chiar dacă ar vrea să negocieze, ei nu sunt în poziția de a face asta. Aceasta este rădăcina adevărată a tragediei.” Ribbentrop i-a dat lui Hitler o telegramă descriind trei incidente adiționale de artileriști Polonezi trăgând în aeronave comerciale Germane. Führerul a răspuns, „Aceasta este pură anarhie. Ce suntem presupuși să facem?”²¹¹

Pe 29 August, Hitler a primit o promisiune fără tragere de inimă din Londra de a-i îndemna pe Polonezi să intre în negocieri, fără, însă, a declara când. Sătul de aceste tactici de amânare, Hitler a scris înapoi că el aștepta un diplomat Polonez împuternicit pentru a negocia următoarea zi. Examinând mesajul în fața lui Hitler în acea seară, Henderson a protestat că are „tonul unui ultimatum.” Führerul a răspuns, „Această propoziție doar accentuează urgența momentului. Consideră că în orice moment se poate ajunge la un incident serios, când două armate mobilizate se confruntă.” Henderson a insistat că termenul a fost prea scurt. Hitler a răspuns, „Am repetat același lucru de o săptămână. Acest joc lipsit de noimă nu poate să continue la nesfârșit... Ține în minte că oamenii mei sângerează zi de zi.”²¹² În Varșovia, Beck, Rydz-Smigly și ministrul apărării, Tadeusz Kasprzycki, au conferit. Ei au decis să declare mobilizare generală în următoarea dimineață.

Diplomați și avocați Germani au petrecut dimineața de 30 August pregătind o propunere *Marienwerder* de 16 puncte ca și bază pentru discuțiile cu Polonezii. Punctele importante erau returnarea imediată a Danzigului în Reich, o rută de tranzit Germană care să lege Prusia Estică de Germania, Gdynia rămânând sub suveranitate Poloneză, un tratat de protecție a minorităților și un plebiscit pentru populația din regiunea coridorului nordic. Göring a accentuat că Führerul încearcă să evite încălcarea intereselor vitale Poloneze.²¹³ Henderson a mărturisit Londrei că Hitler se gândește cât de generos poate fi.

Cabinetul lui Chamberlain a conchuz că propunerea nu rănește interesele Poloniei și nici nu amenință independența ei. Nici plebiscitul sugerat pentru coridor nu ar fi trebuit să îngrijoreze Varșovia, din moment ce au afirmat că populația de acolo era 90% Poloneză.²¹⁴ Guvernul Francez a recomandat Polonezilor să negocieze. Londra i-a trimis o telegramă lui Kennard, instruindu-l să protesteze în mod oficial față de practica recentă a Poloniei de a trage în refugiații Germani.

Biroul de Externe Polonez a presupus că Hitler ar interpreta orice dorință de a negocia ca și un semn de slăbiciune. În realitate, simpla primire a planului de 16 puncte nu reprezenta nicio amenințare pentru Polonia. Ar fi deschis un dialog, și cel puțin ar fi amânat izbucnirea războiului. Polonezii ar fi putut

întrerupe discuțiile dacă Berlinul impunea un ultimatum. Ei atunci s-ar fi putut baza pe sprijinul complet al puterilor Vestice. Beck însă, nu dorea vreo negociere. Pe 31 August, el i-a comunicat instrucțiuni lui Lipski să-l informeze pe Ribbentrop că Varșovia va cântări recomandarea guvernului Britanic (să negocieze) într-o lumină favorabilă și va da un răspuns formal acestei întrebări în câteva ore.”²¹⁵

În același mesaj, Beck își instruia ambasadorul să nu discute nimic cu Germanii, și că nu este autorizat să primească propunerile lor. În acea dimineață, Sir George Ogilvie-Forbes a încercat să-i dea lui Lipski o copie a programului de 16 puncte al lui Hitler în ambasada Poloneză din Berlin. Polonezul a refuzat, spunând că „în caz de război, în această țară vor izbucni lupte civile, iar trupele Poloneze vor mărșălui victorioase spre Berlin.”²¹⁶

Stația radio de monitorizare în Ministerul Aerian al Reichului a interceptat transmisia lui Beck ce-i ordona lui Lipski să nu accepte o copie a propunerilor Marienwerder ale Germanilor. Hitler acum știa că Polonia nu va compromite asupra Danzigului și coridorului. El a amânat totuși operațiunea militară încă o dată, la cererea lui Göring pentru o conferință în ultimul minut cu Henderson și cu mediatorul Suedez, Birger Dahlerus.²¹⁷ Mai târziu în acea zi, conferința lui Göring a avut loc. El i-a arătat lui Henderson o transcriere a instrucțiunilor lui Beck trimise lui Lipski. Henderson i-a scris lui Halifax, „Înalt eficientul sistem de informație German și-a demonstrat valoarea în acea după-amiază în Berlin. Telefonul lui Beck, incluzând mesajul secret, a fost decodificat instant. Aici era dovadă pentru Guvernul German că Polonia refuza să negocieze serios și se folosea de tactici de amânare.”²¹⁸

Întâlnirea dintre Henderson și Göring a fost cordială, dar a eșuat să ajungă la o soluție. O sesiune între Lipski și Ribbentrop în aceeași seară a fost de asemenea neroditoare. Hitler l-a chemat pe Keitel la 9:00p.m. Directiva ce i-a dat-o generalului începea, „Acum că toate posibilitățile politice pentru ușurarea condițiilor intolerabile Germaniei la granița sa de est prin mijloace pașnice sunt epuizate, eu am decis asupra unei soluții prin forță.”²¹⁹ La mai puțin de opt ore, forțele armate Germane au invadat Polonia.

Adresându-se Reichstagului pe 1 Septembrie, Hitler învinuiește mobilizarea Poloniei, terorismul crescând, și presiunea ridicată a Germanilor etnici pentru izbucnirea ostilităților.

Documente istorice dezvăluie că atacul asupra Poloniei nu a fost un pas într-un program sistematic și pe termen lung de a extinde spațiul de trai al Germaniei.

Hitler a ordonat ofensiva în urma eșecului de a obține o înțelegere negociată. Printre cele mai importante pro-

bleme era bunăstarea coloniei etnic Germane de după granițele Reichului, cu toate că a porni un război pentru oamenii înrudiți prin sânge, însă nu și prin naționalitate, ar putea părea nejustificat astăzi. Conceptul zile de azi de „comunitate globală” respinge noțiunea că o națiune poate fi definită mai mult după rasa sa decât de granițele geografice. În anii 30, însă, mândria moștenirii etnice a fost o forță puternică în conștiința popoarelor Europene.

Acordul din München în 1938, întru care Germania reobținea teritoriul Sudeten populat de Germani etnici sub conducere străină, era privit de către Biroul de Externe al Reichului ca și un precedent legal: „Dreptul la protecție din partea statului mamă era fundamental recunoscut o dată pentru totdeauna, printr-un act internațional în care cele patru Mari Puteri și celelalte trei state au luat parte.”²²⁰

În August 1939, Hitler a confruntat o situație serioasă cu privire la Danzig și minoritatea Germană în Polonia. Blocat de către Polonezi din 24 August, populația Germană a Orașului Liber înfrunta ruinare economică și o potențială înfometare. În ultimele zile ale lunii, radicali Polonezi au ucis peste 200 de rezidenți etnic Germani din Polonia de vest.²²¹ „Intervenția Germană era complet legitimă în concordanță cu, în primul rând dreptul statului mamă de a-și proteja familiile etnice trăind sub conducere străină, și în al doilea rând, cu respect față de dreptul lor de auto-determinare,” conform afirmației unui diplomat German.²²²

În orașul proclamat de Chamberlain a fi amenințat de Germania, cetățeni din Danzig întâmpină primele trupe Germane ce au intrat după ce războiul cu Polonia a început.

Hitler i-a scris lui Daladier pe 27 August „Aș deznădăjdui de un viitor onorabil pentru poporul meu, dacă în astfel de circumstanțe nu am fi hotărâți să rezolvăm problema indiferent de situație.”²²³

Mai presus de problemele morale și legale era acela de apărare națională. Conform menționat, Germanii descoperiseră documentele în Viena și Praga dezvăluind o politică secretă a Biroului de Externe Britanic de a slăbi Germania. Arbitrarea lui Chamberlain a crizei Sudetenland satisfăcuse cererile lui Hitler dar de asemenea salvase Cehoslovacia; în acel moment, Britania și Franța nu erau echipate pentru a purta un război pentru a apăra acest aliat mic dar folositor. Odată ce Cehoslovacia a căzut în Martie 1939, Anglo-Francezii au pierdut o componentă integrală a sistemului lor de alianță a „securității colective”. Garanția publică a Londrei față de Polonia a urmat imediat. Hitler a presupus că scopul lui Chamberlain pentru această declarație era să pună Polonia împotriva Germaniei, pentru a înlocui un stat ostil pe frontiera de est a Reichului cu altul. Führerul i-a spus arhitectului său, Hermann Giesler, că el credea că o coaliție formată împotriva Germaniei dorea război: „Acest conflict, a căror contururi se formează înaintea ochilor mei foarte clar, nu-l pot evita decât prin a ceda și în felul acesta să renunț la drepturile naturale ale poporului German. Dar chiar și aceasta nu ar face decât să amâne confruntarea... Trebuie să mă strădui să previn încolțirea Germaniei sau să zdrobesc prin ea, în oricare direcție.”²²⁴

Pe 9 August 1939, Henderson îi scrisese Subsecretarului Cadogan în Londra că și Germanii și Italienii credeau că Polonia va încerca să stabilească disputa cu Reichul cu forța în acel an, înainte ca sprijinul Britanic să se răcească.²²⁵ În Varșovia, comandanți de armate și anumiți politicieni Polonezi recomandau a provoca Germania curând, din moment ce costul menținerii indefinite a atâta soldați în datorie activă era o povară prea mare asupra bugetului național.²²⁶ Mobilizarea generală a Poloniei anunțată pe 30 August era un alt semn sinistru pentru Hitler. Simțindu-se amenințat și din est și din vest deopotrivă, el a optat să lovească primul. Cineva ar putea probabil să-i judece decizia în spiritul unei maxime a monarhului Prusac din secolul 18, Frederic cel Mare. El a declarat că în război, agresorul real este cel ce îl forțează pe inamic să tragă primul.

Capitolul 4

Europa în Viciu

Echilibrul Puterii

Singura Mare Putere ce inițial a protejat Germania de consecințele mai dure ale Tratatului Versailles, Britania, în mod ironic a devenit principalul obstacol al lui Hitler în a negocia revizia acestuia. Această reversiune se conforma de fapt cu o politică Britanică cunoscută drept echilibrul de putere. Anglia conform tradiției a sprijinit statele mai slabe ale Europei pentru preveni oricare țară din a deveni prea puternică și a își impune voința asupra vecinilor ei. Când Reichul a fost doborât după Primul Război Mondial, Britanicii au favorizat recuperarea sa, dar odată ce prosperitatea Germană s-a îmbunătățit sub Hitler, susținerea Engleză a scăzut.

Das ist England (Asta-i Anglia), un set de eseuri ce NSDAP a publicat în 1941, a subliniat că „Anglia nu se mai privește pe sine ca și un membru legat de soarta comunității Europene, ci ca și țara mamă a unui imperiu colonial de peste mări.” Un studiu German separat a menținut că diplomația Engleză țintește un „echilibru de putere printre națiunile și statele de pe continent, dar nu pentru a crea liniște, siguranță, spațiu de trai și pace pentru ele. Din contră, este doar ca să le pună una împotriva celeilalte într-un conflict cât mai egal, mai lung și mai persistent posibil. Anglia vrea să slăbească statele continentului European. Fără războaie majore în ultimele câteva secole și fără interferența continuă din Anglia, statele Europene s-ar fi consolidat fără dubiu mai devreme iar Anglia nu ar fi putut să-și construiască imperiul său așa netulburată.”² *Das ist England* a rezumat că pentru Englezi, „nu a fost niciodată o chestiune de a proteja pe cei slabi, ci mereu de a-și securiza propria putere.”³

Britanicii s-au opus dării de teritoriu German, Poloniei în 1919. Dezaprobarea lor cu ocupația militară Franceză a regiunii Ruhr în 1923 i-a descurajat pe Francezi din a se alătura lui Pilsudski pentru a ataca Germania. Mulți Englezi proeminenți, printre care personalul editorial al *Times* din Londra, au susținut dreptul Reichului de reînarmare. *Daily Express* a argumen-

tat că Germania nu dorea decât paritate dar Franța dorea superioritate.⁴

Odată devenit Cancelar, Hitler a sperat să cultive bune relații cu Anglia. În Ianuarie 1934, armata Germană a returnat șapte tobe soldaților Gordon Highlander, ce fuseseră capturate de Germani în Belgia în 1914. La o ceremonie în Ministerul de Război din Berlin, Germanii au prezentat foste trofee Generalului Ian Hamilton pentru a le restaura în regimentul lor în Scoția. Hitler de asemenea a conclud Agrementul Naval Anglo-German în Iunie 1935, ce impunea restricții asupra rearmării Germane dar nu și cea Engleze.⁵

Hitler a acordat, în plus, un interviu conciliator lui Ward Price, corespondentul European al *Daily Mail*: „Pe 4 August 1914, eram foarte supărat că cele două mari popoare Germanice, ce trăiseră în pace unul cu celălalt prin toate disputele și fluctuațiile istoriei umane timp de secole, erau trase în război. Aș fi bucuros dacă această atmosferă nefericită ar ajunge în sfârșit la un final, iar cele două națiuni înrudite ar putea să își redescopere vechea lor prietenie. Afirmația cum că poporul German se pregătește entuziasmat pentru război este pentru noi pur și simplu o neînțelegere de neconceput a revoluției Germane. Noi liderii națiunii Germane am servit aproape fără excepție ca și soldați pe linia dinții. Aș vrea să-l văd pe soldatul din linia întâi ce dorește să se pregătească pentru un alt război.”⁶

Revitalizarea economică a Reichului și dezvoltarea piețelor de peste mări pentru bunuri fabricate a creat competiție pentru Anglia în străinătate. Concentrarea lui Hitler pe autarhie Germană și opoziția sa față de comerțul liber, sistemul internațional nelimitat de schimb de bunuri promovat de Britania, a adâncit rivalitatea. Propunerile persistente de dezarmare ale Führerului și eforturile de a îmbunătăți relațiile cu statele vecine au oferit o bază pentru unitatea continentală ce era contradictorie diplomației „echilibru de putere” Engleze.

Nu mai puțin respingătoare erau pentru Britania forma de stat și structura socială ce se dezvoltau în Germania. Căderea dinastiilor Hohenzollern și Habsburg în 1918 diminuaseră substanțial influența aristocrației Germane. Național Socialiștii o înlocuiau cu un cadru de conducere bazat pe talent și iniția-

tivă în defavoarea averii și statutului social. Clasa conducătoare Britanică a simțit intuitiv pericolul ce o astfel de revoluție, dacă are succes, prezintă pentru propria sa poziție privilegiată. Programele Germane de a îmbunătăți bunăstarea muncitorilor erau fără precedent în Comunitatea Britanică. Exemplul German evoca spectrul muncitorilor Englezi cerând beneficii pentru dizabilitate, mediu mai sigur de slujbă, sărbători sponsorizate de stat pentru familiile lor și case mai bune.

Un jurnalist German a scris pe acest subiect: „Chiar atunci când vacanțele în croazieră erau pe cale să înceapă, un reprezentant al consulului general Britanic a sosit în biroul din Hamburg al organizației Tărie Prin Bucurie. El a întrebat dacă existau planuri pentru a avea nave de vacanță pentru muncitorii Germani în porturi Englezești. El a fost instruit să ne sfătuiască că guvernul Britanic consideră acostarea în porturile Englezești, sau chiar și navigarea în văzul coastei Engleze, nedorită.”⁷

Ca și campion al democrației liberale, Anglia a avut resentiment față de principiul socialist German de a subordona drepturile individului față de bunăstarea comunității. Muncitorii Englezi au obiectat dizolvării mult mediatizate a sindicatelor Germane, înconștienți că protecția muncitorului era în orice caz un efort principal al conducerii Hitler. Germanii ce au ales exil în Anglia au influențat opinia publică Britanică împotriva Reichului cu povești de opresiune sub conducerea Național Socialistă. Ei au beneficiat de o amplă acoperire în presa Engleză.

Până în 1936, relațiile dintre cele două țări se apropiau de un adevărat antagonism. Economia Germană prosperă în mod continuu creștea influența sa în comerțul European. Rearmarea împuternicise mâna lui Hitler în diplomatie, iar remilitarizarea Renaniei demonstrase inabilitatea Franței de a controla Germania. În plus, Führerul sprijinea cucerirea Italiei a Etiopiei în ciuda opoziției Ligii Națiunilor. Secretarul de externe al Angliei, Anthony Eden, a adăugat la acestea un chestionar trimis în Martie Berlinului pe care Germanii l-au găsit un afront. Întreba dacă Germania era gata să concludă tratate „sincere” pe care le va urma.⁸

Hitler l-a denumit pe Ribbentrop ambasadorul către Britania în August. Misiunea sa principală era să câștige Englezii de partea Anti-Comintern. Ajuns în Londra în Octombrie, Ribbentrop a declarat că venise pentru a-și avertiza națiunea gazdă de pericolele Bolșevismului și pentru a negocia o alianță împotriva Uniunii Sovietice. Eden a înlăturat astfel de idei. Într-un discurs în Leamington pe 20 Noiembrie, el a anunțat că un aranjament de durată cu Germania putea fi realizat doar în cadrul „reglementării generale” Europene sponsorizate de Britania.⁹

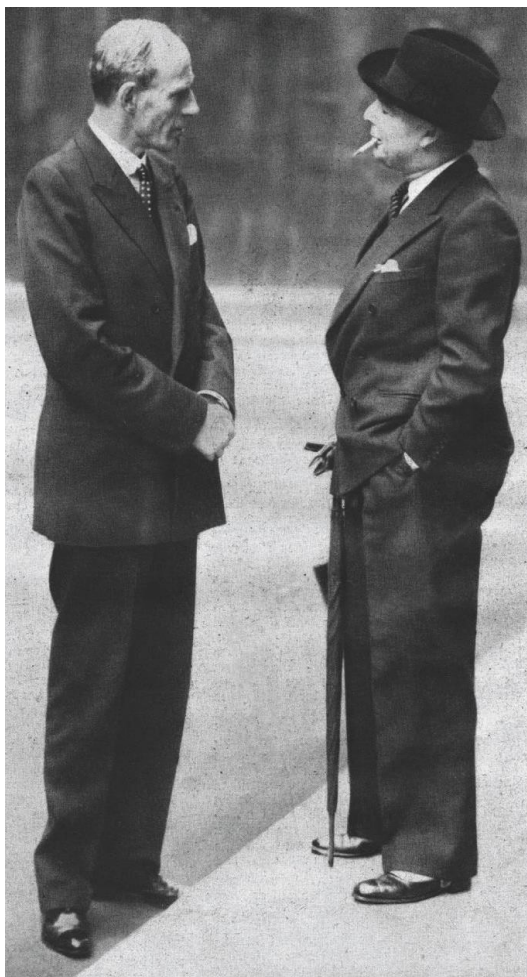
Winston Churchill, un politician de carieră ce ținuse variate posturi administrative în decursul deceniilor anterioare, deja vocaliza sentimentele anti-Germane ce i-au câștigat lui și susținătorilor săi porecla „partidul de război” în vocabularul lui Hitler. Exagerând puterea „teribilei mașinării de război” Germană, el a prezis că cererile sale pentru o mână liberă în Europa de Est și Sud atât cât și returnarea coloniilor sale ar putea duce la război. Un editorial în periodicul *Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz* (*Corespondența Diplomatică-Politică Germană*) oferă o perspectivă asupra impasului din relațiile Anglo-Germane: „Complotiștii Churchill au portretizat mincinos orice înlăturare sau încercare de înlăturare a unui punct sensibil de către Germania ca fiind de fapt pregătiri pentru punerea în aplicare a intențiilor beligerante în altă parte, deci o dovadă a unei „amenințări Germane”. Dacă această metodă de reprezentare falsă devine practică comună, toată încrederea va dispărea, iar justificarea oricărei cooperări internaționale va fi pierdută.”¹⁰

Aruncare de noroi reciprocă de către ziare în Germania și Anglia a continuat în 1937. Din Londra, Ribbentrop a sfătuit Führerul că războiul de cuvinte „elimină orice speranță de pace și promovează ură în ambele țări.”¹¹ Hitler, care nu vroia să lase „afrontul fără capăt” al mediei Engleze fără răspuns, a ordonat jurnaliștilor Germani să reia discuția subiectului anterior cenzurat, coloniile Reichului furate. Aceasta avea să agite Englezii, ce obținuseră 75% din teritoriul African al Germaniei după Primul Război Mondial.¹² Britania a introdus un program masiv de rearmare devreme în 1937 pentru a tripla capabilitățile

militare. Hitler a comentat că el se așteptase la „nimic mai puțin.”¹³

Hitler a oprit temporar campania de presă anti-Engleză în Noiembrie 1937. Aceasta pentru a stabili o atmosferă mai congenială înainte de vizita omului de stat Britanic, Lord Halifax. În Berghof, Halifax i-a spus lui Hitler că venise pentru a discuta diferențele majore dintre Londra și Berlin.

Führerul a răspuns doar că nu era conștient de astfel de diferențe. Hitler a parat prin a spune că URSS-ul urmează măsuri mult mai represive împotriva instituțiilor religioase, fără vreo obiecție din partea Angliei.

Lord Halifax (stânga) cu secretarul de război, Leslie Hore-Belisha. Halifax a spus cabinetului că Polonia avea potențial militar mai mare decât Uniunea Sovietică și ar fi un aliat mai bun Angliei.

Halifax a schimbat subiectul către Austria, Cehoslovacia, și Danzig. El și-a sfătuit gazda că orice schimbare în statutul acestora trebuie realizat în mod pașnic. Hitler pur și simplu a spus că aceste probleme nu au nimic de a face cu Londra.

Halifax a întrebat despre aspirațiile coloniale ale Germaniei, sugerând că Britania ar putea fi pregătită să

ofere anumite teritorii Portugheze în Africa. Hitler i-a amintit cu tact că Germania era interesată doar de coloniile luate la Versailles. Führerul a recomandat mai apoi ca Anglia să adopte o poziție neutră cu privire la reviziile teritoriale în Europa, în loc să „creeze dificultăți fără niciun motiv anume în afară de răutate pură.”¹⁴ Trimisul Britanic s-a întors în Londra fără să fi creat vreun pod.

În Mai 1937, Chamberlain a devenit prim-ministrul Britaniei. Ca și susținător al reînarmării, el era un discipol al diplomației tradiționale de „echilibru de putere.” El a descris Germania ca și „cauza principală a spaimelor de război în Europa.”¹⁵ În acest timp, națiunile *Commonwealth* ajutau în a determina polița Britanică. Guvernul nu mai putea să facă decizii arbitrare ce afectau Imperiul fără consultație reciprocă. Canada, Australia, Noua Zeelandă, și Africa de Sud considerau puterile maritime ale Japoniei și Italiei o amenințare mai mare față de interesele lor decât Germania. La Conferința Imperiului în Iulie 1937, dominioanele au îndemnat Londra să-l ajute pe Hitler să revizuiască sistemul Versailles. Ele au avertizat Anglia să nu conteze pe ajutorul lor dacă aceasta intră într-un conflict înarmat în Europa. Prim-ministrul Sud African, Jan Smuts, deja recomandase ca guvernul Britanic să înceteze să mai trateze Germania precum „un paria în Europa.”¹⁶

Chamberlain înfrunta o dilemă: Să împuternicească prevederile tratatului Versailles, ce înșiși Englezii compromiseseră prin concluzionarea Agreementului Naval Anglo-German din 1935, ar putea aduce Britania și Germania în conflict. O astfel de politică ar ignora influența temperată a dominioanelor și ar afecta negativ coeziunea *Commonwealth*. Pe de altă parte, să permită o mână liberă lui Hitler ar duce la o hegemonie Germană în Europa și ar destabiliza echilibrul de putere.

Formula de înfrângere a ambițiilor Germane și, în același timp, de aducere la bord a dominioanelor Britanice și, implicit, a publicului Englez, a fost următoarea: blochează reviziile cele mai vitale Germaniei, însă falsifică o dorință de a face concesii. Compromisuri superficiale aveau să demonstreze dorința lui Chamberlain pentru pace, prin urmare contracrând propaganda Germană. Misiunea din 1937 a lui Halifax în Germania a ajutat în a satisface dominioanele că Britania era

dornică să negocieze. Chamberlain a mărturisit în privat Americanului Henry Morgenthau că el avea nevoie de timp pentru a realiza „superioritatea militară.”¹⁷

În timpul crizei Cehe din 1938, mulți Britanici au crezut că Hitler era pregătit să meargă la război pentru a-și rezolva diferențele cu Praga. Chamberlain i-a spus lui Daladier în Aprilie că programul de armament Britanic, oarecum neglijat din 1925 până în 1935, de abia începea din nou. Doar atunci când acest program avea să fie terminat, explica el, Anglia putea să comită război din nou.¹⁸ În Iulie, Chamberlain l-a întrebat pe Arthur Robinson al Comisiei de Aprovizionare când va fi țara lor într-o poziție în care să se lupte cu Germanii. Robinson a răspuns, „Într-un an.”¹⁹ Ca și fost trezorer, Chamberlain știa bine că o agendă accelerată de reînarmare ar afecta negativ exporturile Angleze și ar constrânge nejustificat economia.²⁰ Cu privire la Cehoslovacia, războiul, prin urmare, nu era o opțiune.

Chamberlain a rămas influent în afaceri continentale prin trimiterea Vicontelui Wlaler Runciman în Praga pe 3 August pentru a ajuta în medierea crizei. Observatori Francezi și Cehi erau sceptici. Diplomatul Francez, Rene Massigili, i-a spus ambasadorului Cehoslovac în Paris, Stefan Osusky, că Englezii „știu că se va ajunge la război și încearcă totul pentru a-l amâna... Obținerea de timp joacă un rol semnificativ dacă nu chiar decisiv în trimiterea Lordului Runciman în Praga. Sir Arthur Street (subsecretar în Ministerul Aerian Britanic), căruia i-a fost desemnat rolul de conducere în realizarea obiectivelor ministerului aerian, a spus că el va avea forța aeriană Engleză gata în șase luni.”²¹

În timp ce negocia transferul Sudetenland către Germania în timpul întrunirilor cu Hitler în Septembrie, Chamberlain a suferit reproșurile rivalilor politici în propria sa țară. Criticii săi principali, Churchill și Eden, nu aveau cunoștința nepregătirii armatei Britanice disponibilă prim-ministrului. Chamberlain de fapt amânase un război ce Anglia nu putea încă înfrunte. El a obținut aprobarea publicului Englez, a dominioanelor, și chiar și a poporului German pentru „eforturile” sale de a susține pacea. Mai apoi, el a parat acuzația propagandei Germane cum că Britania încerca să înconjoare Germania cu inamici.²²

Unul ce a văzut reînarmarea drept un factor era Charles Corbin, ambasadorul Francez în Londra. El a scris Parisului că Britanicii doresc "să evite cu orice preț reproșul că, în cazul în care izbucnește un conflict și Anglia este obligată să se declare împotriva Germaniei, nu a făcut totul pentru a înlătura teama de încercuire pe care Hitler a subliniat-o atât de des în cursul ultimelor luni. Numai în acest fel ea speră să obțină acceptul unanim al opiniei publice Britanice, indispensabil pentru mobilizarea tuturor forțelor țării."²³

La mai puțin de o săptămână după semnarea Acordului München, Chamberlain a anunțat o amplificare în cheltuiala pentru armamente de la £400 de milioane la £800 de milioane pe an, construcția plănuită a 11.000 de noi aeronave de luptă în decursul următoarelor 14 luni, și formarea a 19 divizii adiționale de armată (230.000).²⁴ Acestea trebuie să fi fost știri bune pentru ministrul de externe Britanic. Conform procesului-verbal al ședinței de guvern din 25 Septembrie 1938, Lord Halifax „simțea niște incertitudine legată de scopul final ce el dorea să vadă reușit, anume, distrugerea Nazismului.” Halifax de asemenea a speculat că dacă Hitler „era împins către război rezultatul ar putea ajuta doborârea regimului Nazist.”²⁵

Tonul anti-German al presei Britanice nu a încetat. Partidul parlamentar de război a pus presiune crescândă pe Chamberlain. Media Germană nu se sfia în răspuns. Cita *New York Times* pe 9 Mai 1938, raportând un discurs al lui Churchill în Mancehster: „Churchill propune încercuirea Germaniei.”²⁶ Conform unui jurnalist German, Britanicii credeau că „fără un război pe 2 fronturi împotriva Germaniei... un război nu poate fi câștigat de Anglia.”²⁷

Ziarele Anglo-Franceze l-au criticat pe Hitler în mod repetat pentru presupuse spaime de război. Englezii au oferit de asemenea și ei câteva. Pe 6 Decembrie 1938, ambasadorul lor șef în Berlin, Sir Ivone Kirkpatrick, a avertizat Biroul de Externe Britanic că forța aeriană Germană se pregătește să bombardeze Londra. Un ofițer din personalul German în mod presupus a dezvăluit planul secret al lui Hitler unui membru al misiunii Britanice într-un parc din Berlin după lăsarea întinericului.²⁸ Nicio astfel de operațiune nu a fost de fapt finalizată, iar Luftwaffe nici nu era echipată încă pentru o astfel de opera-

țiune. Acest atac aerian, judecau Britanicii, ar fi un preludiu al unei invazii Germane a Olandei. Cu toate că nu era nicio evidență tangibilă pentru acest atac iminent, Comitetul de politică Externă și șefii Statului Major Englez au organizat deliberări serioase cu privire la contra măsuri. Halifax a notificat ambasadele Britanice din străinătate că Biroul de Externe are „informație definitivă” ce confirmă povestea lui Kirkpatrick.²⁹ Cabinetul s-a reunit la 1 Februarie 1939. Chamberlain a amestecat Elveția în oală, remarcând că o invazie Germană acolo „ar fi evidență clară a unei încercări de domina Europa prin forță.”³⁰ Cabinetul a discutat plănuirea unui război împotriva Germaniei și Italiei, cu toate că cele două țări încă nu erau aliatale. Subiectele includeau implicarea Statelor Majore Olandeze și Belgiene în discuții de apărare comune. Cadogan a rezumat în procesul-verbal al întrunirii, „Eu sunt de acord că în cazul unei invazii Germane a Olandei, opusă de către Olandezi, noi ar trebui să mergem la război împotriva Germaniei. Ar putea apărea niște dubiu asupra poziției în cazul în care Olandezii nu rezistă. Atât cât mă privește, aș spune că și în acest caz ar trebui să mergem la război împotriva Germaniei.”³¹ Atitudinea națiunii „amenințate” aparent nu juca niciun rol. Decisiv era faptul că Comitetul de politică Externă definea controlul militar German asupra Olandei ca și un dezastru pentru siguranța *Angliei*.

„Spaima Olanda” a lui Kirkpatrick nu a alarmat guvernele Olandez și Belgian. Ministerul de externe Olandez nu a observat nicio mișcare de trupe Germane aproape de graniță. Colegul său Belgian a negat oferta Londrei pentru discuții militare, spunând că el nu poate crede că Germanii doresc să invadeze Olanda.³² Chamberlain a exploatat zvonurile unui atac German pentru a accelera producția de armament. Englezii și-au împuternicit semnificativ apărarea aeriană. Faptul că guvernul Britanic și, în mod normal bine informatul Birou de Externe, au putut să se bazeze pe povestea lipsită de substanță a lui Kirkpatrick pentru a face afirmații cu privire la pregătiri de război de o asemenea anvergură sugerează că Hitler nu oferea prea multe temeri de război autentice și exploatabile pentru a justifica public astfel de măsuri.

În Martie, Berlinul a negociat un acord comercial cu Bucureștiul. În schimbul opțiunilor favorabile pentru cumpăra-

rea grânelor și petrolului, Germanii au propus trimiterea inginerilor către România pentru a reorganiza economia agrară și a construi rafinării moderne pentru sporirea producției de petrol. Aranjamentul era avantajos ambelor țări. Corespundea cu programul lui Hitler de a elibera Germania de dependența pe piețele de peste mări. El însuși a declarat, „Nu vreau comerț liber, granițe deschise. Toate acelea sună minunat. Dar am pus-o dacă totul depinde de regina valurilor, dacă suntem supuși unei blocade. În acest caz este de datoria mea să creez condițiile necesare ca pentru ca poporul meu să se hrănească singur. Aceasta este problema reală.”³³

Cabinetul lui Chamberlain a discutat dezvoltările din București la sesiunea de pe 18 Martie 1939. Prim-ministrul a descris spusele economice ale Germaniei ca o „amenințare față de independența Română.”³⁴ Cu sfătuitoari militari prezenți, cabinetul a speculat că dominația Germană a comerțului Român ar augmenta influența politică a Reichului în Balcani. Aceasta s-ar putea extinde asupra Greciei și Turciei, punând în pericol poziția Britaniei în estul Mediteranei și Orientul Apropiat. În aceste circumstanțe, cabinetul trebuia să decidă dacă avantajele economice ale Germaniei din agreementul de comerț cu București justifică necesitatea ca Marea Britanie să „ia măsuri.”³⁵ Lista de control pregătită pentru întâlnire de către Ministerul Coordonării și Apărării declara că singura soluție a Angliei era să înceapă un război în Vest. Cabinetul judeca agresiunea înarmată ca și opțiune pentru a bloca un compact economic inofensiv între două state Europene.

Times din Londra și *Daily Telegraph* au scris doar despre agresiunea Germană iminentă. Aceasta coincidea cu acuzațiile lui Virgil Tilea, un diplomat Român în Londra. El pretindea că Germanii amenințau că îi invadează țara dacă nu primesc control complet asupra agriculturii și industriei sale.³⁶ Ambasadorul Britanic în București, Reginald Hoare, l-a îndemnat pe Halifax să zdrobească publicitatea scandaluoasă despre ultimatumul lui Hitler: „Nu era un cuvânt de adevăr în aceasta.” Hoare a adăugat că Ministrul de Externe Român, Grigorie Gafencu, l-a asigurat că negocierile cu Germania erau „în linii complet normale ca între egali.”³⁷ Chamberlain a citit telegrama lui Hoare cu voce tare în sesiunea de cabinet la 18 Martie. Acest raport,

împreună cu faptul că România era la aproape 475 de km de Germania, nu l-a descurajat din a spune Comitetului de politică Externă că România este „cel mai probabil următoarea victimă a agresiunii Germane.”³⁸ Emisarul American în București, Franklin Gunther, l-a respins pe Tilea ca și un „Anglofil.” În jurnalul său, Cadogan a suspectat că Tilea probabil a colaborat cu sfătuitoarii săi din Biroul Britanic de Externe pentru a se asigura că „panica era crescută artificial.”³⁹

În aceeași săptămână, Cehoslovacia a căzut iar armata Germană a ocupat porțiunea Cehă. Britanicii au reacționat inițial cu indiferență; Ambasadorul Newton în Praga îi avertizase de disonanța ireconciliabilă dintre Slovacia și Cehia.⁴⁰ Biroul de Externe prevăzuse de asemenea o eventuală „dominare” Germană a orașului Praga.⁴¹ Pe 15 Martie, Halifax l-a notificat pe Ribbentrop că „Guvernul Majestății Sale nu dorește să intervină într-o chestiune în care alte guverne ar putea fi implicate mai direct.”⁴² În sesiune din cabinetul Londrei în acea zi, ministerele au agreeat că „această fisură reînnoită dintre Cehi și Slovaci a arătat că aproape am mers la război în ultima toamnă în numele unui stat ce nu era viabil.”⁴³

Ribbentrop a observat corect că intervenția militară Germană în Praga oferea Angliei un alibi credibil pentru pregătiri de război. Vorbing în Birmingham doar două zile mai târziu, Chamberlain a întrebat, „Este acesta de fapt un pas în direcția unei încercări de a domnia lumea prin forță?”⁴⁴ Cu toate că a fost informat de cauzele adevărate ale colapsului Cehoslovac, Halifax l-a atribuit în mod singular „acțiunii militare Germane.”⁴⁵ Cu toate că Banca Angliei a remis Chiar dacă Banca Angliei a remis 6.000.000 de lire sterline din rezervele de aur Cehesți administrației Germane de la Praga,⁴⁶ Halifax a condamnat noua sa administrație ca și „lipsită de orice bază legală” - un indicator al legitimității ce Englezii încă atașau sistemului Versailles.⁴⁷

Chamberlain l-a acuzat pe Hitler de o „încălcare de încredere.” Prim-ministrul cita documentul ce ambii oficiali semnaseră în München pe 30 Septembrie 1938, promițând să discute chestiuni ce au de a face cu probleme comune înainte de a lua acțiune, și asigurarea Führerului că Sudetenland era ultima sa cerere teritorială în Europa. Hitler în mod presupus

își încălcase cuvântul, din moment ce promisese într-un discurs în Berlin în data precedentă de 26 Septembrie că nu avea niciun interes ulterior în statul Ceh după Înțelegerea din München. Documentul de la 30 Septembrie la care se referea Chamberlain scria, „Suntem hotărâți ca metoda de consultație va fi metoda adoptată pentru a rezolva orice alte întrebări ce au de a face cu ale noastre două țări.”⁴⁸ Textul German al agrementului se traduce cu verbul *betreffen* - „*affect*” - pentru cuvântul Englez „îngrijorare.” Din punctul de vedere al lui Hitler, aranjamentul său cu Hacha nu afecta Anglia, prin urmare nicio consultație nu era necesară.

Cât despre discursul din Berlin, Hitler a spus cuvânt cu cuvânt, „Eu l-am asigurat mai apoi că din momentul în care Cehoslovacia își rezolvă problemele sale; adică, când Cehii au ajuns la o înțelegere pașnică cu celelalte minorități și fără a folosi forță, atunci eu nu mai sunt interesat în statul Ceh. Iar atât cât privește partea mea, eu o voi garanta.”⁴⁹ Hitler și-a condiționat dezinteresul față de cehi și garantarea suveranității acestora de rezolvarea problemelor minorităților din țară. El nu și-a încălcat în niciun sens cuvântul față de Chamberlain. Cât despre reacția reală (și nepublicată) a guvernului Britanic față de evenimentele din Praga, Halifax a mărturisit cabinetului, „Au adus la un sfârșit natural oarecum rușinosul angajament pentru o garanție în care și noi și Francezii am fost implicați.”⁵⁰

În întrunirea cabinetului pe 18 Martie, miniștrii lui Chamberlain au areat că nu ar fi posibil să protejeze România fără un aliat în Est. Cu Cehii neutralizați, prim-ministrul a văzut Polonia ca și „cheia situației.”⁵¹ El a propus ca Polonezii să fie întrebați dacă sunt pregătiți să se alăture rangurilor țărilor „amenințate de agresiune Germană.”⁵² Procesul-verbal al reuniunii de două zile mai târziu arată cât de neînsemnată era grija cabinetului pentru independența Poloniei: „Adevărata problemă era că dacă Germania arăta semne cum că dorește să porceadă cu marșul său pentru dominația lumii, noi trebuie să luăm pașii necesari pentru a opri prin a atac-o pe două fronturi. Ar trebui să atacăm Germania nu pentru a salva vreo victimă în particular ci pentru a-l trage în jos pe hărțuitor.”⁵³ Pe 24 Martie, ziua în care Germanii au semnat agreementul de comerț cu România, Halifax s-a întâlnit cu Ambasadorul Americii,

Joseph Kennedy. Kennedy a raportat Departamentului de Stat că Halifax „a simțit că inevitabilitatea războiului de mai devreme sai mai târziu ar trebui înfruntată chiar acum.”⁵⁴

Fără vreo evidență de orice fel, Halifax a spus cabinetului pe 30 Martie că „planuri au fost pregătite de către Germania pentru un număr de aventuri incluzând un atac asupra Poloniei.”⁵⁵ În acest timp Hitler se străduia pentru o rezolvare pașnică, oferind Polonezilor concesiuni generoase în schimbul reînțoarcerii Danzigului în Reich și permisiunea de a construi o autostradă de-a lungul coridorului. Chamberlain a spus că era „oarecum neliniștit cu faptul că ambasadorul nostru în Varșovia nu a putut obține nicio informație despre progresul negocierilor dintre Germania și Polonia. O posibilă, *însă de foarte prost gust*, explicație a acesteia era că negociatorii Polonezi dădeau de fapt cedare Germaniei”⁵⁶ (în alte cuvinte, a deveni receptivi la compromis).

Chamberlain a declarat că dacă Polonezii consideră problema Danzig „o amenințare față de independența lor și sunt pregătiți de a rezista prin forță atunci noi ar trebui să le venim în ajutor.” Întrebat dacă era „vreo distincție între luarea Danzigului de către Germania și un atac German asupra restului Poloniei,” Halifax a spus cancelarului trezoreriei că decizia aparținea Polonezilor.⁵⁷ Întâi clarificându-l cu Ministrul de Externe Polonez, Beck, Chamberlain a anunțat angajamentul Britaniei către Polonia în Parlament în ziua următoare. Garanția Londrei pentru suveranitatea Poloneză, diferită cu puțin de o alianță militară, a tras Varșovia în tabăra Engleză exact când negocierile Germano-Poloneze intrau în faza critică.

Guvernul Britanic a definit public scopul garanției sale de a proteja Polonia de posibila agresiune Germană. În privat, Biroul de Externe a comunicat ambasadorului său din Paris pe 1 Aprilie că nu este „nicio confirmare oficială pentru zvonurile unui atac proiectat asupra Poloniei și că acesta nu trebuie să le accepte drept adevărate.”⁵⁸ Englezii l-au invitat pe Beck la Londra pentru discuții.

Pe 3 Aprilie, Biroul de Externe a distribuit documentul confidențial „Informare Pentru Vizita Colonelului Beck.” Definiția obiectivelor pentru discuțiile din ziua următoare. Descria Danzigul ca și „o structură artificială, a cărei menținere este un

motiv negativ de război.” Scrierea specula că „este improbabil că Germanii ar accepta mai puțin decât o soluție totală pentru problema Danzig.” Textul apoi dezvăluia prioritatea adevărată a Biroului de Externe: „Un astfel de schimb corupt ar avea, însă, multe dezavantaje pentru Anglia. Ar zdrobi moralul Polonez, ar crește vulnerabilitatea lor față de o penetrare Germană și așa ar înfrânge polița de a forma un bloc împotriva expansiunii Germane. Prin urmare nu ar fi în *interesul nostru* să sugerăm ca Polonezii să-și abandoneze drepturile în Danzig în baza cum că nu pot fi apărate.”⁵⁹

Beck a mușcat momeala. Așa cum a rezumat William Strang din Biroul de Externe, „Ambele părți au agreeat că ocupația Danzigului de către forțele armate Germane ar fi o amenințare clară asupra independenței Poloneze și că ar aducea asigurarea noastră în operațiune.”⁶⁰ Pe 17 Aprilie, Sir George Ogilvie-Forbes a transmis din Berlin, o conversație ce o avuse cu un jurnalist Polonez familiar cu Ambasadorul Polonez, Lipski. Jurnalistul i-a spus diplomatului Britanic că în opinia lui Lipski, șanse bune pentru rezolvarea problemei Danzig existaseră înainte de 31 Martie. Cu garanția Engleză însă, Beck decise să respingă oferta Berlinului chiar și dacă Germanii o limitează la Danzig. Ogilvie-Forbes a adăugat că informațiile venite de la ceilalți emisari din Berlin confirmau declarația jurnalistului.⁶¹

Reprezentanți ai Statelor Majore Francez și Britanic s-au întâlnit pentru o conferință de 10 zile în Londra pe 24 Aprilie. Ei au dezbătut cooperarea militară Anglo-Franceză în Africa de Nord și în coloniile din Estul Îndepărtat, de-a lungul traseelor navale și în Gibraltar, Singapore, și alte puncte puternice împotriva Germaniei, Italiei și Japoniei. Scopul conferinței ce a fost anunțat în public, apărarea Poloniei, nu a fost discutat.⁶² Pentru Englezi era o chestiune de pregătire pentru o confruntare globală împotriva rivalilor comerciali.

În decursul acestor luni, Hitler s-a străduit să îmbunătățească relațiile cu Londra. Într-un discurs difuzat național pe 30 Ianuarie 1939, el a întrebat, „Ce conflicte de interes există între Anglia și Germania? Am declarat de mai multe ori decât necesar, că nu există niciun German și în special niciun Național Socialist ce vrea măcar în gândurile sale să creeze dificultăți pentru imperiul global Englez... Ar fi o binecuvântare pentru

întreaga lume dacă aceste două popoare ar putea coopera în încredere completă unul în celălalt.”⁶³ După ce Chamberlain a anunțat garanția Britanică pentru Polonia, Hitler a recunoscut influența ce Anglia o exercita asupra refuzului de a compromite al Varșoviei. El, prin urmare, a apelat în mod direct la Britanici pentru a intra în negocieri.

Pe 31 Martie, un Dl. Bellenger, Membru al Parlamentului (MP), l-a întrebat pe Chamberlain în Camera Comunelor cum plănuia guvernul să răspundă apelului lui Hitler. Prim-ministrul a răspuns, „Nicio negociere nu este în mod prezent contemplată cu guvernul German.” Alt MP, Arthur Henderson, a primit aceeași replică. Presat din nou despre intrarea în negocieri cu Germania de către MP Dl. Pilkington, Chamberlain a repetat aceeași formulă de răspuns și a conclud, „Nu am nimic de adăugat.”⁶⁴

Halifax a primit un raport de la ambasadă pe 23 Aprilie că Hitler dorea să se întâlnească cu o „personalitate Britanică deosebit de proeminentă” fluentă în Germană pentru o conversație ca de la „bărbat la bărbat” pentru a ajunge la o înțelegere cu Anglia. Două săptămâni mai târziu Sir Francis Freeman, un doctor renumit și MP conservator ce nu știa despre cererea lui Hitler, a sugerat trimiterea fostului prim-ministru, Stanley Baldwin, pentru a se întâlni cu Führerul. Halifax a răspuns lui Freeman, „În acest moment din păcate, Hitler nu arată dispoziția de a primi un Englez sau de a discuta măcar probleme importante cu noi.”⁶⁵ Aceasta a fost o minciună pe față.

Parisul și Londra au conclud o convenție militară cu Varșovia pe 19 Mai. Francezii au promis că dacă Germania invadează Polonia sau „amenință” Danzigul (care era încă un oraș German), atunci forță lor aeriană ar ataca imediat, iar armata lor a lansa un atac limitat trei zile după mobilizare. O ofensivă majoră ar urma în 12 zile. Generalul Gamelin a avertizat în privat comitetul de apărare Francez că armata nu ar putea lansa o operațiune la scară largă pentru cel puțin încă doi ani.⁶⁶ Generalul Britanic, Ironside, a scris în jurnalul său, „Francezii i-au mințit pe Polonezi prin a spune că vor ataca. Nu este nicio idee despre așa ceva.” Statele Majore Britanic și Francez agreaseră deja că „strategia majoră va fi defensivă.”⁶⁷

Nevile Henderson a sfătuit Biroul de Externe în Mai că „cecul alb dat de către Guvernul Maiestății Sale Poloniei” obstrucționează un „compromis în soluția” Danzigului.⁶⁸ William Strang a remarcat într-o notiță, „Este probabil imposibil în acest ceas ca orice Ministru de Cabinet Britanic să ia un pas ce ar apărea satisfăcător ambițiilor Germane în detrimentul Poloniei; pe de altă parte, un astfel de pas ar putea fi singurul lucru ce poate evita războiul. Aceasta este teribila noastră dilemă.”⁶⁹ Englezii au decis „să-i lase pe Polonezi să-și joace propria mână în această întrebare,”⁷⁰ recunoscând totodată că aceasta ar putea probabil să ducă la un conflict între Polonia și Germania, cu toate că cabinetul agrease în sesiunea sa de pe 25 Mai că „cererile Germane în Danzig nu treceau mai departe de ceea ce noi ne gândiserăm acum trei ani că ar constitui o rezolvare rezonabilă.”⁷¹

În Iunie, secretarul lui Cadogan, Jebb, s-a reîntors dintr-o vizită oficială din Varșovia. El a spus Biroului de Externe că dacă Anglia s-ar fi „strecurat în afara garanției,” Polonia și-ar revizui în mod serios poziția prezentă cu privire la Germania.⁷² Aceasta era o admisie tacită că garanția Britanică era responsabilă pentru refuzul Polonezilor de a negocia cu Germania. Pe 16, Biroul de Externe a comunicat Ambasadorului Kennard în Varșovia, „Ai discreția de a-l informat pe Colonelul Beck, dacă se oferă oportunitatea, că măsurile de pregătire ce le aveam în minte erau măsuri progresive de mobilizare a tuturor celor trei servicii.”⁷³ Notificarea lui Beck despre bunul progres al pregătirilor de război Britanice nu putea decât să-i întărească hotărârea de a sfida Germania.

Subsecretarul asistent al Biroului de Externe, Sargent, a speculat pe 5 Iulie 1939, „Așa cum stau lucrurile în prezent, nu putem să ne așteptăm ca Hitler să negocieze cu noi decât dacă îi facem o ofertă fermă în avans pentru unul sau două lucruri pe care le vrea de la noi; Adică, ori returnarea suveranității complete a tuturor coloniilor Germane, ori *abandonarea poliței de încercuire* prin a anula garanția noastră față de Polonia, România, și Turcia și prin a renunța la tratatul nostru cu Rusia.”⁷⁴ Așa cum a rezumat Strang cu resemnare, „Adevărul este că există o diferență fundamentală de nereconciliat între polița Germană și Britanică.”⁷⁵

„Obiectivul unuia ar trebui să fie... un război în care agresivitatea Germaniei ar trebui să fie demonstrată întregii lumi inclusiv înșiși Germanilor.”⁷⁶ Aceste cuvinte, pe care Henderson le-a comunicat Biroului de Externe pe 12 Mai 1939, definesc scopul propagandei Britanice în conflictul ce se apropia. Denunțându-l pe Hitler pentru împingerea către război și lăudând presupusele eforturi ale lui Chamberlain pentru a salva pacea, Britanicii sperau să creeze o diviziune între poporul German și conducerea sa. Un jurnalist din Berlin scria, „Polița demonstrată de Anglia față de Germania, nu renunță la nicio metodă de a aduce Reichul din nou într-o stare de impotență și înlănțuire internațională. Aceasta este ceea ce Anglia privește astăzi ca și un ideal pentru a dezamorsa puterea în Europa.”⁷⁷ Pentru Henderson, maniera de prezentare a cazului Britaniei era crucială, „Dacă este să reușim vreodată să facem armata și națiunea Germană să se revolte împotriva guvernului intolerabil al Dl. Hitler.”⁷⁸

Britanicii au continuat să evite conversații directe cu Germania. La mijlocul lunii August, Biroul de Externe a scris încă o dată, „Dl Hitler ar vrea să aibă o conversație secretă, probabil de o natură generală cu un Englez ce vorbește Germană.”⁷⁹ Halifax a scris lui Chamberlain pe 14 August, „Considerăm ideea de a trimite pe cineva ce vorbește Germană sa comunice cu Hitler, dar pe lângă dificultatea de a găsi un astfel de individ, îmi este un pic dificil să-mi imaginez ce ar spune. În măsura în care întreaga linie de gândire a lui Hitler pare să fie cea familiară de a avea pământ liber în Est în care să-și stabilească Germanii pentru a crește grâu, mărturisesc că nu văd nicio cale de a-l acomoda.”⁸⁰

Chiar și pentru cineva cu o carieră publică la fel de mediocră precum cea a lui Lord Halifax, pare improbabil că după patru luni, Biroul de Externe nu a putut găsi nicio persoană potrivită care vorbește Germană, sau că ministrul de externe ar fi putut să eșueze să înțeleagă că problema esențială nu era legată de creșterea recoltelor. Seniorul diplomat de carieră Britanic, Leslie Burgin și Generalul Edmund Ironside, pe care Hitler i-a sugerat personal, erau amândoi fluenți în Germania.

De asemenea, Henderson și Kennard raportaseră lui Halifax timp de luni de zile că abuzul Poloniei al coloniei etnic Germane era principala plângere a Reichului.

Nevile Henderson (stânga) era într-un impas între aversiunea sa față de Național Socialism și dorința sa paralelă de a împăca diferențele Britanice și Germane fără sânge. Aici el se îmbarcă într-un avion în Londra pentru zborul de întoarcere către Berlin în August 1939.

Henderson era printre puținii din Biroul de Externe opus războiului. El a aprobat pe 18 August cu trimiterea Generalului Ironside către Hitler printr-o scrisoare personală în care descria poziția Britanică cu privire la Danzig și Polonia. Londra a respins ideea: „Cu privire la promisiunea noastră către Polonia este aproape de neconceput că am putea da o asemenea promisiune Germaniei, iar efectul unei astfel de promisiuni asupra negocierilor noastre cu actualii și potențialii noștri aliați ar fi catastrofic.”⁸¹

Pe 24 August, Henderson și-a avertizat superiorii în Londra că „nu mai este nicio speranță de a evita războiul decât dacă Ambasadorul Polonez este instruit să aplice... pentru o întâlnire personală cu Hitler.”⁸² În sesiunea din cabinet în aceea zi, miniștrii au agreat să nu i-a niciun pas pentru a forța Polonia

să negocieze cu Germania.⁸³ Chamberlain era înapoi în Parlament în câteva ore, menținând fals că Polonezii erau „gata în orice moment să discute diferențele cu Germania.”⁸⁴ Halifax a contribuit două zile mai apoi poliței de minciună a prim-ministrului, spunând ambasadorului Polonez în Londra, Edward Raczyński, „Hitler nu a oferit nici cea mai mică indicație a ce vede el drept soluția problemei Germano-Poloneze.”⁸⁵

Într-un alt efort de a compromite cu Britania, Führerul a discutat propuneri cu Henderson în *Berghof* pe 25 August. În aceeași după-amiază, Londra și-a ratificat în mod formal tratatul cu Polonia. Conform lui Dahlerus, afaceristul Suedez ce ajuta în medierea situației, Germanii priveau pactul Angliei „precum o provocare flagrantă și o declarație clară cum că aceasta nu dorește o rezolvare pașnică.”⁸⁶

În public, Halifax pretindea că biroul său era „gata să asiste” în a promova conversații directe între Berlin și Polonia. Pe 28 August, el la instruit pe Kennard să îl întrebe pe Beck dacă acesta este gata să negocieze cu Germania. Kennard era menit să-l reasigure pe Beck că Britanicii nu recomandă drept necesar un compromis, și că încă sunt în spatele Poloniei.⁸⁷ În acest mod, Halifax a dat publicului impresia că Londra și Varșovia erau pregătite să intre în discuții cu Germania pentru a evita confruntarea înarmată. În Berlin, Lipski îi comunicase anterior lui Beck că „Henderson mi-a spus că atitudinea sa este că ar trebui să ne abținem din orice conversație cu Reichul.”⁸⁸

Fără de a se consulta cu Anglia, guvernul Polonez a declarat o mobilizare generală pe 30 August. Britanicii au avertizat Varșovia că această măsură va apărea înaintea comunității internaționale ca și cum Polonia este setată pe război.⁸⁹ *Daily Telegraph* a menționat că Polonezii nu și-au onorat dorința exprimată de a negocia cu Germania, ci în schimb și-au chemat rezervele înarmate. Guvernul Britanic a confiscat imediat întreaga ediție. Numărul revizuit ce a fost publicat a șters mențiunea despre mobilizarea Poloniei.⁹⁰

Încrezându-se în oferta Britaniei de a mijloci, Hitler și-a citit propunerea *Mareinwerder* de 16 puncte lui Henderson. Göring i-a oferit ambasadorului o copie a documentului pentru a fi dată Londrei. Halifax l-a instruit pe Kennard să-l informeze pe Beck că Germania a acceptat o sugestie a Anglie legată de

„Garanția a 5 Puteri” ca și bază pentru comunicații directe Germano-Poloneze. În loc să dezvăluie propunerea lui Hitler însă, Halifax a scris, „se pare că Guvernul German lucrează asupra unor noi propuneri.”⁹¹

Cele 16 puncte erau așa moderate încât în caz de război, Halifax se temea că ar fi dificil să vândă publicului Britanic, Francez și American, ideea cum că Hitler forțează Polonia la perete cu cereri nerezonabile. Henderson a insistat ca Londra să țină propunerile departe de presă.⁹² Conform lui Lady Diane Duff-Cooper, soția fostului prim-lord al Amiralității, soțul ei era „oripilat” când a auzit cât de modeste erau propunerile Germaniei. El a telefonat redactorii de la *Daily Telegraph* și de la *Daily Mail* și le-a cerut să comenteze asupra planului *Marienwerder* cât se poate de negativ.⁹³ Cadogan era furios în jurnalul său, „Nu sunt propuneri de niciun fel și este cel mai obraznic document pe care eu l-am văzut vreodată.”⁹⁴

Hitler a insistat Angliei pe 30 August că Polonia trebuie să trimită un emisar autorizat să negocieze către Berlin. Halifax i-a comunicat lui Henderson, „Noi nu putem să sfătuim Guvernul Polonez să se conformeze cu această procedură ce este complet nerezonabilă.”⁹⁵ Frank Roberts în Biroul de Externe a remarcat, „Este desigur nerezonabil a se aștepta ca noi să procurăm un reprezentant Polonez în Berlin astăzi... Așa scanda-loasă a fost cererea lui Hitler încât nici nu a fost trimisă Varșoviei decât 24 de ore mai târziu.”⁹⁶ În următoarea zi, Henderson l-a trimis pe Ogilvie-Forbes la ambasada Poloneză pentru a-i arăta lui Lipski propunerile *Marienwerder*. Dahlerus l-a acompaniat pe Ogilvie-Forbes. Dahlerus i-a citit lui Lipski cele 16 puncte, descriindu-le drept o bază rezonabilă pentru o soluționare onorabilă. Gazda sa a rămas nemișcată, spunând că „nici nu încape discuție.”⁹⁷

Întorcându-se la ambasada Britanică cu Ogilvie-Forbes, Dahlerus a primit permisiunea lui Henderson de a suna la 10 Downing Street, biroul prim-ministrului în Londra. Dahlerus a declarat că propunerile *Marienwerder* „fuseseră formulate pentru a arăta cât de extrem de agitat era Führerul de a obține un agreement cu Marea Britanie,” conform spuselor lui Cadogan într-un memoriu.⁹⁸ Suedezul a continuat să-i învinuiască pe Polonezi pentru „obstrucționarea posibilităților de negociere.”

Cu Europa doar la câteva ore de război, Halifax a răspuns prin a-l avertiza pe Henderson, „Pe viitor te rog să previi persoane ce nu fac parte din misiunea Engleză din a folosi linia de telefonie a acesteia.”⁹⁹

De-a lungul lunii August, Englezii nu și-au folosit niciun pic din influența lor substanțială asupra Poloniei pentru a aduce Varșovia la masa de conferință. Beck a mărturisit Ambasadorului S.U.A., Anthony Biddle că el baza polița externă a Poloniei pe orientarea puterilor Vestice.¹⁰⁰ Susținerea necondiționată a Londrei l-a încurajat pe Beck în decizia sa de a sfida și provoca Berlinul. La rândul lor, Halifax și Chamberlain erau conștienți de efectul ce menținerea unei prezențe militare potențial ostile în flancul German va avea asupra lui Hitler.

Conform unei scrieri a Biroului de Externe, adjutanții „l-au ținut aprovizionat pe Halifax cu informații ce sprijineau gândirea lui Henderson cum că Hitler era improbabil să-și riște munca de o viață pe aruncarea unui zar, *cu excepția cazului în care s-ar simți încercuit.*”¹⁰¹ Remarca lui Duff-Cooper, „în München am pierdut 35 de divizii (420.000) superb echipate” (referindu-se la armata Cehă), Germanii au interpretat-o ca și dovadă a intențiilor ostile ale Angliei.¹⁰² Dacă Chamberlain i-ar fi îndemnat pe Polonezi să rezolve pașnic problemele minorităților și a Danzigului cu Hitler, atunci Anglia ar fi pierdut Polonia ca și aliat. Diplomatul Polonez, Conte Lubinski a mărturisit că fără garanția lui Chamberlain, „O rezolvare cu Germania ar fi putut fi realizată foarte ușor.”¹⁰³

Pe 1 Septembrie 1939, invazia Germană a Poloniei a început. În a doua zi, Hitler a aranjat prin ministrul său de externe un alt apel către Anglia. El a oferit retragerea armatei sale din Polonia și compensarea Polonezilor pentru daune, dacă Londra ar media disputa coridorului și Danzigului.¹⁰⁴ Chamberlain în schimb, a declarat război asupra Germaniei, scriind în privat, „dar eu cred că el în mod sincer credea într-un aranjament cu noi.” Aliată cu Anglia, Franța a acționat la fel. Halifax a anunțat în Camera Comunelor, „Acum l-am forțat pe Hitler într-un război.”

Un ziar German național a publicat acest desen pe 28 Octombrie 1939, portretizându-l pe Chamberlain în ruinele Poloniei. El întreabă ironic în scriere, „Mai este altcineva ce dorește ajutorul Englez?” Pe 13 Septembrie, diplomatul S.U.A., William Bullitt, a scris Președintelui Roosevelt, „Daladier a fost foarte șocat de egoismul cinic din atitudinea lui Chamberlain față de bombardarea Poloniei și refuzul său de a folosi bombardierele numeroase, moderne și excelente ale Angliei pentru a bombarda obiective militare în Germania.”

Pe 4 Septembrie, liderii militari Francezi și Britanici, inclusiv Gamelin și Ironside, au agreeat în privat să nu lanseze o ofensivă împotriva Reichului. Ei au decis de asemenea împotriva bombardamentului aerian, temându-se de război Germană. Într-o sesiune a Consiliului Suprem de Război Inter-Aliat o săptămână mai târziu, aceiași generali au speculat că orice presiune militară semnificativă împotriva Germanilor ar putea să-i facă să transfere trupe din Polonia pentru a lupta în Vest. Nerăbdător să evite o astfel de evoluție, Chamberlain a rezumat, "Nu este nicio grabă, deoarece timpul este de partea noastră."¹⁰⁶

Norwid Neugabauer, șeful misiunii militare Poloneze în Londra, l-a vizitat pe Ironside în aceeași săptămână pentru a solicita ajutor pentru națiunea sa asediată. Generalul Britanic, „nemaiaivând timp,” a încetat interviul.¹⁰⁷ Armata Germană a cucerit Polonia în trei săptămâni. Intrând în exil în România, Mareșalul Rydz-Smigly a declarat că nu ar fi trebuit să aibă vre-

odată încredere în garanția Alianților. Președintele Polonez Mos-cicki a recunoscut că Polonia ar fi trebuit să accepte oferta Germaniei.¹⁰⁸

Hitler a privit mai departe de perspectiva imediată și localizată a conflictului cu Britania. El a remarcat în privat, „Anglia nu vede că distribuția de putere în lume s-a schimbat. Europa nu mai înseamnă „lumea.” Blocuri majore s-au format. Dimensiunile lor sunt clar vizibile. Ele stau în afara statelor Europene individuale sau în orice combinație posibilă de alianțe „echilibrate.” Doar o Europa unificată poate să se afirme în această lume a blocurilor.”¹⁰⁹

În viziunea lui Hitler, echilibrul de putere se mutase de la Europa la întregul glob. Fostul ofițer de armată Germană, Heinrich Jordis von Lohausen a rezumat prin a spune că până la 1900, Forța Navală Roială Engleză și armata continentală Germană reprezentaseră deja o combinație imbatabilă, însă o necesitate pentru supremația Europeană necontestată asupra lumii era ca acestea două să nu fie una împotriva celeilalte.¹¹⁰ În anii antebelici, Hitler privise prietenia Anglo-Germană ca și indispensabilă pentru menținerea conducerii Europene mondiale. Eșecul acestui obiectiv de politică externă a dus către abdicarea continentului de la statutul de pionier și administrator al civilizației, rol pe care l-a îndeplinit timp de secole cu prudență, autoritate și măreție.

Alianța Nedorită

În 1989, în pustietatea sumbră din sudul lanțului muntos Ural, arheologi Ruși au excavat o mină de aur abandonată aproape de Chelyabinsk. Spre deosebire de membrii ai mese-riei din alte țări, ei nu săpau pentru fosile preistorice sau pentru evidențe de așezări antice. Aproximativ 300.000 de cadavre în definitiv exhumate din mină au fost victime ale exterminărilor Sovietice. Descoperirea unui alt loc de înmormântare în masă aproape de Minsk a rezultat în rămășițele altor 102.000, incluzând un număr larg de femei.¹¹¹ Arheologi au descoperit aproape 50.000 de cadavre într-un mormânt izolat între Cha-

barovsk și Vladivostok, plus alți 46.000 îngropați în jurul la Gorno-Aktaisk, Bykovnya, și St. Petersburg.

Stalin și partidul au comis execuții în masă pentru a zdrobi opoziția publică împotriva programului lor de a transforma economia agrară a Rusiei într-una bazată pe industrie grea. Industrializarea era o cerință pentru transformarea Armatei Roșii într-o forță de atac modernă și mecanizată, capabilă de a susține revoluții comuniste în străinătate prin intervenție directă. Moscova a finanțat cumpărarea tehnologiei și mașinăriei militare necesare de la Statele Unite și Germania Weimar prin exportul de grâne și lemn. Cantități enorme de grâne erau aduse pe piață anual: funcționari Sovietici, asistați de poliția de stat, NKDV, au confiscat pur și simplu recoltele populației rurale. Cercetători contemporani estimează că foametea ce a rezultat a pretins aproximativ un milion de vieți în Rusia de sud și în regiunea Caucazului de nord, un alt milion în Kazahstan, și patru milioane în Ucraina.

În 1932, în vârful acestei înfometări în masă sponsorizate de stat, Stanislav Kosior, secretarul general al partidului comunist din Ucraina, a implorat Partidul să ofere hrană pentru populația în criză. În acea lună Iunie, Stalin a scris în mod personal, „În opinia mea, Ucraina a primit mai mult decât i se cuvine.”¹¹²

NKVD au combătut rezistența locală împotriva „colectivizării” Sovietice prin teroare și arestări în masă. Între Mai și Septembrie 1931, spre exemplu, au expediat 1.243.860 de fermieri și membrii familiilor lor către tabere de muncă silnică numite gulaguri, amplasate în regiuni îndepărtate și inospitaliere, cum ar fi nordul Siberiei. Peste 40% din cei deportați erau copii. În Mai 1935, documentele Sovietice listau 1.222.675 de oameni înțemnițați în gulaguri, din care aproape toți fuseseră fermieri.¹¹³ Un procentaj larg din aceștia au murit mai apoi de boală, foamete și frig. Cei care se luptau, etichetați „sabotori” sau „contra-revoluționari” în jargonul comunist, erau tratați de către NKDV cu mai puțină milă. NKVD a arestat aproximativ 20 de milioane de oameni din 1935 până în 1941, dintre care 7 milioane au suferit execuție sumară. În Octombrie / Noiembrie 1937, într-o perioadă de cinci nopți, adjunctul NKVD din Lenin-

grad, Matveyev, asistat parțial de către alt oficial, a împușcat personal 1.100 de deținuți.¹¹⁴

Precum democrația, comunismul era o ideologie de export: Economistul Soviet, Joseph Davidov a declarat în 1919, „Nu pacea, ci sabia va purta dictatura proletariatului către lume.”

Armata Roșie în paradă în Kremlin, circa 1936. Stalin a desemnat prioritate expansiunii și modernizării forțelor armate.

Mareșalul Tukhachesvky a scris în 1920, „Războiul nu se poate termina decât în stabilirea unei dictaturi proletară globală.” Șeful poliției secrete URSS, Felix Dzerzhinski, a anunțat, „Începem să capturăm întreaga lume fără grijă asupra sacrificiilor pe care trebuie să le face.” Oficialul Soviet senior, Karl Radek, a remarcat, „Noi am fost întotdeauna în favoarea războaielor revoluționare... O baionetă este un lucru foarte important și indispensabil pentru introducerea comunismului.” Însuși Stalin a spus aceasta unei clase de ofițeri cadeți absolvenți din Armata Roșie: „Uniunea Sovietică poate fi comparată

cu o bestie sălbatică și prădătoare, ascunsă în ambuscadă pentru a-și ademeni prada pentru a se năpusti asupra sa apoi cu un singur salt.”¹¹⁵

Hitler nu a avut nicio iluzie cu privire la amenințarea Sovietică. Partidul său includea veterani de armată Germană ce serviseră pe frontul de est în Primul Război Mondial și fuseseră martori la revoluția Bolșevică în 1917. Mărturiile refugiaților și rapoartele misiunilor diplomatice înăuntrul Rusiei au oferit ample evidențe pentru metodele și intențiile Sovietice. Lenin declarase în public că cheia dominării Europei este controlarea Germaniei. Comintern-ul, organizația internațională pentru subversiune și revoluție din Moscova, a desemnat prioritate Reichului German și Chinei. La congresul partidului comunist în Ianuarie 1934, Stalin a spus delegaților, „Războiul nu va lua loc doar pe liniile de front, ci și în interiorul țării inamicului.”¹¹⁶ Hitler a făcut din protecția Germaniei de către agresiunea Sovietică un stâlp de rezistență al poliței sale externe. Întru aceasta, el s-a izbit de rezistență din partea aristocrației Germane; în mod ironic o clasă aproape de vârful listei de eliminare a Marxismului.

Mai puțin avută decât echivalentul său din Anglia, clasa înaltă a Germaniei domina cadrele de conducere ale armatei și biroul de externe. Ambele au contribuit unei ere de cooperare Germano-Sovietice ce începuse cu ratificarea Tratatului Rapallo în 1922. Ministrul de Război, Otto Gessler, a negociat un acord cu Moscova ce le permitea Germanilor să construiască fabrici în URSS pentru a proiecta, fabrica și testa arme interzise Reichului de către sistemul Versailles. Firma de aeronautică, Junkers, a dezvoltat o nouă aeronavă de luptă acolo fără știrea democrațiilor Vestice, prin urmare evitând sancțiuni de represalii. Un compact militar secret în 1923 a aranjat ca piloți Germani să participe în cursuri de instruire de pilotaj de șase luni în academiile Sovietice de aviație. Inginerii Ruși au învățat cum să construiască uzine de asamblare de aeronave de la Junkers.¹¹⁷ Ofițeri de Stat Major Germani trimiși către Uniunea Sovietică au ajutat în modernizarea Armatei Roșii, prin a-i instrui comandanții în operațiuni strategice și logistică.

În anii 20, industriașul German proeminent, Arnold Rechberg, a întărit legăturile cu industria grea din Franța și

Belgia pentru a dezvolta un bloc economic anti-Sovietic. Armata Germană i-a zdrobit eforturile. În 1926, guvernele Soviet și German au extins Tratatul Rapallo prin Acordul de la Berlin. Acesta era în principal o apărare împotriva Poloniei, și corespundea cu tendințele anti-Poloneze în Biroul de Externe al Reichului și în ierarhia Sovietică. Mulți diplomați de carieră propuneau polița anterioară a lui Bismarck de a menține relații bune cu Rusia.

În 1933, ambasadorul German în Moscova, Rudolf Nadolny, a prezentat noului Căpitan Hitler, un memorandum ce susținea meritele unei orientări Estice mai presus de o politică pro-Vestică. El și-a pledat cazul înaintea Führerului într-un interviu personal. Pe timpul perioadei Weimar de cooperare superficială, însă, Cominternul lucrase mână în mână cu partidul comunist al Germaniei pentru a provoca o revoluție. Hitler a respins propunerea lui Nadolny explicând, „Nu vreau să am nimic de a face cu acești oameni.”¹¹⁸ Căpitanul prefera formarea unui bloc central European pentru a bloca expansiunea Sovietică, cu Anglia și Franța acoperindu-i spatele. În timpul primului an al lui Hitler în oficiu, cooperarea militară secretă cu Armata Roșie a fost oprită. Germania a continuat să facă comerț cu URSS, extinzând un credit de 200 de miliarde de RM în Martie 1935 pentru a cumpăra mașinării industriale Germane, dar Führerul a interzis exportul de echipamente militare către imperiul lui Stalin.

Nici Franța și nici Anglia nu au arătat interes în concepul lui Hitler a unui sistem de alianță pentru a bloca expansiunea Sovietică. Parisul a conchis un pact cu URSS în Mai 1935. După victoria lor dezastruoasă în Primul Război Mondial, Englezii au realizat că erau prea slabi pentru a preveni hegemonia Germană în Europa. Un război pe două fronturi, necesitând susținerea Uniunii Sovietice, oferea o șansă mai bună de a distruge rivalul comercial din Europa centrală. În 1935 Vansittart, atunci fiind subsecretarul permanent în Biroul de Externe Britanic, a accentuat „măreața importanță” de a amalgama obiectivele Britanice și Sovietice. El i-a avertizat mai apoi pe colegii săi, „Pentru noi Englezii, Rusia este în toate privințele un membru mult mai puțin periculos al comunității internaționale decât Germania.”¹¹⁹ Curtarea Kremlinului de către Londra l-a

dus pe Stalin la relaxarea propagandei subversive a Cominternului în coloniile Britanice. Biroul de Externe a conclud că interesele imperiale Britanice erau cel mai bine securizate prin cooperarea cu Stalin.¹²⁰ Diplomatul German, Ribbentrop, a recunoscut, „Am văzut în Eden o lipsă completă de înțelegere. Nimeni în Anglia nu vrea să recunoască pericolul comunist.”¹²¹

Între timp, Hitler a văzut amenințarea Sovietică ce creștea în sud-vestul Europei. Încă de la eliminarea monarhiei în 1931, republica Spaniolă se luptase pentru supraviețuire împotriva extremiștilor interni. În Noiembrie 1934, Hitler a primit un raport de la ambasadorul German din Madrid, Contele Johannes von Welczeck, ce declara, „*Bolșevizarea* sistematică a Spaniei purtată încă de la căderea monarhiei de către partea aranhist-comunistă reprezintă un pericol European. Cu înfrângerea acestei poziții de flancare, un stagiul important pe calea unei revoluții comuniste mondiale va fi atins, iar Europa centrală va fi amenințată pe două fronturi.”¹²² Conspirând cu radicali fasciști cunoscuți drept Falanga Spaniolă, armata Spaniolă a încercat o lovitură de stat pentru a răsturna republica în Iulie 1936; rebelii au considerat guvernul actual prea slab pentru a preveni o răscoală comunistă. Ei au obținut doar un control parțial al țării, ceea ce a aruncat Spania într-un război civil.

Guvernul Reichului inițial s-a limitat la evacuarea pe apă și prin aer a aproximativ 10.000 de Germani ce locuiau în Spania. Liderul rebeliunii, Generalul Francisco Franco, a solicitat ajutorul Berlinului pentru a transporta pe calea aerului armata Africană a Spaniei – alcătuită din aproape 18.000 de legionari străini Spanioli și 15.570 de Marocani – către Spania.¹²³ Flota navală Spaniolă a rămas loială republicii, echipajele sale simpatizând cu comunismul. Ei au refuzat să se supună ofițerilor lor și nu vroiau să transporte acești soldați profesioniști bine discipinați din Maroc pentru a împuternici rebelii.

Cu toate că guvernul republican fusese prietenos cu Germania, Hitler s-a decis să-l ajute pe Franco. El i-a spus lui Ribbentrop, „Dacă ei chiar reușesc în a crea o Spania comunistă, atunci considerând situația actuală în Franța, *Bolșevizarea* acestei țări ar fi doar o chestiune de timp de asemenea, iar Germania își poate face bagajele. Prinși între puternicul bloc Sovietic în Est și un puternic bloc comunist Franco-Spaniol în Vest,

nu am putea face nimic dacă Moscova ar vrea să facă o mișcare împotriva Germaniei.”¹²⁴ Anglia, judeca Führerul, era indiferentă față de aceste dezvoltări, iar politicieni Francezi proeminenți susțineau ajutorul militar al forțelor republicane ce erau umplute cu marxiști. Într-un memorandum compus în August 1936 pentru oficialii de vârf ai guvernului, Hitler a scris, „Marxismul, prin victoria sa în Rusia, a cucerit unul din cele mai mari imperii din lume ca și punct de plecare pentru operațiuni ulterioare. Aceasta a devenit o problemă sumbră. O voință concentrată de a cuceri, consolidată într-o ideologie autoritară, asaltează o lume democratică divizată în interior.”¹²⁵

Uniunea Sovietică a contribuit arme și trupe pentru împuternicirea forțelor republicane. Stalin a spus că „în timp de pace, este imposibil de a avea o mișcare comunistă în Europa ce este îndeajuns de puternică pentru ca un partid bolșevic să preia puterea. O dictatură a acestui partid va fi posibilă doar printr-un război major.”¹²⁶ Ministrul apărării Sovietic, Kliment Voroshilov, a declarat că scopul angajamentului URSS față de Spania este de a-l pune jos pe Hitler în Vest și a slăbi Germania pe plan militar.¹²⁷ În decursul următorilor trei ani, 18.000 de soldați Germani, în principal personal de forțe aeriene, au luptat în Războiul Civil Spaniol. Ministrul de Externe German, Neurath a definit mobilizarea ca una de apărare, pentru a preveni Spania „din a cădea sub dominația Bolșevică și a infecta restul Europei de Vest.” Cu toate că Germanii își rotau trupele pentru ca mai mulți să prindă experiență de luptă, Generalul Erhard Milch a remarcat mai târziu că exploatarea războiului Spaniol ca și oportunitate pentru a testa arme noi „nu a fost nici discutată nici măcar gândită... La început era doar o misiune de transport, protejată de câteva avioane de luptă Heinkel 51 și câteva baterii antiaeriene.”¹²⁸ Luftwaffe a folosit acest avion învechit până când situația militară a obligat-o să trimită avioane de luptă moderne. În Aprilie 1938, Hitler dorea să retragă trupele pentru a antrena noi unități de Luftwaffe în Austria, dar a trebuit cu părere de rău să-i țină pe bărbați în acțiune împotriva republicanilor susținuți de Sovietici.

În ciuda confruntării indirecte în Spania, URSS a început să-și miște orientarea de la democrațiile Vestice către îmbunătățirea relațiilor cu Germania în 1937. Reprezentantul comer-

țului Sovietic, D. Kandelaki, a efectuat negocieri economice cu Germanii.

Un avion de luptă Messerschmitt Bf 109 ce aparține trupelor Luftwaffe în Spania în timpul războiului civil. Germanii au vopsit insigna fascistă Spaniolă pe navele lor, din moment ce Berlinul nega în mod oficial darea de ajutor militar lui Franco.

În final, Schacht și Göring au reprezentat Reichul în aceste discuții. Comisarul Comerțului Sovietic, Anastas Mikoyan a participat de asemenea. Kremlinul l-a instruit pe Walter Krivizki, șeful serviciului secret Sovietic pe Vest Europa, să suspende spionajul în Germania pentru a cultiva o atmosferă de încredere pentru discuții.¹²⁹

Armata Roșie a rămas o forță potentă în flancul Germaniei. Cheltuielile Sovietice pentru armament în 1936 s-au ridicat de la 6,5 miliarde de ruble din anul precedent la 14,8 miliarde.¹³⁰ Stalin în mod gradual a descurajat Londra și Parisul din a căuta o alianță cu URSS, retrăgându-se pe sine din angajamentele sale față de Vest prin a pune în dubiu potențialul Armatei Roșii. În Februarie 1937, el a început să primească liste ce identificau personal de conducere militară și funcționari publici suspectați de lipsă de loialitate. Din cele 44.477 de nume ce apăreau pe liste, Stalin a ordonat execuția fără proces

a 38.955.¹³¹ Într-o zi a condamnat 3.167 de oameni și în aceea seară a urmărit un film. Victimele nu complotasera împotriva regimului, ci serveau ca și țapi ispășitori pentru lipsa de progres din programul lui Stalin pentru a moderniza Armata Roșie. Exterminarea de ofițeri a costat armata Sovietică trei dintre cei cinci Feldmareșali ai săi, 12 din 14 comandanți de armate, 60 din cei 67 de Comandanți de corpuri de armată, și 136 din cei 199 de Comandanți de divizie. Toți dintre cei opt Amirali și-au pierdut viețile. Doar 10 membrii din Consiliul Militar de 108 bărbați au supraviețuit. Dintre ofițerii promovați pentru a umple golurile în conducere, 85% erau mai tineri de 35 de ani.¹³²

Anterior acestei exterminări, Comisarul Sovietic pentru Relații Externe, Maxim Litvinov, realizase un respect sănătos pentru Armata Roșie în cercurile Vestice. Cu decimația corpului de ofițeri s-a înecat stima forței Rusești de luptă printre oamenii de stat Aliați. „Securitatea colectivă,” stâlpul de rezistență al poliței lui Litvinov pentru a ține Germania în șah, s-a prăbușit.¹³³ Hitler a beneficiat din încrederea scăzută a Vestului în valoarea militară a URSS în cea mai vulnerabilă perioadă a sa, anexând Austria și Sudetenland în 1938. El a rămas nedoritor de a-și liniști poziția față de URSS. Într-un discurs din Reichstag pe 20 Februarie 1938 el a spus, „Cu un stat nu am căutat o relație, și nici nu dorim să stabilim o asociere mai strânsă; Rusia Sovietică. Noi vedem în Bolșevism mai mult decât oricând întruchiparea maniei umane de distrugere.”¹³⁴

Mai târziu în acel an, Führerul a început să-și revizuiască polița. Timp de cinci ani, Anglia și Franța și-au întors spatele la apelul său pentru prietenie. Statele Unite susțineau strategia lor de a izola Reichul. Douglas Miller, reprezentantul S.U.A. în ambasada din Berlin, a anunțat că negocieri de comerț cu Germania „în viitorul apropiat” erau improbabile. Departamentul de Stat a declarat „niciun comerț” cu Germania drept politică oficială.¹³⁵

Reichul importa 80% din cauciucul său, 60% din petrol, 65% din minereuri de fier, și 100% din crom. Ultimul minereu era indispensabil în fabricația de oțel pentru vehicule blindate și era cumpărat în principal de la Turci și Sud Africani. În caz de război, o blocadă nautică Britanică ar întrerupe transporturile.

Situația era similară pentru majoritatea materialelor strategice necesitate de către Reich. Către sfârșitul lui 1938, economiștii Germani îl sfătuiau pe Hitler să reînceapă comerțul cu Sovieticii. OKW a menținut că doar o cooperare economică în de aproape cu URSS ar putea contracara efectul catastrofic al unei blocaade.¹³⁶

Ribbentrop a spus personalului său, „Dacă nu vrem să fim complet încercuiți, trebuie să vorbim cu Rușii acum.”¹³⁷ Evoluțiile din înăuntrul URSS au influențat deliberările lui Hitler. Exterminarea lui Stalin a ținut nu doar armata, ci și vechii Bolșevici de asemenea. Propaganda Sovietică în mod simultan idealiza eroi naționali Ruși precum Țarul Peter cel Mare, Alexander Nevsky, și Alexander Suvorov, ce i-au înfrânt pe Turci spre sfârșitul secolului 18. Germanii au interpretat aceste circumstanțe ca și o schimbare în polița Sovietică, de la comunismul internațional la patriotismul domestic. O Rusia naționalistă era un aliat acceptabil pentru Hitler. În eforturile lor de a izola Germania, democrațiile l-au împins către Stalin.

Pe 10 Martie 1939, Stalin a dat un discurs despre politică externă în congresul partidului comunist. El a denunțat Britania, Franța și Statele Unite pentru campaniile lor de presă menită să provoace Germania într-un război împotriva Uniunii Sovietice. El și-a definit obiectivul său drept „de a observa evenimentele precaut, fără să dea provocatorilor de război, care sunt obișnuiți să-i lase pe alții să scoată castanele din foc pentru ei, oportunitatea de a trage țara noastră într-un conflict.”¹³⁸ Ribbentrop a scris, „Această declarație făcută de Stalin a arătat că se gândește la o cale de înțelegere Germano-Sovietică.”¹³⁹ Când Germanii au mășăluit în Praga câteva zile mai târziu, Rușii au cooperat cu restructurarea diplomatică a lui Hitler pentru Boemia/Moravia. În Aprilie, presa Germană a oprit critica asupra Uniunii Sovietice.

Hitler a considerat demisia lui Litvinov de către Stalin pe 3 Mai 1939, un pas decisiv către apropiere. În calitate de Comisar al Relațiilor Externe, Litvinov a stabilit relații diplomatice cu S.U.A., a adus URSS în Liga Națiunilor, a conclud pacte de ajutor reciproc cu Cehoslovacia și Franța, și a promovat un sistem de alianță împotriva Germaniei. Cu toate că însuși Stalin controla polița externă, înlăturarea reprezentantului ce în mod

public era asociat cu „securitatea colectivă” era un gest ce la impresionat pe Hitler. Pe 10 Mai, Führerul a discutat problema Sovietică cu sfătuitoarii de politică externă, Gustav Hilger și Julius Schnurre. Hilger i-a dat lui Hitler un raport detaliat asupra eforturilor Moscovei din ultimii trei ani pentru a îmbunătăți relațiile. Cu mai puțin de o lună în urmă, spre exemplu, Ambasadorul Sovietic, Alexei Merekalov, îi spusese lui Weizsäcker că nu era niciun motiv pentru care legăturile Germano-Sovietice să nu fie normalizate și consistente întărite.¹⁴⁰ Pe 9 Mai, diplomatul Rus, Georgi Astachov îi spusese lui Schnurre că Stalin era pregătit să concludă un pact de non-agresiune cu Germania. El de asemenea a mulțumit Biroului de Externe al Reichului pentru o recentă acoperire "corectă" în presă a Uniunii Sovietice.

Pe 6 Iunie, Berlinul a găzduit o paradă a personalului militar German ce servise în Războiul Civil Spaniol. În discursul său de primire, Hitler a evitat critica „amenințării Bolșevice” ce amenințase Spania. El a denunțat în schimb democrațiile Vestice pentru raportare de știri mincinoase: „Ani de zile, ziarele Britanice și Franceze și-au mințit cititorii, declarând că Germania și Italia intenționau să cucerească Spania, să o împartă și în special să-i fure coloniile. Acest mod de gândire pare mai natural reprezentanților acestor țări decât nouă, din moment ce furtul de colonii este deja printre metodele acceptate și practicate de democrații.”¹⁴¹

În acest timp, Stalin desfășura negocieri de comerț cu delegați Anglo-Francezi, nu foarte sinceri pentru a pune presiune indirectă pe Germania ca să se alieze cu URSS. Hitler a realizat că cooperarea cu Rușii oferea cea mai bună șansă de a înclina balanța în favoarea țării sale. Dacă Moscova și-ar fi unite forțele cu puterile Vestice, Reichul ar fi devenit încercuit economic și militar.

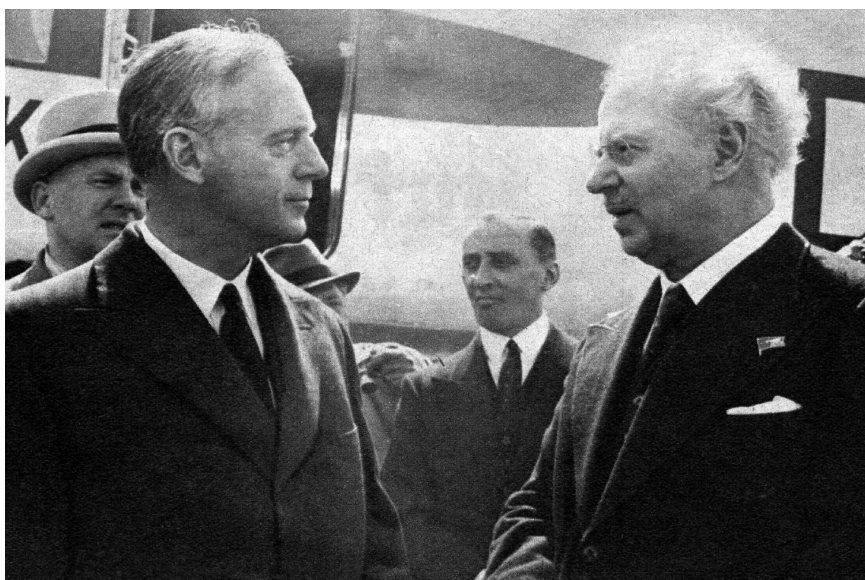
Kremlinul a găzduit delegația militară Anglo-Franceză în August. La conferință, Voroshilov a oferit un angajament de 120 de divizii de infanterie (1,4 milioane), 16 divizii de cavalerie și 10.000 de tancuri pentru a invada Germania în cazul unui război. (*O divizie militară constă în 10.000-15.000 de soldați*) Generalul Francez, Joseph Doumenc și Amiralul Englez, Reginald Drax, niște negociatori de mâna a doua cu autoritate limitată,

au propus mai mult sau mai puțin o strategie defensivă, un angajament simbolic comparativ cu ceea ce Rușii promiteau.¹⁴² Voroshilov a insistat ca alianța să fie bazată pe dreptul Armatei Roșii de a trece prin Polonia și România pentru a ajunge la frontiera Germană. Din moment ce ambele aceste state marginale controlau teritoriu luat de la Rusia în 1919, guvernele lor se temeau în mod justificat că odată ce sunt lăsați înăuntrul Sovieticii ar ocupa permanent regiunile de frontieră. Bucureștiul și Varșovia au respins propunerea iar discuțiile au eșuat. Moscova nu a făcut nicio încercare de a negocia în mod direct cu Polonezii pentru a le câștiga cooperarea, un indiciu al atitudinii blazate a lui Stalin față de o înțelegere cu Aliații.

În acea lună, URSS a conclud un agreement expansiv de comerț cu Reichul German. Pe 19 August, noul comisar al relațiilor externe, Vyacheslav Molotov, a spus ambasadorului German, Conte Friedrich von der Schulenburg, „Noi am ajuns la concluzia că pentru a asigura succesul negocierilor economice, o bază politică corespunzătoare trebuie să fie creată.”¹⁴³ El a propus un pact de non-agresiune, ceva ce Rușii sugeraseră întâi Germanilor în Iulie 1936. Hitler a evitat exemplul adversarilor săi Vestici, ce îi ofensaseră pe Sovieticii prin a trimite reprezentanți de mână a doua către discuțiile militare cu Moscova. El i-a trimis o telegramă lui Stalin cu o ofertă de a-l trimite pe însuși Ribbentrop. El a declarat, „Ministrul de Externe al Reichului are autoritate completă asupra formulării și semnării pactului de non-agresiune cât și a protocolului.”¹⁴⁴ Stalin a răspuns pe 21 August, invitându-l pe Ribbentrop să zboare către Moscova pentru o întâlnire pe 23.

Stalin a participat în mod personal în conferință. El a cerut ca Germania să recunoască Statele Baltice, Finlanda și Basarabia ca și sferă de interes Sovietic. El a promis oaspetelui său că URSS nu dorește să agite structura înlăuntrică a acestor țări. Cu privire la Polonia, Stalin a recomandat ca semnatarii să stabilească o linie de demarcare în caz de război, pentru a preveni conflict Germano-Sovietic în împărțirea țării. Ribbentrop și-a asigurat gazda că noua orientare Sovietică a Reichului reprezintă o schimbare fundamentală în polița externă, și că nu este o tactică de manevrare pentru a-i permite Germaniei să izoleze și să zdrobească Polonia. El l-a asigurat pe Stalin, „Pe

partea Germaniei, totul va fi încercat pentru a rezolva chestiunea într-un mod diplomatic și pașnic.”¹⁴⁵ Pe 24 August, delegația Germană a zburat înapoi către Berlin cu pactul semnat. Hitler nu privea tratatul ca o undă verde pentru a ataca Polonia, ci a continuat încercările neroditoare de negociere timp de încă o săptămână.¹⁴⁶ Cu războiul în desfășurare în Septembrie, Ribbentrop a sunat misiunea din Moscova pentru a presa Sovieticii să ocupe jumătatea de est a Poloniei conform protocolului secret.

Ajungând în aeroportul din Moscova pe 23 August 1939, Ribbentrop (stânga) vorbește cu Vladimir Potemkin, comisar adjunct al relațiilor externe în URSS.

El a sperat să tragă URSS în război împotriva Angliei și Franței. Molotov a amânat timp de două săptămâni. Stalin a ordonat în sfârșit Armatei Roșii să avanseze pe 17 Septembrie.

Germanii deja îi împinseră pe Polonezi 200 de km mai încolo de linia de demarcare. Stalin se temea că trupele lui Hitler ar păstra teritoriul adițional în loc să-l predea forțelor Sovietice. La înfrângerea Poloniei, armatele Germane și Sovietice au aranjat o paradă militară comună în Brest-Litovsk. După

ce a eliminat Polonia ca amenințare militară, Hitler a sperat să ajungă la un compromis cu Anglia și Franța. El plănuia să ofere să restaureze suveranitatea statului Ceh și a Poloniei de Vest. Ribbentrop sfătuisese guvernul Sovietic asupra acestei intenții într-o notiță pe 15 Septembrie. La o conferință cu OKW pe 17 Octombrie, Hitler a declarat, „Polonia va fi deveni independentă. Nu va deveni parte din țărâmul German și nici nu va fi sub administrația Reichului.”¹⁴⁷

Două săptămâni mai târziu, Molotov a exprimat poziția Moscovei față de Polonia: „Nimic nu a mai rămas din acest avort al tratatului Versailles, ce-și datora existența supresiunii naționalităților non-Poloneze.” Stalin a trimis o telegramă lui Ribbentrop pe 27 Decembrie, amintindu-i că „prietenia popoarelor Germaniei și Uniunii Sovietice” a fost „făurită în sânge” pe câmpurile de luptă Poloneze.¹⁴⁸ Orice efort de a reînvia statul Polonez, pleda Stalin, era prin urmare contrar acestui spirit. Conștient de dependența țării sale de comerțul cu Sovieticii, Hitler și-a abandonat planul de a restabili statul Polonez. Stalin a căutat să oprească orice acțiune ce ar putea aduce Germania și Aliații la masa de conferință.

Pe 30 Noiembrie 1939, Armata Roșie a invadat Finlanda. Finlandezii nu făcuseră nimic pentru a provoca atacul, în afară de a refuza cererile Moscovei de a ceda porțiuni ale teritoriului lor și niște insule în Golful Finlandei către URSS. Rușii și-au descris „contraatacul” ca și răspuns împotriva „provocărilor militaristilor Finlandezi.”¹⁴⁹ Războiul de iarnă de trei luni și jumătate ce a urmat a costat armata Finlandeză 27.000 de morți și 55.000 de răniți. Armata Roșie a pierdut 126.875 de căzuți la datorie și 264.908 răniți. Cu toate că opinia publică Germană susținea în marea majoritate Finlanda, Hitler a blocat încercările Aliaților de a transporta material de război către Finlandezi prin Norvegia.

Führerul a scris în mod personal un editorial ce definea poziția guvernului asupra Scandinavei, pe care presa Germană l-a publicat la începutul lunii Decembrie: „Din moment ce înființarea Ligii Națiunilor, statele de nord au fost cele mai loiale susținătoare ale acestui sistem, a cărui singur scop era să lege în mod continuu Germania... Când Național Socialismul a obținut puterea în Germania, nu a trecut o zi fără ca multe ziare din

statele nordice să-și exprime critica arogantă și batjocoritoare față de polițele Germane... Este naiv și sentimental să existe așteptarea ca poporul German, ce se luptă pentru viitorul lor, să se alieze în prezent cu aceste mici țări ce anterior nu puteau face îndeajuns pentru a discredita și insulta Germania.”¹⁵⁰

Temându-se de intervenția Anglo-Franceză, Stalin a suspendat operațiunile în Finlanda în Martie 1940, imediat ce armata sa a obținut avantajul superior. Sovieticii au spulberat curând orice bunăvoință pe care acești termeni blânzi o evocau. La mai puțin de o săptămână după concluzionarea tratatului de pace din Moscova, Rușii au realizat că granița nou definită a lăsat orașul Enso imediat înăuntrul graniței Finlandeze. Aici se afla unul dintre cele mai mari complexe de fabricare a hârtiei și a celulozei din lume. Cel din urmă este un polimer necesar pentru producția de explozibili de înaltă calitate. Armata Roșie a intrat pur și simplu în Finlanda și a ocupat Enso.¹⁵¹

Pe 2 Iunie 1940, Sovieticii a cerut „restituire” pentru mărfurile pe care Finlandezii în mod presupus le evacuasera în timpul luptei din zonele acum sub control Rusesc. Nicio prevedere pentru această compensație nu exista în tratatul original de la Moscova. Finlanda a trebuit să predea 75 de locomotive și 2.000 de vagoane de tren către URSS. Pe 14 Iunie, soldați Sovietici au doborât un avion Finlandez de pasageri ce purta diplomați Francezi și Americani către Helsinki. Sovieticii au deportat întreaga populație de 420.000 de persoane din partea de Finlanda ce era acum sub controlul lor.¹⁵²

Presiunea Sovietică asupra Finlandei a devenit problema Germaniei. În Aprilie 1940, Schnurre a negociat un acord de comerț cu Helsinki. Permitea Reichului să cumpere 60% din minereurile Finlandeze de nichel, necesare producției de oțel. Germania extrăgea doar 5% din necesarul său de nichel. În iunie, URSS a insistat asupra opțiunii de a cumpăra o mare parte din producția Finlandeză.

Din moment ce Uniunea Sovietică beneficia deja de suficientă producție domestică, Germanii priveau inițiativa Moscovei ca și o manevră pentru a face Reichul mai dependent de Rusia pentru materii prime. Amiralul Nikolai Nesviski al flotei Sovietice pe Marea Baltică a predat un raport confidențial des-

pre cum să „fie rezolvată problema existenței independente a Suediei și Finlandei.”¹⁵³

Acest poster Sovietic idealizează invazia din Karelia din 1939. Scrie, „Pentru un Petrograd Roșu! Pentru o Finlanda Roșie!”

Sovieticii au pregătit planuri pentru o reînnoită invazie în Finlanda în Septembrie. Acordul de comerț Germano-Finlandez, semnat pe 24 Iunie, a făcut Finlanda o sursă importantă de resurse naturale pentru industria de război a Reichului. În August 1940, OKW a primit informații despre concentrații de trupe Sovietice aproape de frontiera Finlandeză. La ordinul lui

Hitler, Germanii și-au împuternicit armata și contingentele Luftwaffe în Norvegia de nord. Ei au dat Finlandezilor artileria Aliată ce era inițial menită pentru războiul de iarnă împotriva Rusiei, pe care armata Germană o confiscase în porturile Norvegiei. Finlanda a aranjat să înceapă să cumpere în mod discret arme Germane de asemenea. În războiul de iarnă din 1940/1941, Sovieticii au încălcat un acord de comerț cu Helsinki și au suspendat transporturile de grâne către Finlanda. Finlandezii s-au îndreptat spre Germania pentru a umple golul, întărind legătura dintre cele două țări.

URSS s-a pornit împotriva celorlalte țări definite ca și sferă de interes Sovietic de către pactul Germano-Sovietic din 1939. Spre sfârșitul aceluiași an, Moscova pusea presiune pe Lituania, Estonia, și Letonia ca acestea să semneze tratate pen-

tru a permite Flotei Sovietice să stabilească baze navale în porturile lor Baltice. În Iunie 1940, Molotov s-a plâns de protecție insuficientă pentru personalul militar Rus staționat acolo. Un ultimatum a urmat, ce a forțat cele 3 națiuni Baltice să permită Sovieticilor să-și întărească garnizoana. Armata Roșie a trimis 18-20 de divizii (230.000).¹⁵⁴ Această prezență marțială copleșitoare a permis comuniștilor de acolo să declare țările Baltice drept republici Sovietice pe 21 Iulie, urmând alegeri electorale false și o „răscoală populară.”

Tineri Letoni au mărșăluit în Parada Sovietică din Mai în 1941. Expresiile lor indică că participarea în această celebrare a „uniității proletare” nu era tocmai voluntară.

Stalin a trimis doi reprezentanți, Andrei Zadnov și Andrei Vysinskiy, pentru a elimina inamicii politici din acele teritorii. Sovieticii au deportat peste 140.000 de Estonieni, 155.000 de Letoni, și 300.000 de Lituanieni către tabere de muncă Siberiene. Puțini s-au întors vreodată.¹⁵⁵ Referindu-se la ocupația URSS a Statelor Baltice și a luării simultane a Basarabiei din mâinile României, Stalin a spus Comitetului Central

al partidului comunist în Septembrie 1940, „Aceasta este o binecuvântare pentru omenire. Lituaniienii, Rușii Albi și Basarabenii pe care i-am eliberat de sub asuprirea de către moșieri, capitaliști, polițiști și alte gunoaie similare se consideră norocoși. Aceasta este atitudinea poporului.”¹⁵⁶

Pe durata acestor confiscări Sovietice de pământ, atenția lumii s-a concentrat pe Europa de Vest. În Aprilie 1940, forțele armate Germane au ocupat Norvegia și Danemarca. În următoarea lună, Germanii au invadat Olanda, Belgia, și Franța, toate trei s-au predat în 6 săptămâni. Forța de Expediție Britanică s-a retras în Anglia. Germania și-a eliminat adversarii continentali atât de ușor încât Britania s-a pus pe defensivă.

Războiul îndelungat de uzură pe care Stalin îl prezisese că va epuiza statele "capitaliste" nu s-a materializat. Influența augmentată a Reichului asupra economiei Europene a ușurat parțial dependența sa de comerț Sovietic. Victoria Germană rapidă la alarmat pe Stalin, care și-a exprimat opinia că răz-

boiul cu Germania era inevitabil.¹⁵⁷

Pe durata alegerilor Sovietice false în țările Baltice în Ianuarie 1941, un comisar politic ajută să valideze identitatea votanților înregistrați. Posterul din fundal îi arată pe Stalin și pe Molotov.

Expansiunea Sovietică îl neliniștea pe Hitler, iar eforturile Rusești de a îmbunătăți relațiile cu Anglia, încă în război cu Germania, îi ridicau suspici-

unile. Pe 23 Aprilie 1940, Weizsäcker i-a trimis o telegramă lui Karl von Ritter, un secretar în ambasada Germană în Moscova, spunând că „ieri, aproape toate ziarele Londoneze au scris despre discuțiile economice Englezo-Sovietice, care se presupune că au început la inițiativa sovietică.” Weizsäcker a ordonat misiunii Germane să îl informeze pe Molotov: "în ceea ce privește cursul de până acum al livrărilor Sovietice de materii prime, guvernul Reichului nu este mulțumit că acestea corespund percepției sale de asistență reciprocă. El imploră guvernul sovietic să mărească și să continue livrările în lunile favorabile transportului și să pună imediat în mișcare transporturi mai mari de petrol și cereale”¹⁵⁸ Având în vedere politica externă tradițională a Britaniei, acestea au fost concesii generoase. Dictatorul Sovietic a mărturisit că el considera Germania ca fiind singura amenințare. El a deschis mai mult sau mai puțin ușa către o alianță cu Londra.

Conștient că această conferință cu Cripps va stârni neîncredere în Berlin, Stalin i-a ordonat lui Molotov să-i ofere ambasadorului German un rezumat în scris al convorbirilor. Versiunea lui Molotov, pe care Schulenburg a trimis-o guvernului său, dădea impresia că Stalin rămăsese loial alianței cu Germania și că refuzase propunerile lui Cripps. Însă, Hitler a primit informație mai de încredere din Roma; agenți Italiani monitorizau în secret comunicațiile ambasadorului Iugoslav în Moscova, Milan Gavrilovic, către Belgrad. Ei au transmis aceste informații Berlinului. Gavrilovic a scris despre interesul Moscovei în a semna cu Anglia. În acest mod, Hitler a aflat despre duplicitatea lui Stalin.¹⁶⁰

De asemenea în Iulie, Hitler și Ribbentrop începuseră medierea unei dispute de graniță între Bulgaria, Ungaria și România. Armata Roșie s-a adunat de-a lungul graniței comune cu România. Se pregătea să invadeze și să „restaureze ordinea” dacă un război izbucnea între Statele din Balcani.¹⁶¹ Rapoartele despre concentrații de trupe Sovietice în Basarabia l-a determinat pe Hitler să comande staționarea a două divizii blindate germane (24.000) în sud-vestul Poloniei, plus alte 10 divizii de infanterie (120.000), ce să ocupe rapid terenurile de petrol din Ploiești în cazul în care regiunea devenea instabilă.

Pe 24 August, discuțiile Româno-Maghiare s-au oprit. Hitler i-a forțat pe diplomați înapoi la masa de conferință. Puternica influență economică Germană în regiune, împreună cu frica justificată de intervenție Sovietică, i-a dus către a accepta arbitrarea Führerului. Într-o sesiune condusă de către Ribbentrop și Ministrul de Externe Italian, Galeazzo Ciano, pe 30 August, România a agreeat să cedeze partea de nord a Transilvaniei către Ungaria. În schimb, Germania și Italia garantau protecția României împotriva agresiunii străine. La cererea Bucureștiului, Germanii au trimis o misiune militară ce includea trupe mecanizate și unități de forțe aeriene pentru a antrena și augmenta armata Română în Octombrie.¹⁶²

Moscova contribuisese crizei prin a încerca să provoace Ungaria și Bulgaria împotriva României. Kremlinul acum protesta că Arbitrarea Viena încălca Articolul II al pactului Germano-Sovietic. Tratatul din 1939 necesita consultarea în chestiuni de interes comun, dar Rușii nu fuseseră invitați la negocierile din Viena. Ribbentrop a răspuns că interesele Sovietice în Balcani fuseseră deja satisfăcute cu ocupația Basarabiei în Iunie. El i-a reamintit lui Molotov că URSS ocupase întreaga Lituania, incluzând o porțiune definită drept o sferă a influenței Germane, fără notificarea Berlinului. Ribbentrop a argumentat că intervenția diplomatică Germană în controversa Balcană restaurase stabilitatea unei regiuni vecine Uniunii Sovietice, ce nu putea fi decât în interesul Moscovei.

Molotov a răspuns printr-un memorandum pe 21 Septembrie 1940. El a disputat poziția lui Ribbentrop, plângându-se că garanția Germano-Italiană pentru România este direcționată împotriva URSS (scopul real al garanției era protecția României de Ungaria, a cărui regent era nesatisfăcut cu agreementul final). Cu toate că Germanii s-au adresat lui Molotov într-o manieră ce ministrul de externe Român a descris-o drept „bine intenționată și conciliantă,” relațiile dintre Moscova și Berlin s-au răcit în acea vară.¹⁶³ Cu privire la ocupația Sovietică a Statelor Baltice în Iunie, ambasadorul German în Riga a scris aceste cuvinte superiorilor săi: „Cercurile pro-Rusești pretind pe moment cu mare vehemență, că întreaga acțiune este direcționată împotriva Germaniei, și că într-un timp scurt o ofensivă în teritoriul German va începe.”¹⁶⁴

Autoritățile Sovietice din Basarabia au sfătuit Germanii etnici stabiliți acolo să nu-și exercite opțiunea de a migra către Germania. Ei au explicat că Armata Roșie va invada Reichul în curând, așa că nu era niciun rost în a se muta.¹⁶⁵ În Octombrie, Germanii au intrat în posesia unui document militar Sovietic original ce conținea un plan pentru a ataca România și a captura Ploieștiul.¹⁶⁶ Statul Major Sovietic, Georgi Zhukov, a transferat Armatele 5, 9, și 12 către Basarabia, mobilizându-le la 175 de km de câmpurile de petrol ale României. Numai Armata 9 deținea mai multe tancuri decât întreaga forță armată Germană.¹⁶⁷

Pe 13 Octombrie, Ribbentrop i-a scris lui Stalin, sugerând ca Molotov să viziteze Berlinul. Stalin a acceptat, trimițându-și comisarul de afaceri externe pe 12 Noiembrie. În timpul conferințelor, Führerul i-a reamintit oaspetelui său de ajutorul Germaniei în timpul războiului Finlandez și de ocupația militară a Statelor Baltice și a Basarabiei. El a susținut că Germania și Rusia au avut mereu de profitat când au lucrat împreună; când s-au întors una împotriva celeilalte, doar puterile străine au beneficiat. Hitler i-a spus lui Molotov că Germania nu avea niciun interes politic în Finlanda, dar avea nevoie urgentă de comerț cu aceasta pentru a achiziționa nichel și cherestea.

Singurele trupe Germane de acolo erau pe rută către Norvegia de nord, un transfer ce curând avea să fie finalizat. El a accentuat că Germania necesită pace în regiunea Mării Baltice pentru a continua războiul împotriva Britaniei.

Molotov nu a arătat niciun interes în această sugestie. El în mod repetat s-a întors la cererile sale pentru o sporită influență Sovietică asupra Finlandei și Balcanilor, în special Bulgaria. Întâlnirea, ce s-a sfârșit cu plecarea lui Molotov pe 14 Noiembrie, a eșuat în a atinge un compromis viabil.

Aceasta l-a constrâns pe Hitler să trimită gradual mai multe trupe către frontiera de est a Reichului pentru a bloca posibila expansiune Sovietică. Ca și rezultat, el a dus lipsă de resurse militare adecvate pentru a doborî Anglia. Prin a slăbi Germania și a-i încuraja indirect pe Britanici să-și continue rezistența, Stalin a prevenit o concluzie pentru lupta din Vest.¹⁶⁸

Un eveniment în afara controlului lui Hitler a perturbat și mai mult relațiile Germano-Sovietice. Pe 28 Octombrie Italia, care intrase în război de partea Germaniei în Iunie, a lansat o invazie neprovocată a Greciei. Trupele lui Mussolini au suferit pierderi grele și nu au făcut niciun progres. Tenacitatea apărătorilor Greci, terenul muntos, vremea nefavorabilă, și conducerea și artileria slabă a armatei Italiene au împiedicat ofensiva. Înfrângerile Italiene în Grecia și Libia împotriva Britanicilor au scăzut substanțial prestigiul Axei printre țările neutre Europene.¹⁶⁹

Baronul von Weizsäcker stă în spatele scaunelor în care stau Hitler și Ministerul de Externe Italian, Ciano, în timpul ceremoniei de ratificare a Pactului Celor Trei Puteri dintre Germania, Japonia și Italia în Septembrie 1940. Eforturile Berlinului de a încorpora statele Balcanе în alianță îl nelinișteau pe Stalin. El suspecta că pactul era direcționat împotriva URSS, în ciuda asigurării lui Ribbentrop cum că scopul său era blocarea influenței Anglo-Americane.

Presa Italiană a publicat totodată cererile lui Mussolini asupra anumitor teritorii Iugoslave. În August, regentul Iugoslaviei, Prințul Paul, i-a spus reprezentantului German în Bel-

grad, Viktor von Heeren, „Cu privire la atitudinea publicului față de Germania, poziția Germaniei asupra acestei polițe agresive Italiene este de cea mai mare însemnătate. Poporul respectă Germania, dar au dispreț pentru Italia.”¹⁷⁰ Un diplomat Iugoslav mituit de către Germani a dezvăluit Berlinului detaliile încercărilor Moscovei de a câștiga Balcanii într-o coaliție pan-Slavică anti-Germană.

În Decembrie, Hitler a direcționat OKW să plănuiască o expediție militară împotriva Greciei. Atena începuse să accepte ajutorul Britanic; dacă Forța Aeriană Roială avea să transfere escadroane de bombardiere către aeroporturile Grecești, acestea ar fi fost în raza de acțiune a Ploieștiului. Germanii trebuiau să-i prevină pe Englezi din a forma un front secundar în sud-estul Europei împotriva Germaniei, să protejeze sondele de petrol Românești și să ajute armata Italiană blocată în Grecia. Hitler a sperat că o puternică prezență militară Germană ar convinge Atena să compromită și să concludă pace cu Italia. Ideea a dispărut când trupele Britanice au debarcat pe 10 Martie 1941, pentru a împuternici Grecii.

Uniunea Sovietică a obiectat când Germanii au concentrat trupe în sudul României în Ianuarie. Armata 12 Germană plănuia să traverseze de acolo în Bulgaria la începutul lui Martie, și să se mobilizeze de-a lungul graniței țării cu Grecia. Pe 13 Ianuarie, agenția de știri Sovietică, *Tass*, a anunțat că transferul de trupe Germane către Bulgaria avea loc „fără de știrea sau aprobarea URSS.”¹⁷¹ Berlinul a răspuns că operațiunea era necesară pentru a ține forțele Britanice departe de continent. Ribbentrop a declarat în mod public puterea Armatei 12 pe 12 Februarie a fi un număr exagerat de 680.000 de bărbați. Acesta includea „un procentaj în special de mare de trupe tehnologice cu cea mai modernă artilerie, în special personal blindat.” Scopul laudei era descurajarea Rușilor din a risca o confruntare militară. Ei au protestat într-un memorandum către Biroul de Externe German, „Cu privire la toate aceste circumstanțe, guvernul Sovietic o consideră datoria sa de a avertiza că prezența oricărei forțe armate în teritoriul Bulgar și în Bosfor va fi văzută ca și o amenințare împotriva siguranței URSS.”¹⁷²

Iugoslavia s-a alăturat sistemului de alianță German, Pactul celor Trei Puteri, pe 25 Martie. Cu toate că Reichul cum-

păra grâne de la această țară, exista o mișcare puternică pan-Slavică în Iugoslavia iar conducerea forțelor armate era ostilă față de Germania. Două zile mai târziu, o răscoală militară a doborât guvernul. Armata a arestat membrii proeminenți ai fostei administrații. Noul cap de stat, Generalul Dusan Simovic, a dezvăluit Britanicilor că el avea nevoie de timp pentru a-și augmenta forțele armate dar avea să se alăture SUA, Angliei și Rusiei pentru a ataca Germanii.¹⁷³

Hitler nu s-a încrezut în promisiunea publică a lui Simovic de a respecta obligația Iugoslaviei față de Pactul celor Trei Puteri. Chiar în ziua răscoalei, Führerul a spus OKW, „Lovitură de stat militară din Iugoslavia a alterat situația politică în Balcani. Chiar dacă aceasta și-ar declara loialitatea, pentru moment Iugoslavia trebuie considerată un inamic și prin urmare învinsă cât se poate de repede.”¹⁷⁴ Moscova a felicitat noul regim din Belgrad printr-o telegramă, declarând că „poporul Iugoslav s-a demonstrat din nou demn de trecutul său glorios.” Regentul Ungariei, Nicolaus von Horthy, l-a avertizat pe Hitler, „Iugoslavia ar fi fost improbabilă să se lase condusă pe această cale fără o anumită influență Sovietică.”¹⁷⁵

Armata Germană a invadat Iugoslavia și Grecia pe 6 Aprilie. Cu toate că ziarele Americane au estimat forța expediționară Britanică în Grecia la 240.000 de bărbați, Germanii i-au estimat tăria în jur de 60.000.¹⁷⁶ Imobilizată de către disonanța etnică din rangurile sale, lipsa de pregătire și slabă structură de comandă, armata Iugoslavă a eșuat în a forma o rezistență coezivă împotriva Germanilor. Armata Greacă nu s-a descurcat mai bine. Trupele Britanice, care conform unui corespondent German de război „se îmbătau ziua și alergau după fete noaptea,” curând s-au pregătit să evacueze teritoriul.¹⁷⁷ Forțele armate Germane au ocupat ambele țări cu pierderi minime.

Dezastrul din Balcani a tensionat relația Germano-Sovietică. Moscova finalizase pactul de non-agresiune cu regimul Simovic pe 5 Aprilie. Hitler a judecat corect acesta drept un gest neprietenos. Soldați Germanii au descoperit documente în Belgrad ce susțineau această opinie.

Unul găsit în ambasada Sovietică scria, „URSS va reacționa doar la un moment dat. Puterile Axei în mare parte și-au împrăștiat forțele de luptă, iar din acest motiv URSS va acționa

subit împotriva Germaniei.”¹⁷⁸ Analistul diplomatic German, Ernst Woermann a pregătit un rezumat al corespondenței fostului ministru de externe Iugoslav. Woermann a conchis că Sovieticii „au încurajat Iugoslavia către o finală opoziție împotriva Germaniei... Sovieticii fac pregătiri grăbite.”

Infanterie Germană de munte, *Gebirgsjäger*, navighează terenul pitoresc și denivelat în timpul campaniei Balcanice în Aprilie 1941.

Viktor Prinz zu Wied, ambasadorul German în Stockholm, a comunicat Berlinului pe 16 Mai, „Reprezentanta Rusiei Sovietice de aici, Doamna Alexandra Kollontai, a spus astăzi ceea ce tocmai am aflat, că în niciun timp în istoria Rusiei nu au existat trupe mai puternice concentrate pe frontiera de vest a Rusiei decât în prezent.”¹⁷⁹

Hitler a primit semne sinistre de potențială agresiune Sovietică de la alte surse de asemenea. De la Helsinki a venit o telegramă codificată ce relata cum reprezentantul naval Sovietic de acolo, Smirnov, a dezvăluit colegului său American, Huthsteiner, că „În cel mai probabil caz Rusia va trebui să intre în război de partea celorlalte mari democrații.”¹⁸⁰ Walter Schellenberg, un oficial senior în *Sicherheitsdienst* (SD), o ramură a

rețelei lui Himmler de aplicare a legii responsabilă cu contrainformații și securitate, a raportat o creștere dramatică în spionajul, subversiunea și sabotajul Sovietic. Poliția portuară din variate porturi Europene au capturat lucrători de la docuri, care plasau explozibile la bordul navelor de comerț Germane, Italiene și Japoneze. În majoritatea cazurilor făptașii erau agenți comuniști. Poliția Daneză a destrămat un cerc în mod particular de nociv de sabotori comuniști condus de către Ernst Wollweber. Din 1938, membrii săi au introdus clandestin explozibili la bord și a scufundat aproape 70 de nave care plecau din porturile scandinave cu destinația Germania.¹⁸¹ OKW au marcat zboruri Sovietice în recunoaștere asupra spațiului aerian German în fiecare zi. Îl aprovizionau constant pe Hitler cu analize asupra forțelor Rusești ce creșteau constant de-a lungul frontierei comune: „Amenințarea crescândă împotriva Germaniei venită din mobilizarea armatei Ruso-Sovietice corespunde cu sentimentul anti-German ce este hrănit constant și păstrat pe prim plan de propaganda ostilă.”¹⁸²

La cinci săptămâni după discuțiile eșuate cu Molotov din Noiembrie 1940, Hitler a ordonat OKW să plănuiască o ofensivă împotriva URSS. El a judecat în următoarele câteva luni dacă să exercite opțiunea. După căderea Franței, Führerul s-a decis că o invazie directă asupra Insulelor Britanice era prea riscantă. Strategia alternativă de a contesta puterea Engleză în Mediterană depindea în mare de capturarea Gibraltarului pentru succes. Germanii nu puteau să lanseze o operațiune împotriva poziției proeminente a Britanicilor dacă Spania nu intra în război, dar Franco a ales neutralitatea. Cu ajutorul American pentru Anglia crescând, Hitler nu a văzut nicio altă cale de a sfârși războiul. Schimbarea în orientarea Sovietică către Vest evoca spectrul unei alianțe Anglo-Americane-Sovietice. Rușii puteau ataca flancurile Germaniei, Finlanda și România, fără avertisment. Aceasta ar fi putut să reducă transporturile vitale de nichel și petrol.

Führerul a simțit cum inițiativa strategică trece de partea inamicilor. Doar o împingere dramatică ar putea salva situația, dând o lovitură finală Rusiei înainte ca aceasta să-și poată alătura forțele cu SUA și să confrunte Germania cu o coaliție militară copleșitoare. Eliminarea amenințării Sovietice într-o

campanie rapidă ar permite Reichului să-și consolideze poziția în Europa și să se concentreze pe războiul împotriva Angliei. O victorie asupra URSS ar împuternici de asemenea influența Japoniei în Estul Îndepărtat. Hitler credea că eliminarea Rusiei din joc ar influența Londra să concludă o pace cu Germania și ar descuraja deopotrivă intervenția Americană.

În Aprilie 1941, guvernul Sovietic a permis unei delegații de ingineri de la producătorii de armament German, incluzând Mauser, Henschel, și Daimler-Benz, să viziteze facilitățile de producție și cercetare aeronautică din URSS. Organizarea, mărimea, și calitatea instalațiilor au avut o impresie evidentă asupra vizitatorilor. Într-o evaluare detaliată pregătită pentru Ministerul Aerian al Reichului, delegații Germani au descris printre alte lucruri o singură fabrică de motoare de avion ce era mai mare decât șase uzine Germane combinate. Göring și personalul Luftwaffe au considerat raportul exagerat. El i-a acuzat pe inginerii de armament de defetism și de căderea în plasă într-o înșelăciune Sovietică. Hitler însă, a luat analiza în serios. El a remarcat, „Vezi cât de departe au ajuns acești oameni. Am face bine să pornim.”¹⁸³ De fapt din 1939, producția în masă a aeronavelor moderne de luptă în Uniunea Sovietică crescuseră cu 70%. Cu toate că Hitler nu îi considera neapărat pe Ruși un pericol militar imediat, pericolul pe care programul lor de armament expansiv îl reprezenta pe viitor era o mare problemă.

Deși comandanții de armate Germane aveau rezervări legate de pornirea unui război pe două fronturi, majoritatea erau optimiști față de șansele unei victorii rapide asupra URSS.¹⁸⁴ Statul Major German a prezis o campanie de două până la patru luni. Șeful de personal, Franz Halder a subestimat puterea armatei Roșii cu jumătate,¹⁸⁵ iar Armatele Străine din Est, o ramură a serviciului de informații al armatei Germane, de asemenea a subestimat mărimea Armatei Roșii. Analistii au stabilit numărul diviziilor blindate la 10. În realitate, Sovieticii aveau 100 de divizii mecanizate, toate cu blindaj.¹⁸⁶

Germanii au primit o evaluare denigratoare a capacităților Rusești din partea Japoniei. Șeful poliției secrete Sovietice în Manciuria, Generalul Lyushkov, a dezertat către Japonezi în 1938. Ei au transmis transcrierile interogării sale către amba-

sada Germană din Tokyo. Lyushkov a descris dezorganizarea și incompetența conducerii Armatei Roșii. El a oferit exemple demonstrând că structura politică din URSS era instabilă iar în cazul unui război major, întregul sistem ar cădea.¹⁸⁷

Conform tradiției biroului de externe, Ribbentrop a argumentat cu tenacitate în favoarea unui compromis cu Moscova. Pe 10 Ianuarie 1941, economistul Schnurre a semnat un acord comercial extins cu Uniunea Sovietică, depășind în proporțiile sale toate acordurile anterioare și eliberând calea de potențiale blocaje în provizia Germaniei de materii prime.¹⁸⁸ Pe lângă aprovizionarea Reichului cu petrol Rusesc, bumbac, furaje, fosfați, minereu de fier, fier vechi, crom, și platină, Sovieticii au cumpărat cauciuc din Estul Îndepărtat pentru Germani și l-au transportat cu trenul. Reichul în schimb a furnizat utilaje industriale și armament. Schnurre și Ribbentrop au prezentat acordul de comerț lui Hitler la *Berghof* pe 26 Ianuarie. În lectura sa, Schnurre a menționat că acordul ar nulifica efectul blocadei Engleze continentale. Din moment ce aceasta era practic singura speranță a Londrei pentru victorie, Schnurre a conchis că tratatul Rusesc „este o bază fermă pentru o pace victorioasă pentru Germania.”¹⁸⁹

Hitler a răspuns că el nu poate oferi prioritate transporturilor necesare ca Germania să susțină noul acord de comerț. Situația militară din Mediterană, incluzând Africa de Nord, l-au forțat să ofere prioritate nevoilor forțelor armate Germane și Italiene. Schnurre a scris mai apoi că purtarea lui Ribbentrop „în mod clar demonstra că în acest timp se opunea războiului cu Rusia.”¹⁹⁰ După câteva certuri, cei doi diplomați l-au convins pe Hitler să aprobe tratatul.

În ciuda războiului împotriva Britaniei, Germanii erau într-o poziție solidă de negociere față de Uniunea Sovietică în Ianuarie 1941. Ei dominau în mare parte economia Europeană, iar succesul forțelor lor armate împotriva Poloniei și Franței impresionaseră liderii Sovietici. Generalul din Armata Roșie, Boris Shaposhnikov a supraestimat numărul de tancuri și aeronave disponibile forțelor armate Germane cu mai mult decât dublu.¹⁹¹ Milităria Germană era cu mult superioară cu cea a Finlandei, a cărei soldați provocaseră pierderi grele anterior asupra Armatei Roșii în ciuda faptului că erau depășiți numeric.

În adiție, Stalin nu avea încredere în Britanici: În timpul campaniei Franceze din 1940, Germanii capturasera și publicaseră planuri Aliate de a folosi baze aeriene în Turcia pentru a bombarda câmpurile de petrol Rusești din Baku, cu toate că URSS nu era beligerantă.¹⁹² Scopul era să oprească în mod indirect aprovizionarea Germană de combustibil.

În anumite privințe, Stalin privea Germania ca și un zid între URSS și puterile capitaliste. El i-a spus lui Ribbentrop în 1939, „Eu nu voi tolera vreodată ca Germania să devină slabă.”¹⁹³ Istorică Rusă, Irina Pavlova, a rezumat, „Pentru Stalin puterea crescătoare a Național Socialismului era un factor pozitiv în evoluția relațiilor internaționale, deoarece, în percepția sa aceasta agrava disonanța dintre puterile capitaliste principale și era în principal direcționată împotriva Marii Britanii și Franței.”¹⁹⁴ Dacă Germania și Rusia aveau să se lupte, Stalin ar fi „scos nucile din foc” pentru democrații într-adevăr; lucru împotriva căruia el însuși a avertizat în 1939.

Biroul de Externe al Reichului s-a opus persistent planului de a invada URSS. Exasperat, Hitler l-a numit pe implacabilul Ribbentrop „cel mai dificil subordonat al meu.”¹⁹⁵ Schnurre chiar a apelat la Mareșalul Wilhelm Keitel și Generalul Alfred Jodl al OKW pentru a promova o înțelegere cu Kremlinul: „Am descris consecințele negocierilor de la Moscova și marile lor avantaje pentru Germania; securizarea unei provizii de materiale prime și a unei rezerve de hrană, plus oportunități de mare amploare de comerț cu Estul.” Schnurre a împrumutat argumente despre expansiunea Rusiei, rezerva sa inepuizabilă de forță de muncă și climatul ei ce au fost odată folosite de Marchizul Augustin de Caulaincourt, ce îl sfătuisese pe Napoleon împotriva invaziei imperiului Țarului în 1812. „Explicația mea din păcate a picat pe urechi surde,” Schnurre și-a amintit. „Jodl a răspuns că toate acestea au fost luate în considerație; din toate punctele de vedere va fi un război scurt.”¹⁹⁶ Diplomații Germani nu au abandonat niciodată părerea cum că pactul Germano-Sovietic putea fi salvat, considerând Reichul îndeajuns de puternic de a-l ține pe Stalin în obligațiile sale.

Conducerea militară Sovietică a pregătit două planuri operaționale pentru o invazie a Europei centrale, datate 11 Martie și 15 Mai 1941. Studiul din urmă declara că Armata

Roșie trebuie să „se mobilizeze înaintea inamicului, și să atace forțele armate Germane în momentul în care acestea sunt în stagiul de mobilizare, și sunt încă incapabile să organizeze coordonarea ramurilor individuale ale armatei.” O directivă de propagandă Sovietică a instruit jurnaliștii, „Lupta din acest război a demonstrat până acum, că o strategie defensivă împotriva trupelor motorizate superioare nu a adus niciun succes și s-a sfârșit în înfrângere. O strategie ofensivă împotriva Germaniei este prin urmare încurajată, una ce se bazează foarte mult pe tehnologie.”¹⁹⁷

Dacă Stalin în definitiv s-a decis să atace Germania, sau dacă avea o dată fixă în minte, este încă un subiect de dezbatere. Mulțumită trădătorilor Germani, el a primit un text cu directiva lui Hitler pentru OKW pentru a pregăti un plan de invazie pentru URSS. Susținerea Germană a Finlandei și penetrarea ei în România, Bulgaria, Grecia, și Iugoslavia de asemenea îl îngrijorau pe dictatorul Sovietic. Germanii întârziiau în transporturile de mașinării și arme obligate de tratat. Până în Iunie 1941, Armata Roșie își mobilizase 81.5% din forță în fața teritoriului controlat de Germani.¹⁹⁸ Hitler a deschis ostilitățile pe 22 Iunie 1941, cu repetate avertismente din partea lui Keitel despre concentrarea diviziilor Sovietice la graniță.

În justificarea hotărârii sale de a lansa o campanie împotriva Rusiei, Hitler i-a spus lui Ribbentrop, „mai devreme sau mai târziu, așa zișii clești est-vestici vor porni împotriva Germaniei.”¹⁹⁹ Ribbentrop și-a amintit după război, „Confruntat cu pericolul unui atac din ambele părți, Führerul a văzut eliminarea Uniunii Sovietice ca și singura cale de scăpare. El a atacat în principal pentru a evita un asediu venit din Vest și din Est în același timp, ce mai apoi a fost și cazul.”²⁰⁰ Decizia nu a venit nici rapid nici ușor. Ajutorul său, Walter Hewel și-a amintit că anxietatea de a decide dacă să invadeze sau nu URSS îl chinuia atât de mult pe Hitler încât avea nevoie de medicamente pentru a dormi.²⁰¹

Istoricii curții democratice, în special în Germania postbelică, atribuie campania Rusă ambițiilor lui Hitler de a obține *Lebensraum*, sau spațiu de trai, în Est. Teoria se bazează pe o presupunere fragilă: Anume, că blocat în lupta împotriva Britaniei și practic în război cu Statele Unite, Hitler a lansat o expe-

diție colonială împotriva unuia din cele mai puternice imperii din lume, principalul furnizor de resurse naturale vitale economiei Germane pe timp de război, pentru a securiza un surplus de pământ pentru viitorii pionieri Germani.

În adevăr, Reichul ducea o lipsă de un milion de muncitori în 1939, iar guvernul oferea beneficii muncitorilor străini, în special Cehi, pentru a imigra în Germania și a umple locurile libere din industrie. După cucerirea Poloniei, Hitler i-a spus lui Mussolini că noile provincii recuperate Germane precum Posen ar necesita 40-50 de ani pentru a fi stabilite și complet integrate în economie.²⁰²

O scenă dintr-un jurnal de știri German arată infanterie trecând pe lângă prizonieri Sovietici devreme în campania Rusă. Concentrarea Armatei Roșii la graniță a dat credibilizare afirmației propagandei Germane că Stalin ar fi adunat trupe pentru a invada Europa Centrală.

Unde ar fi găsit Hitler coloniști pentru a-i trimite în Rusia?

În plus, Biroul German de Rasă și Restabilire promova un program intitulat „Veniți Acasă în Reich.” Încuraja Germanii etnici ce trăiau în Polonia, Statele Baltice și Balcani să migreze

către Germania. În acest fel, statul spera să acopere parțial lipsa de putere de muncă din economie.

Dacă Hitler ar fi plănuit să colonizeze Rusia, el nu ar fi autorizat agenția să atragă Germani din Est înapoi acasă în Reich. În niciun moment nu a intrat problema de spațiu de trai în considerațiile lui Hitler dacă să invadeze Uniunea Sovietică sau nu.

„Inamicul Numărul Unu”

Rivalitatea comercială dintre națiuni este deseori începutul conflictelor armate, deși aceia ce profită din aventuri le descriu public drept războaie defensive sau luptate pentru motive altruiste. Fostul Președinte S.U.A. William Taft a mărturisit că diplomația modernă este „fundamental comercială,” dar îmbrăcată în „sentimente idealiste umanitare și obligații morale.”²⁰³ Cu privire la ostilitățile Americane față de Germania, ce l-au afectat pe Hitler pe durata mandatului său în oficiu, considerațiile economice au jucat un rol major.

Țara sa secată de rezerve de aur, Hitler a creat un sistem nou de bani pentru a pune economia națională înapoi pe picioare. În consecință, capitalul a ajuns să reprezinte productivitatea umană; munca în sine devenise bani. Valuta nu mai era o comoditate sub speculații, împrumutată cu dobândă înaltă, sau mânăuită pentru a manipula viața economică, ci strict un mijloc de a facilita tranzacțiile. Germania a introdus noi principii comerțului internațional de asemenea. Hitler, în cuvintele istoricului Canadian, Helmut Gordon, „era ferm convins că atâta timp cât sistemul monetar internațional rămâne bazat pe valoarea aurului, națiunile capabile să acapareze cât mai mult aur pot forța aceste națiuni ce duc lipsă de aur sub voința lor. Acest lucru face ca națiunilor bogate în aur să le fie ușor să sece sursele de valută și să le constrângă pe celelalte să accepte împrumuturi cu dobânzi mari pentru a-și risipi activele.”²⁰⁴ Hitler credea că puterea de producție a unei țări ar trebui să determine tăria economiei sale, și nu cantitatea de aur în trezorerie.

Germania a concludus agreeamente de comerț cu 25 de țări aflate în dificultate financiară în sud-estul Europei, Estul Apropiat, și America de Sud. Tratatetele bazau tranzacțiile pe un schimb de bunuri fără plăți monetare. În schimb pentru hrană și materiale prime, Germania aproviziona țările mai sărace cu mașinării agricole, locomotive, și bunuri fabricate.²⁰⁵ Acesta era un sistem de troc, ce cruța partenerii de comerț de împrumutul de la bănci străine pentru a finanța cumpărările – o ușurare pentru țările deja în datorate în timpul depresiei economice mondiale.

Acest aranjament reciproc avantajos a privat treptat Statele Unite, Franța și Marea Britanie de piețele pe care le dominau anterior. Instituții financiare din Londra și New York, obișnuite să ofere credite națiunilor mai mici, au pierdut o porțiune lucrativă a comerțului lor internațional. Generalul Britanic Fuller a scris că „polița economică a lui Hitler de troc direct și exporturi subvenționate a dat o lovitură mortală comerțului Britanic și American.”²⁰⁶ Lord Forbes, ce aparținea unei comisii de comerț Englez ce vizita America de Sud, a avertizat, „Noi nu vrem ca Germanii să continue aplicarea sistemului lor de

schimb de bunuri și alte metode nerespectoase de comerț chiar sub nasul nostru.”²⁰⁷

Media Germană a publicat această imagine cu Președintele Roosevelt purtând un inel Masonic, accentuând afilierea sa cu Francmasoneria, o societate globală influentă în afaceri politice și economice. Aceasta pentru a sprijini acuzațiile propagandei Germane cât și a Americanilor izolaționiști cum că FDR era un internaționalist.

În 1941, Președintele Roosevelt a întrebat retoric, „Va sugera cineva că încercarea Germaniei de a domina comerțul în Europa centrală nu a fost un factor major ce a contribuit războiului?”²⁰⁸

Churchill a remarcat în 1938, „Ce dorim noi este distrugerea completă a economiei Germane.”²⁰⁹ El i-a spus lui Lord Robert Boothby, „Cea mai de neiertat crimă a Germaniei înainte de al Doilea Război Mondial a fost încercarea sa de a-și extrage puterea economică din sistemul de comerț mondial și a-și crea propriul ei mecanism de comerț ce ar nega finanțelor globale oportunitatea lor de a profita.”²¹⁰

Adresându-se noilor ofițeri ai forțelor armate în Mai 1942, Hitler a explicat dificultatea ce tratatele de comerț extern German implică pentru SUA. El a descris cum America se bucura de o abundență de grâne și resurse naturale, iar în plus își menținea propria industrie de producție. Țări ce doreau să facă comerț cu Statele Unite prin urmare, aveau puțin de oferit la schimb: „Așa că America începuse să ia aur pentru munca ei, acumulând acest aur în miliarde. În mod natural, acest mineral este în pericol să devină complet lipsit de valoare odată ce se realizează că se formează o nouă lume, una care nu mai recunoaște conceptul de aur, ci îl înlocuiește cu cel de muncă și productivitate umană, iar din acel moment începe să comercializeze ceea ce este produs prin muncă fără a folosi aurul.”²¹¹

În ceea ce-i privește pe Germani, guvernul S.U.A și America corporatistă urmăreau aceleași obiective. În cuvintele lui Giselher Wirsing, „practic, nu mai era nicio forță în Statele Unite ce să reziste dominării nerestricționate a marilor afaceri. Nu mai apărea să existe nicio diferență între interesele finanțelor înalte și cele ale statului.”²¹² În Roosevelt, America a ales un președinte preocupat în mod deosebit de afacerile externe. „Roosevelt era un determinat internaționalist și intervenționist,” spunea Deputatul Hamilton Fish.²¹³ Corespondentul *New York Times* Arthur Krock l-a descris pe FDR drept „cineva ce se consideră pe sine indispensabil omenirii.”²¹⁴ Un propunător al globalizării liberal democratice, noul președinte credea puternic în structura Versailles. Eradicarea pas cu pas a ordinii postbelice de către Hitler, competiția Germană în piețele Europene și Sud Americane, și susținerea Reichului a suverani-

tății națiunilor mai presus de conceptul unei singure lumi l-au făcut pe Roosevelt un inamic ireconciliabil al Germaniei.

În anii de pace, Washington (orașul) s-a opus eforturilor lui Hitler de a revizui construcția Versailles. În Aprilie 1933, Roosevelt i-a spus ambasadorului Francez, „Situația este alarmantă. Hitler este un nebun, iar sfătuitoarii săi, printre care unii ce îi cunosc personal, sunt mai nebuni decât el.” (Până aici, Ambasadorul Hans Luther era singurul oficial German întâlnit de președinte.) FDR i-a spus oaspetelui său Francez, „Franța trebuie să nu se dezarmeze, iar nimeni nu-i va cere să facă acest lucru.”²¹⁵ O lună mai târziu, Roosevelt a scris liderilor a 54 de țări promovând dezarmarea.

Președintele a discutat afaceri externe înaintea unei audiențe în Chicago în Octombrie 1937. El a spus audienței, „Actualul regim al terorii și fărâdelegii internaționale a început acum câțiva ani,” referindu-se la Germania și Italia. Națiunile agresoare se presupune că „adunau armament peste armament... Venitul lor național este cheltuit direct pe armamente. Se duce de la 30 până la 50% în majoritatea cazurilor.” El a sugerat că o țară așa bolnavă trebuie pusă în carantină, în alte cuvinte boicotate economic. După publicația discursului, Ministerul de Război al Reichului a notificat comandanții militari Germani, „Cuvintele lui Roosevelt ar putea fi privite ca și decizia formală a Americii de a se alătura frontului democrațiilor împotriva statelor fasciste, abandonând polița de izolare.”²¹⁶ Presa Reichului a descris discursul lui FDR drept „preludiul unei rearmări enorme plănuită pentru viitorul apropiat” de către administrația Roosevelt.²¹⁷

La ordinele Casei Albe, Căpitanul Marinei Americane, Royal Ingersoll, a plecat la Londra în Decembrie pentru a discuta cooperarea flotelor cu Britanicii. Prospectul susținerii navale Americane împotriva Japoniei, Italiei și Germaniei a împuternicit mâna Angliei în negocierile cu Hitler.

Anexarea Germană a Austriei pe 12 Martie 1938, a produs inițial o reacție ușoară în presa Americană și în Secretarul de Stat, Cordell Hull. Aceasta a fost alterată abrupt în decurs de 24 de ore. Ambasadorul German a raportat Berlinului că Unificarea a devenit subită privită ca „o încălcare de tratat, militarism, viol al micii neapărate Austria de către un vecin înarmat

până-n dinți, și ca un produs al poliței de puterea face dreptate.” În ceea ce privește sursa probabilă a răsturnării de situație în atitudinea Americană, „președintele a devenit probabil implicat în mod personal și a dat și Departamentului de Stat și presei instrucțiuni corespunzătoare.”²¹⁸ Ambasadorul a avertizat Biroul de Externe al Reichului că „dacă s-ar ajunge la o confruntare majoră în care Anglia este trasă, Statele Unite nu ar sta pe margine pe termen lung, ci s-ar alătura conflictului împotriva noastră.”²¹⁹

Roosevelt s-a dus mai departe de granițele Americii – și ale autorității sale – în timpul crizei Sudeten în acel Septembrie. Pentru a preveni această revizie crucială a sistemului Versailles, el a propus Ambasadorului Britanic Sir Ronald Lindsay ca flotele navale SUA și Britanice să blocheze întreaga coastă Europeană a Atlanticului și Mediterana pentru a separa Germania de importurile de peste mări.²²⁰ Blocadele maritime sunt prin lege internațională un act beligerant.

FDR era pregătit să abandoneze neutralitatea și să lupte un război pentru a păstra posesia Cehoslovacă a Sudetenland. Chamberlain, care se temea de eforturile lui Roosevelt de a extinde influența SUA în Europa, a respins ideea. „Washington apoi a început o campanie sălbatică de defăimare a „împăciunitorilor” ce se pleaseră din nou înaintea dictatorilor,” a scris editorul publicației Germane *Völkischer Beobachter* (*Observatorul Național*). „Chamberlain și Daladier erau etichetați efectiv trădători față de cauza lumii democratice în presa din SUA.”²²¹ Intrigile din Washington au împiedicat rezolvarea diplomatică a cererii Germane pentru Danzig în 1939.

Pe 2 Decembrie 1938, ambasadorul Americii în Polonia, Biddle, s-a întâlnit cu Comisarul Orașului Liber, Burckhardt. Biddle, în memoria lui Burckhardt, „declara cu bucurie sinceră că Polonezii sunt gata să poarte un război asupra Danzigului... Niciodată de la distrugerea navei *Luisitania* nu a existat în America o asemenea ură religioasă împotriva Germaniei ca astăzi.

Chamberlain și Daladier vor fi distruși de către opinia publică. Va fi un război sfânt.”²²² Roosevelt a întrerupt negocierile dintre Germania și Anglia cu privire la un acord de comerț în Februarie 1939, în care Berlinul oferea concesiile la

scară largă pentru a îmbunătăți relațiile diplomatice, prin a-i face Londrei o ofertă substanțial mai bună.²²³

Oficiul din München al *Völkischer Beobachter*, principalul ziar zilnic al NSDAP din 1923 până în 1945. Ajungând la o circulație de 1,5 milioane de-a lungul națiunii, propaga punctul de vedere al partidului în probleme politice și diplomatice.

În acest mod el a obstrucționat o altă încercare de reconciliere Anglo-Germană. În următoarea lună, Hans Thomsen, liderul de afaceri al lui Ribbentrop în Washington, a sfătuit

Berlinul, „Roosevelt este în mod personal convins că Germania este inamicul ce trebuie distrus, deoarece aceasta perturbă grav echilibrul puterilor și ordinea actuală.”²²⁴

Pe 23 Martie, președintele a promis Britanicilor să transfere mai multe nave de război ale flotei SUA către Hawaii, prin urmare eliberând flota Engleză din Pacific pentru mobilizare în Atlantic și în Mediterană. El i-a spus ambasadorului American din Londra, Kennedy, să susțină hotărârea lui Chamberlain de a garanta Polonia. La instrucțiunile lui FDR, reprezentantul militariei SUA din Paris a promis susținerea navală Americană pentru a proteja colonia Franceză, Indochina, de către Japonezi. În acest fel, președintele a crescut gradual dependența Anglo-Franceză de Statele Unite, augmentând indirect influența sa asupra democrațiilor în negocierile lor cu Hitler. Ediția din 14

Aprilie 1939 a ziarului *Washington Times Herald* a scris că Roosevelt îi avertizase pe Englezi, în forma unui ultimatum, să nu facă nicio concesiune cu Germania.²²⁵

Ambasadorul American în Paris, William Bullitt, a informat guvernul Francez în vară că dacă Anglia și Polonia nu vin în ajutorul Poloniei în cazul unui atac German, atunci acestea să nu se aștepte la vreun ajutor din partea Americii într-un război general European. Puteau însă pe de altă parte, să conteze pe „susținerea completă” a SUA dacă declarau război asupra Germaniei în numele Poloniei.²²⁶ Fostul Ministru de Externe Francez, Georges Bonnet, a scris mai apoi că Bullitt „a încurajat Franța să ia o atitudine puternică împotriva lui Hitler. Eu sunt convins de asemenea că el l-a convins pe Daladier că Roosevelt va interveni (în război) dacă acesta vedea că Franța și Anglia sunt în pericol... Bullitt în 1939 a făcut tot ce a putut pentru a face Franța să intre în război.”²²⁷ Deputatul Fish a conchis, „Dacă Roosevelt s-ar fi abținut din a se amesteca în situația Europeană prin a încuraja Anglia și Franța să creadă că noi vom lupta bătăliile lor, ei ar fi ajuns la un acord pașnic pentru a stabili problema Danzig... (și) ar fi evitat un război dezastruos.”²²⁸

Pe 17 August, Hans Herwarth von Bittenfeld, un trădător în personalul ambasadei Reichului din Moscova, a dezvăluit informații despre negocierile Germano-Sovietice diplomatului American, Charles Bohlen. Guvernul German asigurase Kremlinul că „nu există conflicte de interes (între noi) în legătură cu țările de la Marea Baltică până la Marea Neagră” și era pregătit să discute „orice problemă teritorială în Europa de est” cu Stalin. Sumner Welles din Departamentul de Stat a transmis această informație Ambasadorului Britanic, Lindsay. El în schimb a transmis Biroului de Externe din Londra știrile înțelegerii Germano-Sovietice, ce implicau consecințe grele pentru Polonia. Un spion Sovietic de acolo, Herbert King, l-a notificat pe Stalin de această intrigă. Dictatorul Sovietic, cel mai probabil a presupus că Britanicii l-ar avertiza pe Beck cu privire la pericolul ce paște țara sa, îndemnându-l să caute înțelegere cu Germania. „Dar Stalin a supraestimat corectitudinea Britanică și Americană,” conform unui istoric German.²²⁹ Niciunul din guvernele democratice nu au transmis această informație vitală Varșoviei.

În Martie 1941, afaceristul din New York, Theodore Kaufmann a publicat *Germania Trebuie să Piară*, propunând sterilizarea populației Germane. Revista *Time* a descris-o drept o „idee senzațională.” Acest poster din Berlin, portretizându-l pe Kaufmann la mașina sa de scris, a dramatizat valul crescând de sentiment anti-German în Statele Unite.

Herwarth de asemenea a dezvăluit textul complet, incluzând protocolul de a diviza Polonia, a acordului de la 23 August ce Ribbentrop concluziona-se în Moscova.²³⁰ Bohlen de asemenea a comunicat-o către Washington. Bullitt, pe deplin conștient de textul și de importanța protocolului secret Germano-Sovietic, i-a spus unui diplomat polonez de la Paris, contele Lukasiewicz, că documentul se referea doar la statutul statelor Baltice și nu la Polonia.²³¹ Ca rezultat, Beck a rămas sceptic legat de cooperarea serioasă între Moscova și Berlin. Rezultatul victoriei rapide Germane asupra Poloniei în Septembrie, strategia pasivă de apărare a Franței, și angajamentul simbolic al Angliei în războiul continental era o remiză.

Pe 6 Octombrie 1939, Hitler s-a adresat Reichstagului, cerând o conferință a păcii. Însuși Chamberlain a admis în jurnalul său că Führerul a prezentat niște „proponeri foarte atractive.” Roosevelt însă, a pus presiune pe Britanici să permită un „al doilea München (tratat).”²³² Göring, omul numărul doi al lui Hitler, s-a întâlnit cu consulul general în Berlin pe 9 Octombrie

și a îndemnat ca FDR să medieze discuțiile de pace. Oferind să călătorească în mod personal către Washington pentru a reprezenta Germania în negocieri, Göring a exprimat dorința Berlinului de a restabili independența Poloneză și Cehă ca și o demonstrație de buna credință.²³³ Roosevelt în mod formal a refuzat să arbitreze o încetare a focului. În cursul unei conferințe de presă în acea lună, el a descris oferta Germană ca și un produs al subordonaților anonimi ai ministerului de propagandă al Reichului și fără substanță.²³⁴

Doi magnați Americani au vizitat Germania în Octombrie, sperând să deschidă drumul către negocieri. Pe 19, Göring i-a spus lui James Mooney, un executiv senior al firmei General Motors, „Dacă astăzi am putea încheia un tratat cu Englezii, mâine vom arunca Rusia și Japonia peste bord.”²³⁵ Göring din nou a oferit restabilirea statelor Polonez și Ceh lui William Davis, un magnat Texan de petrol într-o vizită semi-oficială în Berlin. Până și ziarele Americane au recunoscut că luând în considerație ostilitatea vocală a lui Roosevelt față de Germania, ca Germanii să îl nomineze pe el și să-i accepte judecata ca și arbitru într-o conferință de pace era o concesiune generoasă.²³⁶ La întoarcerea către casă, Davis nu a reușit să obțină o audiență cu președintele. Hull i-a luat pașaportul, pentru a-l preveni pe Dl. Davis din a se reîntoarce către Europa și a interfera cu progresul războiului.²³⁷

În Varșovia, personalul lui Ribbentrop a adunat corespondența antebelică dintre Varșovia și misiunile sale în Washington, Londra, și Paris. *Völkischer Beobachter* a publicat conținutul pe 27 Octombrie. Editorul său a rezumat, „Documentele Poloneze dovedesc că diplomația lui Roosevelt poartă o semnificativă, dacă nu chiar cea mai mare responsabilitate pentru izbucnirea războiului Englez. Documentele Poloneze de asemenea contravin afirmațiilor propagandei Anglo-Saxone cum că schimbarea majoră în polița democratică către încercuire și apoi către război nu a avut loc până la mijlocul lui Martie 1939, adică după ocupația Germană din Praga. Rapoartele ambasadei despre intrigile lui Bullitt sunt fără excepție predate înainte de această dată magică. Sunt datate de fapt începând fix după pactul din München, ce a fost acceptat nu doar de către națiunile Europei ci și de înșiși semnatarii democratici drept un instru-

ment al păcii, și nu privit ca și un exemplu de vreo „agresiune”.²³⁸

O scrisoare spre exemplu, era datată 8 August 1938, de la statul major către Beck. Rezuma asigurările făcute de Britanici și de reprezentanții militari SUA în Portugalia către ofițerii de armată din ambasada Poloneză de acolo: „Locotenentul N. Chamberlain, membru al misiunii militare Britanice, a spus, 'Noi știm că Germania și Italia mint. Împreună cu ofițerii tineri din personalul nostru eu sunt de părere că ar trebui să pornim războiul imediat.'" Remarci de către reprezentantul naval American, Comandantul Gade, autorul raportului ambasadei Poloneze a rezumat astfel: „În prezent posibilitățile de ajutor rapid pentru Marea Britanie și Franța sunt studiate în America. Trebuie conclud că ajutorul nu va fi trimis precum în Războiul Mondial, de abia după un an când primii soldați Americani au intervenit activ, ci în cursul a șapte până la zece zile. Imediat ce începe războiul 1.000 de avioane vor fi trimise." Ofițerul de personal Polonez l-a descris pe Gade drept „un bărbat ce se bucură de încrederea lui Roosevelt și este un prieten personal al acestuia. El este foarte neprietenos față de Germania. În mod personal el este foarte avut.”²³⁹

Un alt document adus la lumină de către Germani era un raport al Contelui Jerzy Potocki, fostul ambasador al Poloniei în Washington, despre o conversație ce el avuse cu Bullitt în Noiembrie 1938: „Despre Germania și Cancelarul Hitler, el (Bullitt) a vorbit vehement și cu mare ură. El a spus că numai energia de la sfârșitul războiului va pune capăt unui viitor mare expansionism German. La întrebarea mea despre cum vizualiza acest viitor război, a răspuns că, înainte de toate, Statele Unite, Franța și Anglia trebuie să se reînnoreze enorm pentru a fi în măsură să facă față puterii Germane. Doar atunci, când momentul este copt, a declarat Bullitt mai apoi, va fi în stare individul pentru decizia finală. L-am întrebat în ce fel se va ridica conflictul, din moment ce Germania cel mai probabil nu ar ataca Anglia sau Franța. Pur și simplu nu puteam vedea punctul de start în această speculație... În răspuns la întrebarea mea dacă Statele Unite ar lua parte în așa război, el a spus, 'Fără dubiu da, dar numai după ce Marea Britanie și Franța și-au făcut prima mișcare!’”²⁴⁰

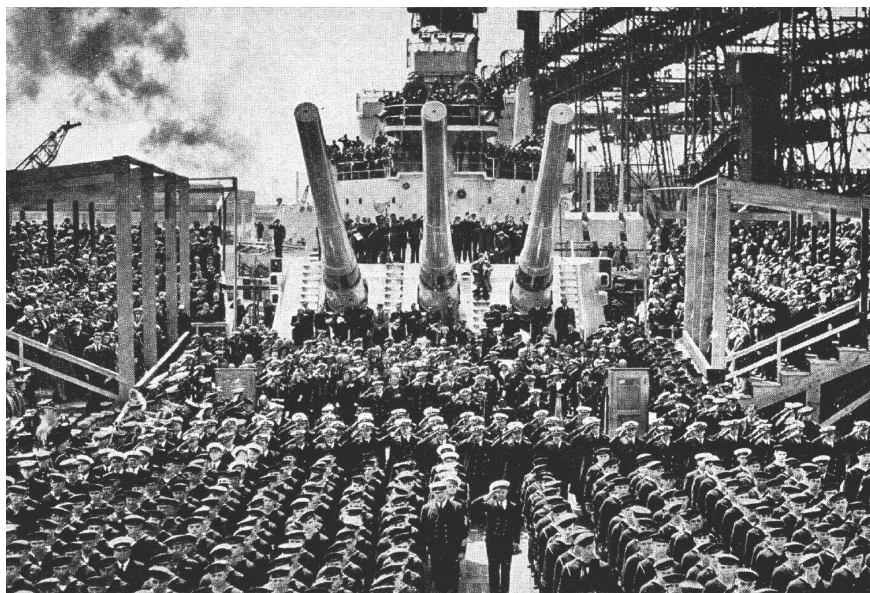

Ribbentrop a prezentat scrisorile originale ale poliției externe Poloneze înaintea presei internaționale pentru inspecție. Redactorul ediției Americane a publicației Cartea Albă Germană, ce a publicat 16 dintre scrisori în Engleză, a conchis, „Este probabil că sunt documente autentice. Aceasta este opinia multor corespondenți din Washington, inclusiv Sir Willmott Lewis de la *Times* din Londra, care ar fi de așteptat să fie sceptic în privința lor.”²⁴¹ Roosevelt și Hull au declarat public că documentele Poloneze sunt false.

În acest timp, Casa Albă s-a concentrat pe convingerea Congresului de a modifica legea neutralității din 1937. Legea impunea un embargo pe vânzarea materialelor de război către beligeranții din Europa. Deja în Septembrie, președintele reușise să obțină o relaxare parțială a restricțiilor. Ca și rezultat, producătorii de armament din SUA au vândut Franței armament în valoare de 4.429.323 de dolari în acea lună, și 1.422.800 de dolari către Anglia.²⁴² Partea Germaniei din cumpărările de armament din America, conform Buletinului Departamentului de Stat din 28 Octombrie 1939, era de 49 de dolari.²⁴³ Până la finalul lui 1940, Britania cumpărase 2,7 miliarde în armament de la Statele Unite. Roosevelt i-a spus unui membru al cabinetului, „Am muls vaca financiară Britanică, care a avut mult lapte la un moment dat, dar care acum a devenit aproape uscată.”²⁴⁴ Președintele a speculat cum să-i țină pe Britanici în război „până provizia lor de dolari se termină.”²⁴⁵

Giselher Wirsing, un editor al revistei populare Germane *Signal*, a făcut această observație despre arsenalul democrației: „Afacerea de armament a crescut într-una din cele mai mari escrocherii din istoria Americană și a adunat miliarde în profituri prin această „afacere a morții.” În decursul lui 1940, a avut loc o creștere enormă în dividende. Conform unei expoziții a *National City Bank* în New York, profitul pur al aproximativ 2.600 de companii cu deținători de acțiuni în 1940 a ajuns la 4.253 de milioane de dolari, comparativ cu 3.565 de milioane de dolari în 1939. Când considerăm că afacerea propriu zisă de vânzare de armament nu a început până în 1940, atunci poate fi presupus că marginea de profit estimată pentru 1941 va fi cu 40% peste cea din 1939.”²⁴⁶ Deputatul Fish și-a amintit, „Cabi-

netul de război al lui Roosevelt a avut o mare cooperare cu presa puternică din Est, în principal pentru război... propaganda pro-război era în predominant finanțată de către bancherii internaționali, producători de armament, și afacerile mari, numeric puțini ca număr, dar extrem de puternici ca resurse financiare și control asupra unei vaste publicități și propagande.”²⁴⁷ Părintele John McNicholas, Arhiepiscopul din Cincinnati, a remarcat în Ianuarie 1941, „10% din poporul nostru forțează prin șiretlic Statele Unite într-un conflict global, în timp ce majoritatea de 90%, ce este pentru pace, stă deoparte tăcută și neajutorată.”²⁴⁸

Inamicul Germaniei din Atlantic: Marina Statelor Unite ale Americii. Această poză a unei ceremonii la bordul unei nave de luptă Americane a apărut într-o publicație Germană, descriind forțele armate ale Americii drept „atuul lui Roosevelt.”

Odată ce Congresul a ușurat restricțiile asupra vânzărilor de armament către beligeranți, America oferea suport logistic ca Anglia să continue războiul. Sub conducerea lui Washington, țările Emisferei Vestice au proclamat o zonă de apărare nautică către sud pornind de la Canada. Această zonă, 500 de

km până la 1600 de km lată în unele locuri, era exclusă de la operațiunile de luptă a puterilor combatante. Hitler și-a ordonat flota navală să evite atacul vaselor comerciante Britanice din această zonă. Aceasta a redus substanțial benzile maritime pe care Flota Navală Roială Engleză trebuia să le patruleze pentru a proteja nave de marfă în drum spre Britania. Nave de război din SUA au ajutat în definitiv cu protejarea convoaielor, monitorizarea submarinelor Germane, raportarea constatărilor lor către Flota Navală Roială.²⁴⁹

În Septembrie 1941, Roosevelt s-a decis să devină „mai provocator,” adăugând că dacă Germanilor „nu le place, pot ataca forțele Americane.” El a ordonat navelor SUA „să atace orice submarin German ce se arată, chiar și dacă era la 300 sau 500 de km depărtare de convoi.”²⁵⁰ În trei incidente separate în Septembrie și Octombrie, distrugătoare Americane în patrulă anti-submarin s-au confruntat cu submarine Germane. Într-una din întâmplări, *USS Greer* a asistat un bombardier Britanic într-un atac cu încărcătură de adâncime împotriva lui U-652. Bombardat timp de patru ore, submarinul în sfârșit a lansat două torpile împotriva atacatorului său.²⁵¹ Nava *Greer* s-a retras din luptă în definitiv. Roosevelt a spus publicului American într-o adresare prin radio pe 11 Septembrie, „Vă spun pe față că submarinul German a tras primul asupra distrugătorului American fără avertisment și cu intenția de a-l scufunda... Noi nu am căutat niciun război prin împușcare cu Hitler.”²⁵² Departamentul Naval a refuzat să ofere Senatului jurnalul de bord al navei *Greer*.²⁵³

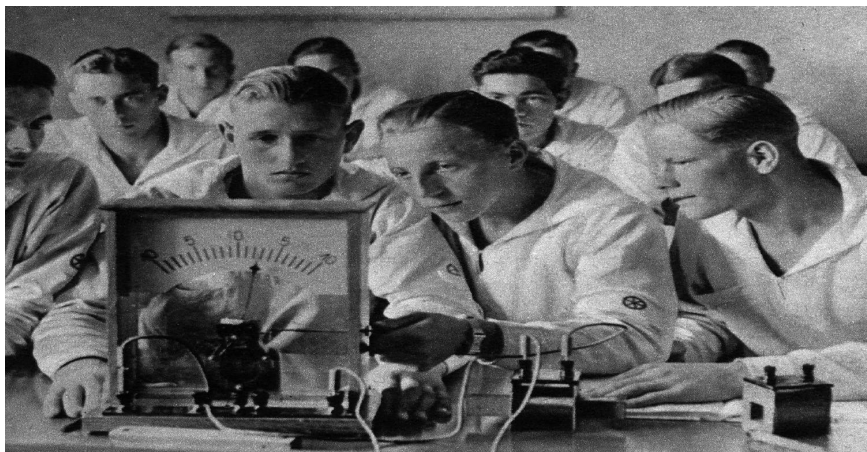
Hitler și-a ordonat submarinelor să evite confruntări cu Marina SUA și să tragă doar în auto-apărare. Conform unui sondaj de opinie Gallup, 87% din Americani se opuneau intervenției într-un război European, iar în acea eră Congresul încă avea mulți reprezentanți ce își înțelegeau datoria de a respecta dorințele majorității.²⁵⁴ Roosevelt nu putea declanșa în mod arbitrar un război împotriva Germaniei. Decât dacă inamicul trăgea primul foc, iar Hitler se ferea de incidente, America avea să rămână pe margine: un partener tăcut în efortul de război al Aliatilor. Președintele prin urmare a căutat ceea ce un istoric American a descris ca și „ușa din spate către război”; să provoace un conflict cu aliatul Germaniei, Japonia.

Ca și Germania, Japonia era o țară ce se baza enorm pe importuri. Războiul European îi redusese serios comerțul. Ca și rezultat, Japonezii depindeau de comerț crescând cu Statele Unite. Susținând China în războiul său împotriva Japoniei, Roosevelt a impus variate embargouri asupra imperiului de pe insulă. Pe 10 Octombrie 1940, secretarul marinei i-a spus Amiralului James Richardson, comandantul suprem al flotei, că președintele vrea nave Americane mobilizate „de-a lungul Pacificului de vest în așa mod încât să facă imposibil ca Japonia să mai ajungă la sursele sale de provizie.”²⁵⁵ Richardson a obiectat că distribuirea marinei SUA într-un mod așa vulnerabil împotriva unui adversar maritim formidabil, ar fi fără noimă militară. Roosevelt a abandonat ideea.

Considerând URSS amenințarea mai mare, Tokyo a căutat o înțelegere cu Statele Unite. În Noiembrie 1940, Ministrul de Externe, Yosuke Matsuoka l-a întrebat pe Episcopii James Walsh și Pater Drought ai Societății Misionare Catolice din Maryknoll, New York, să transmită propunerea sa de pace către Washington. Întâlnindu-se cu președintele și cu secretarul de stat pe 23 Ianuarie 1941, emisarii au transmis dorința Japoniei de a negocia, anulând pactul ei cu Germania, evacuându-și armata din China, și respectând suveranitatea Chineză.²⁵⁶ La sfârșitul întâlnirii de două ore, Roosevelt și Hull au agreeat să considere propunerile. Walsh și Drought nu au auzit nimic mai apoi de la Casa Albă.

În Februarie, Tokyo l-a numit pe Amiralul Kichisaburo Nomura, care se cunoștea cu Roosevelt din Primul Război Mondial, ambasadorul către Statele Unite. Întâlnindu-se cu președintele pe 14, și în decursul a 40 de sesiuni în cu Hull în următoarele câteva luni, Nomura nu a reușit să ajungă la un compromis cu administrația din SUA. Washington a fost de fapt mai interesat în propunerea de acțiune oferită pe 7 Octombrie 1940, de către Locotenent Comandantul Arthur McCollum. Acest memorandum declara, „Agresiune maritimă rapidă împotriva Japoniei din partea Statelor Unite ar face Japonia incapabilă de mai oferi ajutor Germaniei și Italiei în atacul lor împotriva Angliei. ...Este în interesul Statelor Unite de a elimina amenințarea Japoniei din Pacific cu prima ocazie.”²⁵⁷

McCollum a sugerat printre alte lucruri, ca America să „pună embargo complet asupra oricărui comerț SUA cu Japonia, în colaborare cu un embargo similar impus de Imperiul Britanic,” și să facă presiuni asupra Olandezilor pentru ca ei să „refuze să dea curs cererilor japonezilor de concesi economice nejustificate, în special în ceea ce privește petrolul.” McCollum a avertizat, „nu este crezut că în starea prezentă de opinie politică, guvernul Statelor Unite este capabil să declare război împotriva Japoniei fără mai mult zgomot.” Autorul a prezentat un program în 8 puncte pentru a-i provoca pe Japonezi: „Dacă prin aceste mijloace Japonia ar putea fi dusă la a comite un act evident de război, cu atât mai bine. În orice caz, noi trebuie să fim complet pregătiți să acceptăm amenințarea de război.”²⁵⁸ În Noiembrie 1941, Secretarul de Război, Henry Stimson, a speculat în jurnalul său despre cum să manevreze Japonia în „a trage primul foc fără a permite prea mult pericol asupra noastră.”²⁵⁹

Marinari Germani iau instrucțiuni în școala de război submarin. Ei aveau să fie primii dintre compatrioții lor ce să se lupte împotriva forțelor militare SUA.

Fără de știrea Congresului, Hull a oferit un ultimatum antagonist negociatorilor Japonezi pe 26 Noiembrie. El însuși a mărturisit, „Nu aveam niciun gând serios că Japonia ne va accepta propunerea.”²⁶⁰ Termenii, dacă Tokyo i-ar fi acceptat,

ar fi slăbit substanțial poziția Japoniei în Estul Îndepărtat, în special cu privire la China și Rusi, încât erau inacceptabili.²⁶¹

Japonezii au răspuns prin a deschide ostilitățile împotriva bazelor SUA și Britanice din Pacific. Infamul atac aerian asupra bazei navale SUA din Hawaii, purtat de către 350 de bombardiere și avioane de luptă Japoneze pe portavioane, a provocat opinia publicului American și a Congresului de a intra în război.

Pactul Celor Trei Puteri concludus de Germania cu Italia și Japonia în Septembrie 1940 a fost o alianță defensivă. Nu obliga Reichul să declare război asupra Statelor Unite, din moment ce Japonia a dat prima lovitură. Japonezii spre exemplu, nu făcuseră ceva pentru a-i ajuta pe Germani în războiul lor împotriva Uniunii Sovietice ce răgea de șase luni. Dar navele de război Americane luau parte la luptele din Atlantic. Avocați federali determinaseră că schimbul lui Roosevelt din Septembrie 1940 de 50 de distrugătoare pentru baze Britanice în Caraibe și Newfoundland nu încălca doar legi Americane, ci prin lege internațională acesta puneia SUA într-o stare tehnică de război cu Germania.²⁶²

Influența principală asupra considerărilor lui Hitler era situația din Est. În decursul verii lui 1941, forțele armate Germane avansaseră departe în Rusia, câștigând victorii impresionante împotriva Armatei Roșii. Rezistența Sovietică perseverentă, liniile de provizii Germane supra extinse și o iarnă severă au forțat apoi invadatorii pe defensivă. Un alt factor a contribuit schimbării în inițiativă în favoarea Rușilor: susținerea logistică din Statele Unite. La mai puțin de cinci săptămâni după ce Germania a invadat URSS, emisarul lui Roosevelt, Harry Hopkins, era în Moscova oferind ajutor lui Stalin: „Președintele îl privește pe Hitler ca și inamicul întregii omeniri și prin urmare dorește să ajute Uniunea Sovietică în războiul ei împotriva Germaniei.”²⁶³ Fără să ceară vreo plată de orice fel, și în ciuda protestelor Armatei SUA, Roosevelt a pus prioritate pe aprovizionarea maritimă Rușilor cu cantități imense de material de război. Stalin a mărturisit în 1943 că fără ajutorul American, „noi am pierde războiul.”²⁶⁴

Hitler credea că singurul mod de a redobândi inițiativa împotriva acestui mastodont militar era prin a opri fluxul de

provizii din partea Americii. Războiul nerestricționat de submarin putea reteza căile vitale maritime ce țineau forțele Sovietice efective în luptă. Comandanții săi de submarine erau încă sub ordine de a nu ataca navele Americane și de a evita zona de securitate expansivă a Atlanticului de Vest. Aceste ordine nu doar că preveneau marina Germană din a întrerupe transporturile de armament către Anglia și Rusia, dar demoralizau echipajul submarinelor deopotrivă. Declararea războiului asupra SUA ar elibera marina Germană să lupte în Atlantic fără mânuși, și ar cumpăra timp pentru ca armata să comită o altă împingere majoră împotriva Rusiei în sezonul de campanie din 1942.²⁶⁵ Împotriva sfatului lui Ribbentrop, Hitler a declarat război pe 11 Decembrie 1941. Asta a dobândit Germaniei un avantaj tactic temporar.

Reichstagul s-a adunat pe 11 pentru a auzi anunțul Führerului. El a recapitulat istoria relației slabe a țării sale cu Washington, începând cu discursul de carantină a lui Roosevelt din 1937, trecând prin promisiunile președintelui către Polonia în 1939, și în final operațiunile Marinei SUA în numele Britaniei. Hitler de asemenea a oferit o comparație personală cu propria sa experiență ca și soldat de luptă în Primul Război Mondial cu cea a lui FDR, ce pe atunci fusese subsecretar al marinei: „Roosevelt vine dintr-o familie super bogată, aparținând din start acelei clase de oameni a căror naștere și fundal pavează calea către avansare într-o democrație. Eu însumi eram doar copilul unei mici și sărace familii, și a trebuit să mă lupt în viață prin muncă grea și voință personală.

„Când Primul Război Mondial a venit, Roosevelt a găsit un loc sub umbra lui Wilson și a simțit războiul din sfera acestora ce culeg profit din urma războiului. El prin urmare cunoștea doar consecințele plăcute ale lupte dintre națiuni și state; acelea ce oferă oportunitatea de a face afaceri în timp ce altul sângerează. Eu nu am fost unul din aceștia ce face istorie sau afaceri, ci unul ce pur și simplu executa ordine. Ca și soldat obișnuit am încercat să îmi fac datoria înaintea inamicului în acești patru ani, și evident m-am întors acasă din război la fel de sărac pe cât eram când am intrat în el în toamna din 1914. Am împărțășit soarta milioaneilor. Dl. Franklin Roosevelt și-a împărțășit-o pe a lui cu așa-zișii zeci de mii de sus. În timp ce

Dl. Roosevelt își încerca deja mâna la speculație financiară... Eu, împreună cu alți sute de mii, zăceam încă într-un spital.”²⁶⁶

Flota Germană de submarine și-a lansat prima operațiune coordonată, *Paukensschlag* (Bătaia), împotriva navelor Americane pe 13 Ianuarie 1942. La bilanțul lunii, Germanii scufundaseră 49 de vase de comerț în Atlantic și Marea Nordică. Ei au numărat 84 de vapoare în timpul unei a doua ofensive nautice în Martie. Până la sfârșitul lui 1942, submarinele îndeplinseseră cinci operațiuni majore, scufundând 1.160 de nave cu un total de 6.266.215 de tone.²⁶⁷ Ei au ținut și convoiuri îndreptate către porturile Engleze cât și cele ce livrau provizii portului Sovietic, Murmansk. Aceasta a adus niște ușurare armatelor Germane ce luptau în Est. Pe termen lung însă, Americanii au construit mai multe nave decât puteau torpila submarinele. În timp ce ofensiva împotriva Rusiei din vara lui 1942 și-a pierdut impulsul, Germania a devenit prinsă în „cleștele est-vestic” precum Hitler se temuse.

Capitolul 5

Misiunea Reichului

Waffen SS

Națiunile mențin adesea trupe de elită pentru a augmenta forțele militare obișnuite. Acestea servesc pe post de gardă personală pentru conducător, comit funcții ceremoniale, iar pe timp de război se mobilizează unde lupta este cea mai grea. De la Nemuritorii Perși și Pretorienii Romani ai Lumii Antice, de-a lungul erelor formații de elită susțin tradițiile de putere în luptă și loialitate. În al Doilea Război Mondial, *Chasseurs Alpins* ai Franței, Marina Roială Britanică, diviziile Sovietice de Gardă și Corpul Pușcașilor Marini al SUA erau printre unitățile ce purtau acest statut select.

În plus față de diviziile prestigioase de armată, *Brandenburg*, *Feldherrnhalle* and *Grossdeutschland*, cât și cele de parașutiști, Germania mobiliza o întreagă ramură de serviciu de forțe terestre de elită: Waffen (înarmat) SS. A evoluat din patru regimente antebelice de securitate internă într-o trupă de primă linie neînfricăată și respectată. Provoca polița oficială și dogma Germană și au ajutat în a introduce modificări semnificative. Considerând supunerea față de autoritatea statului ce este în mod obișnuită antrenată în sistemele militare, aceasta era o sursă neobișnuită de reformă politică și socială. Maturarea Waffen SS demonstrează cum concentrarea Național Socialismului pe inițiativa personală a creat oportunitatea pentru flexibilitate și dezvoltare la o scară fără de precedent.

SS își găsește originea în primii ani ai NSDAP. Mai puțin de 100 de bărbați formau „Trupa de Șoc Adolf Hitler” în München în 1923. Aceasta era o gardă de corp personală recrutată din bărbații SA ce arătau loialitate personală Führerului. Membrii săi posedau în general înțelegere mai înaltă a obiectivelor politice ale mișcării decât SA de rând. Trupa și-a primit numele final, *Schutzstaffel* (Eșalonul de Protecție), în Aprilie 1925. A menținut o disciplină strictă și o afiliere mică și selectivă. Heinrich Himmler a devenit șeful SS în Ianuarie 1929, și s-a dovedit a fi un organizator talentat și o provocare pentru riva-

lii din partid. Odată ce Hitler a obținut puterea în 1933, Himmler a urmărit înrolarea persoanelor afluate, precum afacriști de succes și aristocrați, pentru a înălța prestigiul organizației. Contribuțiile private printr-un program public de sponsorizare au ajutat în finanțarea administrației. SS a crescut de la 280 de membri în 1929 la 52.000 până la 1933.¹

Problemele de securitate națională au dus la formarea unei ramuri militare SS. Când Hitler a devenit cancelar, comuniștii încă erau numeroși în Germania. Ei au jefuit 150 de tone de explozibili, dintre care doar 15 tone fuseseră recuperate de către poliție până la jumătatea lui Martie 1933.²

Exilatul comunist, Wilhelm Pieck, a emis o proclamație în Septembrie, chemând la o grevă generală și o „insurecție înarmată a majorității proletariatului German” pentru a doborî „dictatura Hitler.”³

Un ofițer de poliție din Berlin promovează cu o strângere de mână membrii gărzii de elită NSDAP, SS, pentru a asista în aplicarea legii ca și o precauție împotriva unei potențiale revolte Marxiste imediat după ce Hitler a devenit Cancelar.

Poliția nu erau nici echipați nici antrenați pentru a represa o posibilă răscoală. Armata Germană nu era adaptată psihologic pentru a purta un război urban împotriva elementelor populației indigene.

După discuții cu Ministrul de Război, Werner von Blomberg, Hitler a decis că sarcina de a combate potențiale tulburări civile ar trebui plasată unei formații din partid. Decretul lui Blomberg din 24 Septembrie 1934, și-a definit scopul drept „pentru misiuni speciale, de politică internă, încredințate de Führer SS-ului.”⁴ Aceasta a fost nașterea Waffen SS, intitulată oficial *Verfügungstruppe* între 1935 și 1940. Abreviată VT, expresia se traduce „Trupe Disponibile,” adică gata pentru mobilizare imediată. Hitler însuși a declarat, „SS *Verfügungstruppen* este nici parte din forțele armate și nici din poliție. Este o trupă înarmată permanentă disponibilă exclusiv pentru uzul meu.”⁵

VT consta în *Leibstandarte*, garda de corp a lui Hitler bazată în Berlin ce păzea clădiri publice, aeroporturi și comitea funcții ceremoniale, regimentul *Deutschland* era în garnizoană în München, regimentul *Germania* în Hamburg, plus un batalion de ingineri în Dresden și un batalion de semnale în Berlin. Un al patrulea regiment de infanterie motorizată, *Der Führer*, adunat în Viena în 1938. Cu aprobarea armatei, SS a stabilit o academie militară pentru a antrena ofițeri VT în Bad Tölz în Octombrie 1934. Generalul Paul Hausser, ce se retrase din armată în 1932, a primit un comision pentru a fonda o a doua școală în Brunswick. Fiecare instituție oferea o programă de zece luni ofițerilor. Plata soldatului VT era aceeași ca și cea a armatei obișnuite. Adăugând un regiment de artilerie, cât și unul anti-aerian, anti-tanc, și batalioane de recunoaștere, VT număra 18.000 de bărbați până la Mai 1939.⁶ Cu toate că armata asista în instrucție, antrenamentul VT se separa de convenția militară. Comandanții săi seniori fuseseră ofițeri juniori în Primul Război Mondial. Ei au văzut cum luptele pentru material decimaseră cadrul de lungă durată al armatei, format din ofițeri profesioniști bine pregătiți, subofițeri și rezerviști. Calitatea personalului a scăzut în timp ce înlocuitori antrenați pe fugă au umplut golul. Statul Major a eșuat să rupă blocajul războiului din tranșee. Regimentele de pe linia dintâi începuseră

să formeze unități mici și independente numite trupe de șoc. Acestea s-au reantrenat în spatele liniilor pentru a se lupta în strânsă coordonare folosind aruncătoare de flăcări, canistre de fum, mitraliere, pistoale, și grenade. Ofițerii au arătat îndrăzneală și inițiativă, conducându-și soldații direct în luptă.

Personalul Batalionului Geniu SS se urcă în tren către Nürnberg pentru a fi prezenți la congresul NSDAP din 1936. Bărbații au aceleași tipuri de puști și echipamente care au fost emise în timpul Primului Război Mondial.

Comandantul regimentului *Deutschland*, Felix Steiner, a scris că în timpul Primului Război Mondial, ofițerii „adunau cei mai buni, mai experimentați soldați ce frontul putea să-i ofere... Ei au realizat conceptul trupei de șoc spontană, de asalt rapid, și funcționarea sarcinii micii trupe în cadrul întregii formații. Ei erau de un spirit diferit de cel al maselor mobilizate... Într-o lume a standardizării soldatului, ei au demonstrat că soldații mai bine antrenați, special aleși, și stăpâni peste tehnologia militară a timpurilor, erau nu doar egali unei mase colective de soldați, ci erau superiori acesteia.”⁷

După Primul Război Mondial, Statul Major German s-a întors la conceptul antebelic de o armată profesională și disciplinată fără vreun accent particular asupra improvizației. Cu toate că armata încă antrena ofițeri la nivelele de comandă inferioare să ia inițiativa și să fie decisivi în luptă, programul nu includea formarea trupelor de șoc. Steiner a exploatat comparativa independență a VT pentru a dezvolta o forță de luptă contemporană mai puțin constrânsă de regimul militar obișnuit. „Scopul nu era forma de antrenament Prusac încă practicat parțial de armată, ci antrenarea și educarea bărbaților în a deveni luptători moderni și independenți,” a scris fostul Căpitan SS Fritz Schütter.⁸

Cu toate că Steiner recunoștea că armatele în masă sunt un element indispensabil războiului total, el considera formațiile de elită rapid mobile, distribuite în rândul armatei, decisive, pentru a „împrăstia inamicul prin lovituri rapide ca fulgerul și a-i distruge unitățile separate.”

Generalul SS Felix Steiner (stânga) a fost un susținător al dării de statut egal popoarelor estice. Aici el vorbește cu un tânăr căpitan de armată pe frontul de est în primăvara lui 1943.

În cuvintele unui istoric programul de antrenament pe care Steiner a introdus regimentului *Deutschland* „a rupt preeminența antrenamentului mecanic din barăci.”⁹ Educația fizică de asemenea a jucat un rol semnificativ în VT. Promova conceptul de „soldat-a-

tlet". Sporturi competitive au suplinat calistenie și marșuri forțate drept concentrarea antrenamentului. Personalul înrolat concursa împotriva ofițerilor și subofițerilor lor în competiții sportive. Scopul era nu doar să-i sudeze pe lideri și urmași într-o unitate coezivă de luptă. Îi învăța de asemenea pe ofițeri să se bazeze pe abilitatea lor de comandă și tăria de caracter pentru a dobândi încrederea și respectul bărbaților, mai degrabă decât obișnuita distanțare și disciplină strică a protocolului militar. În același spirit, VT a renunțat la practica soldaților de a se adresa ofițerilor cu "domnule" sau a vorbi în a treia persoană. Prin astfel de pași, „relația dintre conducere și bărbați a devenit mult mai personală și în definitiv mai strânsă.”¹⁰ Ofițerii și bărbații luau masa împreună în aceeași sală de mese.¹¹

Pastor Karl Ossenkop, un fost Căpitan de armată transferat în Waffen SS, și-a amintit, „contrar armatei, diferența de rang nu era o barieră ce separa omul de om. Nu era nicio structură pedantă susținută de frică de pedeapsă. Aceasta nu a dus la o lipsă de disciplină, ci la o disciplină voluntară cum rareori am experimentat. Nu era nicio constrângere și absolut nicio anxietate. Bine cunoscuta eficiență în luptă nu a izvorât din supunere oarbă pentru ordinele unui superior... În această unitate cineva se simțea complet liber.”¹² Un fost director al academiei Tölz a rezumat, „Autoritatea ofițerilor, care abia erau mai în vârstă decât soldații, se sprijinea mai mult pe stima pentru caracterul lor, prestația, și grija pentru bunăstarea soldaților lor.”¹³ Un soldat în regimentul *Germania* în 1937 și viitor ofițer, Heinrich Springler, a scris următoarele despre primul său comandant de pluton: „El nu era doar un instructor militar, ci ne călăuzea în a cultiva o purtare personală decentă, perceptibilă în interior atât cât și în exterior. În tot timpul ca și recrut, nu l-am auzit vreodată să țipe sau să înjure soldații.”¹⁴

Fostul ofițer de Stat Major, Hausser, a modelat instruirea academiei Brunswick pentru a fi similară instituțiilor armatei. Cele două SS *Junkerschulen* sau, Școli pentru Tineri Domni, desemnau prioritate principală pregătirii de candidați pentru operațiunile de teren și comanda tactică de luptă. Instructorii de asemenea puneau accent pe dezvoltare de personalitate. Conform scrierii Colonelului Richard Schulze, „Scopul Școlilor de Tineri era să producă bărbați de un caracter rafinat, neînfri-

cat, cavaleresc cu un simț nepătat de onoare și supunere, manifestarea de bunăvoință, camaraderie, și dorința de a accepta responsabilitatea personală. Purtare impecabilă în public și cultivarea valorilor de familie erau de asemenea cerințe necesare.”¹⁵ Personalul îi încuraja pe cadeți să exprime o purtare respectuoasă, dar niciodată servilă, față de superiori. VT îi educa pe ofițerii de teren să dea dovadă de îndrăzneală, precum și de inițiativă.

Doar bărbații ce serviseră deja în ranguri puteau primi o invitație la Bad Tölz sau la Brunswick. În armata Germană, o diplomă universitară era suficientă pentru ca un aplicant să fie acceptat într-un colegiu de război. Educația nu avea nicio influență asupra standardelor de înrolare din VT.

Mulți cadeți de Școli de Tineri nu dețineau o diplomă de liceu.¹⁶ Cu toate acestea, instituțiile au absolvit ofițeri capabili. Istoricul Englez, Gerald Reitlinger a conchis, „Sub influența școlilor de cadeți ale lui Hausser, Waffen SS a dezvoltat cel mai eficient sistem de antrenament militar din Al Doilea Război Mondial.”¹⁷ Georg Jestady, care făcea parte din Divizia 12 SS Panzer în 1944, a scris aceasta despre bărbați sub care a servit: „Am avut ofițeri superiori fantastici, de la lideri de pluton la comandanți de batalion și mai sus, care erau idealuri adevărate pentru soldați. Uitându-mă înapoi, pot spune în mod obiectiv că în timpul operațiunii Normandia, în tot acel infern și traumă, nu am văzut niciodată vreun ofițer superior să sufere de o cădere nervoasă sau să-și piardă cumpătul. Din nou și din nou, când lucrurile se arătau așa critice și lipsite de speranță, ei au stăpânit situația cu calm și cu prezență de spirit.”¹⁸

Când Germania a invadat Polonia în Septembrie 1939, VT a fost plasat sub comanda forțelor armate. OKW a distribuit cele mai capabile formații VT printre diviziile de armată participante în campanie. Soldații SS au prestat bine în luptă, iar expansiunea și reorganizarea VT a urmat. Hausser a adunat *Deutschland, Germania, Der Führer*, împreună cu unitățile lor de suport de luptă într-o singură divizie în Octombrie 1939. În aceeași lună, SS a transferat 15.000 de oameni din personalul de aplicare a legii pentru a crea Divizia de Poliție SS.

Regimentul SS-VT *Deutschland* face paradă în Nürnberg pentru un congres NSDAP.

Încă o altă divizie, *Totenkopf* (Capul Morții), și-a umplut rangurile în principal cu gardieni ai taberelor de concentrare și a încorporat Garda de Casă din Danzig. Împreună cu garda de

corp a lui Hitler, *Leibstandarte*, ramura militară a SS acum număra 100.000 de bărbați.¹⁹ Întreaga forță s-a mobilizat în campania din 1940 împotriva Olandei, Belgiei și Franței, luptând cot la cot cu armata obișnuită.

SS reușise în a extinde VT, redenumiți *Waffen SS* în 1940, prin a muta bărbați din alte contingente de sub comanda lui Himmler. Aceasta a fost necesară deoarece OKW, care avea jurisdicție peste recrutare, a limitat numărul de recruți indigeni pe care *Waffen SS* putea să-i recruteze. Pentru a crește cantitatea diviziilor, șeful recrutării SS, Gottlob Berger, a dezvoltat o sursă proaspătă de forță de muncă. El a introdus o campanie de încurajare de recrutare printre coloniile etnic Germane expansive din sud-estul Europei. În Mai 1939, 1.080 de membrii ai comunității Germane din România au părăsit țara pentru a se înrola în *Waffen SS*. Ei au preferat să evite serviciul în armata Română, a cărei ofițeri discriminau împotriva recruților etnic Germani. În timpul războiului, lista de etnici Germani de peste frontiera Reichului ce au servit în *Waffen SS* avea să crească enorm; peste 60.000 din ei veneau doar din România.²⁰ În timp, soluția lui Berger pentru creșterea numerelor avea să redefinească semnificativ caracterul *Waffen SS*.

Voluntari Germanici

Un element principal ce determină supraviețuirea unei specii este abilitatea sa de a se adapta mediilor schimbătoare. Această lege naturală se aplică națiunilor de asemenea. Războiul forțează schimbări abrupte ce necesită rezistență și flexibilitate de dispoziție pentru a accepta rapid noile condiții. În timpul lui Hitler, naționalismul era o influență convingătoare. Îi stârnea pe oameni să dea pentru țara lor, dar menținea în mod simultan bariere între națiuni. În pragul celui de-al Doilea Război Mondial, Europa stătea în umbra superputerilor periferice pregătite să-i conteste conducerea sa în afaceri globale. Pentru a-și afirma independența sa economică și politică și a își păstra identitatea culturală, populațiile ei aveau nevoie să evolueze către cooperare reciprocă și tovărășie. Fostul trezorier Italian, Alberto De Stefani a observat, „Suntem cu toții convinși că con-

tinuarea acestui naționalism intransigent, ce nu are nicio înțelegere pentru necesitățile unei polițe continentale, întoarce în definitiv Europa împotriva ei însăși.²¹

Europa s-a stabilit într-o pace nesigură în vara lui 1940, urmând o serie de campanii rapide conduse de Germania împotriva statelor sale vecine. Garnizoanele armatei Germane țineau Polonia de Vest, Danemarca, Norvegia, Luxemburg, Olanda, Belgia, și Franța de Nord. Aliat cu Italia și favorizat de Spania, Reichul se bucura de asemenea de influență economică asupra Balcanilor. Cooperarea cu Germania era necesară pentru un continent puternic și unificat. Războiul din continuare împotriva Britaniei necesita ca forțele armate Germane să ocupe coasta Nord Atlantică pentru a păzii împotriva posibilelor debarcări Britanice. Prezența militară Germană nu era populară cu populațiile afectate. Englezii de asemenea susțineau mișcări de „rezistență” în țările ocupate, încurajând sabotaj. Ei au antrenat și au introdus ilegal agenți, plus arme și explozibili, în timp ce BBC difuza propagandă anti-Germană desemnată pentru Europa Vestică.

În același timp, mulți Europeni priveau victoriile Reichului drept o demonstrație a formei superioare a statului autoritar. Democrația nu doar că eșuase să elimine șomajul și deprezia din ultimii 20 de ani, dar o și dăduse în bară în apărare națională.

Societatea Germană plină de spirit și marțială stârnea admirație și într-o oarecare măsură, admirație printre vecinii ei. Dezbaterile parlamentare, scandalurile, lipsa de progres și conducerea neinspirată asociată cu democrația părea insipidă prin comparație. Marxismul a avut un istoric la fel de neimpressionant. Leon Degrelle, un Belgian ce a servit în definitiv în Waffen SS, a scris că Marxismul „nicăieri nu și-a atins țelul promis pentru bunăstarea tuturor, nici măcar în Uniunea Sovietică... Masele largi îl considerau un eșec total în anii 30. Ele au căutat remediul în alte mișcări în masă, ce au încercat să realizeze obiectivele sociale dorite în cadrul ordinii, autorității, conducerii ferme, și devotamentului pentru patrie.”²²

În Dunkirk în Iunie 1940, personalul Trenului de Ajutor *Bayern* al Germanilor oferă mâncare refugiaților Francezi.

O greșeală în rezultatele guvernelor Vest Europene, din perspectiva conducătorilor, era prestația groaznică împotriva Germaniei în 1940. În Norvegia spre exemplu, statul tăia în mod periodic bugetul pentru apărare între Războaiele Mondiale. Armata nu mai putea să-și permită să comită exerciții pe câmp, ofițerii și soldații primeau antrenament inadecvat,²³ și nu existau arme anti-tanc pentru infanterie.

Germanii au invadat Norvegia pe 9 Aprilie. Flota navală Germană l-a îndemnat pe Hitler să ia acest pas pentru a opri o plănuită operațiune Britanică amibiană de a debarca pentru a tăia ruta de tranzit a Reichului pentru import de minereuri strategice din Suedia și Finlanda prin Norvegia. Forțele Germane au debarcat 100.000 de soldați din nave și avioane. Reacția indecisă a guvernului Norvegian și ordine militare contradictorii au aruncat mobilizarea Norvegiei în haos.

Unitățile armatei Norvegiene în retragere au eșuat în a distruge uniform tunele, poduri, sau linii de comunicație pentru a încetini avansul inamicului. Unitățile motorizate Germane și-au realimentat vehiculele la benzinăriile pe care apărătorii le

abandonaseră intacte. Unele trupe Norvegiene s-au predat la prima zare de invadatori.²⁴ Capitala a căzut fără ca un singur foc să fie tras. Regimentul 324 German de Infanterie a aterizat pe un aeroport din apropiere și a intrat în Oslo în ordine de defilare condusă de fanfara sa.

Forțele armate Germane au ocupat simultan Danemarca. Aceasta pentru a asigura linii de comunicare și aprovizionare pentru operațiunile teatrului strategic Norvegian. În fosta lună Ianuarie, Thorvald Stauning, capul guvernului social-liberal al țării, admise mai mult sau mai puțin în mod public că Danemarca va fi incapabilă să-și apere neutralitatea.²⁵ El nu a făcut nimic pentru a îmbunătăți capacitățile de apărare.

Devreme în dimineața din 9 Aprilie, spărgătorul de gheață German, *Stettin* și transportul de trupe, *Hansestadt Danzig*, navigând cu 1.000 de pușcași ai Diviziei de Infanterie 198, au debarcat în portul din Copenhaga. Farurile Daneze au iluminat steagul de război German al navelor și soldații de pe punte. Bateriile de coastă însă, nu au tras vreun foc. Așa cum un Locotenent Danez a spus comisiei parlamentare după război, „Bărbății de veghe s-au împotmolit cu tunul și nu au avut nicio idee ce să facă. Mecanismul era defect, astfel că breșa nu a funcționat. În timp ce toate acestea se întâmplau, navele deja trecuseră de fort, navigând încet către portul Copenhaga.”²⁶

Un membru al unui echipaj diferit de baterie de țărm a spus, „Nu aveam un singur bărbat ce ar fi putut să opereze tunul.” Trupele Germane au debarcat nestingheriți și au ocupat capitala. În ziua de dinainte, guvernul primise un raport cum că forțe Germane se adunau în Flesburg, un oraș aproape de frontiera Daneză. Când a început invazia, administrația Stauning a declarat într-o proclamație, „Trupele Germane care debarcă aici au ajuns la un acord cu forțele armate Daneze. Este datoria popoului să nu reziste împotriva acestor trupe.”²⁷

Guvernul a ordonat armatei Daneze să se predea. Aceasta a stârnit furie printre soldați și civili deopotrivă. Publicul suspecta că guvernul sabotase apărarea națională în complicitate cu Germanii.

Soldați Germani debarcă
fără opunere în portul din
Copenhaga pe 9 Aprilie,
1940

Un Danez și-a amintit, „Mulți tineri erau deja dezamăgiți datorită desfășurărilor politice din Danemarca de mult timp... Sistemul politic reprezentat de guvern a pierdut în definitiv încrederea noastră.”²⁸

Olanda, o altă monarhie constituțională, a fost invadată de Germania în următoarea lună. Parlamentul Olandez a subfinanțat armata; deficit de uniforme și arme de calibru mic au

forțat recruții să poarte o combinație variată de tunici militare cu șepci de civili și deseori să înlocuiască puștile cu bastoane de lemn când țineau de gardă. Un Olandez a scris, „Datorită dezinteresului general din armată, de asemenea manifestat printre politicieni, niciun cadet nu s-a înrolat în Academia Militară Imperială între 1935 și 1936.”²⁹

Pacifiștii Olandezi au făcut presiuni ca armata să fie desființată. Forțele armate Germane au necesitat doar cinci zile pentru a frânge rezistența. Franța, un pionier al democrației, a arătat slăbiciuni ce pot fi atribuite influenței accentului pus de liberalism pe individ. Locotenentul Pierre Mendès-France a observat aceasta la întoarcerea sa acasă din Siria cu câteva zile înainte ca Germanii să-i invadeze țara pe 10 Mai 1940: „Toți, civili cât și cei din armată, aveau doar un lucru în minte; să-și aranjeze chestiunile personale cât mai bine posibil, să treacă prin această perioadă cu puțină pierdere, disconfort, și cât mai puțin risc sau deloc.” Pe 18 Mai, în timp ce armata Franceză deja se clătina înaintea ofensivei Germane, Generalul Gamelin a

scris acestea către prim-ministrul Franței: „Succesul German este în predominant rezultatul antrenamentului fizic și a atitudinii morale înalte a poporului. Soldatul Francez, cetățeanul privat de ieri, nu a crezut niciodată că ar fi război. Deseori interesele sale nu treceau mai departe de banca sa, oficiul său sau ferma sa. Înclinat de obicei să critice pe orișicine în autoritate, și cerând sub pretextul civilizației, dreptul de a trăi o existență confortabilă în viața de zi cu zi, aceia capabili de a purta arme nu au primit vreodată creșterea morală sau patriotică între cele două războaie ce i-ar fi pregătit pentru drama ce avea să decidă soarta țării lor.”³⁰

Pregătiri inadecvate de apărare, conducerea lașă și deficiența morală nu erau singurii factori ce cauzau Vest Europeanii să-și piardă încrederea în sistemul parlamentar sau în democrație. Purtarea Englezilor în timpul luptei a lăsat o impresie negativă. Retrăgându-se de-a lungul Belgiei și Franței de Nord către Dunkirk, echipe de demolare ale Forței Expediționare Britanice au distrus poduri, depozite, rafinării, depozite de combustibil, instalații portuare și orice altceva care se presupunea că ar putea fi util armatei Germane în înaintare. Un Sergent Belgian a descris, spre exemplu, cum pe 27 Mai soldații săi au văzut trupe Britanice distrugând depozite de mâncare: „Ce era cel mai rău era că refugiați erau acolo, ce nu mâncase de zile întregi. Ei au privit cum soldații Englezi aruncau ouă în pereții caselor, zdrobeau biscuiți, și loveau conserve de mâncare cu topoare iar apoi le aruncau în foc.”³¹

Germania și Franța au concluzionat un armistițiu pe 22 Iunie, 1940. Agrementul declara că „guvernul German declară în mod formal guvernului Francez că nu dorește să folosească flota de luptă Franceză, ce este localizată în porturile Franceze sub supraveghere Germană, în război pentru propriile scopuri.” Germanii au recunoscut că Francezii au nevoie de navele de război „pentru a-și asigura interesele în sfera lor colonială.”³² Pe 3 Iulie, un escadron al Flotei Navale Britanice a navigat de la Gibraltar până la ancorajul Algerian Francez de la Mers-el-Kebir. Englezii au cerut ca flota Franceză de luptă să se deplaseze acolo pentru a-i alătura, pentru a continua să lupte împotriva Germaniei, sau să-și scufunde navele. Când Amiralul Francez

Marcel Gensoul a refuzat ultimatumul, Britanicii i-au bombardat flota.

Nava de luptă *Bretagne* s-a scufundat, *Provence* și *Dunkerque* au suferit daune grave, iar atacul i-a costat pe 1.147 de marinari Francezi viețile lor.³³ Avioane cu torpile ale Flotei Regale au atacat portul din nou pe 6 Iulie, ucigând alți 150 de marinari. Două zile mai târziu, forțele navale Britanice au atacat Dakar, dăunând nava de luptă Franceză, *Richelieu*. Toate acestea au evocat un sentiment puternic anti-Englez de-a lungul Franței.

Britania și-a extins blocada sa navală împotriva hrăniilor pentru a include țările Europene ocupate de armata Germană, creând poveri pentru populațiile acestora. Londra a stabilit „guverne în exil” de fațadă pentru aceste state. Acestea aveau politicieni democratici, ofițeri, și aristocrați ce își dezertaseră țara și fugiseră către Britania, în majoritatea cazurilor când lupta încă se desfășura. Complet dependente de Anglia pentru existența lor, aceste administrații se presupune că reprezentau interesele adevărate ale Europei.

Statele Unite au urmărit de asemenea influențarea indirectă a evenimentelor Europene. Pe 9 Februarie 1940, Departamentul de Stat SUA a anunțat un plan economic pentru Europa postbelică. Conform Secretarului de Stat, Hull, America ar sprijini principalele monede Europene prin împrumuturi garantate cu aur. Aceasta ar fi fost presupusă să regenereze comerțul odată ce pacea se reîntorcea. Era aparent că Washington era dornic să eradicizeze sistemul internațional de troc German, în plină dezvoltare, și să restaureze comerțul în baza aurului ca și mediu de schimb.

Departamentul de Stat se baza pe sfătuirea bancherilor Americani pentru pregătirea acestui plan, fără a consulta reprezentanții continentului pentru care era intenționat Alte soluții și propuneri pentru reconstrucția postbelică au urmat, precum Carta Atlantică, Planul Keynes, Planul Morgentahu, și conferințe economice în Hot Springs în 1943 și în Bretton Woods, New Hampshire, în Iulie 1944. Sesiunea din Bretton Woods a stabilit Fondul Monetar Internațional pentru a influența și dacă este posibil să reguleze economiile străine după război, aducând lumea un pas mai aproape de viziunea lui Roosevelt pen-

tru un guvern global. Într-un discurs în Königsberg pe 7 Iulie, Walter Funk, Ministerul Economiei Reichului, a spus economiștilor Europeni, „Astăzi Americanii propun întoarcerea la standardul de aur. Ce înseamnă aceasta, în special considerând acapararea dominantă de aur a acestei țări, nu este decât o ridicare a dolarului către a fi baza valutelor din toată lumea și o cerere de control absolut a economiei lumii.”³⁴ Un diplomat German a punctat, „Discuțiile în țări neutre și chiar și în acestea ce sunt aliate sau prietene cu noi au loc în baza unei premise false. În mare parte trecut cu vederea este faptul că cerința pentru implementarea practică a așa planuri este cucerirea Europei de către cealaltă parte.”³⁵

Propaganda Germană a capitalizat asupra caracterului subiectiv al acestor programe. *Germanisches Leitheft*, un periodic ce atingea o audiență largă, Europeană, a întrebat în numărul său din Ianuarie 1941, „Vor determina puteri străine și forțe străine rasiale soarta Europei pentru totdeauna, sau își va forma Europe propriul viitor, prin propria sa vitalitate și pe propria sa responsabilitate?”³⁶ Altă publicație Germană declara, „Una din principalele deficiențe ale mentalității Americanului este că el nu are nicio înțelegere clară a altor oameni. Din acest motiv, el respinge drepturile și necesitățile lor naturale pentru viață cu un flit de mână. El își susține dreptul de a dicta dorințele sale fără de limită către restul lumii, mulțumită unui simț fără rival de superioritate, ce este în realitate nimic mai mult decât un efectiv grotesc complex de inferioritate.”³⁷

Liderii Germani au realizat că pentru a câștiga susținerea Europeană, ei trebuiau să ofere o alternativă viabilă pentru agenda Anglo-Americană. Cea mai imediată necesitate era să reguleze economia continentală pentru a deveni cât mai authtonă și mai cooperativă posibil. Britanicii doreau să înfometeze sau să sărăcească populațiile statelor de sub ocupație Germană, pentru a da un impuls grupurilor de rezistență. Werner Daitz, un sfătuitor economic în Ramura de politică Externă a NSDAP, a predat un memorandum în Mai 1940 îndemnând stabilirea unei comisii de comerț pentru a explora opțiunile Germaniei: „Blocada actuală a făcut inevitabilă necesitatea formării unei economii Europene sub conducere Germană, ca și o măsură de ajutor de sine a Europei continentale. Noua ordine a continen-

tului European, acest etern pilon de bază a rasei Albe, va găsi în acest fel expresie într-o necesară revitalizare economică și independență. Dacă ne așteptăm să direcționăm comerțul Europei, ce este o bază absolut esențială pentru întărirea economică a continentului European drept ancoră a rasei Albe, noi evident trebuie să nu declarăm public că aceasta este o sferă economică *Germană*. Trebuie întotdeauna să vorbim doar de Europa.”³⁸

În calitate de putere industrială de vârf, doar Germania putea organiza o economie continentală prosperă și independentă. Ediția din Septembrie 1940 a *Nationalsozialistische Monatshefte* (*Național Socialismul Lunar*) declara, „O comunitate Europeană a națiunilor nu va fi stabilită niciodată fără de Reich... Reichul este marea misiune politică a poporului German. Reprezintă un concept al unei ordini Europene. Elimină influențele străine și păzește împotriva puterilor ostile Europei. Se străduie pentru cooperarea Europeană pe principiul de rudenie etnică, și pe munca productivă ca și substanță și fundație a întregii vieți.”³⁹

Unul din propagandiștii Germani mai isteți era Maiorul Walther Gehl, care a servit în infanterie în ambele războaie mondiale. El a recunoscut că securizarea influenței țării sale nu depindea de cucerire militară, ci de obținerea susținerii populare a popoarelor vecine. În *Die Sendung des Reiches* (Misiunea Reichului), el a scris că pentru ca Germania să reușească, ea trebuie să se dedice pe sine pentru bunăstarea continentului și nu vice versa: „Cu un simț sacru de responsabilitate pentru viitorul Europei, Germania va încorpora drepturile naturale ale celorlalte popoare în propriile sale ambiții politice, și va păstra o mână protectivă asupra lor, nu una de conducere. Iar protecția sa militară formidabilă este o garanție mai bună pentru perpetuarea suveranității lor culturale decât alianțele anti-Germane comise de popoarele central Europene cu națiuni din afara continentului nostru, din grijă pentru „libertatea” lor.”⁴⁰

Germanisches Leitheft a menținut că „Reichul nu înseamnă dominație, ci o responsabilitate și un simț de misiune; nu hegemonie, ci o inspirație unificatoare a clanurilor noastre, a națiunilor particulare și a familiilor înrudite etnic. Nu înseamnă poftă pentru putere, ci disciplină, ordine, conducere și respon-

sabilitate.”⁴¹ În acest fel, Germanii cu viziune îndepărtată propuneau nevoia de tranziție de la Reichul German într-un Reich European. Franz Six, director al cercetării ideologice în SS, a scris că „Ascendența rasială comună, în ciuda diferențelor politice și ideologice, este elementul de legătură al națiunilor Europene.”⁴²

Un Danez și-a adus aminte, „Tinerii receptivi acestei percepții bazate în biologie și-au ajustat corespunzător atitudinea față de alte popoare și națiuni. Aceasta a promovat un simț național și sincer de apartenență împreună. Era punctul de start pentru reînnoirea ideii vechi de 1.100 de ani a unei Europa unificate, care până acum nu s-a materializat. Nu era o surpriză că tineri bărbați motivați și idealști s-au alăturat cu entuziasm și într-un spirit de sacrificiu de sine, dedicându-se în mod personal pe sine pentru a ajuta construi ceea ce ei credeau că ar fi o Europa mai bună, mai puternică și mai prosperă, și pentru a-și elibera propriul lor popor de rușinea națională a unei polițe defetiste.”⁴³

Walther Gehl, un Comandant al unui batalion de infanterie și propagandist al armatei ce susținea unitatea Europeană împotriva barierelor naționaliste rămase pe continent.

Cu aprobarea lui Hitler, SS au stabilit birouri de recrutare în Oslo, Haga și Copenhaga în Aprilie și Mai 1940. Câteva sute de voluntari Norvegieni, Danezi, și Olandezi s-au înscris pentru un curs de antrenament pre-militar. Durând luni de zile, cursul includea trasul cu arme, sporturi, instrucții-

uni în limba Germană, și lecturi ideologice. Efectuat în Kärnten, Germania, de asemenea îi familiariza pe participanți cu populația indigenă. La terminarea cursului, ofițerii îi invitau pe tinerii Europeni să se înroleze în SS ca și voluntari Germanici.

Mai presus de atracția unui continent unificat și dezamăgirea cu administrațiile democratice anterioare, factori economici au contribuit unei apropieri graduale către Germania. Mulți Scandinavi și Vest Europeni au căutat muncă în Reich. Germanii au înregistrat 100.000 de Olandezi ce au migrat și au găsit slujbe în Germania.⁴⁴ Danemarca a înregistrat 147.000 de bărbați fără loc de muncă în vara anului 1940.⁴⁵ Rata de șomaj era 18%.

Germania a ajutat în revitalizarea industriei în Belgia și în Olanda prin a promova contracte de armament pentru companiile de producție de acolo. Atitudinea cooperativă a muncitorilor, printre care mulți avuseră șefi ce fugiseră către Britania, i-a dus pe Germani către a implementa măsuri pentru a îmbunătății condițiile sociale ale muncitorilor.⁴⁶ Șomajul în Franța, cel mai mare producător străin pentru industria de război Germană, a scăzut la practic zero până la 1943. Datorită luptelor cu syndicatele comuniste înainte de război, industriașii Francezi favorizau colaborarea cu Germanii. Ei de asemenea recunoșteau că Franța și coloniile ei erau o piață prea mică pentru industria modernă și expansivă a țării, și au căutat să cultive o clientelă Europeană.⁴⁷

Șeful poliției externe NSDAP, Alfred Rosenberg, a argumentat într-un discurs că Europeanii ar trebui să consimtă față de conducerea Germană în afaceri continentale: „O națiune mai mică nu-și pierde onoarea prin a se subordona pe sine unui popor mai numeros și unui tărâm mai larg. Trebuie să recunoaștem legile vieții pentru a supraviețui. Realitatea vieții arată că există națiuni puternice numeric, geografic și politic și că există unele mai mici. Acceptarea influenței unui tărâm ca și cel al Germanilor, din nou demonstrând înaintea tuturor vechea sa putere după o mie de ani de încercări dintre cele mai dificile, nu este un semn de caracter slab sau onoare îndoielnică, ci o recunoaștere a legilor vieții.”⁴⁸

Armata Germană și instruit soldații în garnizoană în țările cucerite să asume o postură fermă dar cordială. Ghiduri

pentru soldați staționați în Danemarca declarau, „Fiecare German în Danemarca trebuie să fie întotdeauna conștient că el reprezintă Reichul German, și că Germania va fi judecată după purtarea sa. Când vă întâlniți cu Danezi, evitați orice ar putea insulta onoarea națională Daneză. Femeia Daneză trebuie tratată cu respect. Evitați discuții politice.”⁴⁹ Aceste circumstanțe au produs beneficii pentru Germani. Conform unui sondaj Gallup din 1947, 40% din Danezi solicitați vorbiseră deschis și pozitiv față de Germani. Doar 32% se simțiseră ostili.⁵⁰

O companie a regimentului SS *Westland* în formație, într-o poză dată presei în Aprilie 1941. Aproximativ 20.000 de Olandezi s-au alăturat Waffen SS. Majoritatea s-au luptat împotriva Sovieticilor. Unii i-au ajutat pe Germani să respingă un atac Aliat aerian în Arnhem în Septembrie 1944.

Târziu în 1940, Waffen SS și-a stabilit prima divizie încorporând voluntarii Germanici. Flamanzii și Olandezii s-au înrolat în regimentul *Westland*, în timp ce *Nordland* recruta Norvegieni și Danezi. Alături

rate de experimentatul regiment VT *Germania*, aceste formații s-au unit în divizia 5 Waffen SS *Wiking* (Viking). Lista includea 400 de Finlandezi, plus grupări din Elveția și Suedia.⁵¹ Hausser a observat mai apoi, „Ei gândeau mai presus de granițele propriilor lor state naționale, către ceva mai înalt, un scop comun.”⁵²

Un sondaj postbelic al bărbaților SS Olandezi ce au supraviețuit rezuma, „După perioada de declin în valori morale

din anii 30, mulți erau atrași de militarie, cu idealurile sale de disciplină și ordine, comandă și supunere... Cei cu educație mai bună printre ei erau fascinați de către conceptul Reichului cu posibilitatea sa de a consolida toate popoarele Germanice... Într-o luptă împotriva capitalismului și mai apoi împotriva Bolșevismului, mulți chiar priveau fondarea unei coaliții socialiste a statelor rasial-înrudite ca și o datorie în sine.”⁵³ Istoricul Israelit, Zeev Stenhell a privit devotamentul lor ca și dovadă că „poate exista o civilizație bazată nu pe naștere sau pe privilegiul averii, ci pe spiritul comunității... Această căutare pentru noi valori ce pot garanta coeziunea statului, această respingere a materialismului exercita, împlinea și influența spiritul multor Europeni – și nu doar a celor mai puțini proeminenți dintre ei.”⁵⁴

Cauza Germană, căutând acceptare printre populațiile Europene, a obținut favoare când războiul a izbucnit cu Uniunea Sovietică în Iunie 1941. Hitler a autorizat o propunere Waffen SS pentru a stabili legiuni naționale de voluntari din statele vecine pentru a lupta în Est. Deschise pe 27 Iunie, birourile de recrutare au numărat 40.000 de aplicanți în prima zi. Poliția de securitate Germană, SD, a circulat o analiză confidențială către reprezentanții de frunte ai guvernului Reichului și NSDAP în legătură cu reacția în țările ocupate. În Danemarca, spre exemplu, era raportat că „o reversiune directă în atitudini în favoarea Germaniei. Din ce în ce mai mult, remarcile oamenilor proeminenți în viața afaceristă Daneză și din grupul clericilor, care fuseseră până acum rezervați sau chiar ostili față de Germania, indică că își schimbă poziția față de Germania acum că aceasta a început lupta pentru civilizația Europeană împotriva Rusiei Sovietice... După ce întreaga presă Daneză a publicat o proclamație ce încurajează înrolarea în Waffen SS pentru a lua parte în război, aplicațiile de înrolare în Waffen SS au crescut remarcabil.”⁵⁵

Un recrut, de printre 6.000 de Danezi ce serveau în Waffen SS, și-a amintit cât de mulți compatrioți de ai săi se temeau că dacă Germania este înfrântă, „Danemarca ar putea suferi aceeași soartă ca și micile state Baltice; degradarea într-un district militar Rusesc, neutralizare politică, implementare forțată a sistemului economic birocratic comunist, Rusificare graduală,

și deportarea elitei politice și culturale, cu consecințe catastrofice pentru substanța biologică a poporului Danez.”⁵⁶ Guvernul Danez a fondat *Freikorps Danmark* pe 3 Iulie 1941, ce oferea absență autorizată membrilor armatei Daneze care s-au transferat în noua formație, fără eliminarea vechimii sau pensiei.⁵⁷ Primul său ofițer Comandant, Christian Kryssing, a declarat într-un discurs național la radio în Iulie, „Indiferent de opiniile noastre politice, cu toții dorim ca Bolșevismul și amenințarea sa față de statele Nordice să fie distruse... Războiul împotriva Bolșevismului este o cruciadă, cruciada Europei împotriva țării celor fără Dumnezeu, împotriva amenințării Asiatice moderne... Îi chem pe toți bărbații Danezi capabili de a purta arme să i-a parte în această cruciadă... pentru a securiza un loc de drept pentru patria noastră în reformarea Europei.”⁵⁸

În Amsterdam, 50.000 de oameni au luat parte la un marș anti-Comunist în sprijin pentru efortul German de război. Cu privire la Scandinavia, SD a raportat, „conflictul Ruso-German a făcut atitudinile în Norvegia mai favorabile față de Germania... De printre membrii *Nasjonal Samling* (Unitatea Națională, partidul fascist al țării) sunt nenumărați de voluntari pentru regimentul SS *Nordland*. În plus față de regimentul *Nordland*, o legiune specială de voluntari Norvegieni sub comandă Norvegiană și în uniforme Norvegiene este formată pentru a lupta pe frontul Germano-Finlandez.” În Belgia, SD a adăugat, „Cercurile Flamande naționaliste sunt necondiționat de partea Germaniei în lupta împotriva Bolșevismului.”⁵⁹ În definitiv 20.000 de Flamanzi au servit în Waffen SS, mulți alăturându-se pentru a combate „dușmanul de moarte al Europei Creștine” în Est.⁶⁰ Jurnalistul Elvețian, Armin Mohler, a scris, „Ei au venit deoarece sperau că Reichul German va forja o Europa unificată din națiuni libere. Ei nu doreau nici un stat comisar nici o societate în care fiecare luptă împotriva celui alt. Era mult idealism atunci, de tipul posibil doar printre tineri.”⁶¹

În Paris, politicienii Francezi s-au întâlnit pe 7 Iulie să discute formația *Legion des Volontaires Francais* (Legiunea Voluntarilor Francezi), sau LVF. Forța de luptă ce a rezultat a plecat pentru mobilizare împotriva Sovieticilor în August 1941. În doar câteva luni un program de sponsorizare, „Prietenii ai Legiunii,” a obținut 1,5 milioane de suporteri.⁶² Rectorul Uni-

versității Catolice din Paris, Alfred Cardinal Baudrillart, i-a numit pe voluntari „printre cei mai buni fii ai Franței.” Ei apărau nu doar onoarea țării lor, declara el, ci „luptau de asemenea pentru civilizația Creștină a continentului care a fost de mult amenințat de barbarismul comunist... Această legiune este de fapt în propriul său fel un nou cavalerism. Acești legionari sunt cruciații Secolului 20.”⁶³

Jacques Benoist-Mechin, un ministru de cabinet din guvernul Franței neocupate, a văzut un efort Paneuropean de război împotriva URSS drept un vehicul pentru a unifica Europa: „Aceasta era platforma peste care patriotismul provincial se putea strânge împreună, liber de antagonism și rivalități tradiționale. Era vehiculul ce să spargă conflictele interne ale naționalismului, pentru a se dezvolta într-un super-naționalism European.”⁶⁴

Voluntari Germanici își iau rămas bun în timp ce pleacă din țara lor pentru antrenament de recruți în Germania

---

Amenințarea expansiunii Sovietice era o grijă reală pentru Europeni, care erau mai familiari cu consecințele primelor

revoluții comuniste în Rusia, Germania, Ungaria, și Spania decât erau oamenii din Britania și Statele Unite. Corespondenți Germani acoperind avansul forțelor de luptă în teritoriul Rus umpleau media de știri cu rapoarte despre condițiile sărace de viață printre populațiile de sub ciocan și secure cât și despre tratamentul fără de milă al disidenților politici de acolo.

Un articol publicat în *Völkischer Beobachter* în August 1941 a exprimat păreri mai mult sau mai puțin populare despre amenințarea Sovietică: „Astăzi toată Europa știe că războiul împotriva Bolșevismului este lupta Europei pentru propria soartă, războiul consolidat al națiunilor Europene civilizate împotriva puterilor distrugerii și a haosului fără de formă. O nouă, revitalizată Europa a învățat pericolul enorm ce spectrul Bolșevismului îl reprezintă. Este de semnificație simbolică cum că unitatea Europei a început să ia loc și să se dovedească pe sine în această luptă.

„Noi știm doar foarte bine despre ce este acest război. Dar numai atunci când unul vede realitatea regimului Bolșevic față în față, influența acestui sistem asupra persoanei individuale și vieții sale, doar atunci poate el să înțeleagă cruditatea, și oroarea totală a acestui sistem. Este un sistem ce combină fiecare element de devastare și ruinare absolută a valorilor umane și ruinării omenirii în sine. Bolșevismul nu este măcar un sistem politic cu care cineva poate să discute, ci uciderea organizată a întregii vieți, degradarea Pământului și a oamenilor săi, distrugere de dragul distrugerii!”⁶⁵ Indiferent de atitudinea lor personală față de Germania, războiul împotriva Uniunii Sovietice era în parte un factor unificator din necesitate pentru Europeni.

Voluntari Francezi, Valoni și Spanioli au servit în armata Germană, în regimente etnice comandate de ofițeri din națiunile lor. Trupele Franceze și Valone s-au transferat în definitiv în Waffen SS. Berger a aranjat ca instructorii care efectuează instruirea recruților să se familiarizeze cu obiceiurile naționale și religioase ale soldaților de sub comanda lor. Colonelul SS Richard Schulze și-a amintit, „Instructorii trebuiau să adune simpatie și înțelegere, și o bine echilibrată acceptare a mentalității variatelor națiuni.”⁶⁶ Într-un articol din Septembrie 1941, un corespondent de luptă SS a descris Odisea voluntarilor stră-

ini servind în divizia *Wiking*: „Ei au venit la noi necondiționat, ca și soldați ai Führerului German să lupte pentru noua, măreață Germania... Ei au venit la noi atunci, neînțeleși ce compatrioții lor, nu în coloane mândre ci individual, hotărâți și cu minți clare, deseori împotriva tatălui, mamei, și familiei. Ei nu sunt străini aici, ci prin sângele și faptele lor ei au găsit în regimurile lor onoare, un loc de drept, și o casă.”⁶⁷

Naționalism Negativ

Voluntarii Germanici deseori au simțit izolare din partea propriilor lor compatrioți, mulțumită ambivalenței rămase printre populațiile țărilor ocupate față de Germania. Rivalități internaționale tradiționale, o amplă publicitate anti-Germană în presa democratică antebelică, suspiciune față de motivele lui Hitler și invazia Germană din 1940 toate au încetinit chemările pentru unitate Europeană. Un alt obstacol pentru cooperare și bună voință venea, ironic, chiar din Reich. Numeroși și puternici, era inevitabil că Germanii vor exercita o influență mare asupra evenimentelor Europene. Naționaliști proeminenți din Germania credeau că aceasta îi îndreptățește să subordoneze interesele statelor vecine sub cele ale Germaniei.

În Iunie 1940, guvernul German a introdus propuneri pentru a restructura comerțul European. Adresându-se membrilor comitetului de planuire, Funk a oferit acest plan: „Germania acum posedă puterea în Europa de a implementa o reorganizare a economiei conform necesităților ei. Voința politică de a folosi această putere este disponibilă. Prin urmare celelalte țări trebuie să se alinieze în spatele nostru. Economia celorlalte țări Europene trebuie să se potrivească cu nevoile noastre.” Observatori străini l-au auzit pe Funk declarând într-un discurs în Iulie, „Comerțul viitor pe timp de pace trebuie să garanteze țărilor German o securitate economică maximă, iar poporului German un maximum de bunuri de consum pentru a eleva economia națională. Comerțul European trebuie aliniat cu acest obiectiv.”⁶⁸

Bazat pe un studiu din 1939 al juristului Prusac, Carl Schmitt, oficialii Național Socialiști au propus darea de suvera-

nitare doar țărilor populate de către „popoare cu merit etnic.” Comisarul German din Olanda sub ocupație, Seyss-Inquart, a susținut opinii similare. Zeloși din partid l-au considerat o alegere mai bună pentru ministerul de externe decât pragmaticul Ribbentrop care era mai constructiv. În eseuul său, „Ordinea Europeană,” Seyss-Inquart a scris despre „o ierarhie naturală, în care fiecare națiune are un loc în comunitate conform capacităților sale economice, vitalității biologice, tăriei marțiale, și valorii culturale.” El a chemat Europeanii să „recunoască Reichul drept puterea principală, prin care propria lor putere poate fi realizată cel mai bine.” El a adăugat că Germaniei, „prin realizare superioară îi este acordată o responsabilitate mai înaltă pentru toți” ce alcătuiesc civilizația Europeană, „ce a fost formată de către munca rasei Nordice.”⁶⁹

Asemenea propuneri unilaterale cu privire la Europa postbelică îl consternau pe Ribbentrop. El avertiza într-o notiță că aliații Germaniei se tem că după război, Berlinul va pune un guvernator German în fiecare țară. Neutrii, scria el, sunt îngrijorați că Germania plănuiește să-i anexeze.⁷⁰ Noțiunea de a clasifica popoarele Europene după valoarea lor, după criterii rasiale sau de patrimoniu etnic, amenința să creeze dezbinările pe care Hitler a căutat anterior să le evite în Germania când a combătut teoreticieni rasiali ai partidului.

În țările ocupate, atitudinile de superioritate Germană erau deseori aparente la nivelele administrative inferioare. Lvov spre exemplu, era un oraș Polonezo-Ucrainian cucerit de armata Germană de la Sovietici în Iunie 1941. Ulterior, a intrat sub jurisdicția civilă a Reichului.

Un rezident etnic German de acolo a spus, „Curând o măsură ofensivă a fost introdusă ce a fost considerată o rușine. Compartimentele de pasageri în transportul în comun erau separate în mijloc printr-o curea lată de piele. Un semn în fața secțiunii scria, „Doar pentru Germani și aliații lor – Italiani, Unguri, Slovaci, și Români.” Era rușinos să vezi cum oamenii erau înghesuiți împreună în secțiunea din spate, în timp ce în față stăteau poate doi oameni, iar un polițai sau doi stăteau în stație sau lângă mecanic.”⁷¹

Walter Funk, ministru German al economiilor, cu Hitler. Polițele inițial unilaterale ale lui Funk au alienat Europeanii din țările ocupate. Salutând în stânga este Heinz Gauderian. Wilhelm Keitel este în dreapta.

Cu toate că Hitler s-a decis să elibereze gradual toți prizonierii Polonezi de război, autoritățile Germane descurajau fraternizarea. Într-o declarație din 1939, SD i-a criticat pe membrii forțelor armate pentru „o mare deschidere de spirit și simpatie” față de Polonezi, în special foști ofițeri Austrieci pentru „atitudinea lor respectuoasă” față de aceștia. Comanda militară Germană atunci a ordonat Polonezilor să elibereze trotuarul când trec pe lângă soldați Germani și să-și de-a jos pălăriile când trec pe lângă ofițeri; însă, puține trupe din ocupație au executat aceste regulății lipsite de tact.⁷²

În Vest, Hitler a arestat 65.000 de prizonieri de război Valoni, în timp ce a trimis toți captivii Flamanzi acasă. Germania a continuat să țină 1,5 milioane de prizonieri soldați Francezi. Acest război cerea ca Germanii să abandoneze aceste polițe contraproductive. Dezorganizata industrie de armamente a Reichului a simțit un declin în producția de arme în

1941. Producția de obuziere, cartușe de artilerie și muniție pentru arme de calibru mic a scăzut substanțial între Februarie și Decembrie. Fabricile nu puteau ține pasul cu cantitatea de muniție pierdută în campania Rusă. În timp ce Armata Roșie s-a retras în est, Sovieticii au dezasamblat și au evacuat 1.360 de uzine industriale. Escadroanele lor de demolare au distrus facilitățile rămase, incluzând 95% din uzinele de electricitate ale Ucrainei, plus grânare, depozite, rafinării, poduri și utilaje. Germanii au fost capabili să restaureze economia parțial la un cost considerabil, investind mult mai mult în reconstrucție decât au fost capabili să obțină în materiale prime și surplus de grâne. Aceste circumstanțe au pus o povară enormă asupra resurselor Germane.⁷³

Erau 7,5 milioane de muncitori străini în Reich în 1944. Aceștia includeau prizonieri de război, voluntari recrutați, și în definitiv cei impresionați ce au intrat în forța de muncă. Nord și Vest Europeanii primeau aceeași plată, timp de vacanță și beneficii de sănătate ca și muncitorii Germani. Est Europeanii suferau un tratament deficitar. Fritz Sauckel, în conducerea mobilizării muncitorilor, a declarat în Decembrie 1942 că „muncitorii estici bătuți, subnutriți și lași, vor împovăra economia Germană mai mult decât să-i fie de folos.” Un decret emis de Himmler în acea lună a făcut abuzul de muncitori străini de către Germani o infracțiune pedepsibilă. Doar când situația militariei s-a înrăutățit, condițiile pentru muncitori Ruși și Ucrainieni s-au îmbunătățit.⁷⁴

Polonezii o duceau mai bine, în mare datorită valorii industriei Poloneze pentru economia de război. Tratatamentul decent al muncitorilor străini, plus reorganizarea întregii industrii de armament de către oficiali civili, a dus la o enormă îmbunătățire în producție. Între Decembrie 1941 și Iunie 1944, producția de armament a crescut cu 230%, cu toate că forța de muncă a fost mărită cu doar 28%. Numai în 1944, industria Germană a produs suficientă muniție pentru a echipa complet 225 de infanterii și 45 de divizii panzer. Fabricile Germane reprezentau 88% din producția de arme, iar contractele străine restul.⁷⁵ O Europa unificată, bazată pe bună voință și statut egal pentru toate țările, era acum o necesitate.

Hitler avea rezervări în legătură cu restructurarea Europei cu toate națiunile pe pas egal. Se îndoia de aliații săi. Serviciile secrete Germane au raportat că, după înfrângerile Germane din 1943, România, Ungaria, Finlanda și Bulgaria au contactat discret Londra și Washington pentru a încheia o pace separată. Aliații i-au informat că URSS trebuie să fie implicat în negocieri, cauzând ca satelitele Germaniei să renunțe la inițiativă. Führerul nu era mai puțin precaut cu Philippe Petain, președintele neocupatei Franța Vichy, care s-a dovedit a fi antipatic cauzei Germane.

Hitler a limitat lista de Voluntari din Legiunea Franceză la doar 15.000 de bărbați, cu toate că existau numere pentru a aduna de patru ori mai mulți oameni. Istoricul contemporan, Franz Seidler, a spus, „Hitler se temea de a-și pierde libertatea de a face decizii cu privire la regularea Europei postbelice dacă el accepta ajutorul străin.”⁷⁶ Când ofițerul Legiunii Valone, Degrelle, s-a adresat muncitorilor Belgieni în *Sportspalast* în Ianuarie 1943, el a fost aclamat de către audiență... și complet ignorat de către media Germană. Recunoscând polița Germană drept o obstrucționare în calea apropierei susținută de către mulți compatrioți de ai săi, politicianul Francez, Laval, i-a spus lui Hitler, „Vrei să câștigi războiul pentru a crea Europa. Tu trebuie să crezi Europa pentru a câștiga războiul.”⁷⁷

La momentul discursului lui Degrelle în Berlin, forțele armate Germane și aliații lor pierdeau deja teren într-un război de atriție împotriva Rusiei, Britaniei, și Statelor Unite. Mai mulți Germani au văzut nevoia pentru ajutor străin. Aceasta necesita regândirea atitudinii continentale a Reichului. În Februarie 1943, sfătuitoarul de politică externă, Dr. Kolb, a introdus propuneri pentru cooperare multilaterală. El a recomandat ca tratatele să fie finalizate în baza egalității absolute a semnatarilor. O națiune ar trebui să se bucure de paritate în comunitatea Europeană indiferent de forma sa de guvernare. Planul lui Kolb necesita ca Germania să renunțe la hegemonia asupra continentului.⁷⁸

În Septembrie 1943, Arnold Köster, capul comisiei de planuire a ministerului de armamente, a declarat pe față într-un memorandum că Reichul efectuează o exploatare improvizată a teritoriilor ocupate. Rezultatul era „resentiment printre

elementele de bună voință ale societății, ură crescândă printre clasele ostile ale populațiilor, rezistență pasivă, și sabotaj.”⁷⁹ Diplomatul German Cecil von Renth-Fink a raportat lui Ribbentrop pe 9 Septembrie, „Este evident că starea de spirit din Europa a fost mai proastă de ceva timp și că mișcările de rezistență cresc rapid. Această dezvoltare poate avea consecințe grave asupra dorinței națiunilor Europene de a-și oferi resursele lor pentru victoria noastră, și trebuie contracarată. O schimbare în politică este necesară.”

Polonezi ce imigrau către Germania au găsit muncă în economia agrară și în industria de armament în definitiv de asemenea. Rațiile alimentare și cazarea pentru *Ostarbeiter* (muncitorii Estici) erau în general inferioare celor oferite muncitorilor din Europa de Vest.

Renth-Fink a identificat ceea ce credea a fi unul din cele mai grave eșecuri ale practicii curente: „În lupta pentru Europa, Germania stă ca și pionier pentru un nou ordin mai

bun în care toate popoarele Europene vor găsi un loc mai bun și demn. În afară de ceea ce este declarat ocazional de către câmpul economic, însă, noi până acum am evitat a spune ceva concret despre intențiile noastre. Asta dă impresia că noi dorim să ne ținem mâinile libere pentru a implementa propriile noastre planuri politice după război. Așa cum rapoartele ambasadelor dezvăluie din nou și din nou, guvernele și populațiile națiunilor ce sunt prietenoase cu noi sau aliante cu noi au mare interes în a afla ce rol vor juca ei în noua Europa.”⁸⁰ Prezent la o lectură pe timp de război împotriva pericolelor comunismului, Degrelle a vocalizat griji paneuropene când a spus vorbitorului că voluntarii înțeleg împotriva a ceea ce ei luptă, dar nu și *pentru* ce se luptă.

Politica de ocupație Germană în fostele teritorii Sovietice era contraproductivă. Conștient de amenințarea ce populațiile estice precum Mongolii prezentaseră istoric, Hitler prefera să-i țină impotenți politic. El a declarat într-o conferință militară în Iunie 1943, „Nu pot vedea vreun obiectiv de viitor ce ar stabili state independente aici, state autonome.”⁸¹ El a remarcat în privat în Aprilie 1942, „Pentru a stăpâni popoarele la est de Reich pe care le-am cucerit, principiul călăuză trebuie să fie să acomodăm dorințele pentru libertatea individuală cât de mult posibil, să evităm orice formă de stat organizat, și în acest fel să ținem membrii acestor naționalități într-un standard cât mai limitat de civilizație posibil.”⁸²

Völkischer Beobachter a reflectat acest dezgust pentru Ruși, spre exemplu în descrierea unui grup de prizonieri Sovietici, publicat în ediția din 15 Iulie 1942: „Cu toții îl știm din jurnalele de știri și din pozele de pe front ale corespondenților noștri de război; acest chip de culoarea pământului, de piele, cu privirea animalică apatică și furtivă și cu mișcările obosite și mecanice; această masă cenușie, monotonă, fără nume, această turmă în adevăratul sens al cuvântului, care înaintează pe drumul înfrângerii într-o uniformitate obositoare. De la ai noștri, fii, soți, frați, și prieteni în permisie din est ce i-au văzut în persoană, am auzit că imaginile îi arată exact așa cum sunt.”⁸³

Mii de Ruși au dezertat înspre invadatori, deseori oferindu-le motivul cum că Stalin executase pe cineva din familia lor.⁸⁴ În Iulie 1941, din 12.000 de membrii ai Diviziei Sovietice

229 de Pușcași, 8.000 au dezertat. În Septembrie, 11.000 de soldați aparținând în Diviziile de Pușcași 255, 270, 275 au trecut peste deal de asemenea.⁸⁵ Dezertările au continuat să chinuie Armata Roșie. În doar luna Mai 1942, 10.962 de soldați Sovietici au trecut de partea Germanilor. Alți 9.136 au urmat în Iunie, apoi 5.453 în Iulie. Germanii au numărat 15.011 de dezertori ai Armatei Roșii în August.⁸⁶

Soldați ai Armatei Roșii ce s-au predat. Clasificați drept dezertori de către Stalin, mulți nu au văzut vreo alegere decât aceea de a colabora cu inamicul. Peste un milion de Ruși au intrat în serviciul German în timpul războiului.

În Mai 1943, 90 de batalioane Rusești, 140 de companii independente de pușcași, 90 de batalioane constând în trupe non-Ruse precum Georgieni și Tătari, plus peste 400.000 de auxiliari neînarmați serveau în forțele armate Germane.⁸⁷ O divizie Cazacă și câteva regimente suplimentau această forță militară. Cel puțin 500.000 de foști Sovietici au luptat de partea Germanilor în acel an,⁸⁸ iar Cazacii erau în mod particular de efectivi în a combate partizanii comuniști. Hitler era inițial șocat de numărul de unități Ruse în serviciul armatei Germane, iar în Februarie 1942, a interzis ca mai mulți să fie acceptați. El curând a cedat la rezistența față de practică, mulțumită realizărilor acestor formații.

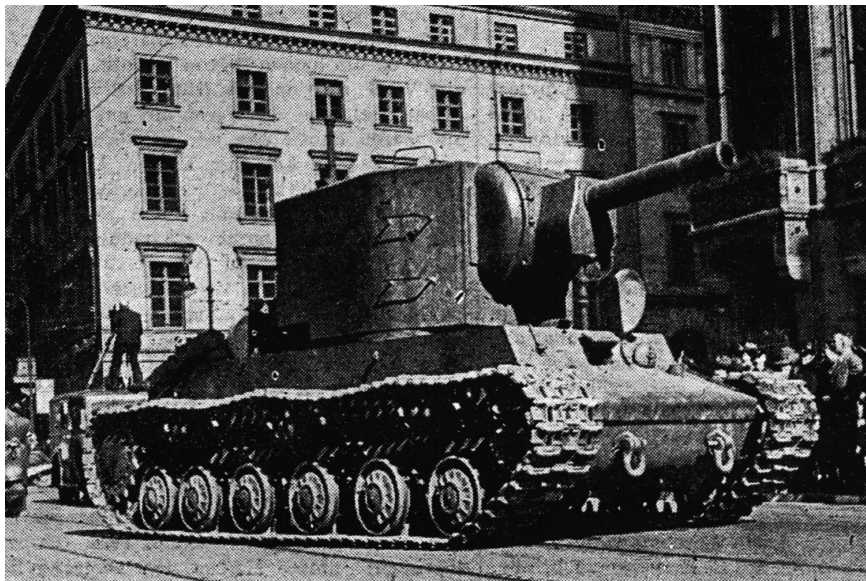

De la începutul războiului Sovietic-German, ofițerii Ruși capturați au sfătuit invadatorii în mod repetat că stabilirea și recunoașterea formală a statului național Rus cu propria sa armată de eliberare era esențială doborârii regimului Stalinist. Printre ofițerii ce declarau acestea se aflau foști comandanți ai Armatei 3 de Gardieni, Armatele 5, 12, 19 și 22 și mai mult decât o duzină de alți generali. Diplomatul German, Hilger, a intervievat trei prizonieri Ruși proeminenți în August 1942: Generalul Andrei Vlassov, Colonelul Vladimir Soyersky, și Comisarul de Regiment Iosif Kerness. Vlassov, conform raportului lui Hilger, a spus acestea: „Propaganda guvernului Sovietic a reușit să convingă fiecare Rus că Germania vrea să distrugă existența Rusiei ca și stat independent și să o degradeze către un statut colonial. Voința poporului Rus de a rezista, în opinia sa, poate fi ruptă doar dacă li se arată Rușilor că Germania nu urmărește un astfel de obiectiv, dar este de altfel dornică să garanteze Rusiei și Ucrainei, în forma unui protectorat poate, o existență independentă. Asupra acestei fundații, mulți prizonieri Ruși de război s-ar pune pe sine sub comanda Germană și ar intra în luptă împotriva regimului detestat al lui Stalin.”⁸⁹

Hilger de asemenea a rezumat remarcile lui Soyersky în raportul său: „El de asemenea are opinia cum că Armata Roșie și populația Rusă pot fi convinși de inutilitatea continuării războiului doar dacă sunt ușurați de frica cum că Germania vrea să transforme Rusia într-o colonie. Datorită înfrângerilor continue pentru care toată lumea la învinuit, Stalin și-a pierdut toată popularitatea în armată. Regimul Sovietic întotdeauna a fost urât de către majoritatea populației. Voința de a rezista a Armatei Roșii și a poporului Rus s-ar prăbuși fără dubiu dacă publicarea scopurilor Germane de război și mobilizarea unităților Ruse pe front ar demonstra că fricile lor sunt nefondate.”

În acest stagi, Hitler, și directorul său influent de cancelarie, Martin Bormann, și Comisarul Reichului pe Ucraina, Erich Koch, se opuneau autonomiei Ruse postbelice. Mareșalul Italian Giovanni Messe a observat, „Germania nu se străduie să înlocuiască regimul Bolșevic cu o altă formă de guvern, ci vrea să asigure toată Est Europa ca și sferă economică de influență... Tratatamentul populației și a prizonierilor, cât și profitarea de resurse naturale locale, deseori trădează o lipsă de previziune,

contradicții în ghidurile de acțiune, lipsa coeziunii și instabilitatea printre militarii de rang înalt, organe politice și economice desemnate cu administrația teritoriilor ocupate... Germania nu a înțeles cum să trezească simpatia și dorința de a coopera în populațiile acestor teritorii.”⁹⁰

Un tanc Rus KV-2 capturat face paradă prin Berlin pe 8 Mai 1945, pentru a face reclamă la deschiderea expoziției „Paradisul Sovietic” în *Lustgarten*. Atrăgând peste un milion de vizitatori, expoziția portretiza mizeria socială și opresiunea comunistă din URSS.

Neîncrederea lui Hitler față de partenerii de tratat ai Germaniei și față de popoarele estice obstrucționa o politică Europeană rațională.

De-a lungul a mare parte din război, propaganda Germană a defăimat guvernele țărilor inamice în timp ce le descria populațiile civile și personalul militar drept decenți dar înșelați de către lideri fără de scrupule. Media Reichului a revizuit această practică prudentă cu privire la războiul din Est. Când Germanii au invadat, poliția secretă Sovietică, GPU, a lichidat prizonieri politici în Polonia de est și în Statele Baltice. Germanii au

descoperit peste 4.000 de victime în Lvov, în Luck 1.500, în Dubno 500. Rezumând investigația oficială Germană, Dr. Philipp Schneider a scris, „Am ajuns la concluzia că atrocitățile comise de către GPU împotriva Ucrainienilor, Lituaniienilor, Letonilor și din păcate de asemenea a membrilor capturați ai forțelor noastre armate în Rusia înainte de retragere din orașe depășesc orice în crudități și brutalitate ce a ieșit anterior la suprafață... Asistentul meu, care a fost în Lvov acum două zile, mi-a spus că ceea ce s-a întâmplat acolo sfidează descrierea. Fără dubiu, victimele crimelor au fost torturate înainte de moartea lor într-un mod sadic. Camere de tortură construite în mod special pentru acest scop au fost folosite.”⁹¹

De-a lungul rutelor de retragere, GPU și Armata Roșie au plasat trupuri mutilate ale prizonierilor Germani împușcați sau torturați până la moarte. Scopul era să provoace răzbunări Germane împotriva Rușilor ce se predau, prin urmare descurajând dezertarea. În pușcăria din Tarnopol, trupe Germane au găsit unul dintre echipajele de bombardieri dați dispăruți cu ochii scoși, limbi, urechi și nasuri tăiate, și cu pielea de pe mâini și picioare smulsă. Aceasta era o tortură favorită a GPU realizată prin a scufunda întâi apendicele în apă clocotită.

În Ianuarie 1942, flota Sovietică de pe Marea Neagră a debarcat soldați Ruși de-a lungul secțiunii ocupate de Germani a coastei de Crimeea aproape de Odesa. Un inginer cu o divizie de infanterie Germană de acolo și-a amintit: „Multe case de-a lungul plajei serviseră drept spitale sau zone de colectare pentru răniți. Rușii au intrat, au ucis infirmierii și doctorii, și au violat asistentele. Apoi le-au aruncat pe femei în apa rece ca gheața din bazinul portului. Au împușcat soldații răniți și bolnavi, sau i-au tras în stradă și au vărsat apă rece peste ei, ca să înghețe până la moarte în aer liber.”⁹²

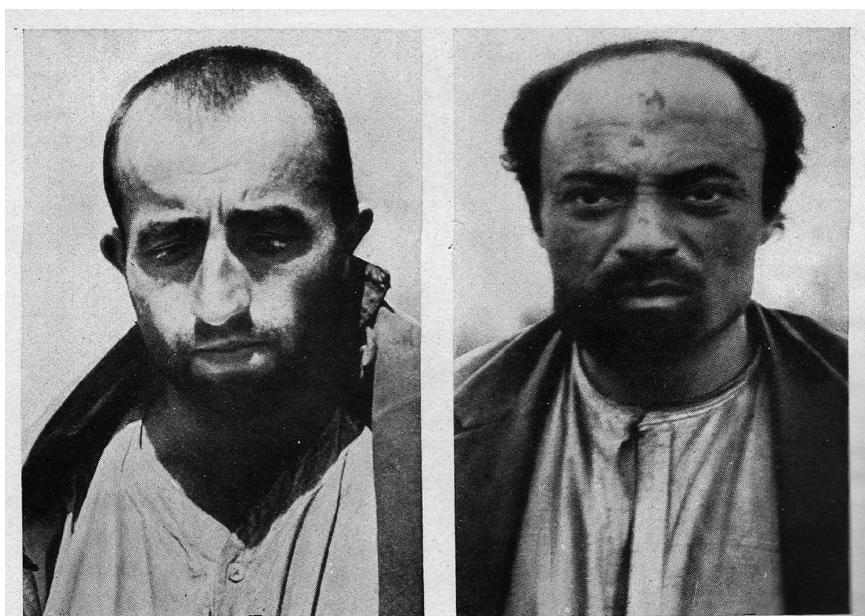
Presa Germană a descris agenții GPU și soldații Sovietici ce comiteau atrocități drept *Untermenschen*. Expresia se traduce apropiat în „om josnic,” dar istoricii uneori o interpretează a însemna „subuman” sau „inferior rasial.” Se referă de fapt la depravarea individului în minte și spirit, triumful corupției peste calitățile rafinate ale omului civilizat. Mai apoi de trupele Sovietice, executanții lui Stalin, și comuniștii Ruși de rând,

cuvântul mai mult sau mai puțin a devenit asociat cu popoarele estice în general.

Melitta Wiedemann, fostă editoare a publicației lunare antebelice, anti-comuniste internaționale *Contra Comintern* și editoare șefă a jurnalului diplomatic din război *Die Aktion*, a exprimat frustrare simțită printre mulți cetățeni proeminenți asupra propagandei și politicii externe Germane. În 1943, ea a scris mai multor lideri SS, propunând ideea paneuropeană și o revizie a practicilor Germane în Est. Ea a direcționat o scrisoare către Himmler prin sfătuitoarul Dr. Richard Korherr pe 5 Octombrie, în care ea a menținut, „Tăcerea noastră asupra viitoareii forme a noii Europa este considerată în teritoriile ocupate și printre aceștia ce sunt oficial prietenii noștri a fi dovadă absolută a intențiilor noastre rele. Oamenii spun că dacă Germania chiar dorește să respecte independența națiunilor Europene, ea ar fi foarte interesată de a anunța aceasta; deoarece aceasta, așa zic oamenii, ar elimina atitudinile ostile față de Reich ce în mod actual se răspândesc precum o avalanșă. Dacă Germania rămâne tăcută, însă, atunci cât de malefice trebuie să-i fie intențiile! Propaganda Aliată are dreptate când spune că Germania vrea să dizolve națiunile Europene și să stabilească o închisoare largă pentru populațiile sub biciul German.” Wiedemann a adăugat, „Întâi Evreii au fost declarați *Untermenschen* și jefuiți de drepturile lor. Apoi Polonezii li s-au alăturat, apoi Rușii, și aproape și Norvegienii. Cine protejează vreo naționalitate din a fi retrogradată în tărâmul *Untermenschen* de către Germania și apoi distrusă?”

Ea a continuat, „Sloganul nostru *Untermenschen* l-a ajutat pe Stalin să proclame un război național. Ura față de noi este înspăimântătoare... Întreaga comunitate de fermieri Ruși, majoritatea intelectualității, și întregul rang de mijloc și senior al conducerii Armatei Roșii sunt inamici ai Bolșevismului și în special ai lui Stalin. Politica noastră în confruntă pe acești oameni cu o dilemă tragică; fie să lupte pentru Stalin, fie să-și abandoneze poporul, cu siguranță unul dintre cei mai talentați din rasa albă, la soarta unui teritoriu colonial pustiit și jefuit, să fie declarat *Untermenschen*, să fie condamnat la generații de muncă de sclavi și să primească o educație de mâna a treia.

Este ușor de înțeles de ce în astfel de circumstanțe, chiar și inamicii de moarte a lui Stalin se luptă împotriva noastră cu toată hotărârea lor.”⁹³ Armata Germană a suferit o înfrângere catastrofică în lupta de 6 luni din Stalingrad, ce s-a sfârșit în Februarie 1943. Aceasta a forțat mulți Germani în concluzia că fără ajutor străin activ, războiul va fi pierdut, ceea ce necesita o abordare fundamental nouă pentru administrarea Europei de către Reich. Pentru a implementa o asemenea revizie, opusă de către conducerea de stat cea mai înaltă, susținătorii aveau nevoie de un mijloc, un bloc organizat. Ei l-au găsit în Waffen SS.

Un exemplu al propagandei ofensive *Untermensch* a lui Goebbels, publicat în periodicul Luftwaffe *Die Seeflieger* în Septembrie 1941: „Evrei Sovietici capturați, a căror fizionomie trădează o predispoziție pentru acte de cruditate... Plăcerea de a se bucura de chinurile morții victimelor sale este cea mai rafinată consecință a ideologiei bolșevic-ateiste.”

Misiunea Europeană

Devreme în războiul împotriva Rusiei, Hitler a vorbit despre nevoia Europeanilor de a depăși înclinații naționaliste: „Numai amenințarea din est, ce ar însemna distrugerea întregii baze a civilizației Europene, ne obligă să ne unificăm. Dar până acum, fiecare națiune se gândește doar pentru sine și nu într-un context European. Pentru a înfrânge marxismul, obiectivul nostru trebuie să fie revoluția socială Germanică.”⁹⁴ Un jurnalist proeminent și fost locotenent Waffen SS, Hans Schwarz von Berk, a scris mai târziu, „Doar atunci când formațiile străine cu voința lor Europeană precisă, ancorată în SS ca și concept al unei elite de luptă Europeană, au primit acceptare au început lucrurile să se schimbe. SS German a trebuit să-și schimbe corespunzător percepția. Această experiență a făcut clar că punctele vechi de pornire ale politicii Germane erau prea provinciale pentru a realiza o renaștere Europeană într-un spirit voluntar de libertate, atât de pasionat susținut de către activiști, și elemente tinere, optimiste de printre popoarele Europene... Furia acestui război cerea mai mult decât mercenari angajați. Cereau scopuri comune, constructive și motive idealiste, de legătură din partea luptătorilor.”⁹⁵

Voluntari Germanici în serviciul Reichului nu se considerau pe sine a fi într-un rol subordonat. „Noi nu ne-am luptat nici pentru Germania și nici pentru Hitler, ci pentru o idee mult mai mare; creația unor state unite ale Europei,” a scris Degrelle.⁹⁶ „Eram cu toții unificați de către aceeași voință: Să ne reprezentăm națiunea cu onoare printre cele 30 ce au venit să lupte. Să ne facem datoria, din moment ce luptăm pentru Europa. Să obținem o pace onorabilă pentru patria noastră în comunitatea continentală ce ar fi evoluat din război, și în final, să creăm unități de luptă a căror valori garantau realizarea dreptății sociale, când în final aveam să ne întoarcem acasă după sfârșitul ostilităților.”⁹⁷

Bărbatul Elvețian SS, Heinrich Büeler, „Cu privire la restructurarea Europei după război, nu era niciun program. Această chestiune era totuși deseori discutată în Waffen SS... Noi eram certați că camaraderia ce i-a unit pe Germanici și Europeni să lupte împreună în Waffen SS împotriva Bolșevismului Asiatic

va duce la reformarea Europei în același spirit.” Jurnalistul Elvețian, Francois Lobsiger, îi considera pe soldați „soldați politici în cel mai înalt sens,” luptând să reușească o „Europa puternică, unificată și frățească.”⁹⁸

Leon Degrelle, un bărbat SS Belgian foarte deschis, salută aici în timpul unei vizite la Paris. El a devenit cel mai faimos voluntar non-German din timpul războiului care a luptat împotriva URSS. În extrema dreaptă se află Carl Oberg, șeful SD și Gestapo în Franța.

Istoricul Lothar Greil a rezumat, „Cu începutul campaniei Ruse, o conștientizare mintală decisivă s-a dezvoltat în Waffen SS: Lupta pentru libertatea țărâmului tuturor Germani-

lor a devenit lupta pentru libertatea familiei națiunilor Europene.

Cauza comună a voluntarilor de peste tot din Europa împuternicea acest ideal drept unul pentru care se merită să fie făcute sacrificii.”⁹⁹ Istoricul Francez Henri Landemer a observat, „În iarna din 1943/44, Waffen SS și-a completat marea transformare. Soldații săi au venit din peste 30 de națiuni, iar vechea mândrie națională era pe cale să dispară de pe Pământ în favoarea noului Reich. Reichul nu mai era Germania ci Europa.”¹⁰⁰

Himmler, în principal implicat în poliție, acumulare de informație și contra-spionaj, a prevăzut o Europa postbelică cu Germania dominantă. El avea o atitudine colonială față de Est. Influențat nu doar de situația militară în declin ci și de multe scrisori primite de la soldații din Waffen SS, el și-a abandonat gradual perspectiva imperialistă. Într-un discurs din 1943 înaintea oficialilor NSDAP din Posen, el a descris frăția în arme a diviziei *Viking*, în care Germanii și non-Germanii serveau împreună, ca și bază pentru marele Reich Germanic ce va veni.

Când un funcționar local de partid a refuzat să aprobe aplicația de căsnicie a unui voluntar Germanic cu o femeie Germană, Himmler a reacționat răspicat. Pe 4 Octombrie 1943, el a trimis o scrisoare lui Bormann argumentând, „Dacă pe de-o parte *Reichsführer* SS (titlul lui Himmler) este menit să recruteze Flamanzi, Olandezi, și alți Germanici pentru a lupta și a muri pentru marele Reich Germanic și în schimb să declare că ei au drepturi egale, atunci căsnicia cu surorile și fiicele acestor Germanici, sau a unei fecioare Germane cu un membru al acestor popoare Germanice, nu pot fi interzisă.” Cerând ca Biroul de politică Rasială al NSDAP să aibă eliminată autoritatea de a da licențe pentru căsnicii, Himmler a adăugat, „Nu are niciun sens ca eu să încerc ani de zile, sub circumstanțe dificile, să aninez o idee Germanică și să-i câștig pe oameni pentru aceasta, în timp ce alte birouri în Germania necugetat și categoric fac ca totul să fie pentru nimic.”¹⁰¹

În ciuda autorității oficiului său, Himmler naviga ape precare. El susținea o unitate Europeană, provocând programele oficiale „Germania pe primul loc” și dogma NSDAP. „El a devenit cel mai demonstrativ critic al acestei polițe și tacit cel

mai semnificativ inamic al susținătorilor și apărătorilor acestei polițe,” a declarat Schwarz van Berk.¹⁰² Himmler începuse să aibă avantajul devreme în 1943.

Soldați ai diviziei SS *Viking* se relaxează după o misiune împotriva Armatei Roșii. Ei poartă uniforme de camuflaj, încă o nouă tate în război.

În Februarie, Cancelaria Reichului i-a oferit supraveghere peste toate „afacerile comune etnic Germanice” în țările ocupate. Oficiali Germani nu mai puteau acționa asupra problemelor relatate decât dacă erau „în acord cu *Reichsführer*

SS.” Istoricul Seidler a observat, „Pentru modelarea noii ordine în Europa după război, SS aveau o poziție de start optimă în competiție cu organe ale NSDAP.”¹⁰³ SS plănuiau să stabilească o uniune Europeană cu cooperare economică apropiată și un sistem de valută universal, fără dominație Germană. „Loialitatea bărbaților SS străini conferea mai multă greutate lui Himmler... în a se opune poliției Germane oficiale. Acești bărbați nu erau nici în cea mai mică măsură de o natură servilă,” scria Schwarz van Berk.¹⁰⁴ În definitiv non-Germanii au devenit majoritatea în jumătate din diviziile SS de luptă din serviciul activ.¹⁰⁵

Waffen SS a luat controlul tuturor legiunilor străine servind în armata Germană în 1944 cu excepția Cazacilor. Acesta a fost un pas important în suplinirea conceptului de armate naționale cu acela al unei forțe de luptă multi-naționale apărând interesele comune, o forță a căror veterani puteau menține o camaraderie ce transcende rivalitățile Europene obișnuite după război. Waffen SS în mod activ promova stabilirea unei armate Ruse de eliberare. După întâlnirea cu Vlassov, Himmler a aprobat nu doar formarea acestei armate ci și fondarea unui guvern Rus în „exil”. Vlassov a spus că a găsit o înțelegere mai mare pentru propunerile sale în negocierile cu SS decât cele cu armata Germană.¹⁰⁶ El în definitiv a primit lumina verde pentru a stabili armata Rusă de eliberare, ce s-a mobilizat către sfârșitul războiului.

Estonieni și Letoni deveniseră avangarda popoarelor estice purtând uniforma Waffen SS. Nu fără rezervări, Himmler a cedat în final apelului lui Berger pentru a înrola Ucrainieni. Formația Diviziei SS 14 de Grenadieri, împreună cu contingentele Iugoslavice, au rupt în definitiv „scepticismul față de Slavi” ce îl infectase pe *Reichsführer* SS nu mai puțin decât pe doctriarii NSDAP. Diplomatul Renthe-Fink a scris, „SS Estonieni s-au demonstrat pe sine în acțiune împotriva Bolșevicilor, iar aceste dezvoltări par să aibă loc cu aprobarea Führerului.”¹⁰⁷

Fostul director al academiei de ofițeri din Bad Tölz a spus, „Anumite dogme au început să apară într-o lumină dubioasă. Printre acestea era percepția de rasă. Conceptul rasial Național Socialist devenise din ce în ce mai puțin plauzibil după formarea diviziilor Slavice. A dat cale elementului de unificare

anti-comunist, în special a suda împreună SS vestici și estici.”¹⁰⁸

Exemplul Waffen SS i-a încurajat pe alții în Germania opuși politiciii naționale detrimentale unei comunități de națiuni. În Februarie 1944, comisarul German în Crimeea, Alfred Frauenfeld, a trimis Berlinului un memorandum de 37 de pagini descriind politica Național Socialistă în est ca și o „capodoperă a administrării slabe.”¹⁰⁹ În Iunie, economistul Walter Labs a predat propuneri pentru reforme administrative în Rusia ocupată. El a întrebat, „Sunt teritoriile estice și populațiile ce trăiesc în ele menite să fie acceptate ca și membrii ai tărâmului European, sau sunt acestea pur și simplu menite să fie colonii și popoare colonizate pentru exploatare?” Labs a cerut ca ei să aibă acces la dreptul de proprietate privată, educație avansată și oportunități pentru a realiza prosperitate. El a spus pe față că „națiunile care realizează atât pe timp de război pe cât a demonstrat Armata Roșie, sunt prea avansate pentru a accepta a fi reduse la standardul de popor colonial.”¹¹⁰

Voluntari Ruși în rangurile forțelor armate Germane.

Atât cât o privește, armata Germană a emis reguli îndelungi trupelor sale în Rusia în 1943, ordonându-le „Fiți drepti. Fiecare subordonat poate fi tratat ferm, dar trebuie tratat

corect de asemenea. În Rusia, Germanii au avut mereu o reputație pentru corectitudine. Rușii nu urăsc nimic mai mult decât nedreptatea. Rusul este un lucrător deosebit de bun; dacă este tratat decent el, muncește din greu. El este inteligent și învață ușor.”¹¹¹ Aproape doi ani anterior, Waffen SS își instruiseră membrii „să încercați sincer să dobândiți o înțelegere fundamentală a psihicului Rusesc contemporan,” fiecare bărbat SS fiind „nu doar un soldat dar și un pic de politician.” Scopul, declarat într-o directivă pentru soldații din divizia SS 1 *Leibstandarte*, era „una din cele mai importante sarcini pentru poporul German, anume să câștige aceste populații pentru familia de națiuni Europene.”¹¹² *Leibstandarte* a apărut poziția de pe Râul Mius de pe frontul de est până în Aprilie 1942, când a primit ordine de transfer. Un grenadier și-a amintit, „În timpul retragerii noastre din Taganrog, mii de rezidenți au stat de-a lungul drumului și au făcut cu mâna unităților ce conduceau; un exemplu a cât de bună putea deveni relația dintre o divizie SS și populația civilă Rusă.”¹¹³

Cu toate că este mai bine cunoscută drept o trupă elită de luptă, Waffen SS nu era mai puțin hotărâtă în a avansa reforme sociale și politice necesare ca Europa să se recupereze în supremație și renume în afaceri mondiale. În a lupta deopotriva cu naționalismul rămas din secolul 19 ce separa continentul și dogma neproductivă a Oficiului de politică Rasială din Germania, Waffen SS a mărșăluit pe o cale solitară; puțini din ierarhia Reichului au riscat să contrazică programele legislative ale NSDAP. Albert Fey, un comandant de regiment în *Leibstandarte*, și-a amintit că „în timpul războiului, în niciun alt domeniu al statului NS nu au fost discutate și criticate atât de deschis deciziile politice și militare eronate ale conducerii superioare ca în cadrul Waffen SS.”¹¹⁴ Introducerea voluntarilor non-Germani în Waffen SS a forțat guvernul Reichului să recunoască contribuția popoarelor străine pentru efortul de război. Recruti Germanici au cerut o federație Europeană postbelică în locul hegemoniei Germane. Ei și-au găsit expresie politică prin SS, conducând constant guvernul German către o perspectivă echilibrată. Aceasta a augmentat influența claselor sub-reprezentate ce comiteau lupta, similar cu felul în care războaiele de eli-

berare din 1813 începuseră să mute puterea de la dinastia imperială către miliția săteană Prusacă.

Mii de Ucrainieni s-au voluntariat să servească în Waffen SS.¹¹⁵ Divizia 14 SS Grenadier Ucrainiană, pe care Germanii s-au decis să o stabilească în Aprilie 1943, s-a dus în acțiune în următorul an. Când Hitler a aflat de existența sa, i-a pus la îndoială încrederea, sugerând că ar fi mai bine ca armele lor să fie date unei noi divizii Germane. Auzindu dorința Generalului Vlassov de a conduce o armată de eliberare, Hitler a răspuns, „Nu voi forma niciodată o armată Rusă. Acela este un spectru de primă clasă.”¹¹⁶ Când Colonelul SS Gunter d'Alquen a criticat atitudinea oficială ce-i degrada pe Ruși, Himmler l-a avertizat în mod explicit ca SS să nu ia vreun curs de acțiune contrar dorințelor Führerului. Totuși Waffen SS au prevalat. Din nou citându-l pe Schwarz van Berk, „În Himmler, aceia care cereau ca politica rasială restrâns definită să fie eliminată în favoarea unei interpretări mai raționale și extinse și-au găsit cea mai puternică voce. Iar același Himmler, care în propriul său domeniu stabilise odată cele mai exigente criterii rasiale, acum a devenise un susținător al înțelegerii liberale a drepturilor naționalităților și raselor.”¹¹⁷

Hitler a dezaprobat cu reviziile promovate cu tenacitate de către Waffen SS, totuși ironic, el crease sistemul ce le permitea lor să progreseze. Într-un discurs din 1937 în Völkisches Deutschland el declarase odată, „Din rangurile noastre cel mai capabil poate ajunge în cea mai înaltă poziție fără considerație față de origine sau naștere. Trebuie doar să aibă abilitatea. Noi căutăm cei mai talentați oameni. Ceea ce ei au fost, ceea ce fac părinții lor, cine a fost mama lor, nu înseamnă nimic. Dacă sunt capabili, calea este liberă. Ei trebuie doar să accepte responsabilitatea; anume, să aibă capacitatea de a conduce.”¹¹⁸ Politica lui Hitler semăna cu spiritul liberalismului din Franța din secolul 18, în care indivizii talentați își realizau potențialul și se ridicau către poziții de conducere.

De la înființarea sa în 1934, VT, viitorul Waffen SS, a atras bărbați din izvorul neatins de resurse umane superioare demult identificat de Gneisenau. Frey, printre primii care să se alăture în Waffen SS, a scris cu privire la tovarășii recruți în antrenament în barăcile din Ellwangen, „Majoritatea erau băieți

de fermă și veneau din sate.”¹¹⁹ În armata Germană, 49% din corpul de ofițeri se trăgea din familii de militari. În VT, numărul era 5%. Doar 2% din ofițerii de armată aveau fundal rural, dar un procentaj substanțial de ofițeri VT crescuseră la ferme.¹²⁰ În ciuda educației lor limitată prin comparație, ofițerii SS înrolați în cursuri de stat major al armatei au obținut în mod constant rezultate în primii 10% dintre absolvenți.¹²¹ În unele provincii Germane, aproape o treime din băieții de fermă au aplicat pentru a se înrola în VT.

Ofițerii din Waffen SS conduceau prin exemplu, aici luptând în prima linie în timpul operațiunilor de luptă în sectorul Belgorod în Iulie 1943.

Precum armata Germană, această nouă forță de luptă încuraja inițiativa pe câmpul de luptă la nivelele de comandă inferioare. Însă, de asemenea relaxa barierele sociale dintre ofițeri și subordonați, baza autoritatea pe câștigarea respectului soldaților mai degrabă decât pe rang și instila o atitudine libe-

rală ce permitea Germanilor și altor Europeni să stea împreună ca frați. În câțiva ani scurți, Waffen SS a contribuit unor evoluții politice și militare ce altminteri ar fi putut dura decenii, și fără de patronajul guvernelor sau populațiilor bărbaților respectivi.

În forma sa finală, Waffen SS avea puțină asemănare cu trupa de gardă de expoziție a partidului, personificând floarea bărbăției Germane pe care Hitler inițial o intenționase pentru misiuni domestice la discreția sa. Himmler a recunoscut în definitiv că „Waffen SS începe să ducă o viață proprie.”¹²²

Neconstrânși de convenții militare stabilite, bărbații din Waffen SS și-au abordat meserie cu un spirit de independență și inovație. Prin devotamentul lor voluntar și sacrificii de război ei au presat pentru reformă politică; ape în mod obișnuit interzise forțelor armate. Și totuși membrii săi se trăgeau în mare dintr-o clasă ce istoric ducea lipsă de influență publică. În ciuda dinamicilor, curajului și aplombului din Waffen SS, nu ar fi obținut vreodată influență fără un sistem de stat existent ce promovează descoperirea abilităților latente. Făhrerul a aprobat expansiunea Waffen SS în ciuda sfidării acesteia. Hitler era un bărbat ce nu căuta să-și controleze oamenii ci să-i pornească, să-i ajute să exploreze, descopere, și să-și adune potențialul, chiar și atunci când schimbările introduse de ei contraveneau cu convingerile sale personale.

Capitolul 6

Revoluție Contra Reacționarism

Diplomație Fatală

Ceea ce Waffen SS ar fi putut să realizeze în sfârșit pentru o confederație Europeană, ce calibru de conducere ar fi produs Școlile Adolf Hitler, sau cum ar fi fost remodelată națiunea de către educația și avansul claselor Germane neafluentes nu va fi știut vreodată. Înfrângerea militară în 1945 a sfârșit era determinării de sine Germane, stingând o revoluție de consecință istorică ce s-ar putea să nu fie vreodată reprodusă. Doborârea Germaniei noi o atribuim în mare populațiilor mai largi și capacității industriale superioare a Aliaților, dar un factor rareori publicat a contribuit de asemenea rezultatului războiului. Acesta a fost sabotajul sistematic, condus de elemente nemulțumite și răuvoitoare din interiorul Germaniei, a diplomației pe timp de pace și a operațiunilor militare din timpul războiului ale Reichului.

Spre deosebire de Bolșevici, Hitler nu a opresat aristocrația pentru a promova muncitorii. El a considerat în mod personal rolul nobilimii „jucat”. Trebuiau să se dovedească pe sine pentru a-și redobândi fostul prestigiu, dar numai prin a concura împotriva altor clase în cadrul parametrilor programelor sociale ale Reichului. Un tratat publicat pentru ofițeri a declarat, „Noua nobilime a națiunii Germane, ce este deschisă oricărui German, este o nobilime bazată pe realizare.”¹ Mulți din familiile cu titlu ale țării au acceptat provocarea. Ei s-au înrolat în NSDAP sau în SS sau au servit cu viteză în forțele armate în timpul războiului. Un procentaj mic, concentrat în statul major al armatei și în corpul diplomatic, urau devalorizarea socială a statutului lor de înaltă naștere. În loc să contribuie noii Germania, ei au conspirat împotriva ei. Împreună cu o minoritate plină de sine de intelectuali răătăciți, clerici, finanțatori și marxiști, ei au complotat pentru a doborî deopotrivă guvernul Național Socialist și țara lor.

Trupele lui Hitler intră într-un oraș etnic German în timpul ocupației din Sudetenland în Octombrie 1938. Conștienți în privat că Führerul era dedicat luării regiunii prin forță dacă este necesar, unii diplomați Germani au căutat oricum să convingă Londra că el ar ceda în fața presiunii Britanice. În acest fel, ei sperau să provoace un război European și să doboare guvernul Național Socialist.

O caracteristică deosebit de primejdioasă a acestei mișcări de rezistență subversivă era că liderii săi ocupau poziții sensibile în oficiul public și în militarie. Jucătorii principali îi includeau pe Primarul din Leipzig, Carl Goergeler, subordonații lui Ribbentrop, Baronul von Weizsäcker, Ewald von Kleist-Schmenzin și Erich Kordt, și șeful serviciului de informații militare, Amiralul Wilhelm Canaris. Ei și tovarășii lor conspiratori știau că Hitler era prea popular ca ei să incite o insurecție națională împotriva sa. Ei au căutat ajutor mai departe de granițele Germaniei, de la Anglia. Subversivii au stabilit contactul cu politicieni Britanici în Iunie 1937. Cu Canaris oferind o acoperire de fum, Goerdeler a călătorit pe ascuns către Londra

folosind o valută străină oferită de bancherul Schacht. El s-a întâlnit cu Halifax, Churchill, Eden, Vansittart și Montague Norman al Băncii Angliei. Goerdeler le-a spus gazdelor sale despre venirea unei „confruntări inevitabile între Hitler și conspiratori,” dând impresia că planurile pentru o răsccoală erau pe drum.²

În acel Decembrie, Ribbentrop a predat lui Hitler o analiză confidențială a atitudinilor în Britania. El a avertizat că Englezii nu erau în niciun fel slabi și în declin și că ar merge la război dacă ambițiile Germane ar fi considerate o amenințare față de imperiul lor. În discuții secrete cu Vansittart, Churchill, și diplomați Britanici, Weizsäcker a pretins în mod fals opusul, Ribbentrop îl avertiza pe Führer că Londra era prea lașă pentru a se opune în mod serios Reichului.³

În momentul crizei din Sudetenland în vara lui 1938, rezistența a încercat să-i convingă pe Britanici să respingă reviziile teritoriale propuse de Hitler. Emisarul lor, Kleist-Schmenzin, era un patrician deținător de teren și monarhist. El se bucura de anumite reverențe printre colegi pentru lupta sa de a reduce salariile fermierilor din Pomerania în anii 20. El a menținut odată, „Nobilimea trebuie să adere la maniera suverană dezvoltată de-a lungul secolelor, sentimentul de a fi stăpân, sentimentul non-compromițător de superioritate.”⁴ Pe 19 August, Kleist-Schmenzin i-a spus lui Churchill că în cazul unui război, generalii Germani erau pregătiți să ajute o revoltă pentru a stabili un nou guvern în Berlin „în 48 de ore.” Emisarul a dat de asemenea Serviciului Secret Britanic informații clasificate cu privire legate de capacitățile defensive ale Reichului. Așa cum și Goerdeler descrisese anterior rearmarea Germană ca o „cacealma colosală” în Londra cu un an înainte, Kleist-Schmenzin le-a spus Englezilor că armata Germană nu era pregătită pentru un război. Agentul Britanic, Jan Colvin a scris mai târziu că fiecare propoziție spusă de Kleist ar fi îndeajuns pentru a-i câștiga o sentință de moarte pentru trădare.⁵

Poarta din spate a străzii Downing Nr. 10 s-a deschis în seara din 7 Septembrie 1938, pentru a-l primi pe Erich Kordt cu o scrisoare privată de la Weizsäcker pentru Halifax. Baronul German a scris cum „liderii armatei sunt gata să recurgă la forță înarmată împotriva politicii lui Hitler. O înfrângere diplo-

matică ar reprezenta un eșec serios pentru Hitler în Germania, și de fapt ar precipita sfârșitul regimului Național Socialist.”⁶ Mulțumită poziției sale înalte în Biroul de Externe al Reichului, Weizsäcker știa că determinarea Führerului de a recupera Sudetenland nu era vreo cacealma. Prin a încuraja Londra către un conflict, el spera să provoace o confruntare armată.

Chamberlain însă, a primit rapoarte mai acurate de la ambasadorul său din Berlin. Henderson deja scrisese Subsecretarului Cadogan în Iulie că deși Hitler nu dorea război, Germanii se pregăteau pentru orice eventualitate. Istețul Henderson de asemenea a atacat afirmația mincinoasă a lui Weizsäcker cum că Ribbentrop îl sfătuia pe Führer că Britanicii nu au o coloană vertebrală: „Cu siguranță Ribbentrop nu mi-a dat impresia cum că ar crede că noi suntem în aversiune față de război. Din contră: el pare să creadă că noi căutăm război.”⁷

Chamberlain a conclud prudent acordul München cu Hitler pe 30 Septembrie, transferând în mod pașnic Sudetenland către Germania. Mișcarea de rezistență a considerat aceasta o „înfrângere zdrobitoare” pentru planurile sale.⁸ Dezamăgit, Kordt a declarat că „cea mai bună soluție ar fi fost războiul.”⁹ Neînduplecați, membri săi au exploatat canalele diplomatice ascunse pentru a inunda Londra cu alte știri false despre Germania. Goerdeler le-a spus Englezilor pe 18 Octombrie cum se presupune că Ribbentrop se lăuda că Chamberlain „a semnat sentința de moarte a Imperiului Britanic” în München: „Hitler acum va urma o cale neîncetată de a distruge imperiul.”¹⁰

În timp ce criza Poloneză încărcă atmosfera diplomatică în vara din 1939, rezistență din nou a turnat benzină pe foc. După ce s-a întâlnit cu Comisarul Burckhardt din Danzig în Iunie, diplomatul Britanic, Roger Makins a declarat într-o notiță a Oficiului de Externe, „Marea Britanie ar trebui să continue să arate un front absolut ferm. Acesta este cursul propus de către Baronul von Weizsäcker și de către majoritatea Germanilor bine dispuși.” Subsecretarul Asistent, Sargent, a rezumat, „Weizsäcker este constant în sfatul său cum că singurul lucru ce îl face pe Hitler să vadă rațional este menținerea unui front ferm și nicio ofertă prematură de a negocia sub presiune.”

Weizsäcker, omul numărul doi în afacerile externe Germane, a contribuit inflexibilității celeilalte părți.¹¹

Rezistența a continuat să-l aprovizioneze pe Chamberlain cu descrieri ce descriau disperata situație economică în Germania, nepopularitatea lui Hitler și disponibilitatea armatei de a se revolta. Emisarii Britanici mai bine informați din Berlin au menținut o perspectivă sobră. Subordonatul lui Henderson, Ogilvie-Forbes, a scris lui Halifax despre conspiratori pe 4 Iulie 1939: „Am o adânc înrădăcinată neîncredere față de sfatul și informația lor. Ei sunt lipsiți de putere să scape de liderii Naziști prin propriul lor efort și își plasează toate speranțele pentru acest scop într-un război cu Anglia și în pierderea Germaniei. Cineva nu poate avea respect sau încredere în Germani pentru care distrugerea unui regim este un scop mai înalt decât succesul în război al țării lor.”¹²

În ciuda acestor avertismente, Henderson a privit cu consternare cum guvernul său baza unele decizii politice asupra informației oferită de către mișcarea de rezistență. Cu siguranță, Chamberlain era conștient de riscul posedat de război. Un conflict complet deschis cu Germania ar forța Anglia să caute ajutor American, crescând influență SUA în străinătate. Purtarea unui război cu Reichul prin urmare depindea de colapsul imediat al rezistenței inamicului. Fiindu-i spus de către conspiratori în August 1939 că generalii Germani așteaptă cu nerăbdare declarația de război a Londrei ca să doboare guvernul, și că Hitler este în pragul unei căderi nervoase, prim-ministrul Britanic a reacționat.¹³ Directorul Secțiunii Central Europene a Serviciului Secret Britanic, Sigismund Best, și-a amintit, „La izbucnirea războiului, Serviciul nostru de Informație avea informație de încredere cum că Hitler înfrunta opoziția multor bărbați ce ocupau cele mai înalte funcții în forțele sale armate și în oficiile publice. Conform informațiilor noastre, această mișcare de opoziție asumase asemenea proporții încât să fie capabilă să conducă o revoltă și să-i răstoarne pe Naziști.”¹⁴

Ministrul de Externe Francez, Bonnet, a scris în memoriile sale, „Noi ne așteptam la o victorie ușoară și rapidă. Declarația de război a Angliei și Franței asupra Germaniei pe 3 Septembrie era menită să elibereze calea pentru răscoala militară așa sincer promisă nouă.”¹⁵ Generalul Gamelin i-a spus lui Benoist-

Mechin, „Nu contează dacă forțele lor armate au 20, 100 sau 200 de divizii, deoarece când declarăm război împotriva lui Hitler, eu anticipez că nu vom avea de a face cu armata Germană. Hitler va fi eliminat în ziua în care noi declarăm război. Revolte vor izbucni în Berlin. În loc să apere granița, armata Germană se va grăbi înapoi către capitală pentru a restaura ordinea... Apoi vom tăia o cale prin Germania la fel de ușor și rapid precum un cuțit prin unt.”¹⁶ Chiar după începutul războiului, Chamberlain a notat în jurnalul său, „Lucrul la care eu sper nu este o victorie militară – mă îndoiesc foarte mult de acea posibilitate – ci un colaps al frontului German de acasă.”¹⁷ Ribbentrop însuși a scris în 1946, „Nu știam atunci că Londra conta pe grupul conspirator al bărbaților și politicienilor proeminenți, și prin urmare ajunse să spere la o victorie ușoară împotriva Germaniei. Cercul de conspiratori în acest mod a jucat un rol decisiv în izbucnirea războiului. Ei au zdrobit toate eforturile noastre de a ajunge la o soluție pașnică în ultimele zile ale lunii August și foarte probabil au înclinat balanța către decizia Engleză de a declara război.”¹⁸

Campaniile Inițiale

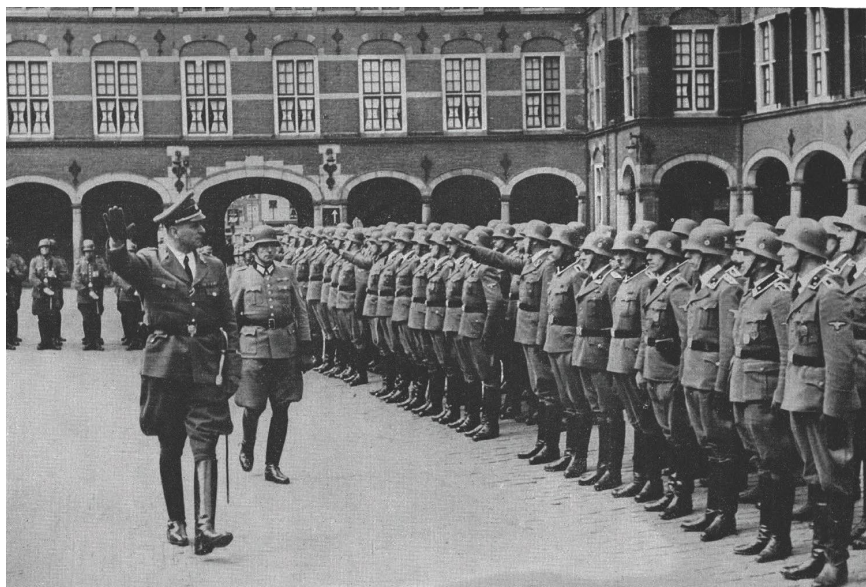
Campaniile Germaniei în Al Doilea Război Mondial sunt un subiect popular de studiu pentru istorici și analiști militari; însă, când cercetează strategiile lui Hitler, succesele și eșecurile, puțini iau în considerație influența pernicioasă a mișcării de rezistență. Așa cum trădători în serviciul diplomatic au ajutat în a bloca o înțelegere cu Anglia în 1939, membrii de rang înalt ai armatei au întrerupt consistent efortul de război odată ce ostilitățile au început. Cu toate că mai puțin de 5% din ofițerii armatei Germane se identificau cu aceștia care trădau țara,¹⁹ puținii necredincioși deseori ocupau poziții în planuire și logistică, permițându-le să cauzeze dezastru disproporționat cu numărul lor. Gestapo au creat în definitiv o listă de supraveghere dar nu erau autorizați să investigheze armata. Asta venea sub jurisdicția serviciilor secrete militare Germane, *Abwehr*. Ca și rezultat, subversiunea operațiunilor de luptă a continuat practic nedetectată. Aristocratul Prusac, Fabian von Schlabren-

dorff, un ofițer de personal și sabotor fără remușcare, a exprimat spiritul complotiștilor: „Prevenirea succesului lui Hitler sub orice circumstanță și prin oricare mijloc necesar, chiar și cu costul unei înfrângeri zdrobitoare a tărâmului German, era cea mai urgentă sarcină a noastră.”²⁰

Desemnări în posturi cheie în statul major au oferit conspiratorilor înțelegere asupra strategiei militare în timp ce era formulată, informație pe care ei au comunicat-o inamicului. Fostul șef al statului major de armată, Halder, a mărturisit în 1955, „Aproape toate atacurile Germane, imediat după ce erau plănuite de către OKW, erau trădate inamicului de către un membru al personalului în OKW înainte să ajungă măcar pe biroul meu.”²¹ Forțele armate Germane duceau lipsa elementului de surpriză din prima zi de luptă. Pe 30 August 1939, două zile înainte ca Germania să invadeze Polonia, Kleist-Schmenzin a trimis ordinele detaliate ale operațiunii către ambasada Britanică din Berlin cu instrucțiuni de a „trimite mai departe către Varșovia.”²² Chamberlain a trimis corespunzător documentul către Colonelul Beck.

La câteva luni după campania Poloneză, un membru al Biroului de Externe al Reichului în Berlin ce făcea contrabandă de microfilm a fost arestat de către SD. Filmul conținea informații precise legate de puterea și localizarea garnizoanelor armatei Germane din Polonia. Fostul General SD Schellenberg a conclud, „În OKW ei erau destul de surprinși de așa raport detaliat și acurat, în special din moment ce statisticile erau corecte până la cel mai mic detaliu.” El a speculat că „doar ofițerii Germani de sus” ar fi putut oferi acest material.²³

Printre grupurile subversive slab afiliate, *Abwehr* era deosebit de distructiv. Șeful său, Canaris, era un maestru al dezinformării. În memoriile sale, Marele Amiral Karl Doenitz a declarat că *Abwehr* „nu a produs un singur raport util despre inamic pe toată durata războiului.”²⁴ Canaris a recrutat ecvestrul monarhist, Hans Oster pentru a conduce Departamentul Central al agenției. Un ofițer de stat major în timpul Primului Război Mondial, Oster părăsise armata în 1932 pentru încălcarea codului de onoare. Deși căsătorit, avuse o relații intime cu soția altui bărbat.

SD, aici inspectați în Haga de șeful poliției Germane în Olanda, Hanns Rauter, a recrutat bărbați educați din familii afluate și a devenit o forță eficientă de securitate. Mulțumită unui agrement din 1936 cu serviciul de informație militar, *Abwehr*, de a nu investiga armata, SD nu a devenit conștient de trădare în statul major până la jumătatea lui 1942.

Canaris l-a reintegrat pe Oster ca și locotenent colonel adjunct în 1935. Când războiul a izbucnit din nou, Oster a început să tragă cunoștințe ostile statului în „specialiștii” din *Abwehr*. Din Octombrie 1939, Oster a furnizat copii pentru fiecare raport al agenției, plus orice putea fi obținut de la OKW, pentru reprezentantul militariei Olandeze în Berlin, Colonelul Giysbertus Sas. El l-a sfătuit pe Sas să se folosească de informație pentru a împuternici apărarea Olandei împotriva Germaniei și pentru a transmite rapoartele către puterile Vestice. Pe 3 Aprilie 1940, Oster i-a oferit detaliile iminentei invazii Germane a Norvegiei pentru ca acesta să anunțe Oslo din timp.²⁴

O lună mai târziu, Oster i-a comunicat lui Sas data la care urma să aibă loc ofensiva surpriză Germană în Vest.²⁶ Olandezii nu au crezut informația. Ambasadorul Belgian, Adrien Nieuwenhuys, care primise aceleași informații, era

sceptic, „Niciun German nu ar face așa ceva!”²⁷ Crezând că a informat Aliții la timp, Oster a calculat că ofensiva eșuată va costa armata Germană 40.000 de decedați. În cuvintele sale, el încă se considera pe sine a fi un „German mai bun decât toți aceia care fug după Hitler.”²⁸

Personalul de securitate German ce monitoriza linia ambasadei Olandeză știa că Sas primise informații clasificate despre campania vestică, dar nu au reușit să localizeze sursa. Pentru a devia suspiciunea, Oster a încercat să o însceneze pe Baronesa Ilsemarie von Steengracht, soția diplomatului German Adolf von Steengracht.

Doar intervenția lui Ribbentrop l-a prevenit pe Oster, fiul unui păstor, din a folosi resursele *Abwehr* pentru a acuza o femeie inocentă de trădare.²⁹ Canaris nu doar că îl proteja pe Oster, ci și trăda secrete militare de unul singur. Faptul că el servise drept căpitan de submarin Uboot în Primul Război Mondial nu l-a prevenit pe Canaris din a oferi detalii despre dezvoltarea submarinelor Germane în decursul anilor 30. Serviciului Secret Britanic. Ofițeri superiori din *Abwehr* au profitat de război, acceptând mite în schimbul amânării de recrutare, iar poliția l-a arestat pe Hans von Dohnanyi, un „specialist” recrutat de Oster, pentru corupție. Directorii *Abwehr* din München au vândut picturi, tapițerii și valute pe piața neagră. Canaris însuși a aranjat ca avionul său de transport pentru agenție să zboare regulat pentru a-i aduce câșpune din Spania.³⁰ Corupția și incompetență *Abwehr* devenise atât de plină de corupție încât Hitler l-a eliberat în definitiv pe îndemânicul amiral de postul său și a plasat agenția sub Himmler.

Curățenia de casă, însă, era departe în 1940, când Canaris a dat o altă lovitură serioasă cauzei Germane. După ce Londra a refuzat oferta de pace generoasă a lui Hitler în acea lună Iulie, Führerul a contemplat cum să continue războiul împotriva Angliei. Considerând o invazie amfibie a Insulelor Britanice prea riscantă, el s-a decis să atace posesiile de peste mări ale inamicului. Să captureze baza Britanică din Gibraltar, controlând pulsul nautic către Egipt și Canalul Suez, era o opțiune. Nu doar că această cucerire ar fi doborât poziția Angliei în Mediterană, dar operațiunea se afla în capacitatea resurselor Germaniei. Necesitatea era ca Spania să intre în război de par-

tea Germaniei, iar Madrid deja favora Germania și Italia. În Iulie 1940, capul de stat Spaniol, Francisco Franco, a declarat public, „Controlul Gibraltarului și expansiunea în Africa sunt deopotrivă și datoria și chemarea Spaniei.”³¹ Pe 19, el a anunțat dorința sa de a declara război asupra Britaniei, adăugând, „În acest caz, niște suport din partea Germaniei ar fi necesar pentru atacul din Gibraltar.”³² Hitler putea să transfere trupe către sudul Spaniei pentru a organiza o expediție împotriva bazei strategice Engleze.

Berlinul l-a trimis pe Canaris să negocieze alianța datorită relațiilor sale bune cu Spanioli proeminenți și fluentei sale în limba Spaniolă. În complicitate Weizsäcker, însă, el a reușit opusul prin a-l informa pe Franco în privat că poziția Germaniei era disperată, cu aproape nicio șansă de a câștiga războiul. El și-a sfătuit gazda să mențină Spania neutră, asigurându-l că Hitler nu ar trimite trupe în Spania pentru a forța cooperarea Madridului. Dacă Canaris l-ar fi convins pe Franco să susțină Reichul, „Este mai mult decât posibil că o astfel de decizie din partea Spaniei în acest moment ar fi însemnat sfârșitul războiului,” a scris Ministrul de Externe Spaniol, Serrano Süner.³³ Cu poziția Germaniei așa împrumutată, Hitler ar fi posedat o mână mai formidabilă când a avut de a face cu Molotov în acel Noiembrie. El ar fi putut să rezolve diferențele cu URSS fără a recurge la arme.

Trădare în Est

Germania poseda o rețea superbă de acumulare de informație pentru războiul din Est. Specialiștii ei deja sparseră complexa codificare radio Sovietică și monitorizau traficul acesteia. Din 1934, spărgătorii de cod la instalația Hillersleben fuseseră conectați în liniile securizate de telefonie dintre Moscova și ambasadele sale Europene. În 1937, Germanii au început să descifreze comunicațiile foto-telegrafice Sovietice. În plus față de citirea corespondenței diplomatice, ei au obținut cunoștințe despre producția Rusă de armamente, locația și capacitatea fabricilor și deficiențele industriei.³⁴

Escadronul de Recunoaștere pe Rază Lungă al lui Theodor Rowehl, subordonat Comandei Supreme Luftwaffe, a zburat misiuni de înalta altitudine peste URSS începând cu 1935. Echipaje aeriene au fotografiat instalațiile navale Sovietice, armamentele și complexele industriale, fortificațiile militare și concentrațiile de trupe. Mii de poze ale interiorului Rusiei au oferit imagini ample pentru a produce hărți acurate. În 1947, SUA s-a folosit de fotografiile lui Rowehl pentru a-și pregăti propriile hărți ale Uniunii Sovietice.³⁵

Un BT-7 Sovietic (dreapta) și două tancuri T-34 abandonate de echipajele lor. Ofițeri ai informației Germane au devenit conștienți de existență blindajului Sovietic superior înainte de campania Rusă, dar nu l-au informat pe Hitler. Armata Roșie a început să primească livrări de tancuri T-34 în Mai 1941.

În primele săptămâni ale campaniei Ruse, trupele Germane ce avansau au capturat multe documente oficiale pe care administratorii Sovietici eșuaseră să le distrugă sau evacueze. În acest cazier era oferită o imagine cuprinzătoare a infrastructurii URSS, analize ale atitudinii civililor și așa mai departe.

Specialiști de comunicații Luftwaffe au descifrat traficul radio militar Sovietic, și au dat rapid și consistent detalii despre numărul de trupe Ruse, statutul muniției și combustibilului disponibil, atacuri aeriene și terestre plănuite și rutele de marș ale diviziilor inamice. Raportul postbelic American, Seabourne, a conclud că spărgătorii de coduri Germani au menținut 80% acuratețe în cunoștințele lor asupra tuturor operațiunilor militare Sovietice și a producției de armamente.³⁶

Stațiile de monitorizare au trimis această cantitate vastă de informație către *Abwehr* pentru analiză. Canaris, Oster și tovarășii conspiratori au comunicat aproape nimic din constatări lui Hitler. Ei în schimb au stocat dosarul cu documente în Angerburg, Prusia de Est, niciodată fiind evaluate.³⁷ Cartografi militari au pregătit hărți pentru Est fără să se documenteze cu pozele lui Rowehl. Unele le-au bazat pe hărți Rusești produse în 1865. Armata Germană au primit hărți imprecise arătând drumuri de noroi, ce deveniseră mlaștini de netrecut după ploaie, drept autostrăzi pavate. Această dezinformare deseori bloca avansul tactic al forței Germane mecanizate. Ei deseori se apropiu de orașe ce nici măcar nu erau arătate pe hartă.

Curând după ce campania Rusă începuse, membrii misiunii militare Germane din România deja aflaseră de la localnici și de la dezertori din Armata Roșie despre noul formidabil blindaj Sovietic văzut în timpul ocupației lui Stalin a Basarabiei. Martorii au oferit detalii despre tancurile grele Rusești KV-I și KV-II plus schițe ale unui al treilea model ce era mai rapid, bine-blindat și se lăuda cu o putere de foc egală. Georg Pemler, un ofițer în zbor de recunoaștere, s-a uitat peste fotografiile aeriene făcute de escadronul Rowehl deasupra zonelor Prutului și Nistrului. El a descoperit imagini ce arătau tancul misterios plasat pe vagoane plate de tren, în drum către unitățile Armatei Roșii staționate aproape de frontiera Reichului. Chemat de Pemler să examineze pozele, Colonelul Român Crescu i-a spus, „Până acum, noi am crezut că acest tanc este încă în dezvoltare și testare. Faptul că producția a progresat atât de departe încât trupele deja primesc livrări, este o descoperire de mare importanță... Comanda Supremă trebuie informată imediat. Evidențele trebuie să fie pe drum prin curier astăzi!”³⁸

Adunând fotografiile și datele relevante, Pemler a zburat personal către Berlin pentru a dezvălui descoperirile sale. Ofițerii de informație au acceptat raportul său dar nu l-au trimis la OKW. Când noul tanc Sovietic, T-34, a apărut în luptă în Iunie 1941, a șocat trupele Germane din prima linie. Blindajul său curbat inovator era prea gros pentru a fi penetrat de armele tancurilor Germane, și a făcut armamentul German anti-tanc depășit.

În timp ce serviciul German de informație ascundea capacitatea armamentului Sovietic de strategicii din OKW. Canaris îl asigura pe Hitler că doar o singură cale ferată cu un singur fir unea sursa Rusă de materiale prime din Urali cu centrele din Moscova.³⁹ Un contact *Abwer* din România, Dr. Barth, a spus asociatului său Pemler, „Conducerea forțelor armate subestimează grav tăria Armatei Roșii. Eu personal nu pot scăpa de impresia că aceasta este chiar *promovată* de anumiți bărbați. Noi am confirmat informații confidențiale, spre exemplu, că într-o anumite fabrică de tancuri în jur de 25 de tancuri sunt produse zilnic. De atunci am identificat trei uzine de acest fel. Puteam să-mi smulg părul din cap când șeful statului major iscălea un semn de întrebare acolo, trimițând raportul înapoi pentru reevaluare fără a-l informa pe Führrer.”⁴⁰

Barth se referea la Halder, ce devenise statul major în Septembrie 1938. Un panou postbelic de „denazificare” a judecat conduita de mai sus a lui Halder o „trădare completă a țării sale.”⁴¹ După cucerirea Poloniei în 1939, el a format un personal de planuire secretă pentru a răsturna guvernul și l-a plasat pe Generalul Heinrich von Stulpnagel în conducere, pe care un istoric German l-a descris cu admirație drept un „nobil European de modă veche.”⁴²

Halder l-a îndemnat pe Hitler să invadeze Rusia, minimalizând pericolele campaniei. Pe 3 Februarie 1941, Hitler a direcționat Armatele Străine din Est, o ramură a informațiilor secrete militare, să analizeze abilitatea Armatei Roșii de a mobiliza formații largi în mlaștinile extinse din Prîpeat. Acestea constau în teren mlăștinos în sectorul de sud-central al frontului viitor. Primind raportul finalizat pe 12, Halder a făcut o altă schimbare înainte să-l trimită Führrerului. El a șters concluzia analizei cum că ar fi posibil pentru Ruși să mute trupe prin mlaștină,

prin urmare reprezentând o amenințare în flancul și spatele diviziilor Germane ce avansează. În baza acestei evaluări, OKH nu a alocat formații pentru a apăra periferia de sud a zonelor umede pentru a proteja înaintarea planificată a Armatei 6 Germane și a Armatei 1 Panzer spre Kiev.

Halder și Hitler organizând manevre de armată în 1937. Devreme în 1941, Halder a descris Armata Roșie drept „prea primitivă” pentru a conduce operațiuni ofensive. În Septembrie 1942, Führerul l-a demis din poziția de stat major al armatei.

Curând după ce ostilitățile au izbucnit, Armata 5 Sovietică, transferată în sud prin rețeaua feroviară din Prîpeat, a asaltat flancul deschis din stânga al Armatei 6 Germane. Asta l-a forțat pe Hitler să oprească avansul pe 10 Iulie. „Capturarea

Kievului la începutul lui Iulie 1941, abia trei săptămâni în campanie, ar fi fost complet posibilă dar a fost prevenită de forțe Sovietice puternice ce operau în afara teritoriilor mlăștinoase din Prîpeat,” a conclud istoricul militar Ewald Klapdor.⁴³ Incapabilă de a continua avansul fără susținerea infanteriei din Armata 6, Armata 1 Panzer a devenit blocată în lupte costisitoare de atriție împotriva diviziilor Ruse ce atacau frontal timp de șapte săptămâni. După două luni în campanie, Hitler a remarcat că întregi operațiuni ar fi fost plănuite diferit, dacă el ar fi știut dispoziția și tăria inamică actuală.

Odată ce invazia a început, Sovieticii au primit rapoarte punctuale despre operațiunile militare Germane de la Comanda Supremă a Armatei, OKH, chiar din cartierul general al lui Hitler. Șeful de comunicații de acolo, Generalul Erich Fellgiebel, a instalat în secret o linie telefonică către Elveția pentru a transmite informații clasificate.

Staționat în Bern era Hans Gisevius, un alt „specialist” din *Abwehr* al lui Canaris. El a transmis rapoartele către Moscova. Alți agenți în Elveția precum Rudolf Rössler au participat, identificați dar tolerați de serviciul de informații Elvețian. Rețeaua sofisticată de spionaj era poreclită Orchestra Roșie de către SD. Schellenberg a scris mai târziu că informațiile pe care le scurgea „nu puteau veni decât de la cele mai înalte surse Germane.”⁴⁴ Când SD au oprit în sfârșit cercul de spionaj în 1942, au arestat 146 de operativi suspecti doar în Berlin. Curțile au condamnat 86 din ei la moarte pentru trădare. Ei transmise-seră peste 500 de rapoarte detaliate către Kremlin. În Octombrie 1942, Gestapo au arestat încă 70 de alți operativi comuniști în Ministerul Aerian al Reichului și în Biroul Armamentului Aerian.

Pe 22 Iunie 1941, Armata Roșie poseda 25.508 tancuri, 18.700 de aeronave de luptă, și 5.774.000 de soldați.⁴⁵ Existau 79.100 de tunuri distribuite printre 303 divizii mobilizate în primul și al doilea val. Hitler a înfruntat această forță cu informații cruciale ascunse, agențiile sale de informație subestimând în mod conștient resursele inamicului, și cu ofițeri avertizând inamicul în avans de atacurile Germane. Pe 1 August, cinci săptămâni în campanie, Armata Roșie a mobilizat 269 de divizii (5 mil), 46 din ele blindate, și 18 brigăzi împotriva invadatori-

lor. Un raport de informație secretă primit de Führer cu două săptămâni înainte fixase tăria Rusă la doar 50 de divizii (1mil) de pușcași și opt divizii (120,000 de soldați) de tancuri.⁴⁶ Pe 10 August, soldații Germani au copleșit postul de comandă al Armatei 16 Sovietice le est de Smolensk. Poliția de teren a descoperit copii a două planuri OKH pentru atacul German. Ei au găsit un alt plan de operațiune Germană curând după aceasta odată cu capturarea Bryansk, pe care OKW îl prezentase lui Hitler pe 18 August.⁴⁷ Gisevius s-a lăudat mai târziu, „Noi aveam spioni peste tot în ministerul de război, în poliție, în ministerul de interior, și în special în biroul de externe. Toate legăturile conectate cu Oster.”⁴⁸

Cunoștința în avans a planurilor Germane a ajutat Armata Roșie să îmbrace invadatorii în luptă grea în jurul Smolensk în Iulie și August. Germanii au reobținut inițiativa când Hitler a decis pe 21 August să mute diviziile sale panzer în sud către Kiev. Halder scria cu furie în jurnalul său, „Operațiunea fără noimă ce a fost decisă, va împrăștia forțele noastre și va încetini avansul decisiv asupra Moscovei.”⁴⁹ Germanii de fapt au distrus patru armate Sovietice și au devastat o a cincea în jurul Kievului, o bătălie imensă de încercuire, capturând mare parte din Ucraina. Hitler i-a spus arhitectului său, Giesler, „Strategic, am văzut în aceste atacuri de flanc și înconjurări singura șansă de a înfrânge formațiile în masă Ruse și în acest mod evitând atacuri frontale costisitoare. Nu eram pe măsura inamicului nici în numărul diviziilor sau cu privire la material, în tancuri și armament greu... A trebuit să smulg la propriu operațiunile de la generalii mei, chiar să-i forțez cu ordine aspre. Rezultatul a fost patru armate Rusești bătute, erau peste 650.000 de prizonieri capturați. Nici măcar acest succes nu i-a convins pe generalii mei de singura strategie posibilă în Rusia.”⁵⁰

Obosit de ceartă, Führerul a susținut în final proiectul lui Halder; un atac frontal împotriva Moscovei. Operațiunea Taifun a început pe 1 Octombrie, dar înșelăciunea și sabotajul au determinat rezultatul. Generalul Intendent, Wagner, a raportat stocul de provizii pentru atac a fi „satisfăcător.” Comparativ cu cerința minimă de 24 de trenuri de provizie pe zi pentru Grupul Central de Armate, însă, între 8 și 15 ajungeau pe front zilnic în August, 12 în Septembrie. Chiar și în vreme bună, sute

de trenuri de marfă complet încărcate stăteau degeaba în gările dintre Berlin și Cracovia.

În principal responsabili pentru întârzierile în provizii erau directorul Transportului Feroviar Principal Sud, Erwin Landenberger în Kiev, și directorul Transportului Feroviar Principal Centru, Karl Hahn în Minsk. Hitler a ordonat ambii bărbați să fie arestați pentru sabotaj. Eliberat din tabăra de concentrare Sachsenhausen câteva luni mai târziu, Hahn s-a descris pe sine unui alt ofițer drept „un inamic de moarte al Naziștilor.” Hitler le-a selectat înlocuitorii în mod personal. Erhard Milch și Albert Speer și-au asumat răspunderea de a porni trenurile din nou. Situația s-a îmbunătățit în câteva săptămâni. Speer a pus prioritate pe producția de locomotive, în timp ce Milch a reorganizat transportul feroviar și de canal către front. Milch i-a avertizat pe subordonați, „Am permisivitatea să spânzur orice oficial feroviar din orice copac, incluzând manageri seniori, și o voi face!”⁵¹

OKH au redus gradual puterea de luptă a Grupului Central de Armate în timpul operațiunii Taifun. Pe 11 Octombrie, a transferat departe Corpul de Armată 8 cu trei divizii și Divizia 1 de Cavalerie. Diviziile de Infanterie 8 și 15 au urmat imediat. Corpul de Armată 9 cu 4 divizii au intrat în „rezerve.” Pe 3 Noiembrie, OKH au anunțat intenția de a retrage 7 divizii panzer de pe frontul de est pentru reprovizionare.⁵²

În același timp, Luftwaffe a trimis aproape un sfert din personalul său din Rusia în permisie. Comanda înaltă a transferat afară 13 grupuri de luptă, lăsând doar 3 grupuri de Escadroane de Luptă 51 rămase pentru a susține ofensiva din aer.⁵³

Taifun a făcut progres în ciuda acestora. La nord-vest de Moscova, Divizia 1 Panzer a luat Kalinin. În loc să meargă în sud-est către capitală, trupele au avansat către nord. Martorul Carl Wagener și-a amintit, „Capturarea Kalininului a deschis o mare oportunitate tactică pentru noi. Noi acum țineam stâlpul de rezistență al sistemului de apărare al Moscovei și puteam să împingem către slab securizatul flanc nordic al orașului. Locul era al nostru de luat, cu drumuri bune și mai puțin de o zi de călătorie.

În schimb, panzerelor noastre și Armata 9 de Infanterie ce ne susținea au primit ordinul de a ataca complet nesemnifi-

cativul oraș Torzhok, la mai mult de 150 de km la nord de Kalinin. Noi am crezut că noua directivă de la OKH nu făcea niciun sens.”⁵⁴

Artileriști Germani se bucură de o masă caldă în timpul unei pauze în lupta din Rusia. Ei poartă uniforme de campanie standard ale armatei, care nu le oferă o izolație suficientă în timpul iernii 1941/42.

Cel mai rău handicap confruntat de combatanții Germani era lipsa echipamentului de vreme rece. Industria Reichului produse îndeaajuns de multe uniforme de iarnă încât să echi-peze cel puțin 56 de divizii. De asemenea, calorifere prefabricate pentru adăposturi și barăci fuseseră încărcate în 255 de trenuri de marfă așteptând transport feroviar către est. Pe 1 Noiembrie, Hitler a inspectat hainele de iarnă destinate frontului Rus, iar Intendentul Wagner l-a asigurat că echipajul era

deja pe drum către armatele de teren în cantitate suficientă.⁵⁵ Nouă zile mai târziu, Wagner i-a mărturisit lui Halder că cele mai groase uniforme nu vor fi trimise până la sfârșitul lunii Ianuarie. Au rămas încărcate pe trenurile din Varșovia luni de zile.⁵⁶ Hitler nu a aflat de lipsuri până la 20 Decembrie, când Generalul Heinz Guderian a zburat din frontul central și i-a spus. Personalul Luftwaffe au primit cu toții haine de vreme rece, doar mulțumită supravegherii personale a lui Milch.

OKH nu a fost mai puțin neglijent în ceea ce privește informarea lui Hitler cu privire la rapoartele de informații care prevedeau o planificată contra-ofensivă Sovietică. În decursul lunii Noiembrie, Rușii au transferat majoritatea diviziilor lor Siberiene de pușcași din Estul Îndepărtat către sectorul Moscovei. Recunoașterea aeriană Germană monitoriza concentrarea crescândă de rezerve inamice. Avioane de observație pe rază lungă au raportat o creștere alarmantă în numărul de trenuri Sovietice de transport aducând formații proaspete în sectorul Kalinin-Moscova. OKH a ignorat informația. Suedia i-a aprovizionat pe Germani cu statistici acurate ale plănuirii și proporției ofensivei Armatei Roșii ce se apropia, dar grupul *Abwehr* ce a primit această informație nu a transmis-o Berlinului.⁵⁷

La mijlocul lui Noiembrie, Armatele Străine Est a judecat că diviziile Sovietice sunt 50% în insuficiență de forță, cu mai mult de jumătate din ofițeri și soldați neantrenați. De fapt, multe dintre cele 88 de divizii de pușcași, 15 divizii de cavalerie și 24 de brigăzi blindate pe cale să atace liniile Germane erau bine echipate și numeric complete.⁵⁸ În seara din 4 Decembrie 1941, cu doar câteva ore înainte să înceapă măcelul, Armatele Străine Est au conchis că efectivitatea de luptă a Armatei Roșii este insuficientă pentru ca „Rușii să fie capabili de ofensive majore în acest moment, decât dacă nu cumva introduc întăriri semnificative.”⁵⁹

La sfârșitul tăriei sale, prinsă prin surprindere, slab îmbrăcata armată Germană a pierdut teren în acea iarnă. Hitler era exasperat datorită eșecului de a realiza conceptul său strategic în fața opoziției statului major. El a marcat „subestimarea totală a inamicului, rapoartele false ale rezervelor inamicului și tăria armamentului său... și trădare de neconceput” drept con-

tribuitoare primei pierderi majore a armatei Germane din război.⁶⁰

În ciuda retragerii dinaintea Moscovei, Germanii au menținut poziții favorabile pentru o campanie de vară în 1942. Hitler a fixat atacul principal către lanțul muntos Caucaz, câmpurile de petrol și rafinăriile care aprovizionau 80% din petrolul URSS. El a ordonat ca Grupul de Armate Sud să fie înputernicit corespunzător. Cu capturarea Voronejului pe 8 Iulie 1942, diviziile de panzer Germane erau poziționate să treacă de râul Don, dar Führerul a interzis inițial trecerea. Nedorind să slăbească ofensiva prin a-și împărți forțele, el a comandat în schimb ca Armata 4 Panzer să se îndrepte în sud pentru a se alătura avansului principal către câmpurile de petrol.⁶¹ Formațiile Sovietice din sud erau în retragere și grav demoralizate.

Specialiști Germani de radio au arestat doi foști ofițeri de armată Poloneză într-o suburbie din Varșovia, ce transmiteau informații detaliate către Moscova despre ofensiva Caucaz. Oficiali *Abwehr* de rând care nu împărtășeau sentimentele de trădare ale lui Canaris și Oster, au raportat aceasta cartierului general al Führerului. Era dezvăluit că Stalin știa despre pregătirile militare Germane. Primind raportul, Generalul Fellgiebel a decis că acesta era „prea alarmant” și că nu ar face decât să-l supere pe Führer. El a ascuns știrile.⁶²

Cu elementul surpriză compromis, Grupul de Armate Sud a început Operațiunea Albastru pe 28 Iulie. Grupul de Armate A a împins către Caucaz. La nord-est, Grupul de Armate B a avansat consecutiv către Stalingrad pentru a acoperi flancul. Acesta era un complex industrial construit de-a lungul râului Volga, notoriu pentru casele primitive ale populației muncitoare. Planul operațional al lui Hitler chema la distrugerea producției de armament a Stalingradului prin bombardament sau asediu. Capturarea metropolei nu era un obiectiv exprimat; Caucazul era obiectivul principal al campaniei.⁶³

Comanda înaltă curând a slăbit ofensiva. Halder a scris în jurnalul său pe 30 Iunie că șeful personalului OKW, Alfred Jodl, i-a spus lui Hitler într-o conferință de situație „cu mare accent, soarta Caucazului va fi decisă la Stalingrad.

Soldații ai diviziei motorizate de infanterie elită a armatei, *Grossdeutschland*, pe care Halder i-a transferat departe de Grupul de Armate A în faza critică a ofensivei de vară din 1942 în Rusia.

Prin urmare, este necesar să transferăm elemente din Grupul de Armate A către B... Într-un nou ambalaj, o idee pe care eu am propus-o cu șase zile înainte Führerului este servită.”⁶⁴

Halder a mutat Armata 4 Panzer din frontul de sud pe 30 Iulie, pentru a deveni „capul suliței atacului din Stalingrad.” În ciuda protestelor din partea comandanților Grupului de Armate A, Halder de asemenea a luat divizia de infanterie motorizată de elită, *Grossdeutschland*. Un istoric a rezumat, „Acum două aproape egale grupuri de armate cu aproape același număr de tancuri și formații motorizate acționau în direcții diferite.

Grupul de nord a atacat cu patru divizii panzer și trei motorizate; cel de sud cu trei divizii panzer și trei motorizate. Formațiile alocate pentru scopul principal al campaniei erau mai slabe decât cele acoperind flancul.”⁶⁵

Grenadieri în vârful unui Panzer IV operând la est de râul Don în Rusia.

Comanda înaltă Germană a împărțit puternicele forțe mecanizate ale Grupului de Armate Sud în timpul sezonului de campanie 1942.

Grupul de Armate A curând și-a pierdut susținerea directă a Corpului Aerian VII al Generalului Freiherr von Richtofen, cu mult temutele sale escadroane de bombardiere în picaj, Stuka, când această formație a fost tran-

sferată către frontul din Stalingrad de asemenea. Germanii ce avansau către Caucaz s-au dovedit neputincioși în a obține obiectivul, ce ar fi paralizat capacitatea Armatei Roșii de a conduce operațiuni ofensive. Forțele din nord au devenit implicați într-un efort costisitor și inutil de a captura Stalingrad.

În timpul avansului către Caucaz, OKH a jefuit Grupul de Armate A de alt atu: Corpul Italian Alpin de 60.000 de soldați. Acesta consta în trei bine antrenate divizii de munte, fiecare din ele echipată cu 5.000 de catări de echipament. În loc să mobilizeze corpul de elită în munți, OKH i-a direcționat să mărsăluiască către nord pentru a ataca Stalingrad. Prin urmare soldații, îmbrăcați în uniforme de lână pentru uz în vreme mai rece, climat de altitudine înaltă, au început să împingă în marș la pas în vreme caldă de-a lungul stepelor Asiatice. Ca și divizii

de munte, ei nu dețineau nicio armă anti-tanc sau artilerie grea, făcându-i practic neapărați împotriva blindajului Sovietic.

Pe 27 August, Locotenent Colonelul Rinaldo Dallarmi a scris lui Mussolini despre ordinele corpului: „Noi am venit în Rusia siguri de a merge către Caucaz, potrivit superb cu antrenamentul, armele și echipamentul nostru, și unde puteam să ne alăturăm celor mai bune divizii montane Germane și Române într-o competiție aproape sportivă pentru a reuși cât mai mult. Apoi suntem redirecționați către regiunea Don, pe teren plat și fără arme adecvate. Am primit puști din 1891 și patru tunuri ridicol de mici, inutile împotriva tancurilor Ruse de 34 de tone. Există o limită de *Alpini*. Aceasta nu este o resursă umană menită să fie tratată cu frivolitate.”⁶⁶

Ofensiva din sud s-a prăbușit când un contraatac Sovietic major a lovit Grupul de Armate B în Noiembrie. Aceasta a forțat Grupul de Armate A să se retragă din Caucaz pentru a evita a fi flancat. Rușii au înconjurat și au distrus Armata 6 Germană la Stalingrad. Istoricii îl învinuiesc pe Hitler pentru catastrofă, dar verdictul nu cântărește nerespectarea flagrantă a ordinelor sale, informațiile false primite de el, sau mișcările fără de noimă militară ale trupelor purtate de către OKH fără de știrea lui.

Spre exemplu, flancul stâng al Grupului de Armate B se desfășura către sud-est de-a lungul râului Don, de la Voronej la Stalingrad. Apărând poziția erau Armata 2 Ungară, Armata 8 Italiană, Armata 3 Română și Armata 6 Germană. Armata 4 Panzer acoperea flancul drept. Hitler știa că slab echipatele trupe străine nu ar putea respinge o potențială ofensivă Sovietică. În August, el a ordonat ca divizia 22 Panzer și două divizii de infanterie să fie transferate pentru a susține Armata 8 Italiană. Ungurii trebuiau să primească de asemenea întăriri, incluzând artilerie grea și noile arme Germane anti-tanc de 75 de mm. Halder practic a ignorat ordinul, trimițând doar unități slabe, de fațadă, câteva săptămâni mai târziu.⁶⁷

Spre sfârșitul lui Octombrie, Führerul a ordonat ca Divizia 6 Panzer și două alte divizii de infanterie să fie trimise din Franța pentru a-i mulțumi pe Români și Italieni. OKH a amânat transferul complet al acestor formații până în Decembrie. Ei au fost la fel de întârziați cu staționarea de noi divizii de câmp Luf-

twaffe în spatele armatelor aliaților Germaniei, conform cerut de Hitler. Divizia 22 Panzer, pe care el o credea la putere maximă, avea nevoie gravă de aprovizionare. Din cele 104 de panzere, doar 32 erau operaționale. OKH au ascuns acest fapt de Comandantul lor Suprem.⁶⁸

Pe 9 și 16 Septembrie, jurnalul de război al personalului OKW a înregistrat ordinele lui Hitler de a împuternici Armata 8 Italiană. Jurnalul a spus pe 6 Octombrie, „Führerul își repetă anxietatea cu privire la un atac major Rus, poate chiar o ofensivă de iarnă în sectorul armatelor aliaților noștri, mergând de-a lungul râului Don către Rostov. Motivul pentru cauțiune include mișcări de trupe puternice inamice și construcții de poduri peste Don în multe locuri.” Încă o dată jurnalul OKW, din 5 Noiembrie: „Temutul atac Rus asupra Don este din nou discutat. Numărul de poduri sub construcție acolo este constant în creștere. Luftwaffe vrea să ne arate poze. Führerul ordonă atacuri aeriene puternice împotriva locațiilor podurilor și suspectează zone de ansamblu inamic în pădurile de-a lungul malurilor.”⁶⁹

Cercetarea a confirmat grijile lui Hitler. De la un teren comparativ înalt apărat de ei la sud-est de Sirotinskaya, soldați ai Diviziei 44 de Infanterie, *Hoch und Deutschmeister* au observat concentrații de trupe Sovietice și material de-a lungul Don, poziționate opus față de Armata 3 Română. Într-un sector apropiat, dezertori Ruși au spus interogatoriilor Italieni că lor li se ordonase să rămână ascunși pe timp de zi. Contactul din *Abwehr* căruia Italienii au transmis această informație, a răspuns că observația aeriană Germană era mai credibilă și că nu raportase nimic, când de fapt, opusul era adevărat. Max Ladoga, un tehnician de radio în escadronul de recunoaștere pe rază lungă, a scris, „Vestile proaste continuă să sosească, dând o idee despre momentul în care și zona noastră va fi ținta atacurilor Armatei Roșii. Conversațiile noastre cu escadroanele vecine de rază scurtă și lungă o fac clar că ei au trimis avertismente la timp în ierarhia de comandă despre concentrarea de întăriri Sovietice de-a lungul flancului de nord al Stalingradului. Dar nimeni nu-i ia în serios.”⁷⁰

Alte surse au trimis detalii despre pregătirile Armatei Roșii. SD și *Abwehr* au lansat împreună Operațiunea Zepelin în

Iulie 1942, în care sute de Ruși anti-comuniști s-au parașutat în spatele liniilor Sovietice și au oferit informații Germanilor. De-a lungul următoarelor câteva luni, ei au numărat 3.269 de trenuri transportând trupe Sovietice către zona de luptă Stalingrad, plus alte 1.056 de trenuri purtând material de război. Recunoașterea aeriană Germană descoperită pe 10 Noiembrie cum că Rușii transferaseră Armata 5 de Tancuri acolo de asemenea.⁷¹ Pe 11 Noiembrie, comandantul *Nachrichtenaufklärung* 1 (Secțiunea 1 de Evaluare a Comunicațiilor) a predat la OKH o analiză stufoasă a traficului radio militar Sovietic interceptat. A identificat rezerve inamice transferate către zona de operațiuni Stalingrad. Raportul a prezis acurat că Rușii erau pe cale să lanseze un atac clește pentru a înconjura Armata 6 Germană: „Mobilizarea se poate să progreseze substanțial deja.”⁷²

Armatele Străine Est au fost responsabili pentru evaluare acestor rapoarte. În primăvara lui 1942, Halder aranjase ca fostul său adjutant, Reinhard Gehlen, să devină șeful acestei organizații.

Crescut într-o familie monarhistă și mândru de vița de sânge aristocratică a mamei sale, el credea ca și Hindenburg că „Germania nu ar trebui guvernată de un caporal Boemian (Hitler),” iar mai apoi el a recunoscut că susținea activ rezistența.⁷³ În August 1942, el a raportat cu o față serioasă că încă din anterioara lună Februarie, datorită unui deficit de ofițeri, Armata Roșie nu formase nici măcar o singură nouă divizie de luptă.⁷⁴

Gehlen nu a dezvăluit lui Hitler nici progresul Zepelin nici apropierea Armatei 5 de Tancuri, ce el pretindea că era staționată departe în nord. Cu toate că Armata Roșie adunase 66% din blindajul său opus față de Grupul de Armate B, Gehlen a avertizat că Rușii plănuiau în schimb să atace aproape de Smolensk în nord. El a reasigurat cartierul general al Führerului pe 11 Noiembrie, „Nu există nicio indicație a unui posibil atac curând... Forțele Sovietice disponibile sunt prea slăbite pentru operațiuni majore.”⁷⁵

O armă de asalt *Sturmgeschütz III* auto-propulsată, constând într-un tun de 75 de mm montat pe șasiul unui Panzer III, trece de prizonieri Sovietici în Stalingrad în timpul asediului prelungit târziu în vara lui 1942. (Bundesarchiv)

Ofensiva Rusă a început pe 19 Noiembrie 1942. Tancurile au zdrobit pozițiile Românilor așa cum s-a temut Hitler. Într-o operațiune majoră de tip clește, ei s-au deplasat către sud pentru a înconjura Stalingrad. Armata 57 Sovietică a plonjat frontal în tăria completă a Generalului Hans-Georg Leyser, Divizia 29 de Infanterie motorizată, ce a contracarat, fără autorizație din partea statului major. Cele 55 de tancuri ale Batalionului Panzer 129 au lovit cu furie de-a lungul unei linii de cale ferată, îndepărtând masele de infanteriști surprinși și provizii Rusești. Sigilând această penetrare inamică, grupul 29 s-a întors către sud-vest pentru a ataca flancul Corpului 4 Sovietic. Înainte ca operațiunea să înceapă, divizia a primit ordinul suspicios de a rupe contactul și a se retrage în perimetrul Stalin-

grad.⁷⁶ Aceasta le-a permis Rușilor să-și continue încercuirea Armatei 6.

Crezând că Luftwaffe ar putea să transporte provizii suficiente în Stalingrad, dar de asemenea bazat pe raportul lui Gehlen cum că Sovieticii nu aveau rezerve rămase, Hitler s-a decis să aprovizioneze garnizoana încercuită prin aer până o operațiune de ajutor putea fi pregătită. Avioane de transport Junkers și bombardiere Heinkel au livrat provizii către aeroporturile Armatei 6 și au evacuat răniți la zborurile de întoarcere. Organizând misiunile era Colonelul intendent, Eberhard Finckh. Un conspirator activ, el a aranjat ca un număr substanțial de zboruri să care material inutil. În plus față de mâncare, provizii medicale și muniție, trupele asediate de la Stalingrad au primit mii de ziare vechi, bomboane, gulere false, sârmă ghimpată, hârtie de acoperiș, patru tone de margarină și piper, 200.000 de cărți de buzunar, șireturi, condimente și așa mai departe.⁷⁷

Armata Germană a lansat o expediție de ajutor pe 13 Decembrie, în frunte cu Divizia 6 Panzer a Generalului Erhard Raus. Zece la sută peste forța maximă, formația poseda 160 de tancuri, incluzând Panzer IV echipate cu noile tunuri de viteză înaltă, 4.200 de camioane, 20 de mașini cu blindaj greu și 42 de arme de asalt auto-propulsate. Diviziile 17 și 23 Panzer (care fuseseră slăbite de către luptă constantă în acea toamnă) au luat parte la operațiune. Atacul a progresat până la 50 de km de Stalingrad. La aproape 80 de km în vest, tancuri Sovietice au contracarat și au capturat aeroportul la Morosovskaya, amenințând flancul German pe cursul inferior al râului Chir. În loc să trimită unități mai slabe să acopere golul, comanda înaltă a transferat Divizia 6 de Panzer către poziția din Chir. Aceasta, în opinia istoricului și fostului Locotenent Waffen SS, Heinz Schmolke, era pur și simplu exagerat: „Două săptămâni mai târziu, eu însumi eram comandant al unui punct puternic pe râul Donez, care era complet înghețat, cu două poduri. Am ținut poziția acolo timp de 10 zile și nopți împotriva unei forțe Rusești superioare. Nimeni nu poate să-mi spună că frontul din Chir nu putea să mai țină o zi, până ce contactul cu înconjurata Armată 6 era stabilit.”⁷⁸

Când pe 23 Decembrie Divizia 6 Panzer a primit ordinul de neconceput de a se retrage din operațiunea de ajutor, ofițerii săi au presupus la început că este o greșeală. Lipsite de acest cap de sulită blindat, unitățile rămase s-au dovedit prea slabe pentru a presa atacul către Stalingrad. Cu puțin înainte de moartea sa în anii 50, Raus a exprimat turmentul pe care conștiința sa încă îl simțea pentru că nu a nerespectat ordinul ca să continue avansul. Erau 220.000 de soldați Germani și auxiliari străini în Armata 6 la mijlocul lui Ianuarie 1943, cu două săptămâni înainte ca garnizoana să fie înconjurată.⁷⁹ Șase mii au supraviețuit captivității Sovietice.

Bătălia de la Stalingrad nu s-a dovedit a fi doar o pierdere militară zdrobitoare pentru Germania, dar pentru populația sa civilă a devenit un punct de răscruce psihologic în război. În 1948, fostul șef al Gestapo, Heinrich Müller a rezumat disonanța în cartierul general al Führerului: „Mulți ofițeri seniori de rang înalt au sabotat planurile lui Hitler. În acest punct trebuie să accentuez că deși nu sunt un expert militar, știu că Hitler avea dreptate cu privire la chestiuni militare mai des decât acești oameni. Uneori Hitler emitea un ordin, iar deoarece un general îl displăcea pe Hitler personal, acest ofițer evita ordinul în mod indirect. Apoi, când un dezastru se întâmpla, același bărbat și prietenii săi aruncau vina pe Hitler. Iar ei deseori îl mințeau în față.”⁸⁰

Crezând Grupul de Armate Sud a fi semnificativ de slăbit, Sovieticii au exploatat victoria lor prin a deschide o ofensivă imediată. Germanii s-au regrupat și au cauzat o înfrângere serioasă și surprinzătoare asupra Armatei Roșii la Karhkov în Martie 1943, stabilizând frontul German. Spre sfârșitul primăverii, OKW începuse să concentreze cele mai bune divizii pentru o nouă ofensivă cu obiective limitate. Două grupuri de armate mecanizate au fost mobilizate în jurul localităților Belgorod și Orel pentru a lansa o mișcare clește și a distruge o concentrare de Sovietici aproape de Krusk. Hitler i-a spus Generalului Gauderian că propusa Operațiune Citadela i-a „întors stomacul pe dos,” cu toate că unii din cei mai buni strategii militari ai săi susțineau acest plan fără imaginație.⁸¹ OKW spera să restaureze prestigiul Germaniei în ochii aliaților săi, cât și moralul printre forțele armate, cu o victorie majoră. De asemenea anti-

cipau capturarea a câteva sute de mii de prizonieri ce puteau fi integrați în forța de muncă industrială a Germaniei. Citadela a început pe 5 Iulie 1943. Pasaje citate din memoriile infanteriștilor Germani din primul val sugerează că subversivii din OKW trădaseră această operațiune de asemenea. Kurt Pfötsch, un grenadier în *Leibstandarte*, a scris aceasta: „Prima zi de atac cu un angajament enorm de panzere, artilerie și divizii de elită, atacuri de bombardier în picaj și lansatoare de rachete, cum n-a mai fost văzut vreodată în război, iar noi stăm aici pe teren plat până când Ivan ne împușcă. Realizez cu un fior, nu există element de surpriză!... Arată de parcă el știa cum și unde va lua loc atacul German.”⁸²

Echipaje de Panzer IV așteaptă ordinul de a avansa împotriva pozițiilor Ruse în Operațiunea Citadela. Sursele Sovietice exagerează cu mult numărul de tancuri Germane pierdute în luptă.

Herbert Brunnegger, servind în divizia SS *Totenkopf*, și-a amintit că în ziua înainte de ofensivă, „Doi dezertori, fluturând un steag alb, au venit din pădurile Pirol. Ei s-au așezat printre noi și li s-a dat mâncarea ce o avem mereu la îndemână pentru astfel de ocazii...

Dezertorii ne spun ceea ce noi încă nu știm; amploarea și orarul exact al ofensivei noastre!” În timpul luptei, Brunnegger a continuat, „Aflu de la unul din ofițerii noștri de artilerie că operațiunea era deja amân timer de două ori deoarece momentul atacului fusese trădat.”⁸³ Hitler a anulat avansul încet și costisitor în mai puțin de două săptămâni.

Lupta din Orel-Belgorod coincidea cu debarcările Anglo-Americane în Italia. Aceasta a constrâns OKW să transfere trupe către teatrul Mediteran, așa că Armata Roșie a mers pe ofensivă. Nu a mai pre dat inițiativa strategică pe tot restul războiului. Trădători în statul major au continuat să lucreze pentru înfrângerea țării lor. Generalul Rudolf Schmundt a spus aceasta despre complotiști: „Sunt împreună la bine și la rău, sabotează ordinele Führerului când pot, evident în așa fel încât evidențele niciodată nu arată către ei. Ei întotdeauna aruncă nisip în mașinăria forțelor noastre armate. Fiecare veghează spatele celuilalt. Ofițerii ce nu participă în grupul lor sunt alungați într-un post nesemnificativ.”⁸⁴

În vara lui 1944, autoritățile au spart mișcarea de rezistență și au început judecarea liderilor pentru trădare. Unul dintre inculpați, fostul democrat social Wilhelm Leuschner, a mărturisit o conversație pe care o avuse o dată cu Ludwig Beck. Un ofiț er de stat major în Primul Război Mondial, Beck devenise șeful statului major în 1935. El se retrase din serviciul activ înainte de al doilea război, dar fostul general încă agita împotriva lui Hitler. Tovarășii săi complotiști îl considerau capul militar al mișcării anti-guvern. Memoria lui Leuschner asupra cuvintelor lui Beck, citate aici, oferă o perspectivă tulburătoare în planurile acestor așa ziși Germani: „Beck a explicat că acum sunt îndeajuns de mulți oameni pe care putem depinde în poziții de comandă pe frontul de est, încât războiul poate fi controlat până când regimul cade. Acești confidenți aranjează, spre exemplu, retrageri ale unităților lor fără să informeze vreodată formațiunile vecine, ca Sovieticii să penetreze golul și să îmbulze-

ască frontul pe ambele părți. Aceste unități vecine sunt prin urmare forțate ori să se retragă de asemenea ori să fie capturate.”⁸⁵

Următoarele ilustrează ce însemna a fi capturat de Armata Roșie, după cum descrie Leuschner cu indiferență. În Iunie 1944, Sovieticii au început o ofensivă majoră împotriva Grupului de Armate Centru. Germanii mutaseră întăririle prea departe în sud, către sectorul unde Gehlen avertizase fals că o operațiune inamică va avea loc. Armatele Străine Est aparent nu au luat în seamă cele 138 de divizii Sovietice și 5.200 de tancuri (în total 2,5 milioane de soldați Ruși), adunați în fața Grupului de Armate Centru.⁸⁶ Primul general de stat major al Armatei 2 a grupului de armate, un aristocrat în chirie numit Henning von Tresckow, umpluse gradual întreg personalul cu ofițeri anti-Hitler.⁸⁷

Atacul Rus, conform raportului din prima zi a Grupului de Armate Centru, era „o surpriză completă, din moment ce conform evaluării actuale a inamicului, nimeni nu presupuse asemenea adunare de forțe inamice.”⁸⁸ În calea titanului Sovietic se afla complet operaționala Armată 4 Germană. Conform rețetei lui Beck pentru înfrângere, nu au primit niciun ordin; și nici nu a fost informată de greul formațiilor vecine. În cuvintele istoricului Rolf Hinze, suferea de o „lipsă inexplicabilă de direcție” din partea cartierului general al Grupului de Armate Centru. Tresckow nu a făcut niciun efort de a restabili comunicațiile sau de a transporta provizii pe cale aeriană. Personalul său nu a trimis niciun avion de observație în recunoașterea avansului progresului forțelor mecanizate inamice, ceea ce ar fi fost necesar pentru a determina o rută de retragere pentru Armata 4.⁸⁹ Germanii au pierdut un total de 350.000 de soldați în ofensiva Sovietică, dintre care 150.000 au devenit prizonieri de război. Aproximativ jumătate din acești bărbați au murit curând din împușcări de-a lungul marșului către zonele de colectare, înfometare sau neglijență în călătoria chinuitoare cu trenul, adunați în vagoane de tren, către interiorul Rusiei. Sovieticii au făcut paradă cu 57.600 de supraviețuitori prin Moscova. Gloata adunată în stradă a înjurat, amenințat și scuipat prizonierii neajutorați. Aceasta a fost soarta ce Tresckow, Gehlen, Beck și

conspiratorii au adus asupra compatrioților lor ce purtau aceleași uniforme.

Normandia

De-a lungul luptei împotriva URSS, soldatul German a luptat în teatrul Mediteran de asemenea. Întâi în Libia și în Balcani, el în final a apărut în Tunisia, Sicilia, și Italia împotriva forțelor Aliate ce avansau încet. El de asemenea a apărut coasta de Atlantic a Europei în pregătire pentru invazia Anglo-Americană mult prevestită. Până când trupele Aliate ce se adunau în Anglia au trecut în Normandia pe 6 Iunie 1944, garnizoana Germană din Franța a trecut printr-o liniște relativă. Franța înainte de invazie era un mediu potrivit pentru ofițerii subversivi din personal ce doreau să-și împlătescă poziția fără distragere. Aceștia au transferat complici la cartierele generale ale corpurilor de armată și ale diviziilor, unde forțele armate erau cele mai vulnerabile, și au încercat să își coordoneze sabotajul cu Alianții occidentali.

Agentul de contact al rezistenței era Conte Helmuth von Moltke, un avut deținător de teren ce spera „să extermină ideologia Național Socialistă.”⁹⁰ El a menținut contact cu Goerdeler, Halder și Beck, și a spus unei cunoștințe Engleze în 1942 că el și prietenii săi consideră o „înfrângere și o ocupație militară a Germaniei absolut necesară pentru motive morale și politice.”⁹¹ Canaris l-a trimis pe Moltke către Istanbul în anul următor pentru a stabili contactul cu Americanii. Acolo el s-a întâlnit cu doi profesori afiliați cu agenția de informații secrete SUA, Oficiul Serviciilor Strategice (OSS).

După interviu, cei doi au predat un raport șefului OSS, Bill Donovan, descriind „pregătirea unui puternic grup German de a pre-aranja și a susține operațiuni militare ale Alianților împotriva Germaniei Naziste.” OSS au creat „Planul Hermann,” bazat pe negocieri cu Moltke, pe care l-au transmis șefilor de stat-major Aliati. Acesta declara că grupul German este pregătit „să dezvolte un plan de cooperare cu Alianții de cea mai mare anvergură posibilă, cu presupunerea că informația militară, mijloacele și autoritatea disponibilă grupului este folosită în com-

binație cu o operațiune de proporții majore a Aliatilor întrucât un succes rapid și decisiv pe un front larg este securizat.”⁹²

În August 1942, o garnizoană Germană depășită numeric a apărat portul Francez din Dieppe împotriva unei forțe Aliate de debarcare de 6.000 de soldați. Germanii au respins atacul surpriză în câteva ore, ucigând sau capturând peste 3.600 de trupe Canadiene, Engleze și Americane și doborând peste 100 de avioane Britanice. Era un preludiu sinistru al Zilei-Z.

Complicii lui Moltke s-au oferit să zboare un ofițer de stat major către Anglia „pentru a aranja deschiderea frontului German în vest cu Aliații vestici” în cazul unei invazii plănuite.⁹³

Documentele SUA despre progresul negocierilor rămân clasificate până astăzi. Washington reține numele contactelor și agenților Germani care nu au ajuns la lumină vreodată prin arestul de către Gestapo, admiteri postbelice în memorii personale sau interviuri ori prin accident. În Octombrie 1945, reprezentanți ai guvernului militar SUA în Germania și ai Departamentului de Război s-au adunat să discute „păreri asupra docu-

mentelor ce ar trebui distruse, ori asupra cărora Germanilor nu vor avea vreodată acces.” Șeful conferinței, Locotenent Colone-lul S.F. Gronich, a recomandat, „Considerație serioasă trebuie oferită planurilor pentru distrugerea organizată a hârtiilor ce posedă nicio valoare pentru Aliați, și... care nu trebuie permise să cadă în mâinile Germane după plecare forțelor de ocupație.”⁹⁴

Printre documentele inaccesibile se află acelea ce au de a face cu coluziunea SUA cu conspiratorii Germani înainte și în decursul invaziei Normandia. Cititorul trebuie să decidă dacă incidentele citate mai jos, în care centrele de comandă Germană au emis ordine ce erau de neconceput din punct de vedere militar având în vedere situația tactică, sunt produsul unui sabotaj pre-aranjat sau exemple de eroare gravă de judecată din partea unor ofițeri profesioniști bine pregătiți și cu o experiență temeinică.

Înainte de începutul Operațiunii *Overlord*, numele de cod Aliat pentru invazie, Germanii posedau o rețea de comunicație, spionaj și recunoaștere capabilă de a discerne planul inamic în avans; tehnicieni din Oficiul Poștal de Investigație German chiar se conectaseră la sistemul de comunicații prin cablu Atlantic. La începutul lui 1944, ei au monitorizat o conversație între Churchill și Roosevelt despre debarcările ce se apropiau.⁹⁵ În același timp, un agent SD special antrenat s-a parașutat în Anglia dintr-un bombardier B-17 capturat. El fusese antrenat în Statele Unite, ca operativul născut în Germania să poată să pretindă convingător drept un ofițer Britanic al inginerilor. Ajungând în Portsmouth, el a vizitat unitate după unitate întrebând cum poate să îmbunătățească echipamentul trupelor. El a aprovizionat Berlinul cu mesaje detaliate cu privire la pregătirile de invazie folosind un radio transmițând un semnal aproape de nedepistat.

În Aprilie 1944, Divizia 4 SUA a efectuat o debarcare de practică, Operațiunea Tigru, în Slapton Sands în Anglia, pentru a simula atacul plănuț de-a lungul coastei Normandia. Operativul German le-a trimis superiorilor săi un avertisment în avans despre exercițiu, unde un număr larg de nave și trupe aveau să fie concentrate în plină zi. El chiar a și transmis locația precisă a clădirii unde Generalii SUA, Dwight Eisenhower și Omar Bra-

dley intenționau să observe manevra. Cu toate că Flota Aeriană 9 a Luftwaffe avea îndeajuns de multe bombardiere disponibile pentru a lansa un atac surpriză împotriva navelor Aliate conform recomandărilor agentului SD, ei au neglijat oportunitatea.⁹⁶ În a doua zi de exercițiu, navele de viteză Germane au atacat din propria inițiativă, torpilând patru nave mari de debarcare, cauzând moartea a sute de trupe Aliate.

Întrebarea dacă Aliții vor debarca la Calais, unde Canalul Mânecii este cel mai îngust, sau mai la sud, în Normandia, se vrea a fi chinuit serviciile secrete Germane. În Februarie 1944, un avion de observație Arado 240 cu motor dublu s-a alăturat Formației 3 de Testare, o unitate de recunoaștere a forței aeriene. Mulțumită vitezei sale excepțional de înalte, Arado a început să zboare în siguranță două sau trei misiuni zilnic peste porturile Engleze. Curios, personalul Luftwaffe i-a transferat abrupt către Escadronul de Recunoaștere F100 pe frontul de est în Martie, privând apărarea Atlantică de acest observator valoros.⁹⁷

Deși inferioare performanței Arado, aeronavele de luptă Messerschmidt 410 și Bf 109 erau capabile să patruleze coasta Engleză în variate condiții meteo, coborând de la altitudine înaltă pentru a dobândi viteză. Piloții au identificat sute de vase de debarcare adunate la Southampton și Portsmouth pe 25 Aprilie. Ei nu au descoperit nicio concentrare similară în porturile Engleze din Dover și Folkestone, ce erau opuse față de Calais.

Personalul German de semnalizare ce monitoriza traficul radio inamic între Plymouth și Portsmouth a stabilit fără orice dubiu că aceste porturi reprezentau zonele de pornire pentru o armată invadatoare. Indiferent, statul major nu a luat nicio măsură corespunzătoare, cum ar fi transferul de trupe adiționale către Normandia sau plasarea de mine nautice.⁹⁸ Germanii de asemenea au utilizat un avion de luptă *Thunderbolt* (Tunet) American pentru a fotografia adunarea de nave inamice în acea primăvară. Imediat înainte de Ziua-Z, debarcările Aliate pe 6 Iunie, OKW a suspendat toate zborurile de recunoaștere deasupra Angliei fără explicație. În Tourcoing, cartierul general al Armatei 15 Germane, Locotenent Colonelul, Helmut Meyer, opera o stație radio de monitorizare sofisticată. Cei

30 de specialiști erau toți fluenți în trei limbi. Ei au interceptat traficul radio Englez pe 1, 2, 3 și 5 Iunie anunțând invazia. Această descoperire, Meyer a trimis-o mai sus pe ierarhia de comandă, dar nimeni nu a alarmat unitățile de pe prima linie de front.⁹⁹

Bateria Lindemann de-a lungul Zidului Atlantic. Germanii au construit adăposturi masive din beton pentru a proteja artileria de coastă de daunele provocate de bombardamentele aeriene și navale ale Aliaților.

În Mai 1942, Hitler ordonase construcția sistematică de fortificații de-a lungul coastei Vest Europene. În adăziție față de amplasamente largi de artilerie împuternicite de ziduri groase din beton, planul său cerea o mulțime de structuri mai mici de oțel și beton.

Acestea includeau puțuri de mică adâncime, cu un singur om, pentru a ascunde mitralierele, buncăre pentru tunurile antitanc sau antiaeriene, depozite protejate pentru muniții și adăposturi pentru personal. Construirea acestui Zid Atlantic, apărând plajele din Calais, Normandia și Bretagne, consuma

cantități imense de ciment și fier, și angaja mii de artizani și muncitori. Numai în Mai 1943, 260.000 de bărbați lucrau la proiect.¹⁰⁰

Apărând coasta era Grupul de Armate B, consistând din Armatele 7 și 15 Germane. Comandantul grupului de armate, Feldmareșalul Erwin Rommel, credea că invazia ar trebui să fie respinsă direct de pe plaje. Dacă invadatori ar fi penetrat în interiorul continentului, armata Germană ar fi copleșit înaintea superiorității lor cantitative și a controlului lor al cerurilor.

Planul de bază era că odată ce inamicul debarca, artileria de coastă și diviziile de infanterie din prima linie l-ar fi ținut blocat până când formațiile blindate Germane puteau contrataca. Aliații intenționau să debarce 20.000 de soldați în primul val, și să aibă 107.000 pe mal până în a doua noapte a invaziei. Armata 7 Germană, ce avea să poarte greul în Normandia, avea 128.358 de soldați. Mulți erau veterani din campanii anterioare, ocupând numeroase poziții fortificate și bine ascunse, construite din materiale solide.

Divizia 91 Aeropurtată, conținea alți 10.555 de soldați ce suplimentau această forță. OKW a subordonat cei 4.500 de soldați din Regimentul 6 Pușcaș Parașutist în Divizia 91. Aceasta era o formație superb antrenată și condusă cu hotărâre, în special potrivită pentru combaterea paratrupelor Aliate.¹⁰¹ Susținând Armata 7 erau trei divizii blindate alcătuind 56.150 de bărbați, iar Germanii aveau alte trei divizii Panzer în Franța de Vest. Prin toate estimările, apărătorii, chiar și dacă luăm în considerație puterea aeriană Aliată, aveau suficiente forțe în mână pentru a respinge invazia. De fapt, șeful de stat major American, Generalul Walter Bedell Smith, a estimat că era o șansă de 50% că Aliații nu vor putea să țină plaja Normandia.¹⁰²

În ultimele săptămâni înainte de Ziua-Z, statul major German a neglijat oportunități de a întări Zidul Atlantic și a aranjat mișcări de trupe și provizii ce au slăbit substanțial capacitățile de apărare. O unitate Germană de supraveghere s-a infiltrat în celule de rezistență Franceză cu 35 de operativi. Ei au furnizat Colonelului Oskar Reile, comandantul unității, o listă cu liniile de comunicație, uzinele electrice, noduri feroviare și de trafic, și depouri de combustibil pe care Francezii

plănuiau să le saboteze odată ce invazia începea. Ei de asemenea au dezvăluit locațiile unde partizanii intenționau să ia prin ambuscadă trupe Germane în drum spre zona de luptă.¹⁰³

Reile a predat un raport cuprinzător în scris Generalului Heinrich Stulpnagel, comandantul militar în Franță. Raportul includea propoziții pregătite pe care BBC avea să le difuzeze pentru a alerta rezistența Franceză că flota invadatoare este pe mare. Stulpnagel, însă, încerca în secret să câștige cooperarea acestei organizații teroriste de orientare comunistă pentru o răsccoală împotriva lui Hitler.¹⁰⁴ El nu a luat nicio acțiune în baza informației lui Reile.

Rommel a implorat OKW să elibereze câteva milioane de mine Franceze depozitate încă din campania din 1940. El dorea să le încorporeze în rețeaua de obstacole cu cablu de-a lungul plajelor. După luni de amânare, OKW le-a livrat cu câteva zile înainte de invazie, prea târziu pentru amplasare. Minele Germane de coastă, echipate deopotrivă cu detonatoare magnetice și de presiune și dificile de dezarmat, fuseseră în producție încă din 1943. Aproximativ 2.000 din aceste dispozitive puternice de explozibil fuseseră depozitate într-un hangar subteran de avioane în Le Mans, dar în loc să le folosească pentru a mina apele de coastă, personalul de provizii a primit ordine să transfere minele către Magdeburg, Germania, drept o „precauțiune împotriva sabotajului”.¹⁰⁵

La 15 mai 1944, înalta comandă Germană a transferat al doilea grup al Escadronului de Vânătoare 26 din Normandia la Mont-de-Marsan, în sudul Franței. Cu doar câteva zile înainte de invazie, a mutat, de asemenea, elemente ale Escadronului de Vânătoare 2 pe aerodromurile din jurul Parisului. Luftwaffe mai deținea încă 183 de avioane de luptă de zi, FW190, în baze camuflate în apropierea coastei, dar pe 4 iunie, comandantul escadrilei 26, Joseph Priller, a primit ordinul de a transporta alți 124 de avioane de luptă la Mont-de-Marsan, în sudul Franței, departe de Normandia. Personalul de la sol și de artilerie urmau să ajungă acolo cu camioanele, neutralizând astfel temporar eficiența de luptă a escadronului. Priller i-a telefonat Generalului Werner Junck, șeful Corpului 2 de Vânătoare, și a protestat: "Este o nebunie curată! Dacă ne așteptăm la o inva-

zie, escadroanele trebuie să fie aici, nu plecate undeva. Și ce se întâmplă dacă atacul are loc chiar în timpul deplasării?

Grupul meu terestru nu poate ajunge la noua locație decât mâine cel mai devreme sau poimâine. Sunteți nebuni cu toții?” Junck a răspuns brusc că acest subordonat iritat nu poate judeca „dezvoltările importante de stat” din perspectiva unui comandant de escadron.¹⁰⁶ În dimineața din 6 Iunie, Colonelul Priller și pilotul său secund, Sergentul Heinz Wodarczyk, au mitraliat primul val de forțe Aliate de debarcare. Două FW190 erau tot ceea ce a putut Luftwaffe să adune după doi ani de a pregăti o apărare.

O baterie de coastă cu plasă de camuflaj. În timpul invaziei din Normandia, patru nave de luptă au bombardat o armă într-o poziție similară în Houlgate. Bateria a susținut peste 1.000 de lovituri, unele de la proiectile de un diametru de 38 de cm și de la bombe aeriene, fără daune serioase.

Atacuri frecvente Anglo-Americane asupra orașelor Germane au forțat Luftwaffe să mobilizeze escadroane de luptă

pentru a apăra spațiul aerian al Reichului. La câteva săptămâni înainte de invazie, un personal de operațiuni a pregătit aeroporturi adiționale în Franța de vest pentru a transfera rapid avioanele care să lupte împotriva forțelor de debarcare Aliate. Planul chema la mutarea temporară a 600 de avioane de luptă. Personalul de transport apoi a primit ordine să colecționeze o porțiune din combustibil, muniții, și componente de rezervă adunate în bazele Franceze provizorii și să le mute înapoi în Germania. Ca și rezultat, doar 200 de avioane s-au putut reloca-liza pe aceste piste, urmate de alte 100 pe 20 Iunie.¹⁰⁷

Planul prevedea inițial transferul ulterior al majorității avioanelor de luptă Germane de noapte. Piloții lor experimentați ar fi putut să facă o ravagii semnificative avioanelor de transport Douglas care zburau încet (transportând trupele aeropurtate Aliate către zonele de parașutare) și a bombardierelor Britanice Lancaster cu patru motoare (care remorcau planoare) cu câteva ore înainte de începerea debarcărilor amfibii.

În schimb, personalul de operațiuni Luftwaffe a ordonat aeronavele de noapte să se adune în spațiul aerian la est de coastă, departe de zonele de aterizare inamice. Istoricii postbelici explică că interferența radio Aliată și trucurile, incluzând aeronave ce aruncau folie de staniol pentru a deruta radarul German, au băgat inamicul în confuzie în faza critică. Aceasta, însă, este o explicație dubioasă pentru hoinărirea aeronavelor în noaptea din 5/6 Iunie: Înainte de Ziua-Z, ofițerii Germani experimentați care direcționau misiunile nocturne ghidaseră cu succes aeronavele lor pentru a intercepta bombardierele Britanice în ciuda eforturilor active similare Britanice de a-i întrerupe.

În Aprilie și Mai, bombardiere Luftwaffe au executat misiuni de noapte împotriva Portsmouth și Plymouth. Un atac al 101 bombardiere medii în noapte de 30 Aprilie a cauzat daune considerabile instalațiilor portuare din Plymouth, dar pe 30 Mai, datorită armatei congestionate care primea trupe și provizii, Luftwaffe au anulat misiunile.¹⁰⁸

Germanii au concentrat o cantitate substanțială de artilerie pe Zidul Atlantic, a căror echipaje efectuată exerciții frecvente de tras. Multe baterii erau poziționate în buncăre masive de beton ce puteau rezista la lovituri repetate din partea bom-

bardamentelor navale sau aeriene. Posturile de observație și dispozitivele de reperare a distanțelor erau poziționate în amplasamente împuternicite pentru a direcționa focul. Însă, la 10 zile după Ziua-Z, ordinele au venit pentru a muta peste jumătate din muniția de artilerie în stocare în St. Lo, iar echipajele buncărelor de observație au primit instrucțiuni să dezamblaze toate dispozitivele de reperare a distanțelor pentru transport imediat către Paris pentru inspecție.¹⁰⁹ Pe 6 Iunie, tunari Germani de coastă au trebuit să tragă în navele de război Aliate prin ochirea în josul țevii. Odată ce invazia începuse, echipajele de arme au primit transporturi cu muniția arsenalului din St. Lo. Proiectilele erau deseori de calibru greșit. O baterie de 88 de mm primise o încărcătură de gloanțe speciale pentru a împânzi țevile.¹¹⁰

Unul din cele mai rele dezavantaje ale apărătorilor era absența ofițerilor seniori în dimineața din 6 Iunie. În ziua precedentă, comandantul Armatei 7, Generalul Friedrich Dollmann, ordonase tuturor șefilor de divizie, regiment și artilerie să meargă în Rennes să participe la jocuri de război. El de asemenea a amânat un exercițiu de alarmă al armatei sale din noaptea 5/6 Iunie. Dacă antrenamentul și-ar fi luat cursul, trupele ar fi fost în alertă completă când invadatorii au venit.¹¹¹ Alți comandanți erau în tururi de inspecție, la vânat, sau vizitau cluburile de noapte din Paris.

Chiar și Rommel era plecat. Statul său major, Generalul Hans Speidel, era un conspirator activ, și îl încurajase pe Rommel să se întoarcă în Germania pentru o petrecere de aniversare în familie. Printre puținii generali care rămaseră la post era Dietrich Kraiss, care și-a ținut Divizia 352 Infanteristă în alertă din inițiativa sa. Apărând plaja „sângeroasa Omaha”, oamenii săi au cauzat pierderi serioase primului val de trupe SUA.

Cartea atu a scenariului de apărare Germană era blindajul. În 1943, Waffen SS au stabilit două noi divizii de tanc, 9 *Hohenstaufen* și 10 *Fruntsberg*. Formate în Corpul 2 SS Panzer sub Paul Hausser, misiunea lor era să ajute în a respinge o invazie în vest, iar antrenamentul lor accentua contra-măsuri împotriva aterizărilor inamice și debarcărilor nautice cu superioritate aeriană inamică. În Martie 1944, în ciuda reținerilor lui

Hitler, OKW au transferat corpul în Ucraina de sud pentru a salva Armata 1 Panzer a Generalului Valentin Hube dintr-o înconjurare. Diviziile lui Hausser au îndeplinit cerința, dar comanda supremă i-a ținut în Ucraina ca și rezervă de armată. OKW au transferat corpul din sector în sector, efectuând niciun scop util și întrerupând antrenamentul.

Caporalul Franz Widmann și-a amintit. „Apoi vie raportul de pe frontul de vest pe 6 Iunie că Aliații au debarcat în Normandia. Noi, *Hohenstaufen* și *Frundsberg*, care ne pregătisem și antrenasem pentru această debarcare timp de luni de zile, stăteam în Rusia și nu făceam nimic, așteptam ca Rușii să atace.”¹¹² În final pe 12 Iunie, Hausser a primit ordine să se întoarcă cu corpul său către Franța.

Tancuri Pantere Germane încărcate pe vagoane plate de trenuri pentru transfer către un nou sector. Pantera era un tanc rapid, bine blindat și se lăuda cu o putere de foc superioară.

Călătoria obositoare de tren de-a lungul Europei s-a sfârșit la 240 de km de frontul de invazie. Deoarece nopțile din Iunie erau scurte, mult din marșul pe drum către vest a luat loc în lumina zilei. Aceasta nu doar că a expus vehiculele la atacuri

inamice de bombardiere și avioane de luptă, dar distanța exagerată de condus a redus viața motoarelor vehiculelor pe șine cu jumătate.¹¹³

Formația cea mai formidabilă a armatei era *Panzer-Lehrdivision*. Cele 229 de tancuri complet operaționale includeau Panzer IV augmentate și Pantere de performanță înaltă. Divizia avea 658 de semiremorci blindate ce serveau pe post de transportor de personal sau pentru instalarea de arme anti-aeriene, lansatoare de rachetă, aruncătoare de flăcări, și tunuri. OKW au staționat acest monolit aproape 160 de km de coasta Normandia. Pe 4 Iunie, comanda înaltă a ordonat diviziei să-și încarce tancurile Pantere pe un tren de marfă pentru transfer către Rusia. Acestea erau în drum spre est când invazia începuse. „Luarea batalionului Panteră a jefuit divizia de cea mai puternică forță de atac a sa,” a scris ultimul său ofițer comandant după război.¹¹⁴ Armata SUA a calculat mai târziu că în medie ei pierdeau 5 tancuri Sherman pentru a neutraliza o singură Panteră în luptă.¹¹⁵

Imediat înainte de 22:00 în seara din 5 Iunie 1944, personalul naval ce opera stația de radar Germană în Paimbeuf aproape de St. Nazaire a descoperit o concentrație largă de nave îndreptându-se în sud din Anglia. Operatorul radio, Gerhard Junger își amintește, „Era clar fiecăruia dintre noi că mult așteptata invazie a început.” Stațiile radar din Le Havre și Cherbourg de asemenea au monitorizat armada Aliată, raportând mișcările sale personalului Comandantului Șef în Vest, Gerd von Rundstedt, în Paris. Ei au mai interceptat apoi prognozele meteo Americane transmise escadroanelor bombardiere ale SUA, care în mod normal nu zburau misiuni nocturne. La 3:09 dimineața pe 6 Iunie, marina a raportat „sute de nave se îndreaptă spre sud” către Comanda Supremă din Vest.¹¹⁶ Companiile de semnalare Luftwaffe de pe insula Guernsey aproape de coasta Normandiei au identificat 180 de bombardiere Lancaster care tractau planoare spre continent la ora 22:40. Comandantul unui regiment de armată German de pe insulă a fost anunțat corespunzător, și a transmis informația unui adjutant din cartierul general al corpului său din St. Lo.

După ce a primit oaspeți în acea seară la cartierul general al Grupului de Armate B în La Roche-Guyon, Speidel a primit vești de la Generalul Erich

Marcks despre debarcărilor aeropurtate Aliate în cinci zone diferite, alt raport de la Grupul Naval Vest despre parașutiști aterizând în sectoare apărute de Diviziile 716 și 711 Infanteriste Germane, confirmare de la Maiorul Förster despre situația ce se dezvoltă aproape de 711 și un raport Luftwaffe cum că 50-60 de vehicule de transport deplasau parașutiști inamici.¹¹⁷ Speidel nu și-a alarmat diviziile. Când personalul lui Rundstedt l-a sunat pe Speidel pentru clarificare, el a răspuns că „rapoartele sunt considerate exagerări.” Cartierul general al Grupului de Armate B le-a considerat „posibile confuzii cu echipajele de zbor ce abandonează navele.”¹¹⁸ Comandantul Diviziei 715 de Infanterie, Generalul Wilhelm Richter, a scris că nu era nicio alertă până când parașutiștii Aliți erau deja în acțiune. Statul major din vest, Günther Blumentritt, a justificat a nu porni alarma „pentru a evita gălăgia neneesară pentru trupe, care datorită eforturilor lor fizice aveau nevoie de somn.”¹¹⁹

Odată ce debarcărilor erau în demers, Rundstedt a cerut formal eliberarea imediată a trei divizii blindate către Normandia din rezervele OKW pentru mobilizare pe front. Din cartierul general al lui Hitler, Generalul Alfred Jodl a refuzat, explicând, „conform rapoartelor pe care le-am primit, acest atac nu poate fi decât o cacealma... Nu cred că acum este momentul de a elibera rezervele OKW.”¹²⁰ În absența lui Rommel, Speidel convinse cartierul general al Führerului prin telefon că acesta nu era momentul să acționeze. El mai târziu și-a rezumat argumentul asemenea: „Emiterea de ordine operaționale în primele ore era în afara discuției, atâta timp cât rapoartele și elementele de recunoaștere trimise înainte nu clarificaseră situația. Trebuia să ne păstrăm cumpătul și să așteptăm.”¹²¹ Șeful operațiunilor a lui Rundstedt, Colonelul Bodo Zimmermann, a sunat OKW pentru a protesta amânarea fără noimă. Baronul Horst von Buttlar-Brandenfels din OKW, un alt general ce conspira împotriva guvernului a strigat în răspuns, „Nu ai niciun drept fără permisiunea noastră să alarmezi trupele blindate. Îți ordonez să oprești tancurile de îndată!”¹²²

Devastarea unei coloane Germane pe un drum din Normandia, mitraliat de avioane de atac și bombardiere Aliate în invazia din 1944 a Franței. (Bundesarchiv)

OKW au postat cea mai slabă dintre cele trei divizii blindate, 21, cea mai aproape de coastă. În ciuda stăruințelor ofițerului comandant al diviziei de a autoriza un atac împotriva parașutiștilor Britanici care aterizaseră în apropiere, Speidel i-a negat permisiunea la 4:30 dimineața de a comite regimentul de panzer al diviziei. Formația a rămas ascunsă într-o zonă de pădure timp de ore. În sfârșit eliberat de Armata 7 pentru a ataca zona de aterizare, Regimentul 22 Panzer a început să se deplaseze la 8:00. Speidel i-a ordonat în curând să se întoarcă și să avanseze spre coastă, păstrând trupele pe drum și în afara acțiunii pentru o mare parte din zi.¹²³ Divizia 21 a suferit repetate atacuri aeriene și a pierdut 50 de tancuri în marș. În defini-tiv a atacat la ordinul direct al lui Rommel, care tocmai se întor-sea în Normandia.

Speidel își informase comandantul șef asupra situației într-o conversație la telefon la 10:15. Sosirea târzie a mareșalu-lui în acea seară a pus un capăt tacticilor de amânare ale lui Speidel. Însă Speidel sabotase efectiv mobilizarea la timp a trei divizii blindate. La mijlocul zilei din 6 Iunie, el refuzase cererile

Generalului Max Pemsel de a împuternici grav atacata Divizie 716 Infanteristă, ce apăra malul estic al râului Orne, cu elemente din formațiile vecine. Divizia a fost practic exterminată până la căderea nopții.¹²⁴

Divizia 12 SS Panzer *Hitlerjugend* (Tineretul Hitler) a fost alertată de către al ei ofițer comandant la 2:30 noaptea și de către comanda din Vest la 4:00. Din inițiativa sa, Speidel a trimis divizia în direcția greșită. În poziție aproape de Lisieux, au primit instrucțiuni de a se duce la 45 de km mai departe de coastă. „Ordinul a avut un efect șocant asupra trupelor”, a scris primul său ofițer de stat major general, Hubert Meyer, după război.¹²⁵ O nouă directivă a sosit pentru divizie de a se întoarce și a avansa către Caen târziu în după-masă. „Asta însemna o schimbare de direcție, mai mult timp pierdut și pentru înfrânta noastră unitate blindată, încă o zi de marș su condiții putrede,” își amintea membru al echipajului Panteră, Georg Jestadt. „Ordine din ce în ce mai contradictorii veneau de mai sus, și aveam impresia că întreaga mișcare a componentelor armatei noastre era precum un furnicar lovit de cineva cu un băț.” Jestadt a reflectat în legătură cu influența corespunzătoare asupra moralului: „Dezamăgire, chiar furie s-au răspândit printre soldați. Aproape fiecare soldat a văzut că ceva aici chiar nu este corect.”¹²⁶

Heinz Schmolke, un comandant de companie în Regimentul 26 Grenadier Panzer al diviziei a scris mai târziu, „Trupele și ofițerii din linia de front de toate rangurile știau atunci că inamicul trebuie să fie alungat înapoi în mare în momentul slăbiciunii sale; adică în primele ore după debarcări, altfel invazia ar fi reușit. Prin urmare, totul depindea de alarmarea trupelor la timp... Regimentul meu a intrat în acțiune de abia în a treia zi de invazie, cu toate că am fi putut să luptăm cu inamicul în primele trei ore.”¹²⁷

Modul de operare al variațiilor membri ai personalului militar era să păstreze trupele pe drumuri cât de mult posibil, deseori expunând soldații la atacuri Aliate aeriene. În timp ce coloanele din *Panzer-Lehrdivision* se apropiau de Caen, conform unui ofițer supraviețuitor, „ei au fost descoperiți de către recunoașterea aeriană inamică și într-un timp scurt mai apoi au fost atacați cu mitraliere, rachete, și bombe... Curând, stâlpi

de fum negru ieșiți din vehiculele ce ardeau au dezvăluit ruta pentru valuri proaspete de bombardiere și aeronave de atac. Chiar și astăzi, cu mulți ani mai târziu, amintirea acestui marș cauzează coșmaruri pentru toți cei care au participat.”¹²⁸

Divizia și-a pierdut 10% din forțe înainte să ajungă în zona de luptă. În ciuda protestelor ofițerului comandant, Fritz Bayerlin, Dollmann ordonase *Panzer-Lehrdivision* să avanseze către Caen la 17:00, în plină zi, după ce a reținut ordinele de marș timp de nouă ore.

În mod simultan călătorind către coastă era non-motorizata Divizie 277 Infanteristă. Generalul Dollmann, conștient de progresul bun pe care-l făceau cu trenul venit din sudul Franței, le-a ordonat să abandoneze trenul în Angers și să continue la pas; un marș de 14 zile către Normandia. Ofițerul comandant al grupului 277, Generalul Albert Praun, a condus înainte către cartierul general al lui Dollmann în Le Mans pentru a avea ordinul modificat. Acolo Praun a observat personalul feminin de operatoare de telefon îmbrăcate în costume de plajă, bronzându-se în hamace și pe acoperișul buncărului.¹²⁹ Într-un studiu de cercetare meticuloasă al apărării Germane din Normandia, Ewald Klapdor, un fost căpitan Waffen SS care participase în luptă, a conchis că Grupul Armatelor B „nu a arătat nicio grabă particulară în a trimite divizii către zona de luptă.”¹³⁰

În Ziua-Z, Rommel a ordonat transferul către Normandia al complet motorizatului Corp 3 de infanterie antiaeriană, aflat la sud de Amiens, dar comandantul corpului, Generalul Wolfgang Pickert, a aflat de invazie de abia târziu în după-amiază. El a trebuit întâi să conducă înspre Paris pentru a primi confirmarea. Bateriile sale, care erau de asemenea efective împotriva blindajului, nu au ajuns pe front înainte de 8/9 Iunie.¹³¹ Chiar și ajungând târziu, corpul a doborât 462 de aeronave și a distrus peste 100 de tancuri Aliate.

Un ofițer de personal ce a jucat un rol principal în a înfrânge contra-măsurile Germane la Normandia era Colonelul Alexis Freiherr von Roenne. Un șef al Armatelor Străine Vest și un protejat al lui Gehlen, el a căutat să-i înșele pe Hitler, Rommel, și Rundstedt prin rapoarte false cum că operațiunea Normandia era o cacealma menită să aducă formațiunile Germane din Calais, mai în nord unde „adevărata” invazie avea să ia loc.

Generalul Eisenhower sperase să-i păcălească pe apărători prin Operațiunea Fortitudine, constând în rapoarte false despre o falsă „Primă Grupare de Armate SUA” așteptând în rezerve în Anglia pentru a lansa o invazie în Calais. Roenne a descoperit această informație după cum au dorit Aliații.

Amândouă distruse, un Panzer IV German și un M-10 American au fost fotografiate la câțiva metri distanță pe un câmp de luptă din Normandia.

El a trimis-o către OKW, însă nu înainte de a mării drastic numărul de divizii Americane mai presus de ceea ce serviciile secrete SUA măriseră deja pe 2 Iunie. Primind analiza lui Roenne, personalul lui Speidel au mărit mai apoi numărul.¹³² Analizele cu privire la dispoziția Aliaților și planurile pe care Roenne le-a trimis Grupului de Armate B erau prea consistent de imprecise pentru a fi neintenționate.¹³³

Evidențe ale analizei ce respingea prezicerile minci-noase ale lui Roenne nu au ajuns vreodată la Führer. La răsărit pe 6 Iunie, Locotenentul Adalbert Bärwolf a pilotat un avion de observație Messerschmidt Bf 109 model G8 peste flota de inva-zie Aliată. Fotografiiile pe care el le-a făcut armatei enorme aproape de coasta Normandiei ar fi putut să elimine orice dubiu că aceasta era singura forță de debarcare. Statul major al Grupului de Armate B nu a luat nicio acțiune, și nici nu a trimis imaginile mai sus pe lanțul de comandă.¹³⁴

Speidel s-a folosit de minciuna unei invazii în Calais pen-tru a preveni transferul rezervelor pregătite de luptă către Nor-mandia din Armata 15 Germană, poziționată în flancul de nord al Armatei 7. Această formație era odată și jumătate cât mări-mea Armatei 7 și includea Diviziile Panzer 2 și 116. Cea din urmă era printre cele mai bine echipate din forțele armate Ger-mane. Mai important, Armata 15 avea de 30 de ori mai multă capacitate de transport decât diviziile lui Dollmann în Norman-dia, cu toate că avea linie de aprovizionare mai scurtă și nu era în acțiune. Speidel a refuzat în mod repetat să transfere oricare din aceste vehicule pentru a susține operațiunile de luptă, explicând consternaților comandanți de câmp pe 22 Iunie, spre exemplu, că „conform tuturor rapoartelor la mână, un atac împotriva frontului canalului pe ambele părți ale Somme (la Calais) încă este așteptat.”¹³⁵ Speidel a ordonat Divizia 116 Panzer transferată către Dieppe, *departe* de luptă, pe 6 Iunie.

Un „raport la mână” pe care Speidel uitase să-l mențio-neze era capturarea în după-amiaza din 7 Iunie a planurilor operaționale Aliate pentru Corpurile de Armate 5 și 6 SUA și pentru Corpul 30 Britanic. Susținând un contraatac al batalio-nului inginer al Diviziei 352 de Infanterie Germane și Regimen-tul 916 Grenadier, Cazaci ai Batalionului 493 Est au descoperit documentele printre cadavrele ofițerilor navali SUA într-o navă de debarcare abandonată. Peste 100 de pagini, documentul dezvăluia că operațiunea Normandia avea să fie *singura* inva-zie. Locotenent Colonelul Fritz Zieglemann al grupului 352 a dus descoperirile către superiorii săi. Cartierul general al Armatei 7 nu a acționat în baza acestei lovituri valoroase de informații.

Ofițerii de personal aduși din frontul estic au cauzat consecințe teribile pentru apărarea Germană la Normandia. În Mai 1944, Generalul Wanger, neglijent în transportul de echipament de vreme rece trupelor în 1941, a încercat să transfere întreaga provizie de obuze de artilerie ale Diviziile 352 și 716 de Infanterie către un depou de muniție al armatei departe în spatele liniilor de luptă. Numai intervenția Generalului Marcks l-a prevenit pe Wagner din a executa această directivă suspicioasă, care ar fi paralizat cele două divizii în Ziua-Z.¹³⁶

Wagner l-a numit pe Eberhard Finckh, care anterior gestionase greșit transporturile de provizii către Stalingrad, intendent al armatei lui Rommel în Iunie 1944. Fostul intendent al Armatei 7, Colonelul Hans-Wolfgang Schoch, era un general de stat major eficient și experimentat care comandase de asemenea Regimentul 741 de Infanterie în zona de luptă Mediterană. Faptul că Wagner l-ar înlocui pe Finckh fix în faza critică a apărării Atlantice este cel puțin dubios. Aproape imediat, livrările de combustibil și muniții către frontul Normandiei au încetinit drastic. Metoda Germană de a face uz de căile navigabile Franceze noaptea pentru a transporta material a rămas un succes și nedetectată de către Aliați până când Finckh a interferat. Sub directiva sa, doar 10% din muniția alocată artileriei ajungea la destinație, în ciuda suficientelor provizii în depouri.¹³⁷ Trupele primeau doar 20% din cantitatea necesară de alte provizii. Pe 2 Iulie, Generalul Alfred Gause a raportat din Caen că doar 3 până la 5 gloanțe pe armă erau disponibile bateriilor Germane pe zi.¹³⁸ Rommel l-a desemnat pe Generalul Friedrich Dihm să investigheze blocajul. Dihm l-a sfătuit pe Rommel de încălcarea de datorie a lui Finckh. Feldmareșalul îl vroia trecut pe Finckh prin curtea marțială.

Printre proviziile ce nu au ajuns vreodată pe front, ulterior ajungând în mâinile Americii, erau 1,9 milioane de litri de combustibil de avion și 175.000 de rații de o zi pentru trupe, incluzând 2,5 milioane de țigări. Ceea ce soldații Germani *primiseră* era deseori inutil. În Carentan spre exemplu, avioanele de transport au aruncat provizii pentru Regimentul 6 de Parașutiști Pușcași. Parașutiștii Germani, cu puțină muniție de armament mic, au găsit containere umplute cu prezervative.¹³⁹

Hitler a crezut că trădarea a jucat un rol decisiv în succesul debarcărilor Aliate. Cu privire la apărarea Germană din Cherbourg, Rochus Misch din personalul Führerului și-a amintit, „Poze au ajuns la noi din Suedia cu un colonel German în comanda unei instalații de buncăr apărând coasta de invazie, dând un toast cu doi ofițeri Englezi cu șampanie. Evident fără să fi tras un singur foc... Nimic, absolut nimic nu a lucrat cum trebuie pentru partea Germană în decursul invaziei. Era doar o explicație; trădare și sabotaj.”¹⁴⁰

În memoriile sale, Caporalul Otto Henning al *Panzer-Lehrdivision* atribuie căderea Cherbourg unor „indivizi anonimi din cartierul general al Führerului,” care au amânat transferul rezervelor complet echipate către Normandia în timp ce Armata 7 sângera. Verdictul lui Henning: „Nu poți să scapi de impresia că aici, cele mai variate ordine erau stâlcite intenționat, în timp ce alte, ordine egal importante nu erau trimise vreodată.”¹⁴¹ Șeful Gestapo Müller, posibil cel mai bine informat bărbat din Germania cu privire la sabotaj, a spus după război, „O mare măsură a prestației militare groaznice Germane în Franța după invazia era rezultată din încercările conspiratorilor și prietenilor lor de a se preda puterilor Vestice sau de a-i lăsa pe Americani și pe Englezi să treacă de liniile noastre de front, ca să ajungă în Germania înainte de Ruși.”¹⁴²

Personalul din cartierul general German a eșuat să alarmeze unitățile din linia de front, echipajele aeriene, și forțele navale la timp. Au amânat contraatacuri, au emis deseori ordine contradictorii, și au comandat bateriilor anti-aeriene să nu tragă în timpul bombardamentului aerian Aliat al bazei navale Le Havre. Ei au transferat formații gata de luptă departe de inamic, și au complotat împotriva guvernului lor. Speidel, care în absența inițială a lui Rommel a direcționat Grupul de Armate B în primul stagiul critic al invaziei, a petrecut o mare parte din dimineața din 6 Iunie jucând tenis de masă cu tovarășii săi ofițeri.¹⁴³

Este de neconceput că armata Germană în Franța, o componentă majoră a unei forțe de luptă experimentate, obișnuite cu a lupta în șanse potrivnice, putea să funcționeze în așa manieră haotică după luni de pregătire și antrenare pentru o luptă crucială. În Ianuarie 1944, comparativ, trupe Germane în

retragere în Italia au ocupat Linia Gustav la sud de Roma. Inginerii lor începuseră să o fortifice în fosta lună Octombrie. În ciuda superiorității numerice Aliate de 10 la 1 în unele sectoare, cu aproape niciun blindat sau suport aerian, apărătorii Germani și-au ținut poziția timp de patru luni. La Cassino, poziția cheie pe Linia Gustav, o divizie din Noua Zeelandă a încercat timp de patru zile să neutralizeze un singur panzer ascuns în ruine, suferind aproape 300 de soldați uciși.¹⁴⁴ Germanii din Normandia posedau sute de panzere și mai puternice, pregătite mai sistematic pentru apărare, și totuși au predat inițiativa în prima zi de luptă.

„Germanii Buni”

Așa ascunsă a fost mișcarea Germană de rezistență, încât influența sa ruinoasă s-ar fi putut să nu ajungă vreodată la lumină dacă nu era un singur incident. O încercare eșuată de a-l asasina pe Hitler pe 20 Iulie 1944, a pornit o investigație de stat. Aceasta a expus o conspirație de a sabota efortul German de război. A dus la moartea prin eșafod de execuție, sinuciderea, sau execuția după proces a 160 de complotiști. Așa zisul asasin era Conte Claus von Stauffenberg, statul major al Armatei de Rezervă încă din 1 Iulie 1944. Erau aproximativ 500.000 de soldați, antrenați și complet echipați, ce așteptau transferul către front. În conducerea Armatei de Rezervă era Generalul Friedrich Fromm. Pentru a slăbi formațiile de teren, el a inventat moduri de a amâna mobilizarea trupelor de rezervă de sub administrația sa. În prima lună de luptă în Normandia, Germanii au suferit 96.000 de soldați uciși, răniți sau capturați. Sub directiva lui Fromm, armata vestică a primit doar 6.000 de înlocuitori și 17 noi tancuri.¹⁴⁵ În Iulie, batalioanele staționate în Olanda pentru scopul de a înlocui pierderile diviziilor de infanterie luptând în Normandia au fost transferate în sudul Franței în schimb.¹⁴⁶

Stauffenberg l-a reprezentat pe Fromm în cartierul general al Führerului în Rastenburg în conferințele de situație. Slujba sa era să raporteze progresul aprovizionării diviziilor de luptă cu personalul din rezerve. Stauffenberg și-a înțeles misiu-

nea drept fabricarea scuzelor plauzibile pentru a explica de ce doar o fracțiune din trupele care lăncezesc în garnizoanele patriei au înaintat. Un ofițer din personalul lui Goebbels a rezumat explicațiile înșelătoare ale lui Stauffenberg oferite lui Hitler: „Atacurile aeriene sunt responsabile, spuse el. Apoi măștile de gaz sunt insuficiente, apoi subofițerii încă au niște cursuri obligatorii, sau un tip particular de muniție nu este disponibil, sau nu poate fi livrat datorită distrugerii rețelei de transport, un arsenal a suferit o lovitură directă unde toate puștile unui întreg regiment erau stocate. Pe scurt, trădarea aici este că mereu în ultimul minut ceva intervine, ca data finală intenționată pentru adunarea de formații să fie neîndeplinită.”¹⁴⁷ Stauffenberg odată i-a spus unui tovarăș conspirator că „aliații” lor erau „crizele și înfrângerile militare” ale Germaniei.¹⁴⁸

Stauffenberg a ascuns bomba într-o servietă, arma aleasă de teroriști de pretutindeni în lume, și a adus-o în conferința din 20 Iulie la Rastenburg. El a părăsit prudent sesiunea înainte de explozie și s-a îmbarcat într-un avion curier pentru Berlin. Explozia l-a rănit superficial pe Hitler dar a rănit mortal un stenograf și 3 ofițeri. Alți câțiva dintre cei 24 de participanți au suferit răni. Printre cei care aveau să moară Rudolf Schumndt; el își folosisese recent influența personală cu Hitler pentru a promova cariera neimpresionată a lui Stauffenberg.¹⁴⁹

O altă victimă a fost ofițerul de personal, Colonelul Heinz Brandt, un oponent al Național Socialismului pe care nimeni nu l-a avertizat în avans cu privire la agenda zilei.¹⁵⁰

La birourile OKW de pe Strada Bendler în Berlin, complicități așteptau știrile decesului lui Hitler pentru a lansa *Wälkure*, răscaloa pentru a doborâ guvernul Național Socialist.

Acolo printre alții erau Generalul pensionat, Ludwig Beck, ex-generalul Erich Hoepner, care fusese eliberat cu dezoare din armată în 1942 pentru insubordonare și lașitate, Feldmareșalul retras, Erwin von Witzleben, și Generalul Friedrich Olbricht, care era subordonatul lui Fromm (În baza examinării documentelor Germane capturate, Departamentul de Stat SUA a stabilit mai apoi că Olbricht trimise secrete militare către rezistența Orchestra Roșie prin Gisevius).¹⁵¹

Acompaniat de Himmler, Göring și Generalul Hermann Fegelein, Hitler își ține mâna rănită după tentativa de asasinare la Rastenburg pe 20 Iulie. Un ajutor a speculat dacă un meșteșugar German ar fi putut plasa bomba cu ceas în timpul renovărilor recente ale complexului cartierului general. „Un muncitor German nu ar ridica niciodată mâna împotriva mea!” A răspuns Hitler. „O astfel de desfrânare nu putea izvorî decât din mintea bolnavă a unui aristocrat decadent.”

Când Stauffenberg a ajuns, el a spus colegilor săi că Comandantul Suprem nu a supraviețuit exploziei. Complotiștii prin urmare au setat revolta în mișcare. Înapoi la Rastenburg, Generalul Fellgiebel, care era conștient de plănuita asasinare nu i-a contactat pe conspiratorii din Berlin pentru a-i avertiza de eșuarea acesteia. În schimb, el era printre primii ce să-l felicite pe Hitler pentru că a scăpat de moarte la limită. Fellgiebel era menit să blocheze temporar comunicațiile dintre Rastenburg și restul lumii, dar nu putea să întrerupă serviciul telefonic în mod indefinit. Hitler l-a sunat pe Goebbels în capitală. El de asemenea a vorbit la telefon cu Maiorul Ernst Remer,

comandant al Regimentului de Veghe din Berlin. El i-a ordonat lui Remer să aresteze conspiratorii.

Un motiv pentru colapsul rapid al răscoalei a fost lipsa de cooperare dintre armată și trădători. Personalul de semnalare din blocul Bendler monitoriza conversația telefonică a Führerului. Conștienți de situație ei nu au transmis ordinele formulate în scris de către complotiști către unitățile militare. Colonelul Fritz Jäger, comandant al unei facilități de antrenare pentru echipaje panzer și membru al cercului lui Stauffenberg, a vizitat câteva barăci pentru a aduna o companie de pușcași pentru a prelua stația radio, ministerul de propagandă și să-l aresteze pe Goebbels. El nu a putut să găsească un singur soldat dornic să execute ordinele sale.¹⁵²

Stulpnagel și o mână de aristocrați de aceeași mentalitate au susținut răscoala din cartierul lor general din Paris. Ei au reușit să mobilizeze un batalion al Regimentului 1 de Securitate Germană pentru a aresta membrii SD și Gestapo, incluzând șeful poliției SS din Paris, Carl Oberg, în biroul lor. Asociații lui Stulpnagel au convins trupele batalionului că SD s-a răsculat împotriva lui Hitler; doar prin această ficțiune au dobândit cooperarea soldaților. În Berlin, unul dintre ordinele de teletip pe care Witzleben le-a redactat pentru armată, în mod fals a dat vina pe "o gașcă fără scrupule de lideri de partid care nu sunt nicăieri aproape de front" pentru răzvrătirea la care el însuși a contribuit pentru a porni.¹⁵³ Conform unei analize a unui istoric German contemporan, „Complotiștii nu au riscat mărturisirea deschisă cum că răscoala era împotriva lui Hitler, ci susțineau în schimb că ei acționează în numele Führerului mort împotriva unui „grup fără de scrupule.” Ei înșiși nu erau certți de propria lor cauză. Se temeau că majoritatea forțelor armate și a poporului German stăteau în spatele lui Hitler în inimile lor și că prin urmare nu s-ar supune lor.”¹⁵⁴

Membrii militari ai mișcării de rezistență nu aveau nicio conexiune cu soldații de rând din forțele armate. „Ei nu au nimic în ei înșiși în comun cu soldatul German,” acuza *Völkischer Beobachter* pe 22 Iulie.¹⁵⁵ Stauffenberg, spre exemplu, nu avuse niciodată comandă în luptă. Șoferul său din armată, Karl Schweitzer, a mărturisit mai târziu că contele menținuse o provizie generoasă de vin, șampanie, rachiu, lichioruri și tutun la

reședința sa din Berlin, *cât și* în biroul său de serviciu din cadrul Ministerului de Război. Locotenent Colonelul Fritz von der Lancken procuraseră în mod regulat aceste obiecte de lux tovarășului său conspirator, indisponibile soldatului din linia de front sau publicului German în al cincilea an de război. Schweizer a declarat, „Cu greu îmi pot aminti o zi în care el (Stauffenberg) nu a consumat alcool.”¹⁵⁶ Contele aranjase de asemenea livrări frecvente la adresa sa de țigar afumat, sardine în ulei și alte delicatese prin contactele administrative cu pescăriile din Marea de Nord.¹⁵⁷

Dr. Ernst Kaltenbrunner, un oficial senior în conducerea Gestapo, SD și poliției criminale, a pregătit o serie de rapoarte confidențiale pentru Cancelaria Reichului ce analizau motivele complotiștilor. După război, fostul membru al rezistenței, Friedrich Georgi, a judecat rapoartele a fi „absolut sobre și factuale, deși desigur părtinitoare.”¹⁵⁸

Cu privire la Stauffenberg, Kaltenbrunner a conchis în raportul său din 23 Septembrie 1944 că contele și cercul său de aristocrați „urmăreau nu doar obiective politice dar și sociale, anume de a restabili și a menține poziția privilegiată a unui grup select de persoane conectate social.”¹⁵⁹

Maiorul Remer a scris despre 20 Iulie, „Presupusa moarte a lui Adolf Hitler a lăsat toți ofițerii și de asemenea trupele într-o stare de șoc. Niciodată în viață mea, chiar și după colaps (în 1945), nu am fost martor la așa tristețe profundă.”¹⁶⁰ În autobiografia sa postbelică, Günther Adam, un veteran din Divizia SS *Hohenstaufen* care era mobilizată în Franța în acea lună Iulie, a inclus în amintirile sale: „În acea seară, după o zi de luptă, niște ofițeri tineri de armată au venit la noi în postul nostru de comandă și ne-au spus că a fost o tentativă eșuată asupra vieții Führerului. Ei au spus că comandanți seniori de armată fuseseră implicați. Ei ne-au întrebat în sinceritate completă dacă ni se pot alătura, deoarece le este prea rușine acum să mai fie ofițeri de armată.”¹⁶¹

În opinia lui Rolf Hinze, un veteran al Diviziei 19 Panzer, tentativa de asasinare a venit „în cel mai nefavorabil moment posibil, într-un timp când conducerea fermă și unificată era esențială. Trupele au simțit aceasta indiferent de diversele lor puncte ideologice, chiar și printre cei ce în lăuntru îl respin-

geau pe Hitler. Peste tot auzeam expresia, „înjunghierea în spate”, și eram ușurați că autoritatea centrală a Führerului rămase intactă.”¹⁶² Adjutantul Führerului, Colonelul Nicolaus von Below, a declarat, „Pe cât de mult generalii seniori își pierduseră acea încredere neclintită în Hitler, în aceeași măsură soldatul obișnuit se încredea în conducerea sa. Nu am niciun dubiu că doar asta a ținut frontul întreg.”¹⁶³

Chiar după tentativa de asasinare, personalul de semnalare din Rastenburg a descoperit linia telefonică secretă a lui Fellgiebel către Elveția ce servise în a comunica informații militare către agenții Sovietici. Gestapo a interogat ofițeri de stat major, printre care unii erau deja urmăriți, au făcut arestări când suspiciunea de activitate subversivă s-a ivit. Colonelul Below i-a spus Führerului de cuvântul primit de la vărul său: De când au început arestările, corpul său de armată pe frontul estic primea în sfârșit provizii la timp și consistent.¹⁶⁴

Descoperirea sabotajului „l-a pus în depresie totală” pe Hitler, a spus Goebbels unui asociat.¹⁶⁵ Ofițerul personal de securitate al Führerului, Hans Rattenhuber, i-a spus aceasta lui Gieslet: „Trădarea frontului de luptă l-a lovit mai tare decât tentativa asupra vieții sale. El tocmai ne repetase că a considerat de mult posibilitatea de a fi împușcat de către cineva din acest cerc reacționat. Dar de ceva așa meschin nu s-ar fi așteptat vreodată din partea unui ofițer, mai ales această trădare putredă a soldatului care-și riscă viața în fiecare zi pentru Germania.”¹⁶⁶

În trecut, Hitler nu acționase asupra avertismentelor din partea subordonaților NSDAP cu privire la lipsa de loialitate a statului major. Un ofițer militar de contact în ministerul de propagandă, Colonelul Hans Martin, și-a amintit că Goebbels zicea că el „posedă o mare cantitate de evidente incontestabile că o atitudine defetistă printre mulți ofițeri din OKW, în special în OKH, își asumă proporții serioase.”¹⁶⁷ Totuși, Führerul i-a apărut de atacuri din partea lui Goebbels și Himmler. Ofițerii au jurat un jurământ de fidelitate către el, și „el credea ferm în codul lor de loialitate și onoare,” a scris un alt ajutor de al lui Goebbels, Wilfred von Oven.¹⁶⁸ Adresându-se personalului din Rastenburg pe 24 Iulie, Jodl a spus cum ori de câte ori apăreau suspiciuni despre anumiți ofițeri, Hitler „râdea din antură bună și își menținea mâna protectivă peste descoperire, cum ar fi

spre exemplu cazul Generalului Fellgiebel, care aduse deja atenție asupra sa prin unele remarci personale.”¹⁶⁹

Führerul a exprimat amărăciune față de incident personalului său: „Am preluat vechiul corp de ofițeri așa cum era, i-am păstrat tradițiile, și i-am respectat,” zise el. „Am avansat carierele ofițerilor și statutul lor economic ori de câte ori am putut. Am recunoscut realizările lor și le-a recompensat. I-am promovat și i-am decorat. Fiecăruia din ei care mi-a raportat, i-am strâns mâna ca un camarad. Iar acum fiecare ofițer până la general, care vine la mine trebuie percheziționat într-un vestibul mai întâi, în cazul în care aduce un dispozitiv de ucidere precum acest Conte Stauffenberg, care nu a avut ceva mai bun de făcut decât să furișeze o bombă sub masa mea de conferință pentru a scăpa lumea de mine și de proprii săi camarazi.”¹⁷⁰

Publicul German a reacționat la știrile tentativei de asasinare „cu oroare și ură,” a scris fostul *Gauleiter* (Lider de provincie) Rudolf Jordan în autobiografia sa. „Seara m-am adresat populației de afară în piața catedralei din Magdeburg. Întreg orașul a luat parte în demonstrația de loialitate, cu emoție profundă. Îmi părea că în fața situației fatale de viață și moarte a războiului, oamenii au stat în spatele lui Adolf Hitler ca unul. Pentru mulți, acest miraculos eșec al tentativei de asasinare era considerat un act al divinității.” Vicarul Luteran din Hannover, care dispăcea în mod personal Național Socialismul, a condamnat în public „schema criminală” a lui Stauffenberg.¹⁷¹

La spitalul Carlshof, Hitler i-a vizitat pe ofițerii care au fost grav răniți în explozia din 20 Iulie. El i-a oferit Generalului Karl Bodenschatz o analiză a complotului de ucidere: „Știu că Stauffenberg, Goerdeler, și Witzleben au crezut că prin moartea mea ei salvează națiunea Germană... Dar acești oameni chiar nu aveau niciun plan fixat pentru ce vor face mai apoi. Ei nu aveau nicio idee care armată le va susține răscoala, care cartier militar îi va ajuta. În primul rând, ei nu stabiliseră contactul cu inamicul. Am descoperit că inamicul a refuzat oferta lor de a negocia.”¹⁷²

Informația lui Hitler era acurată. În Aprilie 1941, Biroul de Externe al Reichului l-a desemnat pe Hans Buwert pentru a menaja Casa Franceză de Publicație Hachette. Spre sfârșitul lui 1942 șeful poliției din Berlin, Conte Heinrich Helldorf, și un

general din statul major, Conte Heinrich Dohna-Tolksdorf, l-au adus în cercul lui Stulpnagel. Buwert s-a întâlnit cu reprezentanți Aliiați într-o călătorie în Spania și Portugalia. „Așa cum se știe, contactul cu Aliiații s-a terminat rău,” a scris el mai târziu.¹⁷³

În vara lui 1940, cabinetul Churchill adoptase polița de „tăcere absolută” față de rezistența Germană.¹⁷⁴ Chiar și înainte de război, Biroul de Externe Britanic avertizase împotriva unei astfel de alianțe. În Noiembrie 1938, Subsecretarul Sargent avertizase într-o notiță, „O dictatură militară deschisă și capabilă ar putea fi și mai periculoasă decât regimul NS.”¹⁷⁵

Subversivii au întâmpinat un alt obstacol cu privire la Statele Unite. În conferința de la Casablanca în Ianuarie 1943, Roosevelt a anunțat public că Aliiații nu vor accepta nimic mai puțin decât capitularea necondiționată a Reichului. Ce reprezentă această pentru Germania, notițele private ale lui FDR din Decembrie 1944 dezvăluie: „Orice măsuri ar putea fi luate împotriva Japoniei și Germaniei, acestea trebuie în orice caz să includă reducția producției lor industriale, pentru a-i preveni din a concura în piețele globale împotriva Englezilor, Francezilor, Olandezilor, Belgienilor, și altor exportatori, și împotriva noastră bineînțeles.” Generalul SUA Albert Wedemeyer a scris, „Aliiații vestici nu au făcut nici cea mai mică încercare pentru a-i diviza pe Germani prin a le promite inamicilor regimului lui Hitler termeni acceptabili de pace.”¹⁷⁶

Atitudinea Aliiaților nu era un secret pentru membrii mișcării de rezistență. Conte Ulrich Schwerin von Schwanefeld, un ofițer din personal și un susținător determinat al uciderii lui Hitler, și-a continuat intrigile cu toate că recunoștea că FDR nu va domoli condițiile de predare.¹⁷⁷

Cu doar doua zile înainte ca Stauffenberg să bombardeze conferința de situație a lui Hitler, conspiratorul Otto John s-a întors de la negocierile neroditoare cu reprezentanții Aliiați din Madrid. El și-a informat tovarășii complotiști că și dacă Führerul era mort, capitularea necondiționată încă era în forță.¹⁷⁸

Hitler părăsește spitalul Carlsbad, unde el a vorbit cu Generalul Bodenschatz și alți ofițeri care fuseseră răniți în explozia din 20 Iulie. Adjutanții Otto Günsche (stânga) și Julius Schaub îl acompaniază pe Führer.

El a admis în definitiv că „Chiar și când plănuiau invazia Franței în toamna și iarna din 1943, rezistența Germană internă împotriva lui Hitler nu mai era un factor semnificativ pentru strategia politică și militară a puterilor vestice, în contrast cu *Résistance* în Franța, ce era hrănită moral de puterile vestice și cu tot felul de provizii.”¹⁷⁹

Ofițerul de personal, Tresckow, care l-a descris pe Hitler ca și „un câine turbat ce trebuie doborât,” de asemenea a realizat că dispariția Comandantului său Suprem nu ar avea nicio influență asupra efortului Aliat de război.¹⁸⁰ Dr. Eugen Gerstenmaier, un fost conspirator și președintele parlamentului German de Vest după război, a declarat într-un interviu în 1975, „Ceea ce noi în rezistența Germană nu prea vroiam să vedem în război, am aflat în măsură completă după; că acest război a fost în final nu luptat împotriva lui Hitler, ci împotriva Germaniei.”¹⁸¹

Imediat după tentativa eșuată de asasinare a lui Stauffenberg, stațiile radio Britanice pentru Europa au difuzat numele Germanilor știuți de Englezi a fi conspiratori împotriva lui Hitler.¹⁸² Aceasta le-a permis celor din Gestapo să aresteze subversivii mai rapid. Un editorial BBC a respins răscoala drept un produs al castei militare Prusace, exact grupul împotriva căruia Anglo-Saxonii luptau până la eradicare. Poporul German, continua BBC, s-ar înșela pe sine dacă și-ar încredința conducerea către asemenea oameni. Fritz Hesse, un specialist în afaceri Engleze în Biroul de Externe German, monitoriza reacția Aliată și a presupus, „Nu mai era mult iar radiourile Engleze și Americane l-ar fi felicitat pe Hitler pentru supraviețuirea sa.” Führe-rul, șocat de ostilitatea manifestată în unele știri Aliate, a remarcat lui Ribbentrop, „Acești oameni urăsc Germania chiar mai mult decât pe mine.”¹⁸³

Pe 25 Iulie, John Wheeler-Bennett, un istoric Britanic ce ajuta Biroul de Externe din Londra, a predat un memorandum asupra consecințelor evenimentelor recente din Rastenburg: „Acum poate fi spus cu niște certitudine că ne este mai bine cu felul în care sunt lucrurile decât dacă complotul din 20 Iulie ar fi reușit iar Hitler ar fi fost asasinat... Prin eșecul complotului am fost scutiți de rușinea, și acasă și în Statele Unite, ce ar fi putut rezulta dintr-o astfel de mișcare, și, mai apoi, curățarea actuală se presupune că elimină de pe scenă numeroși indivizi care ne-a fi putut cauza dificultate, nu doar dacă complotul ar fi reușit, ci și după înfrângerea Germaniei Naziste... Gestapo și SS ne-au făcut un serviciu apreciabil prin a elimina o parte din aceia care fără dubiu ar fi pozat drept Germani „buni” după război. Este prin urmare, în avantajul nostru ca această curățare să continue, din moment ce uciderea de Germani de către Germani ne va salva de viitoare stânjeniri de multe feluri.”¹⁸⁴ Churchill, Eden, și personalul Biroului de Externe au acceptat punctul de vedere al lui Wheeler-Bennett.¹⁸⁵ O analiză internă pregătită de către OSS de asemenea privea supraviețuirea lui Hitler drept o binecuvântare, explicând că i-a jefuit pe generalii Germani conspiratori de oportunitatea de a da vina doar pe el pentru pierderea războiului.¹⁸⁶

Un general German ce a înțeles clar perspectiva Aliatilor era Walter von Brauchitsch, comandant al armatei până la

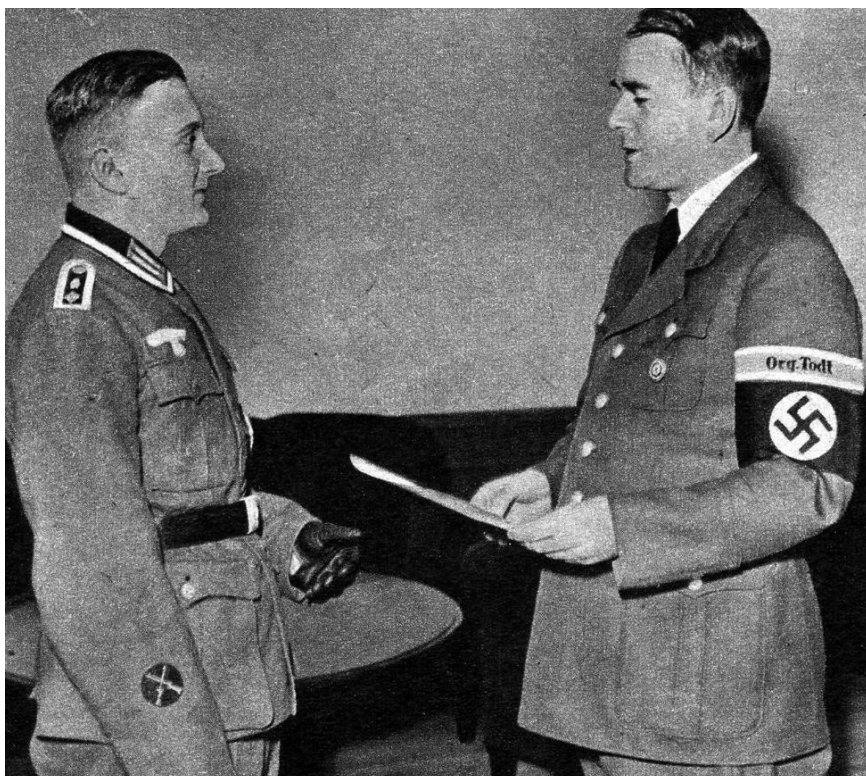
Decembrie 1941. În Aprilie 1940, Halder îi prezentase o propunere în scris de a-l răsturna pe Hitler și a ajunge la o înțelegere cu Vestul. Brauchitsch l-a certat cu cuvintele, „Nu ar fi trebuit să-mi arăți asta. Ce se întâmplă aici este pură trădare. Este ieșit din discuție pentru noi sub *orice* circumstanțe... În timp de război este de neconceput pentru un soldat. Această luptă nu este despre guverne orișicum, ci despre moduri de viață radical opuse. Prin urmare a scăpa de Hitler nu ar servi niciun scop.”¹⁸⁷

Un Contrast de Motive

În Iulie 1944, jurnalul forțelor armate *Offiziere des Führers* (Ofițerii Führerului) a publicat un eseu de către Walter Gross al Biroului de Politică Rasială. Acesta prezenta argumentul obișnuit că vițele de sânge contribuie mai mult caracteristicilor lăuntrice unei persoane și calităților de conducere decât școala și circumstanțele materiale. Cu privire la militarie, Gross a adăugat aceasta: „La ordinele Führerului, cariera ofițerului a devenit deschisă fiecărui bărbat German fără considerație pentru originea socială și educație. Unii au exprimat rețineri. Ei au văzut aceasta drept invazia unui principiu socialist radical, și un pericol față de realizările și purtarea corpului de ofițeri. De zeci de ori m-am confruntat cu astfel de obiecții față de această inovație Național Socialistă; obiecții din partea acestora ce arată către valoarea înaltă și lăuntrică a unei clase de conducere cultivată de-a lungul a generații prin selectarea celor mai buni din familiile soldaților și ofițerilor.”

Gross a parat acest protest cu observația că orice sistem tradițional, exclusiv reduce dezvoltarea de resurse umane neexplorate de prin națiune: „În afară de așa familii ridicate social, există de asemenea într-un popor mii și mii de indivizi de aptitudine comparabilă, scufundați în masele largi. Ei posedă aceeași valoare pentru comunitate și sunt capabili să reușească la fel de mult în orice câmp particular ca și cei mai buni din vechile familii cultivate... Oriunde se află oameni cu calități similare și în mod egal prețioase, atunci este posibil și chiar necesar a-i găsi, și a-i pune în viața comunală. Cu antrena-

mentul corect, ei pot realiza vârful a ceea ce ei sunt capabili... Standardul pentru determinarea dacă calitățile lăuntrice sunt prezente sau lipsesc, este una și aceeași pentru ambele grupuri; se află exclusiv în îndeplinirea sarcinii în cauză.”¹⁸⁸

Albert Speer (dreapta) a devenit ministrul de armamente în Februarie 1942. El a pus un capăt influenței statului major asupra producției și achiziției de armamente și a desemnat industria privată cu reorganizarea și prioritatea producției de armament. Aceasta a crescut semnificativ producția. Aici el laudă un sergent de armată pentru introducerea unei sugestii, bazate pe experiență de luptă personală, care a dus la modificarea unui sistem de arme. Solicitarea părerilor soldaților de rând era o altă departajare revoluționară față de vechea ordine.

Când Hitler a reinițiat apărarea națională înainte de război, bărbații ce ocupau poziții de comandă intraseră în serviciu

în timpul vechii armate. Mulți ofițeri seniori arătau puțină imaginație sau adaptabilitate la inovațiile de război precum blindajul, aviația, și defensiva elastică. Lipsurile lor au devenit în special aparente în campania împotriva Rusiei Sovietice.

Unii generali duceau lipsă de îndrăzneală, inițiativa, și nervii tari pentru a gândi mai bine, a manevra mai bine și a lupta mai bine decât un asemenea goliat militar impunător și au fost demiși. Înlocuindu-i erau deseori bărbați cu fundaluri obișnuite. Hitler însuși a declarat în Ianuarie 1944, „În ce mod rapid a progresat restructurarea socialistă a entității noastre naționale este demonstrat cel mai puternic în prezent, pe timp de război... Mai mult de 60% din noul corp de ofițeri s-a ridicat prin ranguri, creând un pod către sutele de mii de lucrători, fermieri și membrii din clasa mijlocie de jos.”¹⁸⁹

Deși lipsite de privilegiul imperial, descendenții familiilor Germane distinse își păstrau onorurile strămoșești, și au găsit aceeași cale de oportunitate deschisă lor ca și pentru compatrioții lor. Majoritatea bărbaților ai generației tinere au intrat conștiincioși în serviciul de pe front în Al Doilea Război Mondial, aducând respect poziției lor tradiționale. Conservatorii și reacționarii inveterați de printre aristocrație au gravitat către corpul diplomatic și către statul major, unde puteau cauza daune maxime cauzei Germane cu risc minim. Singură și indiferentă, mișcarea de rezistență s-a aliat cu singurul grup capabil de a distruge revoluția socială care transformase Germania: inamicul. Pentru a doborî o formă de guvernare, subversivii au acceptat obiectivele de război ale inamicului, cu toate consecințele asupra patriei lor.

Într-o sesiune cu Alianți Vestici în Madrid pe 17 Aprilie 1944, conspiratorul Otto John a cerut ca impunerea unei capitulări necondiționate să fie retrasă. Reprezentanții Anglo-Americanii au răspuns că ei intenționează să-i lase pe Ruși să fie primi ce invadează Germania și intră în Berlin. Germanii merită să fie pedepsiți, spuneau ei, iar treaba era mai bine lăsată Sovieticilor.¹⁹⁰ Rușii au executat sarcina în acest fel: În Octombrie 1944, Armata 4 Germană a respins o ofensivă înspre Königsberg în Prusia de Est a Armatei Sovietice 11 de Gardă. Recapturând Nemmersdorf, soldații Germani au descoperit 72 de

civili uciși, incluzând trupurile răvășite ale tinerelor femei pe care Rușii le-au bătut în cuie pe ușile hambarelor.¹⁹¹

În Schillmeyszen în teritoriu Memel, artileristul German Erich Czerkus era printre trupele de contraatac ce reintrau în sat, care era locul său de origine. Asta este ceea ce a descoperit el după retragerea Corpului 93 de Pușcași Sovietici: „Mi-am găsit tatăl în hambar, stând cu fața în jos cu găuri de gloanțe în gât. Într-un grajd erau morți un bărbat și o femeie cu mâinile legate la spate, amândoi legați unul de celălalt cu o frânghie. Într-o altă fermă am văzut cinci copii cu limbile bătute în cuie pe o masă mare. Deși am căutat în disperare, nu am găsit nicio urmă a mamei mele. ... În timp ce ne uitam, am văzut cinci fete legate împreună cu sfoară. Hainele lor erau complet date jos iar spatele lor rănite grav. Se părea că fetele fuseseră târâte o distanță lungă.”¹⁹² Germanii au documentat nenumăratele atrocități.

Sovieticii au reînnoit invazia Prusiei de Est în Ianuarie 1945. Ei au înconjurat Königsberg. Armata Germană a executat o operațiune de eliberare începând pe 19 Februarie. Câteva divizii Germane, incluzând a-5-a de Panzer, au atacat simultan către exteriorul orașului asediat. În orașul Metgethen, trupele ce avansau au recuperat cadavrele a 32 de femei pe care Rușii le violaseră, uciseră, și aruncaseră într-un crater de artilerie. Maistrul Sergeant Kurt Göring, un comandant de tanc German participând în atac, a oferit această mărturie: „Apoi am ajuns la Metgethen. Am fost șocați să vedem ce s-a întâmplat acolo. În stația de tren era un tren de refugiați pe șine, cu femei și fete mici. Toate fuseseră violate și ucise. Am scris pe vagon, „Răzbu-nați Metgethen.” Lupta a continuat fără milă.”¹⁹³

Un alt martor ocular participând în contraatacuri Germane locale era Sergeantul Günther Adam, ce și-a amintit aceea: „Am atacat și am recapturat un oraș ce arăta aceleași crime ale acestor bestii. Pe o stradă zdrobită de sat, acoperită de zăpadă, era ce a mai rămas dintr-o tânără femeie. Arăta de parcă purta o haină de blană. Stătea pe spate, brațele și picioarele întinse. (Sovieticii) trecuseră cu un tanc peste ea și o zdrobiseră. Acest trup sângeros, era înghețat bocnă și era cel mai oribil lucru pe care l-am văzut în război... Într-o casă, am găsit niște bărbați care fuseseră bătuți până la moarte. În paturi aco-

perite în sânge erau femei violate, care erau încă în viață. Apoi, cel mai rău, am găsit capul unui bebeluș în furca unui cadru de pat.”¹⁹⁴

Unitățile Armatei Roșii ce capturau taberele Germane de prizonieri i-au plasat cu brutalitate pe prizonierii Ruși în primul val de batalioane de infanterie, sau i-au tratat precum dezertori. În tabăra Alt-Drewitz, ei au tras asupra a 30 de prizonieri Americani pe care gardienii Germani eșuaseră să-i evacueze, ucigându-i pe unii dintre ei. Aceasta era armata Sovietică, pe care Stauffenberg, Olbricht și asociații lor au ajutat în a intra în Germania.

Puterile Vestice au luptat un război împotriva civililor Germani, dar din aer. În Iulie 1943, Forța Aeriană Britanică și Armata 8 a Forțelor Aeriene SUA au condus câteva misiuni de bombardare aproape consecutive împotriva Hamburg. În bombardament, 30.482 de rezidenți au pierit prin a fi spulberați, incinerați, asfixiați, sau îngropați în dărâmături. Printre ei erau 5.586 de copii. Focurile au distrus 24 de spitale, 277 de școli, și 58 de biserici.¹⁹⁵ Un ofițer ce ajuta în evacuarea refugiaților a descris cum unele vehicule de pasageri aveau copii cu părul gri, îmbătrâniți practic peste noapte datorită terorilor atacurilor.¹⁹⁶

Printre martorii oculari era Gerd Bucerius al mișcării de rezistență. Într-o suburbie din Hamburg, el a privit venirea bombardierelor Engleze de pe acoperișul său: „În sfârșit, am strigat! Prea mult am așteptat ca Aliații să distrugă inamicul lumii, Hitler. El cucerise din nou și din nou până acum... Ce oroare, ce tristețe. M-am gândit eu evident atunci. Dar de asemenea, voi morții ați vrut-o așa. Iar, pentru cine m-am îngrijorat în timpul atacului? Piloții! Ei au fost curajoși și au făcut ceea ce am sperat ca ei să facă.”¹⁹⁷ După război, Armata SUA a efectuat un chestionar asupra moralului German. Răspunzând întrebării despre ce a cauzat populației cea mai mare suferință sub Hitler, 91% din Germanii întrebați au menționat atacurile aeriene Aliate. Doar 2% completând chestionarul au numit „pierderea de libertate” sau „crimele Naziste.”¹⁹⁸ „Iulie 20 a demonstrat că gânduri despre trădare înaltă nu aveau nicio rădăcină în majoritatea oamenilor,” Shwarz van Berk a rezumat. „Ceea ce i-a privat pe conspiratori de ultima fărâamă de simpatie era clar evidenta intenție a celor implicați de a nu-și risca vie-

țile lor pentru ceea ce ei pretindeau că este o necesitate urgentă în interesele țării, ci de a supraviețui personal și a-și satisface ambițiile cu viitoare poziții de autoritate.” Acest ofițer SS de asemenea a accentuat că Gestapo nu era forță ce menținea coeziune și care-i păstra pe Germani în linie.

După ce i-au scos pe Sovietici dintr-un sat Prusac într-un contraatac, trupele Germane au descoperi corpurile mutilate ale civililor masacrați de Armata Roșie. Atrocitățile Sovietice erau comune de-a lungul războiului.

Aceasta, susținea el, era o iluzie întreținută printre ce-i ce se opuneau guvernului. „Poporul și trupele au luptat amar și crâncen în conștientizarea că această luptă era efectiv o chestiune de existență națională și personală.

În special pe frontul de est, aproape că nu erau dezertori pe liniile de front. Practic, nu existau sabotori la mesele de muncă în fabricile de armament acasă... Națiunea a stat ca niciodată înainte în cauză comună, adunând toată tăria sa morală pentru a supraviețui.”¹⁹⁹

Din cei 70 de ofițeri militari implicați în complotul de a-l da jos sau asasina pe Hitler, 55 erau aristocrați.²⁰⁰ Acest grup concentrat pe clasă a recurs la sabotaj, trădare, și ucidere pentru a-și realiza scopurile. De asemenea nesatisfăcuți cu elementele politice externe și domestice ale Reichului erau membrii

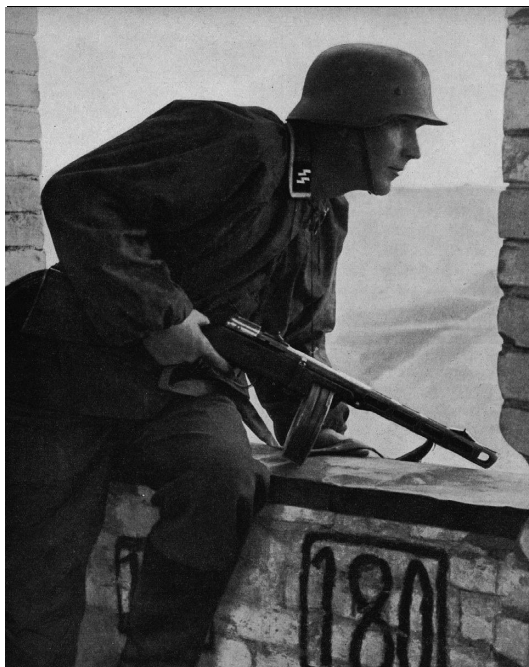
Waffen SS. Tineri și idealști, ei au luptat deopotrivă pentru supraviețuirea continentului lor înaintea invaziei străine și pentru schimbare revoluționară, nu pentru a restaura distincțiile anacronistice în titlu și rang ale fostei ere imperiale. Bărbații SS promovau agenda lor politică și socială prin loialitate, serviciu, și sacrificiu. Ei au dobândit influență prin curaj și devotament, lucrând în cadrul legal pentru reformă nu prin a distruge ordinea existentă. Erau pregătiți să dea mai mult decât se așteptau să obțină ca și indivizi, pentru beneficiul și creșterea comunității Europene.

O comparație a două persoane, una o icoană a rezistenței iar cealaltă un infanterist German obișnuit, iluminează esența contrastului: Fiul unui psihiatru proeminent, Păstorul Dietrich Bonhoeffer i-a ajutat în secret pe *Abwehr* în intrigile lor împotriva cauzei Germane. Poziționarea în *Abwehr* ca și „specialist” i-a permis să evite serviciul militar. Rudele sale au făcut comerț profitabil pe piața neagră. Vizitând Geneva în 1941, el le-a spus tovarășilor clerici, „Credința Creștină trebuie salvată, chiar și dacă o întreagă națiune trebuie să piară” (El aparent nu a văzut nicio contradicție în a-i ajuta pe Sovietici)... „Mă rog pentru înfrângerea patriei mele.”²⁰¹ Nicăieri aproape de frontul de luptă, Bonhoeffer călătorea ocazional și se bucura de o existență confortabilă până în Aprilie 1943, când autoritățile l-au întemnițat pentru sabotarea efortului de război.

În August 1940, Fritz Hahl în vârstă de 17 ani s-a voluntariat în Waffen SS. Desemnat în divizia *Wiking*, el a văzut prima acțiune împotriva Armatei Roșii pe 1 Iulie 1941. În restul războiului, Hahl a fost pe front 861 de zile. A suferit 7 răni în luptă. El a scris după război, „Astăzi eu nu mai pot înțelege cum ca și tânăr bărbat de la 17 până la 22 de ani, am găsit tăria pentru a-mi păstra controlul de sine din nou și din nou, să-mi cuceresc fricile și să continui să lupt, iar în ciuda eșecurilor încă să mai cred într-un rezultat bun. Un singur motiv determina acțiunile mele și celor din generația mea: Împreună cu trupele mele, precum toți soldații Germani, noi doream să protejăm patria cu femeii și copii de către Sovietici – și fără considerație pentru noi înșine.”²⁰²

Moștenirea

Odată cu predarea Germaniei în Mai 1945, forțele de ocupație Aliată au început arestările în masă, interogările, și înțemnițările a mii de Germani care fuseseră afiliați cu guvernul Național Socialist. Printre cei arestați era faimoasa autoritate în legea internațională, Friedrich Grimm. Cu 10 ani înainte, Hitler îi solicitase consilierea când a plănuit să reintroducă serviciul militar obligatoriu. Acum Grimm stătea în fața unui ofițer Britanic care îi arăta mostre unor noi pamflete tipărite de învingători. Erau în limba Germană pentru distribuție în țara cucerită. Descriind crimele de război Germane, pamfletele erau primul pas în programul de reeducare desemnat pentru Germania. Grimm a sugerat că din moment ce războiul era terminat, era momentul de a opri calomnia. Ofițerul de interogare, crezut a fi propagandistul Britanic, Sefton Delmer, a răspuns, „Defapt nu, tocmai începem! Vom continua această campanie de atrocitate, o vom amplifica până nimeni nu va mai vrea să audă un cuvânt bun despre Germani, până când orice simpatie există pentru voi în alte țări este complet distrusă, și până când Germanii devin așa amestecați încât nu voi ști ce fac!”²⁰³

Un voluntar din divizia *Wiking*, înarmat cu o mitralieră Sovietică capturată, stă de veghe pentru Europa.

Campania perpetuu a publicității negative a păstrat rănilor vechi deschise timp de decenii. Până astăzi, împiedică analiza obiectivă a sistemului dezvoltat de către una dintre cele mai avansate, productive, și creative civilizații ale noastre, care a ridicat

țara din dezastru economic și discordie socială după Primul Război Mondial la prosperitate și armonie în doar câțiva ani scurți.

În rezultatul războiului din 1939-1945, care a rănit adânc țările ce au luptat, decimând generația de tineri pentru unele, există merit în a explora elementele notabile ale ideologiilor implicate. Lecțiile învățate ar putea contribui unei înțelegeri mai bune între popoare în viitor.

Cu privire la Germania, mult poate fi dobândit din a investiga nu doar ce a făcut Hitler, ci *de ce*. Condamnarea statului Național Socialist ca și o abominațiune criminală a fost precursorul mentalității prezente cum că guvernele nedemocratice sunt neiluminate în cel mai bun caz, și tiranii ce elimină libertatea populației sau „state rebele” în cel mai rău caz. Să dăm stimă democrației liberale drept coroana realizării umane politice duce la a ne complăce, scăzând în susținătorii acesteia ochiul critic de sine așa necesar corectării și îmbunătățirii.

Reforma este un produs al neliniștii și nemulțumirii. Acestea au fost începutul Iluminismului, provocarea intelectuală pentru regimul regal ce blocase oamenii de rând din a avea oportunitate. Primii care să dea expresie politică noilor idei au fost coloniștii Americani, neobișnuiți cu autoritatea imoderată, și Francezii, plini de energie și siguri pe sine. Guvernele lor au mutat concentrarea asupra avansului individului, contrar structurii monarhice ce menținea controlul unei minorități exclusive și de interes propriu.

În Germania, era iluminismului a evoluat diferit. Modul German contemplativ și metodic a dus la o integrare graduală a valorilor liberale cu elementele ordinii vechi. Flancată de către puternice state vecine, o autoritate centrală puternică încă era necesară pentru a menține independența națională. Împreună cu unificarea Reichului de la 1871, liberalismul le-a permis Germanilor să se maturizeze și să prospere. Casa roială, incapabilă de a păstra pacea cu progresul timpurilor, a eșuat lamentabil în politica externă și în război, și în definitiv s-a risipit în 1918. Republica Weimar, înlănțuită de către tributul paralizant al Aliaților, era incapabilă de a restaura prosperitatea.

Nesatisfăcuți, Germanii s-au îndreptat spre o nouă ideologie. Când Hitler a venit la putere, ce nu a fost sub nicio formă

un proces rapid și ușor, el a ocupat practic un gol politic. El s-a dus mai presus de democrație și era imperială, revitalizând ideile mișcării intelectuale Germane de la începutul secolului 19. Național Socialiștii promovau libertate individuală, dar nu o politică delăsătoare cu privire la comerț; profitul și avansul în defavoarea comunității ei le considerau detrimentale și discordante. „Liberalismul într-adevăr a pavat calea pentru progresul economic, dar a promovat simultan fragmentarea socială a națiunilor.” a conchis protocolul conferinței din Bad Salzbrunn a Institutului Științei de Muncă în Martie 1944. „Punctul de începere al oricărei societăți ordonate este bunăstarea colectivă a poporului; subordonează toate interesele individuale. Asigură viața și progresul personalității. Politica socială poate prin urmare să nu fie limitată pentru a servi avantajul momentan al persoanelor sau grupurilor particulare.”²⁰⁴

Prestarea „datoriei de muncă” a omului era necesitatea pentru a aparține în comunitatea națională și a beneficia de cetățenie. Aceasta a complementat etica tradițională de munca Germană, ce caută împlinire în efort creativ și hărnicie. Național Socialiștii au definit educația drept „deschiderea drumului pentru avansul social.” Printre instituțiile academice se aflau școlile de conducere. Acestea bazau admiterea mai mult pe caracterul moral bun al elevului decât pe prestația școlară. Accentuând patriotismul și serviciul comunal, descurajând atitudini elitiste sau egocentrice, educatorii antrenau tinerii pentru a pune bunăstarea tuturor înainte de câștigul personal, să respecte realizarea grupului peste reușita personală. În acest mod, ei sperau să producă viitori lideri care nu și-ar abuza autoritatea ci ar privi în mod sincer încrederea publică drept o responsabilitate sacră. Acestea erau valori aplicabile deopotrivă carierelor politice și celor din întreprinderi private.

Oricât de promițătoare ar arăta o formă de stat pe hârtie, integritatea bărbaților din conducere determină semnificativ beneficiul programelor. Cu toate că el a setat standardele pentru structura socială și politică a noii Germania, Hitler le-a permis latitudine considerabilă subordonaților pentru a implementa idei proaspete și modificări. El a permis competiția între agențiile guvernamentale cu jurisdicție suprapusă. El inter- venea doar după ce rivalii demonstraseră tăriile și slăbiciunile

punctelor de vedere opuse lor, iar apoi de obicei în favoarea soluției mai revoluționare.

Încurajând inițiativa, Hitler a inspirat gândirea neconvențională și luarea de riscuri pentru cei în autoritate. Prin urmare el a susținut noile propuneri economice ale lui Fritz Reinhardt împotriva acelorale ale conformistului Schacht. Führerul s-a alăturat lui Robert Ley, după ani de zile în care cel din urmă în calitate de lider DAF s-a confruntat cu ministerul conservator de muncă asupra creșterii cheltuielilor pentru a îmbunătăți bunăstarea socială a muncitorilor. El a aprobat fondarea Școlilor Adolf Hitler, care ignorau programa educativă a ministerului și nici măcar nu predau programa NSDAP. El însuși un naționalist, Hitler nu a interferat în timp ce Waffen SS a demonstrat gradual naționalismul și s-a opus politicii rasiale ale partidului Național Socialist.

Uneori, liderul German chiar părea nedornic să exercite puterea pe care o poseda. Chiar și în conferințele militare de război cu generalii săi, printre care unii el îi considera lași, Führerul rareori a dat cu ciocanul. Adjutant Colonelul Below a scris, „Hitler rareori dădea un ordin direct. El se limita la a-i convinge pe ascultătorii săi pentru ca aceștia să ajungă la același punct de vedere... După Decembrie 1941, când Hitler a luat comanda armatei, el și-a completat scopurile prin ordine directe doar gradual. El încă încerca să-i convingă pe participanții conferințelor de intențiile sale în parte prin explicații lungi.”²⁰⁵

Hitler uneori arăta o deschidere în a fi convins de puncte de vedere opuse lui, demonstrând latitudinea oferită funcționarilor de partid și stat. În 1933, „Programul Acum” al lui Reinhardt oferea tinerelor femei stimulente financiare pentru a-și părăsi slujbele și a se căsători pentru a începe familii. Aceasta a permis bărbaților șomeri să acopere pozițiile goale, ajutând în a ușura șomajul. Odată ce forța de muncă era complet angajată, guvernul a continuat să sponsorizeze programe pentru a le ține pe femei în casă, deopotrivă pentru a promova viața familiei tradiționale și pentru a menține o sănătoasă rată de nașteri națională. Mai precis, înainte de 1933 Hitler avertizase deja membrii masculi ai NSDAP că nu va mai tolera orice alte percepții asupra femeilor drept „mașinării de făcut bebe-

luși sau obiecte de joacă.”²⁰⁶ Ca și Cancelar, el a creat oportunitățile pentru ca femeile să urmărească cariere vocative, deși erau restricționate din a intra în politică. Germania încă menținea anumite discrepanțe anterioare, însă, precum salarii reduse pentru femei ce făceau aceeași slujbă ca și un bărbat.

În Al Doilea Război Mondial, femeile Germane acopereau multe poziții în industria de armamente, pe un salariu mai mic, în timp ce bărbații intrau în serviciul militar. În Aprilie 1944, Ley, care făcuse campanie pentru plată egală pentru femei ani de zile, l-a confruntat pe Hitler asupra subiectului. Führerul a explicat că plănuita structură socială postbelică Germană prevede femeile drept centrul familiei, adăugând că aceasta nu implică o opinie negativă asupra inteligenței lor sau a capacităților lor ocupaționale. Ley a parat că femeile Germane de succes au o conștientizare modernă a rolului lor în societate și consideră ideile lui Hitler arhaice. În decursul întâlnirii, Ley a apărut cu tenacitate susținerea sa împotriva avalanșei de contra argumente aduse de liderul său. Führerul a cedat în final prin a oferi un compromis, ca femeile să primească un salariu de bază mai mic, dar să fie eligibile pentru stimulente și bonusuri care să compenseze această diferență.²⁰⁷ În general, părerile personale ale lui Hitler aveau puțină influență asupra dezvoltărilor: În semestrul de iarnă din 1943/1944 spre exemplu, 49,5% din studenții înrolați în universitățile Germane erau femei.²⁰⁸

În acest timp, mulți bărbați erau desigur în serviciul militar, reducând numărul care urmăresc o educație mai înaltă. Războiul însă le-a afectat pe tinerele femei de asemenea, din moment ce mii au găsit angajare în industria de armament și în economia agrară, sau în administrația publică drept curieri de scrisori, funcționare și tot așa. Altele s-au înscris în Crucea Roșie pentru a deveni asistente și ajutoare de asistente, sau în forțele armate drept auxiliare precum operatoare de telefoane. Cu progresia războiului, mai mulți bărbați Germani erau eliberați medical din datorie activă și își reluau studiile. Procentajul crescând al femeilor ce mergeau la colegiu demonstrează că nici guvernul nici societatea nu le restricționa din a face aceasta, și că dogma Național Socialistă cum că doar foști soldați

ce serviseră țara ar trebui să avanseze în poziții de conducere își pierdea influența.

În majoritatea guvernelor, politicienii care promit reformă sunt cei mai puțini doritori să o implementeze. Puțini din ei doresc să îmbunătățească un sistem prin care ei au atins proeminență. Aceia care reușesc într-un mediu politic particular sunt inamicii de moarte a-i schimbării. Hitler a stat împotriva acestui obicei. Fiind un copil din clasa muncitorească, el a condus NSDAP la putere fără a compromite cu facțiunile democratice în Republica Weimar. Odată Cancelar, el nu datora nicio loialitate partidelor politice înrădăcinate în guvern sau în grupuri de interese speciale în industrie și comerț. Cu toate că și-a consolidat autoritatea, Hitler nu a creat un sistem menit să o perpetueze. Prin discursuri publice frecvente, el și-a folosit poziția pentru a inspira Germanii cu dragoste pentru țară, apreciere pentru noblețea muncii, și un simț de apartenență.

O tânără femeie Germană angajată într-o fabrică de muniție. Influxul femeilor în industria de armamente a dus la legi mai dure în 1942 pentru a le proteja la locul de muncă.

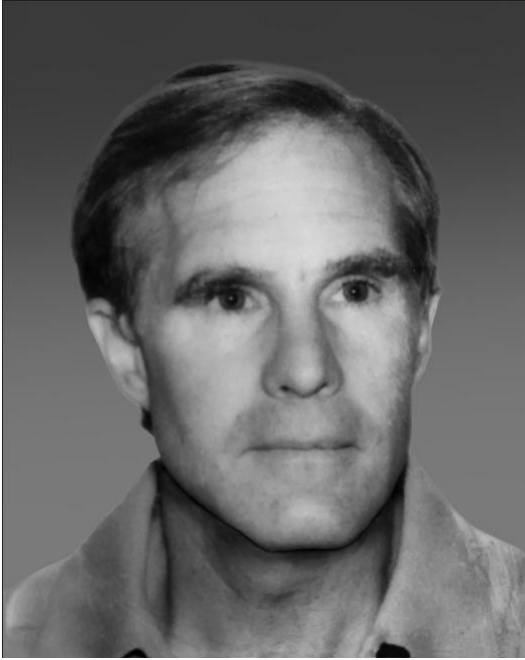
El credea că odată ce aceste valori vor călăuzi compatrioții săi, va fi posibil să relaxeze gradual controlul statului.

Rolul guvernului nu era să asigure supremație continuă

a unui partid sau clasă, ci să descopere elementele mai creative și de încredere ale societății și să le promoveze carierele. Acesta era menit să fie un proces etern, garantând că sângele proaspăt și noile idei vor curge înainte din izvorul populației. A scris filozoful Nietzsche, care s-a străduit cu așa ardoare să aprindă psihicul German, „Când o națiune sare cu adevărat înainte și crește, de fiecare dată rupe cordonul ce până atunci îi definise reputația și calitatea ca popor. Dar când o națiune păstrează mult ce este fixat, atunci aceasta este dovadă că preferă să stagneze.”²⁰⁹

Iluminismul a educat omenirea că guvernele merită supunere doar atât cât își efectuează responsabilitatea de servi publicul. În democrație, civilizația Vestică crede că a reușit o structură de stat ce îi ține sub această obligație pe cei din putere. Națiunile liberale mai mult sau mai puțin se conformează acestui aranjament, ne mai explorând sau tolerând alternative. Undeva în dezvoltarea lor, s-au oprit înainte de înțelegerea cum că nicio formă de guvern nu este cea mai bună pentru orice eră și cultură. Pentru a fi cu adevărat reprezentativ, un sistem trebuie să se conformeze cu caracterul și necesitățile poporului în conducerea sa, și nu vice versa.

Hitler de asemenea acceptat liberalismul drept important pentru a susține impulsul inventiv al omeniri. El dorea ca fiecare generație să avanseze și să se maturizeze, fiecare individ motivat pentru a-și realiza potențialul său în timp ce aceștia cresc împreună ca o comunitate. El a cerut 2 necesități: unul, ca societatea să devină educată în spiritul responsabilității civice, și doi, ca statul să încurajeze o reverență profundă pentru arta, istoria, și tradițiile etnice Germane, pentru a păstra compatrioții săi pe cursul evolutiv ce i-a format într-un popor unit și mândru. Liderul defăimat de istorie al Germaniei Național Socialism a interpretat datoria guvernului de a favoriza fără să restricționeze vreodată, energia creativă a unei națiuni și de a accelera progresul acesteia, deoarece fără progres nu este vreun viitor, iar în viitor șade speranța la o viață mai bună. Aceasta a fost substanța revoluției lui Hitler.

Născut în Evanston, Illinois, Richard Tedor este un absolvent al Academiei Americane de Artă, Chicago, și al Școlii de Arte Aerografe, Villa Park, Illinois. El a studiat jurnalismul la Colegiul Columbia, Chicago, și limba Germană la Colegiul Sf. Xavier, Chicago. El este un traducător și cercetător, specializat în politica externă Germană și în propaganda de război în epoca Național Socialistă. În examinarea sa a nenumărate mărturii Germane din

război și după război acoperind era lui Hitler, autorul este lovit de interpretarea diferită a evenimentelor istorice ce aceste surse oferă. El prezintă acest material pentru a oferi cititorilor Americani și Englezi oportunitatea de a echilibra perspectiva lor față de o perioadă semnificativă în istoria mondială. Într-o perioadă martoră la nesatisfacție crescândă cu guvernul, este important ca oamenii cu gândire liberă să devină familiari cu funcționarea altor sisteme politice. Aceasta poate ajuta să-i ghideze în a face deciziile corecte pentru a determina viitorul propriei lor societăți.

Notițe

PRO se referă la Oficiul Documentelor Publice din Londra. BD se referă la Documente Britanice despre Politică Externă

Capitolul 1

1. Günther, Gerhard, Deutschesgsbrief 5/37, pp. 180-181
Kriegertum im Wandel der Geschichte, p. 108
2. Cochenhausen, Friedrich von, Die Verteidigung Mitteleuropas, p. 170
3. Günther, G., Deutsches Kriegertum im Wandel der Geschichte pp. 114-115
4. Ibid., p. 115
5. Ibid., p. 119
6. Rehm, Theo, "Politisches Wörterbuch," Die SA. #9, März 29, 1940, p. 11
7. Ibid.
8. "Die deutsche und die westliche Freiheit," Germanisches Leitheft 8/9 1942, p. 388
9. Zitelmann, Rainer, Hitler Selbstverständnis eines Revolutionär, p. 387
10. Ibid., p. 389
11. Rehm, Theo, "Politisches Wörterbuch," Die SA. #9, 1940, p. 11
12. Kautter, Eberhard, "Das Sozialproblem," Der Schulungsbrief 5/37, pp. 180-181
13. Klüver, Max, Vom Klassenkampf zur Volksgemeinschaft, p. 12
14. "Der Geist des Westens," Germanisches Leitheft 8/9, 1942, p. 335
15. Wirsing, Giselher, Der masslose Kontinent, p. 435
16. Schadewaldt, Hans, Was will Roosevelt? P.37
17. Klüver, Max, Vom Klassenkampf zur Volksgemeinschaft, p. 25
18. Ganzer, Karl, "Der Geist des Jahrhunderts," Der Schulungsbrief 6/37, p. 225
19. Rehm, Theo, "Politisches Wörterbuch," Die SA. #9, p. 11
20. Rehm, Theo, "Politisches Wörterbuch," Die SA. #6, März 8, 1940, pp. 5-6
21. Bouhler, Philipp, Der große deutsche Freiheitskampf Band II, pp. 158-159

- 22.Rehm, Theo, "Politisches
Wörterbuch," Die SA. #6, 1940,
p. 6
- 34.Rehm, Theo, "Politisches
Wörterbuch," Die SA. #6, 1940,
p. 4
- 23.Schadewaldt, Hans, Was will
Roosevelt, p. 38
- 35.Goebbels, Joseph, Signale
der neuen Zeit, pp. 236, 240
- 24.Zitelmann, Rainer, Hitler
Selbstverständnis eines Revo-
lutionär, p. 381
- 36.Domarus, Max, Hitler Reden
und Proklamationen, p. 206
- 37.Zitelmann, Rainer, Hitler
Selbstverständnis eines Revo-
lutionär, p. 379
- 25."Why—Warum?", Germanis-
ches Leitheft 8/9, 1942, p. 393
- 26.Wofür kämpfen wir? pp. 19-38.
Ibid., 381
20
- 39.Picker, Henry, Hitlers Tis-
tag, pp. 489
Mai 1939, p. 155
- 40.Goebbels, Joseph, Signale
der neuen Zeit, p. 202
- 28.Ibid.
- 29.Rehm, Theo, "Politisches
Wörterbuch," Die SA. #6, 1940,
p. 4
- 41.Bouhler, Philipp, Der Gros-
deutsche Freiheitskampf Band
II, p. 206
- 30.Zitelmann, Rainer, Hitler
Selbstverständnis eines Revo-
lutionär, p. 388
- 42.Kautter, Eberhard, "Das
Sozialproblem," Der Schulun-
gsbrief 5/37, p. 188
- 31.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 103
- 43.Fell, Robert, "Briefe über
Menschenführung," NS Briefe,
Mai 1939, p. 155
- 32.Zitelmann, Rainer, Hitler
Selbstverständnis eines Revo-
lutionär, pp. 397-398
- 44.Bley, Wulf, Der Bolschewis-
mus, p. 157
- 45.Ibid.
- 33.Fell, Robert, "Briefe über
Menschenführung," NS Briefe,
Mai 1939, p. 152
- 46.Ehrt, Adolf, Bewaffneter
Aufstand, pp. 10-11

47. Front in der Heimat, pp. 16-60. Hitler, Adolf, Die Reden des Führers am Parteitag 1938, pp. 17 58-59
48. Bley, Der Bolschewismus, p. 146 61. Zitelmann, Rainer, Hitler Selbstverständnis eines Revolutionär, p. 178
49. Leers, Johannes von, Odal, p. 636 62. Rehm, Theo, "Politisches Wörterbuch," Die SA. #13/14, 1940, p. 10
50. Ibid., p. 637 63. Ibid.
51. Bley, Wulf, Der Bolschewismus, p. 146 64. Ibid.
52. Leers, Johannes von, Odal, p. 658 65. Zitelmann, Rainer, Hitler Selbstverständnis eines Revolutionär, p. 459
53. Zitelmann, Rainer, Hitler Selbstverständnis eines Revolutionär, p. 178 66. Rehm, "Politisches Wörterbuch," Die SA. #13/14, 1940, p. 11
54. Feder, Gottfried, Program of the Party of Hitler, p. 46 67. Papst, Martin, Roter Terror, p. 40
55. Ganzer, Karl, "Der Geist des 19. Jahrhunderts," Der Schulungsbrief 6/37, p. 229 68. Ibid., p. 60
56. Ibid. 69. Ibid., p. 62
57. Zitelmann, Rainer, Hitler Selbstverständnis eines Revolutionär, p. 176 70. Gross, Walter, "Sieg der Rassenkraft," Der Schulungsbrief 11/12, 1942, p. 67
58. Ganzer, Karl, "Der Geist des 19. Jahrhunderts," Der Schulungsbrief 6/37, p. 229 71. Kautter, Eberhard, "Das Sozialproblem," Der Schulungsbrief 5/37, p. 185
59. Zitelmann, Rainer, Hitler Selbstverständnis eines Revolutionär, p. 176 72. Ibid., p. 183
73. Klüver, Max, Vom Klassenkampf zur Volksgemeinschaft, p. 18

74. Leers, Johannes von, Odal, p. 88. Günther, Hans, Der Nordische Gedanke, p. 15
75. Tacitus, Cornelius, The Agri-cola and the Germania, p. 104
76. Ibid., p. 118
77. Fichtel, Konrad, Roms Kreuzzüge gegen Germanien, p. 31
78. Ibid., p. 88
79. Ritter-Schaumburg, Heinz, Hermann der Cherusker, p. 51
80. Ibid., p. 239
81. Fichtel, Konrad, Roms Kreuzzüge gegen Germanien, pp. 77-78
82. Reckel, Gustav, "Feldherrentum der Germanien," Wehr und Wissen #8, p. 31
83. Leers, Johannes von, Odal, p. 85
84. Ibid., p. 140
85. "Der europäische Befreiungskrieg," Germanisches Leitheft 1, 1941, p. 11
86. Ganzer, Karl, "Der Geist des 19. Jahrhunderts," Der Schulungsbrief 6/37, p. 219
87. Rehm, Theo, "Politisches Wörterbuch," Die SA. #7, 1940, p. 7
88. Günther, Hans, Der Nordische Gedanke, p. 15
89. Ibid., p. 13
90. Gross, Walter, "Der Rassen-gedanke," Der Schulungsbrief April 1934, p. 10
91. Ibid., p. 14
92. Gross, Walter, "Volk und Rasse," Der Schulungsbrief 4/1939, p. 144
93. Lüddecke, Theodor, Der Schulungsbrief 1/1937, pp. 34-35
94. Gross, Walter, "Volk und Rasse," Der Schulungsbrief 4/1939, p. 144
95. Kaütter, Eberhard, "Das Sozialproblem," Der Schulungsbrief 5/37, p. 170
96. Gross, Walter, "Volk und Rasse," Der Schulungsbrief 4/1939, p. 156
97. Gross, Walter, "Der Rassen-gedanke," Der Schulungsbrief April 1934, p. 13
98. Gross, Walter, "Volk und Rasse," Der Schulungsbrief 4/1939, p. 144
99. Ibid., p. 145
100. Günther, Hans, Der Nordische Gedanke, p. 83

- 101.Ibid., p. 98
- 102.Abel, Wolfgang "Die Rassen Europas" Der Schulungsbrief June 1934 p. 12
- 103.Ibid, p. 15
- 104.Zitelmann, Rainer, Hitler Selbstverständnis eines Revolutionär, pp. 422, 423
- 105.Ibid., p. 424
- 106.Picker, Henry, Hitlers Tischgespräche im Führerhauptquartier, p. 288
- 107.Abel, Wolfgang, "Die Rassen Europas," Schulungsbrief Juni 1934, pp. 17-18
- 108.Gross, Walter, "Volk und Rasse," Der Schulungsbrief 4/1939, p. 1551
- 109."Der Abstieg," Germanisches Leitheft 8/9, 1942, pp. 365, 369-370
- 110.Fischer, Rudolf, "Europa und der Bolschewismus," Volk und Reich 10/36, p. 746
- 111.Ganzer, Karl "Der Geist des 19. Jahrhunderts," Der Schulungsbrief 6/37, p. 229
- 112.Fischer, Rudolf, "Europa und der Bolschewismus, Volk und Reich 10/36, p. 746
- 113.Schweiger, Herbert, Mythos Waffen SS, p. 116
- 114."Freiheit Gleichheit Brüderlichkeit, Der Schulungsbrief 5/37, p. 169
- 115.Goebbels, Joseph, Signale der neuen Zeit, p. 238
- 116.Leistritz, Hans, Der bolschewistische Weltbetrug, p. 33
- 117.Der Schulungsbrief Mai 1934, p. 6
- 118.Fell, Robert, "Briefe über Menschenführung," NS Briefe, Mai 1939, p. 148
- 119.Gross, Walter, "Der Rassen-gedanke," Der Schulungsbrief April 1934, p. 15
- 120.Fell, Robert, "Briefe über Menschenführung," NS Briefe, Mai 1939, p. 148
- 121."Der Abstieg," Germanisches Leitheft 8/9, 1942, p. 367
- 122.Bainville, Jacques, Geschichte zweier Völker, pp. 69, 73
- 123.Löbsack, Wilhelm, "Nietzsche und der Krieg," Offiziere des Führers 5/44, p. 22
- 124.Gross, Walter, "Der Rassen-gedanke," Der Schulungsbrief April 1934, p. 9
- 125.Müller, Hans, "Der politische Wille," Offiziere des Führers 5/1944, p. 34

126.Bouhler, Philipp, Der gros-10.Ziegler, Wilhelm, Los von
sdeutsche Freiheitskampf BandVersailles, p. 14

I, p. 146

11.Ponsonby, Arthur, Falsehood

127.Höhn, Reinhard, "Demok-in Wartime, p. 59

ratie und Neuordnung," Der SA.

Führer 5/1941, p. 5

12.Schauwecker, Franz, So war
der Krieg, p. 142

128.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 98

13.Reinhardt, Fritz, Die Beseiti-
gung der Arbeitslosigkeit im
Dritten Reich, p. 75

129.Wöfur kämpfen wir?, p. 20

14.Ibid., 82, 13, 20

15.Die braune Platte, "Appell an
die Nation"

Capitolul 2

1.Domarus, Max, Hitler Reden
und Proklamationen, 205

16.Binding, Rudolf, Antwort
eines Deutschen an die Welt, p.
6

2.Kaden, Ernst, Des Deutschen
Volkes Heldenkampf, p. 113

17.Domarus, Hitler Reden und
Proklamationen , p. 193

3.Fuller, J.F.C., The Second
World War, P. 19

18.Reinhardt, Fritz, Die Beseiti-
gung der Arbeitslosigkeit im
Dritten Reich, p. 85

4.Franz-Willing, Georg,
Umsturz 1933, P. 28

19.Ibid., p. 40

5.Post, Walter, Die Ursachen
des Zweiten Weltkrieges, pp.
44-45

20.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 55

6.Ibid., p. 45

7.Schweiger, Helmut, Mythos
Waffen SS, p. 11

21.Reinhardt, , Die Beseitigung
der Arbeitslosigkeit im Dritten
Reich, p. 49

8.Bainville, Jacques, Frankrei-
chs Kriegsziel, p. 38

22.Ibid., p. 54

9.Veale, Frederick, Advance to
Barbarism, p. 147

23.Ibid., p. 21

24. Zitelmann, Rainer, Hitler Selbstverständnis eines Revolutionär, p. 204
25. Ibid., pp. 204-205
26. Reinhardt, Fritz, Die Beseitigung der Arbeitslosigkeit im Dritten Reich, p. 91
27. Ibid., p. 87
28. Ibid., p. 43
29. Ibid., p. 56
30. Klüver, Max, Vom Klassenkampf zur Volksgemeinschaft, p. 60
31. Reinhardt, Fritz, Die Beseitigung der Arbeitslosigkeit im Dritten Reich p. 65
32. Voss, Reimer, Steuern im Dritten Reich, p. 87
33. Schweiger, Mythos Waffen SS, p. 33
34. Ibid., pp. 34-35
35. Klüver, Max, Vom Klassenkampf zur Volksgemeinschaft, p. 60
36. Reinhardt, Die Beseitigung der Arbeitslosigkeit im Dritten Reich, pp. 62-63
37. Ibid., p. 51
38. Klüver, Max, Vom Klassenkampf zur Volksgemeinschaft, pp. 59-60
39. Bukey, Evan, Hitler's Austria, p. 18
40. Reinhardt, Fritz, Die Beseitigung der Arbeitslosigkeit im Dritten Reich, p. 89
41. Klüver, Max, Vom Klassenkampf zur Volksgemeinschaft, p. 50
42. Wistrich, Robert, Who's Who in Nazi Germany, p. 269
43. Klüver, Max, Vom Klassenkampf zur Volksgemeinschaft, p. 51
44. Ibid., p. 126
45. Picker, Henry, Hitlers Tischgespräche im Führerhauptquartier, p. 501
46. Kunert, Dirk, Deutschland im Krieg der Kontinente, p. 49
47. Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 122
48. Albrecht, Karl, Der verrätene Sozialismus, pp. 40-41
49. Klüver, Max, Vom Klassenkampf zur Volksgemeinschaft, pp. 83, 84
50. Reinhardt, Fritz, Die Beseitigung der Arbeitslosigkeit im Dritten Reich, p. 61
51. Ibid., p. 72

- 52.Klüver, Max, Vom Klassen-66.Ibid., p. 250
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 148
- 53.Ibid., p. 28
- 54.Reinhardt, Fritz, Die Beseiti-68.Ibid., p. 206
gung der Arbeitslosigkeit im
Dritten Reich, p. 91
- 55.Ibid., p. 68
- 56.Hitler, Adolf, Die RedenSelbstverständnis eines Revo-
Hitlers am Reichsparteitag derlutionär, p. 212
Freiheit 1935, p. 43
- 57.Domarus, Max, Hitler Reden71.Ibid., p. 206
und Proklamationen, p. 262
- 58.Klüver, Max, Vom Klassen-72.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,p. 108
p. 122
- 59.Ibid., p. 287
- 60.Leistritz, Hans, Der bolsche-73.Leistritz, Hans, Der bolsche-
wistische Weltbetrug, p. 34wistische Weltbetrug, p. 35
- 61.Leistritz, Hans, Der Schulun-74.Ibid.
gsbrief 5/1938, p. 163
- 62.Klüver, Max, Vom Klassen-75.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 287
- 63.Zitelmann, Rainer, Hitler76.Ibid.
Selbstverständnis eines Revo-77.Ibid., pp. 119, 151
lutionär, p. 209
- 64.Ibid., p. 211
- 65.Klüver, Max, Vom Klassen-78.Ibid., p. 104
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 87
- 66.Ibid., p. 250
- 67.Zitelmann, Rainer, Hitler
Selbstverständnis eines Revo-
lutionär, p. 208
- 68.Ibid., p. 206
- 69.Domarus, Max, Hitler Reden
und Proklamationen, p. 694
- 70.Zitelmann, Rainer, Hitler
Selbstverständnis eines Revo-
lutionär, p. 212
- 71.Ibid., p. 206
- 72.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 108
- 73.Leistritz, Hans, Der bolsche-
wistische Weltbetrug, p. 35
- 74.Ibid.
- 75.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 108
- 76.Ibid.
- 77.Ibid., pp. 119, 151
- 78.Ibid., p. 104
- 79.Picker, Henry, Hitlers Tis-
chgespräche im Führerhaup-
tquartier, p. 378
- 80.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
pp. 111, 110

- 81.Zitelmann, Rainer, Hitler
Selbstverständnis eines Revo-
lutionär, p. 220
- 82.Hitler, Adolf, Die Reden
Hitlers am Parteitag der Frei-
heit 1935, p. 25
- 83.Zitelmann, Rainer, Hitler
Selbstverständnis eines Revo-
lutionär, p. 219
- 84.Ibid., p. 220
- 85.Bouhler, Philipp, Der gros-
sdeutsche Freiheitskampf Band
II, p. 94
- 86.Hitler, Adolf, Die Reden des
Führers am Parteitag 1938, p.
52
- 87.Zitelmann, Rainer, Hitler
Selbstverständnis eines Revo-
lutionär, p. 218
- 88.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 255
- 89.Ibid.
- 90.Ibid., p. 259
- 91.Ibid., p. 260
- 92.Ibid., p. 271
- 93.Ibid., p. 73
- 94.Ibid., p. 97
- 95.Ibid., p. 166
- 96.Schön, Heinz, SOS Wilhelm
Gustloff, p. 12
- 97.Ibid.
- 98.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 169
- 99.Ibid., p. 154
- 100.Schön, Heinz, SOS Wilhelm
Gustloff, p. 17
- 101.Ibid., p. 21
- 102.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 170
- 103.Ibid., p. 172
- 104.Ibid., p. 173
- 105.Zitelmann, Rainer, Hitler
Selbstverständnis eines Revo-
lutionär, p. 211
- 106.Picker, Henry, Hitlers Tis-
chgespräche im Führerhaupt-
quartier, p. 41
- 107.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 30
- 108.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Der Krieg, der viele Väter hatte,
p. 246
- 109.Klüver, Max, Vom Klassen-
kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 59

- 110.Klüver, Max, Den Sieg ver-123.Reinhardt, Fritz, Die Besei-
spielt, pp. 87, 88 tigung der Arbeitslosigkeit im
Dritten Reich, p. 70
- 111.Klüver, Max, Den Sieg ver-124.Kunert, Dirk, Deutschland
spielt, p. 94 im Krieg der Kontinente, p. 183
- 112.Klapdor,Ewald, Der Ostfel-125.Bagel-Bohlen, Anja, Hitlers
dzug 1941. P. 140 industrielle Kriegsvorbereitun-
gen, pp. 134, 135
- 113.Liddell-Hart, Basil, Deut-126.Schultze-Rhonhof, Gerd,
sche Generale des Zweiten Wel- Der Krieg, der viele Väter hatte,
tkrieges, p. 90 p. 252
- 114.Klüver, Max, Den Sieg ver-127.Reinhardt, Fritz, Die Besei-
spielt, p. 113 tigung der Arbeitslosigkeit im
Dritten Reich, p. 70
- 115.Bagel-Bohlen, Anja, Hitlers128.Klüver, Max, Vom Klassen-
industrielle Kriegsvorbereitun- kampf zur Volksgemeinschaft,
gen, p. 122 p. 58
- 116.Ibid., p. 116129.Schoenbaum, David, Die
braune Revolution, p. 138
- 117.Klüver, Max, Den Sieg ver-130.Langer, William and Eve-
spielt, p. 107 rett Gleason, The Challenge to
Isolation, p. 166
- 118.Schultze-Rhonhof, Gerd,131.Schaub, Julius, In Hitlers
Der Krieg, der viele Väter hatte, Schatten, pp. 15-16
p. 271
- 119.Klüver, Max, Den Sieg ver-132.Kern, Erich, Adolf Hitler
spielt, p. 95 und seine Bewegung, p. 48
- 120.Bagel-Bohlen, Anja, Hitlers133.Der Schulungsbrief
industrielle Kriegsvorbereitun- 1/1937, pp. 6, 7
gen, p. 105
- 121.Schustereit, Hartmut,134.Der Schulungsbrief
Vabanque, p. 74 1/1937, p. 7
- 122.Kunert, Dirk, Deutschland135.Der Schulungsbrief
im Krieg der Kontinente, p. 32 5/1937, pp. 188-189

136.Klüver, Max, Vom Klassen-**Capitolul 3**

kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 33

1.Schoenfelder, Roland, Deut-
schlands Ja für den Frieden, p.

137.Ibid., p. 90

66

138.Ibid., p. 95

2.Hitler, Adolf, Rede des
Führers vor dem Reichstag am

139.Ley, Robert, Wir alle helfen
dem Führer, p. 139

28. April 1939, p. 60

140.Klüver, Max, Die Adolf-Hi-
tler Schulen, p. 32

3.Benns, F. Lee, European His-
tory since 1870, p. 489

141.AHS Weimar-Thüringen,
Arbeitsbericht und Elternbriefe
1940-41, p. 11

4.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der
Krieg, der viele Väter hatte, p.
80

142.Klüver, Max, Die Adolf-Hi-
tler Schulen, p. 132

5.Freytagh-Loringhoven, Frei-
herr von, Deutschlands Aussen-
politik, p. 207

143.Ibid., p. 33

6.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der
Krieg, der viele Väter hatte, p.
233

144.Ibid., pp. 159, 181, 82

145.Jörns, Emil, and Julius
Schwab, Rassenhygienische
Fibel

7.Ibid., p. 233

8.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, pp. 38-39

146.Klüver, Max, Die Adolf-Hi-
tler Schulen, p. 152

9.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der
Krieg, der viele Väter hatte, p.
234

147.Ibid., p. 196

10.Ibid., p. 257

148.Ibid., p. 104

11.Ibid., p. 84

149.Ibid., p. 146

12.Römer, Heinrich, Rhein
Reich Frankreich, p. 19

150.Ibid., p. 185

13.Preradovich, Nikolaus, Gros-
sdeutschland 1938, p. 311

151.Ibid., p. 184

- 14.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 253
- 27.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 268
- 15.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 256
- 28.Meiser, Hans, Das Ringen um Frankreich, p. 27
- 29.Kern, Erich, Adolf Hitler und das Dritte Reich, p. 184
- 16.Freytagh-Loringhoven, Freiherr von, Deutschlands Aussenpolitik, pp. 8-9
- 30.Ibid., pp. 190-191
- 17.Schoenfelder, Roland, Deutschlands Ja für den Frieden, p. 72
- 31.Ibid.
- 32.Meiser, Hans, Das Ringen um Frankreich, p. 134
- 18.Ibid., p. 74
- 33.Ibid., p. 131
- 19.Ibid., pp. 70-71
- 34.Kern, Erich, Adolf Hitler und das Dritte Reich, p. 204
- 20.Freytagh-Loringhoven, Freiherr von, Deutschlands Aussenpolitik, p. 23
- 35.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 99
- 21.Tansill, Charles, Die Hintertür zum Kriege, p. 30
- 36.Ibid., p. 102
- 22.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 267
- 37.Meiser, Hans, Das Ringen um Frankreich, p. 137
- 23.Bömer, Karl, Das Dritte Reich im Spiegel der Welt-
tpresse, p. 122
- 38.Stieve, Friedrich, What the World Rejected, pp. 6-7
- 39.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 104
- 24.Schoenfelder, Roland, Deutschlands Ja für den Frieden, pp. 7, 8
- 40.Meiser, Hans, Das Ringen um Frankreich, p. 140
- 25.Reipert, Fritz, Was will Frankreich?, p. 41
- 41.Ibid., p. 155
- 26.Meiser, Hans, Das Ringen um Frankreich, pp. 118-119
- 42.Hitler, Adolf, Rede des Führers und Reichskanzlers

- Adolf Hitler vor dem Reichstag am 28. April 1939, p. 5-6
- 57.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 119
- 43.Benns, F. Lee, European History since 1870, p. 499
- 58.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, pp. 60-61
- 44.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 112
- 59.Ibid., p. 59
- 60.BD Second Series, XIX
- 45.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 202
- 61.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 215
- 46.Ibid., p. 209
- 62.Taylor, A.J.P., The Origins of the Second World War, p. 144
- 116
- 63.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 62
- 48.Ibid., p. 118
- 49.Preradovich, Nikolaus, Grosdeutschland 1938, p. 370
- 64.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 219
- 50.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, pp. 207-208
- 65.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, pp. 67, 379
- 66.Ibid., p. 66
- 51.Preradovich, Nikolaus, Grosdeutschland 1938, p. 371
- 67.Ibid., p. 68
- 52.Ibid., p. 372
- 68.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 222
- 53.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 208
- 69.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 127
- 54.Ibid., p. 207
- 70.Schütter, Fritz, Wir woll'n das Wort nicht brechen, p. 93
- 55.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 51
- 71.Ibid., p. 92
- 56.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 213
- 72.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 217

- 73.Freytagh-Loringhoven, Frei-89.Kunert, Dirk, Ein Weltkrieg
herr von, Deutschlands Aussen-wird vorprogrammiert, p. 126
politik, p. 147
- 90.Schultze-Rhonhof, Gerd, Das
74.Schultze-Rhonhof, Gerd, Dastschechisch-deutsche Drama, p.
tschechisch-deutsche Drama, p.154
61
- 91.Kunert, Dirk, Hitlers kalter
75.Kunert, Dirk, Hitlers kalterKrieg, p. 289
Krieg, p. 285
- 92.Schultze-Rhonhof, Gerd, Das
76.Schultze-Rhonhof, Gerd, Dastschechisch-deutsche Drama, p.
tschechisch-deutsche Drama, p.190
52
- 93.BD I, Third Series, 86
77.Ibid., p. 61
- 94.Schultze-Rhonhof, Gerd, Das
78.Ibid., pp. 140, 186
tschechisch-deutsche Drama, p.
206
- 79.Ibid., pp. 108, 123
- 95.Klüver, Max, War es Hitlers
80.Ibid., p. 124
Krieg?, p. 76
- 81.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, p. 80
- 96.PRO FO 371/20375 C 5216
82.Schultze-Rhonhof, Gerd, Das
tschechisch-deutsche Drama, p.169
- 97.BD I, Third Series, 86
98.PRO CAB 27/623
- 99.PRO CAB 23/93 cab 21138
83.Ibid., p. 60
- 100.Schultze-Rhonhof, Gerd,
84.Ibid., p. 89
Das tschechisch-deutsche
Drama, p. 227
- 85.Ibid., pp. 115, 119, 120, 147
- 101.Schultze-Rhonhof, Gerd,
86.Ibid., pp. 166, 154
Der Krieg, der viele Väter hatte,
p. 159
- 87.Domarus, Max, Hitler Reden
und Proklamationen, p. 802
- 102.Henderson, Nevile, Failure
of a Mission, p. 137
- 88.Kunert, Dirk, Hitlers kalter
Krieg, p. 280
- 103.Post, Walter, Die Ursachen
des Zweiten Weltkrieges, p. 237

- 104.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, p. 93
- 105.Henderson, Nevile, Failure
of a Mission, p. 142
- 106.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, pp. 96-97
- 107.BD II, Third Series, 665
- 108.Henderson, Nevile, Failure
of a Mission, p. 142
- 109.Hitler, Adolf, Reden des
Führers am Parteitag Gros-
sdeutschland, pp. 77-78
- 110.Henderson, Nevile, Failure
of a Mission, p. 131
- 111.BD II, Third Series, 8
- 112.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, p. 107
- 113.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Das tschechisch-deutsche
Drama, p. 260
- 114.Meiser, Hans, Das Ringen
um Frankreich, p. 171
- 115.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Der Krieg, der viele Väter hatte,
p. 173
- 116.BD II, Third Series, 1038
- 117.Meiser, Hans, Das Ringen
um Frankreich, p. 166
- 118.Post, Walter, Die Ursachen
des Zweiten Weltkrieges, p. 262
- 119.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, p. 119
- 120.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Das tschechisch-deutsche
Drama, p. 275
- 121.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, p. 122
- 122.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Das tschechisch-deutsche
Drama, p. 280
- 123.Ibid., p. 297
- 124.Meiser, Hans, Das Ringen
um Frankreich, p. 184
- 125.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, p. 160
- 126.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Das tschechisch-deutsche
Drama, pp. 313-315, 304
- 127.Ibid., p. 334
- 128.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, p. 162
- 129.Post, Walter, Die Ursachen
des Zweiten Weltkrieges, p. 304
- 130.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Das tschechisch-deutsche
Drama, p. 129
- 131.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, p. 161
- 132.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Das tschechisch-deutsche
Drama, p. 340

- 133.Ibid., p. 342
- 134.Hoggan, David, The Forced War, p. 248
- 135.Umbreit, Hans, Deutsche Militärverwaltungen 1938-1939, pp. 59, 56, 54
- 136.Hoggan, David, The Forced War, p. 251
- 137.Schultze-Rhonhof, Gerd, Das tschechisch-deutsche Drama, p. 344
- 138.Ibid.
- 139.Umbreit, Hans, Deutsche Militärverwaltungen 1938-1939, p. 55
- 140.Kunert, Dirk, Ein Weltkrieg wird vorprogrammiert, p. 242
- 141.Ruhnau, Rudiger, Die freie Stadt Danzig, p. 9
- 142.Bainville, Jacques, Frankreichs Kriegsziel, p. 53
- 143.Watt, Richard, Bitter Glory, pp. 93, 99
- 144.Venner, Dominique, Söldner ohne Sold, p. 217
- 145.Oertzen, F.W., Die deutschen Freikorps, p. 132
- 146.Watt, Richard, Bitter Glory, p. 158
- 147.Venner, Dominique, Söldner ohne Sold, p. 222
- 148.Der Tod sprach polnisch, p. 9
- 149.Karski, Jan, The Great Powers and Poland, p. 84
- 150.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 401
- 151.Elble, Rolf, Die Schlacht an der Bzura, p. 41
- 152.Preradovich, Nikolaus, Deutschland und Polen, p. 20
- 153.Karski, Jan, The Great Powers and Poland, p. 147
- 154.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 405
- 155.Schoenfelder, Roland, Deutschlands Ja für den Frieden, pp. 67-68
- 156.Tansill, Charles, Die Hintertür zum Kriege, p. 178
- 157.Preradovich, Nikolaus, Deutschland und Polen, p. 30
- 158.Ibid.
- 159.Ibid.
- 160.Ibid., p. 31
- 161.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, pp. 376-377
- 162.Klüver, Max, Die Kriegstreiber, p. 115

- 163.Schultze-Rhonhof, Gerd,178.Preradovich, Nikolaus,
Der Krieg, der viele Väter hatte,Deutschland und Polen, p. 44
p. 399
- 164.Klüver, Max, Es war nichtJahrhundert der Lüge, p. 117
Hitlers Krieg, p. 8
- 165.Klüver, Max, Die Kriegstrei-Deutschland und Polen, p. 45
ber, p. 246
- 166.Klüver, Max, War es Hitlerspp. 18, 23
Krieg?, p. 176
- 167.Klüver, Max, Die Kriegstrei-Der Krieg, der viele Väter hatte,
ber, p. 131
- 168.Ibid., p. 397
- 169.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Der Krieg, der viele Väter hatte,184.Klüver, Max, Die Kriegstrei-
p. 221 ber, p. 193
- 170.Ibid., p. 420
- 171.Karski, Jan, The Great186.Kern, Erich, Adolf Hitler
Powers and Poland, p. 247 und das Dritte Reich, p. 365
- 172.Klüver, Max, Es war nicht187.Piekalkiewicz, Janusz,
Hitlers Krieg, p. 11 Polenfeldzug, p. 44
- 173.Schultze-Rhonhof, Gerd,188.Klüver, Max, Die Kriegstrei-
Der Krieg, der viele Väter hatte,ber, p. 194
p. 423
- 174.Ibid., p. 422
- 175.Karski, Jan, The Great190.Ibid., pp. 122, 119
Powers and Poland, p. 268
- 176.Ruhnau, Rudiger, Die freieKrieg?, p. 251
Stadt Danzig, p. 163
- 177.Hitler, Adolf, Rede des192.Ibid., p. 271, 273
Führers und Reichskanzlers am
28. April 1939, pp. 36-37
- 179.Wellems, Hugo, Das
Jahrhundert der Lüge, p. 119
- 180.Preradovich, Nikolaus,
Der Krieg, der viele Väter hatte,181.Der Tod sprach polnisch,
p. 45
- 182.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Der Krieg, der viele Väter hatte,
p. 426
- 183.Klüver, Max, Es war nicht
Hitlers Krieg, pp. 53-54
- 185.Ibid., p. 404
- 189.Wellems, Hugo, Das
Jahrhundert der Lüge, p. 119
- 191.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, p. 251
- 193.Ruhnau, Rudiger, Die freie
Stadt Danzig, p. 76

- 194.Ibid., p. 318
- 195.Hoggan, David, The Forced War, p. 413
- 196.Klüver, Max, Die Kriegstreiber, p. 324
- 197.Preradovich, Nikolaus, Deutschland und Polen, p. 210
- 198.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 277
- 199.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 476
- 200.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 258
- 201.Klüver, Max, Die Kriegstreiber, p. 333
- 202.BD VII, Third Series, 4
- 203.Preradovich, Nikolaus, Deutschland und Polen, p. 211
- 204.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 442
- 205.Sudholt, Gerd, So war der Zweite Weltkrieg 1939, p. 57
- 206.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 319
- 207.Preradovich, Nikolaus, Deutschland und Polen, p. 212
- 208.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 320
- 209.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 500
- 210.Sturm, Gero, Mit Goldener Nahkampfspange Werner Kindler, p. 20
- 211.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, pp. 505, 506
- 212.Ibid., pp. 513-514
- 213.Meiser, Hans, Gescheiterte Friedens-Initiativen 1939-1945, p. 32
- 214.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, pp. 361-362, 305
- 215.Meiser, Hans, Gescheiterte Friedens-Initiativen 1939-1945, p. 33
- 216.Ibid.
- 217.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 527
- 218.PRO FO 371/22979 C 12480
- 219.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 423
- 220.Freytagh-Loringhoven, Freiherrn von, Deutschlands Aussenpolitik, p. 234
- 221.Danco, Walter, Der Weltveränderer, p. 200

- 222.Freytagh-Loringhoven, 10.Rose, Franz, Das ist Chur-Freiherrn von, Deutschlandschill, pp. 76-77
Aussenpolitik, p. 233
- 223.Domarus, Max, Hitlerwird vorprogrammiert, p. 66
Reden und Proklamationen, p. 1275
- 224.Giesler, Hermann, Einp. 153
anderer Hitler, p. 366
- 225.Klüver, Max, War es HitlersKrieg, p. 225
Krieg?, p. 345
- 226.Klüver, Max, Die Kriegstrei-wird vorprogrammiert, p. 223
ber, p. 414
- 11.Kunert, Dirk, Ein Weltkrieg
12.Winkelvoss, Peter, Die Wel-
therrschaft der Angelsachsen,
13.Kunert, Dirk, Hitlers kalter
14.Kunert, Dirk, Ein Weltkrieg
15.Ibid., p. 221

Capitolul 4

- 1.Pahl, Walther, Die britische
Machtpolitik, p. 22
- 2.Helberg, Hermann, England
und wir, pp. 42-43
- 3.Pahl, Walther, Die britische
Machtpolitik, pp. 16-17
- 4.Thost, Hans, Als Nationalso-
zialist in England, pp. 165, 183
- 5.Ibid., p. 272
- 6.Ibid., p. 223
- 7.Kessemeier, Heinrich, Der
Feldzug mit der anderen Waffe,
im Krieg der Kontinente, p. 209
p. 156
- 8.Helberg, Hermann, England
und wir, p. 128
- 9.Kunert, Dirk, Hitlers kalter
Krieg, p. 123
- 17.Ibid., p. 222
- 18.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der
Krieg, der viele Väter hatte, p.
223
- 19.Klüver, Max, Den Sieg ver-
spielt, p. 39
- 20.Charmley, John, Churchill:
The End of Glory, p. 325
- 21.Schultze-Rhonhof, Gerd, Das
tschechisch-deutsche Drama, p.
239
- 22.Kunert, Dirk, Deutschland
im Krieg der Kontinente, p. 209
p. 156
- 23.Kunert, Dirk, Hitlers kalter
Krieg, p. 103
- 24.Schultze-Rhonhof, Gerd, Das
tschechisch-deutsche Drama, p.
311

- 25.PRO CAB 23/95 cab 43 (38) 42.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 417
- 26.Rose, Franz, Das ist Churchill, p. 78 43.PRO CAB 23/98 cab 11 (39)
- 27.Kriegk, Otto, Die englischen Kriegshetzer, p. 65 44.Taylor, A.J.P., The Origins of the Second World War, p. 205
- 28.Klüver, Max, Die Kriegstreiber, pp. 107-108 45.Hoggan, David, The Forced War, p. 304
- 29.Halifax, Viscount, Fullness of Days, p. 200 46.Taylor, A.J.P., The Origins of the Second World War, p. 205
- 30.PRO FO 371/22988 47.Hoggan, David, The Forced War, p. 304
- 31.Ibid.
- 32.Klüver, Max, Die Kriegstreiber, p. 102 48.Taylor, A.J.P., The Origins of the Second World War, p. 186
- 33.Ibid., p. 301 49.Domarus, Max, Hitler Reden und Proklamationen, p. 932
- 34.PRO CAB 23/98 cab 12 (39) 50.PRO FO 371/22993
- 35.Klüver, Max, Die Kriegstreiber, p. 300 51.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 197
- 36.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 196 52.PRO CAB 23/98 cab 12 (39)
- 37.Hoggan, David, The Forced War, p. 301 53.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 391
- 38.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 196 54.Kunert, Dirk, Deutschland im Krieg der Kontinente, p. 222
- 39.PRO FO 800/294 55.PRO CAB 23/98 cab 16 (39)
- 40.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 388 56.Ibid.
- 41.Klüver, Max, Die Kriegstreiber, p. 284 57.Ibid.
- 42.Klüver, Max, War es Hitlers Krieg?, p. 162

- 59.Klüver, Max, Die Kriegstrei-77.Wanderscheck, Hermann,
ber, p. 402 Höllenmaschinen aus England,
p. 78
- 60.PRO FO 371/23017 c6454
- 61.PRO FO 371/23017 c5469 78.PRO FO 371/22979 c12476
- 62.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der 79.PRO FO 371/22976
Krieg, der viele Väter hatte, p.80.PRO PREM 1/331A
455
- 81.Klüver, Max, War es Hitlers
- 63.Domarus, Max, Hitler RedenKrieg?, p. 431
und Proklamationen, p. 1065
- 82.PRO FO 371/23026 c11948
- 64.PRO FO 371/22988
- 83.Klüver, Max, Die Kriegstrei-
- 65.PRO FO 371/22989 c6670 ber, p. 311
- 66.Karski, Jan, The Great84.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der
Powers and Poland, p. 332 Krieg, der viele Väter hatte, p.
493
- 67.Ibid., p. 333
- 85.Ibid., p. 503
- 68.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg?, p. 194
- 86.Ribbentrop, Annelies von,
Die Kriegsschuld des Wider-
- 69.PRO FO 371/22976 c11573 standes, p. 345
- 70.PRO FO 371/23017
- 87.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der
Krieg, der viele Väter hatte, p.
508
- 71.PRO FO 371/23019
- 88.Klüver, Max, War es Hitlers
Krieg? p. 421
- 72.Wellems, Hugo, Das
Jahrhundert der Lüge, p. 123
- 89.Tansill, Charles, Die Hinter-
tür zum Kriege, p. 333
- 73.Klüver, Max, Es war nicht
Hitlers Krieg, p. 180
- 90.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der
Krieg, der viele Väter hatte, p.
532
- 74.PRO FO 371/22974 c9475
- 75.PRO FO 371/22991
- 76.PRO FO 371/22019 c16211
- 91.Ibid., p. 520
- 92.Ibid., p. 528

- 93.Ibid., p. 430
- 94.Klüver, Max, Die Kriegstreiber, p. 408
- 95.Ibid., p. 414
- 96.Ibid., p. 379
- 97.Ibid., p. 412
- 98.Ibid.
- 99.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 525
- 100.Kunert, Dirk, Deutschland im Krieg der Kontinente, p. 216
- 101.Klüver, Max, Die Kriegstreiber, p. 380
- 102.Helberg, Hermann, England und wir, p. 152
- 103.Kunert, Dirk, Deutschland im Krieg der Kontinente, p. 224
- 104.Ibid., p. 238
- 105.Bieg, Hans-Henning, Amerika die unheimliche Weltmacht, p. 160
- 106.Karski, Jan, The Great Powers and Poland, pp. 376-377
- 107.Piekalkiewicz, Janusz, Polenfeldzug, p. 123
- 108.Kunert, Dirk, Deutschland im Krieg der Kontinente, p. 241
- 109.Giesler, Hermann, Ein anderer Hitler, p. 364
- 110.Bieg, Hans-Henning, Amerika die unheimliche Weltmacht, p. 103
- 111.Kunert, Dirk, Hitlers kalter Krieg, p. 14
- 112.Musial, Bognan, Kampfplatz Deutschland, p. 282
- 113.Ibid., p. 269
- 114.Weber, Hermann und Ulrich Mähler, Verbrechen im Namen der Idee, p. 99
- 115.Suworov, Viktor, and Dmitrij Chmelnizki, Überfall auf Europa, pp.111,128
- 116.Post, Walter, Das Unternehmen Barbarossa, p. 25
- 117.Kurowski, Franz, Balkenkreuz und Roter Stern, p. 8
- 118.Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Ribbentrop, p. 202
- 119.PRO FO 371/23022, C9571
- 120.Kunert, Dirk, Hitlers kalter Krieg, pp. 303-304
- 121.Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Ribbentrop, p. 131

- 122.Abendroth, Hans Henning,135.Kunert, Dirk, Ein Weltkrieg
Hitler in der spanischen Arena,wird vorprogrammiert, p. 277
p. 28
- 123.Ibid., p. 15
- 124.Ribbentrop, Rudolf von,137.Ribbentrop, Rudolf von,
Mein Vater Joachim von Rib- Mein Vater Joachim von Rib-
bentrop, p. 96 bentrop, p. 200
- 125.Abendroth, Hans-Henning,138.Post, Walter, Das Unter-
Hitler in der spanischen Arena,nehmen Barbarossa, p. 107
p. 33
- 126.Suworov, Viktor, Stalins139.Ribbentrop, Rudolf von,
Mein Vater Joachim von Rib-
verhinderter Ersts Schlag, p. 89 bentrop, p. 209
- 127.Kunert, Dirk, Hitlers kalter140.Suworov, Viktor, and Dmi-
Krieg, p. 150 trij Chmelnizki, Überfall auf
Europa, p. 91
- 128.Abendroth, Hans-Henning,
Hitler in der spanischen Arena,141.Domarus, Max, Hitler
p. 37 Reden und Proklamationen, p.
1210
- 129.Suworov, Viktor, and Dmi-
trij Chmelnizki, Überfall auf142.Thadden, Adolf von, Stalins
Europa, p. 85 Falle, pp. 77, 79
- 130.Abendroth, Hans-Henning,143.Suworov, Viktor, Chmel-
Hitler in der spanischen Arena,nizki, Dmitrij, Überfall auf
p. 35 Europa, p. 122
- 131.Baberowski, Jörg, Der rote144.Ribbentrop, Rudolf von,
Terror, p. 174 Mein Vater Joachim von Rib-
bentrop, p. 221
- 132.Kunert, Dirk, Hitlers kalter
Krieg, pp. 12-13
- 133.Ibid., p. 72
- 134.Post, Walter, Das Unter-147.Becker, Fritz, Kampf um
nehmen Barbarossa, p. 102 Europa, p. 52
- 145.Ibid., p. 218, 226
- 146.Ibid., p. 230

- 148.Hoffmann, Joachim, Stalins161.Klüver, Max, Präventiv-
Vernichtungskrieg, pp. 144-145schlag 1941, p. 126
- 149.Post, Walter, Die Ursachen162.Piekalkiewicz, Janusz,
des Zweiten Weltkrieges, p. 451Krieg auf dem Balkan, p. 33
- 150.“Deutschland und die fin-163.Klüver, Max, Präventiv-
nische Frage”, Völkischer Beo-schlag 1941, p. 140
bacher, 12/8, 1939
- 164.Ibid., p. 51
- 151.Suworov, Viktor, and Dmi-165.Becker, Fritz, Kampf um
trij Chmelnizki, Überfall aufEuropa, p. 70
Europa, p. 203
- 152.Papst, Martin, Roter Terror,166.Klüver, Max, Präventiv-
p. 78schlag 1941, p. 113
- 153.Suworov, Viktor, and Dmi-167.Naumann, Andreas, Freis-
trij Chmelnizki, Überfall aufpruch für die deutsche
Europa, pp. 221,218Wehrmacht, p. 24
- 154.Post, Walter, Das Unter-168.Post, Walter, Das Unter-
nehmen Barbarossa, p. 147nehmen Barbarossa, p. 184
- 155.Papst, Martin, Roter Terror,169.Fabry, Philipp, Balkan-Wir-
p. 78ren, p. 93
- 156.Suworov, Viktor, and Dmi-170.Ibid., p. 62
trij Chmelnizki, Überfall auf171.Ibid., p. 95
Europa, p. 126
- 172.Ibid., p. 131, 99
- 157.Post, Walter, Das Unter-173.Olshausen, Klaus, Zwis-
nehmen Barbarossa, p. 145chensspiel auf dem Balkan, p. 86
- 158.Becker, Fritz, Kampf um174.Piekalkiewicz, Janusz,
Europa, pp. 114-115Krieg auf dem Balkan, p. 65
- 159.Klüver, Max, Präventiv-175.Klüver, Max, Präventiv-
schlag 1941, p. 185schlag 1941, pp. 257, 256
- 160.Post, Walter, Das Unter-176.Bathe, Rolf, and Erich
nehmen Barbarossa, p. 153Glodschey, Der Kampf um den
Balkan, p. 126

- 177.Hünger, Heinz, and Erich192.Fabry, Philipp, Balkan-Wir-
Strassl, Kampf und Intrige umren, p. 32
Griechenland, p. 104
- 178.Becker, Fritz, Kampf umMein Vater Joachim von Rib-
Europa, p. 123bentrop, p. 314
- 179.Ibid., p. 221
- 180.Kunert, Dirk, Deutschland5194.Suworov, Viktor, and Dmi-
im Krieg der Kontinente, p. 80trij Chmelnizki, Überfall auf
Europa, p. 118
- 181.Meiser, Hans, Verratene195.Ribbentrop, Rudolf von,
Verräter, p. 244Mein Vater Joachim von Rib-
bentrop, p. 430
- 182.Becker, Fritz, Kampf um196.Ibid., p. 305
Europa, p. 179
- 183.Post, Walter, Das Unter-197.Suworov, Viktor, and Dmi-
nehmen Barbarossa, p. 243trij Chmelnizki, Überfall auf
Europa, pp. 36-37, 52
- 184.Below, Nicolaus von, Als198.Ibid., p. 58
Hitlers Adjutant, p. 277
- 185.Zürner, Bernhard, Der ver-199.Klüver, Max, Präventiv-
schenkte Sieg, p. 14schlag 1941, p. 279
- 186.Post, Walter, Das Unter-200.Ribbentrop, Rudolf von,
nehmen Barbarossa, pp. 242-243Mein Vater Joachim von Rib-
bentrop, p. 310
- 187.Ibid., p. 225
- 188.Fabry, Philipp, Balkan-Wir-201.Ibid., p. 300
ren, p. 96
- 189.Ribbentrop, Rudolf von,202.Klüver, Max, Präventiv-
Mein Vater Joachim von Rib-schlag 1941, p. 14
bentrop, pp. 302-303
- 190.Ibid., p. 304
- 191.Post, Walter, Das Unter-203.Bavendamm, Dirk, Roose-
nehmen Barbarossa, p. 263velts Krieg, p. 80
- 204.Gordon, Helmut, Es spri-
cht: Der Führer, p. 70
- 205.Schultze-Rhonhof, Gerd,
Der Krieg, der viele Väter hatte,
p. 241

- 206.Fuller, J.F.C., The Second World War, p. 29
- 207.Schadewaldt, Hans, Was will Roosevelt?, p. 53
- 208.Roosevelt, Elliot, As He Saw It, p. 37
- 209.Schweiger, Herbert, Mythos Waffen SS, p. 38
- 210.Bieg, Hans-Henning, Amerika die unheimliche Weltmacht, p. 105
- 211.Picker, Henry, Hitlers Tischgespräche im Führerhauptquartier, p. 499
- 212.Wirsing, Gisela, Der masslose Kontinent, p. 66
- 213.Fish, Hamilton, FDR The Other Side of the Coin, p. 15
- 214.Ibid., p. 13
- 215.Franz-Willing, Georg, Roosevelt, p. 31
- 216.Kunert, Dirk, Ein Weltkrieg wird vorprogrammiert, p. 233
- 217.Kunert, Dirk, Hitlers kalter Krieg, p. 212
- 218.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 229
- 219.Ibid., p. 247
- 220.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 172
- 221.Seibert, Theodor, Das amerikanische Rätsel, p. 28
- 222.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 446
- 223.Ibid., p. 447
- 224.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 296
- 225.Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Ribbentrop, p. 207
- 226.Tansill, Charles, Die Hintertür zum Kriege, p. 338
- 227.Fish, Hamilton, Tragic Deception, p. 11
- 228.Fish, Hamilton, FDR The Other Side of the Coin, p. 18
- 229.Kunert, Dirk, Deutschland im Kriege der Kontinente, p. 233
- 230.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 470
- 231.Schultze-Rhonhof, Gerd, Der Krieg, der viele Väter hatte, p. 531
- 232.Bavendamm, Dirk, Roosevelts Krieg, p. 130
- 233.Ibid., p. 133
- 234.Meiser, Hans, Gescheiterte Friedens-Initiativen 1939-1945, p. 112

- 235.Ibid., p. 117
- 236.Bavendamm, Dirk, Roosevelt's Krieg, p. 135
- 237.Meiser, Hans, Gescheiterte Friedens-Initiativen 1939-1945, p. 116
- 238.Seibert, Theodor, Das amerikanische Rätsel, p. 38
- 239.Grattan, Hartley, The German White Paper, p. 16
- 240.Ibid., p. 20
- 241.Ibid., p. 11
- 242.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, pp. 448-449
- 243.Hedin, Sven, Amerika im Kampf der Kontinente, p. 92
- 244.Charmley, John, Churchill: The End of Glory, p. 443
- 245.Bieg, Hans-Henning, Amerika die unheimliche Weltmacht, p. 105
- 246.Wirsing, Giselher, Der maselose Kontinent, p. 306
- 247.Fish, Hamilton, FDR The Other Side of the Coin, p. xiv
- 248.Hedin, Sven, Amerika im Kampf der Kontinente, p. 106
- 249.Post, Walter, Die Ursachenpetual War for Perpetual Peace, des Zweiten Weltkrieges, p. 448p. 486
- 250.Bailey, Thomas, and Paul Ryan, Hitler vs. Roosevelt, p. 165
- 251.Ibid., p. 172
- 252.Fish, Hamilton, Tragic Deception, p. 36
- 253.Barnes, Harry Elmer, Perpetual War for Perpetual Peace, p. 218
- 254.Bieg, Hans-Henning, Amerika die unheimliche Weltmacht, p. 61
- 255.Flynn, John, The Roosevelt Myth, p. 296
- 256.Post, Walter, Die Ursachen des Zweiten Weltkrieges, p. 578
- 257.Stinnett, Robert, Day of Deceit, p. 276
- 258.Ibid., p. 275
- 259.Bailey, Thomas, and Paul Ryan, Hitler vs. Roosevelt, p. 235
- 260.Barnes, Harry Elmer, Perpetual War for Perpetual Peace, p. 345
- 261.Kurowski, Franz, So war der Zweite Weltkrieg 1941, p. 375
- 262.Barnes, Harry Elmer, Perpetual War for Perpetual Peace, p. 486

263. Bavendamm, Dirk, Roose-7. Männer der Waffen SS, p. 40
velts Krieg, p. 168
8. Schütter, Fritz, Wir woll'n das
264. Franz-Willing, Georg, Roo-Wort nicht brechen, p. 40
sevelt, p. 112
9. Höhne, Heinz, Der Orden
265. Sudholt, Gert, So war derunter dem Totenkopf, p. 412
Zweite Weltkrieg 1942, pp.
10. Schütter, Fritz, Wir woll'n
267-268, 275 das Wort nicht brechen, p. 164
266. Bouhler, Philipp, Der gros-
sdeutsche Freiheitskampf Band 11. Buchner, Peter, Die Kriegse-
III, pp. 133-134 rinnerungen des Werner
Schmieder, p. 12
267. Sudholt, Gert, So war der
Zweite Weltkrieg 1942, pp. 12. Mathias, Karl Heinz, Ich
267-268, 275 diene, p. 65
13. Schulze-Kossens, Militäris-
cher Führernachwuchs der
Waffen SS, p. 45

Capitolul 5

1. "Der Aufbau der Waffen SS", 14. Springer, Heinrich, Statio-
Völkischer Beobachter, Märznen eines Lebens in Krieg und
14/15, 1942 Frieden, p. 53
2. Reinhardt, Fritz, Die Beseiti- 15. Schulze-Kossens, Militäris-
gung der Arbeitslosigkeit imcher Führernachwuchs der
Dritten Reich, p. 213. Waffen SS, p. 70
3. Ochsenreiter, Manuel, Deut- 16. Höhne, Heinz, Der Orden
sche Militärzeitschrift: Sonde-unter dem Totenkopf, p. 412
rausgabe Waffen SS, p. 45
17. Schulze-Kossens, Militäris-
4. Höhne, Heinz, Der Ordencher Führernachwuchs der
unter dem Totenkopf, p. 408 Waffen SS, p. 33
5. Ochsenreiter, Manuel, Deut- 18. Jestadt, Georg, Ohne Siege
sche Militärzeitschrift: Sonde-und Hurra, p. 168
rausgabe Waffen SS, p. 47
19. Höhne, Heinz, Der Orden
6. Mathias, Karl Heinz, Ichunter dem Totenkopf, p. 423
diene, p. 56

20. Milata, Paul, Zwischen Hitler, Stalin und Antonescu, pp. 48, 175, 214
21. Neulen, Hans Werner, Europa und das 3. Reich, p. 186
22. Degrelle, Leon, Erinnerung eines europäischen Kriegsfreiwilliger, p. 182
23. Levsen, Dirk, Krieg im Norden, p. 11
24. Ibid., pp. 148-150
25. Pedersen, Henry, Germanische Freiwillige, p. 18
26. Meissner, Gustav, Dänemark unterm Hakenkreuz, pp. 56-57
27. Ibid., p. 54
28. Pedersen, Henry, Germanische Freiwillige, p. 23
29. Verton, Hendrik, Im Feuer der Ostfront, pp. 47, 39
30. Uhle-Wettler, Franz, Höhe und Wendepunkte deutscher Militärgeschichte, pp. 267, 290
31. Dokumente britisch-französischer Grausamkeit, p. 140
32. Kern, Erich, Adolf Hitler und der Krieg, p. 120
33. Meiser, Hans, Das Ringen um Frankreich, p. 297
34. Post, Walter, Hitlers Europa, p. 387
35. Neulen, Hans Werner, Europa und das 3. Reich, p. 121
36. Germanisches Leitheft 1/1941, p. 8
37. Halfeld, August, USA im Krieg, p. 7
38. Neulen, Hans Werner, Europa und das 3. Reich, pp. 72, 74
39. NS Monatshefte Nr. 126, p. 546
40. Gehl, Walther, Die Sendung des Reiches, pp. 97-98
41. Germanisches Leitheft 8/9, 1942, p. 346
42. Neulen, Hans Werner, Europa und das 3. Reich, p. 50
43. Pedersen, Henry, Germanische Freiwillige, p. 25
44. DuPrel, Max Freiherr, Die Niederlande im Umbruch der Zeiten, p. 58
45. Seidler, Franz, Avantgarde für Europa, p. 57
46. Post, Walter, Hitlers Europa, pp. 85-87
47. Ibid., pp. 89, 338, 336

- 48.Horn, Martin, Norwegen 61.Neulen, Hans Werner, zwischen Krieg und Frieden, p.Europa und das 3. Reich, p. 62 17
- 62.Seidler, Franz, Avantgarde
- 49.Meissner, Gustav, Dänemarkfür Europa, p. 132 unterm Hakenkreuz, p. 47
- 63.Schweiger, Herbert, Mythos
- 50.Pedersen, Henry, Germanis-Waffen SS, p. 70 che Freiwillige, p. 192
- 64.Neulen, Hans Werner,
- 51.Ochsenreiter, Manuel, Deut-Europa und das 3. Reich, p. 245 sche Militärzeitschrift: Sonde- rausgabe Waffen SS, p. 66
- 65.Massmann, Kurt, "Man muss es gesehen haben!", Völkischer
- 52.Degrelle, Leon, Erinnerun-Beobachter, August 12, 1941 gen eines europäischen Krieg- sfreiwilliger, p. 83
- 66.Schulze-Kossens, Militäris- cher Führernachwuchs der
- 53.Seidler, Franz, AvantgardeWaffen SS, p. 23 für Europa, p. 84
- 67.d'Alquen, Gunter, "Die ger-
- 54.Post, Walter, Hitlers Europa,manischen Kameraden", Völkis- cher Beobachter, September 2, 1941
- 55.Boberach, Heinz, Meldungen aus dem Reich, p. 2483-2484
- 68.Neulen, Hans Werner, Europa und das 3. Reich, p. 26
- 56.Pedersen, Henry, Germanis- che Freiwillige, p. 37
- 69.Ibid., pp. 117-118
- 57.Seidler, Franz, Avantgarde70.Ibid., p. 106 für Europa, p. 48
- 71.Jestadt, Georg, Ohne Siege
- 58.Werther, Steffen, Dänischeund Hurra, p. 52 Freiwillige in der Waffen SS, p. 72
- 72.Umbreit, Hans, Deutsche Militärverwaltungen 1938/39, pp. 199, 198
- 59.Boberach, Heinz, Meldungenpp. 199, 198 aus dem Reich, pp. 2484-2485
- 73.Post, Walter, Hitlers Europa
- 60.Ochsenreiter, Manuel, Deut-pp. 182-183, 235, 241 sche Militärzeitschrift: Sonde- rausgabe Waffen SS, p. 64
- 74.Ibid., pp. 364, 363, 368, 366
- 75.Ibid., pp. 360, 355

- 76.Seidler, Franz, Avantgarde für Europa, p. 133
- 77.Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Ribbentrop, p. 378
- 78.Neulen, Hans Werner, Europa und das 3. Reich, p. 43
- 79.Ibid., p. 45
- 80.Ibid., p. 128, 129
- 81.Ibid., p. 39
- 82.Picker, Henry, Hitlers Tischgespräche im Führerhauptquartier, p. 214
- 83.Seibert, Theodor, "Warum kämpft der Sowjetsoldat?" Völkischer Beobachter, July 15, 1942
- 84.Seidler, Franz, Die Wehrmacht im Partisanenkrieg, p. 84
- 85.Hoffmann, Joachim, Stalins Vernichtungskrieg, p. 97
- 86.Buchbender, Ortwin, and Horst Schuh, Die Waffe, die auf die Seele zielt, p. 120
- 87.Post, Walter, Die verleumdete Armee, p. 193
- 88.Seidler, Franz, Die Wehrmacht im Partisanenkrieg, pp. 117-118
- 89.Becker, Fritz, Kampf um Europa, pp. 293-294
- 90.Post, Walter, Die verleumdete Armee, p. 185
- 91.Hoffmann, Joachim, Stalins Vernichtungskrieg, p. 245
- 92.Wimmer, Josef, Ich war dabei, p. 115
- 93.Neulen, Hans Werner, Europa und das 3. Reich, p. 138-139
- 94.Giesler, Hermann, Ein anderer Hitler, p. 399
- 95.Schwarz, Hanns, Brennpunkt FHQ, p. 65
- 96.Degrelle, Leon, Erinnerungen eines europäischen Kriegsfreiwilliger, p. 122
- 97.Ochsenreiter, Manuel, Deutsche Militärzeitschrift: Sonderausgabe Waffen SS, p. 70
- 98.Neulen, Hans Werner, Europa und das 3. Reich, p. 62
- 99.Schweiger, Herbert, Mythos Waffen SS, p. 67
- 100.Ochsenreiter, Manuel, Deutsche Militärzeitschrift: Sonderausgabe Waffen SS, p. 71
- 101.Seidler, Franz, Avantgarde für Europa, p. 21
- 102.Schwarz, Hanns, Brennpunkt FHQ, p. 65

103.Seidler, Franz, Avantgarde für Europa, p. 16

118.Gordon, Helmut, Es spricht: Der Führer, p. 27

104.Schwarz, Hanns, Brennpunkt FHQ, p. 66

119.Frey, Albert, Ich wollte die Freiheit, p. 90

105.Ochsenreiter, Manuel, Deutsche Militärzeitschrift: Sonderausgabe Waffen SS, p. 65

120.Höhne, Heinz, Der Orden unter dem Totenkopf, p. 413

106.Ibid., p. 72

121.Schulze-Kossens, Militärischer Führernachwuchs der Waffen SS, p. 231

107.Post, Walter, Hitlers Europa, p. 322

122.Höhne, Heinz, Der Orden unter dem Totenkopf, p. 444

108.Schulze-Kossens, Militärischer Führernachwuchs der Waffen SS, p. 23

Capitolul 6

109.Neulen, Hans Werner, Europa und das 3. Reich, p. 56

1.Ellenbeck, Hans, Die Verantwortung des deutschen Offiziers, p. 26

110.Ibid., p. 160, 161

111.Post, Walter, Hitlers Europa, p. 258

2.Meiser, Hans, Verratene Verräter, pp. 25-26

112.Schweiger, Herbert, Mythos Waffen SS, pp. 55-56

3.Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Ribbentrop, p.146

113.Ibid., p. 61

4.Ibid., pp. 168, 386

114.Frey, Albert, Ich wollte die Freiheit, p. 247

5.Meiser, Hans, Verratene Verräter, pp. 27, 37

115.Höhne, Heinz, Der Orden unter dem Totenkopf, p. 467

6.Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Ribbentrop, p. 171

116.Seidler, Franz, Avantgarde für Europa, p. 27

7.Ibid., p. 206

117.Schwarz, Hanns, Brennpunkt FHQ, p. 67

8.Kunert, Dirk, Deutschland im Krieg der Kontinente, p. 218

9. Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Ribbentrop, p. 171
10. Meiser, Hans, Verratene Ver- räter, p. 62
11. Klüver, Max, Es war nicht Hitlers Krieg, p. 175
12. Klüver, Max, Die Kriegstrei- ber, p. 199
13. Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Rib- bentrop, p. 234
14. Ibid., p. 240
15. Ibid., p. 239
16. Ribbentrop, Annelies von, Die Kriegsschuld des Wider- standes, p. 385
17. Meiser, Hans, Verratene Ver- räter, p. 30
18. Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Rib- bentrop, p. 252
19. Remer, Otto Ernst, Ver- schwörung und Verrat umder Ostfront, Hitler, p. 48
20. Meiser, Hans, Verratene Ver- räter, p. 59
21. Ibid., p. 198
22. Ibid., p. 92
23. Schellenberg, Walter, Hitlers letzter Geheimdienstchef, p. 117
24. Dönitz, Karl, Zehn Jahre und Zwanzig Tage, p. 247
25. Meiser, Hans, Gescheiterte Ver-Friedens-Initiativen 1939- 1945, p. 191
26. Sudholt, Gert, So war der Zweite Weltkrieg 1940, p. 146
27. Meiser, Hans, Verratene Ver- räter, p. 132
28. Ibid., p. 130
29. Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Rib- bentrop, p. 425
30. Meiser, Hans, Verratene Ver- räter, pp. 104-105
31. Ribbentrop, Rudolf von, Mein Vater Joachim von Rib- bentrop, p. 288
32. Schmolke, Heinz, Die Krieg- sentscheidung, p. 10
33. Mein Vater Joachim von Rib- bentrop, p. 289
34. Georg, Friedrich, Verrat an umder Ostfront, PP. 66-67
35. Ibid., pp. 108-112
36. Ibid., p. 69
37. Ibid., p. 223
38. Pemler, Georg, Der Flug zum Don, p. 79

- 39.Georg, Friedrich, Verrat an55.Below, Nicolaus von, Als
der Ostfront, p.67 Hitlers Adjutant, p. 295
- 40.Pemler, Georg, Der Flug zum56.Meiser, Hans, Verratene Ver-
Don, p. 84 räter, pp. 223, 224
- 41.Meiser, Hans, Verratene Ver-57.Georg, Friedrich, Verrat an
räter, p. 79 der Ostfront, p. 186
- 42.Schramm, Wilhelm von, Auf-58.Haupt, Werner, Die Schla-
stand der Generale, pp. 38, 209 chten der Heeresgruppe Mitte,
p. 125
- 43.Klapdor, Ewald, Der Ostfel-
dzug 1941, pp. 83, 116, 117 59.Georg, Friedrich, Verrat an
der Ostfront, p. 186
- 44.Schellenberg, Walter, Hitlers
letzter Geheimdienstchef, p.60.Giesler, Hermann, Ein ande-
253 rer Hitler, p. 426
- 45.Musial, Bognan, Kampfplatz61.Sudholt, Gerhard, So war
Deutschland, p. 459 der Zweite Weltkrieg 1942, p.
113
- 46.Georg, Friedrich, Verrat an
der Ostfront, p. 158 62.Meiser, Hans, Verratene Ver-
räter, p 230
- 47.Meiser, Hans, Verratene Ver-
räter, p. 162 63.Magenheimer, Heinz, Hitle-
r's War, p.140
- 48.Ibid., p. 204
- 49.Haupt, Werner, Kiew, p. 21 64.Georg, Friedrich, Verrat an
der Ostfront, p. 279
- 50.Giesler, Hermann, Ein ande-
rer Hitler, pp. 427, 429 65.Zürner, Bernhard, Hitler Fel-
dherr wider Willen, p. 154
- 51,Georg, Friedrich, Verrat an
der Ostfront, pp. 165, 170, 172 66.Georg, Friedrich, Verrat an
der Ostfront, p. 288
- 52.Ibid., p. 179
- 53.Ibid., pp. 186-187 67.Meiser, Hans, So wurde Sta-
lingrad verraten, p. 158
- 54.Ibid., p. 180 68.Remer, Otto Ernst, Ver-
schwörung und Verrat um
Hitler, p. 180

- 69.Georg, Friedrich, Verrat an83.Brunnegger, Herbert, Saat in der Ostfront, pp. 306-307, 311 den Sturm, pp. 228, 230
- 70.Pemler, Georg, Der Flug zum84.Meiser, Hans, Verratene Verräter, p. 169 räter, pp. 233-234
- 71.Meiser, Hans, So wurde Sta-85.Meiser, Hans, So wurde Stalingrad verraten, p.215 lingrad verraten, p. 246
- 72.Uhle-Wetter, Franz, Höhe86.Buchner, Alex, Ostfront und Wendepunkte deutscher1944, p. 147 Militärgeschichte, p. 362
- 87.Meiser, Hans, Verratene Verräter, p. 233
- 73.Meiser, Hans, So wurde Stalingrad verraten, p.207
- 88.Haupt, Werner, Die Schlachten der Heeresgruppe Mitte, p. 272
- 74.Georg, Friedrich, Verrat an75.Uhle-Wetter, Franz, Höhe89.Hinze, Rolf, Ostfront 1944, und Wendepunkte deutscherp. 37 Militärgeschichte, p.363-364
- 90.Schramm, Wilhelm von, Aufstand der Generale, p. 29
- 76.Georg, Friedrich, Verrat an77.Meiser, Hans, Verratene Verräter, p. 155
- 77.Meiser, Hans, So wurde Stalingrad verraten, pp.219-220
- 92.Georg, Friedrich, Verrat in der Normandie, pp. 201, 204, 203
- 78.Schmolke, Heinz, Die Kriegsentcheidung, p. 9
- 79.Uhle-Wetter, Franz, Höhe93.Meiser, Hans, Verratene Verräter, p. 155
- Militärgeschichte, p. 382
- 94.Georg, Friedrich, Verrat in der Normandie, pp. 17, 207
- 80.Georg, Friedrich, Verrat an81.Zürner, Bernhard, Hitler Fel-lezter Geheimdienstchef, p. 348
- 81.Zürner, Bernhard, Hitler Fel-lezter Geheimdienstchef, p. 348 dherr wider Willen, p.173
- 96.Georg, Friedrich, Verrat in der Normandie, p. 32
- 82.Pfötsch, Kurt, Die Hölle von Kursk, p. 97
- 97.Ibid., p. 126

- 98.Meiser, Hans, Verratene Ver-114.Ritgen, Helmut, Die Geschi-
räter, p. 28 chichte der Panzer-Lehr-Division
im Westen, p. 102
- 99.Georg, Friedrich, Verrat in
der Normandie, p. 57 115.Post, Walter, Hitlers
Europa, p. 466
- 100.Zimmermann, R. Heinz,
Der Atlantikwall, p. 20 116.Schmolke, Heinz, Die Kri-
egsentscheidung, pp. 32, 36, 37
- 101.Griesser, Volker, Die Löwen
von Carentan, p. 86 117.Klapdor, Ewald Die
Entscheidung, p. 165
- 102.Georg, Friedrich, Verrat in
der Normandie, p. 180 118.Schmolke, Heinz, Die
Entscheidungsschlacht, pp. 45,
46
- 103.Ibid., p. 37
- 104.Schramm, Wilhelm von,
Aufstand der Generale, p. 25 119.Klapdor, Ewald, Die
Entscheidung, p. 164
- 105.Georg, Friedrich, Verrat in
der Normandie, p. 129 120.Georg, Friedrich, Verrat in
der Normandie, p. 86
- 106.Ibid., p. 47 121.Speidel, Hans, Invasion
1944, p. 99
- 107.Ibid., p. 145
- 108.Ibid., p. 144 122.Georg, Friedrich, Verrat in
der Normandie, p. 87
- 109.Ibid., p. 76 123.Sauders, Hrowe, Der verrate-
tene Sieg, p. 129
- 110.Ibid., p. 78
- 111.Carrell, Paul, Invasion—124.Klapdor, Ewald, Die
They're Coming!, p. 122 Entscheidung, pp. pp. 136-137
- 112.Widmann, Franz, Mit
Totenkopf und Frundsberg an
Ost-und Westfront, p. 150 125.Meyer, Hubert, Kriegsges-
chichte der 12.SS Panzerdivi-
sion Hitlerjugend, p. 62
- 113.Tieke, Wilhelm, Im Feuer-
sturm letzter Kriegsjahre, p.
114 126.Jestadt, Georg, Ohne Siege
und Hurra, pp. 138-140
- 127.Schmolke, Heinz, Die Kri-
egsentscheidung, p. 65

- 128.Ritgen, Helmut, Die Geschi-142.Georg, Friedrich, Verrat in
chte der Panzer-Lehr-Divisionder Normandie, p. 18
im Westen, p. 105 143.Ibid., p. 236
- 129.Georg, Friedrich, Verrat in 144.Nardini, Walther, Cassino,
der Normandie,, p. 97 p. 311
- 130.Klapdor, Ewald,, Die 145.Georg, Friedrich, Verrat in
Entscheidung, p. 172 der Normandie, p. 313
- 131.Carell, Paul, Invasio- 146.Klapdor, Ewald, Die
n-They're Coming!, p. 122 Entscheidung, p. 150
- 132.Klapdor, Ewald, Die 147.Oven, Wilfred von, Finale
Entscheidung, p. 125 Furioso, p. 401
- 133.Irving, David, Rommel, p. 148.Landhoff, Werner, Die
494 Opfer des 20. Juli 1944, p. 36
- 134.Henning, Otto, Als Panzer- 149.Oven, Wilfred von, Finale
und Spähtruppführer in der Furioso, p. 402
Panzer-Lehr-Division, pp.15-16
- 135.Klapdor, Ewald, Die 150.Schaub, Julius, In Hitlers
Entscheidung, p. 127 Schatten, p. 266
- 136.Ibid., p. 121 151.Georg, Friedrich, Verrat an
der Ostfront, p. 87
- 137.Meiser, Hans, Verratene 152.Remer, Otto Ernst, Ver-
Verräter, p. 236 schwörung und Verrat um
Hitler, pp. 36, 51
- 138.Klapdor, Ewald, Die 153.Schramm, Wilhelm von,
Entscheidung, p.127 Aufstand der Generale, pp. 125,
139.Georg, Friedrich, Verrat in 114
der Normandie, pp. 248, 112
- 140.Misch, Rochus, Der letzte 154.Landhoff, Werner, Die
Zeuge, p. 164 Opfer des 20. Juli 1944, p. 115
- 141.Henning, Otto, Als Panzer-155.“Schufte!”, Völkischer Beo-
und Spähtruppführer in derbachter, July 22, 1944
Panzer-Lehr-Division, pp.15-16

- 156.Jacobsen, Hans-Adolf, Spie-171.Jordan, Rudolf, Erlebt und
gelbild einer Verschwörung, p.erlitten, p. 239
416
- 172.Kern, Erich, Adolf Hitler
157.Landhoff, Werner, Dieund der Krieg, p. 403
Opfer des 20. Juli 1944, p. 62
- 173.Schramm, Wilhelm von, Au
158.Ibid., p. 61 fstand der Generale, p. 24
- 159.Jacobsen, Hans-Adolf, Spie-174.Meiser, Hans, Gescheiterte
gelbild einer Verschwörung, p.Friedens-Initiativen 1939-
419 1945, p. 268
- 160.Remer, Otto Ernst, Ver-175.Meiser, Hans, Verratene Ve
schwörung und Verrat umrräter, p. 64
Hitler, p. 27
- 176.Kurowski, Franz, Bedin-
161.Adam, Günther, Ich habegungslose Kapitulation, pp. 61,
meine Pflicht erfüllt, p. 294 11
- 162.Hinze, Rolf, Ostfront 1944177.Meiser, Hans, Verratene Ve
p. 17 rräter, p. 318
- 163.Below, Nicolaus von, Als178.Remer, Otto Ernst, Ver-
Hitlers Adjutant, p. 358 schwörung und Verrat um Hitle
r, p. 65
- 164.Ibid., p. 393
- 179.Landhoff, Werner, Die Opfe
165.Oven, Wilfred von, Finale r des 20. Juli 1944, p. 220
Furioso, p. 450
- 180.Meiser, Hans, Verratene Ve
166.Giesler, Hermann, Ein rräter, p. 320
anderer Hitler, p. 442
- 181.Günther, Helmut, Von der
167.Martin, Hans-Leo, Unser Hitler-Jugend zur Waffen SS, p.
Mann bei Goebbels, p. 68 228
- 182.Meiser, Hans, Gescheiterte
168.Oven, Wilfred von, Finale Friedens-Initiativen 1939-
Furioso, p. 450 1945, p. 273
- 183.Ibid.
169.Landhoff, Werner, Die1945, p. 273
Opfer des 20. Juli 1944, p. 219
- 170.Kern, Erich, Adolf Hitler
und der Krieg, p. 400 184.PRO FO 371/39062

- 185.Klüver, Max, Die Kriegstrei-199.Schwarz, Hanns, Bren-
ber, p. 375 npunkt FHQ, pp. 40-41 Ibid., pp
 . 192-195
- 186.Bieg, Hans-Henning, Ame- 200.Remer, Otto Ernst, Ver-
rika die unheimliche Weltma- schwörung und Verrat um Hitle
cht, p. 69 r, p. 324
- 187.Meiser, Hans, Verratene Ve 201.Meiser, Hans, Verratene Ve
rräter, p. 124 rräter, pp. 104, 143
- 188.Offiziere des Führers, 6/19 202.Hahl, Fritz, Mit Westland i
44, PP. 12-13 m Osten, p. 161
- 189.Post, Walter, Hitlers Europ 203.Grimm, Friedrich, Mit offe-
a, p. 374 nem Visier, pp. 248-249
- 190.Meiser, Hans, Verratene Ve 204.Neulen, Hans Werner, Euro
rräter, p. 269 pa und das 3. Reich, pp. 150-
151
- 191.Paul, Wolfgang, Der Hei- 205.Below, Nicolaus von, Als Hi
matkrieg, p. 384 tlers Adjutant, p. 208
- 192.Hoffmann, Joachim, Stalins 206.Klüver, Max, Vom Klassen-
Vernichtungskrieg, p. 292 kampf zur Volksgemeinschaft,
p. 186
- 193.Kurowski, Franz, Bedin- 207.Ibid., pp. 192-195
gungslose Kapitulation, p. 181
- 194.Adam, Günther, Ich habe m 208.Holmsten, Georg, Kriegsäl-
eine Pflicht erfüllt, pp. 355-356, tag, p. 40
358
- 195.Kurowski, Franz, Bedin- 209.Offiziere des Führers, 5/19
gungslose Kapitulation, p. 66 44, p. 23
- 196.Paul, Wolfgang, Der Hei-
matkrieg, p. 191
- 197.Meiser, Hans, Verratene Ve
rräter, p. 265
- 198.Czesany, Maximilian, Alli-
erter Bombenterror, p.348

Surse

- Becker, Fritz, Kampf um Europa
Graz 1991
- Abendroth, Hans-Henning,
Hitler in der spanischen Arena,
Paderborn 1973
- Below, Nicolaus von, Als Hitlers
Adjutant Selent 1999
- Adam, Günther, Ich habe meine
Pflicht erfüllt Riesa 2011
- Benns, F. Lee, European History
since 1870 New York 1939
- Albrecht, Karl, Der verratene
Sozialismus Berlin-Leipzig
1942
- Bieg, Hans-Henning, Amerika
die unheimliche Weltmacht
Tübingen 2003
- Baberowski, Jörg, Der rote Ter-
ror Frankfurt 2007
- Binding, Rudolf, Antwort eines
Deutschen an die Welt Fran-
kfurt 1933
- Bagel-Bohlen, Anja, Hitlers
industrielle Kriegsvorbereitun-
gen 1936-1939 Koblenz 1975
- Bley, Wulf, Der Bolschewismus
München 1938
- Bailey, Thomas, and Paul Ryan,
Hitler vs. Roosevelt New York
1979
- Boberach, Heinz, Meldungen
aus dem Reich Herrsching
1984
- Bainville, Jacques, Geschichte
zweier Völker Hamburg
1939/1941
- Bömer, Karl, Das Dritte Reich
im Spiegel der Weltpresse Leip-
zig 1934
- Bainville, Jacques, Frankreichs
Kriegsziel Hamburg
1939/1940
- Bouhler, Philipp, Der gros-
deutsche Freiheitskampf:
Reden Adolf Hitlers München
1942
- Barnes, Harry Elmer, Perpetual
War for Perpetual Peace New-
port Beach 1993
- Brunnegger, Herbert, Saat in
den Sturm Graz 2000
- Bathe, Rolf, and Erich Glod-
schey, Der Kampf um den Bal-
kan Berlin 1942
- Buchbender, Ortwin, and Horst
Schuh, Die Waffe, die auf die
Seele zielt Stuttgart 1983
- Bavendamm, Dirk, Roosevelts
Krieg München 1993
- Buchner, Alex, Ostfront 1944
Friedberg 1988

- Buchner, Peter, Die Kriegserin-Dönitz, Karl, Zehn Jahre und
nerungen des Werner Schmie-zwanzig Tage Bonn 1997
der 2008
- DuPrel, Max Freiherr, Die Nie-
Bukey, Evan, Hitler's Austriaderlande im Umbruch der Zei-
Chapel Hill and London 2000 ten Würzburg 1941
- Carell, Paul, Invasion—They'reEhrt, Adolf, Bewaffneter Auf-
Coming! London-New Yorkstand! Berlin 1933
1962
- Elble, Rolf, Die Schlacht an der
Charmley, John, Churchill: TheBzura Freiburg 1975
End of Glory San Diego-New
York- London 1994
- Ellenbeck, Hans, Die Veran-
twortung des deutschen Offizi-
Cochenhausen, Friedrich von,ers Leipzig 1941
Die Verteidigung Mitteleuropas
Jena 1940
- Fabry, Philipp W., Balkan-Wir-
ren Darmstadt 1966
- Czesany, Maximilian, Allierter
Bombenterror Leoni 1986
- Feder, Gottfried, The Program
of the Party of Hitler Munich
- Danco, Walter, Der Weltve-1932
ränderer Berg 1994
- Fichtel, Konrad, Roms Kreuz-
Degrelle, Leon, Erinnerungenzüge gegen Germanien Tübin-
eines europäischen Kriegsfrei-gen 2004
willigen München 1992
- Fish, Hamilton, FDR The Other
Der Tod sprach polnisch KielSide of the Coin Torrance 1976
1999
- Fish, Hamilton, Tragic Decep-
Die Adolf-Hitler Schule Wei-tion Old Greenwich 1983
mar/Thüringen, Arbeitsberi-
chte und Elternbriefe 1940-
1941
- Flynn, John, The Roosevelt
Myth New York 1948
- Dokumente britisch-französis-
cher Grausamkeit Berlin 1940
- Franz-Willing, Georg, Roosevelt
Rosenheim 1991
- Domarus, Max, Hitler Reden
und Proklamationen 1932-
1945 Wiesbaden 1973
- Franz-Willing, Georg, Umsturz
1933 Rosenheim 1993

- Frey, Albert, Ich wollte die Frei-Günther, Helmut, Von der Hitle-
heit Osnabrück 1990 r-Jugend zur Waffen SS Coburg
2001
- Freytagh-Loringhoven, Frei-
herrn von, Deutschlands Aus-Hahl, Fritz, Mit Westland im
senpolitik Berlin 1942 Osten Munin 2001
- Fuller, J.F.C., The Second WorldHalfeld, August, USA im Krieg
War New York 1954 Berlin 1942
- Gehl, Walther, Die Sendung desHalifax, Viscount, Fullness of
Reiches Breslau 1943 Days London 1957
- Georg, Friedrich, Verrat an derHaupt, Werner, Die Schlachten
Ostfront Tübingen 2012 der Heeresgruppe Mitte Fried-
berg 1983
- Georg, Friedrich, Verrat in der
Normandie Tübingen 2007 Haupt, Werner, Kiew Friedberg
- Giesler, Hermann, Ein andererHedin, Sven, Amerika im Kampf
Hitler Leoni 1977 der Kontinente Kiel 1992
- Goebbels, Joseph, Signale derHenderson, Nevile, Failure of a
neuen Zeit München 1934 Mission New York 1940
- Gordon, Helmut, Es spricht: DerHenning, Otto, Als Panzer-und
Führer Leoni 1989 Spähtruppführer in der Panzer-
Lehr-Division Würzburg 2006
- Grattan, Hartley, The German
White Paper New York 1940 Hinze, Rolf, Ostfront 1944 Stut-
tgart 2011
- Griesser, Volker, Die Löwen von
Carentan Herne 2007 Hitler, Adolf, Die Reden Hitlers
am Parteitag der Freiheit 1935
- Grimm, Friedrich, Mit offenemMünchen 1935
Visier Leoni 1961
- Günther, Gerhard, DeutschesHitler, Adolf, Rede des Führers
Kriegertum im Wandel der Ges-und Reichskanzlers Adolf Hitler
chichte 1934 vor dem Reichstag am 28. April
1939
- Günther, Hans, Der NordischeHitler, Adolf, Reden des Führers
Gedanke München 1927 am Parteitag Grossdeutschland
München 1938

- Hoffmann, Joachim, Stalins Ver-Kern, Erich, Adolf Hitler und
nichtungskrieg München 1999 das Dritte Reich Preussisch
Oldendorf 1971
- Hoggan, David, The Forced War
Costa Mesa 1989 Kern, Erich, Adolf Hitler und
der Krieg Preussisch Oldendorf
1971
- Höhne, Heinz, Der Orden unter
dem Totenkopf München 2008
- Holmsten, Georg, Kriegsalltag
Düsseldorf 1982 Kern, Erich, Adolf Hitler und
seine Bewegung Preussisch
Oldendorf 1971
- Horn, Martin, Norwegen zwis-
chen Krieg und Frieden
Innsbruck 1941 Kessemeier, Heinrich, Der Fel-
dzug mit der andern Waffe
Hamburg 1941
- Hunger, Heinz and Erich
Strassl, Kampf und Intrige um
Griechenland München 1942 Klapdor, Ewald, Der Ostfeldzug
1941-eine vorprogrammierte
Niederlage Siek 1989
- Irving, David, Rommel Ham-
burg 1978 Klapdor, Ewald, Die Entschei-
dung Normandie 1944 Siek
1984
- Jacobsen, Hans-Adolf, Spiegel-
bild einer Verschwörung, Stut-
tgart 1984 Klüver, Max, Den Sieg verspielt
Leoni 1981
- Jestadt, Georg, Ohne Siege und
Hurra Norderstedt 2005 Klüver, Max, Die Adolf-Hitler
Schulen Beltheim 2007
- Jordan, Rudolf, Erlebt und erlit-
ten Leoni 1971 Klüver, Max, Die Kriegstreiber
Berg 1997
- Jörns, Emil, and Julius Schwab,
Rassenhygienische Fibel Berlin
1942 Klüver, Max, Es war nicht
Hitlers Krieg Essen 1993
- Kaden, Ernst Alfred, Des Deut-
schen Volkes Heldenkampf
Leipzig 1941 Klüver, Max, Präventivschlag
1941 Leoni 1986
- Karski, Jan, The Great Powers
and Poland Lanham 1985 Klüver, Max, Vom Klassenkampf
zur Volksgemeinschaft Leoni
1988

- Klüver, Max, War es Hitlers Ley, Robert, Wir alle helfen
Krieg? Leoni 1984 dem Führer München 1937
- Kriegk, Otto, Die englischen Liddell Hart, Basil, Deutsche
Kriegshezter Berlin 1939 Generale des Zweiten Weltkrie-
ges Düsseldorf 1964
- Kunert, Dirk, Deutschland im
Krieg der Kontinente Kiel 1987 Magenheimer, Heinz, Hitler's
War Munich 1997
- Kunert, Dirk, Ein Weltkrieg
wird vorprogrammiert Kiel Männer der Waffen SS Rosen-
heim 1984 heim 1996
- Kunert, Dirk, Hitlers kalter Martin, Hans-Leo, Unser Mann
Krieg Kiel 1992 bei Goebbels Neckargemünd
1973
- Kurowski, Franz, Balkenkreuz
und Roter Stern Friedberg Mathias, Karl Heinz, Ich diene
1984 Riesa 2002
- Kurowski, Franz, Bedingun-Meiser, Hans, Das Ringen um
gslose Kapitulation Leoni 1983 Frankreich Stegen 2007
- Kurowski, Franz, So war der Meiser, Hans, Gescheiterte Frie-
Zweite Weltkrieg 1941 Leonidens-Initiativen 1939-1945
1991 Tübingen 2004
- Landhoff, Werner, Die Opfer Meiser, Hans, So wurde Stalin-
des 20. Juli 1944 Kiel 2008 grad verraten Stegen 2008
- Langer, William and Everett Meiser, Hans, Verratene Ver-
Gleason, The Challenge to Iso-räter Stegen 2008
lation New York 1952
- Leers, Johannes von, Odal Ber-unterm Hakenkreuz Berli-
lin 1939 n-Frankfurt 1990
- Leistritz, Hans, Der bolschewis-Meyer, Hubert, Kriegsgeschi-
tische Weltbetrug Berlin 1943 chte der 12. SS Panzerdivision
Hitlerjugend Osnabrück 1982
- Levsen, Dirk, Krieg im Norden
Hamburg-Berlin-Bonn 2000 Michaelis, Rolf, SS Heimwehr
Danzig 1939 Bradford 1996

- Milata, Paul, Zwischen Hitler, Pedersen, Henry, Germanische Stalin und Antonescu Köln Wei-Freiwillige Kiel 2010
mar Wien 2009
- Pemler, Georg, Der Flug zum Misch, Rochus, Der letzte Zeuge Don Leoni 1981
München und Zürich 2008
- Personal-Amt des Heeres, Musial, Bogdan, Kampfplatz Wofür kämpfen wir? Berlin Deutschland, Berlin 2010 1944
- Nardini, Walther, Cassino Fried-Pfötsch, Kurt, Die Hölle von berg 1975
Kursk Selent 2008
- Naumann, Andreas, Freispruch Picker, Henry, Hitlers Tischgespräch für die Deutsche Wehrmachtprache im Führerhauptquartier Tübingen 2005
Wiesbaden 1983
- Neulen, Hans Werner, Europa Piekalkiewicz, Janusz, Krieg auf und das 3. Reich Münchendem Balkan München 1984
1987
- Piekalkiewicz, Janusz, Polenfeld-Ochsenreiter, Manuel, Deutschedzug Herrsching 1982
Militärzeitschrift: Sonderausgabe die Waffen SS 1/2007
- Pöchlinger, Josef, "Der Sinn unserer Arbeit", Front in der Oertzen, F. W., Die deutschen Heimat Berlin 1942
Freikorps München 1936
- Ponsonby, Arthur, Falsehood in Olshausen, Klaus, Zwischen-Wartime Costa Mesa 1991
spiel auf dem Balkan Stuttgart 1973
- Post, Walter, Das Unternehmen Barbarossa Hamburg-Berlin-Oven, Wilfred von, Finale Furi-n-Bonn 1996
oso Tübingen 1974
- Post, Walter, Die Ursachen des Pabst, Martin, Roter Terror Zweiten Weltkrieges Tübingen Graz 1997
2003
- Pahl, Walther, Die britische Post, Walter, Die verleumdete Machtpolitik Berlin 1941
Armee Selent 1999
- Paul, Wolfgang, Der Heimat-Post, Walter, Hitlers Europa krieg Esslingen 1980
Stegen 2011

Preradovich, Nikolaus, Deut-Ruhnau, Rudiger, Die freie Stadt
schland und Polen Berg 1989 Danzig Berg am See 1988

Preradovich, Nikolaus, Gros-Saunders, Hrowe, Der verra-
sdeutschland 1938 Leoni 1987 tene Sieg Leoni 1984

Reinhardt, Fritz, Die Beseiti-Schadewaldt, Hans, Was will
gung der Arbeitslosigkeit imRoosevelt? Düsseldorf 1941
Dritten Reich 2007

Schaub, Julius, In Hitlers Schat-
Reipert, Fritz, Was will Fran-ten Stegen 2010
kreich? Berlin 1940

Schauwecker, Franz, So war der
Remer, Otto Ernst, Ver-Krieg Berlin 1928
schwörung und Verrat um
Hitler Preussisch OldendorfSchellenberg, Walter, Hitlers
1984 letzter Geheimdienstchef Bel-
theim-Schnellbach 2008

Ribbentrop, Annelies von, Die
Kriegsschuld des WiderstandesSchmolke, Heinz, Die Kriegsen-
Leoni 1974 tscheidung, Horb 2004

Ribbentrop, Rudolf von, MeinSchoenbaum, David, Die braune
Vater Joachim von Ribbentrop Revolution Berlin 1999
Graz 2008

Schoenfelder, Roland, Deut-
schlands Ja für den Frieden
Ritgen, Helmut, Die GeschichteBerlin 1933
der Panzer-Lehr-Division im

Westen Stuttgart 1979
Schön, Heinz, SOS Wilhelm
Ritter-Schaumburg, Heinz, Her-
Gustloff Stuttgart 1998

Schramm, Wilhelm von, Auf-
stand der Generale München
mann der Cherusker Wiesba-
den 2008 1964

Römer, Heinrich, Rhein Reich
Frankreich Leipzig 1940

Schultze-Rhonhof, Gerd, Das
tschechisch-deutsche Drama
Roosevelt, Elliot, As He Saw ItMünchen 2008
1945

Schultze-Rhonhof, Gerd, Der
Krieg, der viele Väter hatte
Rose, Franz, Das ist Churchill
München-Berlin 1940 München 2003

- Schulze-Kossens, Richard, Mili-Sudholt, Gert, So war der
tätischer Führernachwuchs der Zweite Weltkrieg 1939 Berg
Waffen SS Coburg 1999 1989
- Schustereit, Hartmut, Vaban-Sudholt, Gert, So war der
que Selent 2000 Zweite Weltkrieg 1940 Leoni
1990
- Schütter, Fritz, Wir woll'n das
Wort nicht brechen Riesa 2008 Sudholt, Gert, So war der
Zweite Weltkrieg 1942 Leoni
- Schwarz, Hanns, Brennpunkt
FHQ Kiel 1998 1992
- Schweiger, Herbert, Mythos
Waffen SS Steinhaus 2007 Sündermann, Helmut, Tagespa-
rolen Leoni 1973
- Seibert, Theodor, Das amerika-
nische Rätsel, Berlin 1941 Suworov, Viktor, Stalins verhin-
deter Erstschlag Selent 2000
- Seidler, Franz, Avantgarde für
Europa Selent 2004 Suworov, Viktor and Dmitrij Ch
melnizki, Überfall auf Europa S
elent 2009
- Seidler, Franz, Die Wehrmacht
im Partisanenkrieg Selent 1999 Tacitus, Cornelius, The Agricola
and the Germania London 197
- Speidel, Hans, Invasion 1944⁰
Tübingen und Stuttgart 1949 Tansill, Charles, Die Hintertür z
um Kriege Selent 2000
- Springer, Heinrich, Stationen
eines Lebens in Krieg und Frie- Taylor, A.J.P., The Origins of the
den Rosenheim 1996 Second World War New York 1
- Stieve, Friedrich, What the
World Rejected Berlin 1939 1961
- Stinnett, Robert, Day of Deceit
New York 2000 Thadden, Adolf von, Stalins Fall
Rosenheim 1996
- Sturm, Gero, Mit Goldener Nah-
kampfspanne Werner Kindler, Thost, Hans, Als Nationalsozia-
list in England München 1939
- Munin 2010 Tieke, Wilhelm, Im Feuersturm
letzter Kriegsjahre Osnabrück
1975

- Uhle-Wettler, Franz, Höhe und Wendepunkte deutscher Militärgeschichte Graz 2006
- Umbreit, Hans, Deutsche Militärverwaltungen 1938/39 Stuttgart 1977
- Veale, Frederick, Advance to Barbarism Newport Beach 1993
- Venner, Dominique, Söldner ohne Sold Wien 1974
- Verton, Hendrik, Im Feuer der Ostfront Coburg 2003
- Voss, Reimer, Steuern im Dritten Reich München: Beck 1995
- Wanderscheck, Hermann, Höllenmaschinen aus England Berlin 1940
- Watt, Richard, Bitter Glory New York 1979
- Weber, Hermann and Ulrich Mählert, Verbrechen im Namen der Idee, Berlin 2007
- Wellems, Hugo, Das Jahrhundert der Lüge Keil 1989
- Werther, Steffen, Dänische Freiwillige in der Waffen SS Berlin 2004
- Widmann, Franz, Mit Totenkopf und Frundsberg an Ost- und Westfront Riesa 2011
- Wimmer, Josef, Ich war dabei Garbsen 2011
- Winkelvoss, Peter, Die Weltherschaft der Angelsachsen Tübingen 2006
- Wirsing, Giselher, Der masslose Kontinent Jena 1942
- Wistrich, Robert, Who's Who in Nazi Germany New York 1982
- Wuermeling, Henric, August '39 Berlin-Frankfurt 1989
- Ziegler, Wilhelm, Los von Versailles Berlin 1940
- Zimmermann, R. Heinz, Der Atlantikwall München 1982
- Zitelmann, Rainer, Hitler Selbstverständnis eines Revolutionärs Stuttgart 1987
- Zürner, Bernhard, Der verwehnte Sieg Berg am Starbberger See 2000
- Zürner, Bernhard, Hitler Fehlherr wider Willen Stegen-Ammersee 2001
- Periodicals from National Socialist Germany: Der SA. Führer, Der Schulungsbrief, Deutsche politisch-diplomatische Korrespondenz, Die SA., Die Seeflieger, Germanisches Leitheft, Nationalsozialistische Monatshefte, NS Briefe, Offiziere des Führers, Soziale Praxis, SS Leitheft, Volk und Reich, Volk und Wissen